Simay Imre †

1955. ápr. 19.

— **Nyolcvanegy éves korában** meghalt Simay Imre szobrászművész. Műveivel a múltban több hazai és külföldi díjat nyert. A szobrászaton kívül festészettel és grafikával is foglalkozott, valamint művészpedagógiai tevékenységet folytatott.

Szabad Nép

1955. ápr. 20.

csoportnak fiatal tagjai bebarangolták Indiát, Szudánt, Közép-Afrikát és a földnek sok olyan vidékét megfestették, amelyeket még fotografiáról sem ismertünk eddig. Maurice *Potter* Fasoda panorámáját állította ki, több más napsugaras afrikai tájkép kiséretében. Paul *Buffet* Abesszíniából hozott pár képet és kiállította Menelik arcképét. *Lunois* és *Chudont* nyugot-indiai tájakat örökítettek meg vásznukon. Említésre méltók még *Girardet, Girardot, Morand, Sulpis* és *Dinet* képei.

—

A müncheni kir. festőakadémián most adták ki az 1899—1900-ik tanévre kihirdetett művészi verseny díjait. A festőnövendékeknek „A játék" megfestése, a szobrászoknak a Szent György-kút megmintázása jutott föladatul. Számos versenymunka érkezett be, de az első díjat senki se kapta. Helyette 5 második díjat adtak ki s ezek közül egyet magyar festő nyert el: Simay K. Imre, aki Zügel egyik legjelesebb tanítványa.

—

— **A lefestett lex Heinze.** Hetek óta a legélénkebben foglalkoztatja az egész művelt világ sajtóját és közvéleményét a lex Heinze címen ismert reakciónárius törvényjavaslat, melyet a német birodalmi gyülés ellenzéke szerencsére megbuktatott, s mely az irodalmi és művészeti alkotásokat akarta az erkölcs szent nevében a legnevetségesebben megrendszabályozni. A berlini Schulte-féle műkereskedésben most sok bámulója akad a lefestett „Lex Heinze"-nek. Ezt a szatirikus és mindenesetre bizarr képtárgyat Gabriel *Max*, a híres német mester, egy nagyon is igéző, érzékies hölgygyel ábrázolja, aki mélyen kivágott apácaruhában áll; a kezén bilincs, mellette egy rejtélyesen teleírt cimeres tábla, melyen a címer Ádámot és Évát ábrázolja a kígyóval. E cimer fölött olvasható e fölírás: „Lex Heinze".

—

Művészeti botrány Bécsben. Bécsben most ismétlődött az az eset, ami nemrégiben Stuckkal, a müncheni mesterrel Berlinben történt, amikor az általa festett mennyezet-képet hivatalos copfból visszautasították. Ezuttal a bécsi *Klimt* tanár járt úgy, hogy a bécsi egyetem aulája számára festett „Philosophia" című jelképes mennyezet-képe ellen az egyetemi tanárok állást foglaltak s arra kérik az osztrák kultuszminisztert, hogy a képet etikai szempontból ne engedje rendeltetési helyére föltétetni. Klimt festménye egyelőre a bécsi „Szecesszió" tárlatán látható s igy az új botrány egyuttal reklám is a kiállításnak.

—

— **Megőrült művész.** *Kroyer* Péter Severin, ismert dán festőművész, aki különös szeretettel festette a tengerben fürdő gyermekeket és néhány ragyogóan színes tengerparti képpel nálunk is többször szerepelt, megőrült s orvosai szerint elmebaja gyógyíthatatlan. Kroyer 1851-ben Stavangenben született és a kopenhágai akadémián *Vermehren*, a párisin pedig *Bonnat* tanítványa volt. További kiképzését Olaszországban és Spanyolországban nyerte, ahol különösen a quatrocento művészeit és Velasquezt tanulmányozta. Bár állandóan Kopenhágában lakik, minden évnek részét Skagenben szokta volt tölteni, ahol a halászok életét figyelte meg nagy szeretettel. Párisban, Berlinben és Münchenben aranyérmeket kapott és 1891 óta a müncheni akadémia tiszteletbeli tagja.

—

— **Rafael sirja és a milói Vénusz.** Rafael, a halhatatlan urbinói mester, mint tudjuk, a római Pantheonban nyugszik, abban a kápolnában, melynek építési alaprajzát, dekorációt végrendeletében saját maga szabta meg. A kápolna oltárán márványba faragott Madonna áll a gyermek Jézussal: Lorenzetto műve, aki az urbinói mester legkedvesebb tanítványa volt. A Madonna sziklán áll s ezért del Sasso-nak nevezi a római nép, amely a legnagyobb kegyelettel van iránta. Ravaisson francia régiségbuvár most kiderítette, hogy Lorenzetto Madonnája a milói Vénusz tipusának hasonmása. A Vatikán kertjében áll ugyanis a milói Vénusz utánzata, amelyet annak idején Rafael is megcsodált. Ravaisson vélekedése szerint a Louvreban őrzött milói Vénusz eredetileg nem magában készült, hanem a balján álló alakkal szoborcsoportot alkotott. Lorenzetto Madonnája is ebben a fölfogásban készült.

—

— **Reklám Michel-Angelonak.** A francia kamara asztalán egy törvényjavaslat fekszik, amely az irodalmi és művészi tulajdon védelmét a szoborművekre is ki akarja terjeszteni. E törvény megszavazása után nem lesz szabad majd az élő szobrászok műveit reprodukálni a művész beleegyezése nélkül és el fognak tünni a párisi bulevárdokról azok a gipsz-szoborkereskedők, akik mesés olcsó áron kinálgatták a járókelőknek Falguière, Dubois és mások remekműveinek rossz másolatát. Egy ilyen fiatal szobor-házaló az új törvényről igy nyilatkozott:

A törvény csak Falguièrenek hoz bajt. Mi neki reklámot csináltunk. Ezentul majd Michel-Angelo műveit fogjuk árulni.

—

— **Kiásott műremekek.** Nápoly mellett, Boscorealeban igen értékes festmény-gyűjteményre akadtak. De Prisco dusgazdag képviselő és bőkezü mecenás a maga költségén nagy ásatásokat végeztet ott a vidéken s mintegy két évvel ezelőtt pompás aranykincset talált, amely most a Louvret ékesíti, és egy értékes ezüst munkát, amely a nápolyi nemzeti múzeumot gazdagítja; mostanában pedig egy föltünően jókarban maradt antik nyaralóra bukkantak a föld alatt, amelyben értékes leleteknek egész sorát találták. A villa környékén talált tárgyak nem igen voltak értékesek: csontvázak, számos, agyagból készült lámpa, bronztárgyak (közöttük egy összecsukható háromlábu szék), mozaikok stb. A házban eszközölt ásatások ellenben meglepő eredményre vezettek. Az eddig szabaddá tett négy szoba falán teljesen épségben maradt freskók és genreképek díszlenek. Körülbelől 20 fülke lehet a szobákban és azokban a következő tárgyu festmények: botjára támaszkodó epikureus, diványon ülő, beszélgetésbe mélyedt két asszonyalak, gazdag

Műcsarnok 1900. 13 sz.

eszmecserék mellett érdekes képvetítéseket mutatnak be, úgy a tagok fölvételei, mint *Zamboni* Károly diapozitiv festő műveiből. Az összejöveteleken részt fognak venni: *Wartha* Vince dr. miniszteri tanácsos, elnök, *Márffy* Albin miniszteri tanácsos, alelnök, *Eötvös* Lóránt báró, *Eszterházy* Mihály gróf, *Bohus* László báró, *Ströbl* Alajos és mások. Most pénteken este *Rexa* Dezső tartott érdekes előadást vetített képek kiséretében. Az előadás cime: Shakespeare Itáliában volt. A jövő hóra *levelezőlapkiállítást* rendez a klub. A péntek esti összejövetelein a klub szivesen látja a komolyan érdeklődőket.

—

— **A párisi Szalon**-ról a következő érdekes hírt olvassuk: „A világkiállítás műtárlata egyazon épületben lesz a — lókiállítással. Az óriási palota közepén van a lovak számára rendelt hely s ezt veszi körül a harminckét terem, amely a képek befogadására van szánva. Két kertben lesznek a szobrok, mindenik kert hatvan méter hosszu és húsz méter széles. A festők nem panaszkodhatnak helyszüke miatt: egy kilométer, nyolc hektométer és hat dekaméter hely várja, hogy képekkel födjék be. A szalon berendezésére a művészek egyesülete 660.000 frankot költött. Miután bizonyosra vehető, hogy tömérdek ember fog elzarándokolni a francia művészetnek ebbe a nagy templomába, három új omnibuszvonal közvetíti a közlekedést a város távoleső részeivel."

—

— **Az új müncheni műcsarnokot** március 28-ikán délelőtt nyitották meg a régensherceg, a hercegek, a hercegnők és hatóságok fejei jelenlétében. Lenbach tanár átvette az új palotát, megköszönte a régenshercegnek az új műcsarnok építésének támogatását és megemlékezett arról a pártfogásról, amelyben a Wittelsbach-család a művészeteket mindenkor részesítette. A régens-herceg örömét fejezte ki azon, hogy sok évi fáradozással sikerült az új műcsarnokot létrehozni és a müncheni művészeket éltette.

—

— **Koronás művészek.** Londonban nemsokára műkiállítás nyílik meg, amelyet az Afrikában elesett tisztek özvegyei és árvái javára rendeznek. A kiállításon van egy virágkosarat ábrázoló kép, ezzel az aláirással: Alix. Egy Nizza környékén festett tájkép Henri névvel van jelölve. Egy gerániumi bokréta sikerült képe alatt ez a két betü olvasható: I. F. Magyarázat: Alix a walesi hercegné művészi álneve. Henri, Battenberg Henrik herceg feleségének neve, míg az I. F. a német anyacsászárnét, Frigyes császár özvegyét jelenti.

—

— **Félig kész szobor leleplezése.** Éppenséggel nem banális szoborleleplezés lesz a napokban Nimesben. Nimes városa ugyanis megrendelte Falguiérenél Alphonse Daudet szobrát, amelyet a város főterén akarnak elhelyezni. A leleplezést április 8-ikára tüzték ki. Pár nappal ezelőtt Falguiére megkérte Nimes város tanácsát, hogy halasszák el a szobor leleplezését, mert április 8-ikáig nem tud vele elkészülni. A bölcs városi tanács azonban azt felelte a művésznek, hogy a leleplezést nem halaszthatja el; igyekezzék elkészülni a szoborral a kitüzött napig, vagy pedig küldje el azt olyan állapotban, a minőben éppen van, a fölavatás után aztán bevégezheti. Április 8-ikán tehát föl fogják állítani Daudet félig kész márványalakját a piedesztálra, beszédeket fognak tartani előtte, estére banketet rendeznek — és másnap ismét leveszik a talapzatról és elviszik Falguiére műtermébe, hogy fejezze be.

—

— **A Louvre Rothschild-terme.** A minap kapta meg a párisi Louvre azt a szép ajándékot, amelyet báró Rothschild Adolf hagyott örökségül az első francia múzeumnak. Az örökbehagyott tárgyak nagyrésze iparművészeti munka: zománc, fayence, ötvösmunka, stb. Az egész gyüjtemény értékét hivatalosan öt millió frankra becsülték. A végrendelkező még háromszázezer frank készpénzt hagyományozott egy külön terem berendezésére, ahol a műtárgyakat el fogják helyezni.

—

— **Művészviszály Münchenben.** A münchen-művészek körében nagy föltünést kelt egy röpirat, melyet König tanár irt Lenbach ellen, ezzel a cimmel: „Lenbach arcképfestő dicsőítésének csarnoka és a hozzá való korcsma." A könyv erősen megtámadja Lenbach mestert, aki fáradozásainak köszönhető a most fölépült müncheni uj műcsarnok, mely a bajor főváros egyik dísze lesz és a melyiknek az igazgatóságára — König tanár is aspirált.

—

— **Csehek a német művészet ellen.** A cseh képzőművészek egyesületének választmánya tudvalevőleg harcias akciót indított Prágában a német képzőművészet ellen. *Brozsik* Vencel, a hires cseh festő most az egyik prágai német ujságban kinyilatkoztatta, hogy ő nem tagja a cseh képzőművészeti egyesület választmányának s igy nincs része a német művészet ellen intézett támadásban, mert ő a mai silány művészeti viszonyok közt, amikor művészember alig tud megélni, ilyen akciót nem helyeselhet.

—

— **Érdekes kiállítások Párisban.** A „Bp. N." párisi levelezője irja a következőket: Meglátogattam *Rodin* mestert, aki most egy egész csapat munkással dolgozik, önti a *Pokol kapuját*, életének nagy művét. A nagy műnek április 15-ikére kell készen lennie, a mikor is a külön Rodin-pavillon födisze lesz. A Pokol kapuját, amelyen a művész húsz év óta dolgozik, eddig csak a nagy szobrász legintimebb barátai látták, a nagyközönség számára most állítja ki először. Ezenkivül ott láttam még a műteremben vagy huszonöt csoportozatot, amely mind a kiállításba kerül. — Pár nap előtt nyilt meg Párisban az orientalisták kiállítása. A kiállítás kicsi, de sok igaz tehetség és sok szép s érdekes kép gyült össze. E művészi

26.933 kötet könyvet olvastak; ezenkívül
olvasónal
s így a
z olvaso
14.153
ka 7844
t (18·4%
sók részé
könyvtá
zte, amely
iharvárme
esk. Bank
ak, Széle
hotek-szek

ülést tartott, a nagyközönség előtt pedig egy nyilvános közgyűlésen adott életjelt magáról az egylet, amelyen három évre szóló megbizatással lefolyt a tisztujítás is.

51. NYIREGYHÁZA. A *Szabolcsvármegyei Múzeum* 46-ik évét töltötte be az elmult 1913-ik évben. Ez idő alatt az évi államsegélyek elszámolásáról, a múzeum szaporodásáról, a tárgyak kezeléséről, gondozásáról, általában az évenkénti tevékenységről rendes, a Főfelügyelőség által megkivánt évi jelentést nem nyujtott be a felügyeletet végző hatósághoz. Az 1912. év végén állandó tisztviselő neveztetvén ki a múzeumhoz, azóta

nező. A szekrényekben kőkorszaki tár
őstelepekből került leletek, rézkorszaki
gyak, magános és gazdag bronzkori hal
leletek vannak. A többi szekrényben a
korszak ú. n. la Téne izlésű tárgyai ny
elhelyezést. A szekrények tetején a be
elhelyezett tárgyak korából való nagy
nyek állanak egymás mellett.

A 3-ik számú kisebb termet a honfog
kori leletek szaporodása következtében
szer is átrendezték. Az előbb kiállított
vándorlás-, Árpádkori, legújabbkori és ke
leti tárgyakat a fekvő szekrények alsó
jaiba raktározták el, helyöket pedig a hor

Simay Imre

l. Iparm. isk. a/d

1912-13.

14. l.
21. l.

elességükr
. E miat
k működ
onyire egy
: békés m
issza töb
iskolczi K
kenységű
n a homo
Oláh Ist

A

II.

deczemberi füzetünkben jelentettük azt is, hogy a *Múzeumok és Könyv-s Tanácsa* 142.000 koronányi javadalmából 132.000 koronát ajánlott kincstárnak a hadviselés czéljaira s így csupán 10.000 koronát tartott el az összeggel a maga részéről is hozzájáruljon annak a nagy akcziónak ához, amely a harcztéren hősi küzdelmekben megsebesült, megbetegedett ápolt katonáinknak alkalmas olvasmányokkal való ellátását tűzte ki

oo koronának hadviselési czélokra történt átengedése tehát megbénította csunk cselekvő képességét, mert ennek az összegnek a hiányában az égvetési év folyamán nem tudott új könyvtárakat létesíteni, a meglévő-segélyezni, kiegészíteni s a népkönyvtári ügyek terén sikerrel munkál-veket, egyesületeket és testületeket anyagilag gyámolítani.

NYOMTATVÁNY

Simay Imre

vód

Ki-Kisoda?

744. C.

úrnak

Budapest

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

SIMAY IMRE

M.D.K.

Radnay Oszkár: Modern szoborgyüjteményünk

[Illusztrációkkal]

Az az óriási lendület, mellyel a magyar müvészet nem is egészen egy évtized alatt a vezető nemzetek sorába jutott, felrázta a közérdeklődést is. A tárlatok eseményekké váltak, tizezrek látogatják és a közönség egyre hangosabban áhitozott olyan stabil, rendszerbe foglalt képzőmüvészeti anyagra, amiből az egész magyar fejlődés lendületét végigfigyelhesse. A Szépmüvészeti Muzeum e kivánságnak és hivatásának megfelelően - csaknem egy esztendei gondos munka árán - megnyitotta végre azt a 169 müdarabból álló kollekciót, amely nagyjában felöleli az utolsó két század szobrászatát.

Az első fülkében a kronologikus sorrend Ferenczy Istvánnal, az első tudatosan müködő magyar szobrászmüvésszel kezdődik. Hat arcmás és egy pompás genre-márványszobor képviseli a jeles mestert, aki szellemi és nemzeti felfrissülésünk korának, az 1800-as éveknek szülöttje. Rimaszombatból indult el, mint vándor lakatoslegény, hogy a bécsi müvészeti akadémia ércmetsző osztályára eljusson. Ott Klieber tanár tanitványa lesz, aki a nagytehetségü ifjut ösztöndijjal Rómába küldi, ahol csaknem tiz esztendőt tölt el munkában és tanulással. Mikor visszajön hazájába, a fővárosban telepszik le és nehéz küzdelmeket viv a táblabiróvilág közönyével. Legjobb alkotásai közül való az itt kiállitott Kazinczy Ferenc szobra, melynek

másodpéldányát a Magyar Tudományos Akadémia faragtatta ki a müvésszel 1847-ben. Pompás a Fáy András portré, továbbá Széchy Mária és Schodel Róza énekesnő mellszobra. A "Pásztorlányka" cimü szimbolikus genre-márványszobra a Nemzeti Muzeumból került át ide.

Ferenczy István müvészete - mestereinek hatása alatt - az uj klasszicizmus szellemében fejlődött. Finomkodó stilussal készültek szobrai, melyeknek patetikus modora különösen a Kazinczy arcképszobrán és a müvészet keletkezéséről regélő genre-jén érződik szembeszökően. Az ő hatása alatt növekedett melléje egymásután Dunaiszky Lőrinc budai faragómester, majd Engel József, Alexy Károly, Dosnay Károly, Izsó Miklós és Kugler Ferenc, akiknek részben tanitómestere, részben szellemi irányitója volt. Ők képviselik a magyar szobrászat első generációját, a német és francia hatásokon épült ujbarok és klasszicizáló, patetikus stilus-korszakot, amely után, szinte minden átmenet nélkül, a nemzeti érzés és vele az idegen hatásoktól elkülönülő nemzeti stilus jelentkezik a szobrászatban.

Izsó Miklós, aki Ferenczy Istvánnak volt növendéke, majd Bécsben és Münchenben folytatta tanulmányait, mindjárt első alkotásában magyarnak mutatkozott. A "Busuló juhász", mely most a muzeumban van, általános feltünést keltett és Izsó keresett müvész lett; egyre-másra alkotta meg az Alföld magyar néptipusainak genreszobrait. Táncoló paraszt-alakjai közkeletüek lettek. Ezekből egész terrakotta vázlat-kollekciót állitott ki a muzeum egy Izsó-vitrinben. A magyar szellem közben tovább szélesedik és Huszár Adolf mü-

veiben folytatódik a maiak felé. Huszár Adolf "Huzd rá cigány"-a a 60-as évek egyik nevezetes eseménye, a népszinmüvek virágkorának hangulatából fakadt és hatása jól érződik Huszárnak budapesti Petőfi-szobrán, sőt egy-két momentumban dunaparti többi szobrain is (Eötvös, Deák Ferenc).

Az átmenetet innen a finomkodó naturalizmusba Kugler Ferencnek kiállitott Pulszky-siremlék-reliefje adja. Ez a márványdombormü a magyar szobrászat legjelesebb értékdarabjai közül való és disze a kiállitásnak. Utána szinte szembeszökően látszik az az ujabb müvészeti változat, melynek képviselői Zala György, Fadrusz János, Donáth Gyula, Stróbl Alajos, Róna József és Telcs Ede. Közülök az öt első egységes stilust képvisel és ez a stilus a monumentális naturalizmusban csucsosodik ki, bár az ujbarok ünnepiségét és pátoszát sem veti le egészen.

Zala György a milleniumi emlékmü, a parlament előtt álló Andrássy lovasszobor, a budavári 48-as honvédemlék és az aradi Vértanuk emlékének alkotómestere. Ebben a gyüjteményben, arcképszobrain kivül ott van a hires "Mária és Magdolna" hatalmas szoborkompoziciója, amely mesterének minden müvészi jellegzetességét elénk tárja.

Fadrusz Jánost, a korán elhunyt világhirü mestert csupán a farkasokkal viaskodó Toldi-jának bronzmásolata képviseli; Donáth Gyulát is csak egy szobor - igaz, hogy remekmü! - a "Halál angyala" reprezentálja. Stróbl Alajos müvészete azonban teljes szépségében áll előttünk az "Anyánk" nagyméretü, csudálatos márványszobrával

és "Géniusz" cimü portréjával. Róna József müvészetét pedig barokhatásu Bacchus-szobra és reliefszerüen komponált, kissé diszharmonikus "Zsuzsanna és az öregek" márványcsoportja képviselik.

Ebből a müvészeti változatból Telcs Ede vezet át a ma uralkodó "modernizmusba", amely jelző egy egészen szétfolyó, kialakulatlan müvészeti "akarást" határoz meg. Telcsnek a "Góliát"-ját látjuk, a "régiek" stilusában megalkotva, mig a nemrég kiállitott "Toronyépitő"-je merész lendülettel már a modernizmus jegyében született. Plakettjei közül is egyik a naturális, másik a kereső stilust bizonyitják. Értékben pedig Telcs Ede az a magyar mester, akinek majdnem minden alkotása az egyetemes magyar müvészet egy-egy kiemelkedő eseménye.

A második terem a modern müvészeké, akiknek elrendezési sorrendje Simay Imre dekorativ állatszobrával kezdődik. Ezen az oldalfronton áll Cser Károly életnagyságu hires bronzszobra is, a "Győztes"; ez a férfiakt a jeles mester hatalmas tudásáról és invenciójáról tesz tanuságot. A "diadalmas férfit" ábrázolja, amint átköti homlokát a győzelmi szalagjelvénnyel. Sorban következnek aztán Körösfői-Kriesch Aladár finom márvány-portréja, Ligeti Miklós kis Anonymusa, Damkó József remekbe készült "Definitor" cimü terrakotta portréja, Kisfaludi-Stróbl Zsigmond barokkosan vibráló "Venczell Béla arcmása", Tóth István pompásan megkomponált "Déli pihenő" bronzgenreje, Sidló Ferenc finom "Primaverá"-ja, Horvay János "Beethoven"-je, Szentgyörgyi István klasszicizált "Kigyóbüvölő"-je, Moiret Ödön egy érdekes márványaktja, Pásztor János néhány szép aktja és "Bucsuzkodás" cimü hires magyar genréje, Sámuel Kornél végtelenül finom

márványreliefje és a "Menekülő" cimü bronzszobra, Ferenczy Béni elfinomitott bronzportréja, Orbán Antal markáns terrakotta fejtanulmánya és Lux Elek quattrocento-finomságu márványportréi. Az érem és plakettanyagban Beck Ö.Fülöp nagy kollekciója mellett Reményi József, zsákodi Csiszér János, Fémes Beck Vilmos, Berán Lajos, Murányi Gyula és Esseö Erzsébet vannak képviselve.

A külföldi szoborgyüjtemény büszkeségei a francia Rodin és a belga Meunier. Itt van Rodin világhirü márvány-kompoziciója, a "Tavasz ébredése", Laurens festő portréja, az "Ébredő ifju" életnagyságu bronzszobra és a párisi Hugo Viktor szobor mellékfigurájának szánt "Nereidák" bronzvázlata. Meuniert pedig a "Hajóvontató", egy remek bronzfej, nagyszerü életnagyságu dokkmunkása és több kisebb bronz-szobra reprezentálja. Mellettük képviselve vannak még Lagae, Dubois, Stoltenberg-Lerche, Rombaux, Hildebrand, Zügel, Liipola György Budapesten élő finn szobrász, Stappen, Franges, Zutt és Maillol.

A modern szoboranyag egyik része se teljes, sőt a hiányok a kiállitás rendeltetését erősen korlátozzák. Olyan mesterek hiányoznak, akik pedig a magyar szobrászatban igen jelentős szerepet vittek és visznek. Igy nincs muzeumunknak egyetlen Fessler Leo szobra se, aki pedig a palatinusi magyar renaissance fontos müvésze volt. Az ő alkotásai a Kalvin-téri "Danubius" kutszobor, amely Budapest legszebb köztéri szobra. Továbbá a királyi várkert oroszlánjai, a Bazilika apostolai stb.

Hiányzik Holló Barnabás is, akiről egyik legutóbbi számunk-

ban irtunk és akinek özvegye, férje gazdag müvészi hagyatékának birtokában az éhhalállal küzd. A mai jelesek közül nincs képviselve Székely Károly, Margó Ede, Bory Jenő, Lukácsy Lajos, Csiszér János, Maugsch Gyula, Keviczky Hugó, Szamosi-Scós Vilmos, Kallós Ede, Siklódy Lőrinc, Istók János, Farkas Béla, Szántó Gergely, és Visnyovszky Lajos, akik mind kiegészitő egyedei, értékes müvészei szobrászatunknak. Viszont Lux Eleket jellegzetességében nem mutatja be a gyüjtemény, hiszen világhires táncos-szobrai hiányoznak a kiállitásról, azok a szobrok, amikben müvészi lendület és mesterségbeli tudás tekintetében szinte egyedülálló értéke a nemzetközi müvészetnek. Ugyancsak széles kiegészitésre szorul a külföldi anyag is, melyben csupán Rodin és Meunier vannak jól képviselve.

A meglévő müanyag gazdagsága, szépsége és elrendezése azonban minden figyelmet megérdemel és ha a hiányokat pótolhatja az állam, a budapesti Szépmüvészeti Muzeum a legjelentékenyebb kontinentális muzeumok sorába emelkedik.

Panoráma. Bécs. 1926.jul.11. 9.sz. 9-11.p.

Simay Imre, [ ] MDh

1931-ben tagdíjhátralék címén kizárták a Műcsarnokból.

Farkas Zoltán: Elek Artur emlékezete 269. e

Könyvbarát, bp. 1959. június IX/6.

Simay Imre MDK

Papa meg a fia, bronz

Mücsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

Simay Imre

MDK

Lovasszobor, kő

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

MDK

Simay Imre, festöm.

Bécsben élö nevesállatfestönk ,ki a hazai és a külföldi tárlatokon nagy feltünést keltett ,ujabb sikert aratott.: "Hagebund" müv.társulat elnöksége elhatározta,h. eddigi sikerei révén elismerése jeléül öt rendes tagjává választja,/t.i. csak osztrák müvész lehetett tagja!/

Simay Imre.
Müvészeti Krónika. 1905.jan.15. 7.l.

Simay Imre MDK

Mama meg a fia, bronz

Ikrek, campo bianco, kő

Mücsarnok 1907/8. téli kiáll.

Simay Imre MDK

Vigasztalás, toll

Hazafelé, sz.toll

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Simay Imre MDK

Enyelgés, toll

Ének, toll

Vallomás, toll

Viszontlátás, toll

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Simay Imre MDK

Papnő, tollr.

Szirének, tollr.

Műcsarnok 1907/8. téli kiáll.

Simay Imre MDK

Kentaurszerelem, toll

Vallomás, toll

Dal, toll

Kutyatanulmány, Pepi, krétarajz

Mücsarnok 1907. tavaszi kiáll.

Simay Imre MDK

Hattyucsalád, toll

Hattyupár, toll

Engesztelés, toll

Kutyatanulmány,,Hanzi, krétarajz

Műcsarnok 1907. tavaszi kiáll.

Simay Imre

MDK

Ismerkedés, toll

Királynő, toll

Mucsarnok 1907. tavaszi kiáll.

MDK

Simay Imre

Érmisk. 1914-15. 33,34.1.

MDK

Simay Imre Károly

A 'kedvenc, of.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 13. 1.

MDK

Simay Imre Károly

A haldokló, of.

KÉVE XI. kiáll. N.Szal. 1918. nov. 11.1.

Simay István, szobrász

Revue de Hongrie, 1908.

I. ann. 367 - 373. l.

Tavaszi Tárlat a Műcsarnokban.

MDK

Az Iparmüvészeti Iskola reprezentativ kiállitása

Simay

Pesti Hirlap 1935. jul. 17.

MDK

Simay

Magyar Iparmüvészet 1923. 7o.o.

Simay Imre ~~művei~~ MDK

szobrász

művei sajnos egyenlőre a kisplasz ti
kai raktárban várnak kiállitásra.

,-,

Farkas Zoltán: Ujkori magyar szobrok galeriája.

Küterem 1958 I.évf. 10.sz.6 4-7.o.

MDK

Simay Imre, zobrász.

Kutyatanulmányok. 1903. 600 kor.
Wahrman-díj.

Családi öröm. (Bronz.) 1905. n. Ráth Gy.-
féle 600 kor.-díj.

Mama meg a fia. 1907. Kis áll. ar.-érem.

OMKT-Vánd. kiáll. 1910 szept. 8-dec. 27-ig.
Kitünt műv. lapsz.-Hornyánszky V. terv.
69. l.

MDK

Simai Imre, grafikus, rajz.

178. Rhesus majmok. Rajz
179. Cyd. Oroszlántanulmány. "
181. Oroszlántanulmány. "
182. Tigris és oroszlántanulmány. Tollrajz.
184. Nyugvó nőstény oroszlán. Rajz.
185. Cyd. oroszlántanulmány. "

A Szegedi Képzőmův. Egy. műkiáll. - Szeged. 1907. III.

Kat. 13. l.

MDK

Simai Imre, rajz. graf.

188. Palaeocygni musici. Toll-rajz.

A Szegedi Képző mint. Egy. mükiáll. – Szeged. 1907. III.

Kat. 14. l.

Simai Imre
Rhesus majmok, rajz
Cyd. Oroszántanulm. rajz

Szegedi Képzőmiv. Egyesület kiáll. 1907. márc. 13 l.

Simai Imre
Nyugvó nőstény oroszlán, rajz
Cyd. Oroszlántanulm. rajz

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 19o7. márc.
13 l.

Nádler Róbert
Sziget szt-miklósi részlet, olaj

Szegedi Képzőműv. Egyesület kiáll. 1907. márc.
9 1.

Simai Imre

Palaeocygni musici, tollr.

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 1907. márc.

14 l.

Simay Imre

Tanítványa volt az Sparmüvészeti Főiskolán Laborcz Ferenc szobrász

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

3341 1781.

Simay Imre
nevében

M.D.K

Madarassy Walter tanára volt
az Iparművészeti Iskolában.

W. Peiros Éva: Madarassy Walter
Művészet, 1969. július - 24 lap.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Simay

MDK

majomcsaládja

az 1906-os Világkiállitáson.

16.o.

Czakó: Milanoi. 1907.

Simay Imre

Irod

Elek Artur. A magyar iparművészet jubileuma Magyar Iparművészet

1930. 188, 200, 205. l.

Símay Imre

wód

Kovács János dr.

Az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola ötven évé. Magyar Iparművészet. 1930. 186. l.

oktatásügyi Miniszterium.

A m. kir. vallás- és közo
és ügyszám alatt a keb. s
rendeletének másolata:

Utasitom a
. E l e m é r, muzeumi i
részére /:lakik: Budapest,
.Visegrádra és vissza . .
utazása alkalmával felmeri
kiállitott és számvevősége
alapján /:.....32.....:/ . .
. 10. . fillért Tóth Zolta
Muzeum/ ugyancsak Visegrá
kalmával felmerült utiköltö
P 70 f-t a 127.689.számu

MDK

Vásárlások a Mücsarnok 1903. évi tavaszi nemzetközi kiállitásón:

Simay Imre: Tetvező pávián, krétarajz

Müvészet 1903. 222.o.

MDK

Simay Imre tanár

M.K.Iparművészeti Iskola.Karyatida.Diszitő-szobrászati szakosztály.Tanár:Simay Imre. Repr. 148.1.

Magyar Iparművészet, 1925. 148.1.

MDK

Vásárlások a Műcsarnok 1903. évi tavaszi nemzetközi kiállításán:

Simay Imre: Az itélőtanács előtt. kőrajz
Tanulmányfő /beteg/ kréta
Tanulmányfő /szerelmi kacsingatás/krét

Művészet 1903. 222.o.

MDK

Simay Imre

Az Iparmüvész, 1939. 9-10.sz. A szobrász feladata..

141. 1.

MDK

Simay Imre

Tanulmányfő, veres krétarajz

Oroszlántanulmány, ceruzarajz

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 46.l.

MDK

Simay Imre

Tükörrel játszó majmok,krétarajz

Oroszlántanulmány, ceruzarajz

Októberi délután,tollrajz

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 47.l.

MDK

Simay Imre

Dulakodók, krétarajz

Sans-souci, tollrajz

Hattyupár, tollrajz

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 47.l.

MDK

Simay Imre

Fox-terrier tanulmány, veres krétarajz

Játszópajtások, krétarajz

Oroszlántanulmány, ceruzarajz

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 47.l.

MDK

Simay Imre

A fizielegusok, kőrajz

Az itélőtanács előtt, kőrajz

Tanulmányfő:"beteg";krétarajz

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 47.l.

MDK

Simay Imre

Családi öröm, repr.

Képzőm. Társ. 19e5/6 téli kiáll. kat.

MDK

Simay Imre

Viszontlátás, tollrajz

Papnő, tollrajz

Szirének, tollrajz

Képzőm. Társ. 1907/8. téli kiáll. kat. 53.l.

MDK

Simay Imre

Enyelgés, tollrajz

Ének, tollrajz

Valhomás, tollrajz

Képzőm. Társ. 1907/8. téli kiáll. kat. 53.l.

MDK

Simay Imre

Vigasztalás, tollrajz

Hazafelé, sz. tollrajz

Képzőm. Társ. 1907/8. téli kiáll. kat. 53.l.

MDK

Simay Imre

Oroszlántanulmányok, krétarajzok

Tetvező pávián, krétarajz

Megzavart vadász, krétarajz

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 47.l.

MDK

Simay Imre

Tanulmányfő:"szerelmi-kacsintgatás";krétarajz

A bünös, krétarajz

Ló-és kutyatanulmány, ceruzarajzok

Mücsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 47.l.

MDK

Simay Imre

Kutyatanulmányok, krétarajz

Tigris-oroszlántanulmány, tollrajz

Quod licet Jovi, non licet bovi, krétarajz

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 47.l.

MDK

Simay Imre

Magyar Iparmüvészet 1914. 272.l.

MDK

Simay Imre

Az iparmüvészeti iskola tanitványainak munkái.
Magyar Iparmüvészet 1916. 2o2.l.

MDK

Simay Imre

Viszontlátás, tollrajz

Papmő, tollrajz

Szirének, tollrajz

KMT. 1967/8. téli kiáll. kat. 53.l.

MDK

Simay Imre

Emyelgés, tollrajz

Ének, tollrajz

Vallomás, tollrajz

KMT. 1967/8. téli kiáll. kat. 53.l.

MDK

Simay Imre

Vigasztalás, tollrajz

Hazafelé, szines tollrajz

KMT. 1907/8. téli kiáll. kat. 53.l.

Simay Imre

MDK

Családi öröm, bronz

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

Simay Imre MDK

Myra, krétarajz

Leona, kréta

Felis leo barb. Gray, kréta

Muki, vörös kréta

Miccarnok 1909. akvarellek, pasztellek, és grafikai mivek nemzetközi kiállitása

Simay Imre

MDK

Bugris, kréta

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállitása

Simay Imre MDK

Makkos erdőben, kréta

Rhesus Erythraeus, kréta

Alvó oroszlánok, kréta

Veszekedők, biszterrajz

Mücsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiállitása

Simay Imre

MDK

Macaccus nemestrinus, kréta

Hyaena, kréta

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállítása

MDK

Simay Imre

elismerő oklevelet nyert

Elismerés a monzai iparmüv.kiáll. magyar kiállitóinak. Magyar Müvészet 1926. 5. sz. 303.l.

Budapest, 1963. októbe

Melléklet: 1 db.

Simay Imre.

A "Kéve " művészegyesület tagjai 1929-ben.

Bende J:
a Képzőművészeti Egyesületek története,kézirat.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch 82.1.ó

Simay Imre az Iparmüvészeti Isk tanára szobrász.

Szentesy H,Géza beszél Simay pedagógiai módszeréről.

Szentesy H.Géza kikérdezése.

jegyezte Soós Gyula.

MDK

Simay Imre

Lovasszobor. Kőszobormű.

Képzőm.Társ. 1910. tav.kiáll.kat. 37.lap

Simay Imre MDK

"Rhesus Erithreus" bronz

Mücsarnok 1906/7. téli nemzetk. kiáll.

MDK

Simai Imre iparművészeti isk.tanar

A premontreiek gödöllői gimnáziumanak homlokzatát diszit szobrokat és az architektorikus szobraszatot Simai Imre és Mátrai Lajos ipműv.isk. tanarok készitették tanitvanyaikkal.

Cikk: Egy év alatt felépült a premontreiek gödöllői gimnaziuma.

Nemzeti Ujság, 1924.dec.30. 5.1.

MDK

Simay Imre

Az Orsz.Magy.Képzőm.Tars.tav.tárlatan a 600 korónás Wahrmann-dijat kapta a "Kutyatanulmanyok" c. rajzaira.

Művészet, 1903. 207.l.

MDK

Simai Imre

E. G. II. 544.1.

MDK

Simay Imre festó- és szobraszmúvész az O.M.K. Iparm.Isk.tanara, kormanytanacsos

A "KÉVE" művésztagja 1925-ben.

A "KÉVE" XVI-ik kiáll.kat.1925.nov.29-tól dec.13-ig.

MDK

Simay Imre, szobrászm.

1903. 600 koronás Wahrmann -dij: Kutyatanulmányok.

1905. n.Ráth György-féle 600 koronás dij:
Családi öröm. Bronz.

1907. Kis áll. aranyérem: Mama meg a fia.

OMKT-Vándorkiállitások 1910. szept. 8.-dec. 27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.A.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat 69.l.

MDK

Simay Imre szobrasz- és festőművész

A "KEVE" művészegyesület ügyvezetőségi tagja 1925-ben.

A "KEVE" XVI-ik kiáll.kat.1925.nov.29-től dec.13-ig.

1903. MDK

Simay Imre, graf.

n. Wahrmann Mórnak, a Társ. volt pártfogó tagjának hagyatékából 1893-ban 4ooo koronából álló kamatokkal 1909 végén 48oo koronára menö alapitványból minden 1.évben esedékes 6oo korona pályadij.

2. Kutyatanulmányok. Krétarajz.

A Wahrmann-dij nyertese.

SzmKT 5o-131.1.

MDK

Simay Imre

Magyar Iparművészet 1911. 241.l.

MDK

Simay Imre

Sötét hatalom, sz. krétarajz

KMT 1928. tav. kiáll. kat. 17.1.

MDK

Simay Imre

Sütkérezés, temp.

Átváltozás, temp.

KMT 1928. tav. kiáll. kat. 17.l.

MDK

Simay Imre

Magyar Iparmüvészet 1940. 131.l.

MDK

Simay Imre

A Műcsarnok 1906 évi tárlatán a királyi magánpénztár megvásárolta Rhesus erithreus c. bronzszobra.

Cikk: Vásárlások az orsz.magy.képzőm. társ.kiáll.-ból.

Szm KT 50- 134.l.

Simay Imre, szobrászm. MDK

a plakettek mellöl szinte kisértetiesen tekint felénk egy nagy bronzfej:
III. Béla, homloka, szakálla megannyi érc-pánt acél szabdalhatta acélból ezt az ábrázatot.

Kyka Kátoly: Szobrászok a Mücsarnokban.
Uj Idök. 1909. XV. 47.sz. 478-479.l.

MDK

Simay Imre

Ozsonna, szénrajz

A borbézolók, szénrajz

Műcsarnok 1902/3 téli kiáll. kat. 49.l.

MDK

Simay Imre

Sic vivamus, sz. tollrajz

Műcsarnok 1902/3 téli kiáll. kat. 49.l.

MDK

Simay Imre

K.D.: Az Iparmüvészeti Iskola hatvan éves. Nemzeti Ujság 1941. jun. 18.

Simay Imre

MDK

Oroszlánpár, gránitkő

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

MDK

Simay Imre

Vörös Béla, szobrász. E.G. II. 600.l.

Simay Gyula.

az Egyetemi Főiskola rektora.

Magyarság, 1926, dec. 10.

MDK

Simay Imre

Diszoklevéllel tüntették ki a monzai iparművészeti kiállitáson.

Cikk: Kiállitások.

Magyar Iparművészet, 1924. 37.l.

MDK

Simai Imre iparművészeti isk.tanár

A gödöllői gimn. épület homlokzatait diszitő szobrokat és az architektorikus szobraszatot Simai Imre és Mátrai Lajos iparművészeti iskolai tanarok készitették tanitvanyaikkal.

Cikk: A premontreiek...

Épitő Ipar - Épitő Művészet, 1925.jan.1. 5.l.

MDK

Simay Imre, szobrászm.

181. Családi öröm. Repr.

Műcsarnok. 1905/6 téli kiáll. Kat.

Simay Imre MDK

Sic vivamus, szines tollrajz

Mücsarnok 1902/3. téli kiáll.

S may Imre MDK

Ozsonna, szénrajz

A dorbézolók, szénrajz

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

Simay Imre MDK

Dulakodók, kréta

Sans-souci toll

Hattyupár, toll

Foxterrier tanulmány veres kréta

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Simay Imre MDK

Oroszlántanulmány, ceruza

A fiziologusok, kőrajz

Az itélőtanács előtt, kőrajz

Tanulmányfő "beteg", kréta

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

MDK

Simay Imre

igazgató 1925-27

Az Ipm. Isk. ...tanárai...szakoktatói...1880-1936.
Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 45 l.

Simay Imre MDK

1910- alakrajz, diszitő szobrászat

Az Ipm.Isk. ...tanárai...szakoktatói... Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 45.l.

Simay Imre MDK

Tanulmányfő: Szerelmi kacsintgatás, krétarajz

A bünös, kréta

Ló- és kugyatanulmány, ceruza

Kutyatanulmányok krétarajz

Tigris-oroszlontanulmány, toll

Műcsarnok 1963. tavaszi nemzetközi kiáll.

Simay Imre MIK

Quod licet Jovi, non licet bovi, kréta

Oroszlántanulmányok, ceruzarajzok

Tetvező pávián, krétarajz

Megzavart vadász, krétarajz

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Simay Imre MDK

Férj és feleség, vereskréta

A nesztor, krétarajz

Palaeocygni musici. rajz

Mücsarnok 1903/4. téli kiáll.

Simay Imre MDK

Palaeopelecani onocrotali, toll

A testvérek, kréta

A tétves, vereskréta

Mücsarnok 1903/4. téli kiáll.

Simay Imre MIK

Tanulmányfő, /arcképem/ veres kréta

Oroszlántanulmány ceruza I-II.

Tükörrel játszó majmok, kréta

Októberi délután, toll

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

MDK

Simay Imre

Az Orsz.Nagy.Képzőm.Társ.1903/4.évi téli kiállításán Férj és feleség, rajz, vevője a "Művészet" szerk.,Bp.

Művészet, 1904. 214.l.

Simay Imre MDK

Férj és feleség, vereskréta
A neszter, krétarajz
Paloeocygni musici, fehér fekete tollrajz
A testvérek, krétarajz
A tetves, vereskréta

Műcsarnok 1903/4. téli kiállitás

MDK

Simay Imre, 1906 évi milánói nemzetk. kiáll
nagy dij

Kitüntetések. Müvészet. 1907. 70 l.

MDK

Simay Imre

A Műcsarnok háborus kiállitásán szerepelt.

Cikk:Háborus kiállitás.

Művészet,1914. 541-542.l.

Simay Imre szobrász M.D.K.

Az Iparmüvészeti Iskolán Mészáros László tanára

Kontha Sándor: Mészáros László 1905-1945. Bp. 1961.

6.1.

Simay Imre MDK

Életre, halálra, krétarajz

Műcsarnok 1898/99. téli kiáll.

MDK

Simay Imre

Kutyatanulmányok, 1903. 600 koronás Wahrman-dij.

Családi öröm /bronz/ 1905. Néhai Ráth György-féle 600 koronás dij

Mücsarnok 1910/11 tav. kiáll. 15.1.

MDK

Simay Imre

Mama meg a fia, 1907. Kis állami aranyérem

Mücsarnok 1910/11 tav. kiáll. 15.1.

Smiay Imre
nobrán

M.D.K.

Méltatás.

Kisdégine Kirimi Szén: Gondolatok Németh Kalmán műtermében
Művészet, 1963. április – 30 kap.

MDK

Simay Imre

Végh Ilona. Szépművészet 1941. 22.l.

MDK

Simay Imre

Életre, halálra. Krétarajz.

KMT 1898/99. téli kiáll. 35.lap

MDK

Simay Imre, graf.

képeinek és tanulmányrajzainak egy sorozata a 306-317 oldalakon.

Művészet. 1904. 3te. 1.

MDK

Simay Imre Iparmüv.Isk.tanára

Az Iparművészeti Iskola 1914-15-iki tanévében diszitő szobrászat tanára Simay Imre.

Cikk: Az Iparművészeti Iskola oktatasa.

Eimisk 1914-15. 3.1.

MDK

Simay Imre festő, graf. és szobr.

Ipm Isk. személyzete 1936-7.-1940-41. Ipm. Isk. évk. 1880-1941. Bp. 1942. 27-30 l.

Simay Imre tanár

Ipm.főisk. évvégi kiáll. Magy.Iparművészet,
1924. 131-132. l. kép.

MDK

Simay Imre szobrasztanar

A premontreiek gödöllői gimnaziumanak fohomlokzatan két allegórikus csoportja.

Ybl Ervin: A premontreiek gödöllői fögimn.

Magyar Iparművészet, 1925. 41-43.l.

MDK

Simay Imre

Orang-Utang, bronzcsoport

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

MDK

Simay Imre, BD,

Mesteriskolai dij 1898

Bécsi képzőm. akadémia magy. ösztönd. névesora Fleischer Bécs.

105.

Simai Imre

iparművészeti tanár MDK

A Művészeti Direktoriumnak az Iparművészeti Iskola átszervezésére vonatkozó javaslata/1919 ápr./ szerint

felmentendő a szobrászat alól s csak alakrajzot fog tanitani.

87. o.

M.T.Képz. Él. Bp. 1960.

MDK

Dr. Simay Imre

Az Országos Magyar Képz. Iparmüvészeti Iskola tanári karának 1919 márc. 12.-én tartott ülésén jelen volt és a jegyzőkönyvet hitelesitette.

78-80.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960.

MDK

Simay Imre

Az Iparmüvészeti Iskola reformifjusága és a tanári kar között folyó tárgyalásokban /a tanácsköztársaság idején/ néhány tanártársával a tanári kart képviselte.

79.o.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960.

MDK

Simay Imre, Budapest.

1898. Mesteriskolai-dij.

Bécsi képzőm. Akad. magyar ösztöndijasainak névs.
Fleischer, Bécs. 19?.l.

Simay Imre
Iparművészeti tanár MDK

Az Országos Magyar Iparművészeti Iskola tanári karának 1919 márc 24-iki gyülésén az igazgató tanács /Bizalmi´-tanács/ tagjává választották.

85.o.

M.T. Képz. Él. Bp. 1960.

MDK

Simay Imre (festő)

(Pálnagy Zsigmond egyik tanára a Képzőművészeti Főiskolán.).

Tóth Ervin: Hajdúböszörmény képzőművészeti múltja és jelene.
Alföld, [redacted] Debrecen, 1959.
1. sz. 110. l.

MDK

Simay Imre

Az Iparmüvészeti Iskola tanári kara /1919 márc 24-én öttagu bizalmi tanácsot választott, melynek tagjai: Gróh István, Simay Imre, Papp Sándor, Helbing Ferenc és Szablya Frischauf Ferenc.
AKözoktatásügyi Népbiztosság előadója a határozatokat 1919 épr. 2.án készitett leiratában "jóváhagyólag tudomásul" veszi, de az osztályvezető ezt nem adta ki.

M;T. Képz. Él. Bp. 1960. 184.old. /vö. 86. o. /

MOK

Simay Imre (festő)

(Pálnagy Zsigmond tanítója volt a főiskolán.)

Tóth Ervin: Pálnagy Zsigmond emléktárlata.

Alföld, Debrecen, [redacted] 1960. 1. sz. 104. l.

Simay Imre, szobrászm.

1903. 600 koronás Wehrmann-díj. "Kutya-tanulmányok."

1905. néhai Ráth György féle 600 koronás díj: "Családi öröm." Bronz.

1907. Kis állami aranyérem. "Mama meg a fia."

? Kitüntetések művésznek. Kat.? 27.3.

MDK

Simay Imre

Magyar Iparmüvészet 1925. 149,15o.l.

MDK

Simay Imre

Magyar Iparmüvészet 1937. 13o.l.

MDK

Simay Imre

Mama meg a fia, repr.

KMT. 1907/8. téli kiáll. kat.

MDK

Simay Imre

Magyar Iparmüvészet 1912. 31.1.

MDK

Simay Imre

Czakó Elemér: Az O.M.kir.Iparművészeti Iskola évk. 1913/14. /Bpest 1914/.

MDK

Simay Imre

Palaeopelecani onocrotali, tollrajz

A testvérek, krétarajz

A tetves, vereskrétarajz

KMT 1983/4 téli kiáll. 5e.l.

MDK

Simay Imre

Férj és feleség,vereskrétarajz

A mesztor, krétarajz

Palaeocygni musici, tollrajz

KMT 1903/4 téli kiáll. 5e.l.

NDK

Simay Imrr (szül.1867)

Állami kis aranyéremmel kitüntetett művész.
1907-ben,"Mama meg a fia" c. bronzszobor.

Scm KT 50-125. 1.

MDK

Simay Imre

Magyar Iparmüvészet 1917. 7. sz.

Simay Imre MDK

Majomtanulmányfejek, vörös kréta

Patientes, kréta

Keselyük, kréta

Nestor, kréta

Mücsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiállitása

MDK

Simay Imre, festöm.

pointilista képei zavarosak, mesterkéltek; egy furcsa poézis eredményei.

Tárlatok. A Céhbeliek kiállitása.
Képzömüvészet. 1932. 105-106. old.

MDK

Simay Imre

Szemelvények az iparművészeti iskola munkáiból.
Magyar Iparművészet 1912. 238,239,24o.l.

MDK

Simay Imre

Orang-Utang/archaikus-architektonikus bronz-szobor/.

Műcsarnok 1909 tav. kiáll. kat. 35.l.

Simay Imre MDK

A gyáva

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

S i m a y Imre szobrász

Lovasszobor kőből, egy Bajza u. kertben

M Ű V É S Z E T
XIII. évf. 1914.
129-137.
"Beck Ö. Fülöp.."

Simay Imre, szobrász

XX. k.

Reine de Hongrie

1809. II. ann. IV. I. 760-763. l.

Téli Tárlat.

Simay (Imre ?)
Szabrász

Revue de Hongrie

1910. III. ann. V. f. 777–782. l.

Nagy Tavassi Tárlat (Műcsarnok).

Simay Imre

MDK

Hiéna

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Simay Imre MDK

Marabu gólya

Műcsarnok 1 924 tavaszi kiállitás

Simay Imre

MDK

Haldokló anya, gipsz

Műcsarnok 1924 tavaszi kiállitás

Sinai Imre, szobrász

M.D.K.

Lett az Iparművészeti Iskola továbbképző mesterlaufolyamainak vezető szobrász-tanára

Vállalkozók Lapja, Bp. 1918. XXXIX.évf. aug.28. sz. 3. old.

MDK

Simay Imre

Családi idyll, repr.

Magyar Iparmüvészet 1906. 177.l.

Simay Imre

wód

Éimisk 1915/16.

17. l.

25. l.

Simay Imre MDK

Tom, vörös kréta

Mangabey, vörös kréta

Antilop, kréta

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállitása

MDK

Iparművészeti Isk.személyzete 1934-35_1935-36.

Simay Imre festő,grafikus,szobrász

Iparműv.Isk.Évk. 1934-36. Bp. 1936.

MDK

Simay Imre

Mindszenty Ferdel Lajos szobrász levelében
Prokopius Béla gyűjtése.

Simay Imre MDK

Haldokló anya, gipsz

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Simay Imre MDK

A gyáva

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Simay Imre MDK

Hiéna

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

Simáy Imre MDK

Marabu gólya

Műcsarnok 1924. tavaszi kiállitás

SimaiEmerich MDK

Krankenkonsilium

Wien, Kunstlerhaus 1924. Mai-Juni

MDK

Simay Imre, festőm.
sz.1876

471. Majmok tükör előtt. J.l.j.: Imre Simay
60 x 75 Vászon.

Ernst Muzeum aukciói. XIII-XIV. 39.l.

Simay Imre, tanár MDK

Dekorativ szobrok.

Simay osztályán készültek.

Az O.M.Kir. Iparm.Isk. évvégi munkabemutató Kiállításáról.

Magyar Iparmüvészet. 1935. 157-158.l.

MDK

Simay Imre

Op: 193	olajf.
Op: 196	"
Op: 194	"
Op: 195	"
Op: 192	"
Op: 197	"
Op: 198	"
Op: 191	"

Céhbeliek VII.kiáll.kat.1932.

MDK

Simay Imre

A civakodók c. rajza. Repr.

Művészet, 1912. 301.lap

Simmy Imre

A cigánycsók c. rajza. Kepr.

Képviselet. 1912. 301.Isp

MDK

Simay Imre

Vázlatkönyvéből. Repr.

Művészet, 1910. 260.lap

MDK

Simay Imre, szobrászm.

III.Béla. Fej. Szobormü.Repr.

Képzöm.Táre. 1909/10. téli kiáll. Kat.

MDK

Simay, festöm.
állatfestö

ki már a Képzöm.Társ. kiállitásán is figyelmet keltett, majmokat ábrazoló kretarajzaival tünt fel e tárlatom.

A N.Szal. uj tárlatából. -1903. -Vas.Ujs. 1903.5o.évf. 2o.sz. 32o.l.

M.D.K.

Simay Imre festő- és szobrászművész

Rendes tanári megbizást kapott az O.M.K. Iparművészeti Iskola ember- és állat-alakrajzi tanszékére.

Cikk: Iparművészeti Oktatás.

Magyar Iparművészet, 1910. 280.l.

SIMAY IMRE

2oo/a. Orang-Utang /Archaikus-architektonikus bronz-szobor, egy természetrajzi muzeum előcsarnokának lépcsőfeljárata elé képzelt szobor kisebbitett mintája./

Képzőm.Társ.19o9.tav.kiáll.kat. 35.oldal

SIMAY IMRE tanár

szobrászati szakosztálya

Éimisk. 1914-15. 31, 32.l.

SIMAY IMRE

125. Kentaurszerelem. Tollrajz.
126. Vallomás. Tollrajz.
127. Dal. Tollrajz.
128. Kutyatanulmány, Pepi. Krétarajz.

KMT 1907. tav.kiáll.kat. 30.oldal

SIMAY IMRE

129. Hattyucsalád. Tollrajz.
130. Hattyupár. Tollrajz.
131. Engesztelés. Tollrajz.
132. Kutyatanulmány, Hanzi. Krétarajz.

KMT 1907. tav.kiáll.kat. 30.oldal

SIMAY IMRE

133. Ismerkedés. Tollrajz.
134. Királynő. Tollrajz.

KMT 1907. tav.kiáll.kat. 30.oldal

MDK

Simay Imre, igazgató

uj müvészpedagogiai rendszert léptetett életbe az ip.müv. iskolában. Heti egy alkalommal a tanitványok a budai hegyvidéket keresik fel, és grafikai, festészeti gyakorlatot folytatnak. természet után.

Az orsz.m. kir.iparmiskolából. Egy.Ip.müv. 1927. 75.l.

MDK

Simai Imre szobr.

Magyarok a monzai kiáll.on. Magyarság, 1925.máj. 31. 7.l.

MDK

Simay Imre

A "Céhbeliek" jub.kiáll. Nemzeti Ujság 1934. jan. 14.

MDK

Simay Imre

Szemelvények az iparművészeti iskola munkáiból.
Magyar Iparművészet 1912. 6. sz. 21o.l.

MDK

Simay Imre

Férj és feleség, repr.

Vasárnapi Ujság 1903. 50. évf. 817.l.

240. Damkó József: Elmélkedés.

Simay Imre

202. Simay Imre: Mama meg a fia.

Simay Imre

wid
2

Simay Imre: Szobrok és reliefek a házakon.
Kő és Mükő 1926. 1. z
4. l.

Simay Imre

K M Tan. 1907. tav
kiáll.

VI. TEREM.

125 Simay Imre. Kentaurszerelem. Tollrajz. Eladó.
126 Simay Imre. Vallomás. Tollrajz. Eladó.
127 Simay Imre. Dal. Tollrajz. Eladó.
128 Simay Imre. Kutyatanulmány, Pepi. Krétarajz. Eladó.
129 Simay Imre. Hattyúcsalád. Tollrajz. Eladó.
130 Simay Imre. Hattyúpár. Tollrajz. Eladó.
131 Simay Imre. Engesztelés. Tollrajz. Eladó.
132 Simay Imre. Kutyatanulmány, Hanzi. Krétarajz. Eladó.
133 Simay Imre. Ismerkedés. Tollrajz. Eladó.
134 Simay Imre. Királynő. Tollrajz. Eladó.

3. A művásárlásra szánt összeg az igazgatóság által előre megállapított sorozatban nyereményértékekre osztandó fel. A műcsarnokban megejtendő húzásnál az összes nyerő-számok szerencsekerékbe tétetvén, az első kihúzott számra a legnagyobb nyereményérték, s az összegek nagyságának sorrendjében minden következő számra 1—1 nyereményérték esik.

4. A húzás a választmány által kiküldött bizottság s királyi közjegyző jelenlétében történik, s eredményéről jegyzőkönyv veendő fel, mely a jelenlevők által aláírandó.

5. A társulat a sorshúzás után külön levélben értesíti a nyerőket, hogy javukra mily összegű nyereményérték esett, s annak alapján *az illető nyerő úgy a tavaszi, valamint a téli kiállításon szabadon választhat a nyereményérték összegének erejéig a magyar művészektől való, eladásra szánt műtárgyak közül.* A nyerő társulati tag e jogát másra át nem ruházhatja, de a művek kiválasztására írásban mást is felhatalmazhat. A társulat tisztviselőinek ily felhatalmazást elfogadni nem szabad.

6. *A megtörtént választás csak akkor érvényes, ha a nyerő azt a társulat ügyvivőjének bejelenti.* Ha a választott műtárgynak a tárgymutatóban kitett ára a nyereményérték összegével azonos, a megtörtént választás bejelentése után a műtárgy azonnal a nyerő tulajdonába megy át. A mennyiben a tárgymutatóban kitett ár a nyereményérték összegét meghaladja, a nyerő a vételári többletet sajátjából kiegészíteni s azt a választás bejelentésével egyidejűleg a társulat pénztárába megfizetni tartozik, ha csak nem igazolja, hogy az ügyvivő közvetítése útján az illető művészszel olcsóbb, vagy a nyereményértéknek megfelelő árban megegyezett. A mennyiben pedig a nyerő választása oly műtárgyra esnék, melynek vételára kisebb a nyereményérték összegénél, e műtárgy is a nyerő tulajdonába megy át, de a többletre a nyerő igényt nem tarthat.

7. *A nyereményértékek meg nem oszthatók s így minden nyerő a nyereménye értéke erejéig csak egy műtárggyal választhat.*

Simay Imre

ród

Richter Aladár ifj:

Iparmüvészeti iskolánk 1937-38. tanévi munkabemutatójáról.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1938. 153. l.

Simay Imre

Simay Imre. Irta Farkas Zoltán. Vasárnapi Ujság, dec. 22.
34 1912.

(Művészet 1913. 34. l.)

Kiállítások. Jelzelen o. k. Magyar Hírlap, nov. 30.
Grafikai kiállítások. Írta (k. k. l.) Pesti Hírlap, dec. 1.

33

Simay Imre
festő és szobrász
szül. 1874 dec. 16.
Bpest

Cód

Fleischer Becs 85. l.

Vgs.

Dr

Szerdahelyi Ignáh

Szóndi u 98 H

~~VI Lenketer 7 IV~~

KÉSZPÉNZZEL BÉRMENTESÍTVE
934 VC 19.
BUDAPEST 112

Simay Imre

Hattyupár c.
festmenye repr.
Művészet 1904.
313. l.

Dulakodók c.
kvétarajza
repr.
u. o. 317. l.

GENTLEMEN'S TAILOR

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 33. **T. 188-222.**

Ngs.

Szentiványi Gyula urnak,

Budapest

Lágymányosi- ut 16.

Simay Imre

l.

Liber Baronalis

422. l.

Pratelli Esodo. *

24 *Le Apuane.*
25 *Figura.*

Reggiani Mauro. *

26 *Natura morta.*
27 *Paesaggio.*

Sironi Mario.

28 a *Paesaggio urbano N. 1.*
28 b *Nudo = bagnante.*
28 c *Studio di nudo N. 1.*
28 d *Composizione.*
28 e *Paesaggio urbano N. 2.*
28 f *Studio di nudo N. 2.*
28 g *Figura.*
28 h *Paesaggio N. 1.*
28 i *Paesaggio N. 2.*

Vellani Marchi Mario. *

29 *Pagliai umbri.*

Vitali Alberto. *

30 *Inverno mite.*
31 *Paese bergamasco.*

Zocchi Carlo. *

32 *Bagnante.*

Simay Imre

wód

Lykarnüvtört II.

275. l.

SIMAY IMRE

130	Uszó hattyupár	olajfestmény	500.—
131	Reggel az Adrián	olajfestmény	600.—
132	Hullámokkal küzdő hattyuk	olf.	550.—
133	Tengeri hullámverés	olajf.	500.—
134	Északi táj	olajf.	500.—

Céh beliek jub. kiáll. kat.
Nemzeti Salon 1934. jan.

105. NÁDLER RÓBERT: Öreg asszony

196. kép. *Delfti váza, XVII. század.*

Simai Imre

Simay Imre, Bécsben élő jeles állatfestőnk, ki a hazai s a külföldi tárlatokon képeivel nagy feltünést keltett, ujabb sikert aratott. A bécsi „Hagenbund“ művésztársulat elnöksége ugyanis elhatározta, hogy szabályzataitól eltér (amennyiben t. i. eddig csak osztrák művész lehetett tagja) s őt kiváló művészi egyénisége s eddigi sikerei révén elismerése jeléül rendes tagjának választja.

Művészeti Kronika
1905. jan. 15.

Simay Imre

Szobormű. Magánt.

196 **Csillag István.** Dupla portrait. Bronz-plaquett. Szobormű. Magánt.

197 **Istók János.** Szabad hajdú. Szobormű. Eladó.

198 **Beszédes J. László.** Az áldomás. Ércszobormű. Eladó.

199 **Beszédes J. László.** A gulyásbojtár. Érc-szobormű. Eladó.

200 **Medgyessy Ferenc.** Tanulmányfő. Gipsz-szobormű. Eladó.

200/a **Simay Imre.** Orang-Utang. (Archaikus-architektonikus bronzszobor, egy természetrajzi múzeum előcsarnokának lépcsőfeljárata elé képzelt szobor kisebített mintája.) Eladó.

201 **Kara Krón Mihály.** Szőke kollega. Szobormű. Eladó.

202 **Bánszky Sándor.** Vak ember. Szobormű. Magánt.

203 **Kara Krón Mihály.** Kató. Szobormű. Eladó.

204 **Lukácsy Lajos.** Szüleink. Márvány-szobormű. Magánt.

Műcsarnok 1909 tav. Cat.

A TÁRSULATI TAGOK JAVÁRA TARTANDÓ SORSJÁTÉK SZABÁLYZATA

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat alapszabályainak 4. §. *c)* pontja értelmében, tagjai javára kisorsolás céljából, évenkint nyeremény-műtárgyakat vásárol a tavaszi, illetőleg a téli kiállításokon levő, magyar művészektől való műtárgyak közül, az évi előirányzatba e célra felvett összeg erejéig, a következő feltételek mellett:

1. A művásárlásra fordítható összeg a tagsági díjakból eredő bevétel arányában állapítandó meg.

2. A társulat a tavaszi kiállítás előtt vagy alatt, de az évi rendes közgyűlés után a művásárlásra szánt összeg erejéig tagjai javára sorsjátékot rendez, melyben a pártfogók 15, az alapítók 3, s a rendes tagok *tagságuk első három évében 1 számmal, tagságuk minden további három éve alatt pedig eggyel több számmal vesznek részt.* Az alapítót, vagy alapítóvá lett rendes (egyes) tagot e jog belépése idejétől számítva szintén megilleti, hozzáadva az alapítói minőségben őt megillető három számot. Testület mint alapító mindenkor három számmal játszik. Az a lajstrom, a melyben fel van tüntetve, hogy ki milyen számokkal vesz részt a sorsolásban, egy héttel a sorsolás előtt a titkári hivatalban közszemlére teendő ki, és az érdekeltek által megtekinthető.

Simay Imre

1904. 22004. sz. min. rend folyt.
a gróf Andrássy Dénes és neje
Franciska grófnő által a magyar
állam ezredéves fenállása alkalmá-
ból művészeti ösztöndíjakra tett ala-
pítványból 4200 K-t kapott az
1904. évre.
A szlatényv 857 l.

Simay Imre.

Ta kosoktatásügyi minisztól a kép
Elnyerte azon nagy állami ösztönd
egykét, melyeket gróf Andrássy
és felesége Franciska grófnő al
tott. Ez ösztöndíj 1200 korona
Simay kutonosen majmokat fest re
kívül ügyességgel és hogy a termész
megfigyeléseket tehessen, már legi
zelebb Ceylon szigetére utazik és
marad 8 hónapig.

Pesti Hirlap; 1904. III. 23.

zö nuvèrati tanács jávaslatára

ijak

Deúcs

ap. –

ud-

ctben

ö –

ott

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedély

.....

a műhelyfőnök vagy
aláírás

Simay Imre

láś 1.

Vas. Ujs 1912. 51 sz

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....azaz: ..... Korona ..... f-ről,

) összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

érnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta- és távirda-

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi ..... hó 1-én.

Simay Imre

zobrazi és festőmű

Cásd okv.

M. Iparmüvészet

1912. 1. l.

Csod

M. Iparmüvészet 1912. 31. l.

.....nevü munkás igazolta

a müvezető aláírása.

yezem:

igy helyettesének
rása.

– Endrényi Imre, Szeged.

Simay Imre

laid

Nemzeti Salon Almanach

127

magyar királyi államvasutak.

T. Műhe

Miután keresményemnek 191 ....

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbi

Kelt ....., 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

Simay Imre

laid

Müvénet 1910

397

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 .... é

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191 ....

.....

tanu.

.....

tanu.

Pimay Inne

mod

A Egypto - 1912. 3-4 ч

166. l.

..... nevü munkás igazolta

.....
a müvezető aláírása.

lyezem:

.....
agy helyettesének
rása.

– Endrényi Imre, Szeged.

Simay Imre

laid Robtl.

Vas. Ujs

1912. 1026. l.

arck., nepeshl

[illegible]

Simay Imre

Lásd

Művészet 1908. 45, l.

Iszkaszentgyörgyi lelet VI. 14.

Simay Imre

Műcsarnok

1924. tav. kiáll 157, 226,
229, 237

1928. tav. kiáll 298, 30
302

JULIUS

28

Simay Imre

Művészeti lexikon 726 l.
Revai lex. 16 k. 811. l.

~~festő és~~ szobrász, festő és iparművész szül. 1874. XII. 16.
Budapesten. Bécsben és München-
ben tanult. 1903. a Wahrmann díjjal
(Kutyatanulmányok) 1905 a Ráth-
díjjal (Családi öröm c. bronzcsoport), 1907. a Eis
állami aranyéremmel (Mama mega fia c. szobornyi
tüntettek ki. 1906. Milanóban az ipar-
művészeti nagy díjat kapta. 1911 óta
a (iparművészeti iskola tanára.
Operti)

(25

1908.

mber16-án.

aton ábrázolt két játszó orosz-
tan leszoritó him előlábaival
tja, lefogva tartja. Az erőtel-
óg.
zattal 100:121 cm.
lis 11-iki 43506 sz. leirat alap-

áius 8-án 1001 sz. alatt.

-158

303

668

3809. Simay Imre.
Sz. Budapesten 1876 decze

Oroszlánpár.

Négyszögletű talapz
lán, közül a fejét visszahuzot
társát, a mely fogát vicsorga
jes állatnak hosszú farka lel
Gránitkő, mér. a talap
Vétetett az 1908. ápri
ján 12000 K-án (704-908)
Elszámoltatott 1908. m

a melyek

III 3-

Pl.
Vét. 1908.

1906.

czember 16-án.

L kicsinyét fejezi ki. Körülöl

mpánz c, ~~[illegible]~~ (Troglodites Niger) ~~majompárból~~ a
melyet úgy ő, mint a him, megelégedetten
jával ~~[illegible]~~ térdére vett L ~~[illegible]~~ karolja
artja. Fejöket mindketten balra forditot-
de hátul: SIMAI IMRE KÁROLY 1905.4.
38 cm.
0-án a 104611 sz. leirattal 1600 Kán.

03

111

229

-956

3223. Simay Imre:
Sz. Budapesten, 1876 de

Családi öröm.

Az (ülve ábrázolt csi
nöstény kölykét szoptatja,
szemlél. Az ~~anyamajom~~ előbbi jobb
át, mig baljával emlőjét t
ták. Jelzése alól jobbra,

Bronce-szobor, mag.

Vétetett 1905:XII.2
(1130-905).

III3 - 1

Pl.
Vét. 1905

S. n. 83

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Simay Imre

Baládi öröm c. szobra
repr.

Albuma. A nyolcvanéves
Pesti Napló ajándék —.
1850–1930. 53. l.

1907. VII. 27.

581/1907.

Zombor (utjegámta.)

~~Hódmezővásárhelyi néprajzi~~

~~múzeum megnyitása~~

I. 222

BUDAPEST, VI. ARÉNA-ÚT 41. · MUZEUM ÍRÓSZÁNYÚ ÉSZETI MÚZEUM · CHEZ MAGY

Simay Imre

szobrai 1

Simay Imre, festő, stb. marad,

l. 726. — Kikorrigálandó az utolsó

mondat: „... ezidőszerint (1925) rektora(?)..."

a Kéve művésztagja.

Simay Imre

1908. alakrajzért 300 K-ás díj. A Nemzeti Szalonban rendezett grafikai kiállításon

Reinach, S.: Description raisonnée du Musée de Saint-Germain en Laye

IV. 156, 157.

Simay Imre

A Keve ME tagja.

1920. évi kiáll. u. o.

egy Majoncsoport gipszöntvény és egy nagyobb ceruzarajz pollekció.

1922. évi kiáll. u. o.

22 műve, többyre emlékezetből készült rajzok.

Szeged-alsóközponti áll. el. iskola

VI. 227

Simay Imre

M. 4057

Sinay Imre

U. 1673

~~1819. Nürnbergi iskola:~~
~~A XVI. szarad elyerőe.~~

1819. A Golgotha. (János 19.r

Az előtérben, a középső
szenvedés látszik, dicssugar
sebeiből a vér patakzik, lá
melynek végeit a szél lobog
és balján a szakállas Gesma
Az előbbi a földre és az utó
hajú János áll felemelt karo
zokogva hallgatja a kezeit ö
ruhát viselő Máriát, Kleofás
dolna pedig, kinek fehér ken
a földön ül és kezeit tördel
öltözött Centurió ~~látható~~ van fe
juszu és szakállú rőt férfi,
diszitik, mutat a feszületre
kel és a melynek tövében kop
négy katona csúfolja a Megvá
hosszú póznát végén szivacso
alkalmas szerszámot tart. A
égbolt felhőzött.

Fa, méretei 89: 39 cm.
Deák-Ebner Lajos ajándék
~~Rastannálásra kijelöltet~~
~~befejezésével~~ Kifüggesztetet

914:V.10

Simay Imre

Mucsarnok Wien

1907. tav. kiáll. 125–134

1907–8. téli kiáll. 202, 203, 503
504, 506–511

1908. tav. kiáll. 149

1908–9. téli kiáll. 297

1909. graf. nemzetk. kiáll.
338–346, 404–412

1909. tav. kiáll. 200/a

1909–10. téli kiáll. 224

1910. tav. kiáll. 188.

Simay Inve

U. 4193

Évkönyvtétel, pápai ref. főiskolai

IV. 128.

Kisszéki Csukás-tó halászata

VI. 164.

Simay Imre

Műcsarnok Bpest.

1898/99. téli kiáll.

1902-3. téli kiáll. Bécs.
504, 514, 515

1903. tav. kiáll. 509-531.

1903-4. téli kiáll. Wien 458-463

1905-6. téli kiáll. 181.

1906-7. téli kiáll. 258

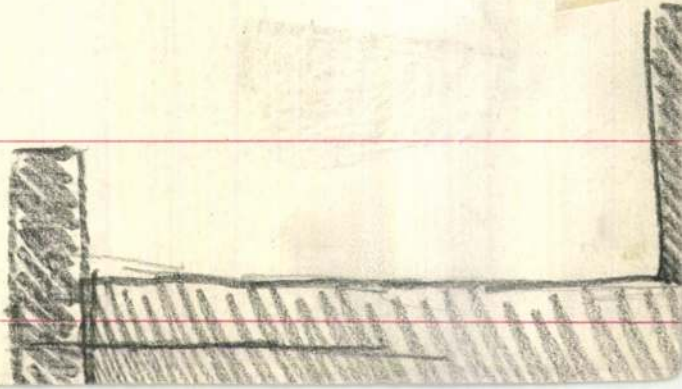

Simay Imre

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. II. 53

1926. 128, 303

1928. 563

Simay Imre

festő és szobrász
szül 1876

Wód

Krück II. 498. l.

Csapó László, hadbírói főbíró

III. 27

Egerváry Potemkin Ágost: Aran
szaro kikötője 142 (610), 3999 (570) — Ar
szaro nyugati része 142 (610), 398
(566). — Bosporus részlete 142 (61
3994 (569). — Elmélkedő hodzsa 1
(609), 3983 (565). — Gyümölcsszál
tó dereglyék 142 (610), 3985 (566). —
Haider Pacha 142 (610), 3998 (570
— Halászbárkák 142 (610), 3987
— Halásztanya 142 (610), 3996
Kikötő 142 (609), 3980 (564). —
Főrészlet a galatai hiddal 142 (61
3990 (567). — Külvárosi részle
(610), 4002 (572). — Márványreng
kolata 142 (609), 3982 (565). — M
man 142 (609), 3979 (564). — R
rök házak 142 (610), 4004 (572). —
rök utcza 142 (610), 3991 (568). —
a perai dombról 142 (610), 3993 (5

Simay Imre

Művészet 1903. 207
– 1904. 130, 306, 308, 309, 313, 317
– 1905. 226, 412
– 1907. 70
– 1908. 45, 65, 245, 271, 423
– 1909. 69
– 1910. 260, 397–404, 397–411
– 1911 125, 128, 131, 134, 141–143
– 1912. 79, 301. 368
– 1913. 34

Magyar Művészet
1925. II. 53
1926. 128, 303
1928. 563

Simay Imre.

Ta kosoktatásügyi minisztétől a képzőművészeti tanács jávaslatára

Elnyerte azon nagy állami ösztöndíjak egyikét, melyeket gróf Andrássy Dénes és felesége Franciska grófnő alapitott. Ez ösztöndíj 1200 korona. Simay különösen majmokat fest rendkívül ügyességgel és hogy a természetben megfigyeléseket tehessen, már legközelebb Ceylon szigetére utazik és ott marad 8 hónapig.

Pesti Hirlap; 1904. III. 23.

M. kir. állampénztár Budapesten.

ERKEZETT 1902 OCT. 17

39224 sz. ____ drb. m.

Nagy MIKlós II.é. joghallgatónak
segély folyósittatik.-

Simay Imre

1904. 22004. sz. min. rend folyt.
a gróf Andrássy Dénes és neje
Franciska grófnő által a magyar
állam ezredéves fenállása alkalmá-
ból művészeti ösztöndíjakra tett ala-
pítványból 4200 K-t kapott az
1904. évre.
A szlatényv 857 l.

1908.

3809. Simay Imre.
Sz. Budapesten III 1876 deczember 16-án.

Oroszlánpár.

III Négyszögletű talapzaton ábrázolt két játszó oroszlán, a melyek közül a fejét visszahuzottan leszoritó him előlábaival társát, a mely fogát vicsorgatja, lefogva tartja. Az erőteljes állatnak hosszú farka lelóg.

Gránitkő, mér. a talapzattal 100:121 cm.

Vétetett az 1908. április 11-iki 43506 sz. leirat alapján 12000 K-án (704-908)

Elszámoltatott 1908. május 8-án 1001 sz. alatt.

III 3 – 158

Pl.
Vét. 1908.

303

668

1908.

3695. Simay Imre.

Sz. Budapesten, 1876 december 16-án

Ikrek.

Talapzaton ülő, szembenéző és egymást átkarolva tartó. Mindkettejök farka oldalt lóg le. Jelzése hátul balról: SIMAY IMRE 1906.

Márvány, mag. 22.5 cm. mig a talapzat méretei 12.5:16.5 cm.

Vétetett az 1908. januar 15-iki 146170 ex 907 sz. leirattal a Képzőművészeti Társulat téli kiallitásán 1200 Kán (153-908).

1906.

3223. Simay Imre:
Sz. Budapesten, 1876 deczember 16-án.

Családi öröm.

Az ülve ábrázolt csimpánz (Troglodites Niger) ~~majompárból~~ a nöstény kölykét szoptatja, melyet úgy ő, mint a him, megelégedetten szemlél. Az ~~anyamajom~~ jobbjával térdére vett ~~gyermekét~~ karolja át, mig baljával emlőjét tartja. Fejöket mindketten balra forditották. Jelzése alól jobbra, de hátul: SIMAI IMRE KÁROLY 1905.4.

Bronce-szobor, mag. 38 cm.

Vétetett 1905: XII. 20-án a 104611 sz. leirattal 1600 Kán. (1130-905).

III$_3$ – 103

111

Pl.
Vét. 1905

229

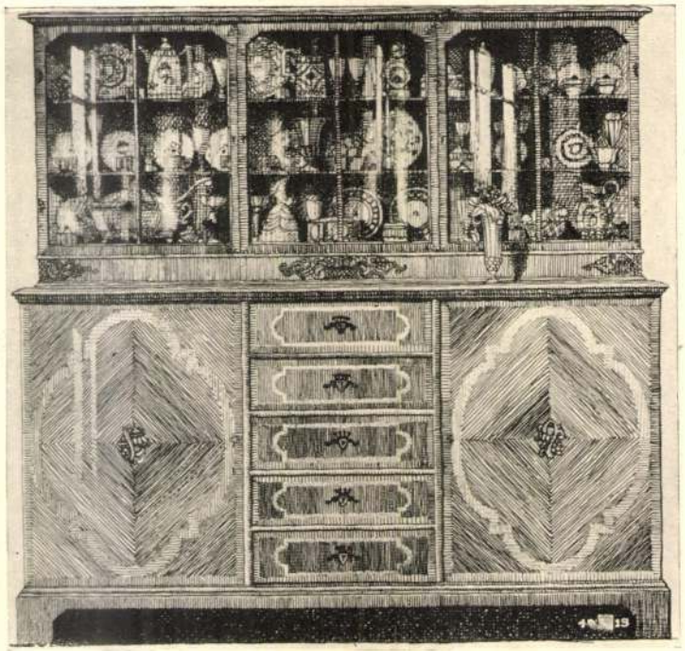

207

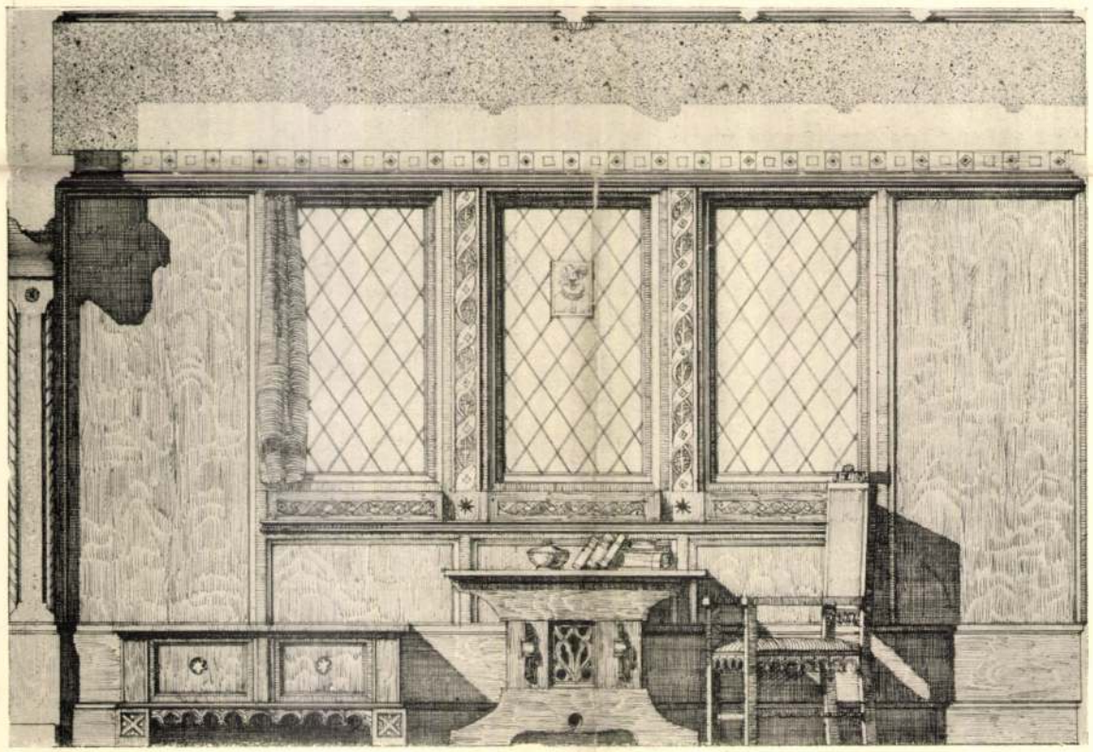

208

AZ IPAR-
MŰVÉSZETI
ISKOLA
TANÍTVÁNYAI-
NAK MUNKÁI

Szemelvények a O. M. kir. Iparművészeti Iskola tanítványainak ezidei munkáiból. Lakásberendező osztály. 207. Tanár: Györgyi Dénes. — 208. Tanár: Gyalus László.

Schülerarbeiten der Abteilung für Innenarchitektur der königl. Kunstgewerbeschule in Budapest. 207. Prof.: D. Györgyi. — 208. Prof.: L. Gyalus.

AZ IPAR-
MŰVÉSZETI
ISKOLA
TANÍTVÁNYAI-
NAK MUNKÁI

209

210

211

202

209—211. Szemelvények az O. M. kir. Iparművészeti Iskola növendékeinek ezidei munkáiból. Plasztikai osztály. Tanár: Simay Imre.

209—211. Schülerarbeiten der plastischen Abteilung der königl. Kunstgewerbeschule in Budapest. Prof. E. Simay.

v. 203. l.

Magyar Iparművészet

1916.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* **(Az Unió hitelezői.)** Az *Unió-szinházak* kényszeregyezségi ügyében a törvényszék junius hó 10-ig szabta meg a hitelezők követeléseinek irásbeli bejelentését. A mai határnapig több mint ötven hitelező jelentkezett, akikkel junius 22-én délelőtt 10 órakor tartják meg az egyezségi tárgyalást. A bejelentések szerint az Unió *számlatartozásai* 971,518.837 korona a *hirlaptartozások* 670,113.701 korona, a *szerzői jogdijtartozások* 337,709.166 korona, a vegyes tartozások 219,000.000 korona, a *közterhek* számlájára (adók, vizdijak, tüzoltódijak, rendőrség) 2,158.000 korona, a részvénytársaság összes ingatlanaira *bekebelezett hitelezők* (köztük az *Otium r.-t.* (!) 500,000.000 kor., *Faludi* Jenő 700,000.000 kor., *Bányai* Sándor 600,000.000 kor., *Révész* Jenő 600,000.000 kor., *Barna* Bertalan 600,000.000 kor., *mint az Unió r.-t. igazgatói saját ingatlanaikra 1924 november 1-én kebeleztették be követeléseiket*, a teljes bekebelezett összeg pedig 7,000,000.000 kor., — az Unió *tartozásai* tehát *15,000,000.000 kor.*, ezzel szemben ideiglenes becslés szerint *a vagyon 10 milliárd korona*, a deficit tehát *5 milliárd korona*. De a tartozások rovatában nincsenek még benne a színészi fizetések, mert a színészek gázsikövetelésüket most jelentik be a Színészszövetségnek és ez az összeg is több milliárd korona lesz, mert az Unió havi gázsikiadása eddig másfélmilliárd koronát jelentett. A szinházak bérbeadása körül ma nem történt különösebb esemény. *Csathó* Kálmán vagyonfelügyelő elsősorban a Király Szinház és a Belvárosi Szinház bérleti ajánlattevőivel folytatja a tárgyalásokat.

* **(Ma, csütörtökön este a nagysikerü »Dolly« kerül szinre a Városi Szinházban.)** Legközelebbi előadása: holnap, pénteken este lesz.

* **(Magyar festő külföldi sikerei.)** Fiatal és rendkivül tehetséges magyar festőművész egyre nagyobb elismeréséről és külföldi sikereiről számolhatunk be. *Hornyánszky* Miklós májusban megnyilt brüsszeli kiállításáról irtak legutóbb a legnagyobb elismerés és igen komoly dicséret hangján a francia és belga müvészi ujságok és hosszabb méltatásokban fejezték ki elismerésüket. A fiatal magyar művész a képzőművészeti főiskolán 1922-ig Balló mester tanitványa volt, aztán hollandiai tanulmányutra ment és megfestette Wittert van Hooghland báró és leánya arcképét. A kép olyan művészi értékü volt, hogy a család leydeni ősök arcképcsarnokában helyezte el. A következő év őszén a magyar művész Belgiumba ment és megfestette Mercier biboros arcképét, amellyel olyan országos sikere volt, hogy a legelőkelőbb körök kedvelt arcképfestője lett. Ebből az időből való Detsain lovag, a malinesi polgármester, Van Huffel abbé egyházi zeneszerző, Leys konzul és családja, Jacques Goethals elesett belga aviatikus arcképe. Ekkor rendezte Charleroiban, utána Antverpenben gyüjteményes kiállitását is, mely nevét egész Belgiumban ismertté és népszerüvé tette. A belga sajtó elismerte arcképeinek erősen jellemkifejező tulajdonságait, tájképeinek valörértékeit és ragyogó színeit, kompozicióinak pedig virtuóz vonalvezetését. Külön nagy sikere volt szép rézkarcainak. Most májusban nyilt meg Brüsszelben ujabb nagy kiállitása, mely csak öregbitette a müvész antwerpeni sikereit és *Lamotte*, a Beaux Arts igazgatója hosszu méltatásban ismertette a magyar müvész eredeti talentumának mélységeit. Mai képes mellékletünkön *Hornyánszky* Miklós brüsszeli kiállításának gazdag müvészi anyagából öt jellemző képet mutatunk be olvasóinknak.

* **(Kernács Pál olaszországi sikere.)** Ma érkezett haza *Kernács* Pál hegedümüvész Olaszországból, ahol kéthónapos hangversenykörutján a közönséget s a mérvadó kritikát egyaránt meghódította. Róma, Firenze, Nápoly, Bologna, Foligno telt termekben lelkesedett két-két hangversenyen a kiváló hegedümüvész játékáért s számos nagyobb városban megtartott hangversenyein is dicsőséget szerzett a magyar müvészetnek.

* **(A Royal-Orfeum óriási sikerét eddig tiz táblásház pecsételte meg.)** Leirhatatlan az a lelkes hangulat, derü és jókedv, amely az egész előadás alatt a nézőtéren uralkodik. Három és fél órán át szakadatlanul kacag, mulat és tapsol a közönség. — A legdrágább hely 50.000 korona, a legolcsóbb 8000 korona. Kezdete fél 9 órakor.

* **(Simay Imre lesz az Iparmüvészeti Iskola igazgatója.)** Három évvel ezelőtt *Simay* Imre az Országos Iparmüvészeti Iskola igazgatója a tanári karral olyan tervezetet nyujtott be a Képzőmüvészeti Tanácshoz, hogy az iskola igazgatóját két-két esztendőre a tanári kar válassza meg. A kultuszminisztérium elfogadta a tervezetet, az első választásnál *Gróh* István lett az Iparmüvészeti Iskola igazgatója, az idén pedig két jelölt, *Simay* Imre és *Helbing* Ferenc közül kellett szavazással az uj igazgatót megválasztani. A szavazásnál mind a ketten egyenlő szavazatot kaptak, tehát az elnöklő *Gróh* Istvánnak kellett volna szavazatával a kérdést eldöntenie. Gróh sorshuzásra bizta a választást és miután Simay nevét huzták ki, szavazatát most már ő is Simayra adta, igy ő lett az iskola igazgatója a következő két esztendőre.

A világhirü amerikai filmstar szereplése biztositja nagy sikerét a Kert-mozi uj müsorának

A Kert-mozi közönsége meggyőződhetett arról, hogy hétről-hétre mindig jobb és nivósabb filmek kerülnek bemutatóra. E héten is négy szenzációs filmattrakció pereg le a Kert-mozi vásznán és e nagyszabásu müsorban az amerikai filmkultura legelső nevei szerepelnek.

Az e heti uj müsor keretében a *Tavasz ébredése* cimü hatfelvonásos szinmüben a ragyogó szépségü *Bébé Daniela*, *Mindent egy lányért* cimü hatfelvonásos amerikai történetben amerika dédelgetett kedvence, az itthon is kedvelt *Norma Talmadge*, *Buster és félszemü keselyü* kétfelvonásos burleszkben a megjelenésével is már hatalmas kacajt kivált *Buster Keaton*, az *Indiánok réme* cimü kétfelvonásos burleszkben a Chaplin és Zigottó méltó versenytársa, az egész rövid időn belül népszerü *Dodo* lépnek fel.

Ezt a monstre müsort bevezeti egy magyar és egy Gaumont hiradó. Előadások kezdete 8 és 10 órakor.

---

* **(Premier a Scala Szinházban.)** Az *Uferini* vendégjátékok befejeztével tegnap este mutatta be junius uj varieté müsorát a *Scala Szinház*, amelynek keretében eddig Budapesten még nem látott világattrakciók léptek fel. Miss Sheba a legnagyobb átváltozóművésznő saját diszleteivel és szenzációt keltő ruháival, 3 Mihalovits, bámulatba ejtő mutatványaival, The 2 Jankess amerikai utcai énekesek, Dela Lipinskája, az eredeti orosz kék madár primadonnája, továbbá Sch. Somogyi Adrienne operaénekesnő, valamint Virágh Jenő, Hansi Merkel, Horváth-duó stb. ragyogó és a kitünő müsornak. A 2000 személyes nyári szinház mozinál is olcsóbb helyárai 5000—35.000 korona az Angolpark belépővel együtt. Csütörtök délután előadás.

* **(A Vigszinházban)** minden este óriási közönség mulat a nyári kabaré, pompás szindarabjain, ezernyi tréfáján, nótáján, táncán. E héten a müsort a nyári kabaré egymagában tölti be, csak szombaton adják a *Csirkefogót*, a szezon legvidámabb bohózatát.

* **(Holnap, pénteken lesz a Budai Szinkör ünnepélyes megnyitása a Nemzeti Szinház együttesével.)** Budapest legnépszerübb nyári szinháza, a Budai Szinkör holnap, pénteken teljesen uj, modern és diszes köntösben várja régi közönségét. A megnyitóelőadás prológusa Herceg Ferenc *Szinházavatás* c. alkalmi játéka lesz, amelyben Sebestyén Géza igazgató is fellép. Utána a Nemzeti Szinház együttese Rózsahegyi Kálmán, Kiss Ferenc, Kiss Irén, Környey Paula, Ághy Erzsi, Horváth Jenő, Bartos Gyula, Abonyi Géza és Harasztos Gusztávval a főszerepekben Szigligeti klasszikus vigjátékát, a *Liliomfi*-t adja elő. Jegyek a szinház pénztáránál és a jegyirodákban kaphatók.

* **(Ha kacagni szeret, nézze meg a Városi Szinházban a »Postásfiu és a hugá«-t,)** Buchbinder hires énekes bohózatát, amelynek szombaton lesz a reprize Ferenczy Károllyal és Somogyi Emmivel a két főszerepben. A ragyogóan mulatságos darab két pompás komikus szerepét Horti Sándor és Érckövy László játsszák. Sik Rezső ötletes rendezése s a kitünő szereposztás uj nagy sikert igér a már sok száz előadást megért, pompás bohózatnak.

* **(A Vigszinház szenzációs nyári kabaréja)** legközelebb csütörtökön és pénteken kerül szinre.

* **(A Budai Szinkör második és harmadik előadásán is a Nemzeti Szinház együttese játszik.)** A második este, szombaton Herceg Ferenc népszerü vigjátékában, a *Gyurkovics lányok*-ban vendégszerepel a Nemzeti Szinház együttese; vasárnap este pedig idei szezonja nagy sikerét, Csathó Kálmán *A házasságok az égben köttetnek* cimü vigjátékát mutatja be a budai közönségnek. Vasárnap délután ugyancsak a Nemzeti Szinház müvészei P. Márkus Emiliával az élükön az *Alice, ülj a kandallóhoz* cimü hires vigjátékot adják elő. A Budai Szinkör első előadásaira a jegyek árusitását már megkezdte a szinház pénztára és a jegyirodák.

* **(»Charley nénje«. Csortos Gyula, Magyar Szinház junius 29.)** A Magyar Szinház jövő szombaton, junius 20-án mutatja be a világ leghiresebb és legkacagtatóbb énekes bohózatát, Th. Braddon *Charley nénjé*-t. A világjáró bohózat szenzációs főszerepét, egy vénasszonynak öltözött diákot Csortos Gyula játsza. Soha még szerep nem szolgálta annyira Csortos Gyula komikai zsenijét, mint a Charley nénje, amely a komikus szerepek koronája. A bohózatot Vágó Béla rendezi és a hálásnál-hálásabb főszerepeket Csortoson kivül Tóth Böske, Gombaszögi Ella, Hahnel Aranka, Kőszeghy Irén, Z. Molnár, Vándory, Körmendy, Várnai pompás együttese játsza.

Sziget-Szinpad Mozi

Megnyilik szombaton este szenzációs müsorral

Hugo Bettauer világhirü regénye filmen:

A legszebb asszony

Internationális divatrevü élő betéttel

Szász Ila
Dénes György
Pethes Sándor
Herceg Albert

személyes fellépte. — Azonkivül:

a KÉT legmulatságosabb MONTY BANKS burleszk

Helyárak: 10—30.000 Koronáig

Előadások kezdete: 8 és háromnegyed 10.

A Tó-Mozi

monstre müsorának premierje

A

fehér álmok menyasszonya

Amerikai attrakció 6 felvonásban

Főszereplők: *Huszár Pufi* és *Mary Philbin*

Peggy mint virágáruslány

Főszereplő: *Baby Peggy*

Felrobbant tárgyalás

Amerikai slágerburleszk 2 felvonásban

Pünkösdi királynőválasztás

a Margitszigeten

Hiradó

Előadások kezdete: 8 és 10 órakor

A Kamara mai ünnepi premierje

Huszár Pufi és Mary Philbin

A fehér álmok menyasszonya

6 felv. amerikai attrakciós főszereplőben

Fix és Fox legujabb 5 felvonásos burleszkje

Kérek egy pofont

kacagtató amerikai slágerburleszk 5 felvonás.

Pünkösdi királynő választás a Margitszigeten

Előadások kezdete ma: fél 5, negyed 7, 8 és 10 órakor

MA BURLESZKVERSENY

az Urániában és a Mozgókép-Otthonban

Richard Talmadge, Harold Lloyd, Snuky, Joe Rock, Campbell burleszkujdonságaiból

A Corvin-Szinház

uj müsorának premierje:

Abel Gance filmremeke

A száguldó kerék

Mindkét rész egy előadásban.

Főszereplő: Severin Mars

A felrobbant tárgyalás

Amerikai burleszk 2 felv.

Pünkösdi királynőválasztás a Margitszigeten

Hiradó — Fél 4, fél 7, fél 10

Szinházak heti müsora		Operaház (7)	Nemzeti Szinház (½8)	Városi Szinház (8, ½8)	Vigszinház (½8)	Királyszinház (8, ½8)	Magyar Szinház (8, ½8)	Budai Szinkör	Belvár. Szinház (8, ½8)	Blaha Lujza-Szinh. (8)	Terézkörúti Szinpad (½9)	Apollo-Szinház (8)
Csütörtök	este	Nurnbergi m. (6)	A vén gazemb.	Dolly	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Peer Gynt	—	Odette n. teh. r.	—	—	A fiastyuk stb.
Péntek	este		A három testőr	A madarász	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Magnetic	Sz.-av. Liliomfi	Odette n. teh. r.	—	—	A fiastyuk, stb.
Szombat	este	Parasztb., Bal.	A névtelen hajó	Postásfiu és a h.	A csirkefogó	Régi jó Budap.	Peer Gynt	Gyurkovics l.	Odette n. teh. r.	—	—	A fiastyuk, stb.
Vasárnap	d. u.	—		—	—		—	Alice, ülj a k.	—	—	—	
	este	Farsangi lakod.	Cyrano de Berg.	Postásfiu és a h.	Nyári kabaré	Régi jó Budap.	Peer Gynt	Házas.az égben	Odette n. teh. r.	—	—	A fiastyuk, stb.

Film-szinházak heti müsora	Scala Szinház	Royal-Orfeum	Corso (6, 8, 10)	Corvin (csüt. és vasárn. 4, ½7, ½10, hétk. ½7 és ½10)	Elit-mozgó (Vigszinh. mell. h. ½7, 9, v. 5, ½8, ½10)	Kamara (hétk. 6, 8, 10 csütört. és vas. ½5, ½7, 8, 10)	Kert-Mozi (Tel. 26—04 8, 10 órakor)	Liget-Mozi (8 és 10 órakor)	Mozgókép-O. (4, 6, 8, 10)	Tó-Mozi (Telefon: 153-83 és 20-82 8, 10 órakor)	Turán-mozgó (v. 3, 5, 7, 9 h. 5, 7, 9)	Uránia (hétk. 5, ½8 ½10, vas. ½4, ½6, ½8, ½10)
Csütörtök	Uj varieté müsor (4, ½7, ½9)	Apolló-Szinház vendégjátéka	—	Száguldókerék. A felrobb. tárgyalás stb.	Mme Dubarry Isten hozta	Fehér álmok menyasszonya. Kérek egy pof.	Kétarcu mandarin. Nagys. ur nevelőnője	Harum Al Rasid Hogyan leszek milliomos	A kocavadász A kortesfogás stb.	Fehér álmok menyasszonya. A felrob. tárgy.	A felhőkön tul Nero	A kocavadász A kortesfogás stb.
Péntek	Uj varieté müsor (½9)	Apolló-Szinház vendégjátéka	—	Száguldókerék. A felrobb. tárgyalás stb.	Út a boldogság felé. Dick, a kincskereső	Fehér álmok menyasszonya. Kérek egy pof.	Tavasz ébredése. Mindent egy leányért	Harum Al Rasid Hogyan leszek milliomos	A kocavadász A kortesfogás stb.	Fehér álmok menyasszonya. A felrob. tárgy.	Titokzatos Mister Senki. Mindenki kész	A kocavadász A kortesfogás stb.

— (A Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségének Szegedi Osztálya) vasárnap tartotta *Szentesen* első vándorgyülését és ezen vándorgyüléssel kapcsolatosan tanulmányi kirándulást rendezett a Körös—Tisza—Maros ármentesitő és belvizrendező társulat jelenleg épités alatt álló szivattyutelepéhez. A vándorgyülés tanácskozásait *Nagy* Gyula, az osztály elnöke vezette s az ülésen résztvettek a megyei és városi hatóságok vezetői is. A városháza tanácstermében lefolytatott ülést az elnök a magyar hiszekegy elmondásával kezdte meg. A tanácskozásban résztvettek az elnöki megnyitó után *Priváry* Ferenc osztálytitkár, aki ismertette a szövetség megalakulását, annak céljait, a szegedi osztály eddigi müködését. *Nagy* Imre dr., Szentes város ny. főjegyzője felolvasta Szentes város történetét, majd *Csenz* Béla városi müszaki tanácsos értekezett Szentes város müszaki alkotásairól. *Scherg* Károly kir. főerdőmérnök előadást tartott Csonkamagyarország erdőgazdaságáról, *Dimák* Géza máv. mérnökfelügyelő felolvasta Szentes állomás kibővitési munkáinak keletkezését és végrehajtását. Ezek után *Wittchen* Emil máv. főfelügyelő a gyülésen megjelent, nemzeti eszme megvalósitására törekvő harcosainak a cél megvalósitása érdekében a szorosabb kapcsolatot és egységes tömörülést ajánlja. A vendégek közül felszólaltak *Csergő* Károly dr., Csongrád vármegye alispánja, *Négyessy* Imre dr., Szentes város polgármestere, aki üdvözölte a vándorgyülést, *Kossalka* János dr., müegyetemi tanár a Szövetség központja nevében üdvözölte a vándorgyülés vendégeit és tagjait; hangsulyozza, hogy a Szövetség céljainak elérését egyedül a krisztusi türelmen alapuló keresztény morállal kivánja elérni. Az elnök végül megköszönte Csongrád vármegye és Szentes város résztvevő hatóságainak, hogy a minden tekintetben sikerült vándorgyülés megtartását lehetővé tették, végül az osztály javasolta, hogy ez alkalommal a kormányzónak üdvözlő táviratot küldjenek. A gyülés a Hymnusz eléneklésével ért véget. Délután a társaság megtekintette a Körös—Tisza—Maros ármentesitő telepén épülő szivattyutelepét, ahol *Pollasovszky* kormányfőtanácsos kalauzolta a résztvevőket.

KIVONAT A HIVATALOS LAPBÓL

A Budapesti Közlöny mai számában az alábbi hivatalos közlemény jelent meg:

A m. kir. minisztérium 3420—1925. számu rendelete *a beköltözés ideiglenes betiltásáról szóló rendelet hatályának meghosszabbitásáról.*

— (Tizenhét és félmillió autó van Amerikában.) *Párisból* jelentik: A Párisban székelő *Nemzetközi Kereskedelmi Kamara* részleteket közöl abból a jelentésből, amelyet az amerikaiak fognak előterjeszteni a brüsszeli nemzetközi kereskedelmi kamarák kongresszusán. Eszerint Amerikában 1900-ban alig pár száz automobil futott. *Ma számuk tizenhét és félmillióra rug.* Az autóforgalom és autófenntartás költségeit évi hatmilliárd dollárra becsülik. Amerikában átlag *minden hetedik lakosra* esik egy automobil s több mint 144.000 orvos veszi igénybe betegeinek látogatására. Az automobil nagy fejlődése nagy lendületet adott Amerikában a turisztikának és a szállodaiparnak, azonkivül a nyersanyagoknak (kaucsuk, aluminium) uj és fontos piacai keletkeztek. A jelentés még kimutatja, hogy az autóipar fejlődése nem ártott a vasutaknak, ellenkezőleg azok teherszállitó forgalmát növelte. Azonfelül az autók fejlődése még sok üdvös ujitást hozott létre, igy ennek köszönhető a kitünő állami utak létesitése és jókarbantartása.

Füzőujdonságok
a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig
Reklámcikkem:
Drill has- és csipőfüző prima kivitelben 175 000
Kőszegi R.
füzőkészitő
Budapest, Rákóczi-út 9.
Arjegyzék ingyen!

SPORT

Urnapi sportesemények

Az országos labdarugóbajnokság elődöntőmérkőzései a következő párositással kerülnek lejátszásra az *Üllői-uti* sporttelepen:

MTK—Debreceni Vasutas SC fél 4 órakor.

FTC—Szombathelyi AK fél 6 órakor.

A kettő közül izgalmasabbnak kétségkivül az *FTC* és *Szombathely* küzdelme igérkezik és ha szigoruan a nyilvános papirforma alapján akarnánk véleményt nyilvánitani, akkor a külföldön is sok nehéz próbát végigállt *szombathelyi* csapat volna a jelöltünk, annál is inkább, mert a *ferencvárosi* csapat még a lábaiban érezheti a *Diósgyör* ellen kedden lejátszott másodszori mérkőzés fáradtságát. Az bizonyos, hogy a *Szombathelyi AK* eddigi eredményei és elmult vasárnapi formája is ma már messze felülértékelődtek azon a nivón, amit valamikor a lekicsinylő »vidéki« jelzővel szoktak meghatározni. Az *FTC* csapatának jobbik bajnoki formáját kell kijátszania, ha hiveit meg akarja kimélni egy »vidéki« meglepetéstől...

A MAC jubileumi atlétikai versenye az idei atlétikai versenyszezon kimagasló eseménye lesz, annak ellenére, hogy a már régebben lekötött külföldi »attrakciók« csak részben szerepelnek a programon. A magyar atlétika ma már olyan fejlett, hogy egymagában is biztositani tudja a versenyek nivóját és a jó eredményeket teremtő küzdelmeket. Elsőrangu sporteseménynek igérkezik különösképpen a 800 méteres sikfutás, amelyben a boroszlói *Schönmann* jóval 2 percen belüli időre fogja kényszeriteni *Barsi* Lászlót, akinek ez lesz a legelső alkalma, hogy állitólag rekordképességeit ezen a távolságon is bebizonyitsa. *Schönmann* indulni fog az 1500 méteres futásban is, ahol viszont magyar futóink eddigi eredményeikkel aligha fogják tudni megverni. A német futó legerősebb ellenfele előrelátható an a gráci *Friebe* lesz, aki jóval 4 perc 10 mp-en belül futja az 1500 métert.

A 100 méteres sikfutásban a pihent és mostanában nagy formában levő *Rózsahegyi* talán *Gerő* Ferenc távollétében is be fogja tudni állitani a 10.8 másodperces magyar rekordot. Ellenfelei a jövő reménységei: *Hajdu* és *Fluck* lesznek.

Nagyszerü küzdelem igérkezik a magasugrásban, ahol a *mult* és a *jövő* fognak megmérkőzni egymással *Gáspár* és *Orbán* személyében.

A verseny alatt fog beérkezni a *Szeged* és *Budapest* közötti 184 kilométeres stafétafutás utolsó futója a pályára, hogy a valóban páratlanul nagyszerü vállalkozás utján hozza a szegediek üdvözletét a jubiláló *MAC*-nak. A verseny délután 4 órakor kezdődik a *Margitszigeten.*

Sporthirek

Magyar-osztrák vizipolómérkőzés lesz vasárnap a *Császárfürdő* férfi uszodájában. A két ország csapatai ezideig 7-szer mérkőztek egymással és a mérkőzések során 4-szer *Magyarország* győzött, 2-szer *Ausztria* és egy mérkőzés *eldöntetlenül* végződött. A gólarány 30:19 *Magyarország javára.*

✣

A Kereskedő Ifjak Társulata vivóakadémiáját junius 14-én, délelőtt 10 órakor tartja a *Saskör* Irányi-utca 17. alatti nagytermében, ahol a magyar vivóélet nagyjai közül számosan vesznek részt e nemes sport propagálása céljából.

Kivánatos lenne, hogy a kereskedők ezen első vivóakadémiájukat minél számosabban nézzék végig.

A birkózóbajnokságok eredménye. Szerdán este a kisközépsuly csoportja kivételével befejeződtek a birkózóbajnokságok küzdelmei. A kisközépsulyban a MAC versenyzői kivételével az indulók nem fogyasztották le magukat kellőképpen és igy a döntőmérkőzést péntek estére halasztották. A többi sulycsoport eredménye a következő:

Légsuly. Bajnok: *Magyar* Armand (BAK), 2. *Bók* Endre (Kaposvár), 3. *Német* József (MÁV). — *Pehelysuly.* Bajnok: *Német* Jenő (MTE), 2. *Fehér* István (BAK), 3. *Molnár* László (Törekvés). — *Könnyüsuly.* Bajnok: *Keresztes* Lajos (MAC), 2. *Györgyei* (UTE), 3. *Fleischmann* (Vasas). — *Nagyközépsuly.* Bajnok: *Varga* Béla (MAC), 2. *Szabó* (MAC), 3. *Orgoványi* (UTE). — *Nehézsuly.* Bajnok: *Szelky* Ottó (Vasas), 2. *Dömény* (BAK), 3. *Nagy.*

✣

Sulyosan megsérült boxbajnok, Körner Pál Sámson, akinek jövő vasárnap *Hamburgban* meg kellett volna védelmeznie német bajnoki cimét *Breitenstaeter* Jánossal szemben, tréning közben jobbkezén sulyos sérülést szenvedett. A bizalmi orvosok sulyos természetü *vérömlést* állapitottak meg és több heti gipszkötést rendeltek el. A német bajnoki cimért vivandó döntőmérkőzést ennek következtében el kellett halasztani.

✣

A BEAC Temesvárott 1:3 (0:2) gólarányu vereséget szenvedett a *Temesvári AC* csapatától.

✣

Gene Tunney és Tom Gibbons boxmérkőzése a favorit *Gibbons* vereségével végződött, akit ellenfele a 12-ik menetben olyan erővel sujtott a földre, hogy az előirt 10 másodpercen belül nem tudott lábraállni. A győztes *Tunney* legközelebb Jack *Dempsey* ellen fog küzdeni a professzionista világbajnoki cimért.

Lóverseny

O **A Magyar Kancadij előfutama** lesz a csütörtökön lefutásra kerülő *Pomázidij,* bár startjától távol fog maradni a nagy favorit, *Pimpo.* Az 1800 méteres versenyben az alábbi lovakat jelzik indulóknak:

4 éves Agrael 64½ kg (Szabó L. II)
3 éves Patt 52 kg (Gulyás)
3 éves Sachertorte 54 kg (Gutai)
3 éves Katrincza 54 kg (Schejbal).

A verseny egyrészt azt lesz hivatva eldönteni, hogy a 3 évesek közül melyik lesz *Pimpo* legerősebb magyar ellenfele a *Kancadijban,* másrészt pedig módot fog adni annak a megitélésére, hogy az idei, avagy a mult évi derbyévjárat kancái jobbak-e? *Patt, Sachertorte* és *Katrincza* tudvalevően a 2000 méteres *Széchenyi István gróf emlékversenyben* léptek ebben az évben először pályára és akkor a nyerő *Brisbane* fejhosszal előzte meg *Sachertorte*-t a célvonalban, de *Patt* sem volt többel megverve annál a 2 kilónál, amit ezuttal fog kapni tőlük. Azóta 3 hét telt el, amely idő alatt bizonyára mindhárman fejlődtek kondiciójukban és ha csak valamelyest is igaz volt *Sachertorte* trénerének akkori kifogása, hogy a kanca nem volt egészen rendben, ugy csütörtökön *Katrincza* előtt kell végeznie, bár a 200 méterrel rövidebb távolság viszont *Katrincza* mellett szólna. *Patt* akkoriban elég jó versenyt futott, legkorábban vette fel a *Brisbane* által diktált iramot, egy pillantig a távoszlopnál is volt jó momentuma és csak az utosó 100 méteren maradt le az ötödik helyre. Egyáltalán nem volna meglepő tehát, ha a külsőre hatalmasan fejlett kanca, ezuttali 2 kiló engedményével legalább is szorosan *Sachertorte* és *Katrincza* mellett végezne a csütörtöki versenyben és ha valaha, ugy ezuttal igazán csak »érzés dolga«, hogy a 3 évesek közül melyiknek a pártjára állunk a másodszori találkozásnál. Bizonyos körülmények és *Gutai* lovaglása a nyilvános forma szerint mindenesetre *Sachertorte* felé terelik a figyelmet, mert első versenyében *Szabó L. II* is sokat rontott nyerési lehetőségein.

A 3 évesekkel szemben áll a 4 éves *Agrast,* évjáratának *Reponse*-al legalább is egyenrangu kancája, amely a *Király-dijban* hosszakat veszitve a fordulóban, alig másfél hosszal maradt el a nyerő *Montalto* mögött. Az elmult évben is ilyenkor futotta legjobb formáját, amikor hosszakkal verte *Réponse*-t a *Magyar kancadijban.* Mindenesetre ellene szól, hogy az amugy sem gyors kezdő kancát ezuttal *Szabó L. II* lovagolja, akiről nemrégen azt irta egyik »szaklapunk«, hogy a nagyterhü lovakhoz nincsen megfelelő fizikuma. A verseny mindenképpen nyilt és előreláthatóan nagy küzdelem után fog eldőlni egyik vagy másik javára és valóban csak »érzés« után tippelünk, amikor további javulással *Agrast* győzelmét várjuk *Patt* előtt, amely legkevésbé volt felkészülve a mutkori versenyre.

Jelöltjeink a csütörtöki versenyre a következők:

I. Eszmény—Felpénz
II. Szumir—Kontár
III. Agrast—Patt
IV. Evetke—Medor
V. Bocskay—Megmondtam
VI. Gyöngyi—Paraszt.

O **A budapesti ügetőverseny** szerdai napjának részletes eredménye a következő:

I. Mr. Dollar Wiesel (1¼ reá, Wachter lov.) első, *Bazár* (1¼, Cassolini) második, *Atala* (12, Tomann) harmadik. Indultak még: Lady Cipora, Siess, Attu, Dewil, Jani. Tot.: 10:20, helyre 10:10, 10, 16. — II. Kőkuti-ménes **Wienerin** (3, Novák) első, *Tarabos* (3, Luck) második, *Gacsina* (3 reá, Segaer) harmadik. Indultak még: Gyöngyvirág, Picikém. Tot.: 10:59, helyre: 10:28, 71. — III. Nemeskosuti-ménes **Cimbora** (6, Benkő) első, *Jeles* (2, Kallinka) második, *Zsandár Y.* (3, Zwillinger) harmadik. Indultak még: Also reaper, Fellow a futam nyerője hibás felállitás miatt (diszkval.) Tot.: 10:182, helyre 10:27, 14. — IV. K. M.-ménes **Dani** (1¼ reá, Tomann) első, *Burzsu* (p, Cassolini) második, *Geshara* (4, Maszár) harmadik. Indultak még: Kerülő, Mici. Tot.: 10:18, helyre 10:10, 10. — V. Battai-ménes Ilka (3, Cassolini) első, *G. Jóska* (2 reá, Maszár F.) második, *Flóra* (12, Maszár I.) harmadik. Indultak még: Samu, Xanten, Rendetlen, Senkimás, Commune. Tot.: 10:49, helyre: 10:12, 12, 24. — VI. Hegyfalusi-ménes **Ildikó** (1½, Tomann) első, *Waisenkind* (3, Novák) második, *Jóvan* (8, Feiser) harmadik. Indultak még: Ilyen nincs, Werndorf, Zora, Pali, Izgató. Tot.: 10:34, helyre: 10:19, 27, 33. — VII. Ferencvárosi-istálló és Farkas M. urh. **Agenat-Sándor** (2, Hegedüs) első, *Árvalegény-Elnök* (1½ reá, Wampetich) második, *Dida-Irma* (3, Fritz) harmadik. Indultak még: Csalavér-Midinette. Tot.: 10:37.

A legismertebb belvárosi szabó részt sacco-öltönyt mérték után a legjobb kivitelben, a legmodernebb szabással kifogó szövetből 2,000.000 koronáért és feljebb. A legkisebb hibánál nem kell átvenni. Nagy raktár valódi angol szövetekből. GENTRY SZABÓ IV., Harisköz 5. I. 2. Vigyázat, nem félemelet!

Bookmakerek fogadási irodái
IV, Kossuth Lajos-u. 14, VIII, Rákóczi-út 51
VI. Andrássy-ut 45, VI, Váci-ut 1
Start és fix fogadások
Legközelebbi lóversenyek
az uj budapesti pályán
junius 11, 13, 14, 16, 18, 20, 21

NYUGÁGY tiszta lenvászonnal lábtartóval ..... 170.000 lábtartó nélkül 120.000 4 HAVI RÉSZLETRE 220.000 155.000
Vidékre bérmentesitve 15.000 koronával drágább
Konyhabutor, üveg, porcellán, zománcedények, készletek, háztartási, vas- és fáruk. Teknők, standerek, létrák, ebédlő- és iroda-székek, fotelek, szalóngarniturák is kaphatók
CSIKY LAJOS konyhafelszerelési szaküzlet
Budapest, VIII, Rákóczi-tér 6
Telefon: József 114—11

Simay Imre

263.

264.

Szemelvények az Iparművészeti Iskola ezidei munkáiból. 263. Plasztikai osztály. Fafaragványok. Tanár: Simay Imre. 264. Textil-osztály. Batikolás. Szakoktató: Örkényi István.

École roy. des Arts décoratifs. 263. Classe de sculpture. Sculptures sur bois. Prof.: E. Simay. 264. Classe textile. Coussin en soie, genre „batik". Prof. spécial: E. Örkényi.

Cód. fordít.

265.

265. Szemelvények az Iparművészeti Iskola ezidei munkáiból. Plasztikai osztály. Tanár: Simay Imre.

265. École royale des Arts décoratifs. Classe de sculpture. Prof.: E. Simay.

Magyar Iparművészet
1914.

47. **Nádler Róbert** (szül. 1858):

TEREFERE. Olajfestmény, vászon. 53—80 cm. Jelezve alul balra: Nádler Róbert Kenese 1894. — TRATSCH. Öl auf Leinwand. Bezeichnet links unten: Nádler Róbert, Kenese 1894.

48. **Nagy Balogh János:**

CSENDÉLET. Olajfestmény, vászon. 49—69 cm. — STILLEBEN. Öl auf Leinwand.

49. **Nagy Sándor** (szül. 1869):

TENGERPART KRÉTA SZIGETÉN. Olajfestmény, fa. 20—30 cm. Jelezve alul jobbra: NS. — SEEKÜSTE AN DER INSEL KRETA. Öl auf Holz. Bezeichnet rechts unten: NS.

50. **Novák Andor:**

NŐI TANULMÁNYFEJ. Olajfestmény, vászon. 46—29 cm. — WEIBLICHER STUDIENKOPF. Öl auf Leinwand.

51. **Paál László** (1846—1879):

ERDŐ MÉLYE. Olajfestmény, vászon. 57—86 cm. Jelezve alul jobbra: L. de Paál. — IM WALDE. Öl auf Leinwand. Bezeichnet rechts unten: L. de Paál.

(Illusztrálva a VI. táblán.)

52. **Pállik Béla** (1845—1898):

DOMBOS TÁJ. Olajfestmény, vászon. 50—62 cm. Jelezve alul jobbra: Pálik B. 1861. HÜGELLANDSCHAFT. Öl auf Leinwand. Bezeichnet rechts unten: Pálik B. 1861.

53. **Pap Henrik** (1864—1910):

LOVASOK AZ ÉJSZAKÁBAN. Olajfestmény, vászon. 46—40 cm. Jelezve alul balra: Pap Henrik 909. — NÄCHTLICHE REITER. Öl auf Leinwand. Bezeichnet

58. **Szále István** (szü
GITÁROZÓ NŐ. Másola
ban levő festménye utá
Szále Istv. fest. 860. —
Caravaggios in der Liecl
links unten : Szále Istv

59. **Székely Bertalan**
LÉDA A HATTYUVAL
SCHWAN. Öl auf Lein

60. **Székely Bertalan**
FÜRDŐ NŐ. Olajfestmé
Pappe.

61. **Székely Bertalan**
ERDEI PATAK. Olajfe
Pappe.

62. **Szepesi Kuszka J**
TÁTRAI TÁJ. Olajfest
Kuszka Jenő. — PÁRT
unten : Szepesi Kuszka

63. **Szüle Péter** (szül.
FALUSI UDVAR. Olaj
53—43 cm. — LANDL
Szüle 1920 Irsa.

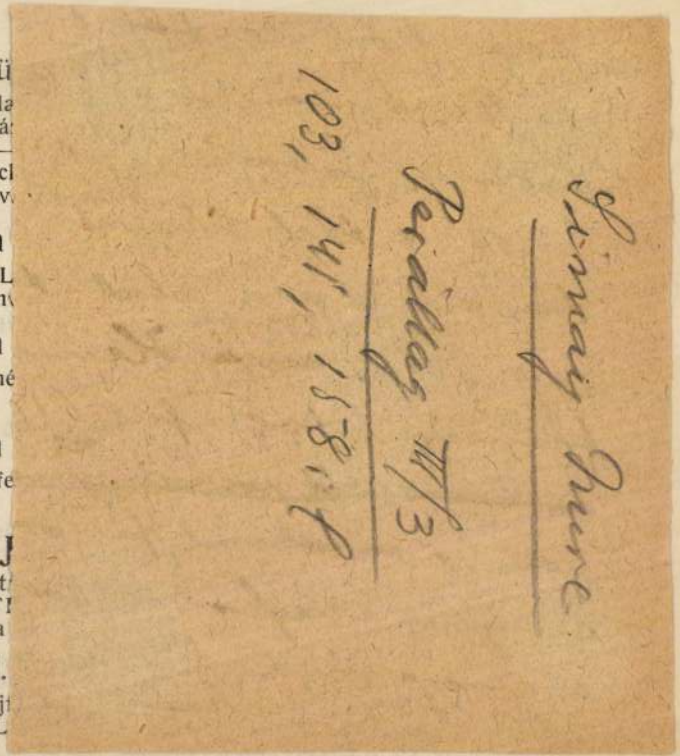

tagjaival állandó, élénk kontaktust tud fenntartani s egyre jobban bejegyzett találkozóhelyévé lesz amatőr hajlandóságú publikumnak. Mi sem bizonyít emellett jobban, mint az, hogy a XXII-ik aukción háromezer darab tárgyat sorolt föl a katalogus, ami kétségtelenül respektábilis eredmény, tekintve, hogy a legutolsó aukciótól a mostanit meglehetősen rövid idő választotta el, s hogy háborús napjaink épen nem alkalmasak a közönség ily irányú érdeklődésének és részvételének különösebb fölkeltésére.

Az aukció sikerét részben az is előmozdította, hogy annak keretén belül a kifejezett jótékony cél is szóhoz jutott. Tekintélyes számmal sorolt föl a katalogus oly tárgyakat, amelyeket erre való utalással küldtek be hazafias érzésű gyűjtők s az értük befolyó összeg hovafordítása gyanánt a háborúban megvakult katonák javát és inségbe jutott művészek segítését jelölték meg. A Szent-György céh már a multkori kiállításán kezdett, egész csöndben ily irányú akciót, amikor egy délelőttön ezer koronát sikerült a megvakult katonák országos alapjához juttatnia.

nek egy akvarellje, Fuger kis kompozícióvázlata stb. A grafikai anyagban, Vorstermann Lukas-nak, XVII. századbeli németalföldi rézmetszőnek egész sor lapja szerepelt, amelyek Palma és Tiziano ismert műveit reprodukálják, a XIX. század elején élt angol Lake Price-től, Barabástól és Krichubertól litografiákat találtunk. Az iparművészeti tárgyak közt feltünően sok régi bútordarab került össze, s itt még nehány igen szép magyar ötvös munkát, pesti bélyeggel ellátott ezüstöt s egy gazdag és választékos keramiai, valamint pohárkollekciót kell megemlítenünk.

FIATAL OROSZLÁNOK SIMAY IMRE RAJZA

Simay Imre Károly

szobrász, festő, grafikus

a külföldi irodalom miatt lásd:

Thieme-Becker

31. k. 43. l.

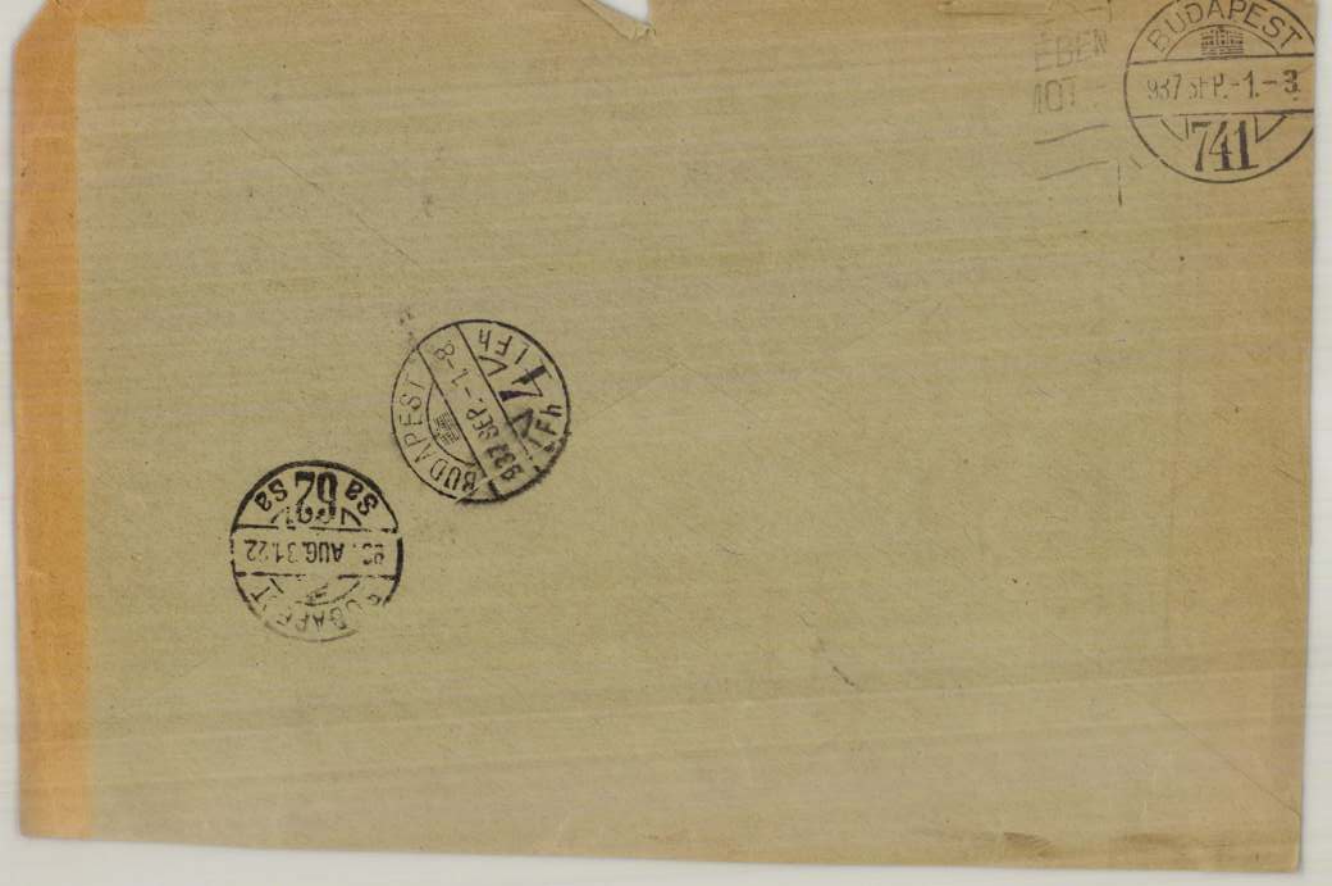

ÉBEN
MOT

BUDAPEST
937 SEP.-1.-3.
741

BUDAPEST
937 SEP.-1.-8.
VI
LFh

BUDAPEST
93. AUG. 31.22
Sa 60 Sa

Simay Imre

Családi öröm c.
bronza, repr.
Művészet 1905. 412. l.

Simay Imre (Bp., 1874. dec. 16. — Érd, 1955. ápr. 19.): szobrász, festő, grafikus. Bécsben, majd Münchenben H. Zügelnél tanult. Sikokba tömöritett, összefoglaló előadásmód jellemzi főleg majmokat ábrázoló állatszobrait. 1907-ben Mama és fia c. bronzkompozicijára a Mücsarnok aranyérmét kapta. 1930. után csak festészettel foglalkozott. Az Iparművészeti Iskolán szobrászatot és alakrajzot tanitott. Több müve az MNG-ben van (Ikrek; Oroszlánpár; Családi öröm stb.). — Irod. Lyka Károly: S. I. (Müvészet, 1910); P. E.: S. I. (Magy. Iparművészet, 1912).

39. sz.

I: 454.

39. Sienai festő.

A XV. századból.

Szt. Bernardin.

Az egész alakban, állva s kissé balra fordulva ábrázolt szent jobb kezében ostyát s baljában nyitott könyvet tart, a melynek lapjain egyes szótagok olvashatók. Dicsfénytől körülvett feje kopasz, rövid haja ősz, arcza csupasz. Öltözete: barát-csuha csuklyával és cordával derekán.

Fa, méretei 33·2 : 19·3 cm. — 1880 : IV. 2-iki jegyzék 43. *Ramboux J. A.:* 143, pag. 27. Ansano oder Vecchietta: Der heil. Bernardinus mit dem Namen Jesu und einem Buche.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok az Orsz. Képtban:

1873 : 26. *Umbrische Schule:* St. Bernhardinus von Siena. — 1876, 1878, 1879 : III. 100. *Umbriai iskola:* Sienai sz. Bernát. — 1881 : 18. *Siena,* XV. század : Sienai

Simay. Imre

Simay Imre szobrai a bécsi Kunstausstellungban. Ismertették a Neue Freie Presse dec. 5., Neues Wiener Tagblatt dec. 5. számai.

1908. 1908

(Született 1909. 69 l.)

Simay Imre Károly

Laid

Revai XXI. 748. l.

261.

Szemelvények az Iparmüvészeti Iskola
eridei munkáiból. Plasztikai vonatok.
Tanár: Simay Imre.

Magyar Iparmüvészet 1914. 270. l.

Simay Imre

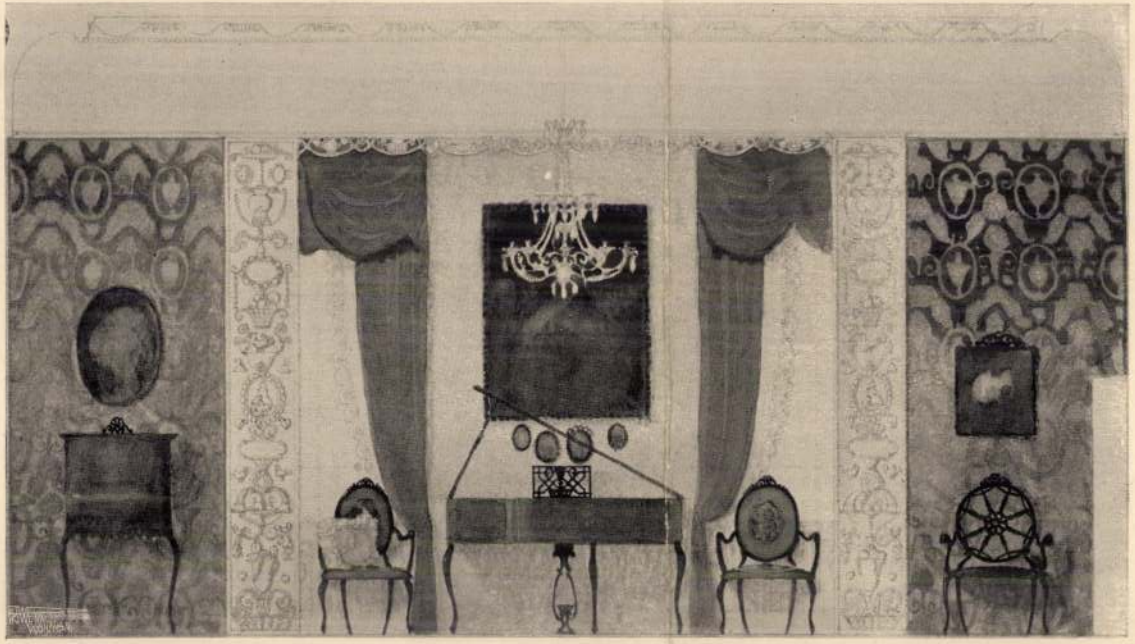

259.

Simay Zure

Ojetti, Ugo:

Corriere della Sera
1909 máj. 15.

Veneziai kiállítás

Jókedvü udvariasság. N[illegible]ány népsze-
:ársasjátékok)

sport

rnői Kocsis László.
z vászonkötésben.
:tali tenisz. Atlétika. Baseball.
Dzsiu-dzsicu. Evezés. Futball.
Kézilabda. Korcsolyázás. Kosárlabda.
n. A motor és a vakmerőség rekord-
:. Rugby. Torna. Uszás. Vitorlázó re-

és divat

e Hatvany Lili.
:z vászonkötésben.
öltözködünk? Hogyan születik a női
. Királyok divatjától a divatkirá-
özött férfi kis kódexe. Mai hölgy ru-
ya és a nadrág világtörténelme. Amit
:ől a tarkanemüig. A férfiing forra-
snyakötőig. A prém, a kalap s a cipő
ermekei. A férfiruha diszei, pótlékai,
:záidomitása a divathoz. A modern
Szakáll, bajusz, férfi-frizura.

Simay Imre

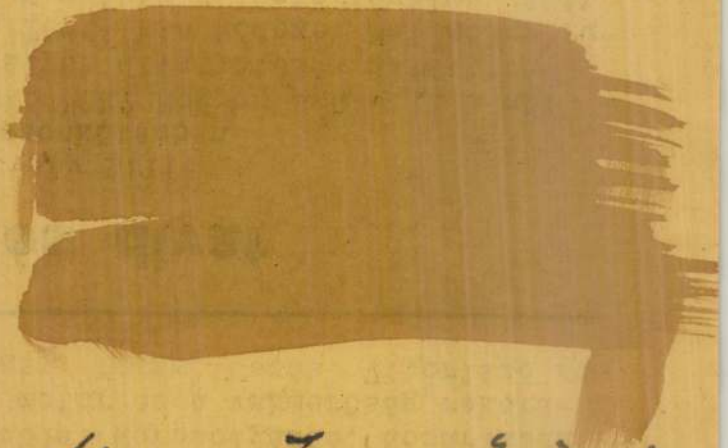

Magyar Iparművészet

1923. 32. l.

189.

189. RUDOLF TRÓNÖRÖKÖS SZOBRA. LIGETI MIKLÓSTÓL.

MILÁNÓI KIÁLLÍTÁS.

188.

188. CSALÁDI IDYLL. SIMAY IMRE MŰVE.

MILÁNÓI KIÁLLÍTÁS

Simay Imre

A malonyai park kamélialigetéből. Camellia japonica bokrai

mi most arra gondolunk, hogy Fricinek aktiv részt kellene venni itthon a politikában. Frici nagyon okos és tud is sokat. De a viszonyokat és az embereket nem ismerjük annyira. Péter sokat tehetne az érdekében és te talán még többet. De, tudod, Frici nehezen szánja rá magát, hogy kérjen. Én nem restellem, ha az uramról van szó. Azt hiszem, te se restellenéd . . .

Lujzinak megkeményedett az arca. Ezt már mégse birta megállni, hogy ki ne mondja:

— Az én uramért sohasem kell kérni senkitől semmit . . . Péter nem szorul senkire.

De Sárit most ez a vágás se hozta ki a sodrából. Szeliden mosolygott és mintha a legnagyobb mértékben egyetértene Lujzival, nyájasan felelte:

— Persze, hogy nem! Őneki szerencséje volt. A Mikolay Ferenc fia beleszületett a képviselőségbe. De meg is érdemli, — tette hozzá hirtelen, hogy elvegye az élét a visszavágásnak, — megérdemli, mert igazán kiváló ember. Frici azonban még nincs benne annyira a politikában, én még kevésbbé. És ezért kérek tőled segítséget. Csak az uradnak szólj . . . és engedd meg, hogy én is szóljak neki . . .

Lujzi egy pillanatig tétovázott; megint gyanakodott, nem komédiázik-e vele ez az asszony, de most az egyszer csakugyan eltalálta Sári a gyöngéjét, mert a politikai tájékozottságára annyira hiú volt és annyira bízott a saját éleslátásában, hogy semmiképpen sem hihette, hogy Sári mást akar elérni esetleg, nem azt, vagy nem csak azt, amit kér tőle. Vállat vont és fontoskodva felelte:

— Azt lehet. Hogyne! Ha ezt akarod, nagyon szívesen. Hiszen Frici, meg vagyok győződve, nyereséget jelent majd nemcsak a pártnak, de a hazának is, ha komolyan veszi a dolgát . . .

Sári nagyot nevetett és gyerekes örömmel kapott a Lujzi keze után:

— Igazán? Jaj, hát megteszed? Mégis? Köszönöm! Igazán köszönöm Lujzikám! Nem is tudod, milyen boldoggá tettél ezzel, amit mondtál! . . .

Lujzi azon vette magát észre, hogy Sári összevissza csókolja hálálkodva, ő pedig viszonozza a csókokat, mintha csakugyan a legjobb barátnők volnának, akikben túlárad az egymás iránt való szeretet. Ha a kis Ödön fel nem ébred és nem jelenti sírással, hogy elérkezett az idő, amikor a mamának egyedül az ő szolgálatára kell állni, talán rögtön hozzá is fogtak volna, hogy kieszeljék, melyik megüresedett kerületben lehetne Fricit felléptetni.

Sári azonban egyelőre talán nem is akart ennyit. Megelégedett azzal, amit elért és búcsúzott.

— Ne kisérj ki Lujzikám! Ismerem én a járást. Visszamegyek az uramért magam is. Hanem holnap majd folytatjuk. De remélem, te jössz el hozzánk, hiszen oda elhozhatod Ödönkét is . . . Folytatjuk

— De igen! Hiszen te is nagyon jól tudod, hogy a nagyanyám szegény jobbágy-leány volt. Ez az én szememben nem szégyen, de ott fenn másképpen gondolkoznak és ettől féltem. Eleinte nem is akartam mutatkozni az udvarnál, de folyton erőltettek, akkor azt mondtam, amíg a kicsi meg nem születik, nem megyek. Közben aztán . . . — Nagyot sóhajtott, a szemét kezdte törülgetni és csak kis szünet után folytatta:

— Aztán megtörtént, amitől mindig féltem, Frici elkezdett kártyázni. Sokat vesztett, rettenetes sokat . . . Szegény Helén nélkül nem is tudom mi lett volna, de ő segített rajtunk, hogy a birtokot megtarthattuk. Csak persze a nagy kamatteher! . . . Fogadkozott, hogy sohase nyúl többet kártyához, de, sajnos, nem tartotta meg a szavát . . . Megint játszott, megint vesztett, megint Helén segített. Már akkor arra gondoltam, hogy írok az uradnak és megkérem, hogy ő próbálja meg Fricit észretéríteni. Mindez akkor, mikor a kisfiam született. Képzelheted . . . Szerencsére közbejött, hogy Frici megelégelte az udvarnál folyó magyarfalást, amiről azt hitte, hogy sikerülni fog okkal-móddal leszerelni. De hiába próbálkozott, csak addig hallgattak rá, amíg nem beszélt a magyar ügy igazságosságáról. Akkor egyszerre úgy bántak vele is, mint valami rebellissel, csak éppen, hogy azt nem mondták neki: Kossuth-kutya! . . .

Lujzi azon vette észre magát, hogy szívvel-lélekkel hallgatja a Sári beszédét, egyetértőleg bólongat hozzá, sőt még ki is tör belőle az osztrákok ellen való gyűlölet:

— A gazemberek!

— Azok bizony! — hagyta helyben Sári. — De nekünk szerencsénk, hogy azok, mert Frici végre is megsokallta a dolgot, odavágta nekik a hivatalt és azt mondta: „Hát ha Kossuth-kutya vagyok, majd megmutatom, hogy tudok harapni is!"

— Jól tette! — kiáltotta Lujzi szenvedélyesen. — Jól tette! — mondta utána rögtön kissé csendesebb hangon, mert hirtelen eszébe jutott, hogy kivel ül szemben és gyanut fogott: mit akar vajjon ez az asszony, hogy így beszél? Sári azonban sokkal ügyesebb volt, semhogy a gyanu tüskéit egyenként ki ne próbálta volna szedegetni a Lujzi szívéből. Nem kellett egyéb, úgy érezte, csak egy kis őszinteség, vagy legalább is annak a látszata.

— Hát igen! — mondta sóhajtva. — Igy jártunk!. . . Nem akarok előtted jobbnak látszani, mint amilyen vagyok és bevallom, hogy volt egy idő akkor, amikor láttam, hogy az udvarnál szívesen fogadnak, hogy én is megszédültem egy kicsit. Megvallom, jól esett ott abban a fényes környezetben az elsők között állni. És abban az időben azt hittem, a magyarok túlzása és makacssága az oka, hogy bizalmatlanok ott fenn iránt az emberek . . .

— Hm . . .! — mormogta Lujzi, de Sári nem adott időt neki a közbeszólásra, hanem folytatta:

— Nem szégyellem ezt előtted bevallani, mert van mentségem. Az, hogy tájékozatlan voltam, nem értettem semmit a politikához. Minket, fájdalom, nem neveltek úgy, hogy megtanultuk volna, mi az, magyarnak lenni . . . Most már látom. Te, édes Lujzám, aki abban nőttél fel, hogy az édesapád vértanú halált halt a magyar szabadságért, te ezt talán meg se érted, pedig hidd el, így van. Én csak most értem meg, a te honleányi lelkességedet és csak most értelek meg téged . . . és, látod, . . . látod . . . ez az oka annak, hogy most másképpen beszélek, mint eddig... Lujzi, Lujzikám . . .

Elakadt a szava és a szeméből könnyek peregtek. De leküzdötte a sírást és folytatta:

— Én nem akarom szépíteni a dolgot! Mi harcban voltunk egymással mindig. De most belátom, hogy neked volt igazad a hazafiság kérdésében és most itt kérlek, fogadj engem a barátságodba. Felejtsük el, ami volt és . . .

A Szépművészeti Muzeum szobortárából. Simay Imre: Családi öröm

Nem tudta tovább mondani, szavát elfojtották a könnyek, zokogásra fakadt. Lujzi meg volt zavarodva és meg is hatotta kissé ez a váratlan diadal. De nem tudott örülni neki s felmelegedni sem tudott a megtérő bűnös iránt. Túlságosan régóta gyűlölte ahhoz, hogy most egyszerre a szívébe fogadja. És hinni sem igen bírt ennek a különös megalázkodásnak az őszinteségében, de nyiltan kételkedni sem mert benne. Nem tudta hirtelenében, mit feleljen, hogy túlkönnyen hívőnek se tünjék fel, de ridegnek se. Sári megtörülgette a szemét és a kezét nyujtotta felé:

— Ugy-e jó leszel hozzám? — kérdezte. — És megtanítasz rá, hogy én is olyan jó honleány lehessek, mint te vagy?

Ezzel azonban majdnem el is rontott mindent, mert ez kissé túlment azon a határon, ahol az őszinteség végződik. Lujzi gyanut fogott, hogy itt az ő gyönge oldalára spekulálnak és ez óvatossá tette. Elfogadta ugyan a felé nyújtott kezet, de minden meghatottság nélkül, száraz hangon felelte:

— Rajtam nem fog múlni, Sári, hogy jóban legyünk. De nem hiszem, hogy te bármiben is az én tanításomra szorulj és még kevésbbé hiszem, hogy elfogadd . . . Különben is, a hazafiság a szívben lakik, azt nem lehet megtanulni . . .

Sári azonban nem akarta észrevenni, hogy nem sikerült a sógornéját a lábáról levenni, nem adta fel még a harcot és azt felelte: :

— Ó! Nem is az érzést akarom én tőled megtanulni. Hanem azt, hogy . . . — Elhallgatott, kissé zavartan mosolygott, mintha restellné, amit mondani akar, aztán halk, bizalmas hangon folytatta: — Látod,

Uj Idők 1926. II. félév

Simay Imre

l.

Lykanthr. 96-14

44. l.

Simay Juwe

wód

Lázármmjöröje

96. l.

99. l.

100. l.

Simay Imre

vöd

Leffling

84, 89. l.

képpel

Gyöngy borostyánból, római

VIII. 126.

Simay Imre

festő

Harc a koncért és

Pedagógia; dekoratív szerveretek.

Színes nyomatok

a Díszítő Művészet-

ből.

Megállapítandó megjelenési évfolyamban?

Reprodukciója az *Ország-*

lyok imádása

Simay Imre

ixód
2

Ujság. 1934. jän. 18
(e.a.: A Céhbeliek
második jubileuma.)

Simay Imre

Ernst Museum aukciói.

XIII–XIV (1920) 471. sz.

S i m a y I m r e

Kertész K. Róbert: A magyar művészet közelgő eseményei. Pesti Napló. 1926.jan.12. /Képpel./

Simay Imre

MDK

Sötét hatalom, szines krétarajz

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

MDK

Simay Imre

Czakó E.: Az O.M.kir. Iparművészeti Iskola évk. 1913-14. /Bpest 1914./

MDK

Simay Imre

Sic vivamus. Szines tollrajz.
Ozsonna. Szénrajz.
A dorbézolók. "

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. 49.l.

MDK

Simay Imre

Papa meg a fia, br.

Képzőm. Társ. 1908/9. téli kiáll. kat. 47.l.

MDK

Simay Imre

Czakó Elemér: Az O.M.Kir.Iparmüvészeti Iskola évkönyve 1913-14. Bp. 1914.

Simay Imre

503 **Simay Imre.** Vígasztalás. Tollrajz. Eladó.
504 **Simay Imre.** Hazafelé. Színes tollrajz. Eladó.
505 **Tichy Gyula.** A tenger halottja. Rajz. Eladó.
506 **Simay Imre.** Enyelgés. Tollrajz. Eladó.
507 **Simay Imre.** Ének. Tollrajz. Eladó.
508 **Simay Imre.** Vallomás. Tollrajz. Eladó.
509 **Simay Imre.** Viszontlátás. Tollrajz. Eladó.
510 **Simay Imre.** Papnő. Tollrajz. Eladó.
511 **Simay Imre.** Szirének. Tollrajz. Eladó.
512 **Bakoss Tibor.** Heverés. Vízf. Eladó.
513 **Bakoss Tibor.** Kappan. Vízf. Eladó.
514 **Bakoss Tibor.** Tollászkodó tyúk. Vízf. Eladó.
515 **Bakoss Tibor.** Pihenő tyúkok. Vízf. Eladó.
516 **Bakoss Tibor.** Baromfipár. Vízf. Eladó.
517 **F. Alkony István.** Szürkület. (Stilizálva.) Tempera vízf. Eladó.
518 **Linek Lajos.** Szemere Miklós. Rajz. Eladó.
519 **Linek Lajos.** Rakovszky István. Rajz. Eladó.
520 **Linek Lajos.** Viktoria királynő. Rajz. Eladó.
521 **Linek Lajos.** Formula. Rajz. Eladó.
522 **Tichy Gyula.** Akasztott ember. Rajz. Eladó.
523 **Zádor István.** Czipőjét kötő fiú. Rajz. Eladó.
524 **Kádár Béla.** Tavasz. Pastel. Eladó.
525 **Baranski E. László.** Szélmalom. Vízf. Eladó.
526 **Augustin Mariska.** Lulu. Színezett rajz.
527 **Basch Árpád.** Meseképek. Olajf. Egyenkint eladók.
528 **Prof. Tisov Ivan.** Senj város. Vízf. Eladó.
529 **Kende István.** Zebegényi részlet. Vízf. Eladó.
530 **Wellmann Rób.** Arckép. Rajz. Magántulajdon.
531 **Wellmann Rób.** Tanulmány. Rajz. Magántulajdon.
532 **Wellmann Rób.** Arckép. Rajz. Magántulajdon.
533 **Vámossyné Eleőd Carola.** Szt.-Márkus templom. Vízf.

KMT. 1907/8. Téli kiáll.

584 **Wágner Géza.** Strassburgi részlet. Vízf. Eladó.

585 **Csánki Dénes.** Állat-tanulmányok. Színes rajz. Eladó.

586 **Boemm Ritta.** Templom Ercsiben. Vízf. Eladó.

587 **Boemm Ritta.** Virágos kert. Vízf. Eladó.

588 **Boemm Ritta.** Részlet Ercsiben. Vízf. Eladó.

589 **Boemm Ritta.** Téglarakodó Battán Vízf. Eladó.

540 **Boemm Ritta.** Százhalombatta. Vízf. Eladó.

*541 **Boemm Ritta.** Virágzó almafa. Vízf. Eladó.

542 **Garzó Berthold.** Konyhában. Vízf. Eladó.

543 **Garzó Berthold.** Esti munka. Vízf. Eladó.

544 **Basch Árpád.** Illusztrációk a műveltség könyvtárához. Szénrajzok. Magántulajdon.

545 **Basch Árpád.** Címlapok (Illusztrációk.) Vízf. Magánt.

546 **Basch Árpád.** Illusztrációk és Címlap. Szén- és tollrajz. Magántulajdon.

XV. TEREM.

547 **Klammer Mariska.** Út a szőlőben. Olajf. Eladó.

548 **Nagy Vilmos.** Nyári napon. Olajf Eladó.

549 **Tátray Lajos.** Őszi hangok. Olajf. Eladó.

550 **Szirmai Antal.** Birkanyáj a Tisza partján. Olajf. Eladó.

551 **Tátray Lajos.** Délelőtti nap. Olajf. Eladó.

552 **Lechner J. Ödön.** Simon Gyula háza Szolnok. Olajf. Magántulajdon.

553. **Szirmai Antal.** Szőllő (csendélet.) Olajf. Eladó.

554 **Gross Béla.** Az anya kincse. Olajf

555 **Illés Antal.** Estve. Olajf. Eladó.

556 **Krutsay Ferenc.** Ketten. Olajf. Eladó.

557 **Madarász Victor.** Perényi Péter. Olajf. Eladó.

Simay Imre K

453 **Tull Ödön.** Naplemente. Vízfestmény. Eladó.

454 **Tull Ödön.** Szélmalom. Vízfestmény. Eladó.

455 **Tull Ödön.** Hajógyár Hollandiában. Vízfestm. Eladó.

456 **Benczúr Béla.** Gölniczvölgyi részlet. Vízf. Eladó.

457 **Neogrády Antal.** Csetnekről. Vízfestmény. Eladó.

458 **Simay Imre.** Férj és feleség. Vereskrétarajz. Eladó.

459 **Simay Imre.** A nesztor. Krétarajz. Eladó.

460 **Simay Imre.** Palaeocygni musici. Fehér-fekete tollrajz. Eladó.

461 **Simay Imre.** Palaeopelecani onocrotali. Fekete-fehér tollrajz. Eladó.

462 **Simay Imre.** A testvérek. Krétarajz. Eladó.

463 **Simay Imre.** A tetves. Vereskrétarajz. Eladó.

464 **Rippl-Rónai József.** Munkások. Eredeti szines könyomat. Kiadja a Könyves Kálmán műkiadó részv.-társ. Szerk. dr. Lázár Béla. Készült Rigler Ede litogr. műintézetében. Eladó.

465 **Kaza György.** Dunaparti korcsma. Fametszet. Eladó.

466 **Kaza György.** Filatori gáti részlet. Fametszet. Eladó.

467 **Ujváry Ignácz.** Visegrád. Eredeti litografia. Kiadja a Könyves Kálmán műkiadó részv.-társ. Szerk. dr. Lázár Béla. Készült Ullmann J. litogr. műintézetében. Eladó.

468 **Kann Gyula.** Hegyi táj. Eredeti litografia. Kiadja a Könyves Kálmán műkiadó részv.-társ. Szerk. dr. Lázár Béla. Készült Ullmann J. litogr. műintézetében. Eladó.

469 **Vaszary János.** Megállóhely. Eredeti litografia. Kiadja a Könyves Kálmán műkiadó részv.-társ. Szerk. dr. Lázár Béla. Készült Rigler József Ede litogr. műintézetében. Eladó.

470 **Márk Lajos.** Piroska. Eredeti litografia. Kiadja a Könyves Kálmán műkiadó részv.-társ. Szerk. dr. Lázár Béla. Készült Rigler József Ede litografiai műintézetében. Eladó.

KMT 1903/4 téli kiáll

432 **Háry Gyula.** Csorba-tó a Tátrával. Olafj. Eladó.

433 **Háry Gyula.** Kis tér a Ch. S. Stephano-toronynyal. Olajfestmény. Eladó.

434 **Háry Gyula.** Ó-Tátrafüred a Lomnici csúcscsal. Olajfestmény. Eladó.

435 **Háry Gyula.** A Tátra Késmárknál. Olajf. Eladó.

436 **Háry Gyula.** A tarpataki felső vizesés. Olajf. Eladó.

437 **Háry Gyula.** A Tátra Késmárknál a Thököly-várral. Olajfestmény. Eladó.

438 **Háry Gyula.** Turista-ház Tátrafüreden. Olajf. Eladó.

439 **Háry Gyula.** Részlet a tarpataki középvizesésből. Olajfestmény. Eladó.

440 **Háry Gyula.** Késmárki nagy templom. Olajf. Eladó.

441 **Háry Gyula.** Csorba-tó a Ferenc József-csúcscsal. Olajfestmény. Eladó.

442 **Háry Gyula.** Részlet a Thököly-várból. Késmárk. Olajfestmény. Eladó.

443 **Háry Gyula.** Rózsa-menház a tarpataki völgyben. Olajfestmény. Eladó.

444 **Háry Gyula.** Részlet Ó-Tátrafüredről. Olajf. Eladó.

445 **Háry Gyula.** Tarpataki vizesés, középső. Olajfestm. Eladó.

XIII. TEREM.

446 **Tull Ödön.** Hollandi kikötő. Vizfestmény. Eladó.

447 **Tull Ödön.** Utca Dordrechtben. Vizfestmény. Eladó.

448 **Tull Ödön.** Kovács-műhely. Vizfestmény. Eladó.

449 **Tull Ödön.** Pusztai lak. Vizfestmény. Eladó.

450 **Tull Ödön.** Eső után. Vizfestmény Eladó.

451 **Tull Ödön.** Rónaság. Vizfestmény. Eladó.

452 **Tull Ödön.** Dordrechti templom. Vizfestm. Eladó.

Simay Imre

1925—1927 igazgató

l.

Simisk 1930. 77. l.

Simay Imre

cvód

Ybl utolsó

70. l.

Kőszeg vára II. 197.

Simay Imre

a Kéve (fagja

Hattyuk c. Imes

cenzurajza repr.

A Kéve könyvel

1928. 41. l.

(művész

VINA

DELLA SOCIETÀ UNGHERESE-ITALI

CORVINO

PEST, XI., Horthy Miklós-út 49

(Prof. L. ZAMBRA.)

Sirnay Imre

wód

Jblképrom

327. l.

Simai Imre
nobrák

l.

Szépmüvèszet

1942.232.l.

10f
MAGYAR KIR. POSTA
10f
MAGYAR KIR. POSTA

Simay Imre

l.

Arv. Csarnok 106. ankc.
kat.

BARANYAVÁR. /Baranya/

Római épületmaradványok, Baranyavár mellett.

Gerecze, 1906, 129 l.

Simay Imre

wód
z

Divald 1927

161. l.

EURO-

FILM-, KÖNYV-, LAPTERJESZTŐ ÉS

Budapest, V., Visegrádi-u. 36. IV. 1.

Édesapa

Sajnos a Kere
lehet az okmányokat vissza
Gatoltam küldön
a Terézvárosi plebániáról
a hamva keresztlevele
ni miután a beszerzése i

Simai Imre Hobrâz

Árverési Csarnok aukció kat.

31. n. 1926 febr.

32-41. nem szerepel

Alapi Gyula IX. 145.

KELEMEN D. ÉS TÁRSA

KÖNYVTERJESZTÉSI VÁLLALATA.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla
6781. sz.
Telefon Aut. 85-6-17.

Budapest, postabélyeg kelte.
IV., Egyetem-utca 4. sz.

T. c.

Nagybecsű figyelmét minden valószínűség szerint elkerülte azon körülmény, hogy az általunk szállított könyvek után esedékessé vált részleteket *nem méltóztatott beküldeni.* Tiszteletteljesen kérjük, szíveskedjék az elmulasztottakat

Simay Imre

Pszichologusok c.
neurajza repr.

Műveszet 1904. 306 l.

Simay Imre

tanítványa volt az Iparművészeti iskolán Madarassy Walter.

Gádor E.: Budapest rajzai, Budapest, 1955. 40 l.

Simaj Imre

1930-ban zirástát a M. Dolg.
A Képzőművészeti Társulat 1930 őszén radikális eszközhöz nyult, hogy zirszilva a jelentéken művészetet: kizárlat mindenkit, akinek tagdíjhátraléka volt, sig a kucsarnak a lehetséghatenek és giccsőrök kiáleiköszegirége lett.

Farkas Zoltán, Elek Artur emlékezete, szodalomtsténeti közlemények, 1956, 337o.

MDK

Simay Imre

"Majmok" c. szobrának repr.-ja.
A szobor a Műcsarnokban volt kiállitva.

L.K.: Két szobor képéhez.

Uj Idők, 1922.XXVIII. 13.sz. 257.l.

MDK

Simay Imre

Rhesus-majom, br.

Lyka K: A téli mütárlat. /magy.szobrászok/
UI. 1906, XII. 48.sz. 527-28. l. képek

MDK

Simay Imre.
festőművész, grafikus

munkáit ismerteti a Magyar
Iparművészet.

÷ Irodalom

Grafikai Szemle 1912 évf. 3. 60.

MDK

Simay Imre

alanti tanára volt

Laborcz Ferenc kiáll. Mücs. 1966. okt.

MDK

Simai

Szobrászművei a monzai II.iparművészeti kiállitáson.

Cikk: A monzai iparmüv.kiáll.magyar anyagát hazahozták Bpestre.

Ujság, 1925.dec.13. 9.l.

Simai

Iparművészeti Iskola jubileumi kiállításán neve szerepel.

MH. 930. XI. 16.

Simay professzor

Iparművészeti Iskola jubileumi kiállításán díszitő szobrászai szerepelnek.

8 Ók. 930 XI. 16.

Simay Imre

Prod
2

a 1

MAGYAR IPARMUVESZET

1934. 131. l.

ÍVÓ.

LATÁNAK JÓLÉTI ALAPJA

KEDDEN ESTE 8 ÓRAKOR

E PARÉ

IUTATJA BE

ÉGE

KIRÁLYI HERCEG

Simay Imre

ród

Kovács János dr.

Az Orsz. M. Kir. Iparmüvészeti Iskola munkabemutató kiállítása.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1933. 134. l.
135. l.
141. l.

Simay Imre

wód

z

Bevpostikavé

1007. l.

A Királyi Magyar Pázmány Péter Tudo

6775 szám.

193 6/37.

Műemlékek Orsz. B

Sinay Imre

l.

Magy Iparm

1938. 119. l.

tobbször

124. l.

	20.-
ales.2k.Bp.1910.	20.-
története.Bp.1900.	4.-
agyar bibliographus.Bp.1901.	4.-
Philosophiai tanulmány.Eperjes,	
zzi Henrik János paedagógiája. Forditotta,bevezetéssel és ma-	
os.Bp.1896.Fvk.	15.-
yszéki magyar törvény.3.kiadás.	20.-
skedelmi akadémia emlékkönyve r.1896.Vk.	36.-
eczkói Szombathy család.Bp.1892.	6.-
omány története bölcsészeti szem- tanhallgatók számára. A lengyel ozásu jegyzetekkel,időrendi tábla- g Árpád.Bp.1939.Er.vk.	120.-
.1914.Vk.	15.-
ikus filozófusai a XIX.században. dezte Alexander Bernát.Bp.1906.	25.-
atürök.Bp.é.n.Fvk.	20.-
r Schönheit.Leipzig,1898.	6.-
eren Deutschlands nach ihren Gat- en Arten.Leipzig,1866.	20.-
Kunst- und Lustfeuerwerker und 27 táblával.Bearb.durch L.v.L.-e.	40.-
teme és kutató intézete.Pécs,é.n.	1.-
anatómia köréből.Bp.1896.Vk.	16.-
Erasmus.Pécs,1925.	8.-
ómai történetből a V-ik században. i.Ford.Öreg János.Bp.1884.Vk.	20.-

MDK

Simay, festöm.

ki már a Képzömüv. Társ. kiállitásán is figyelmet keltett, eleven érzékkel dolgozo állatfestö.
Majmokat ábrázoló kretarajzai e trefás állatok mozdulatainak helyes megfigyelésérö tanuskodnak.

A Nemzeti Szalon uj tárlatából.

Vas. Ujs. 2o.sz. 19o3. 5o.évf. 22o.l.

Simay Imre

az 1923. évi monzai
kiállításon díszoklevelet

Magyar Iparművészet
1924. 37. l.
(Monza.)

Simay Imre

alakrajz, díszítő
szobrászat tanára
1910-től.

Elhunyt 1930. 77 l.

Simay Imre

1.

Lexikon Tár

506. b. l.

MDK

Simay Imre, tanár

a
uj tanerö, az alkrajzi és szobrászati tanszékhet kapott kinevezést.

Ipamüvészeti Iskola Ertesitöje. 1911-12.
Jelentés az 1911-12-iki iskolai évröl. 9-17.l.

Sinai Imre
nohán

Bokros Birman Dezső tanára
volt az Iparmüveszeti Iskolá-
ban.

Gádor István: Bokros Birman Dezső . . .
Müveszet, 1970. április - 38 kap.

MSK

Simay Imre ny.tanár, szobrászati szakoszt.

Kampis A: Az Ipm. Isk. jub. kiáll.
Szépművészet, 1941. 9.sz. 225-26 l. képekkel.

Simay S. L.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1899.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1, 149 1

MDK

Simay Imre

Velencei nemzetközi kiáll. 1912. 142 l.

Simay Imre

az Iparmüvészeti Iskolában növendéke volt Dobros Birmann Dersö.

-Napló-

Magyar Nemzet 1969 november 20
4. old

M D K

Simay tanár

Nádai Pál: Az Iparművészeti iskola jubiláris éve.
Magyar Iparművészet. 1911. 218. l.

MDK

Simay Imre Károly szobrász-professzor
1940. jan. 1. nyugdijazva

Iparmüv. Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.
1936-37, 1940-41. tanévek tört. 7-22 l.

SIMAI IMRE, iparművész

Madarassy/Machovits/Walter, éremművésznek 1924-ben az iparművészeti iskolán egyik mestere volt. 79.old. 1.jegyz

SOÓS GYULA: Madarassy Walter éremművészete 79.old.

NUMIZMATIKAI KÖZLÖNY, LXII-LXIII.évf. 1963-64. Akad.Kiadó, 1964

MDK

Simay Imre szobrós , ~~aranyérem~~ ezüst

Magy. művészet a san-franciscoi kiállitáson.
Az Ujság, 1916. okt. 27. 14 l.

MDK

Imre
Simay Ipre tanár

Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 24 l.

Simay Kurze

neve emlétve

„Magyarok a velencei biennálén"

Magyar Nemzet 1971, január 31
11. old.

MDK

Simay Imre Károly szobrász-prof. 194o. nyug.

O.M.Kir. Iparmüv. Isk. 1936-37 - 194o-1941. tan-
v éveinek tört. Iparmüv. Isk. Évk. 188o-1941. Bp.
1942. 14 l.

Simay MDK

Képzőművészet 1928. 83-84.o.

Simay Imre

l. Lépm. Mur. Évk

X. 207. l

Simay Imre szobrász, festő, grafikus

Magyar Életrajzi Lexikon

Finaí Imre

iparmüvész Finaí

Lakásmüvészeti kiállitás - Technológiai Muzeumban terveivel szerepel.

Nemzeti Ujság
1933.I.22.

Simonyi Imre

A 3-ik évben tanilott az Iparm. Isk. napon konzervatio módszerekkel. ~~Mérésnek egyébként ast mondta~~, ~~ha~~ Egyes kijelentéke, h. kis lesz-tű emberből nem lehet szobrász.

Kontha Sándor, Mérnás László, BP. 1966, 18 l.

MDK

Simay Imre, [ ]

A Iparművészeti Iskolán tanára volt Bíró Mihálynak.

M. Heil Olga: Bíró Mihály-emlékkiállítás a Nemzeti Galériában 8.
Népszabadság, Bp. 1967. május 14.

Simai Imre, szobrász

Mende Gusztáv, soproni festőnek tanara volt. 90. old

Csatkai Endre: Mende Gusztáv, 1899-1963. 90. old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XVIII. 1961. Sopron

Simai Imre

szobrászata kötöttebb, stilizáltabb; legismertebbek különböző változatban ismételt állat szobrai.

Die Kunst der Jahrhundertwende; Ausstellung; István Király muzeum közleményei, Serie D., Nr. 41. Székesfehérvár, 1965.

12 1

Simay Imre

mérnöke volt a budapesti Iparművészeti iskolán 1911-16 között Ohmann Béla.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 431.

Simay

Iparművészeti Főiskola jubilaris kiállításán növendékeivel szerepelt.

MO.930.XI.16.

Guinay Imre
festő

Varga Mátyás festő mestere volt
a Főiskolan

László Gyula: Nulla dies sine linea
- Művészet. 1970. március - 90 kap.

Gimay Imre

tanítványa a budapesti Iparmüvészeti Iskolánál Vörös Béla.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l

329 l.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

MDK

Simay

cég készitette Horti Pál tanár tervei szerint a modern ebédlöt.

St.-Louei Kiállításunk.
Magyar Iparmüvészet.1904. 2s8-15.

Pimay M.D.A.

Müvei a kiállitáson

Perneczky Géza: A szecesszió két évtizede

A századforduló magyar müvészetének kiállitása Székesfehérváron

Magyar Nemzet 1965. május 20. 4.1.

SIMAY IMRÉT, a M. Kir. Iparmüvészeti Iskola jeles tanárát a kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére kormánytanácsossá nevezte ki. E jól megérdemelt kitüntetés hírét őszinte örömmel fogadta mindenki, aki ismeri a kiváló művésznek lelkes, odaadó és eredményes tanári működését és tudja, mily szeretettel munkálkodik ő az iparművészeti iskola fejlesztésén. Az 1912. évi drezdai nemzetközi rajzoktatási és művészeti nevelésügyi kongresszuson a vezetése alatt készült rajzok és mintázatok általános feltünést keltettek és a kongresszusra egybegyült szakkörök egyértelmüen elismerték Simay tanításának és módszerének kiválóságát.

csak kevés
de annál kiválóbb ilynemű alkotásokkal lehetett elvétve találkozni. Ezek közt is kimagaslottak Maurice Denis-nek a francia pavillonban látható nemes, nyugodt színharmóniát sugárzó hatalmas festményei és a nagy holland festőnek, Jan Toorop-nak drámai realizmustól áthatott s mély vallási szimbolizmussal kevert képei. Az olaszok közül Ettore Tito Madonnáját és a márványszobrok nagy mesterét, Adolfo Wildte-et emeli ki szemléjében Gerevich, aki megemlíti még, hogy a német pavillonban egyetlen vallásos tárgyú kép sincs. (Mindenesetre sajátszerű jelenség ez, mikor éppen a mai német festészet expresszionista úttörői tartják legbensőbben a rokonságot a keresztény művészet primitívjeivel

25/XI 1935

Express

Nagyságos

Szentiványi Gyula Urnak

szemlékek országos bizottságának elnök

Budapest

Express

Lenke tér 7 szám V. em

ALCSÚT

1933 JUL. 30. 11

B

Sémay Imre
zobrazí
l.

l.

Mův. Kórnké

1904. 3. z. 9 l.

Ujság 930. XI. 15

Simay Imre

KÉPZŐMŰVÉSZET

Az Iparmüvészeti Iskola jubiláris kiállitása

1880 novemberében nyitotta meg Magyarország akkori közoktatásügyi minisztere, Trefort Ágost az ország első iparmüvészeti iskoláját: Bérházban, az Eötvös- és az akkor még Kemnitzer-utca sarkán, nyilt meg az iskola és ott működött szerény körülmények között tizenhat évig. A millennium esztendejére azután Lechner Ödön az uj Iparmüvészeti Muzeum szomszédságában végleges otthont épitett az iskolának is.

Most telt be az alapitás óta elmult időnek ötvenedik esztendeje s ezt az ünnepi alkalmat azzal kivánta emlékezetessé tenni az iskola, hogy nagyszabásu kiállitást rendezett növendékeinek tanulmányi munkáiból. A kiállitás szinhelye az Iparmüvészeti Muzeum nagy üvegtetős csarnoka és a vele összefüggő oldalsó helyiségek. De aki félrehajtja a függönyt, mely a kiállitás helyiségét az előcsarnoktól elválasztja, azt hiszi, álmodik, akkora változás ment ott végbe. A rengeteg helyet kisebb helyiségekre osztották, benyilókra, fülkés folyosókra, szobákra, melyeket szines velummel fedtek be fölülről igen elmésen. A velumeken átszürődő megszinesedett világosság minden helyiségnek más-más hangulatot ad.

A meghitt kis helyiségekben került azután felállitásra a növendékek munkássága. A benyilóból jobb- és balkéz felé Simay Imre és Mátrai Lajos tanitványainak szobrai. Az ezután következő „ünnepi csarnok"-nak disze egy csobogó vizü medence, amelynek téglapartján Simay tanár egyik tehetséges tanitványának impozáns szoboralakja áll. Ugyanott láthatók vitrinekben szépen csoportositva Csajka István tanár ötvös-tanitványainak munkái. Egy-egy oldalsó szobában Kaesz Gyula és Szablya Frischauf Ferenc épitész-tanitványai mutatják be terveiket rajzban (Kaesz tanitványai ügyes, apró modelokban is). Szépen ható intérieur a diszitő festészeté, melyben a főhelyet Stein János tanitványainak Lotz Károly szellemében festett és szinben finoman összefoglalt dekorativ panneau-ja foglalja el. Ugyanitt mutatja be növendékeinek érmeit és plakettjeit Reményi József tanár. Hatásos a szimpadmüvészeti tervek kiállitása. Egy-egy teljesen felszerelt szobában Szablya Frischauf és Kaesz tanárok butortervező növendékei mutatják be tudásukat. A kisplasztikát Lux Elek tanitványai képviselik. Gazdag anyagu két csoport a textilmüvészeti és a keramikai szakosztályé. Az előbbinek a sokoldalu Muhits Sándor a vezetője s az ő szellemére vall a kompoziciók frissesége és eredetisége. Kevésbé mondható el ez Orbán Antal keramikus tanitványainak munkáiról. Ezeknek viszont finom, szines kvalitásaik vannak. Az intézetnek mindig büszkesége volt a grafikai szakosztályo. A kitünő Helbing Ferenc, az iskola jelenlegi igazgatója, a tulajdonképeni megszervezője és máig vezetője. Ötletes és vonzó látványosság a kiállitás kis kápolnája, melynek minden felszerelési tárgya növendékmunka. A benyilótól balra vonuló oldalhelyiségben, szakosztályok szerint tagolva, a tanitás menetét példázó rajzok és festett munkák kerülnek bemutatásra. Sándor Béla, Udvary Géza, Leszkovszky György, a nemrég elhunyt Szent-István Gyula, Haranghy Jenő és Bacsa András tanitványai szolgáltatják a példákat.

A kiállitás mint látnivaló impozáns, mint tanulságok gyüjteménye szivet vidító. Lelkesség, üdeség érzik minden helyiségében. Az ország egyetlen iparmüvészeti iskolája örvendetes módon reagál az idők járására, amellett, hogy a mult hagyományait is figyeli. Nagyon helyesen, mert a mult mindig része lesz a jelennek és azon át a jövőnek is.

Aminek hiját érezzük a kiállitáson, az a visszamutató anyag bemutatásának elmaradása. Az Iparmüvészeti Iskolából ötven esztendő alatt igen jelentős müvészeink indultak el pályájukon. Még nyolc évvel ezelőttig is szobrász ugyszólva csakis belőle került ki. Milyen érdekes és tanulságos lett volna — ha csak fényképek alakjában is — a mult eredményeinek bemutatása.

De mai növendéknemzedékére is büszke lehet az intézet. És ugyanolyan büszke tanáraira, kiknek nagyobb része magának az iskolának neveltje, s kik közül mint a leglelkesebbet, akinek a kiállitás megvalósulása nagyrészt köszönhető, külön ki kell emelnünk Györgyi Dénest. Ő tervezte meg a kiállitás installációját és ő teremtette elő fáradhatatlan agitációval a megvalósitásához szükséges anyagi eszközöket is. Derék iparosok készségesen siettek felhivására áldozatot tenni. Az installációhoz szükséges anyagot ők szolgáltatták dijtalanul és a vele járó munkát is ők végezték el ugyanigy. Ekkora áldozó kedvnek, hitnek és lelkességnek meg is látszik a hatása. A kiállitás ezért lett valóságos látványosság, aminőt iparmüvészetünk évtizedek óta nem produkált, s amely megérdemli a közönség legnagyobbfoku érdeklődését.

(e. a.)

őrség kötelékében a hiánytalan szolgálatot teljesített legénységi állományu egyének köz- és magánszolgálatban való alkalmaztatásáról szóló javaslatot. *Tabódy* Tibor előadó felszólalása után F. *Szabó* Géza, *Vértes* Vilmos István, *Fábián* Béla. *Rakovszky* Iván, *Szilágyi* Lajos, *Várnai* Dániel és *Éry* Márton szólaltak fel, majd a bizottság a javaslatot részleteiben is elfogadta.

Az ülésen *Fábián* Béla szóvátette, hogy nem váltják be a vitézségi érmek pótdiját, méltánytalanul kezelik a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák ügyét és *azok a köztisztviselők, akik a háboru alatt idehaza ültek a meleg kályha mellett, sulyos előnyben vannak azokkal szemben, akik Uzsoknál és Doberdónál szenvedtek.* Szóvátette a vitézi rendbe való felvétel ügyét is és kifogásolta, hogy vannak, akik az arany vitézségi érmesekkel és a nagy ezüstösökkel szemben kisezüst és bronzérem tulajdonosaként lehettek vitézek.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter azt válaszolta, hogy a vitézi rend *a forradalmi magatartást* is tekintetbe vette, egyébként pedig a felvétel *a hét főkapitánytól* függ.

Fábián Béla *több olyan hadviselt tisztet sorolt fel ezután, akik a legmagasabb tiszti kitüntetéseket kapták meg, de akiknek vitézi cím iránt beadott kérvényét mégis visszautasították.*

Ujabb egyszerüsitési terv az egységes párt népszerüsitésére

Örffy Imre kormánypárti képviselő, aki — mint emlékezetes —, nemrég azzal vonta magára a közfigyelmet, hogy tervezetet dolgozott ki a közigazgatás adminisztrációjának egyszerüsitéséről, most ambiciózusan ujabb tervezettel siet a kormány segitségére. Bár az adminisztráció egyszerüsitésére vonatkozó terv nem hozott eredményt, most mégis akadnak a kormánypárt tagjai közül többen, akik Örffy Imre ujabb tervét eredményre vezetőnek hiszik. E terv szerint *Örffy Imrének sikerült olyan megoldást találnia, amelynek megvalósitása esetén a kormánypárt talán kapcsolatot tud teremteni a választóközönséggel.* A tervnek *propaganda-tervezet* a neve és a célja az, hogy bizonyos országos érdekü gazdasági és politikai kérdések felvetésével, főként a községi közigazgatás reformjának kisérletével, *sikerül a kormánypártnak maga felé irányitania a választóközönség figyelmét.*

Népszerüségi politika kellene — mondották a kormánypárt tagjai —, népszerüsiteni kellene az egységes párt programmját — mondja *Örffy* Imre tervezetének indokolása. A tervnek egyébként egyik leglényegesebb pontja a jegyzői kar tehermentesitése, az egységes személyigazoló okmányok bevezetése, a jegyzők autonóm körének kibővitése, körjegyzőségi képviselőtestületek alkotása, a községi illetőség tragikomikusan tengerikigyós rendszerének egyszerüsitése és más hasonló terv megvalósitása. A közvélemény — bármennyire kénytelen tapasztalni, hogy az első Örffy-féle egyszerüsitésnek semmiféle előnyét sem élvezi — *sokkal inkább meg van győtőrve a közigazgatás adminisztrációjának nehézkessége miatt, semhogy ne nézne bizonyos érdeklődéssel, éppen a községi közigazgatás területén, a várható intézkedések elé.*

Megnyilt
Saásdy Alice virágkülönlegességi üzlete
Virágok, növények naponta frissen érkeznek saját kertészetből. Mai viszonyokhoz mért árak. **VII., Károly-körut 5,** Erényi-palota. Telefon 432—17

142

143

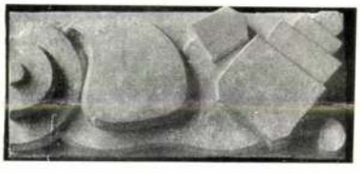

144

145

146

147

148

149

142—149. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. I. évesek kezdő gyakorlata.

142—149. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof. E. Simay. Übungen der Anfänger.

150

151

152

150—152. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. III. évesek épületszobrászati gyakorlatai.

150—152. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Übungen für Bauplastik. Prof. E. Simay. III. Jahrgang.

153

154

155

156

157

158

153—158. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. III. évesek épületszobrászati gyakorlatai.

153—158. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Übungen für Bauplastik. Prof. E. Simay. III. Jahrgang.

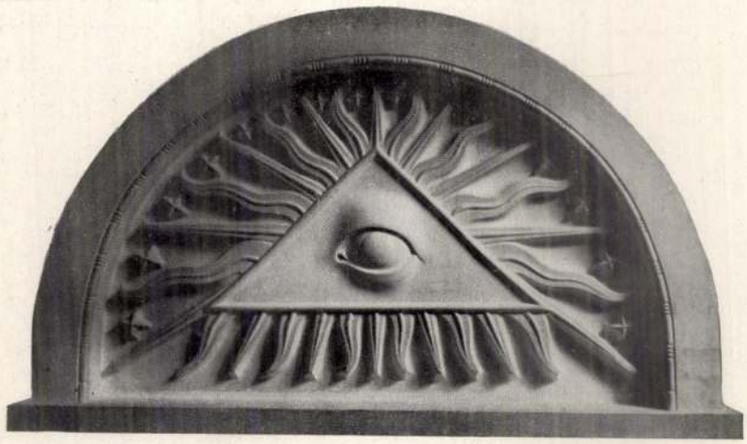

159

160

159—160. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. 159. III. éves növendék épületszobrászati tanulmánya. 160. IV. éves növendék kapukopogtatója.

159—160. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei Prof. E. Simay. 159. Bauplastik. III. Jahrgang. 160. Torklopfer. IV. Jahrgang.

161

161. Szemelvény az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. IV. éves növendék térkitöltési gyakorlata.

161. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof.: E. Simay. Raumfüllung. IV. Jahrgang.

162

162. Szemelvény az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. V. évfolyam. Szent Márton. Kőplasztika,

162. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof. E. Simay. V. Jahrgang. St. Martin. Steinplastik.

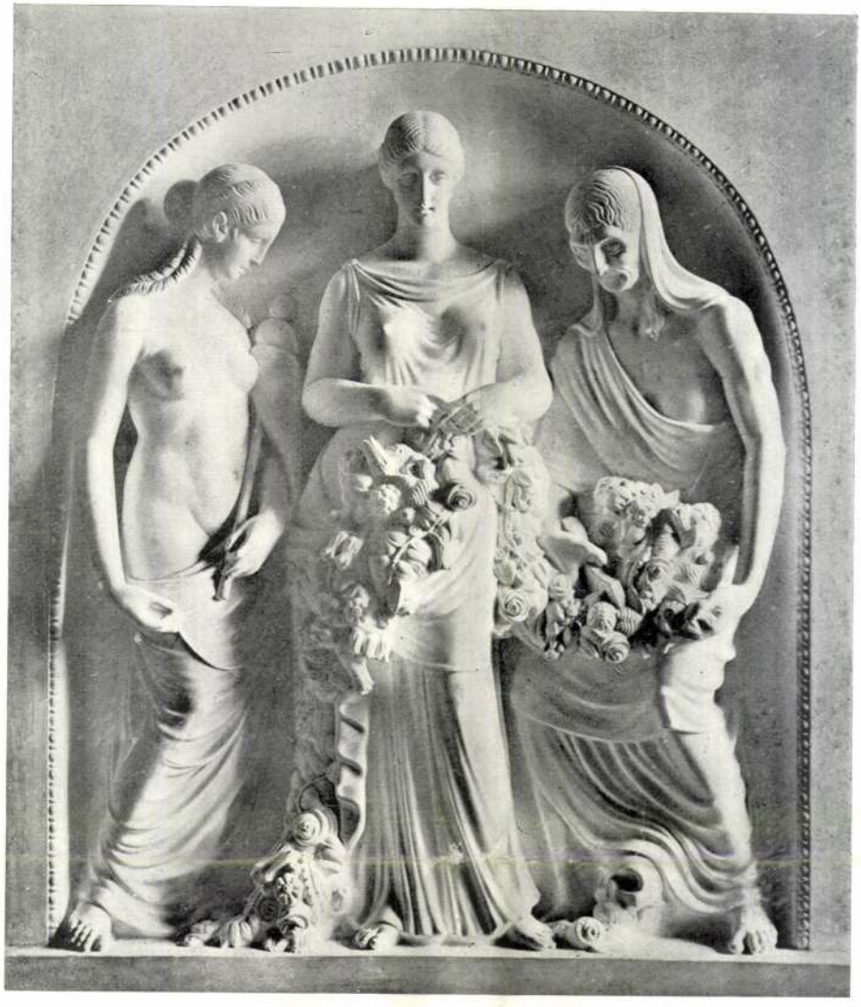

163

164

163—164. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre, IV—V. éves növendékek térmegoldásai.

163—164. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof. E. Simay. Dekorative Raumfüllungen. IV—V. Jahrgang.

165

165. Szemelvény az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. V. éves növendéknek bronzöntésre szánt szobormintája.

165. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof. E. Simay. Modell einer Statuette für Bronzguss.

gekből került ki, az új azonban benső s így van annyira erős, hogy a kereskedők is egészen nyugodtan bízhatnak benne. Sőt éppen az ő érdekük követeli a modern törekvéseknek minél intenzívebb előresegítését, mert hiszen minél jobban haladnak előre ezek a törekvések, annál célszerűbb és artisztikusabb lesz a bútor s annál nagyobb lesz a külföldi kereslet. A modern iparművészet paradoxonja éppen az, hogy egyszerre lett nemzetibb és nemzetközibb s ez a kettősség egyenes kötelességévé, a nemzetük és saját maguk iránti kötelességévé teszi az iparművészeti forgalom mozgató tényezőinek, hogy minden erejükkel támogassák a modern irányban haladó művészi ipart.

AZ IPARMŰVÉSZ SZERZŐI JOGÁNAK VÉDELME. Legutóbbi számaink egyikében megemlékeztünk arról a legújabb német törvényi intézkedésről, amely az iparművészeti tárgyak gyártási titkainak védelmét célozza. Ez alkalommal az iparművészet másirányú védelméről adhatunk számot, még pedig nem csupán theoretikus intézkedések kapcsán, hanem egy gyakorlati eset alkalmából, amelynek lefolyása és körülményei pregnans élességgel bizonyítják a német művészetvédelmi törvény életrevalóságát s különösen annak az intézkedésnek a helyességét, amellyel a művészetet védő törvényt az iparművészet tárgyaira is kiterjesztették. Ez az intézkedés nagyon jól megvédi a tervező iparművészeket a versenynek attól a fajtájától, amely a maga eszmeszegénységében mások eredeti ötleteinek utánzásából, így tehát mások bőrére és rovására él. A tisztességtelen versenynek egyik ilyen kitünő bajnoka egy aacheni bútorgyár megbízásából lemásolta Bruno Paulnak a híres tervezőnek néhány bútortervét, a rajzokat a saját aláírásával látta el s még attól a cinikus vakmerőségtől sem riadt vissza, hogy a tervek alá odaírja a tiltakozó megjegyzést, amely szerint azoknak utánzása tilos. A bútorgyár a bútorokat a lelopott tervek szerint elkészítette, kiállította s az eredetinél olcsóbb áron adta el. A szerzői jogaiban megsértett Bruno Paul feljelentést tett a jogtalan eltulajdonítók ellen és panaszához csatlakozott a »Vereinigte Werkstätte« is. A tárgyalás nagyon érdekes volt s azon több németországi múzeum igazgatója szerepelt mint szakértő. Alperesek természetesen tagadták a kérdéses tervek egyéni és eredeti jellegét, de a bíróság az illusztris szakértők véleményének adott igazat és elmarasztalta úgy a tervezőt, mint a bútorgyárat 150—150 márka pénzbüntetésben. Kötelesek voltak azonkívül alperesek a »Vereinigte Werkstätte«-nek 500 márka kártérítést fizetni s az eljárás összes költségeit viselni. Ez a kemény ítélet nagy örömet keltett a német iparművészek körében, mert ezután remélhető, hogy a jövőben egyre kevesebben lesznek azok, akik mások tőkéjéből akarnak élni. Sajnos, hogy a magyar iparművészeknek ehhez az örömhöz semmi közük. Nálunk a művész ideái teljesen a szabad zsákmányolás alá esnek és nincsen semmi törvényi intézkedés, amely megvédené jogos szellemi tulajdonukat. Pedig, miként a németországi bevált példa mutatja, a törvény nagyon könnyen segíthetne a dolgokon és megteremthetné azt a békés, boldog állapotot, amelyben mindenki egyedül élvezi azt a hasznot, amely a zsenialitása nyomán jött létre.

KIÁLLÍTÁSOK

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER állami iparművészeti aranyérmét gróf Zichy János miniszter az O. M. Iparművészeti Társulat most bezárult lakásművészeti kiállítása alkalmából Vigand Edének ítélte oda. A kitüntetett művészt nem kell külön bemutatnunk lapunk olvasó közönségének, mert az utolsó évtizedben elég sűrün láthatta munkáinak képes ábrázolatait a Magyar Iparművészet hasábjain. Komoly törekvése, lankadatlan szorgalma most méltó elismerésben részesült.

KÖZREMŰKÖDŐK JUTALMAZÁSA AZ IPARMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSOKNÁL. Az Iparművészeti Társulat Gelléri Mór javaslatára előterjesztést tett a kereskedelemügyi miniszternek, hogy a Társulat kiállításain résztvevő iparosok kiválóbb művezetőinek és segédeinek részére minden egyes évi kiállítás alkalmával öt, egyenként kétszázkoronás jutalomdíjat és elismerőoklevelet adjon. A kereskedelemügyi miniszter most értesítette a Társulatot, hogy előterjesztését helyesnek találja és elfogadja. A jutalomdíjakat a Társulat végrehajtóbizottságának javaslatára a miniszter fogja odaítélni. Ezeket a jutalomdíjakat először a március havában megnyíló második lakásművészeti kiállításon fogják kiosztani.

A LAKÁSMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁST január hó 21-én zárták be. Február havában előkészítik a második sorozatot, amelynek megnyitása március hó elején lesz. Ezen a kiállításon ismertnevű kiállítók mellett több olyan tervezőművész és iparos szerepel, akik eddig még nem vettek részt a Társulat kiállításain. A kiállítás magában foglal egy 2, egy 3 és egy 5-szobás lakást és egy garcon-lakást. Ezek mellett iparművészetünk egyéb újabb alkotásai is láthatók lesznek.

IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS

SIMAY TANÍTÁSÁNAK MÓDSZERÉRŐL. Simay Imre tanítási módszeréről, amelynek eredményeiről lapunk olvasói különben az itt közölt növendékmunkák szemléletéből is némi fogalmat meríthetnek, a következőképpen nyilatkozott lapunk munkatársa előtt:

„Iparművészeti iskolánkon az alakrajzolást ezelőtt az után a módszer szerint tanították, amely a legtöbb külföldi akadémián és magánművészeti iskolában még most is divatos. Ez jórészben a természetnek

Magyar Iparművészet
1912.

csendéletszerű másolásában áll és szerintem nem adja meg a növendékeknek a gyors felfogásban való gyakorlatot, amelynek közvetítése az alakrajzolás elsőrendű feladata. Éppen azért, amidőn tanszékemet elfoglaltam, első feladatomnak tekintettem, hogy a régi rendszerrel szakítsak és növendékeimnek az alakrajzolás segélyével egy olyan képzettséget nyujtsak, amelynek később, az egyes szakosztályokban praktikus hasznát vehetik. Meggyőződésem szerint az alakrajzolásban nem a nyers valóság részlethű lemásolása a fontos, hanem a valóság lényeges részeinek kiválogatása és összefoglalása s éppen ezért mellőztem az eddigi részletező kidolgozást s egyelőre csak a gyors rajzolási gyakorlatokra szorítkozom, amelyek csupán az összefoglaló és dekoratív masszának meglátására kényszerítik a növendéket. E törekvésemet úgy igyekszem megvalósítani, hogy a növendékekkel a folyton mozgó meztelen, és az ugyanazon mozdulatokat felöltözve is végző modellt 5—10, legfeljebb 15 percig tartó helyzetekben rögzítetem meg a papiron. Ezeknél a gyakorlatoknál a növendékeket elsősorban az alakrajznak szerintem legfontosabb tényezőire figyelmeztetem. Ezek: a nagymozgás, az arányok és az egyéni jelleg.

Mindenekelőtt a növendék a mozgó vonalakon keresztül meglátja magának az alaknak mozgását is. Azután a leegyszerüsített csontváz (l. a 32. oldalon levő rajzokat) arányai segítségével megkeresi a testrészeknek egymáshoz való viszonyát és az egyes testrészek közeinek meglígyelésével ellenőrzi a test arányait. Az egyéni jelleget végre a mozgás és az arányok összegezése adja meg.

A rajzolás megkezdésekor a növendék mindig tartozik meghatározni az illető rajznak a nagyságát. Ezt azért kívánom, hogy eleve tisztában legyenek azzal, milyen nagy lesz a készülő rajz és miképpen viszonylik az a megadott tér (papir) nagyságához. Így már kezdettől fogva megtanulják az alakot az adott területbe kellőképpen elhelyezni, ami az iparművészetnél igen fontos dolog, mert hiszen egyenes összefüggésben van a tervezéssel. Amidőn a növendék így kijelölte készülendő rajzának nagyságát, a beállított modell távlati hatását is szem előtt tartja. Igen fontos dolog a test tengelyeinek helyes felismerése is. Meggyőződésem szerint konstrukció nélkül értelmesen rajzolni, mintázni nem lehet.

Amikor növendékeim ebben az értelemben már

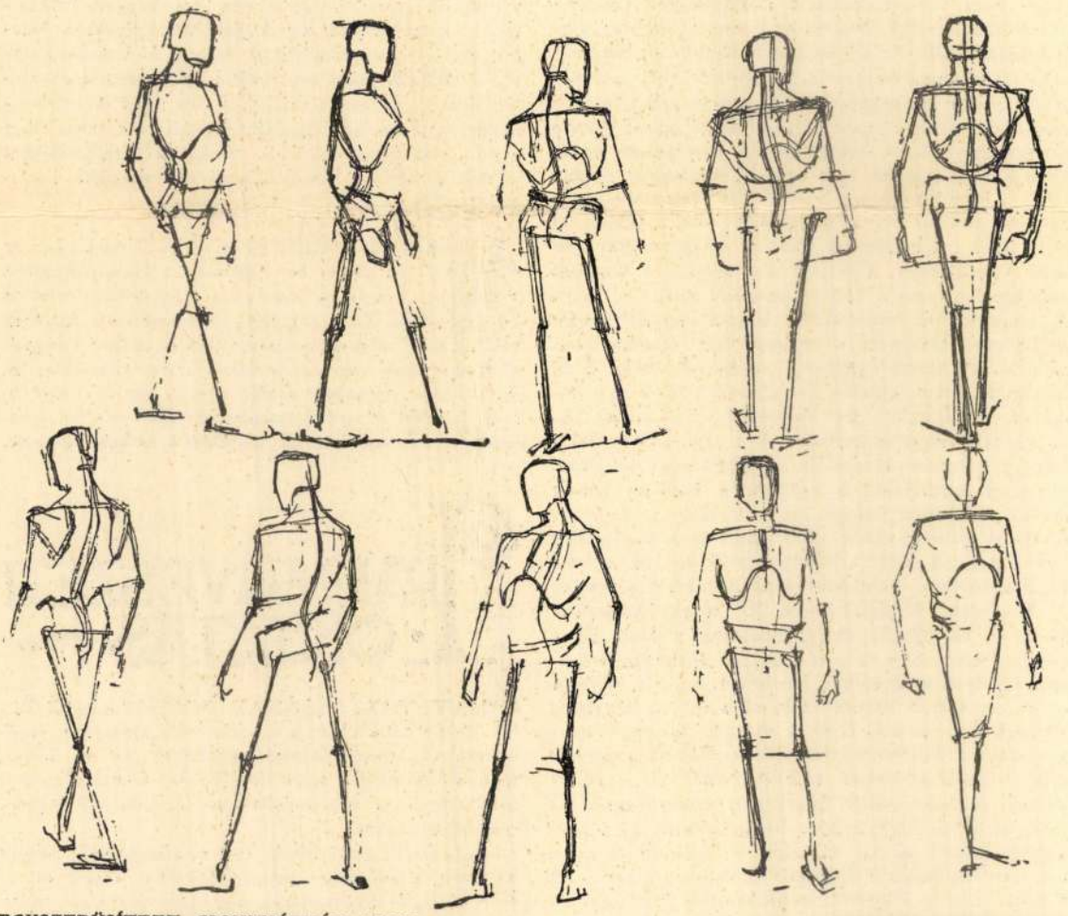

EGYSZERÜSÍTETT CSONTVÁZVÁZLATOK, MINT MOZDULAT- ÉS ARÁNYTANULMÁNYOK.

ESQUISSES SIMPLIFIÉES DE SQUELETTES.

megtanultak látni és rajzolni, akkor mindazt, amit már a természet után rajzoltak, emlékezetből rajzoltatom velük. Az emlékezet utáni rajzolásra nagy súlyt fektetek és ezt tekintem a művészi rajzolás végcéljának, már azért is, hogy a növendék ne legyen a modell rabszolgája, hanem annak igénybevétele nélkül is képes legyen fejből is helyesen rajzolni, mintázni és ezzel kapcsolatosan komponálni. Ebből látszik, hogy mennyire fontos az alakrajz észszerű tanítása a szakokon való kiképzésre nézve is.

Ami az alakrajzolás technikáját illeti, ebben szeretem a változatosságot. Tanuljon a növendék rajzolni gummi nélkül primán, veres krétával, tollal, ecsettel, később minden előzetes alárajzolás nélkül. Olyan növendéknek, aki az alakrajzolásnak ebbe a módjába beletanult a természet utáni rajzolás könnyű dologgá válik, játszva fogja megrajzolni pl. a növényt, vagy bármely más tárgyat, mert megtanult konstruktíve látni.

Amit az alakrajzolási tanításomnál elmondottam, az nagyjában szobrászati tanításomra is vonatkozik.

Amennyiben növendékeim, kik csupán negyed- és ötödévesek és nálam a mesteriskolát végzik, már az előző évek alatt megtanultak jól rajzolni, megkívánom tőlük, hogy az eddigi tanítottak után képe-

GYORSRAJZOLÁSI GYAKORLATOK.

EXERCISES DE DESSIN RAPIDE.

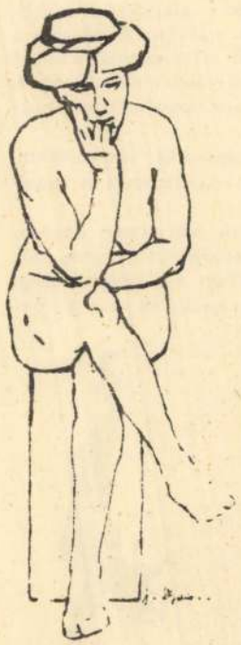

IMRE GÁBOR RAJZA.

sek legyenek lehetőleg mindent emlékezetükből meríteni és megvalósítani. Szobrászati osztályunkon, úgy mint az alakrajzon is, nem az általánosan szokásos módon mintáznak, hogy t. i. egyszerüen a természetet másolják, hanem úgy, hogy megtanulják, hogy a szobrászatban nem elégséges a természetnek akármilyen jó és hűséges visszaadása, hanem a szobrászat csak akkor válik művészetté, ha a természetet egyéniségünk érvényesítésével alakítjuk.

Növendékeim tartoznak komponálni olyan tárgyakat, amelyek a műiparunk különböző ágát megtermékenyíthetik.

Tehát nem a Grand Art felé terelem növendékeimet, hanem ellenkezőleg azon vagyok, hogy felébresszem bennük a gyakorlati iparművészeti feladatok iránti lelkesedést s megtanítsam őket célszerű, jó és nemesízlésű dolgoknak a megalkotására. Ezért szükséges, hogy bizonyos technikai ismereteket is elsajátítsanak és hogy gyakorlatilag is megismerjék a különböző anyagok sajátosságait, a megmunkálási módokat elsősorban a plasztikus sokszorosítóeljárások (bronzöntés, kerámia, fafaragás, kőfaragás) minden csinját-binját.

Ezzel belejük nevelem az anyag-stílus érzését. Azt akarom elérni, hogy a növendék nem csupán agyagot tudjon formálni, hanem hogy mielőtt még belefogna kompoziciójába, állapítsa meg, miféle anyag részére készíti mintáját. Munkája közben pedig mindig tartsa szem előtt matériájának törvényeit, szóval vigye bele munkájába a stílust.

MATTEINE-PLAKÁT. A Matteine tisztító vállalat a képzőművészeti főiskola s az iparművészeti iskola növendékei között plakátpályázatot hirdetett. A 100 koronás I. díjat Fejes Gyula, az 50 koronás II. díjat Bakács Pál nyerte el, mindkettő az iparművészeti iskola kötelékébe tartozik.

PÁLYÁZATOK. A székesfőváros községi élelmezési osztálya az O. M. K. Iparművészeti Iskola növendékeinek körében pályázatot hirdetett a községi kolbászárúk plakátjára. Dr. Csupor József és Szabó Ferenc közbenjöttével megejtett bírálat a 100 koronás I. díjat Singhofer Gézának, a további díjakat pedig Bokros Ferenc, Kardos Böske, Heim József és Martinka József növendékeknek ítélte oda.

FITTLER-SÍREMLÉK. Az Iparművészeti Iskola igazgatósága néhai Fittler Kamill emlékezetének művészi megörökítése céljára az elhúnyt barátai, ismerősei, munkatársai és tanítványai körében gyüjtést indított. A mult számunkban közölt névsor óta a következő adományok érkeztek be: Glück Frigyes 100 korona, özv. ifj. Peltzmann Ferencné szül. Glück Mira 50 K, Nagy Virgil 100 K, Gróh István 40 K, Divald Kornél 10 K, Szántó Gergely 10 K. Eddig a gyüjtés végösszege 1075·78 korona.

A KIRÁLYI ORVOSEGYESÜLET művészi oklevelet szerzett be pályázat útján az O. M. K. Iparművészeti Iskola növendékeinek köréből. A pályázati föltételekben benne foglaltatott, hogy a pályanyertes műnek szerzője tartozik műve sokszorosításáról gondoskodni. A birálóbizottság tagjai voltak Dr. Preisz Hugó, Dr. Blaskovits László, Radisics Jenő, Györgyi Kálmán és Czakó Elemér. A 400 koronás I. díjat Bokros Ferenc, további 50—50 koronás díjat Imre Gábor, Erbits Jenő, Tábor János, Járó Imre nyerte.

ISKOLAI KIÁLLÍTÁS. Az O. M. K. Iparművészeti Iskola növendékeinek munkáiból kiállítást rendez, amely feltárja az érdeklődők számára az iskolai tanítás menetét és eredményeit. A kiállítás az iskola helyiségeiben van (bejárat Kinizsy-u. 31). Megtekinthető január 31-étől február 4-ig bezárólag minden nap d. e. 9—1-ig és d. u. 2—5-ig. Szakszerű felvilágosítások ugyanez időben az igazgatósági irodában nyerhetők.

SZÉKESFEHÉRVÁR DÍSZPOLGÁRI OKLEVELE. Székesfehérvár sz. kir. város díszpolgárává választotta tudós püspökét Prohászka Ottokárt. A díszoklevél az O. M. K. Iparművészeti Iskola grafikai, ötvös és faipari szakján készült Muhics Sándor tanár vezetésével. Díszes ébenfatokban, melyen ezüst és zománcdíszes címerek és jelképek voltak beágyazva, foglal helyet az oklevél igen gazdag képdísszel ékítve. A könyvkötői munkát Galamb József csinálta.

MÚZEÁLIS ÜGYEK

AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM ÚJABB SZERZEMÉNYEI. A Gerhardt-gyüjtemény (melyet 1910. évf. 6-ik számunkban ismertettünk részletesen) berlini aukciója alkalmával, a kormány nagyobb összeget bocsátott a múzeum rendelkezésére. Ez összegből, melyet két kiváló műbarát — báró Herzog Mór és Nemes Marcell — még jelentékenyen gyarapított, az igazgatóság Berlinben a Gerhardt-aukción 49 darab meisseni porcellánt — edényeket és szobrokat — és három ötvösmunkát vásárolt. Ezenkívül egy francia, XVI. Lajos korabeli fiókos szekrényt, két bronz falikart és füstölőt ugyane korból és néhány más tárgyat. Ehhez csatlakoznak a Londonban vásárolt bútorok, számszerint 24, a XVIII. század második feléből. Mindezek a tárgyak az Iparművészeti Múzeum nagy üveges csarnokában vannak kiállítva. Ezt kiegészítik azok a tárgyak, melyeket a múzeum az utolsó két

tették ki. 1925 óta az Orsz. Magy. Képzőművészeti Tanács tagja. 1925/27-ig az Iparművészeti iskola igazgatója volt. 1930-ban, az intézet jubiláris kiállításán bemutatott oktatási eredményeiért, kormányzói elismerésben (signum-laudis) részesült.

gliere superiore di Governo. Dal 1923 in poi è membro del Consiglio per le Belle Arti. Del 1925 al 1927 è stato direttore della Scuola d'Arte Industriale. Nel 1930 per i risultati da lui presentati all'esposizione inaugurata in occasione del giubileo della fondazione dell'istituto, si ebbe il Signum Laudis del Reggente.

SOMLÓ SÁRI

szül. 1886. Művészeti tanulmányait Bpesten, és Párisban végezte. Számos portrét és síremléket készített. Főműve Bartók Lajos síremléke. Alkotásaira több díjat és kitüntetést kapott. A Magyar Képzőművészek Egyesületének elnöke.

SOMLÓ CARLOTTA

nata nel 1886. Svolse i suoi studi artistici a Budapest, Vienna e Parigi. Eseguì molti ritratti e tombe. La sua opera principale è la tromba di Lodovico Bartók. Ha ottenuto con le sue opere molti premi e menzioni. E' presidente dell'Associazione delle Artiste.

SZAMOSI SOÓS VILMOS

szül. Kolozsvárott, 1885. Bpesten és külföldön végezte művészeti tanulmányait. A kiállításokon főként emlékérmekkel és plakettekkel szerepel.

SZAMOSI SOÓS GUGLIELMO

scultore e medaglista, nato a Kolozsvár, nel 1825. Svolse i suoi studi a Budapest ed allo estero. Alle esposizioni partecipa specialmente con le sue medaglie.

SZÁNTÓ GERGELY

szül. Velencén, 1886. Bpesten, Német- és Olaszországban végezte tanulmányait. Főművei: a Magyar Pantheon éremsorozata, Toldi plakettsorozat és számos portré. Díjat nyert a Jókai síremlék pályázaton, a Federation Aeronautique International aranyérem pályázatán; a philadelphiai világkiálliításon pedig aranyérmet kapott.

SZÁNTÓ GREGORIO

scultore, medaglista e pittore, nato a Venezia, nel 1886. Ha svolto i suoi studi a Budapest, in Germania ed in Italia. Le sue opere principali sono: la serie di medaglie del Pantheon Ungherese, la serie di medaglie delle gesta dell'eroe Toldi e molti ritratti. Vinse un premio al concorso per la tomba dello scrittore Jókay, al concorso per una medaglia d'oro della Federation Aeronautique Internationale; ed una medaglia d'oro all'Esposizione mondiale di Filadelfia.

SZENTGYÖRGYI ISTVÁN

a Képzőművészeti Főiskola tanára, m. kir. kormányfőtanácsos, szül. Bégaszentgyörgyön, 1881. Tanulmányait Bpesten, Sveizban és Brüsszelben végezte. Panasz című szobrával elnyerte a Rökk-díjat és megvette a bpesti Szépművészeti múzeum. A háború alatt elkészítette a szegedi fa honvédszobrot, megnyerte az Erzsébet királyné és a Tisza Kálmán szoborpályázat első díját. Bigéző fiú c. művére a Szinyei Társaság és Bpest székesfőváros díját kapta. Értékes alkotásai a bpesti Szépművészeti és a Fővárosi

SZENTGYÖRGYI STEFANO

professore dell'Accademia di Belle Arti, consigliere superiore di Governo, nato a Bégaszentgyörgy, nel 1881. Svolse i suoi studi a Budapest, in Svizzera ed a Bruxelles. Con la sua statua „Lagno" vinse il premio Rökk, e venne acquistata dal Museo di Belle Arti di Budapest. Durante la guerra eseguì la statua in legno dell'Honvéd a Szeged, vinse il primo premio al concorso per la statua alla Regina Elisabetta ed a Colomanno Tisza. Ha ottenuto il premio della Società Szinyei e del Municipio di Budapest per la sua statua „Fanciullo al gioco". Le

SIMAY IMRE KÁROLY

az Orsz. M. Kir. Iparművészeti Iskola tanára, szül. Bpesten, 1874. Szobrász, festő és grafikus. Előtanulmányait Bécsben és Münchenben végezte. 1898-ban, virtuóz állattanulmányaival elnyerte a bécsi képzőművészeti akadémia festészeti mesteriskolai díját, 1899-ben Játék című majomkompozicióival a müncheni akadémia karácsonyi kompozició versenydíját, 1903-ban a Műcsarnok nemzetközi kiállításán Kutyatanulmányok c. rajzával a Wahrmann-díjat. A beteg, Szerelmi kacsingatás és Tetvező pávián c. rajzait s az Ítélő tanács előtt c. kőrajzát pedig megvásárolta az állam a bpesti Szépművészeti múzeum számára. 1904-ben, minden előzetes kisérletezés nélkül, önmagától szobrásszá lett. 1905-ben, a gróf Andrássy Dénes és Franciska grófnő-féle nagy állatfestészeti utazási ösztöndíjjal külföldi tanulmányútra ment. 1906-ban a Családi öröm c. első szobrát a Ráth György díjjal tüntették ki s ugyanebben az évben a Rhesus Erythraeus c. szobrát I. Ferenc József király vásárolta meg. 1907-ben, a Mama meg a fia c. szobrával az állami aranyérmet; a pécsi orsz. iparművészeti kiállításon állatszobraival a nagy ezüstérmet; 1908-ban a milánói nemzetközi kiállításon állatszobraival a Grand Prix-t és Diplome d'Honneur-t; 1915-ben a sanfranciscoi világkiállításon — szintén állatszobraival — ezüstérmet; 1921-ben a Vadász c. szobrával Bpest székesfőváros szobrászati pályadíját s végül 1923-ban a monzai nemzetközi iparművészeti kiállításon III. Béla király szobrával díszoklevelet nyert. Főművei: Családi öröm, Oroszlánpár (a bpesti Szépművészeti múzeumban), Rhesus Erythraeus, Mama meg a fia, Apa meg a fia, Lovasszobor, Ikrek (a bpesti Iparművészeti múzeumban), Orang-utang, Haldokló majomanya c. szobrok; Ebéd és Siesta (a wien-i Albertiná-ban), Dulakodók és Sine cura (a karlsruhei múzeumban), Lakmározás (a drezdai királyi múzeumban), Hamadryas, Ismerkedés, Örömhír, Halál és a leányka, Vivisektor halála stb. rajzkompozicióí. Hattyúpár, Szoptató majomanya, Páviánok stb. c. festményei. 1910-ben meghívták az Orsz. M. Kir. Iparművészeti iskola alakrajzi

SIMAY EMERICO CARLO

scultore pittore e grafico, professore della Scuola d'Arte Industriale, nato a Budapest, nel 1874. Svolse i suoi studi a Vienna ed a Monaco. Nel 1898, coi suoi virtuosissimi studi di animali vinse il premio di pittura dell'Accademia di Belle Arti di Vienna, nel 1899 con la sua composizione di scimmie intitolata „Gioco" il premio a concorso per composizioni dell'Accademia di Monaco, nel 1903 all'Esposizione internazionale del Salone delle Esposizioni di Budapest, il premio Wahrmann col suo disegno „Studi di cane". Lo Stato ungherese ha acquistato per il Museo di Belle Arti i suoi disegni „L'Ammalato", „Sguardo civettuolo d'amore" e „Paviano che si spulcia", nonchè la sua litografia „Innanzi al Consiglio". Nel 1904 senza nessuna preparazione, divenne scultore. Nel 1905 iniziò un lungo viaggio di studio con la borsa di studio per pitture di animali fondata dal Conte Dénes Andrássy e della contessa Francesca Andrássy. Nel 1906 la sua prima statua intitolata „Gioie di famiglia" ottenne il premio Giorgio Ráth e nello stesso anno la sua statua „Rhesus Erythraeus" venne acquistata da Francesco Giuseppe I. Nel 1907 col gruppo „Mamma a figliolo" ottenne la grande medaglia d'oro dello Stato, con le sue statue di animali la grande medaglia d'argento all'Esposizione d'arte industriale di Pécs; nel 1908 all'Esposizione Internazionale di Milano, pure con le sue statue di animali, il Grand Prix ed il Diploma d'onore; nel 1915 all'Esposizione mondiale di San Francisco, con le stesse opere, la medaglia d'argento; nel 1921 con la sua statua „Cacciatore" il premio a concorso di scultura della Capitale di Budapest ed infine all'Esposizione Internazionale d'Arte Industriale di Monza, nel 1923, una pergamena d'onore per la sua statua di Re Béla III. Sue opere principali: Gioie famigliari, Coppia di Leoni (nel Museo di Belle Arti di Budapest), Rhesus Erythraeus, Mamma e figliolo, Padre e figliolo, Statua equestre, Gemelli (nel Museo d'arte industriale di Budapest), Orang-utang, Scimmia morente. Pitture: Colazione e Siesta (nel Museo Albertino di Vienna), Lottatori e Sine cura (nel Museo di Karlsruhe), Buon appetito (nel Museo Reale di Dresda), Hamadryas, Conoscenza, Buona notizia, La morte e la fanciulla, la morte del vivisettore, ecc. Coppia di Cigni, Scimmia allattante, Paviani. Nel 1910 venne invitato ad occupare la cattedra per li

Simay Imre

Simay Imre Irta P. E. Magyar Iparművészet, XV. 1.

(Művészet 1912. 79. l.)

Párisi népkönyvtárak III. 60.

130.

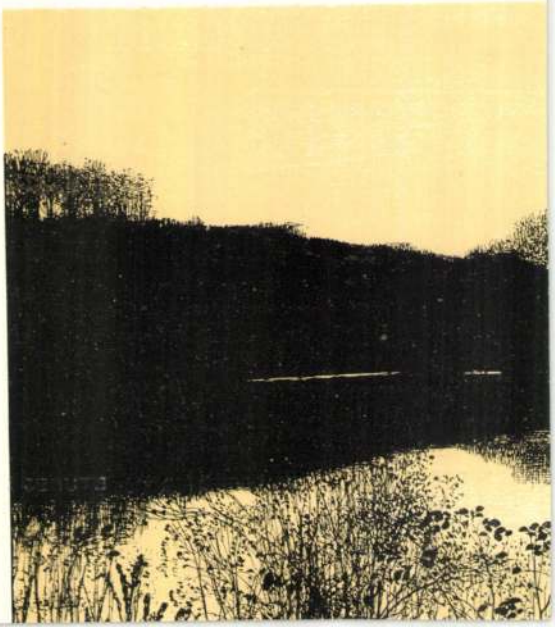

Simay Imre

132.

132. SIMAY IMRE:
MAJOMTANULMÁNYFEJEK.

ETUDES DE TÊTES
DE SINGES.

Magyar Iparművészet 1909. 102. l.

Simay Imre

Simay Imre. Irta V. H. Studio szeptemberi füzet, 1908.

(Művészet 1908. 423. l.)

jobbra. Rövid hajat, bajuszt és körsza-
negnem határozható tárgyak vannak. In-
lői rétegesek s köntöse s prémes kabátja bro-
kép alatt két sorban:
König Ludwigs Him-
heimb Leibarzt. mort. 1524.

Keretnek 10,1 : 7.9 cm.

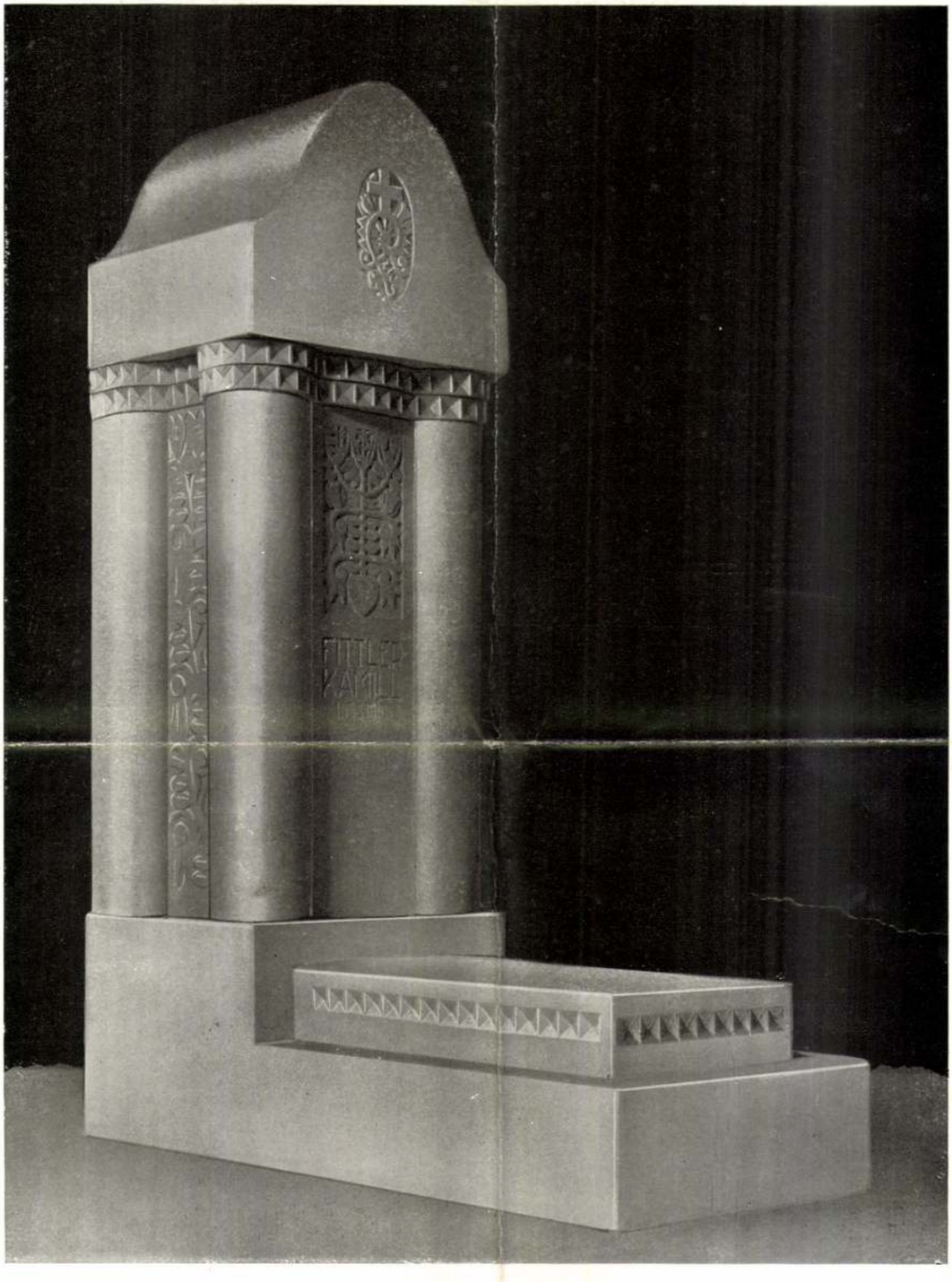

207. DÍSZÍTŐSZOBRÁSZATI SZAKOSZTÁLY. V. ÉV.

207.

GALLÁSZ NÁNDOR KÉPESÍTŐ PÁLYAMUNKÁJA.

TRAVAIL D'UN ÉLÈVE DE L'ÉCOLE ROY. DES ARTS DÉCORATIFS.

KELETI SÁNDOR. 208. (TANÁR: LORÁNFI A.)

209.
TÜTTŐ SÁNDOR: (TANÁR: SIMAY I.)
"MEGY A JUHÁSZ SZAMÁRON."

TRAVAUX D'ÉLÈVES DE L'ÉCOLE ROY. DES ARTS DÉCORATIFS.

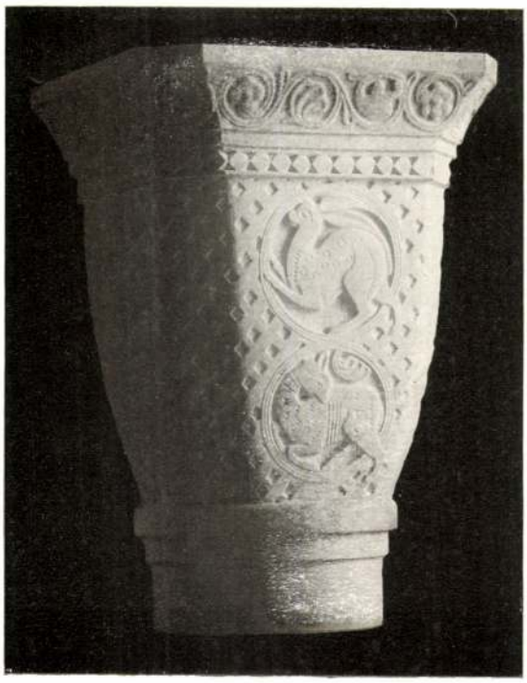

210.

211.

210—211. SZOBRÁSZATI SZAKOSZTÁLY.
III. ÉVFOLYAM.

(TANÁR: MÁTRAI L.)

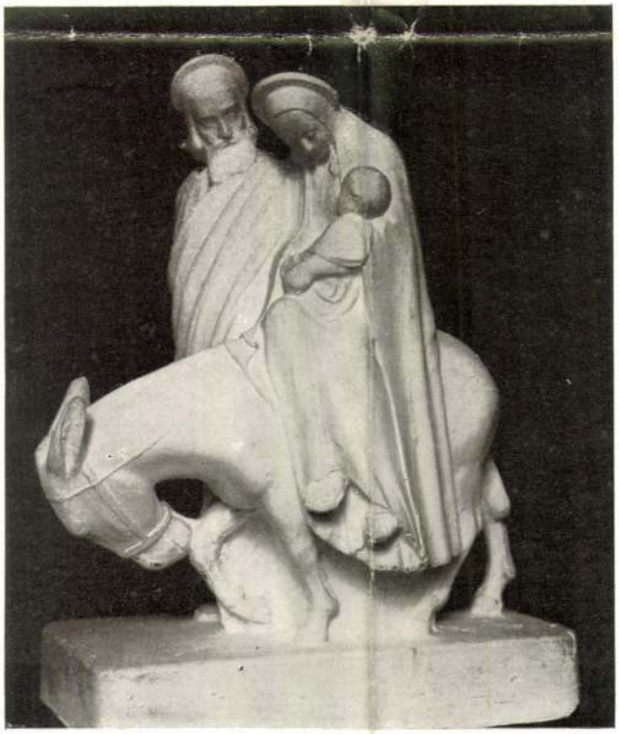

212. TÜTTŐ SÁNDOR:
A SZENT CSALÁD.

212. (TANÁR: SIMAY I.)

TRAVAUX D'ÉLÈVES DE L'ÉCOLE ROY. DES ARTS DÉCORATIFS.

213.

213. GALLÁSZ NÁNDOR : SZ. GYÖRGY. (TANÁR : SIMAY I.)

TRAVAIL D'UN ÉLÈVE DE L'ÉCOLE ROY. DES ARTS DÉCORATIFS.

problémák megoldására serkentették, s kivált archaizáló hajlamainak adtak új ösztönt. Hazatértével, 1905 tavaszán a Családi öröm-öt elküldi a müncheni nemzetközi kiállításra, ahol nagy sikere van. Ugyanez év őszén a Műcsarnokban megnyeri vele a Ráth György-féle díjat. Maga a szobor a Szépművészeti Múzeumba kerül, de nem sokat pihen ott. 1906-ban a milánói nemzetközi kiállításra vándorol és elnyeri a Grand Prix-t és a Diplôme d'Honneur-t. 1907-ben Pécsre küldi, ahol nagy ezüstérmet kap. 1908-ban Bécsben és Londonban szerepel a Hagenbund kiállításain, mindenütt becsülettel. A sok tisztesség már-már aggasztóvá vált, s a művész barátai szinte nyugtalanul várták, hogy lesz-e a fényes kezdetnek illő folytatása. Simay a nyugtalankodóknak új munkákkal és új sikerekkel felel. 1906-ban két szobrot állít ki Bécsben és Budapesten: a Rhesus Erythraeus-t és az Ikrek-et; az előbbi épp úgy, mint a Családi öröm, bronzból készült, az utóbbiban először próbálkozik a kővel. Amazt a király, ezt az Iparművészeti Múzeum számára vásárolják meg. 1907-ben nagyobb rajzkollekciót küld a drezdai nemzetközi grafikai kiállításra, ahol Ebéd című humoros majomcsoportját a királyi képtár szerzi meg. Ugyanebben az évben a müncheni Secessio-ban és Karlsruhe-ban is kiállít, és két nagyobb majomkompozíciója a karlsruhei képtárba kerül. Itthon pedig a Mama meg a fia című bronza a Műcsarnok téli kiállításán az állami kis aranyérmet szerzi meg neki. Ez a kis munkája, melyben jókora lépéssel megy előbbre a formák síkba tömörítésében, körülbelül legteljesebb összhangban egyesíti ilyenfajta műveinek erősségeit: a forma merész és szerencsés összevonását és a kifejezésnek vonzó kedvességét.

Következő szobrai: a Papa meg a fia című bronz, de még inkább a fekete belga gránitból faragott és csiszolt Oroszlánpár fordulatról adnak számot. Ebben az utóbbiban már eltűnik minden genreszerűség; a formák archaisztikus szigorúsággal mintázottak, s az egészen a vonalak összhangzó ritmusa vonul végig. Persze a nagyszabású, monumentális vonás, mely benne rejlik, csak nagy méretekben fejthetné ki egész hatását. Innen csak egy lépést kellett tennie Simaynak addig az állomásig, amelyet architektónikus értelemben stilizált legújabb munkái: a III. Béla című bronz mellszobor és az Orang-Utang című bronz jelölnek. Ezek tulajdonképp épületre szánt művek, s ezért csak a maguk helyén alkalmazva, kellő távolságból érvényesülhetnének igazán. Ebbe a sorba tartozik az a lovas kőszobor is, mely a Műcsarnok 1910-iki téli tárlatán volt kiállítva. Éppen nem bevégzett művek, de Simaynak az architektónikus szobrászatra való hivatottságáról adtak jelt, s mindenképpen többet mondanak egynémely ügyes banalitásnál, mert egy egyénien sajátos művésznek izgató és várakozást ébresztő próbálkozásai.

1910-ben meghívták Simayt Pap Henrik helyébe az Orsz. Iparművészeti Iskolához az alakrajz tanítására. Nemsokára a figurális szobrászati szakosztálynak is ő lett a vezetője. Simay sokat gondolkodott módszertani kérdésekről és határozott, átgondolt programmot hozott magával új állomására. Eredeti szelleme, erősen kibélyegzett egyénisége itt is a maga útját járatja vele; hogy célhoz is jusson rajta, abban nagy energiája segíti. Minderről ő maga érdekes dolgokat mond el ebben a füzetben. Egy kerámiai műhelyt is szervezett az iskolában, szerencsés kiegészítéséül a szobrászati szakosztálynak. Műhelyvezetőnek és szakoktatónak egy elsőrangú kerámikust szerzett maga mellé és keményen dolgozik rajta, hogy az üdvös kezdésnek meglegyen az eredménye. Azonban művészetéhez sem vált hűtlenné. Még Budapestre telepedése előtt a Hagenbund egy dekoratív képciklus festésével bízta meg, mely a komédiát ábrázolja; a ciklus párja, a tragédia, Huck Károly osztrák állatfestőnek jutott feladatul, a munka harmadik részese pedig Barwig Ferenc szobrász volt. A három művész a Hagenbund 1910-iki tavaszi kiállításán mutatta be művét. Új plasztikai problémák is nyugtalanítják. A vadász és Védelem című két szobra már itthon készült; régi terrénumától, a rajzművészettől sincs szándéka elszakadni. Emberi képéhez hozzátartozik, hogy emellett ráér filozófiával, meg szociológiával, palaeontológiával és csillagászattal is foglalkozni. Értelmi életének sokoldalúsága valóban nevezetes és ha elért eredményeinek forrásaira akarunk rámutatni, talentuma és vas következetessége mellett nem is említhetünk mást, mint erős intellektusát.

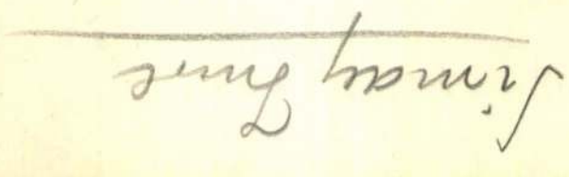

nevezetesebb eseményei lelkében mennek végbe, s nem dátumokban tetőznek, hanem alkotásokban revelálódnak.

1901-ben, a bécsi Künstlerhaus téli tárlatán állít ki először. Egy humoros majomkompozíciót (Ítélőtanács előtt) és egy sor állatrajzot. 1902-ben a bécsi Aquarellisten-Clubnak ugyancsak a Künstlerhaus-ban rendezett kiállításán vesz részt. Itthon 1903-ban, a Műcsarnok tavaszi tárlatán mutatkozik be először rajzainak egy nagyobb sorozatával, amely egyszerre emlegetetté tette nevét, s amelynek egyik darabja, a Kutyatanulmányok, megkapja a Wahrmann Mór-féle díjat. Ugyanebben az évben a berlini Secessio-ban is, meg a bécsi Künstlerbund Hagen téli tárlatán is találkozunk vele. Ennek az utóbbi művészcsoportnak a tárlatain ezentúl állandóan részt vesz, 1905-ben rendes taggá is megválasztják, s ő volt az, aki a mi Kévénknek a Hagenbundban állandó vendégjogot szerzett. 1904-ben megnyeri állattanulmányaival a gróf Andrássy-féle ösztöndíjat, s ugyanebben a fontos esztendőben történt, hogy egy ellenállhatatlan ösztön sugallatára mintázófához nyult, és a Családi öröm című majomcsoportban minden kísérletezés nélkül, először olyan művet alkotott, amely nagy készségről tett bizonyságot.

Ez a fordulat meglepőnek látszott, pedig ritka természetes és példás következetességű evolució készítette elő. Kezdete az evolucionak az a kitartó küzdelem, melyet Simay ifjúkori vándoréveiben a természet gyökeres megismeréséért folytatott. Akadémiai studiumai, állatkertről állatkertre való vándorlása, módszeres bonctani kutatásai mind azt a célt szolgálták, hogy szuverén jártasságra tegyen szert abban a formavilágban, mely érdeklődését megfogta. Sok esztendejének egyetlen programmja volt, hogy figyelte és rajzolta a természetet. Rajza eleinte naturalisztikus, a külső hű leírását adja, de amint tudása mélyül és formakészlete gyarapszik, mindjobban kidomborodik egyszerűsítésre való törekvése. Különös határozottsággal lép ez fel 1900 táján, mikor teljesen abbahagyja a természet után való dolgozást és mindent kivételes emlékezetéből kezd meríteni. Nem akárkinek lenne tanácsos erre a felette kényes útra lépni; Simayt azonban nagy felkészültsége és szokatlan mnemotechnikai tehetsége nem közönséges eredményekhez segítette rajta. A közvetlen előkép hiánya megkönnyítette absztraháló képességének funkcionálását és szabadabb kifejlésre birta stílusérzését. Rajzából most kiküszöböl mindent, ami kicsinyesen leíró, s biztos kézzel emeli ki a szerkezet lényeges formáit. A merészen egyszerűsített, erélyesen hangsúlyozott, szinte architektónikusan megszerkesztett konstrukció az, ami rajzain uralkodóvá válik; olyan vonás, amely erősen a plasztikára utal. Simay ez időbeli rajzaiban már ott lappangott a szobrász, s a művész akkor, mikor a Családi öröm mintázásához látott, bensejében már kész és érett volt erre a feladatra. S mert értelme és sokféleképpen gyakorlott technikai érzéke az anyaggal való bánás nehézségein is hamar átsegítette, kísérlet helyett egyszerre kész szobrot alkotott, olyant, amely nagyjában már későbbi rokonszabású műveinek erényeit mutatta: erős stílusérzékét, mellyel sikerül néhány síkba beletömöríteníe az élet gazdagságát; diskrét humorát, melyet szerencsésen mentett át rajzából a plasztika érdesebb szavú, komoly világába; a jellegzetes mozdulat, a pszichikai élet kifejezésének visszaadásában való biztosságát, mely a legnagyobb egyszerűsítés közben sem hagyja cserben és megmenti az üresség veszélyétől.

SIMAY IMRE: TANULMÁNY EMLÉKEZETBŐL.

Kevéssel a Családi öröm megmintázása után Simay megint útra kél, hogy teljesítse az Andrássy-féle ösztöndíjjal járó kötelességét. Németországba megy, ahol főként a régi városok fantáziát izgató, festői szépségében, meg a gótikus szobrászat gazdag emlékeiben gyönyörködik. Különösen Nürnbergben volt bő szüretje: Fischer Péter, Veit Stoss munkái és a fából faragott gótikus madonnák és szentek új

Simay Imre hasonlító bonctani ismereteit a gyakorlatban is gyarapítsa. Utóbb visszatért a schönbrunni állatkertbe, ahol most tisztán a majmok életét figyelte, s hogy testük szerkezetét apróra megismerje, anatómiai vizsgálatokat és proporció-méréseket végzett hulláikon. E tanulmányai közben mindjobban megszerette a majmokat és szeretetéről sok-sok rajzban és kompozicióban tett vallomást.

Csöndes és következetes tanulmányaiból csak Bécs művészeti életének erősbödő zaja verte fel olykor. A müncheni Secessio 1895-iki látogatása, melyről az imént szóltunk, gyors érésbe indította a lázongó bécsi fiatalok rokon szándékait. Az ellentét, mely évek óta nőtt a Künstlerhaus maradi és modernebb szellemű tagjai között, most nyílt szakadásba csapott át, s 1898 tavaszán megnyílt a Gartenbaugesellschaft-ban a bécsi Secessio első kiállítása. Olyan mesterek vonultak most fel a bécsi közönség előtt, mint Puvis de Chavannes, Carriere, Rodin, Meunier és az akkortájt híressé vált Segantini, nem is említve Klimtet és a többi helybeli talentumokat. Joggal hirdethette Hevesi Lajos, a mozgalom hű krónikása, hogy „hosszú idő után újra megadatott Bécsnek, hogy megtapinthassa az emberiség művészi életének üterét". Ugyanennek az évnek őszén már a maga otthonát avathatta fel a Secessio egy gazdag kiállítással. Ez a kiállítás különösen fontos élménynek lett a forrása Simay életében. Itt látta meg Zügelnek „Paradicsomban" című képét, amely olyan hatással volt rá, hogy menten Zügel közelébe vágyott. Előre küldte tehát egy csoport munkáját, majd Zügel dicsérő, hívó szavára maga is fölkerekedett és 1909 tavaszán beállott a müncheni festő iskolájába. Csakhamar kiderült azonban, hogy a hely, ahová jutott, nem neki való. Zügel zsarnok volt, szolgai engedelmességet követelt tanítványaitól; Simay irtózott a sablontól és semmit sem becsült jobban, mint a művészi egyéniség szabadságát. Zügel művészete ebben az időben a már szinte öncéllá vált, bravúros technika jegyébe lépett és a természet rideg józanságú másolásában látta az ideált; Simay szemében a technika mindig eszköz maradt arra, hogy kifejezze a természet jellemzetességét, vagy fantáziájának látomásait. Végül Zügel csakis lovat és szarvasmarhát, tehát olyan állatokat használt modellül, amelyek Simayt, az exotikus állatok szenvedélyes barátját sohasem érdekelték. Mindez kedvét szegte, s boldog volt, ha szabadulhatott nyomasztó környezetéből. Télen a nymphenburgi, nyáron pedig, mikor az iskola Wörth am Rhein környékén tanyázott, a karlsruhei állatkertbe járogatott, ahol nem hallotta Zügel dörgő korrektúráit és kedvére dolgozhatott. S bár kevéssel az iskolába való belépése után megkapta az akadémia dicsérőoklevelét és még ugyanebben az évben a karácsonyi nagypályázatnak a tanári kar külön dicséretével tetézett díját is elnyerte: nem volt Zügelnél soká maradása. Három szemeszter elteltével külföldre ment és tovább bujta a híres állatkerteket. 1900-ban Bécsben telepedett le, s itt még egy évig folytatta tanulmányait a Wiener Tiergarten-ban és a schönbrunni állatkertben.

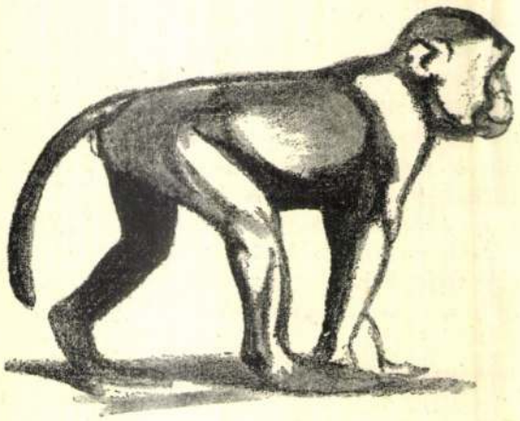

SIMAY IMRE: TANULMÁNY EMLÉKEZETBŐL.

Ezzel körülbelül végére is ért annak a meredek útnak, mely az alkotás nyugodt magaslatára vezet. Nem egy csalódás érte, nem egy küzdelmébe került, hogy megőrizze függetlenségét, de végül jogos önérzettel állapithatta meg, hogy amit tanult, pedig sokat tanult, nem az iskolának, hanem szakadatlanul folytatott saját kutatásainak köszönheti. Ezentúl élete külső folyása csöndesebb lesz; egy-egy új munka elkészülte és a nyomában járó siker az, amit a krónikás feljegyezhet. Annál gazdagabbak belső élményei, amint hogy a teremtő művész életének leg-

szeretettel merült el és mélyen bepillantott. Így jutott mind beljebb ebben a gazdag világban, mely egyaránt megfogta szemét és szivét. Schönbrunni tanulmányai közben akadt össze Hagenbeck Károllyal, a hamburgi állatkert hires tulajdonosával, aki bolondja állatjainak és nagy gyüjteménye van képmásaikból. Simay rajzai úgy megtetszettek neki, hogy nyomban megbizta öt Bécsben éppen akkor kiállított legszebb állatjainak megfestésével. Ez a megbizás azonkivül, hogy kedvében erősitette, egyéb haszonnal is járt Simayra: alkalmat adott a technikákban való jártasságának gyarapitására. A megbizó ugyanis azt kivánta, hogy a képek akvarell- és gouache-technikában készüljenek. Simay — aki már előbb rézre is karcolt Unger Vilmos mesteriskolájában, bár nem soká, mert az iskola copfos szelleme gyors menekvésre késztette — örömest kapott az új feladaton, s később is szivesen tért vissza ezekhez a technikákhoz. Akvarell- és gouache-technikával készültek nevezetesen azok az illusztrációi, amelyekre Goethe és Uhland költeményei ösztönözték.

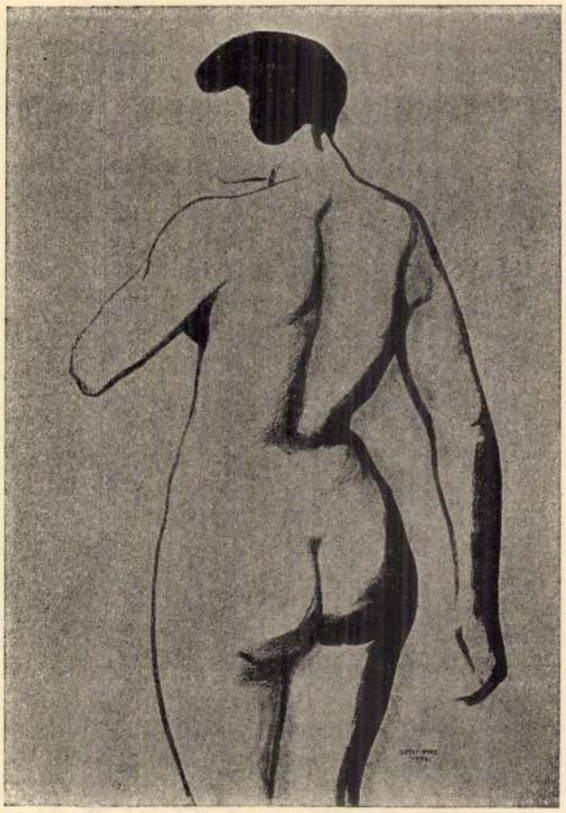

SIMAY IMRE: TANULMÁNY EMLÉKEZETBŐL

Azonban a legnagyobb áldás, amely Hagenbeck megbizása révén érte, az volt, hogy munkái megszerezték számára egy kitünő ember érdeklődését és buzgó támogatását.

Új pártfogója Eisenmenger Ágost volt, a bécsi képzőművészeti akadémia tanára, Rahl tanitványa, aki Bécsnek sok középületét festette ki freskóival. Freskóinál azonban alighanem tartósabb emléke marad abban a hatásban, melyet megbecsülhetetlen egyéniségével tanitványaira gyakorolt. Nemes és jó ember volt, aki szivesen nyujtotta másoknak nagy elméleti tudásának és sok tapasztalatának kincseit. Simay állatstudiumai annyira fellelkesitették, hogy nyomban felajánlotta neki mesteriskolájának egyik műtermét. A fiatal művész, akit már régebbről mély tisztelet fűzött hozzá, örömmel fogadta ezt az ajánlatát és 1897 őszén bevonult a rokonszenves mester iskolájába. Egy évet töltött nála; termékeny, szép idő volt. Eisenmenger nemcsak sok és becses bonctani preparátumát bocsátotta rendelkezésére tanitványának, hanem személyesen is rajta volt, hogy beavassa öt az állattan és az összehasonlító bonctan titkaiba. Ezenkivül ő volt az, aki felfedezte és alaposan kiképezte Simay rendkivüli mnemotechnikai tehetségét. Ő maga is hires volt erről a ritka adományról; mint sok régi mester, mindent emlékezetből, modell nélkül alkotott. Simay tehetségének rokon vonása csak még jobban mélyitette kettőjük barátságát. Ha van művész, akit Simay mesterének vallhat, úgy csak Eisenmenger lehet az. Tőle sem vett kölcsön semmit, de sehol sem volt több módja a fejlődésre és érésre, mint az ő környezetének jótékony melegében.

1898-ban, miután a tanév végén állattanulmányaival megnyerte a mesteriskola díját, megvált Eisenmengertől, de nem egyszersmind az állati organizmus tanulmányozásától. Előbb az egyetem és az állatorvosi főiskola anatómiai intézetébe járogatott, hogy össze-

SIMAY IMRE: TANULMÁNY EMLÉKEZETBŐL.

kezdése olyan időre esett, mikor a szabadabb érzésű művészek erejök tudatára kezdtek ébredni és elhatározták, hogy azt az ősi küzdelmet, mely régen folyik köztük és az akadémiák hagyományait gondozó művészek között, nyílt mezőn, szervezett harcban harcolják tovább. Friss áramlat szaladt végig ez időtájt a népek művészetén; az indulás izgatott, lelkes hangulata lett úrrá a kedélyeken, s azoknak, akik ebben a serkentő levegőben kezdték kibontani szárnyaikat, ugyanabban a szerencsében volt részük, mint annak a fának, mely kedvező tavasz derüjében fogantatott.

1892-ben végzi el Simay a gimnáziumot és ugyanez év őszén, tizennyolcéves korában (sz. 1874. dec. 16-án Budán) már l'Allemand Zsigmond, a csata- és arcképfestő tanítványa a bécsi képzőművészeti akadémián. A következő év őszén apjával Münchenbe rándul. Ez az utazás erősen hatott ifjú lelkére. Rajta is megesett az, ami sok más utazón: az idegen városban, ahol a kiszabott tartózkodás az idő felhasználására intette, több és mélyebb benyomással gazdagodott, mint látnivalóban jóval bővelkedőbb rendes állomásán, Bécsben, amelynek kincseit — mert mindennap hozzájuk férhetett — nem aknázta ki annyira. Főként Dürer, Rubens, Rembrandt és a spanyolok mesterművein lelkesedett a régi Pinakotékában, a Schack-féle képtárban pedig Böcklin, Feuerbach és Schwind kapták meg kiválóképpen.

Néhány évvel később, 1895-ben történt, hogy a müncheni Secessio látogatóba rándult Bécsbe. Kiállítása, melyet a Künstlerhausban rendezett, s amelynek Stuck kollekciója, meg az ifjabb Herterich és Exter művei voltak a főérdekessége, eseményszámba ment Bécs művészi életében. Simay figyelő szemmel és dobogó szívvel állott a kiállítás képei, szobrai előtt. Nem hogy ellesse egyik-másik művész könnyű szerrel elleshető mesterfogásait, mert ez sohasem volt kenyere, hanem hogy magába szívja az új művészet felszabadító szellemét. Az eredményről még akadémikus korában bizonyságot tett nem egy munkája, de különösen az a történeti kompozíciója, mellyel a Füger-féle akadémiai pályázaton vett részt. Ez a kompozíció Habsburgi Rudolfot ábrázolta, amint törvényt lát a rablólovagok felett, s szokatlan felfogásával, melyen megérzett az ébredő egyéniség sava, kinos feltünést keltett a tanárokból álló bírálóbizottságban. A díjat persze semmitmondó munkáknak ítélték oda és Simayt, bár tehetségét elismerték, ezentúl mind gyakrabban érte az a tisztesség, hogy bolondnak deklarálták.

Ezzel a biztató minősítéssel hagyta el 1896-ban az akadémia általános festőiskoláját. De egy percig sem volt kétsége abban, hogy sok és kemény munkára van még szüksége, amíg urává lesz művészetének. Sőt csak ekkor vetette rá magát igazán a természet tanulmányozására. Érdeklődése most határozottabb irányt vesz, s derengeni kezd benne igazi hivatásának tudata. A bécsi udvari istálló lovardájába járogat, s alapos tanulmányokat végez lovakon. Az elhatározó lökést azonban a schönbrunni állatkert látogatása adja meg neki. Itt került szembe az állatvilág sok pompás példányával és kezdte megfigyelni az oroszlánok meg a tigrisek mozdulatainak féktelen vadságát, vas inaik és izmaik feszülését, egész testüknek sajátságos szerkezetét. A majmok világa különösen lebilincselte, s olyan barátságot kötött velük, mely maradandó hatású lett művészetére. Testük formarendszerével egyforma mértékben érdekelte az állatok pszichikai élete, melybe

SIMAY IMRE.

ÍRTA: P. E.

Legtöbbje azoknak, akik ezt a füzetet forgatják, most fogja először szemben találni magát azzal a komolytekintetű úriemberrel, akinek arcképét mellékeljük. Simay rövid ideje él köztünk, s ezt az időt sem arra használta, hogy sokat sürögjön a fórumon. Műtermében vagy tanítványai közt ezerszer otthonosabban érzi magát, mint a barátságos vagy harcias összejöveteleken, s az állatkertet, ahol kedvelt majmainak bohókás mozdulataiban gyönyörködhetik, alighanem többre becsüli akármiféle fényes emberi gyülekezetnél. Világtól elvonult, befelé élő ember ő, akinek egész lénye éppen olyan begombolt, mint papos kabátja. A világ kis izgalmai hidegen hagyják és egy buddhaista bölcs óvatosságával szemléli a halandók vergődését.

Az óvatos filozófus köpenye rendesen olyan sebek helyét takarja, melyeket az élet osztott, s nem nehéz kitalálni, hogy Simay is saját élményein keresztül jutott el a filozófiának erre a hűvös magaslatára. Emberi és művészi mivoltában egyaránt sok vajudáson, nehéz küzdelmen esett át, amelyek során módjában volt fenekére látni az emberek némely dolgainak. Így történt, hogy érzékeny lelke köré hamar kérget vont a tapasztalás; hogy egyre jobban elfordult az emberektől és egyre határtalanabb lett szeretete az állatok iránt. Senki sem ismételheti nála több joggal azt, amit Montaigne mondott magáról: Plus je connais l'homme, plus j'aime le chien.

Válságainak nehezen hajlítható egyéniségében volt a gyökere. Már a felsőlövői gimnáziumban alkalma volt megtudni nemcsak a poétikából, hanem tapasztalatból is, hogy milyen vészes következményekkel jár az egyénre az, ha szembekerül az „erkölcsi világrend"-del. Az erkölcsi világrend földi képviselői életének ebben a szakában tanárai képében léptek fel, s felesleges mondanunk, hogy ezúttal is az egyén volt az, aki elbukott, még pedig többször bukott el. Szárazon és röviden szólva: Simay Imre Károly rossz deák volt. Zabolátlan temperamentumával, dacos jellemével szemben tehetetlennek bizonyult a pedagógusok minden tudománya. Szívreható intelmeiknél sokkal jobban érdekelte tanárainak fiziognómiája, s ezt az érdeklődését nagy sokasága hirdette róluk rajzolt karrikaturáinak. A latin mondattan misztériumai helyett jobban szerette hallgatni az erdő titokzatos beszédét, és a mult történetét szívesebben tudakolta a környék lovagváraitól, mint a tiszteletreméltó Mangold Lajostól. Ezek a bolyongásai Felsőlövő erdeiben és regényes környékén egyébként életreszóló hatással voltak reá és elültették fiatal képzeletébe azt a magot, melyből évek mulva történeti és fantasztikus kompozíciói hajtottak.

SIMAY IMRE: TANULMÁNY EMLÉKEZETBŐL.

Iskolai viszontagságai ellensúlyául két szerencsés körülményt jegyezhetünk fel. Az egyik az, hogy atyja — Simay Imre Frigyes, a szabadságharc lelkes katonája, majd a Délivasút osztálymérnöke — maga is szabadon gondolkodó, művészlelkű ember volt, aki fiát éledő művészi hajlamai kifejtésében nem gátolta, sőt módjához képest segítette. A másik, hogy pálya-

A SZOBRÁSZMUNKA ÚTJA

(SIMAY IMRE, O. M. KIR. IPARMŰVÉSZETI ISKOLAI TANÁR DÍSZÍTŐ-SZOBRÁSZATI OKTATÁSI MÓDSZERÉRŐL)

IRTA LYKA KÁROLY

Nem először vetődik föl a kérdés: milyen a viszony nálunk az iparművészeti oktatás és az élet kívánalmai közt? A kérdés, bármily érdekes volna egész terjedelmében megvizsgálni, most csak egyetlen technika szempontjából fog minket foglalkoztatni s erre a munkáknak egy meglehetősen bő sorozata adott alkalmat, amelyet módunkban volt megtekintenünk. Valamennyi az alkalmazott szobrászat köréből való, néhányat e füzetben reprodukcióban talál az olvasó.

E technika oktatása nem új az Iparművészeti Iskolában. Azt kellene tehát hinnünk, hogy mindenütt, ahol nálunk — az utóbbi évtizedekben elég sűrűn — a díszítő szobrászat technikáját igénybe vették építészeink: ennek az iskolának neveltjeivel fogunk találkozni. Ennek a várakozásnak csak részben felelnek meg a tények. Sok éven át ezen a téren csaknem túltengett az idegen, Budapestre munka-alkalmatosságra költözködött elem. Viszont az iskola növendékei közül nem is egy, hanem egész kis csapat, mihelyest befejezte a tanfolyamokat, azonnal mentül sürgősebben hátat fordított az alkalmazott szobrászatnak s minden erejével a képmásra és az emlékműre vetette magát. Egypár jeles nevű szobrászunk került ily módon az Iparművészeti Iskolából oly területre, amelyre előkészíteni tulajdonképpen egy más, külön e célra szervezett iskolánk volna hivatva. Bizonyára senki sem emelhet kifogást az ellen, hogy egy iskola, amelynek feladata az alkalmazott szobrászat (s esetleg a „kisplasztika") terén fölmerülő kereslet kielégítésére képessé tenni a növendékeket, a szobrászat legmagasabb problémáival összefüggő munkára is sikerrel készít elő fiatal embereket. Nem szabad azonban felednünk, hogy éppen a mi viszonyaink közt kellemetlen velejárói is lehetnek az ennyire tágított oktatási rendszernek. Többnyire az a veszedelem fenyeget, hogy az alkalmazott szobrászat maga (tehát az iskola egyik alapvető célja) elsikkad, mert a növendékek valami alacsonyrendűt, nem „úrit", szinte napszámosi munkát kezdhetnek benne látni, amidőn ez a technika úgy van beállítva, hogy a „grand art" felé törekvés ugyanebben az iskolában kivételes rangot jelent. Jól ismerjük a fiatal embereknek ily viszonyok közt gyakran beteges mértékben megnyilatkozó becsvágyát s tapasztalatból tudjuk, hogy a legszerényebb tehetségű is inkább gyötrődik és kínlódik, csak hogy egy az iskolai közvélemény által alacsonyabbrendűnek beállított pályától szabaduljon. A művészproletárság szaporodása egyéb technikák terén is ily okokra vezethető vissza. Az ily növendékek sohasem fognak eljutni ahhoz, hogy számbavehető képmás- vagy emlékmű-szobrászokká váljanak, miközben pedig erre fordították minden becsvágyukat, nem volt érkezésük az egyszerűbb, kenyeretadó plasztikai munkát megtanulniok. Az ilyen emberek valóban sajnálatraméltók s azon kellene lennünk, hogy számuk gyarapodását semmivel se segítsük elő.

Ezzel nem arra akarunk célozni, mintha az alkalmazott szobrászatot valóban valami alacsonyrendűnek tartanók. A mult legkitűnőbb mesterei szinte kivétel nélkül remekeltek ilyen feladatok megoldásában is. Az alkalmazott szobrászat fogalma és munkaköre azonban hasonlíthatatlanul tágabb, mint minden más plasztikáé. Oly tág, hogy e terület bizonyos részeiben hasznos és derekas, kenyeret is jól adó munkásságot fejthet ki a közepes, nagyra éppen nem hivatott tehetség is, ha alapos iskolázáson, nevelésen ment át. A kiváltságos talentum ezt az iskolázást, ha egészséges a rendszer, éppen nem fogja megsínyleni, a kisebb ember pedig nagy művész helyett (ami úgy se lesz belőle) legalább derekas, hasznos polgárrá nevelődik.

Ezt elérni, nézetünk szerint, csak műhelyrendszerű oktatással lehet. Hogyan, hát könyvből tanították eddig a szobrászatot? — kérdhetné valaki. Dehogy is, a baj csak abban rejlik, hogy a legtöbb idevágó iskola nem volt eléggé műhelyszerű. Mintha a filológiai alapokra épített gimnáziális rendszer bizonyos mértékben itt is éreztetné hatását. Legtöbb ily-

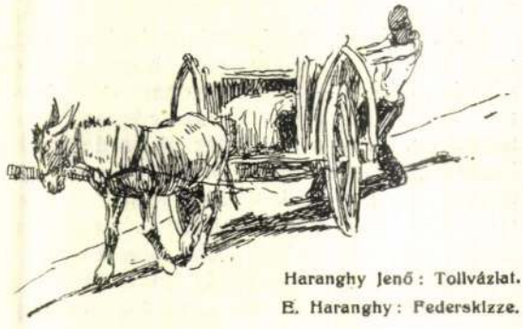

Haranghy Jenő: Tollvázlat.
E. Haranghy: Pederskizze.

fajta iskolánk ugyanis évtizedeken át csak éppen az előkészítő-technikákra oktatta a szobrász-fiatalságot. Mintáztak minta vagy élő modell nyomán agyagot. Legtöbbször azonban még odáig sem jutottak el, hogy agyagművüknek terrakottává való égetéséhez vagy gipszbe való öntéséhez értsenek. Arról nem is beszélek, hogy fába faragni, bronzba önteni, kőből faragni sohasem tanultak meg. Iskoláink ifjai a kiszabott tanévek elvégzése után ugyancsak zavarba kerültek volna, ha egy megrendelő azt mondja nekik: tessék itt ez a fakölönc meg ez a kőtömb, szíveskedjék belőle mielőbb egy szupraportot vagy egy virágtartót faragni. A régi időkben az ilyesminek tudása nélkül örökös inassorba maradt volna a szobrász. Elegánsabbnak látszó életrendünkben azonban az anyaghoz való értést szinte megvetéssel nézi a művészkedők kevésbbé intelligens, tehát nagyobbik része.

Ne higyjük, hogy az örökös agyagban való dolgozásnak (itt is persze csak a fél-munkának) kedvezőtlen hatása csak éppen azon a területen érzik meg, amelyet az alkalmazott szobrászatának mondhatunk. Kellemetlen különösségei bőven jelentkeznek az ú. n. „grand art"-ban is. Ezért vált bronz- és kőszobraink jó része transzponált, tehát se hal, se hús agyagszobrászattá. Innen kellemetlenül tésztás, gyúrt, pötyögős, a felrakás menetét oktalanul éreztető megjelenésüvé. Az agyag már már elvesztette átmeneti jelentőségét s hangosan szól hozzánk a bronz- és kőpalást alól. Az agyagnak ez a felszínre tolakodása a kisebbik baj. Sokkalta nagyobb azonban az a körülmény, hogy a szobrászok hozzászokván az agyag tulajdonságai szerint gondolkodni akkor is, amikor kő vagy bronz a végleges anyag (végleges anyag: ez a fogalom is csak a szobrászat hibás felfogása idején születhetett meg!), nem értvén tehát meg igazi anyagukat, kénytelen-kelletlen lemondanak arról a sokféle lehetőségről, amelyet nekik a kő vagy bronz kínál s így a művészeti előnyök nagy tömegével lesznek szegényebbé. Sok szobrász a maga szobrát csak agyagban látja s el kell utaznia a leleplezés színhelyére, ha végre meg akarja ösmerni, hogy tulajdonképpen mit is csinált.

Ha e néhány megjegyzés találó — s mi meg vagyunk győződve róla, hogy az, hisz régi igazságok —, akkor valóban szükségesnek látszik mindenrendű szobrászati oktatásnál az, hogy a növendék jó korán kézbe kapja a „végleges" anyagot is s teljesen megtanulja azt, hogyan kell abból formákat kifejteni, mily lehetőségekre biztat ez meg az az anyag, mily korlátokat szab eléje. Bizony a legteljesebb műhelyszerűség volna itt a legegészségesebb út. S nem ám az oly műhelyszerűség, amelynél a növendék pár évi kemény agyagmintázás után végül gyorsított eljárásban egy kis fát meg követ is farag. A faragást bizony-bizony azon frissiben kellene megkezdenie.

Nem először hangoztatjuk ezeket az elveket, természetesen alig látható eredménnyel, érthető tehát meglepetésünk, midőn az Iparművészeti Iskolában legutóbb a munkák egész során alkalmunk volt efféle egészséges elvek megvalósulását is tapasztalni. Simay Imre szobrász-tanár keltette ezeket életre, nyilván ő is a mieinkhez hasonló tapasztalatokon okult s anélkül hogy erre az eljárásra tanácsot kért volna bárkitől, a maga sajátos erélyével egyenest a cselekvés terére lépett.

Simay oktatási módszerének egyik sajátsága, hogy a növendékekkel úgy faragtatja a faragványokat. A szobrász régibb magyar neve: képfaragó. De mutassanak nekem hamarjában egy tucat szobrászt, aki képet farag. Simay tehát ezt az új tipust tenyészti ki: a képet faragó képfaragót. Hogy ez a tipus ennyire új, azon, ha az ember gondolkodik, egy kicsit röstelkedhetik is.

A munkák menetét vizsgálgatva felötlik, hogy abból az agyag mint „átmeneti anyag" hiányzik. Hiányzik a mintázó-pálcika, hiányzik a tészta-virtuózkodás. Vannak hiányok, amelyek erényszámba mennek: ezek ilyenek. A növendék faragókést kap a kezébe. Egyszerű feladatokon kezdi: egy koszorú gipszbe való faragásán például. S az alkalmazott szobrászat majdani munkása mindjárt megösmerkedik azzal is, hogyan lehet egy ily formát adott keretben ízlésesen elhelyezni, hogy lehet hozzá térkitöltő betüket komponálni. Következnek bonyolultabb területkitöltő díszítmények, mindig meghatározott céllal. Alakok, amelyek formáit gipszből vagy fából kell kifaragni. Az agyagon nevelt ember ugyan tétován állna egy ily „végleges" anyag előtt. A kényelmes agyagtechnika, amely minden korrekturát megenged, tehát bő teret ad a va banquenak, tudvalevőn azon alapul, hogy a formákat úgy hozzáadással, mint elvétellel lehet előállítani. Ám adjon hozzá valaki a kőhöz valamit, ha egyszer túlsokat vert le róla. Miután ez lehetetlen: a főformáknak, magának az egésznek alapos tanulmányozásán kell kezdeni. Ha fej legyen a kőből, meg kell nézni azokat a nagy síkokat, amelyek a fejet, mint megannyi kristálylap, legkiállóbb pontjain összekötik. Így indulva munkára: értelmet kap a rég bevált szobrász-elv, hogy tudniillik a fősíkokat keressük meg, mint amelyek a lényeget magukba zárják (az agyagmintázásnál az ilyen elv természetesen értelmetlen, mégis gyakran hangoztatják). És így, mikor a koloncból és tömbből lassankint egy

Haranghy Jenő: Tollvázlatok.

E. Haranghy: Federskizzen.

fej kristályosodik ki, megindulhat a fölösleg lebontásának módszeres munkája. Ezen az úton a nagy talentum akadálytalanul elérkezhetik a Parnassus legtetejére, a kis ember viszont elérkezik máshova: oly kenyeretadó becsületes pályára, amelyben a jó iskola adta ízlést dekoratív célok szolgálatában terjesztheti. Remélhető tehát, hogy először is elkerüljük a szerencsétlen „művész-proletárok" számának szaporítását, másodszor azt, hogy aki egy ily iskolából kilép, ne érezze magát szárazra vetett halnak. Kész, mesterségét tudó, becsületes szobrász lesz belőle, aki megtalálja a maga munkakörét abból az egyszerű okból, mert megtanulta azt, hogyan kell valamit készen megcsinálni.

A tanítás sorrendjét és a munka beosztását vizsgálva azt látjuk, hogy az első éves tanfolyamon főleg a gipsz megmunkálása és pedig ennek a faragásával járó szakszerű oktatás tölti be a rendelkezésre álló idő java részét. A kezdő növendék a pontozógép teljes mellőzésével és igy mintegy a szabad szemmérték gyakorlásával tartozik feladatát elvégezni, míg másrészt ezzel kapcsolatban kidolgozás tekintetében olyképp kell feladatán dol-

goznia, hogy ezt az idomok fokozatos fejlesztése és megértése céljából egyes főbb fejlődési fokaiban abbahagyja, míg végre munkáját teljesen befejezi úgy, hogy az ily módon elkészült munkánál a növendék maga előtt látja ennek teljes elkészítési folyamatát. Ezzel oly tapasztalatokra tesz szert, mint aminők csupán az agyagmintázással nem érhetők el. Az idomoknak ilyetén módon való fejlesztése ugyanis nem csupán a formák művészi megérzékelésére, hanem mi több egyben fokozatosan az önálló gondolkodásra és az akarat fegyelmezésére vezet. De az így elkészített munkának a növendék művészi és technikai kiképzésére nézve még egyéb nagy előnye van, amennyiben megtanul helyesen bánni a szükséges szerszámokkal; a tárgy ilyenképpeni megmunkálása közben tisztába jön az anyagszerűség követelményeivel. Aztán a növendék minták után másolgatva a prima faragás elsajátításához vezető gipszfaragászati gyakorlatokat végez és pedig részben természetes, kétszeres, sőt többszörös nagyságban.

A második tanfolyam első felében készít a növendék felsőbb tanfolyamok növendékeinek iparművészeti tárgyakat ábrázoló rajztervezetei után, a tervezett tárgyak sokszorosításához alkalmas gipszmintákat prima faragásban, amiáltal egyben ízlését is fejleszti. Közben tartozik házi feladat gyanánt egy-egy díszesebb iparművészeti tárgyról tervezetrajzokat készíteni, hogy ily módon magát a tervezésben is kellőleg gyakorolja. Ezeket a tervrajzokat minden esetben megelőzi a gondolatvázlatok a tanár által való beható elbírálása. Lassan a növendék már odáig jut, hogy saját maga tervezetét agyagban megmintázhatja, a sokszorosításra alkalmasokat pedig gipszben kifaragni képes. Ugyanezen elvek alapján tanítják a felsőbb évfolyamok növendékeit azonban azzal a munkatöbbletet kitévő különbséggel, hogy elméleti építészeti ismereteikhez mérten már ezek felhasználásával nehezebb feladatokat kell megoldaniok és pedig olyformán, hogy előzőleg megmintázzák kisebbített léptékben az architekturát, ebbe beleillesztik a tervezett dekoratív részeket, ezután gipszbe öntik és készre faragják, ami felette fontos még pedig avégből, hogy ily módon a növendék minden alkalommal átérezze munkájának térbeli hovátartozóságát is. S így készülnek, ezen mód, kő, kerámia, bronz és egyéb anyagú kivitelre szánt figurális, díszítményes, architektonikus és iparművészeti tárgyak.

Azok a növendékek, kik a magasabb művészi kiképzésre nem alkalmasok, ezen oktatási módszer alapján már a 3-ik tanfolyam elvégzésével oly általános alapos szakismeretbeli felkészültségre tehetnek szert, amellyel a gyakorlati életben legalább mint művészi és technikai ismeretekkel bíró segéderők jól és becsületesen megkereshetik kenyerüket.

Így a IV. és V. évi tanfolyamokra csak a tehetségesebb növendékek kerülhetnek, ezért nehezebb, nagyobb igényű dekoratív feladatokkal kell foglalkozniok, hogy alapos felkészültséggel lépjenek az életbe.

Ha most azt kérdjük, hogy egy ily iskola mily viszonyban lehet az élet kívánalmaival — s állami intézeteknél ez a szempont sem hanyagolható el —, úgy nézetünk szerint az ily munkára kész embereknek az életbe való bocsátása sokkalta megnyugtatóbbnak látszik, mintha oly emberek hagyják el az iskola falait, akik csak annyit tanultak, hogy hogyan kell a munkához úgy fogni, hogy azt aztán másvalaki folytathassa és befejezze.

Az efféle tanítási rendben mi a műhelyszerű munka helyes újraébredését véljük látni. S ha szabad e nemrég óta folyó tanulmányi rendből a jövőre következtetni, úgy mindenesetre kedvezőbb eredményt várunk tőle, mint attól a másik, a külföldön is széltében gyakorolt oktatási rendszertől, amely sohasem juttatja el a növendéket odáig, hogy az valamit készen is meg tudjon csinálni.

Figyelemmel fogjuk kísérni e tanmenetet s őszintén örvendenénk, ha a hozzá fűzött várakozásunk minden részében valóra válnék.

Haranghy Jenő: Éremterv. E. Haranghy: Entwurf einer Medaille.

ANYAI SZERETET.

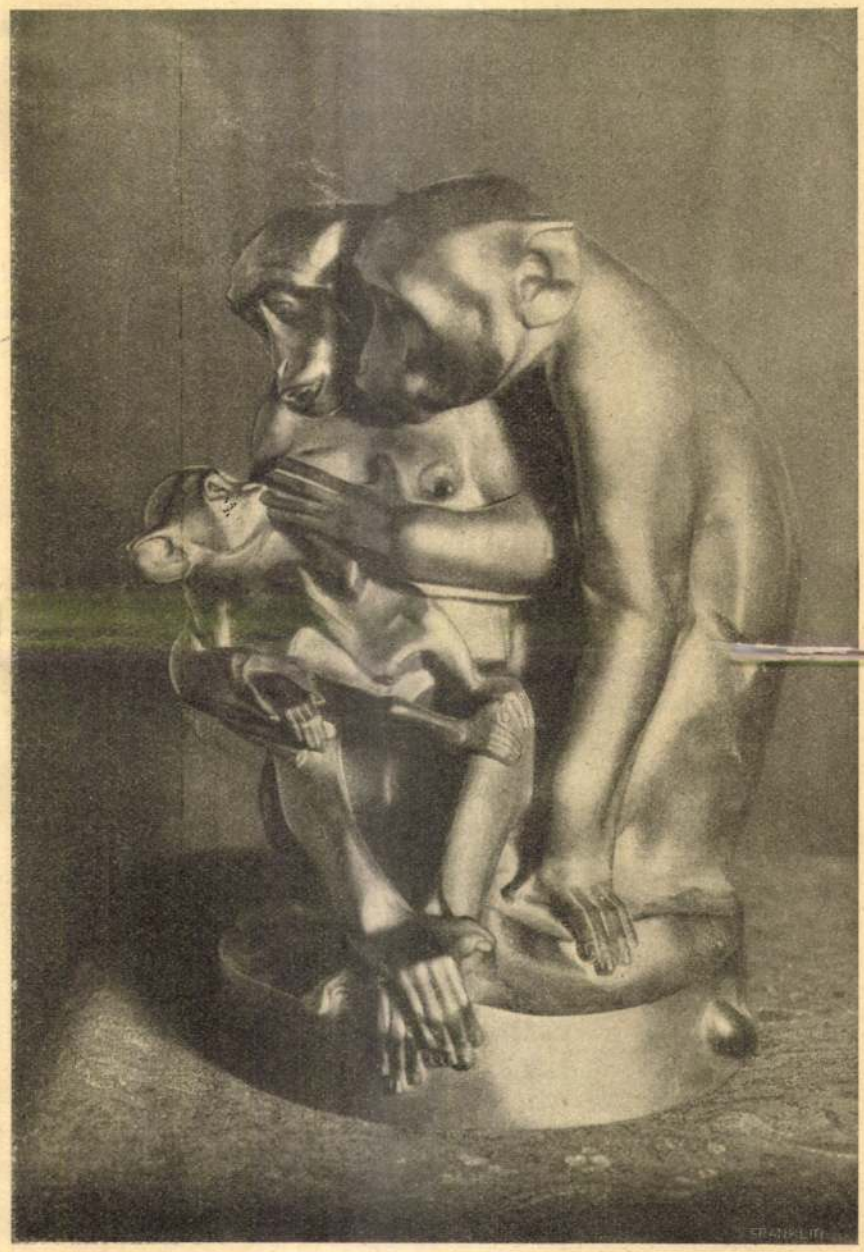

A CSALÁD.

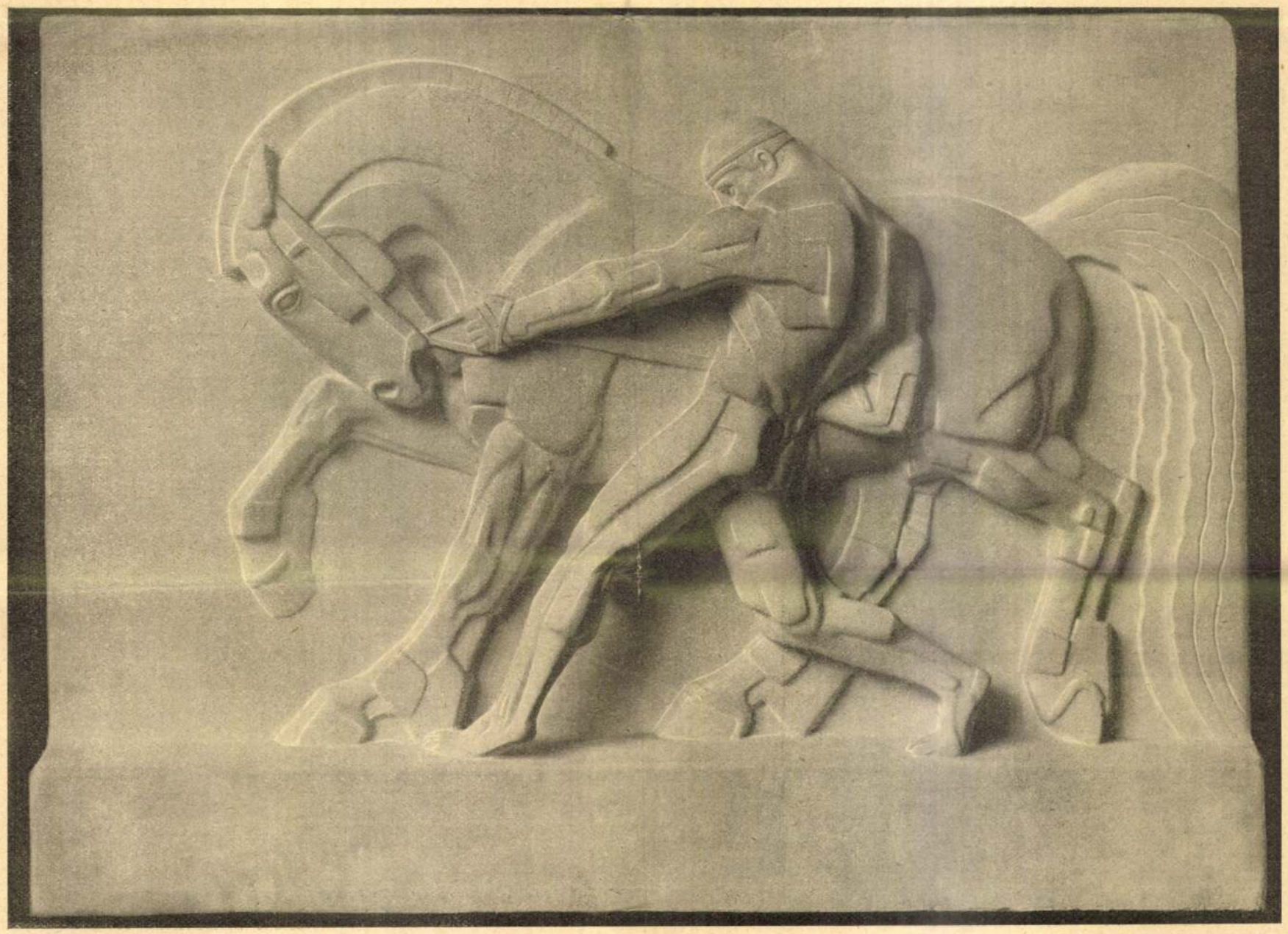

LOVAS RELIEF.

SIMAY IMRE SZOBORMŰVEI. — Balogh Rudolf fölvételei.

Simay Imre

DURAZZÓ LÁTKÉPE A KIKÖTŐVEL, A VÁROS MÖGÖTTI HEGYEKRŐL NÉZVE.

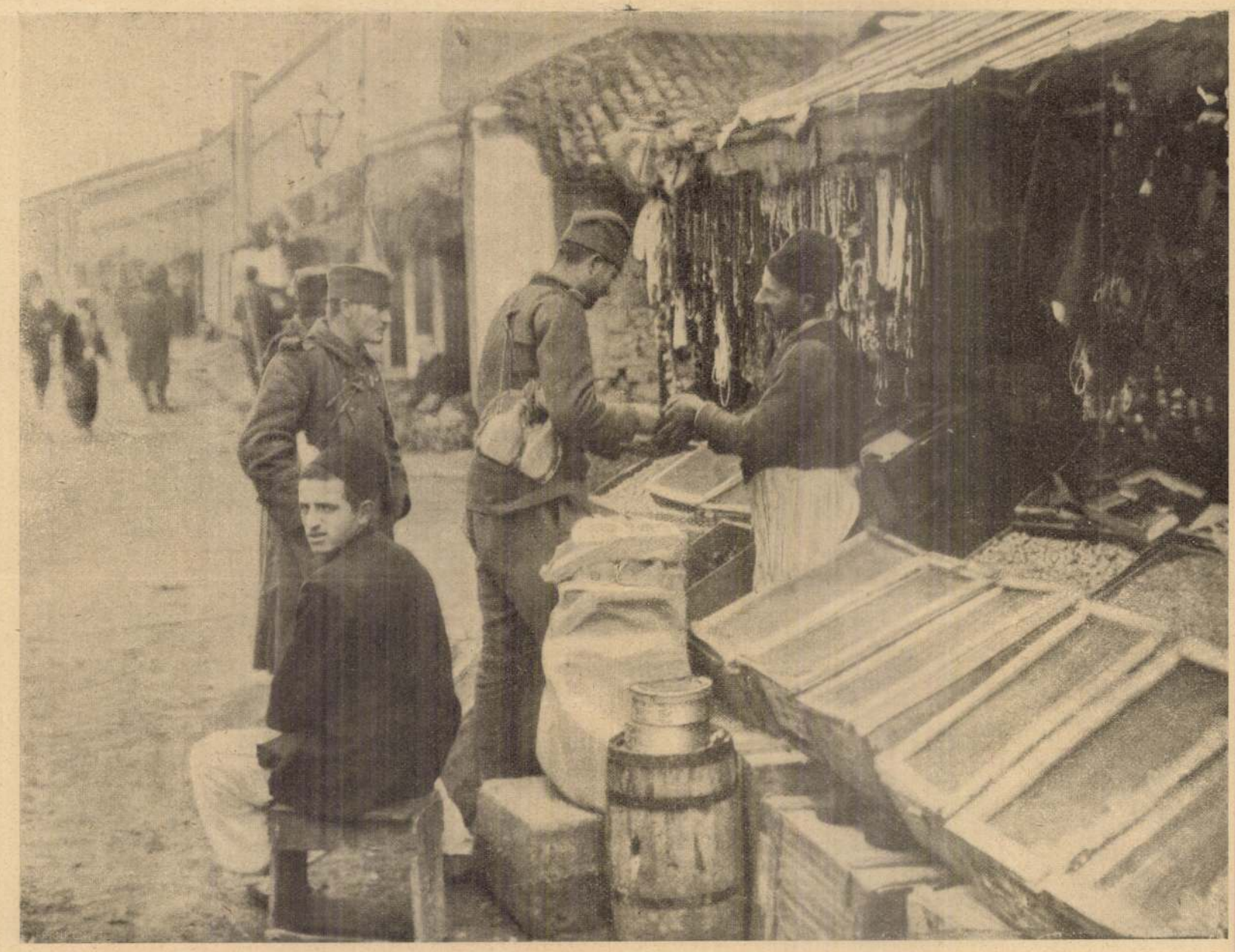

VÁSÁRLÓ SZERB KATONA DURAZZÓ FŐUTCZÁJÁN.

KÉPEK A SZERBEK ÁLTAL MEGSZÁLLOTT DURAZZÓBÓL. — A Vasárnapi Ujság eredeti fölvételei.

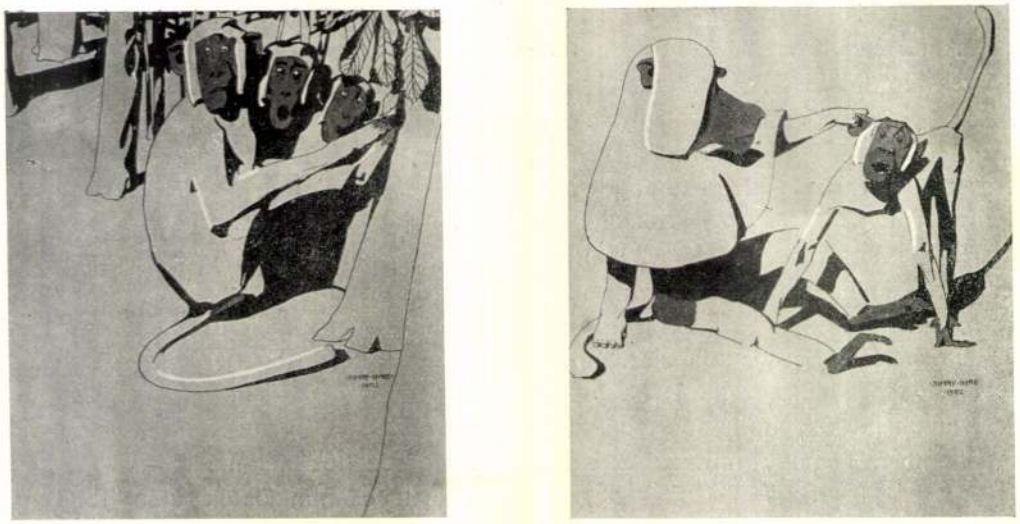

SIC VIVIMUS, SIMAY IMRE RAJZA

SIMAY IMRE

Hét évvel ezelőtt egy Bécsben élő fiatal magyar festőnek hirtelenül eszébe jutott, hogy meg kellene egyszer próbálkoznia a szobrászattal is. Anélkül, hogy valaha mintázófát vagy vésőt forgatott volna, kurta elhatározással nekivágott az agyagnak és megmintázta a Családi öröm című csoportot, amelyre a budapesti Képzőművészeti Társulat 1905-i kiállításán megkapta a Ráth György-féle díjat.

Két évvel utóbb már az övé volt az állami aranyérem is. Ebben a meglepőn gyors elismerésben nálunk csak egy pályatársa akadt: Réti István, akinek legelső képét rögtön a múzeum számára vették meg.

A festő, aki ily váratlanul vedlett át szobrásszá s mindjárt első munkájával nagy feltünést keltett, Simay Imre.

Simay Imre Károly 1874 december 16-ikán született Budán. Korán mutogatta oroszlánkörmeit. Mert már szombathelyi normálista korában ama firkáló gyerekek közé tartozott, akik oly ellenszenvesek a tanitóknak. A gimnázista-kor, — amely Simayra nézve Felső-Lövőn „zajlott le“ — nem mutat e tekintetben javulást. Könyveinek, házi füzeteinek margója volt az a terület, amelyen rajz-szenvedélyének hódolt. A tanárok erre a rendetlenkedésre sűrűn és kellemetlenül reagáltak, amire Simay a karrikatúrák egész záporával válaszolt. Kitünt, hogy az ifjú Imre Károly korlátot nem tűrő, féktelen temperamentum, aki a gimnaziális tudományokban nem akarta jövendő emberségének alapjait látni. Míg e harc a tantermekben egyenlőtlen fegyverekkel folyt, azalatt Lövő szabad ege alatt kibukkant Simay másik természete is: a fantasztikum iránt való érdeklődés. Ezt jótékonyan táplálta a hegyes-völgyes, vadregényes vidék, az első nagy festői impressziók. Komor erdők koszorújában egy-egy lovagvár időmarta romjai tekintgettek reája s szelíd melancholiájukat rálehelték a művészlelkű gyermekemberre. Ez más koszt volt, mint amit a latin grammati-

Művészet 1910-ből

kából mértek neki a tanterem kényszer-kalodájában. Apját eleinte aggasztotta az események ilyen fordulata. A nagyműveltségű, művészlelkű vasúti osztálymérnök, aki egykoron, 1848—49-ben ugyancsak keményen nézett szemébe a sorsnak, jó emberismerő létére, úgy mentette ki fiát e zavarokból, hogy készséggel bocsátotta a művészi pályára, sőt tőle telhetőn minden szükséges anyagi áldozatot is meghozott.

1892-ben szüleivel Bécsbe költözött, miután a gráci festőakadémia igazgatója, Schwach Henrik, szintén megállapította az éppen maturált fiatal emberről, hogy művésznek született.

Ennek az évnek az őszén beiratkozott L'Allemand iskolájába. Elkezdődtek tehát művészeti tanulmányai s ami ennél is fontosabb: most élte át első nagy művészeti impresszióit. Rubens, Rembrandt, Dürer, a régi spanyolok kötötték le a figyelmét. Bécsben s a következő év őszén Münchenben, ahová atyja rövid időre magával vitte, fiatal rajongással nézte e mesterműveket. A Schack-képtárban nevezetes művészeti élmény volt számára Böcklin, Feuerbach és Schwind. A régiek után jöttek az újak. Hatalmas erővel ragadta meg őt a müncheni Szecessziónak 1895-ben a bécsi Künstlerhausban rendezett kiállítása. Stuck sokoldalú gyűjteményes kiállítása, a fiatal Herterich Szent György-e, Exter művei egy új világot jelentettek. Az egész bécsi művész-fiatalságban forrt a vér s nagy tettekre edzették magukat. Buzgó lelkesedéssel végzett előmunkálatok után 1898 tavaszán megnyílt Bécsben is a Szecesszió első kiállítása.

Simay ott volt a modernek küzdelmeinek első sorában. Sőt még akadémiai növendék korában, 1895-ben, tehát közvetlenül a mün-

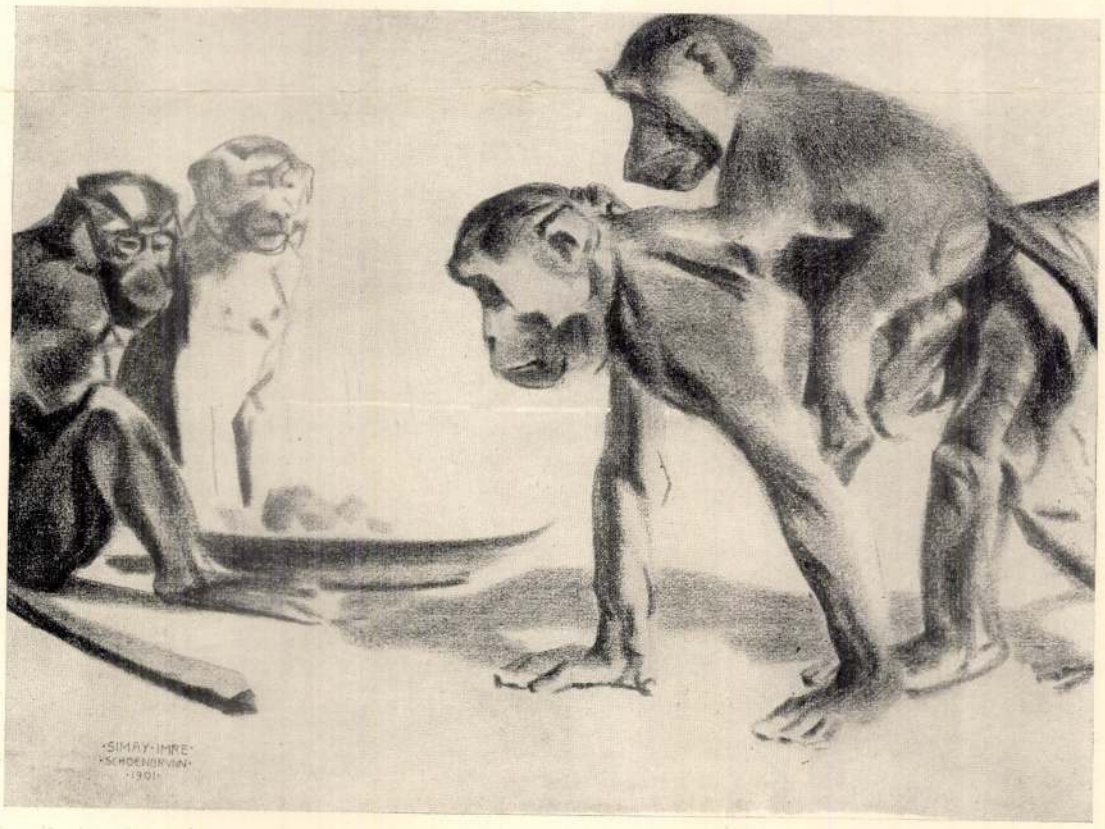

SINE CURA
SIMAY IMRE RAJZA

cheni Szecesszió bécsi kiállítása után miniatűrvértanuságot is szenvedett modern érzületéért. Az iskolának Füger-pályaversenyén megjelent ő is, mint negyedéves növendék, de a többitől merőn elütő, modern fegyverzetben. Fantasztikus rajzai és kompozicióí, köztük a „Habsburgi Rudolf megbünteti a rablólovagokat" című, messze kitüntek a holt akadémikus sablónból, Simay vesztére, mert a konzervativ tanári karnak esze ágában sem volt az ilyen rebellis művészetet hivatalos elismeréssel koszorúzni. Igy lett a bécsi magyar művész egyike az elsőknek azok sorában, akik a Szecesszió megalakulása előtt és mint modern művészek mertek fellépni a császárvárosban. Nem törődött azzal, hogy a konzervativek gyengéden aggódni kezdtek elmebeli állapota miatt. Tudta: mit tesz, s ment egyenesen az útján.

Az út pedig az akadémia falai közül kivezette a szabad természetbe, a valóságok széles világába. Az életbe.

Már 1896 nyarán sokat rajzolt a bécsi udvari lovarda istállóiban. De a lovakhoz hamar hűtlenné lett. Bécs peremén, Schönbrunnban találta meg voltaképen, amit keresett. A schönbrunni állatkertben a formák és mozdulatok, az organizációk oly gazdagságára lelt, hogy most hévvel vetette magát ennek a világnak tanulmányozására. Ott ismerkedett meg Hagenbeck Károllyal, a világhírű hamburgi állatkereskedővel. Az állatok e jeles ösmerője csakhamar kitünő műértőnek is bizonyult: felfedezte Simay tehetségét és egy egész sor pompás állatot festetett meg vele. Ő volt első mecénása.

Ennek másfajta következményei is lettek. Hagenbeck, hogy e képeket gyűjteményébe besorozhassa, azt kívánta, hogy azok akvarell- és gouache-technikában készüljenek. A fiatal művész ezzel új technikai feladat elé került.

Hévvel és örömmel látott hozzá: hisz a technikai kísérlet, az anyagok kitanulmányozása művészi örömei közé tartozott. Még csak nemrégiben is be-bejárogatott Ungerhez rezet karcolni, később pedig merészen belevágott egy még újabb anyagnak, a bronznak, a kőnek birodalmába. Az anyag épp úgy forrásává lett művészi ihletének, mint a nagy természet.

Nem vallotta kárát. Mert egyrészt ebben a technikában egész sor illusztrációt készített Goethe Faustja, Erlkönigje, Zauberlehrlingje, Uhland Sängers Fluch-jához, amelyek külföldi gyűjteményekbe vándoroltak, másrészt a Hagenbeck számára készült pompás állatképek megszerezték neki Eisenmengernek, a bécsi akadémia nagytudású tanárának barátságát, aki rögtön felajánlotta neki mesteriskolájának egyik tágas műtermét és pártfogásáról is biztositotta.

Simay tehát 1897 őszén belépett Eisenmenger mesteriskolájába. Tanárában biztató és lelkesítő jó barátot is bírt, akinek megcsodálta teoretikus tudását, állattani és összehasonlító bonctani ismereteit. Itt rajzoláson, festésen kívül alkalma nyilt arra is, hogy behatoljon az állati organizmus formailag érdekes titkaiba. Eisenmenger szívesen bocsátotta rendelkezésére nagybecsű bonctani preparátumait, Simay ezenkívül eljárt az egyetem és az állatorvosi főiskola anatómiai óráira is. De a schönbrunni állatkertet sem hanyagolta el. A nagy majomketrecek bizarr népsége érdekelte itt elsősorban. Testük sajátos szerkezete, mozdulataik élénksége, pszichikai életük különlegessége a legnagyobb mértékben lekötötték. Hogy formavilágukat egészen megismerje, anatómiailag feldolgozta különböző fajbeli majmok hulláit s proporciómméréseket végzett rajtuk. Annyira megszerette ezt a témát, hogy egész sor kompoziciót is rajzolt a majmok életéből.

Eközben a fiatal bécsi művészgárdának hő vágya beteljesedett: meglett a Szecesszió új palotája, s benne az első, fényes sikerű műtárlat 1898-ban. Simayt a sok jeles mű közt nagyhírű müncheni kollegájának, Zügelnek a „Paradicsomban" című műve kötötte le leginkább. A nagy állatfestőnek ez volt egyik legkitünőbb alkotása. Nem csoda, ha Simay most már az ő közelébe vágyódott, hogy tudását új forrásokból gazdagítsa.

Elküldte műveinek egy kis gyűjteményét a müncheni mesternek. Az pedig az elragadtatás hangján válaszolt. Simay csakhamar benn volt az iskolájában.

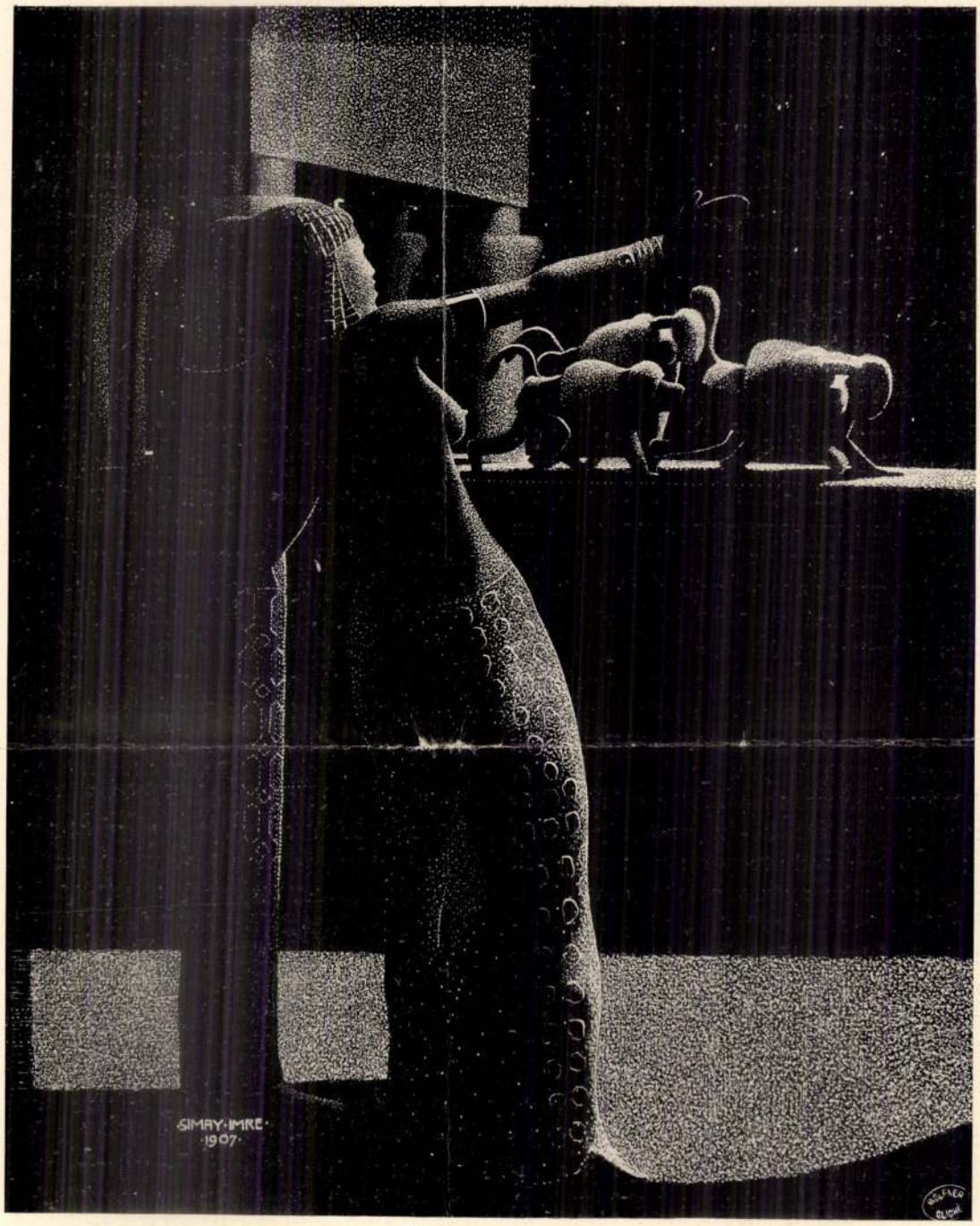

HAMADRYAS PAPNŐK
SIMAY IMRE RAJZA

is, nagyon értelmesen beszél, csak aki elfogult, értheti félre mondanivalóját. Simay, aki önállóságban nevelkedett, egy-kettőre bizalmasa lett ezeknek az anyagoknak. Annyira megértette azokat, hogy eszébe sem jutott valamely szobrász-barátjától megkérdezni, hogy tulajdonképen hogyan is megy a mintázás. Minden előzetes szobrászati kísérlet nélkül nekivágott. S meglett az első bronzcsoport: a Családi öröm.[1]

Szobrászok voltak az elsők, akik az újdonsült szobrásznak tapsoltak. Azt hihetnők, hogy a taps inkább a váratlan és meglepő eseménynek, az első kísérlet sikerének szólt s nem a szobor művészi értékének. De a kis bronz csakhamar egészen elfogulatlan birák elé is került. 1905 tavaszán a müncheni nemzetközi kiállításon módja volt a tűzpróbát kiállani, még pedig fényesen. Münchenből Budapestre jött még az év őszén. Itt elnyerte a Ráth-díjat. Sőt rögtön besorozták a Szépművészeti Múzeum szoborgyűjteményébe. De pályafutását még itt sem fejezte be. Mert Milanóban megszerezte (1906-ban) a grand prix-t. Megjárta Bécset, meg Londont s hírt szerzett mesterének. Valóban nem mondható, hogy Európaszerte éppen keletkezésének kivételes körülményeit honorálták.

Míg a szobor így bebarangolta Európát, szerzője is útra kelt. Ösztöndíjával bejárta Németország regényes vidékeit, ódon városait. Kivált azokat, ahol régi időkben gótikus dómok számára faragták a mesterek archaikus szentjeiket és madonnáikat. Ahol oly szépen és egészségesen érvényesült az anyagnak stílusra ihlesztő szava. Hisz Simay is rokon dolgokat keresett. Egyszerű formákba forrasztani az életet, intenzive, tömören belesajtolni a bronzba egy pszichikailag érdekes mozzanatot vagy kőből kiszelni egy lappangó karaktert: ilyesfajta törekvések érződnek meg művein. Mert a kő is vonzza. Egy „Rhesus erythraeus" bronz után következik az „Ikrek" című kőszobor (Bécs és Budapest 1906). Mind a kettő itthon maradt, az egyik a királynál, a másik az Iparművészeti Múzeumban. 1907-ben még nagyobb elismeréshez jut. „Mama meg a fia" című bronzcsoportja megszerzi neki a Műcsarnok téli kiállításának állami aranyérmét. Néhány lapidáris síkba szorított forma az egész. Ujjmutatás az ezután következendő kőszobrokra.

Ilyen, teljesen kő-sugallta alkotásával 1908-ban jelent meg a Műcsarnokban. Egy oroszlánpárt szelt ki fekete belga gránitból. És az amúgy is stilizált és egyszerűre szabott síkokat simára csiszolta. Majdnem oly egyszerűre, hogy egy jó matematikus egyenletekkel tudná kifejezni. Csak a végső zamatot, a kőbe forrasztott életet, a mozdulatok hevét, a kifejezés kötött szigorát kellene kihagynia, holott épp ezek az elemek adják e mű artisztikus magvát. Simay munkálkodásában határkő ez a kőszobor. Mert amit itt elénk ad, abból még szigorúbb következtetéseket von le „Lovasszobor" című, szintén a Műcsarnokban kiállított nagy kőmunkájában.

Bevalljuk, hogy ez a szobor inkább a beléje rejtett szándékok, semmint közvetlen hatása révén köti le érdeklődésünket. Ama művek közé tartozik, amelyeket sok ember az első pillanatra teljesen elhibázottaknak tart. Mi nem oszthatjuk ezt a véleményt. Olyannak fogjuk fel, mint amilyenek azok a drámák, amelyek kéziratban olvasva nem hatnak, de egyszerre lebilincselnek, amidőn igazi helyükön, a színpadon élednek fel. Simay Lovasszobra is egy ilyen kézirat. Megvan benne a kész munka, de még nem vált élővé. Mert sokkalta nagyobb méreteket követel meg, mint amekkorákra egy kiállításba szánt műnél gondolni lehet. Első impresszionk az volt, hogy az így koncipiált formák csak többszörösen nagyobb méretben érvényesülhetnek igazán. Ez a kőtömb túlontúl kicsiny a benne pedzett plasztikai hatások kiváltásához. E formák végsőig fokozott, architektonikus egyszerűsége egy akkora kőtömböt kíván, mint egy többemeletes ház. Sajnos, ily méretekben nem dolgozhatik magyar szobrász. Simay, miután ekkora hegyet nem kaphatott, elég bátor volt legalább megmutatni, minő formanyelven képzelné el ő az efajta acélerejű óriást.

Míg ily kő-tervekkel foglalkozott, nem hanyagolta el a lenge papirlapot, de az apróka bronzot sem. Egész sor érdekes, sajátosan

[1] Reprodukáltuk a Művészet 1905. évf. 412. lapján.

stilizált rajza támad, amelyek szaporán vándorolnak múzeumokba és magángyűjteményekbe. Díjakat is nyer velük. Bronzai, amelyek most keletkeznek (pl. a III. Béla) ugyanoly mértékben mutatják monumentális vágyait a leszabott egyszerűséget és szinte architektónikus szigorúságot, mint kőmunkái. A művész, aki ily sokféle anyag felett lett úrrá, a szorosabb értelemben vett festészetet sem hanyagolja el. A bécsi Hagenbund megbízásából egy monumentális dekorativ képciklust fest, a Komédiát. Újabb példája annak, hogy a magyarságát mindig nagyra tartó művészt mily elismeréssel veszi körül a telivér osztrák művészegyesület. Neki köszönjük azt is, hogy egy magyar művésztársaságnak, a Kévének, először nyílt alkalma Bécsben bemutatkozni.

Ki kellene emelnünk Simay művészi eredetiségét. De azt hisszük, hogy midőn fejlődésének szokatlan folyamatáról számot adtunk, ennek külön hangsúlyozása fölösleges. Mint tanulmányainak rendjében, úgy kész műveiben sem utánzott soha senkit sem.

LYKA KÁROLY

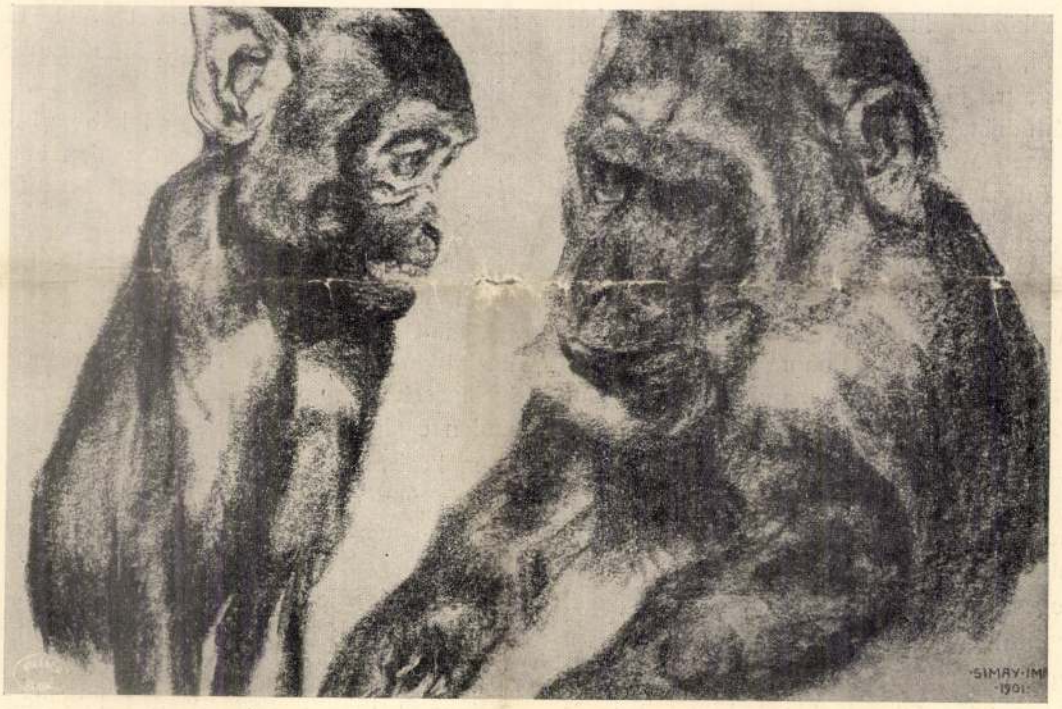

AZ ÖSSZEFÉRHETETLENEK
SIMAY IMRE RAJZA

(10. 27.)

Ebben a füzetben még több műve is reprodukálva. Archepe Frischauf-né Lohwag Ernestintől a 411. lapon.

Simay Imre

ÖRÖMHÍR
SIMAY IMRE RAJZA

IDILL
SIMAY IMRE RAJZA

Itt azonban csalódás érte. Zügel tanítási tehetsége korántsem volt egyenrangú nagy művészetével. Rabszolga-engedelmességet követelt, recipéket adott. Oly dolgokat kívánt tehát, ami miatt Simay már gyermekkorában farkasszemet nézett a tanáraival. Nemcsak bűnnek, de egyenest lehetetlenségnek vélte bármily más művészt utánozni. Három hónap múlva, 1899-ben, mégis elnyerte állattanulmányaira az akadémia dicsérő oklevelét s még az évben a „Játék" című témára kiírt pályázaton a nagy konkurrencia díját egy humoros majomkompozicióval, amely nagy feltünést keltett.

A Zügel-iskola nyaratszakán Wörth am Rhein gyönyörű vidékén dolgozott. Simay három félévet töltött nála, de bizony nem tanult tőle semmit. A maga módjára tanulmányozta a természetet. Azután sorra vette a külföld nagyobb állatkertjeit. Végre 1900-ban visszament Bécsbe. Ott még egy évig járta a Wiener Tiergartent és Schönbrunnt.

És azzal megszünt természet után dolgozni. Attól fogva mindenét emlékezetből meríti.

A naturálista korszak elmult. Következett a stilus keresése és fejlesztése.

Simay e sorok irójának elmondta, hogy művészi emlékező és kombináló tehetségét Eisenmenger fedezte fel benne, aki maga is híres volt ez adományról. Eisenmenger is — úgymond — a rendkívüli művészek ama kis csapatába tartozott, akik, mint a régi mesterek legtöbbje, alapos tanulmányok után csakis emlékezetből, azaz minden modell igénybevétele nélkül birtak alkotni. Eisenmenger nevelte a fiatal magyar tanítvány mnemotechnikai készségét és Simay csakhamar annyira vitte, hogy például emlékezetből rajzolt tanulmányait még szakértők is feltétlenül természet után készülteknek tartják.

S ezzel elérkezett a nyilvánosság előtt való szereplésének ideje is.

Először a bécsi Künstlerhaus 1901. téli kiállításán vesz részt „Ítélőtanács előtt" című humoros majomkompozíciójával és emlékezetből rajzolt állatrajzok sorozatával.

Itthon 1903-ban szerepel először. A Műcsarnok tavaszi tárlatára küldi egy rajzsorozatát, mely nevét gyorsan ismertté teszi. Egyik rajza, a „Kutyatanulmányok" című, megkapja a Wahrmann Mór-féle díjat. A sorozat hat darabját megveszi a Szépművészeti Múzeum. Egy másik sorozata ugyanakkor feltünést kelt Berlinben. És mintha csőstől hullana az áldás, még az évben kollektiv kiállítása nyílik meg a bécsi Hagenbundban és az osztrák lapok elárasztják dicséretükkel. 1905-ben ugyanez a Hagenbund — kivételesen és szabályzata ellenére — megválasztja rendes tagjává. Simay az első magyar, akit e kizárólag osztrákokból álló művésztársaság ily kitüntetésben részesített.

Idehaza is tetézték az első elismerést. Mert 1904-ben megkapta a gróf Andrássy Dénes és neje Franciska grófnő 4200 koronás ösztöndíját.

Ekkor, hirtelen támadt impulzusnak engedve, megpróbálkozik a szobrászattal.

Nem valamely könnyűvérű ötlet vagy üres becsvágy a végső oka ennek a fordulatnak. Ha a szobrászat csakugyan a formák nyelve, úgy Simayban már régóta felgyülemlett ennek a nyelvnek a szótára. Az a rengeteg tanulmány, amelyet a boncoló asztalnál, a preparátumok előtt végzett, az a szakadatlan megfigyelésmunka, amellyel az állatok formáit és mozdulatait kémlelte, nála nem volt múló élmény. Ő nem csak gyakorlatot szerzett magának ennek révén, mint annyi más, hanem eltörölhetetlen forma-készletet is. Ne feledjük ritka mnemotechnikai készültségét sem. Mi más volt nála ez az ezernyi forma, mint legtöbb pályatársánál, aki az egyszer lerajzolt dolgokra soha többé vissza nem emlékszik. Simaynál minden meglátott forma olyan volt, mint egy számsorban egy új szám, amely százszorosan fokozza a kombináció lehetőségét. Csoda-e, ha e formatömeg művészi alakításánál szűknek bizonyult a kétméretű papiroslap vagy vászon és hogy a művész önkéntelenül és természetszerűen oly anyaghoz nyúlt, amely megengedi, hogy formáinak kincse új életet öltsön a háromméretű plasztikában?

Nem kellett az abécénél kezdenie. Művészi tapintata hamar megéreztette vele azokat az egyszerű őstörvényeket, amelyeket az anyag jellege szab a mester elé. A bronz is, a kő

UN. 930. XI. 16.

Simay Imre

MŰVÉSZET

Az Iparmüvészeti Iskola jubiláris kiállitása

Az Országos Magyar Királyi Iparmüvészeti Iskolát 1880 november 14-én nyitotta meg *Trefort* Ágoston, akkori kultuszminiszter. Impozáns kiállitással ünneplik meg most ezt az ötvenéves évfordulót. A kiállitásra hosszas, lelkiismeretes munkával készült föl az intézet mindenegyes professzora és diákja. Az Iparmüvészeti Muzeum hatalmas kupolacsarnokát ugyszólván átépitették a kiállitás céljára. Egy pompás ünnepi csarnok körül elhelyezett termekben és benyilókban helyezték el a gazdag anyagot, amelynek előállitásában és kiválogatásában az iskola valamennyi szakosztálya résztvett. Ez a mestermüvészeket képző intézet természeténél fogva a legközelebb van a mindennapi élethez és annak problémáihoz s ezért nem meglepő, hogy a nemes tradiciók kultusza éppugy helyet talál benne, mint a legmodernebb törekvések. Az előtérben és az első két benyilóban a diszitő szobrászok munkái fogadják a kiállitás látogatóját. *Simay* Imre, *Mátrai* Lajos és a kitünő plaketmüvész, *Reményi* József vezetésével dolgozik ez a szakosztály, amelynek kiállitási anyaga első rendü.

Még megkapóbb azonban a következő termek gazdagsága. Ezekben a termekben *Kaesz* Gyula, *Weichinger* Károly és *Györgyi* Dénes növendékei mutatják meg, milyennek képzelik az eljövendő magyar otthont. A butormüvesek a legegyszerübb alapelemekből kiindulva, teljesen átformálják eddigi otthonunk berendezését s a fiatal tervezők minden törekvése, hogy asztalaink sokkal asztalabbak, szekrényeink szekrényebbek legyenek minden eddiginél. Ezekben a törekvésekben sokkal több az alapos tudás és érték, mint a naiv lelkesedés. Az elénk kerülő lakások, butortervek okosak, praktikusak és szépek. A szakosztály vezetőtanárai minden dicséretet megérdemelnek. Az egyszobás kispolgári lakás, amelyet Kaesz Gyula növendékei állitanak ki, ugy hat, mintha nem is egyszobás helyiségben, hanem termes, pompás nagy lakásban lennének. Minden a helyén van és minden izléses és célszerü. Az épitészeti tervezésben Györgyi Dénes vezetésével a legmodernebb stilu sokat is kipróbálják az iskola növendékei. Eredményeik kitünőek.

Ragyogó kis munkákat találunk a szinpadmüvészeti szakosztály dolgai között. Igen szép dolgozó szobát állitott ki tipusbutorokkal *Szablya-Frischau* Ferenc osztálya. *Muhics* Sándor, *Orbán* Antal és *Helbing* Ferenc növendékei sem maradnak el a többiektől. Különösen a grafikai szakosztályon láttunk néhány kitünő plakátot. Szebbeket, mint amilyenekkel általában a hirdetési oszlopokon találkozunk. Nagy érdeme az iskolának, hogy növendékeit elsősorban rajzolni tanitja meg alaposan. *Harangy* Jenő, *Leszkovszky* György tanárok vezetik be a növendékeket a rajzolás titkaiba.

A hónapok munkájával megteremtett impozáns kiállitást ma délelőtt, 11-kor nyitja meg Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter.

nemzeti vonatkozásai. Ebből a szempontból kétszeresen sajnálatos, hogy a megszállott Erdély magyarságát is ezzel az „általános emberi“ Bánk bánnal vigasztalják Kolozsvárott.

A SZINHAZAK HIREI

MAGYAR SZINHÁZ

Ma, szombat este 8 órakor és holnap, vasárnap délután 4 órakor *Góthné Kertész* Ella és *Góth* Sándor felléptével:

A gyönge nem

Holnap, vasárnap este 8 órakor:

KIS KATALIN.

* **(A Royal Orfeum pompás uj műsora.)** A nehéz gazdasági viszonyokat a művészet berkeiben is megérzik és ott, ahol a megváltozott idők szavát nem akarják megérteni, előbb-utóbb jelentkeznek a komoly bajok. A mozik alkalmazkodtak helyáraikkal a viszonyokhoz, mikor néhány napja azokat 20—40 százalékkal szállitották le, a szinházak azonban jórészt még mindig ragaszkodnak a régi, drága belépődijakhoz. Egyetlen olyan komoly és művészi szórakozóhelye van ma Budapestnek,

Simai Imréné

festőnő

Simai Imre nagybérlő felesége
Hernádnemeticsben meghalt
1933. okt. 11-én. Miskolcon
temetik.

Pesti Napló 1933. okt. 14.
(Halálozás.)

U. 2987

Simay Imre K

511 **Simay Imre**. Tükörrel játszó majmok. Krétarajz. Eladó.

512 **Simay Imre**. Oroszlántanulmány (Cyr). Ceruzarajz. Eladó.

513 **Simay Imre**. Októberi délután. Fekete-fehér tollrajz. Eladó.

514 **Simay Imre**. Dulakodók. Krétarajz. Eladó.

515 **Simay Imre**. Sans-souci. Fekete-fehér tollrajz. Eladó.

516 **Simay Imre** Hattyúpár. Fekete-fehér tollrajz. Eladó.

517 **Simay Imre**. Fox-terrier tanulmány. Veres krétarajz. Eladó.

518 **Simay Imre**. Játszópajtások. Krétarajz. Eladó.

519 **Simay Imre**. Oroszlántanulmány (Cyd). Ceruzarajz. Eladó.

520 **Simay Imre**. A fiziologusok. Eredeti kőrajz. Eladó.

521 **Simay Imre**. Az ítélőtanács előtt. Eredeti kőrajz. Eladó.

522 **Simay Imre**. Tanulmányfő: „beteg". Krétarajz. Eladó.

523 **Simay Imre**. Tanulmányfő: „szerelmi-kacsintgatás". Krétarajz. Eladó.

524 **Simay Imre**. A bűnös. Krétarajz. Eladó.

525 **Simay Imre**. Ló- és kutyatanulmány. Ceruzarajzok. Eladó.

526 **Simay Imre**. Kutyatanulmányok. Krétarajz. Eladó.

527 **Simay Imre**. Tigris-oroszlántanulmány. Tollrajz. Eladó.

528 **Simay Imre**. Quod licet Jovi, non licet bovi. Krétarajz. Eladó.

529 **Simay Imre**. Oroszlántanulmányok. Ceruzarajzok. Eladó.

530 **Simay Imre**. Tetvező pávián. Krétarajz. Eladó.

531 **Simay Imre**. Megzavart vadász. Krétarajz. Eladó.

532 **Barta Ernő**. A fagott-játszó. Pasztell. Eladó.

533 **Chabada Béla**. Olga. Eredeti mezzotinto. Eladó.

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. Kiáll.

534 **Paczka Cornélia.** A boldogok hazájában Eredeti algraphia. Eladó.

535 **Edvi Illés Aladár.** Szeptemberi est. Vízfestm. Eladó.

536 **Paczka Ferenc.** Kosnyirás a barnaháti pusztán. Eredeti rézkarc. Eladó.

537 **Paczka Cornélia.** Dr. Meitzen Ágoston tanár, nemzetgazdász arcképe. Eredeti kőrajz. Eladó.

539 **Kuehl, Gotthard Prof.** A „Jägerhaus". Pasztell. Eladó.

540 **Kuehl, Gotthard Prof.** Az Augustus-hid a fegyvermúzeumból nézve. Pasztell. Eladó.

541 **Kuehl, Gotthard Prof.** A „Nymphenbad" Drezdában. Pasztell. Eladó.

542 **Kuehl, Gotthard Prof.** Az Augustus-hid a hadügyminiszteriumtól nézve. Pasztell. Eladó.

543 **Kuehl, Gotthard Prof.** Az olasz falucska az újvárosból nézve. Pasztell. Eladó.

544 **Kuehl, Gotthard Prof.** A drezdai stallhof. Pasztell. Eladó.

545 **Kuehl, Gotthard Prof.** Folyópart Danzigban. Pasztell. Eladó.

546 **Kuehl, Gotthard Prof.** A „Bei den grossen Mühlen" Danzigban. Pasztell. Eladó.

547 **Kuehl, Gotthard Prof.** A drezdai Zwinger sánca. Pasztell. Eladó.

548 **Kuehl, Gotthard Prof.** A drezdai Frauenkirche a palota lebontása előtt. Pasztell. Eladó.

549 **Volkmann, Hans von.** Holdas éjjel. Eredeti könyomat. Eladó.

550 **Neuenborn, Paul.** Pelikánok. Eredeti kőrajz. Eladó.

551 **Otto, Heinrich.** Régi parasztházak. Könyomat. Eladó.

552 **Neuhuys, Albert.** A szövőszéknél. Vízfestm. Eladó.

553 **Hermanns, Heinrich.** Szt. Alajos sírja (Róma). Vízfestmény. Eladó.

491 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

492 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

493 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

494 **Feiks Jenő.** A habitué. Autotypia. Eladó.

495 **Feiks Jenő.** Este felé. Czeruzarajz. Eladó.

496 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

497 **Székely Árpád.** Rézbányai részlet. Eredeti rézkarc. Első nyomat. Eladó.

498 **Székely Árpád.** Szadai részletek. Eredeti rézkarcok. Eladók.

499 **Wellisch Alfréd.** Családi sírbolt. Vízfestmény. Magántulajdon.

500 **Sebestyén Arthur.** A fiumei aquarium látképe. Vízfestmény. Magántulajdon.

501 **Sebestyén Arthur.** A tordai vigadó pályaterve. Látkép. Vízfestmény. Magántulajdon.

502 **Wellisch Alfréd.** Családi sírbolt. Vízfestmény. Magántulajdon.

503 **Vidor Emil.** B. B. úr bérpalotája. Vízfestmény. Magántulajdon.

504 **Pogány Móric.** Fejedelmi sírbolt. Vízfestmény. Nem eladó.

505 **Wellisch Alfréd.** Bérház. Czeruzarajz. Magántulajdon.

506 **Gentz, Ismael.** Hat eredeti algrafia. Római műtermek. Egyenkint eladók.

507 **Gentz, Ismael.** Tiz arcképrajz. Rómában élő ismert olasz és spanyol művészek. Ceruzarajzok. Egyenkint eladók.

508 **Chabada Béla.** W. M.-né úrhölgy arcképe. Eredeti mezzotinto. Magántulajdon.

509 **Simay Imre.** Tanulmányfő (arcképem). Veres krétarajz. Eladó.

510 **Simay Imre.** Oroszlántanulmány (Cyo) Ceruzarajz. Eladó.

470 **Mura, Frank.** A „Fox and Crown" korcsma Highgateban. Szénrajz. Eladó.

471 **Sullivan, Edmund I.** A keresztény és terhe. Két illusztráció a „Zarándok útja" című költeményhez. Eladó.

472 **Shannon, Charles H.** Van Wisselingh E. I. arcképe. Könyomat. Eladó.

473 **Sullivan, Edmund I.** A keresztény és Appolyon. — Az óriás Despain. Két illusztráció a „Zarándok útja" című költeményhez. Eladó.

474 **Shannon, Charles H.** Legros A. tanár arcképe. Könyomat. Eladó.

475 **Sullivan, Edmund I.** A bíróság. — Az istentagadó. Két illusztráció a „Zarándok útja" című költeményhez. Eladó.

476 **Denis, Maurice.** Angyal-tanulmány a Sainte Croix kollegium egyik kápolnája számára. Rajz. Eladó.

477 **Denis, Maurice.** Angyal-tanulmány a vésinetitemplom egyik kupolája számára. Rajz. Eladó.

478 **Denis, Maurice.** Angyal-tanulmány a Sainte Croix kollégium egyik kápolnája számára. Rajz. Eladó.

479 **Feiks Jenő.** Politikai karikaturák. Eladó.

480 **Feiks Jenő.** Vadászképek. Aquarell. Eladó.

481 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

482 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

483 **Feiks Jenő.** A lóversenytéren. Rajz. Eladó.

484 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

485 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

486 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

487 **Feiks Jenő.** A hős költő. Rajz. Eladó.

488 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

489 **Feiks Jenő.** Karikaturák. Eladó.

490 **Feiks Jenő.** Gyógykovácsnál. Tollrajz. Magántulajd.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évvégi munkabemutató kiállításáról. Fent: Emléktábla. Készült Simay Imre tanár osztályán. Lent: Oszlopfejek. Készültek Mátrai Lajos tanár osztályán. — Von der Arbeitsschau am Jahresende der Königl. Ung. Landes-Kunstgewerbeschule. Oben: Gedenktafel. Angefertigt in der Abteilung Prof. Emerich Simay. Unten: Säulenkapitäle. Angefertigt in der Abteilung des Prof. Ludwig Mátrai. — From the year-closing work show of the Royal Hungarian School of Applied Art. Above: Memorial tablet. Made in the class of Prof. Imre Simay. Below: Capitals of columns. Made in the class of Prof. Lewis Mátrai.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1937.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évvégi munkabemutató kiállításáról. Szent Antal-szobor. Készült Simay Imre tanár osztályán. — Von der Arbeitsschau am Jahresende der Königl. Ung. Landes-Kunstgewerbeschule. Statue des Heiligen Antonius. Angefertigt in der Abteilung des Prof. Emerich Simay. — From the year-closing work show of the Royal Hungarian School of Applied Art. Statue of Holy Anthony. Made in the class of Prof. Imre Simay.

kor megfelelt, legjobb bizonyság rá épen félszázados pályafutása. 1855-ben alapította a jeles tudós *Ballagi* Mór s több kiváló férfiú közt Arany János, Tompa Mihály, Gyulai Pál, Révész Imre, Szász Károly, Székács József, Török Pál stb. dolgoztak bele. Ballagi 1876-ig szerkesztette, ezután *Dúzs* Sándor tanár, majd 1902 óta mostani szerkesztője, *legifj. Szász* Károly. A naptár címe eredetileg «Protestans Naptár» volt s mostani nevét 1877 óta viseli.

A most megjelent évfolyam a rendes naptári részen kívül sok válogatott vallás-erkölcsi vonatkozású, szórakoztató és ismeretterjesztő közleményt tartalmaz, számos képpel illusztrálva. A «Protestáns új képes naptár» a Franklin-Társulat Méhner Vilmos-féle könyvkiadóhivatalában — Budapest, IV., Egyetem-utcza 4 sz. — jelenik meg, hol, mint bármely más könyvkereskedésben is, 80 fillérért megrendelhető.

A kötelező szavazás. Irta dr. *Vutkovich* Sándor. A szerző, ki a kötelező szavazás behozatalának híve, könyvében behatóan foglalkozik ezzel a kérdéssel, részletesen ismertetvén annak történetét s jelen állását is. A külföldi adatokat nagy gondossággal gyüjtötte össze s látjuk azokból, hogy a legkülönbözőbb államokban erősen csökkenőben van a közügyek iránti érdeklődés, így pl. Poroszországban az 1893-iki összválasztások alkalmával 100 közül átlag csak 18 szavazó jelent meg szavazni, Bajorországban pedig 23 stb. A sok érdekes adatot tartalmazó tanulmány Pozsonyban Stampel Károlynál jelent meg s ára 3 korona.

Az országos magyar gazdasági egyesület 1902/1902 évi évkönyve. Szerkesztette az egyesület tisztikara. Részletesen beszámol az egyesület jelzett időbeli működéséről és helyzetéről, közli a a tagok névsorát, elmondja a «Köztelek» építésének történetét s az új székház egyes helyiségeiről több képet is mutat be. A 287 oldalra terjedő könyvet az egyesület tagjai ingyen kapják, bolti ára pedig 2 korona.

Ó-kori lexikon. A *Pecz* Vilmos által szerkesztett s a Franklin-Társulat által kiadott ó-kori lexikon most megjelent 29-ik füzete Rhea Silviától Sardiniáig terjed s a régi Rómát is részletesen tárgyalja, melyet szép kivitelű szemléltető térképen is ismertet. A füzetet ezenkivül 32 ábra élénkíti. Ára 1 kor.

«Tosca.» *Puccini melodrámája a Magyar Kir. Operaházban.* Az Operaház egy hírneves olasznak: *Puccini* Giacomónak ujdonságát mutatta be deczember 1 én. A zeneköltő melodrámának nevezi ezt a művét; annyiban igaza is van, hogy a *Sardou* rémdrámájából röviden átdolgozott «Tosca» — Illica és Giacosa szövege — az énekesek ajkán inkább kevés változatosságú beszéd gyanánt hangzik, a zene pedig többnyire kísérő szerepet játszik a zenekarban. A zenekar sokféle hangszerei: a vonósok, a fa- és réz-fúvók, a hárfa, a harangjáték stb. hosszabb vagy rövidebb mondókával iparkodnak a maguk nyelvén olyan hangulatot megszólaltatni, a milyent a szöveg, vagyis a színpadon játszott cselekmény a maga részéről kelt, de a zenei festés természeténél fogva folyton váltakozó hangcsoportokkal, csak a legritkább esetben egészülve kerek dallammá, áriává. De alig is lehetett volna a borzalmas tárgyú darabot élvezetesebb zenével felruházni. A legnagyobb ellentét volna, édes zenében gyönyörködni, mikor mind a három felvonás majdnem állandóan szinte kínozza a hallgatót: az I. felvonásban — az 1800. évi római kényuralom idején — a templomba menekülő rabot látunk: Angelottit, a kit festő barátja Cavaradossi elrejt kegyetlen üldözői elől; megismerkedünk a zsarnok Scarpiával is, a ki a festő szerelmesére, Tosca énekművésznőre veti ki hálóját. A II. felvonásban a kényúr ördögi ravaszsággal kutatja ki Cavaradossi nemes tettét (mint bűnpártolást), elfogatja őt s mikor a festő nem akarja elárúlni barátja rejtekét, Scarpia kínpadra vonatja, hogy jajkiáltásai megtörjék a hallgatózó Toscát. A művésznő, csakhogy megszabadítsa kedvesét, inkább elárúlja a szökevény hollétét; de a kegyetlen Scarpia a festő szabadságáért még egy árt csikar ki: Tosca szerelmét, becsületét. A hősies nő aztán a kéjsováron hozzárohanó Scarpát szíven szúrja. A III. felvonásban Tosca megviszi a halálrakészült festőnek a szabadulás hírét: hogy t. i. az ítéletet vak töltéssel fogják végrehajtani. Előttünk dördül el a sortűz: a katonák távoztával a szerelmes nő boldogan rohan a földre rogyott Cavaradossihoz, hogy együtt más hazába fussanak — s vad kétségbeeséssel látja, hogy kedvese halott... A kényúr temetőtől jövő katonaság elől Tosca a várfokról a mélységbe veti magát és szörnyet hal. Izgató, lesujtó, gyászos történet ez; a zene is hol viharzó tenger módjára háborog, hol tompa kétségbeesést lehel; még a szerelmesek első — még felhőtelen — együttese és utolsó vigaszszal, reménynyel teljes párdala sem árasztja azt a jótékony melegséget, a milyennel a nagy zeneköltők művei szereznek élvezetet a közönségnek s a milyenben még magának a «Tosca» zenészének is egy régebbi operájában, a «Manon Lescaut» címűben gyönyörködhetünk. Épen ennek a két műnek szembeállítása bizonyítja, hogy *Puccini* tehetsége elég nagy ahhoz, hogy tiszta élvezetet, magas gyönyörűséget nyujtson. A «Tosca» vérfagyasztó tárgya az oka annak, hogy ez az újabb dalmű csak megráz s nem nyújtja a művészet fölemelő örömét. A mi az előadást illeti: *Krammer* Teréz teljes illúzióval énekelte és játszotta Tosca szerepét, a festő ábrázolásával *Anthes* György hatotta meg a közönséget, *Takáts* Mihály személyesítette az elvetemült kényúr alakját, *Kornai* Angelotti kis szerepében is kitűnt. A darabot *Mader* igazgató pompásan tanította be és vezette. Az I. felvonásban a román templom és a III. felvonásban Róma képe madártávlatból *Kéméndy* ecsetének sikerült műve. A bemutató előadás zajos sikere előreláthatólag gyakran meg fog ismétlődni. *K. I.*

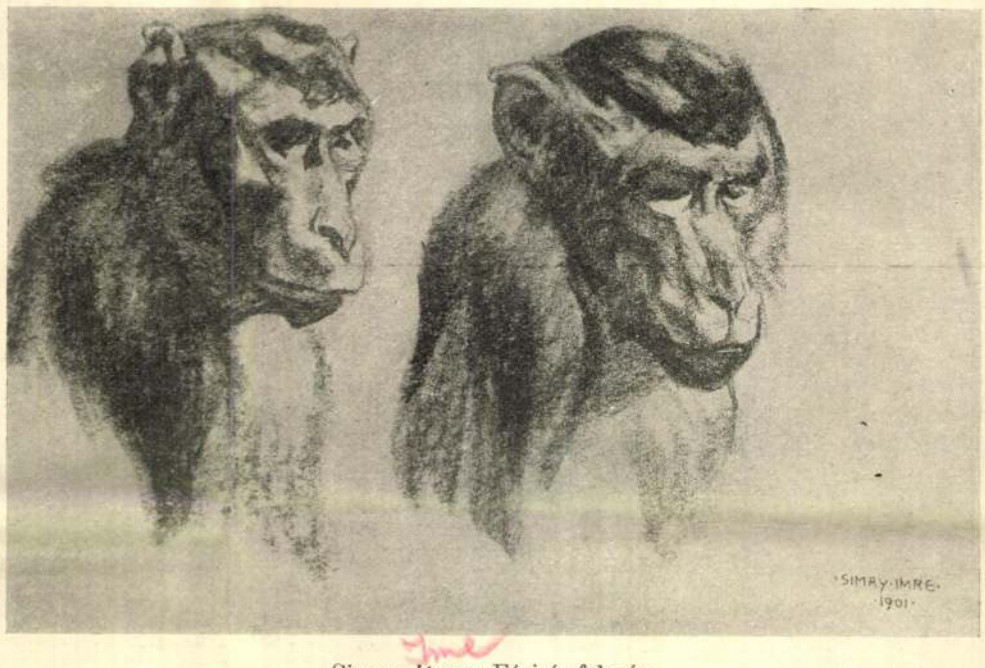

Simay János: Férj és feleség.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Népszinház. November 27-ikén a Népszinház «*Menyecskék*» czím alatt három kis népszinművet adott elő *Verő* Györgytől, ki már több szinművével aratott sikert. A kis szinművek egyike sem értéktelen. A hatást fokozta, hogy *Blaha* Lujza játszott mindenik darabban egy-egy menyecskét. A legkaczkiásabb menyecske «*A biróné*»-ban fordul elő. A katonaságból hazakerült kiszolgált huszártól fél mindenki a faluban, mert garázdálkodik, az öregekből csúfot űz, menyecskének, leánynak teszi a szépet. Előre mondja, hogy a biróné fejét is elszédíti. A legény nagy hetykén meg is jelenik a biróék házánál, a biróné azonban hatalmasan képen teremti s beparancsolja a kóterbe. Az udvarra özönlő falu népe csodálkozva látja, hogy megszelidült a félelmetes legény. — A második darab «*Marika elmén*» dráma, kissé érzelgős, de költészettel van irva s ez tette a három közül a legmélyebb hatást. Marika bátyja egyszer kezet emelt szülőire, az anyját meg is ütötte, aztán elbujdosott. A kis lány megálmodja, hogy a mikor Ferkó bátyja hazatér, akkor ő neki el kell menni, ő lesz az engesztelő áldozat. Ezért várja bátyját, akkor meghal, úgy is beteges. Bátyja csakugyan megjön a feleségével együtt, hogy szülői bocsánatát kérje. Az apát Marika is kérleli és az öreg Józsa Mátyás meg is bocsát a fiának, Marika pedig «elmén» a vígság alatt, meghal. Sok megindító része van a darabnak s a beteges kis lányt mély érzéssel játszotta egy fiatal színésznő, Batizfalvi Elza. A harmadik falusi kép «*A mennyország*». Ennek hőse egy jómódú gazda, a ki nagyon szereti két menyét s azt kivánja, hogy mindig körülötte legyenek. A két menyecske azonban megsokalja, hogy mindig az öreg kedvét keressék és sok vidám furfanggal kicsinálják, hogy a férjük mellett maradhassanak. A második előadáson megjelent *József Ágost* főherczeg is. *Porzsolt* Kálmán igazgató fogadta, kinek üdvözlő szavára a főherczeg így válaszolt: «Nagyon örvendek, hogy ma népszinművet játszanak; a népszinművek többet érnek az operetteknél. Igazán kár, hogy oly kevés népszinművet irnak, mert a mi kevés népszinművünk van, az csakugyan nagyon jó.» — Az előadás rendkívül tetszett a főherczegnek. *Blaha* Lujza művészete most is egész teljében uralkodott a szinpadon és a nézőtéren.

A Magyar Szinházban kedvező fogadtatást talált a «*Kis kofa*» czímű kellemes zenéjű magyar operette. A zene szerzője, *Sztojánovics* Jenő, a ki mint magyar hirlapiró is működött, irt már több zenés darabot, részint az Opera-szinháznak, részint a Népszinháznak s «Csárdás» czímű balletjét az Operában még mindig szivesen előveszik. A «*Kis kofa*» operettje alighanem legnépszerübb lesz eddigi művei közül. A szerző tréfás művében, hol a klasszikus kor mulatságosan kapcsolódik a modern világnézettel, először is Phrynét, a szép görög hölgyet, mint kofát mutatja be, ki egészen elbájolja Praxiteles szobrászt s ez róla kivánja mintázni Aphrodité szobrát. Teszpisz, görög szinigazgató, kinek a kilencz múzsa is társulatához tartozik, szintén megszerzi vendégszereplésre és lelkesülnek érte a hellének nagy tragédia irói is, kik rászabják a szerepeket. Phryne végre a görög járásbiróság elé kerül, a hol bájaival vesztegeti meg az itéletet. Ezekben a paródia megvan, de ötlet, vidámság több kellene. A kellemes zenéjű darabot maga a szerző dirigálta.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A Magyar Tudományos Akadémia november 30-iki ülésén báró *Eötvös* Loránd elnökölt. *Szilasi* Mór emlékbeszédet mondott *Halász* Ignácz levelező tagról, a kolozsvári egyetem néhai tanáráról, ki a magyar nyelvészeti irodalomban buzgón működött, három ízben elment a svéd-lappok közé is s kutatásait az Akadémia a Marczibányi díjjal jutalmazta. Az emlékbeszéd után *Riedl* Frigyes tett jelentést a Kóczán-díjra az idén érkezett színművekről. Ezúttal az Anjou-korból vett történeti művek pályáztak. A beküldött tizenkét pályamű fölött Heinrich Gusztáv, Kozma Andor és Riedl Frigyes ítéltek. Két pályamű emelkedett ki; az egyik a «Mária» czímű tragédia, a mely ügyes iró munkája ugyan, de mégse vetélkedhetik a «*Daczos lelkek*» czímű vígjátékkal, a melynek cselekvénye egy kissé sovány, de a dikczió nemessége, a szerkezet biztossága és a hang pajzánsága feledteti sok más kisebb gyöngéjét. A jeligés levél felbontásánál *Földes* Imre neve tűnt ki. A fiatal szerzőnek ez már a harmadik pályadíjat nyert darabja. Ezután több folyóügy bejelentésével kapcsolatosan *Ormódy* Vilmosnak neje emlékére tett 10.000 koronás alapítványa került szóba, a mely összeg kamatai három évenként oly magyar nyelven irt eredeti szépirodalmi műnek (vers, regény, dráma, stb.) volnának kiadandók, a mely az örök női eszményt kiválóképp szolgálja. A díjat — pályázat nélkül — utólag itélnék oda az érdemes műnek. A föltételeket az igazgató-tanács állapítja meg.

A magyar történelmi társulat deczember 3-iki ülése, melyen *Thaly* Kálmán elnökölt, mély részvétét nyilvánította a társaság titkárának, *Nagy* Gyula országos levéltárnoknak, neje halála alkalmából. Ezután *Lánczy* Gyula számolt be az idei ápril hóban a Rómában tartott harmadik nemzetközi kongresszusról. Nagy és fényes társaság gyült össze. A legtöbben természetesen az olaszok voltak; de a francziák is tekintélyes számban, százharminczan jelentek meg; Magyarországot öten képviselték. A kongresszus tagjai az olasz király asztalának is vendégei voltak. A társaság uj alelnökét, *Zsilinszky* Mikály vallás- és közoktatásügyi államtitkárt *Thaly* Kálmán üdvözölte. Zárt ülésén a választmány jövő évi költségvetését tárgyalták.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület nov. 29-ikén Budapesten tartotta közgyűlését az uj városháza termében. *Pallavicini* Ede őrgróf elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy a részvétlenség az anyagi válsághoz juttatá az egyesületet. Talán a korszellem elfajulása, elridegülése az oka annak,

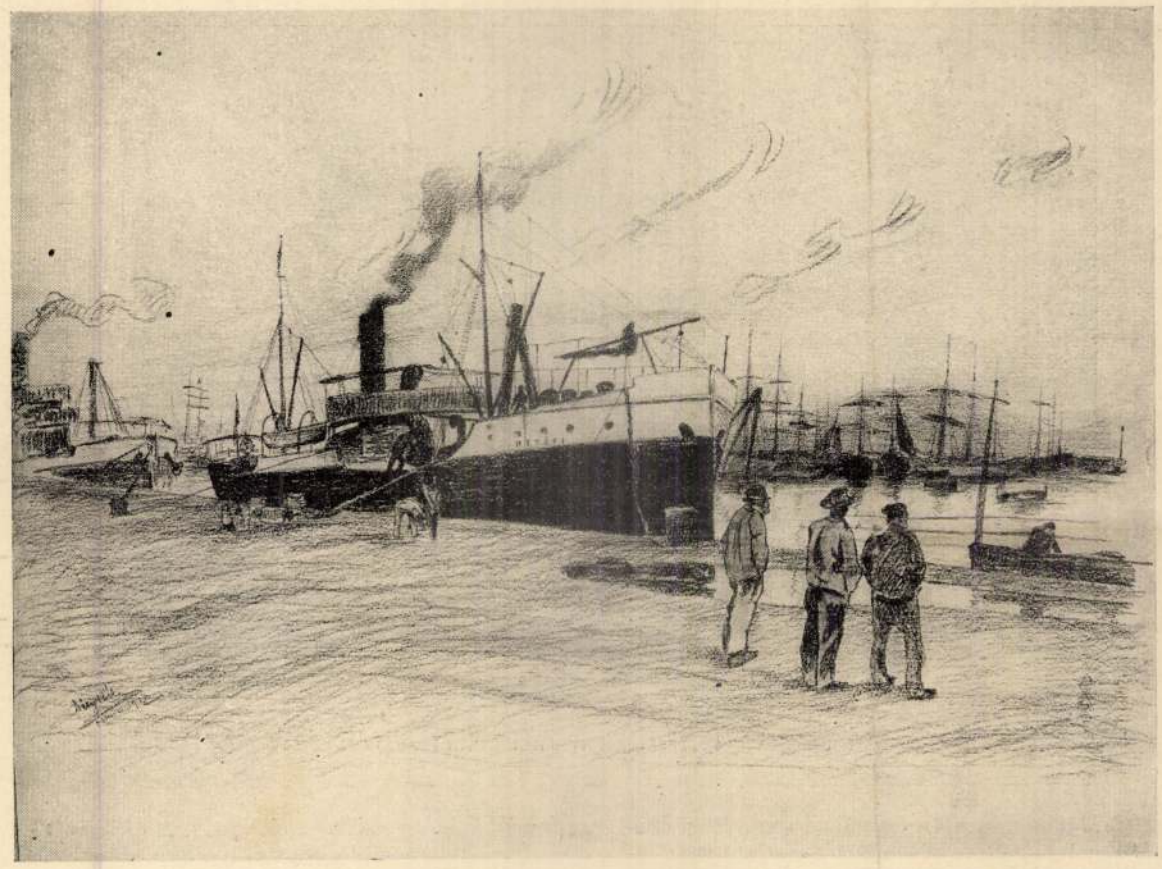

AZ ADRIA HAJÓTÁRSASÁG «PETŐFI» HAJÓJA A FIUMEI KIKÖTŐBEN. *Déry Béla rajza.*

hogy a közczélokért, a nemzeti eszmékért az ideálistáknak és rajongóknak csak egy kis tábora küzd, mely nem tudja fölrázni közönyéből a nemzet nagy tömegét, s ha van is némi lelkesedés, ez rendesen a szóig terjed nem tud fölemelkedni a tettig; oly nemzeti lelkesedést, mely a pozitiv munkában, ernyedetlen szorgalomban, s az önzetlen áldozatkészségben nyilatkoznék, ma már alig találunk közéletünkben. Kéri az egyesület minden tagját s mindazokat, kik a magyar műveltségért, a nép boldogításáért lelkesűlni tudnak, csoportosúljanak minél nagyobb számmal és lelkesedéssel az egyesület köré. — Az elnöki megnyitót az évi előterjesztések követték. A közgyűlés újra megválasztotta az eddigi elnökséget és tisztikart, *Széll* Kálmán örökös díszelnököt pedig táviratban üdvözölték. Intézkedtek, hogy az egyesület *szegedi* osztályának jövő vasárnap tartandó alakuló közgyűlésén a központ képviselve legyen. Ezután *Rákosi* Jenő, az egyesület másodelnöke tartott fölolvasást a magyar nyelvről. Arról beszélt, hogy a nyelv hű képe, mása, alkotása és kifejezése a nemzet ösztöneinek, gondolkozásának, érzéseinek, izlésének, szóval egész jellemének.

A pozsonyi Toldy-körnek legutóbbi estéjén *Kumlik* Emil városi könyvtárnok nagy érdeklődés közt olvasta föl «Művészeti divatok» czímű értekezését, melyet a kör által hirdetett fölolvasási pályázaton száz koronás jutalommal tüntettek ki. Jellemzőn tárgyalja benne a múlt század közepe óta lábrakapott irodalmi és művészeti irányokat. A dolgozat tanulságképen azt fejtegeti, hogy jogosult minden művészi felfogás és a műizlés javítására szolgál, de csak azok az irók és művészek élik túl korukat, a kiknek lelkülete a muló irányokon túlemelkedik.

MI UJSÁG?

= **A galamb.** A helyzet szignaturája, a hét története a fehér galamb: a béke. Kossuth Ferencznek a legádázabb technikai obstrukczió közepette tett váratlan kijelentése, hogy kössenek békét, dominálo esemény volt. A fehér galambot kiröpítette Kossuth Ferencz kedden, mint egykor Noé a magáét, de a Kossuth galambja nem hozta meg az olajágat a csőrében. Lankadt, összecsapzott szárnynyal tért vissza, a levegőben kóválygó héjják által üldöztetve, jeléül, hogy még mindig iszapos vizek fedik a halmokat. Pénteken megint kieresztik a galambot szondirozni. Reménykedve dobog millió sziv. A Ház is felfüggesztette ülését, ép úgy, mint kedden. Mindenki lázasan figyel, vár, de másrészt résen vannak az éhes vércsék, a huhogó baglyok, sőt a házimacskák is, és mind a kis alig pihegő galambra fenik a fogukat... De mindegy; te mégis csak szállj, szállj fehér galamb!

A képviselőház üléseit a végnélküli szavazások és házszabályviták töltötték be az elmúlt héten. Két ülést kellett volna tartani naponkint, de eddig még egyszer sem lehetett két ülést tartani, sőt a kitűzött tárgyat sem engedte napirendre jutni a technikai obstrukczió. A délelőtt 10 órakor kezdődő ülés mindenik napon eltartott estig s így a délután öt órára tervezett ülések megnyitására sem jutott idő. A vitát már a jegyzőkönyv hitelesítésénél megkezdték. Az obstruálók kifogást tettek a máskor figyelembe se vett jegyzőkönyv egyes mondatai, sőt egyes jelentéktelen szavai ellen is, módosításokat adtak be s azokra névszerinti szavazást kértek. Deczember 3-ikán reggel 10 órától esti hét óráig ült együtt a Ház és nem végzett semmit. A teremben alig ült néhány képviselő, a folyosók azonban megteltek. Ott tanácskoztak és ott próbáltak valami fordulatot adni az áldatlan helyzetnek. Az ellenzék egy része hajlandónak mutatkozott a békére, más része folytatni kivánta az obstrukcziót. *Kossuth* Ferencz ismét lemondott a pártelnökségéről, mert a parlamenti rend helyreállítására tett javaslatát a deczember 2-iki pártértekezleten épen annyian fogadták el, mint a mennyien ellenezték: 27—27 ellen. Deczember 4-ikén a Ház ismét szünetet tartott, hogy idejük legyen a pártoknak a tanácskozásra. Főleg a *függetlenségi Kossuth-párt* újabb értekezletének eredményét várták nagy érdeklődéssel; a párt deczember 4-ikén este gyűlt össze e döntő értekezletre, melyen tüzetes tanácskozás után *Kossuth* Ferencz álláspontja győzött: a függetlenségi párt nagy többséggel elfogadta a párt elnökségének módosított határozati javaslatát, a mely kimondta, hogy *a rendkivüli és kivételes parlamenti eszközöknek további alkalmazásától eláll*, vagyis *az obstrukcziót abbahagyja és a nemzeti irányú haladásért lankadatlanül, de rendes parlamenti eszközökkel küzd tovább.* Az értekezleten a pártnak 79 tagja közül 75-en voltak jelen; ezek közül *negyvenhét* képviselő szavazott Kossuth, illetőleg az elnökség indítványa mellett és *huszonnyolczan* ellene. A kisebbségben maradt 28 tag közül mindjárt a szavazás után többen kijelentették, hogy a pártegység megóvása tekintetéből alávetik magukat a párt többsége által elfogadott határozatnak. A párt fölkérésére azután *Kossuth* Ferencz hosszas és lelkes tüntetés mellett újból elfoglalta az elnöki széket. Végül a párt megbízta Kossuth Ferencz elnököt, hogy a függetlenségi párt ezen határozatáról értesítse gróf *Tisza* István miniszterelnököt és hívja föl arra, hogy ezt a határozatot még a képviselőház decz. 5-iki ülésén ratifikálja. A nevezetes értekezlet éjfélkor ért véget.

Az alföldi József főherczeg-szanatórium. *Békésmegye* és főispánja *Lukács* György buzgalmára a tüdővészes betegeknek szanatóriumot állítanak a vármegyében, a hol szegény emberek találnak majd oltalmat az öldöklő betegség ellen. A mozgalom immár országos jelleget öltött. A védőséget *József* főherczeg fogadta el. Budapesten deczember 6-ikán megnyiló *háziiparkiállítást* és *országos vásárt* rendeznek az emberbaráti czélra. A Sándor-utczai régi országházban foly a kiállítás rendezési munkája, a társadalom nagy részvéte mellett. Számos előkelő hölgy buzgólkodik az eredményért. Gróf *Wenckheim* Frigyesné meghivására mintegy száz hölgy gyűlt össze a grófné palotájában deczember elsején, hogy a kiállításról értekezzenek s annak részleteit megállapítsák. Az értekezletre összegyűlteket *Wenckheim* grófné meleg köszönő szava fogadta, azután *Lukács* György főispán ismertette a kiállítás czélját, rendeltetését. *Kovács* Gyula, a kiállítás igazgatója a kiállítás elrendezéséről adott számot és a hölgyekre váró munka rendjét ismertette. Az emeleti helyiségekben külön csoportokban mutatják be Békés vármegye háziiparát és népéletét, ott lesznek az izléssel berendezett parasztszobák is. A földszinti nagy teremben, a melyet gyönyörűen diszítenek, *harminczhat sátorban* az ország minden vidékéről való magyar népipari különlegességeket fognak árulni úri hölgyek nagy változatosságban és olcsó, szabott áron. A kiállítást deczember 6-ikán *József Ágost* főherczeg és neje *Auguszta* főherczegnő nyitja meg.

Szobrok. Mindenfelé készülnek szobrok az országban. Budapesten most a többi közt a *Szabadságszobor* ügye érdekli a művészeket és a közönséget. A *Szabadságszoborra* a városi hatóság több mint húsz év előtt rendezett gyűjtést és tekintélyes összeg gyűlt össze. A városi közgyülés elhatározta, hogy a Szabadság-szobrot a Szabadság-téren, a Kossuth-szobrot pedig a parlament előtti téren kivánja fölállítani. A Szabadság-szoborra nézve a főváros közoktatásügyi bizottsága pár nap előtt állapitotta meg a pályázat föltételeit. E szerint a Szabadság-szobornak az 1848/49-iki szabadságharczot kell megörökítenie. Kettős pályázat lesz. Az első vázlatos, a melyen minden hazai művesz részt vehet. Ebből választják ki azokat a munkákat, a melyeket a második pályázatra érdemesnek itélnek. A második pályázaton részletesebben kidolgozott mintával kell pályázniok a kiválasztottaknak. A második pályázatra ki nem jelölt legjobb öt gipszmintát 800—800 koronával jutalmazzák. A második pályázaton minden pályázó 5000 koronát kap. A gipszmintával való pályázat határnapjául jövő év szeptember 30-ikát tüzték ki. — *Hajdu-Böszörmény* város képviselete *Bocskay* István fejedelem szobrára megszavazott 20,000 koronát s reméli, hogy Hajdu vármegye és a hajdu-városok adakozásával 1906-ig díszes szoborművet állíthat föl. — *Kinizsi* Pál szobrára Veszprémmegye támogatásával *Nagy-Vázsony* községe gyűjt, a hol a hősnek vára volt és a hol eltemették. — *Szegeden* a jövő év június 11-én avatják föl gróf *Tisza* Lajos szobrát, az elhúnyt Fadrusz János művét, mely már érczbe öntve, régebben elkészült. A leleplezést a városi hatóság azért halasztotta 1904 junius 11-ére, mert akkor lesz huszonöt éve, hogy gróf Tisza Lajos mint Szeged ujjáépítésére kinevezett királyi biztos elfoglalta helyét.

Állandó műkiállítás. A «*Könyves Kálmán*» részvénytársaság, mely a hazai festők műveinek sokszorosításával jó eredménynyel működik a külföldről özönével érkező olajnyomású képek kiszorításán, állandó műtárlatot rendezett be nagymezőutczai helyiségében magyar festők műveiből. Az itt levő festményeket részletfizetésre lehet megvásárolni, tehát azok is szerezhetnek műtárgyakat, a kik egyszerre nagyobb összeget nem áldozhatnak. A kiállítás november 27-ikén nyilt meg s dr. *Berzeviczy* Albert közoktatásügyi miniszter is megjelent a megnyitáson, a mi mutatja, hogy a kiállítás komoly figyelemre érdemes. De mutatja a jónevű művészektől kiállított 154 mű is.

Házasság. *Katona* Béla koronaügyész-helyettes november 28-ikán tartotta esküvőjét özv. *Ujlaki* Ferenczné, Madarász Adeline úrnővel, Madarász Viktor festőnek leányával.

* **A st.-louisi világkiállítás** területe 500 holdat foglal el, még pedig az útak s az épületek helyei nélkül. Az éjszak-amerikai államok kormánya a kiállítás költségeihez 25 millió koronával járult. A kiállítás 1904 május 1-én nyílik meg.

* **Nehány nagyobb amerikai vasút indóházaiban** önműködő ágyak vannak felállítva. Ha az ilyen készülék egyik nyilásába 10 centet dugnak, az ágy, mely egy vánkossal és takaróval el van látva, magától leereszkedik. A vonatról lemaradt fáradt utasok olcsón megpihenhetnek. Használat után az ágy ismét magától összecsukódik.

* **A német birodalom iskoláiban** jelenleg 60 ezer hebegő gyermek van. A közoktatási miniszter jelentése szerint a baj folyton terjed.

A hires «Ehrbar» zongorák és pianinok egyedüli képviselője *Heckenast Gusztáv* (1865 óta fennálló) zongora-terme, IV., Gizella-tér 2 (váczi-u. sarkán). *Ehrbar* gyönyörü zongorákat és pianinokat állitott itt ki, melyekre felhivjuk a zenebarátok figyelmét, mert tudvalevő, hogy az *Ehrbar* zongorák nemcsak a legfinomabbak, hanem a legtartósabbak is. A ki tehát elsőrendü zongorát kiván beszerezni, annak ajánljuk *Heckenast Gusztáv* zongoratermét.

HALÁLOZÁSOK.

Erényi Ullmann Lajos lovag, udvari tanácsos, a Dunai Gőzhajós-társaság vezérigazgatója, 56 éves korában meghalt, Bécsben. Ullman Károly budapesti nagykereskedő fia volt, Budapesten született

Simay Imre

K

181. SIMAY IMRE: Családi öröm.

Képröm. Tán. 1905/6.
sili Kiáll. Eat.

136. Spányik Kornél: Ólomöntés Szilveszter éjjelén.

SIMAY *Imre*, festő, szobrász és grafikus. * Budapest 1874 dec. 16. Bécsi és müncheni tanulmányai után Bécsben festett, főkép állatokat. Csakhamar egészen a szobrászatra tért át s különösen majomszobrocskái keltet-

1181

tek feltűnést s Műcsarnokban (Családi öröm, Anya és fia stb.). Ezeknek zárt és kötött formája, stilizáltsága még fokozódott egy lovasszobrán (kő), amely a legerősebb formai redukciót képviseli. Tanára az Iparművészeti Iskolának, 1903. a Wahrmann-díjjal, 1905. a Ráth-díjjal, 1907. az állami kis aranyéremmel tüntették ki. 1906. Milánóban az iparművészeti nagy díjat kapta. A KÉVE művésztagja. Több műve van a Szépművészeti Múzeumban.

E-G II 446 P

7.

3 5400 – ~~2790~~ 280

35296 50	3000 –	25000 –	6790

Igen tisztelt Méltóságos Uram!

f. h. 3-ikáról kelt becses felszólítására értesítem, hogy érem-művészettel soha sem foglalkoztam.

Kiváló tisztelettel

Bpest 1930. IX 14-én

Simay Imre

Simay Imre

Simay Imre

Simay Imre tanár alakrajzi tanrendszere egy régóta és sokszor beigazolt és az iparművészetekre jól áthangolt oktatási rendszer. Nem osztom azonban a „pasztelkedés“ szükségességét itt. A színek kiolvasásának és a színreflexek értékelésének problémáit az illetékes szakstúdiumokra kell bízni. Sokkal fontosabbnak vélem az emberi figura mozgásának soha nem elegendő tanulását és tanulmányozását. Olyan ez, mint a zenésznél a skálafutamok. Soha nem lehet elég gyors, puha, egyenletes és hibátlan. A biztos arányfelvetés, a helyes figurakonstrukció összevont egységes felfogása és maga a végtelen lehetőségű mozgás. A legfelső évfolyam egyetlen és kimeríthetetlen galopp-tempójú és jó mennyiséget egymásralicitáló versenye kell, hogy legyen, akkor méltón koronázza meg Simay tanári munkáját. Az akadémiai alakrajz ebben az iskolában sok különböző iparművészeti szakágazat követelményeit egyöntetűvé összefogva hivatott kielégíteni. A szakágazati specialítások az egyes szakstúdiumok feladatai.

Richter Aladár ifj: Iparmű-
vészeti iskolánk 1937.-38. tanévi
munkabemutatójáról.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
1938. 155. l.

RÓZSAKÜLÖNLEGESSÉGEK
nyílnak Dr. Török faiskolájában a legszebb állandóan virázó fajtákban. Őszi szállításra a fajták most választhatók ki legjobban. Látogatókat és érdeklődőket szívesen látok, ünnepnapokon is. Rózsacsokrok, szemzőgallyak kaphatók. Budapest, II., Kapy-u. 59. Tel.: 64-1-67.

Az Iparművészeti Iskola beszámoló kiállitása

Az Országos Iparművészeti Iskola Kinizsy-utcai tantermeiben érdekes beszámoló kiállításon mutatja be tanárainak és növendékeinek egyévi munkásságát. A bemtató természetesen pedagógiai célzatu. Az a feladata, hogy megmutassa, milyen elvek szerint folyik az intézetben az oktatás és milyen módszerekkel készitik elő majdani feladataikra eljövendő iparművészeinket. Az elvek és módszerek helyességét az eredmény dönti el. Az igazi, a meggyőző eredmény azonban nem az iskolában mutatkozik, ahol a növendéket kezénél fogva vezeti tanára, hanem künn az életben. Ennyiben tehát pedagógiai tekintetben értékesebbnek látszik az olyan természetü beszámoló kiállitás, amelyen eredmények helyett inkább a tanitás menete válik láthatóvá. Ha ebből a szemszögből nézzük az Iparművészeti Iskola kiállitását, sok érdekeset és tanulságosat láthatunk minden szakosztályában. Érdekes ujitásokat is, aminők például *Simay* Imre alakrajzi oktatásában az emberi alaknak szines pasztellal való rajzoltatása. A maga müvészetének technikai tudnivalóiból sok mindent láthatóvá tesz *Muhits* Sándor tanár textilmüvészeti szakosztályának kiállitása is. Más szakosztályok inkább az eredmények bemutatására vetették a sulyt. Ilyen *Helbing* Ferenc grafikai szakosztálya. Meglepően érett tudás jeleivel találkozunk itt a kiállitott lapokon. Érdekesek a képesitővizsgálat pályamunkái. Mind a három jelölt (az intézet hatodéves növendékei) azt kapta feladatul, hogy teljes egészében megtervezzenek egy képekkel illusztrált diszmunkát, ebben az esetben Vörösmarty Csongor és Tündéjét. Az ilyen sokrétü feladat csakugyan alkalmas arra, hogy a jelölt képességeiről teljes fogalmat adjon. Eredményeivel pompázó az ötvösmüvészeti szakosztály kiállitása is. Itt az eredmények azonban imponálók és szinte elfelejtetik a nézővel, hogy ifju növendékek munkáival áll szemben. *Csajka* tanár szelleme lebeg itt minden darabon. Kevésbé meggyőzőek a diszitő festők meg a keramiai szakosztály eredményei. Az épitészeti szakosztályok kiállitását sajnálatunkra már nem volt alkalmunk megtekinteni. *(e. a.)*

— **Gyengélkedés idején,** különösen ha a rosszullétet szorulás vagy keresztfájás okozza, az enyhe és igen kellemes természetes **„Ferenc József"** keserüviz mindig puha, könnyü székürülést és kielégitő emésztést szerez.

— **Balogh Tamás dr. a londoni egyetem magántanára.** *Balogh* Tamás dr.-t, a kiváló fiatal magyar közgazdasági tudóst, aki a budapesti tudományegyetem elvégzése után a berlini Collegium Hungaricumban, majd Rockefeller-ösztöndijjal Amerikában folytatta tanulmányait, a londoni egyetem magántanárának nevezték ki az „alkalmazott-közgazdaságtan"-ból.

— **Német ujságirók Budapesten.** Hétfőn délelőtt tizenegy német ujságiró érkezett a mátyásföldi repülőtérre, ahol a külügyminisztérium, a Jégügyi hivatal és a légiforgalmi társaság képviselői fogadták őket. Délben a külügyminisztérium villásreggelit adott tiszteletükre, s itt Mengele Ferenc követségi tanácsos meleg szavakkal üdvözölte a német ujságirókat és azt kivánta nekik, hogy rövid ittartózkodásuk alatt érezzék magukat a lehető legjobban. A német ujságirók nevében Heissmann dr. mondott köszönetet a rendkivül szivélyes és kedves fogadtatásért. Délután az ujságirók megtekintették a főváros nevezetességeit, este pedig résztvettek a Magyar Légiforgalmi Részvénytársaság vacsoráján. Kedden a főváros fürdőit tekintik meg, délben pedig a Gyógyhelyi Bizottság ad tiszteletükre ebédet a Lukács-fürdőben. A német ujságirók, akik résztvesznek a Lufthansa Berlin—Budapest—Szófia—Athén—Berlin turautján, kedden dél után folytatják utjukat Szófiába

Rendőri hirek

Néhány nap előtt *Pain* György kisfiut belökte egy játszópajtása a Dunába. Tökölön most kifogták a tizéves kisfiu holttestét.

Horvát Ferenc ószeres vasárnap éjszaka ugy akart a Lánchidról a Dunába ugrani, hogy zsineggel nagy gránitkockát kötött magára. Az utolsó pillanatban visszarántották az öngyilkost.

Sarok Gyula épitésvezető az Erzsébet-körúton egy 12-es autobusz elé vetette magát. A sofőr idejében lefékezte a kocsit. — *Fleischmann* György tisztviselő megmérgezte magát. — *Ménesi* Zsófia háztartási alkalmazott a Margitrakpartról a Dunába ugrott, ahonnan kimentették. — *Pesti* Magda 18 éves háztartásbeli szerelmi bánatában a Bécsi-uti kápolnában megmérgezte magát. — *Badik* Péter 18 éves szobafestőségéd a Lipót-körúton megmérgezte magát. — *Tóth* József 72 éves nyugdijas Pestszentlőrincen a Brassó-utca 2. számu házban felakasztotta magát és meghalt.

Betörtek *Vadas* Zita magánzónő lakásába (Költő-utca 16), *Strommer* Vilmos MÁV főintéző lakásába (Fillér-utca 11) és a Baross-utca 17. számu házban lévő fegyverkereskedésbe.

Prima **jégszekrények** már 40.- P-től Villamos hütőkészülékek, sörkimérőkészülékek, fagylaltgépek
HENNEFELD jégszekrénygyár, VI. Ó-utca 6 Árjegyzék ingyen és bérmentve

Matuska ügy a tábla előtt

Első nap az iratok ismertetésével telt el

A tábla *Kállay*-tanácsa hétfőn kezdte meg *Matuska* Szilveszter, a biatorbágyi merénylő fellebbviteli főtárgyalását. Matuskát — mint jelentettük — már a mult héten kiadta az osztrák Landesgericht és a pestvidéki ügyészség fogházába szállitották. Onnan vitték hétfőn reggel erősen megvasalva a tábla épületébe. A tárgyalás iránt olyan nagy érdeklődés mutatkozott, hogy belépőjegyeket osztottak ki.

Matuskát — mint emlékezetes — *a pestvidéki törvényszék Márton-tanácsa huszonkétrendbeli gyilkosság és tizennégyrendbeli gyilkosság kisérletének büntette miatt kötéláltali halálra itélte.*

A táblán a vádat *Auer* György főügyészhelyettes képviselte, Matuskát *Lévai* Tibor dr. védte. Megjelent az ellenőrző orvosszakértő *Gartner* Pál dr. is.

A tárgyalás megnyitása után Matuskáról levették a bilincseket. A személyi adatok felvétele után *Lévai Tibor dr. védő előterjesztést tett, hogy Matuska elmebeteg és kérte ellenőrző orvosszakértő kirendelését.* A főügyészhelyettes ellenezte a védő inditványát, amit a *tábla el is utasitott.*

Molnár Gyula dr. táblabiró, az ügy referense, kezdte meg ezután az iratok ismertetését. Órák hosszáig tartott a nyomozati és a tárgyalási jegyzőkönyvek ismertetése. *Matuska egy ideig figyelte az előadó biró szavait, többször közbe akart szólni, később azonban egykedvüen fásultan ült a helyén. Amikor Matuska serdülő koráról volt szó, zárt tárgyalást rendeltek el* és a hallgatóságot eltávolitották.

A déli szünet után Matuska felállt és beszélni akart, azonban az elnök nem engedte szóhoz, majd *megnyugtatta Matuskát, hogy lesz még alkalma, hogy mondanivalóját előadja.* Matuska erre megnyugodott.

Délben két órakor Kállay Miklós elnök félbeszakitotta a tárgyalást és kedd reggelre halasztotta. A keddi napot valószinüleg ismét igénybe veszi az iratok ismertetése. Perbeszédekre csak szerdán kerül a sor és lehetséges, hogy akkor elhangzik már az itélet is.

A tárgyalás után Matuskát ismét megbilincselték és rabszállitó autón visszavitték a pestvidéki ügyészség fogházába.

— **Kommunista tüntetés Prágában a magyar követség ellen.** *Prágából* jelentik: Vasárnap este féjkilenc óra után mintegy száz tagból, leginkább sihederekből álló csoport váratlanul közáport zuditott a prágai magyar követség épületére és annak három ablakát bezuzta. A dobálások olyan erősek voltak, hogy még a belső ablaktáblákat is átütötték. A támadás alatt egyetlenegy rendőr állott a sarkon, ugyhogy senkit sem tudott igazoltatni. Feltehető, hogy a merénylők kommunisták voltak, mivel a Rude Pravo két nappal ezelőtt hirt adott Rákosi Mátyás ügyében junius 27-ére kitüzött itélőtáblai tárgyalásáról és tiltakozó akcióra szólitotta fel a cseh proletáriátust.

— **Halálos családi dráma Szegeden.** Szegedről jelentik: Hétfőn délután Berta Józsefné, született Gergyán Ilona, Gergyán János gazdag szőlőbirtokos leánya, revolverrel agyonlőtte férjét. Berta József sofőr második férje volt az asszonynak. Első férje gazdag földbirtokos volt, akitől elvált. Ezután egy ügyvéd udvarolt az asszonynak. Egy nap Gergyán Ilona felkereste az ügyvédet, hogy adjon azonnal választ, elveszi-e feleségül. Az ügyvéd halasztó választ adott, mire az asszony hazasietett. Véletlenül ott volt Berta József sofőr, az asszony hozzálépett és felkérte, hogy vegye feleségül. A sofőr hajlandó volt és két nap mulva megtartották az esküvőt. A házasság nem volt boldog. A sofőr durva, rabiátus ember volt, bicskázásért börtönben is ült. Hétfőn a sofőr székkel támadt feleségére, mire az revolvert rántott és lelőtte. Az önvédelemmel védekező asszonyt letartóztatták.

— **A Mesterifjak Országos Egyesülete** közgyülése egyhangu lelkesedéssel választotta meg az uj tisztikart. Elnök: Sternberg Béla hangszeriparos. Alelnökök: Lederer Tibor, Schmidt József, Laub Pál. Főtitkár: Polgár Tibor. *Sternberg* Béla elnöki megnyitójában rámutatott, hogy gazdasági és kulturális téren milyen feladatok várnak a fiatal önálló iparosok egyesületére. Az egyesület mindent elkövet, hogy a kis- és középipar gazdasági érvényesülésének utjából a különféle adminisztrációs akadályok elhárittassanak. Főképen a komplikált adminisztráció miatt nem fejlődhet a kisipari export, holott ennek fejlesztése biztositaná a kisipari munkanélküliség elleni eredményes küzdelmet. Foglalkozott még a közgyülés az egyesület cimének módositásával és elhatározta a mesteriparosok kifejezés felvételét. Uj cim: Ifju Mesteriparosok Országos Egyesülete. *Laub* Pál alelnök a tisztikar nevében megköszönte a közgyülés bizalmát. *Dembitz* Gyula országos diszelnök buzditotta a lelkes ifju iparosokat további lankadatlan munkára. *Sternberg* Béla elnök javaslatot tett a tagszervezés erőteljes uj irányára, hogy azok az iparosok, akik érdekeik ellenére még nem tagjai az egyesületnek, mihamarább tagok legyenek.

— **Magyar tudósok a nemzetközi radiobiológiai egyesület vezetőségében.** A Velencében tavaly megalakult nemzetközi radiobiológiai egyesület hivatalos archivumának tudományos komitéjébe, ahol a tudósvilág legelső szakemberei foglalnak helyet, a következő kutatókat kérték fel Magyarországból: Belák A. (Budapest), Kelen Béla (Budapest), Darányi József (Budapest), Geréb Pál (Budapest), Gróh J. (Budapest), Kőrösy R. (Budapest), Pogány B. (Budapest), Rhorer László (Pécs), Weszelszky J. (Budapest).

— **Felavatták a Halasi Csipkeházat.** Országos ünnep keretében adták át rendeltetésének vasárnap Kiskunhalason az ujonnan épült Halasi Csipkeházat, melyet a halasi csipke népszerüsitése érdekében alapitottak a kormányzóné ő védnökségével. A filléres gyors ezerháromszáz budapesti vendéget vitt le Halasra s megjelentek a vármegyék és városok kiküldöttei is. A csipkeházat Petneházy Antal államtitkár, a kormány képviselője avatta fel beszéddel. Az ebéden Pest megye főispánja után Éber Antal szólalt fel s kérte az államtitkárt, hogy fedezze fel a munkanélküli kézmüiparosság óriási tömegét. Hagyják a kereskedelmet, igy szólt aztán, bürokráciamentesen, szabadon dolgozni. Petneházy államtitkár kijelentette, hogy minél több munkáskéznek termelő munkává való átváltoztatása kötelessége minden tényezőnek. Délután nagyszabásu népünnepély és népmüvészeti bemutató volt a sportpályán.

— **A Hirlapirók Nyugdijintézetének közgyülése.** A Magyar Hirlapirók Országos Nyugdijintézete a kereskedelmi és iparkamara disztermében tartotta vasárnap 55-ik rendes évi közgyülését Lenkey Gusztáv elnök vezetésével. Az igazgatóság jelentését, a zárószámadásokat, valamint az igazgatóságnak az öregségi járadékra és özvegyi járadék kiegészitésére vonatkozó javaslatait Walikovszky Károly titkár terjesztette elő. Rácz Géza, Székely Miklós és Márkus Miksa felszólalása után a jelentéseket és javaslatokat egyhangulag elfogadták és a felmentvény minden irányban megadták. Az igazgatóságnak Salusinszky Imre rendes tagnak az intézet tiszteletbeli tagjává választásáról szóló inditványát Bónyi Adorján okolta meg.

— A mi betüink, a mi hasábjaink — igy szólt — naggyá emeltek és emelnek embereket a közéletben és a müvészetben. Valaki igazán akkor lesz valaki, ha a sajtó a maga itéletével odatüzte az illető pályája fölé az elismerés érdemrendjét. Mi birálunk és itélünk, jutalmazunk vagy büntetünk aszerint, amint a közélet embere azt hitünk és meggyőződésünk szerint megérdemli. Ritkán jutunk hozzá szétnézni a magunk szükebb hazatáján; hát itt nincs valaki, akit kitüntetni és jutalmazni lehet? Nincs valaki, aki a mienk s aki a mi rendünkben érett meg a legnehezebb elismerésre, az ujságirók elismerésére? Boldog vagyok, hogy egy ilyen ritka pillanat szószólója lehetek és azzal a kéréssel járulhatok önök elé, hogy a hála és szeretet melegével forduljanak most az ujságirótársadalom egy kitünő vezető egyénisége felé és adják meg neki azt az ordót, amelyet büszkén és öntudatos szegénységünkben a mi legjobbjainknak osztogatunk. Akiről beszélek: Salusinszky Imre. Ő volt az, aki a háboru legelején az ujságirók betegpénztárából megteremtette az Ujságirók Szanatórium Egyesületét. A világháboruban elpusztult nyugdijintézetünket ujjáteremtette. Az ujságirótársadalom mély és maradandó hálával tartozik neki s inditványozom, hogy Salusinszky Imrét válasszuk meg a nyugdijintézet tiszteleti tagjává.

A közgyülés Salusinszky Imrét egyhangu lelkesedéssel választotta meg az intézet tiszteleti tagjává. Ezután a közgyülés Pajzs Ödön inditványára közfelkiáltással megválasztotta az elnökséget, az igazgatóság egyharmadát és a felügyelő bizottságot. Lenkey Gusztáv elnök megköszönte a bizalmat és hangoztatta, hogy az intézet vezetősége a jövőben is meg fogja tenni kötelességét. Hangoztatta, hogy mily fontos az ujságirótársadalom egysége. Felhivja az ujságirótársadalmat, egyesüljön egy táborban. A közgyülés ezzel véget ért.

— **HÁZASSÁGOK.** *Reimann* Ernő dr. és *Szunyogh* Gáborné, *Bánffy* Dóra bárónő házasságot kötöttek.

Pályi Margit és *Bordács* Miklós dr. junius 26-án déli fél 1 órakor tartják esküvőjüket a Calvin-téri ref. templomban.

Katz Sámuel nevelt leányát, *Berkovits* Margitot (Derecske) eljegyezte *Wertheimer* Jenő (Hajdusámson).

— **Szily Kálmán dr. kitüntetése.** A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi minisztérium előterjesztésére Szily Kálmán dr. államtitkárnak a II. fizetési osztály jellegét adományozta s hozzá a következő kéziratot intézte: „Kedves dr. Szily! A magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Önnek kiváló és eredményekben gazdag müködése elismeréséül a II. fizetési osztály jellegét adományozom. Kelt Budapesten, 1935. évi junius hó 23. napján. *Horthy* s. k., dr. *Hóman* Bálint s. k."

— **A jó könyv** a legkitünőbb és legkellemesebb szórakozás az ifjuság számára. Irassuk be gyermekeinket az *Ujság* kölcsönkönyvtárának ifjusági könyvkölcsönzőjébe és az egész szünidőre el lesz látva jó olvasmánnyal. Naponta lehet cserélni. Házhoz küld. Kölcsöndij az *Ujság* előfizetői gyermekei számára csak 40 fillér havonta. Erzsébet-körut 43. Tel.: 316—28.

— **Meghülésnél,** náthaláznál, torokgyulladásnál, mandolalobnál, fülkatarrusnál, valamint idegfájdalmaknál és szaggatásnál naponta fél pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz nagyon jót tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztitja és dezinficiálja, azonkivül pedig megfelelő emésztést biztosit.

— **Fakultativ alapon oldják meg a borravaló-kérdést.** A budapesti vendéglős ipartestület hétfőn ujabb memorandumot nyujtott be a kereskedelemügyi minisztériumban *Halla* Aurél dr. miniszteri tanácsosnak, a törvényelőkészitő osztály vezetőjének. Kifejtik a vendéglősök, hogy Olaszország kivételével Európa egyetlen országában sem oldották meg eddig törvényes alapon a borravaló kérdését s kérik, hogy a nagyközönség érdekeit és az alkalmazott megélhetését biztositó ugynevezett *fakultativ rendszert* rendelje el kötelezőleg a miniszter. Hibáztatja a memorandum, hogy a borravaló-kérdést a kormányzat jelenleg csak a vendéglőkben és a szállodákban óhajtja megoldani, aminek sulyos és hátrányos következményei volnának, mert a vendéglősiparnak különösen amúgyis igen éles versenyfeltételei még csak sulyosbodnának. Azt is kéri a memorandum, hogy a vendéglők egyéb borravalós személyzetének helyzetére is gondoljanak a rendelet kiadásánál, mert a vendéglőkben nemcsak felszolgáló személyzet, hanem ruhatárosok és más alkalmazottak is részesülnek borravaló-jellegü javadalmazásban. Ezeknek az alkalmazottaknak — akárcsak a főváros tulajdonában lévő fürdők személyzetének is —, részben, vagy egészben borravaló a keresetük. Figyelembe kell venni a ruhatárdij-bérleti, továbbá a fennálló zenekari szerződéseket és olyan rendelkezést kell felvenni a kiadandó kormányrendeletbe, hogy ezeket a szerződéseket a vendéglős kártérités nélkül megszüntethesse. Beadványt intézett a miniszterhez a kávésipartestület is, amelyben a kérdés megoldásának megkönnyitése céljából most már ő is a fakultativ borravaló-rendszer rendeleti uton való rendezését kéri. A kereskedelemügyi minisztériumban a két memorandum feldolgozása után néhány napon belül a borravalókérdés végleges elintézésére *ujabb értekezletet tartanak.*

— **Magyar orvos sikere a siron tul.** A következő levelet kaptuk: *Ónodi* Adolf, a budapesti egyetemen az orr- és gégegyógyászat — sajnos, korán, 1919-ben elhalt — tanára a maga nemében páratlan és nagyszerü gyüjteményét hagyta hátra az orr-, torok- és mellüregeik magakészitette anatómiai preparátumainak. *Ónodi* László, a nagy laryngológus fia, ezt a gyüjteményt, valamint atyjának irodalmi dolgozatait eladta a legkiválóbb angol sebésztársulat világhirü muzeumának. Londonban most jelent meg e gyüjtemény katalógusa ezzel a cimmel: *Catalogue of the Onodi Collection in the Museum of the Royal College of Surgeons of England*, kiadta T. B. *Layton* és a muzeum őre, Sir Arthur *Keith.* A könyv terjedelme 131 oldal és 54 kép van benne. A szövegrész természetesen megfelelően méltatja Ónodi uttörő munkáját, valamint kiváló tudományos és anatómiai tevékenységét. A könyv nemcsak Ónodi emlékét tiszteli meg, hanem ujabb bizonyitékát szolgáltatja a magyar kulturális és tudományos törekvések nemzetközi jelentőségének és elismertetésének. *R. T.*

— **A juniusi bajtársak emlékünnepe.** Az 1919. Juniusi Bajtársak Szövetsége vasárnap délelőtt tartotta meg a Ludovika Akadémia kertjében levő emlékmü előtt az 1919 junius 24-i ellenforradalom és az abban hősi halált halt bajtársak emlékünnepét. Szentmise után az emlékmü előtt Nagy Sándor rendőrfőtanácsos, az egyesület igazgatója mondott ünnepi beszédet, azután az emlékmü megkoszoruzása következett. Vasárnap tartották meg a Juniusi Bajtársak évi közgyülését s déli egy órakor társasebéd volt a Ludovika Akadémia ebédlőjében.

— **A weekend-mozgalom.** Az üzletek weekendje és az ipartörvény 47. §-ának módositása ügyében a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége (VII., Erzsébet-körut 13, I. em.) kedden este 7 órakor nagygyülést tart.

— **Egyesületet alakitanak a könyvtárosok.** A Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete szerdán tartja az Akadémián alakuló közgyülését.

Vidéki hirek

Bihar vármegye közgyülésén *Nadányi* Péter dr.-t egyhangulag főszolgabiróvá, *Kiss* Barna dr.-t pedig szolgabiróvá választották. Ezenkivül a főispán kinevezte *Széll* Sándor dr.-t tiszteletbeli főszolgabiróvá, *Molnár* Vince dr.-t közigazgatási gyakornokká és *Bakacs* Béla dr.-t ideiglenes közigazgatási gyakornokká.

Székesfehérvár közelében, a balatoni országuton egy autó összeütközött a vásárosok szekerével. *Scherer* Antal és *Hedrik* Béla kereskedők sulyosan megsebesültek. A vizsgálat megindult.

Csillaghegyen vasárnap *Raffay* Sándor dr. püspök felavatta az uj evangélikus imaházat.

Miskolcon junius 28-án *Ravasz* Lászlóné vezetésével a keresztyén leányegyesületek négynapos konferenciája kezdődik.

A miskolci református leánygimnázium most ünnepelte *Péter* Pál igazgató és *Tóth* Irén igazgatóhelyettes harmincéves tanári jubileumát.

Horváth Vince plébános junius 25-én mondja ezüstmiséjét az ivánesai plébániatemplomban. Hivei meleg ünneplésben részesitik a jubiláló lelkipásztort.

Bicskén vasárnap felavatták a hősi emlékművet és az országzászlót. Az ünnepi beszédet *József* kir. herceg mondotta.

Nyulfalu és Nyulhegy községek 128 hősi halottjának emlékművét vasárnap leplezték le. Az ünnepi beszédet Papp Kálmán soproni városplébános, prelátus-kanonok mondotta. Az emlékmü Schulzbach Antal győri szobrászmüvész alkotása.

Vasárnap tartotta ezüstmiséjét *Pap* Lajos pázmándi plébános Székesfehérvárott a Ferenciek templomában.

Jégszekrény ujdonság 10 pengőtől **WIESEL** jégszekrénygyár, Budapest, Vilmos császár-ut 52.

Hírek

— Gömbös nem pártolja a pártokat?

Az ügyvédgyülés köszönete az Ujságnak

A debreceni ügyvédi vándorgyülés vezetőségétől a következő táviratot kaptuk:

A magyar ügyvédtársadalomnak az Országos Ügyvédszövetség rendezésében Debrecenben egybegyült ötödik vándorgyülése őszinte tisztelettel és ragaszkodással köszönti főszerkesztő urat és a bölcs vezetése alatt álló lapot. A magyar ügyvédi kar a magyar sajtót mindig fegyverbarátjául tudván és érezvén, a magyar jog megőrzésére és érvényhezjuttatására irányuló küzdelmes hivatásában lapjának további önzetlen támogatását kéri nemzeti hivatása megnehezült teljesitéséhez. Országos Ügyvédszövetség debreceni vándorgyülése. *Kálnoki Bedő* Sándor udvari tanácsos elnök, harasztosi *Király* Ferenc kormányfőtanácsos, másodelnök, *Szalay* Zoltán ügyvezető alelnök.

— **Budapestre a maturált fiatalokkal!** Bécs városa az osztrák közoktatásügyi miniszteriummal karöltve, vendégül hivja magához Ausztria most maturált ifjuságát. Hivatott vezetőkre bizzák ott a fiatalokat és megismertetik velük országuk fővárosának kulturális kincseit. A bécsiek ugy látják, hogy benne van ebben a gondolatban a városukba sereglő diákság számára érettségüknek jelképi elismerése azzal, hogy iskoláztatásuk helyének szükebb köréből felvezérlik őket a nagyvárosba, hogy fogalmat szerezzenek ott atyáik dus örökéről, melyet ha megismernek, saját maguknak is tulajdonává lesznek. Magyarországon most kezdődnek az érettségi vizsgálatok. Nem volna-e helyes dolog, a bécsi nevelő értékü gondolatot nálunk is megszervezni most? Budapest szépségeit, értékeit, mükincseit a vidéki fiataloknak jelentékeny része nem ismeri még s lelkük gazdagodását, ismeretük körének tágulását jelentené számukra, ha arra hivatott vezetők felkisérnék őket az ország fővárosába, melyet igen sok vidéki tanuló jóformán csak a tankönyvből ismer tökéletlenül. Nem baj, ha a jó kezdetet máshonnan fogadjuk el s ha igy módositjuk a bécsi jelszót: *Budapestre a maturált fiatalokkal!*

Agyvértódulás, szivszorongás, nehéz légzés, félelemérzet, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség a rendkivül enyhén ható természetes **„Ferenc József"** keserüviz használata által igen sokszor gyorsan megszüntethetők. Tudományos megállapitások megerősitik, hogy a **Ferenc József** viz a makacs székszorulás és az emésztőcsatornán át történő mérgeződés mindenféle jelenségénél — öregnek és fiatalnak — a legjobb szolgálatot teszi.

— **Az uj bolgár követ Budapesten.** Sztojlov, Bulgária uj budapesti követe vasárnap utazott Szófiából Budapestre. Az uj követ tiszteletére Szófiában Matuska Péter magyar követ bucsuebédet adott, majd a pályaudvaron a diplomáciai testület tagjai jelentek meg a távozó diplomata bucsuztatására.

— **Monaco uralkodó hercege Budapesten.** *Festetics* György herceg látogatására Magyarországra érkezett *II. Lajos,* Monaco uralkodó hercege. A herceg néhány napig *Festetics* György somogyi birtokán vadászott, most pedig a fővárosba érkezett. Egy napig volt Budapesten és megtekintette a főváros érdekességeit. Hire járt, hogy *György* kenti herceg és felesége, *Marina* hercegnő is Budapestre jön. *József Ferenc* királyi herceg most megcáfolta ezt a hirt. Marina hercegnő családi esemény előtt áll és igy egyelőre nem is lehet számitani budapesti látogatásukra.

— **Frontharcos városatyák tisztelgése a Hősök Emlékkövénél.** A főváros alakuló közgyülését megelőzőleg az Országos Frontharcos Szövetség kebelébe tartozó törvényhatósági bizottsági és kerületi választmányi tagok hétfőn este kegyeleti tiszteletadást teljesitettek a Hősök Emlékkövénél. Frontharcos szokás szerint első ténykedésükkel az elesett hős bajtársak emlékének áldozva. A bizottsági és választmányi tagok koszoruját nagyszámu közönség jelenlétében Kertész Elemér székesfővárosi törvényhatósági bizottsági tag, a Frontharcos Szövetség ügyvezető alelnöke helyezte el a diszőrség és a fővárosi frontharcos főcsoportok tisztikara által körülvett Hősök Emlékkövén. Fogadalmat tett, hogy a frontharcos bizottsági és választmányi tagok mindenkor hüséggel és kitartással fogják szolgálni müködésükkel a frontharcos és ezzel azonos egyetemes nemzeti érdekeket. Az ünnepséget a frontharcos kürt imája fejezte be.

1 óra 1 pengő Központi Messenger **BOY** 32-2-20 40-8-72

Társaságban

mindenki szórakozni akar. De mily gyakran megakadályozza ezt a fáradtság és kimerültség! Ilyenkor **Kobona** segit. Mintha ujjá születne az ember. Gyógyszertárban kapható

— **Ujjászervezik a nemzeti demokrata pártot.** A nemzeti demokrata párt végrehajtó bizottsága *Vázsonyi* János dr. országgyülési képviselő, törvényhatósági bizottsági tag elnöklete alatt tartott ülésén tudomásul vette, hogy a párt törvényhatósági bizottsági tagjai *Gál* Jenő dr. kivételével, aki a nemzeti demokrata pártállással önállóan kiván müködni a főváros törvényhatóságában — a főváros közgyülésének különböző ellenzéki polgári pártjaiból alakult Polgári Szabadság Párt tagjai sorába léptek be, az ellenzék egységének a törvényhatóságban való további biztositása céljából. A párt végrehajtó bizottsága *Várkonyi* Kálmán dr., *Gáspár* Fülöp, *Gál* Jenő, *Sebestyén* Ernő dr., *Zimmermann* Géza dr., *Virág* Gyula dr., *Herczeg* Béla, *Földes* István dr., *Faragó* Andor és *Zimmermann* Béla dr. felszólalásai után egyhangulag felhatalmazta a párt elnökét a párt választmányának ujjáalakitására és a kerületek szervező munkálatainak előkészitésére, hogy az összel kezdődő politikai évadra a négyévtizedes multra visszatekintő Nemzeti Demokrata Párt multjához méltóan készülhessen fel a kedvezőtlen jelenben a kedvezőbb jövőért való küzdelemre.

— **Hóman miniszter bányamérnöki tiszteletbeli doktorsága.** A József nádor müszaki és gazdaságtudományi egyetem tanácsa vasárnap a bányászati szakoktatás megindulásának kétszázadik évfordulója alkalmából a Müegyetem disztermében avatta a bányamérnöki tudományok tiszteletbeli doktorává Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi minisztert. Rohringer Sándor rektor üdvözlő szavai után Finkey József, a bánya-, kohó- és erdőmérnöki kar dékánja avatta diszdoktorrá a minisztert, kifejtve, hogy e tiszteletbeli doktorságot Hóman a magyar bányászat történetére vonatkozó kutató munkásságával s a müvelődéspolitika terén kifejtett müködésével érdemelte ki. Hóman miniszter hosszabb beszéddel nagyrabecsült köszönetet a kitüntetésért, hangoztatva, hogy ugy is, mint a spiritualista világfelfogás hive és ugy is, mint a szintézisre törekvő kulturpolitikus, kötelességének ismeri a szakismereti oktatás kifejlesztését. Kitüntetéséből egy részt munkatársára, Szily Kálmánra háritott át, akinek nagy része van az uj intézmény megszervezésében. Az avatóünnepen megjelentek Fabinyi és Bornemisza miniszterek és Sopron város polgármestere is.

— **A katolikus nyári egyetem.** Esztergomban ünnepélyesen megnyilt vasárnap a katolikus nyári egyetem harmadik évfolyama. Az ünnepi megnyitóbeszédet *Serédi* Jusztinián dr biboros hercegprimás mondotta.

— **Uj kormányfőtanácsos.** A kormányzó *Lung* Géza dr. nyug. székesfővárosi főjegyzőnek közhasznu érdemes tevékenysége elismeréséül a magyar királyi kormányfőtanácsosi cimet adományozta.

— **Nyolcszáz német látogató Budapesten.** Vasárnap este a magyar vasutasok németországi látogatásának viszonzására négyszáz birodalmi vasutas érkezett a keleti pályaudvarra, ugyanakkor pedig a német birodalmi jogászszövetségnek is négyszáz tagja érkezett Budapestre a fellobogózott nyugati pályaudvarra. A német jogászokat — akik nyolc napot töltenek az országban — Tormay Géza kereskedelmi államtitkár üdvözölte, a vasutasokat Bogyós Ottó budapesti üzletvezető. A fogadtatást Peppmüller birodalmi gyülési képviselő köszönte meg. Hétfőn a vasutas vendégek a MÁV elnökigazgatójánál tisztelegtek, aztán megkoszoruzták a Hősök Emlékét. Jelen volt itt Mackensen német követ is. Kedden délután a német vendégek hajókirándulást tesznek. A jogász vendégek a Curia elnökénél s a német követnél tisztelegtek. Tiszteletükre a Magyar Jogászegylet pénteken ünnepi ülést tart, amelyen Almási Antal curiai biró tart előadást a magyar magánjog köréből.

Müsoron kivül

Karambol

A dráma, melyet szerény közlekedési zsargonnal „karambol"-nak neveznek, engem mindig tehetetlen dühvel tölt el; valami történik itt, szemeink előtt, s nem tudunk többé védekezni ellene. A méreg, a sebesség mérge, bennünk van, reászoktunk, mint a morfiumra, nem tudjuk csökkenteni az adagot. Aki „ment" már hatvannal, miért ne „menjen" nyolcvannal, vagy százzal? — a gépnek igazán mindegy. Igen, mélyen sajnálom az áldozatokat, de ugyanakkor szeretnék felelősségre vonni, nem is valakit, vagy valakiket, hanem valamit: azt a rögeszmét, azt a beteg ösztönt, mely a „haladás" rögeszméje cimén emberek tizezreit küldi minden esztendőben pokolra. Tudniillik, hatvan kilométeres sebességgel, ha jók a fékek, s nem törik az anyag, nem történhet különösebb baj a sikos országuton sem. Hová mennek hát nyolcvannal? Miért olyan sürgős? *Semmi* nem olyan sürgős ebben az életben, hogy kitörjük odamenőben a nyakunkat, mikor nem is akarjuk kitörni. Aki valaha vezetett autót, tudja, hogy hatvan kilométeres, állandó, ténylegesen kitartott sebesség az országuton már nagyon tisztességes teljesitmény. Ne higyjék, hogy minden esetben egyéni virtus, jampeces felelőtlenség következménye az ilyen szerencsétlenség. Van egy koefficiense a közlekedési balesetnek, melyért nem felelős külön a vezető, sem a közlekedési szabályrendelet: a „haladás" üteméből önként következik ez a szerencsétlenséghányad, hozzátartozik a motoros élethez, mint a mechanikus kellékek, melyek produkálják, nem lehet tenni ellene semmit. Igen, én is „mentem" nyolcvannal és százzal az országuton, s tudom, hogy van egy pillanat vezetés közben, mikor nem segit megfontolás, mikor a legjózanabb ember elveszíti fejét, az idegek remegnek, mint a motor, mikor a helyzetből, valami szándékfölötti kényszerből következik, hogy a vezető könnyedén a kormánykerék fölé dül s megnyomja a gázpedált... E közlekedési balesetekkel kissé ugy vagyunk, mint a háboruval: mindenki felelős érette, aki — valamilyen cimen — beleegyezik. Az országuton minden füszeres, aki kocsit vezet, előbb-utóbb megőrül egy pillanatra, s a „kanyarok Cézár"-jának képzeli magát. Ez ellen nincs segitség. Miért hatvan kilométer, miért nem száz, vagy kétszáz? A sebesség olyan mámor, melyről nem tud leszokni többé az, aki egyszer reákapott. Értelme nemcsak „praktikus"; van az alján valamilyen mély, bünös, halálvággyal kevert, titokzatos elragadtatás, gyönyör és kéj-érzés. Van benne valami barbár öröm és büntudat is. Aki „százat kapcsol", pontosan tudja, hogy az emberek nem jutottak egymáshoz közelebb e gépies mozdulattal: tudja azt is, hogy a lélek nem tart lépést a géppel, a technikai fejlődés arányában durvult el a lélek erkölcsi és esztétikai igénye mindennel szemben, ami igazi „haladás", — de azért rákapcsol, mert a lélek fékjei nem müködnek többé precizen.

Francia festők

A francia festők képeinek pesti kiállitása másodrendüségében is gyönyörködtető és tanulságos. Ilyen igényü kiállitást, — s ez nem kritika, hanem, a viszonyok ismeretében, dicséret és elismerés annak, aki e képeket idehozta! —, még néhány esztendő előtt is fanyalogva néztem volna Ma élmény, esemény. Amig néztem a képeket, látnoki hangulatban gondoltam: a világ el fog butulni. Öntermékenyülés nincsen, a müvészetben sincs; hovatovább nem tudunk egymásról semmit. Európa müvészei, irói, tudósai. Néha egy ilyen másodrendü, jószándékkal és igyekezettel idesmuglizott kiállitás; könyvek, melyeket kerülő uton, csempész módra szerzünk meg, vagy kölcsönzünk ki; egymás kongresszusaira már nem tudunk elutazni, folyóiratokat nem járathatunk, a nagy kiállitásokat nem tudjuk lehozatni, sem megközeliteni; igen, el fogunk butulni, nemzetközileg. Megvetem azt a kultursznobériát, mely valutát reklamál költőknek, akik nem élvezhetik Sorrentónál a naplementét, s haját tépi, mert a legujabb francia regények nem érkeznek idejében Pestre. Amikor arról van szó, hogy a kényszerü autarchia hadifogságába esett államok a legszükségesebb nyersanyagokkal tudják-e alimentálni iparukat és kereskedelmüket, természetesen hallgasson el udvariasan az iró, a tudós, a müvész; hallgasson el, de meddig? Tudják, milyen gyorsan elbutul egy nemzedék? Az egyik lemarad, mert nem kap valutát tanulmányaihoz, a másik, mert nincs elég pengője a felirás drága külföldi könyvhöz: már csak a futballisták képviselik időnként külföldön a hazai szineket. Ma ott tartunk, hogy egy-egy drágább külföldi folyóirat kézről kézre jár az irók között, mint Petőfi idejében járhatott az *Edinburgh Review*, ha ugyan akadt belőle időnként egy példány a negyvennyolcas Magyarországon. S ezen tul: a lélek kinai falai épülnek a szellemi birodalmak körül; ellenséges indulat, politikai féltékenység, pénztelenség, nemtelen versengés, jelszavas kulturpolitika, gazdasági szükségességek imperativusza, ez mind a szellemen rug elsőnek egyet. Nemcsak „valutahiány" ez; gazdagabb és gazdaságilag szabadabb országokban hasonló jelenségek ijesztik a szellem emberét, mindenütt és elsősorban csak az ő igényeire nem futja. Kissé gyanus is: mit akar? Francia festők képeit nézni? Vagy az uj olasz kiállitást Párizsban? („Ember, hiszen te imádkozni akarsz!...")

A kiállitás szerény; hol tart már Piccasso, hol Derain: — (tájképe mégis vágyat kelt!) — mily messze tünt el e modorok és iskolák! Mégis, nosztalgikus elbámulással ögyelegtem e képek előtt; nem győznek meg többé, de legalább üzennek valamiről, valahonnan.

Márai Sándor

Fürdőcikkek,
fehérnemüek
olcsón beszerezhetők
Fendrich Imre és Fleischmann cégnél Calvin-tér 2

— **Gömbös Gyula diszpolgársága.** Orosztony és Kerecseny zalamegyei községek képviselőtestületeinek diszközgyülése Gömbös Gyula miniszterelnököt egyhangulag a két község diszpolgárává választotta. A megválasztást táviratban közölték a miniszterelnökkel.

— **Morgan miniatür-gyüjteményének árverése.** Londonból jelentik: Hétfőn kezdődött Londonban a világ mügyüjtőinek páratlan érdeklődése mellett Morgan newyorki bankár 2½ milliárd dollárra becsült világhires miniatür-gyüjteményének árverése. Az első napon 25.455 font folyt be. A legtöbbet — 5900 guineát — a müvészettörténelem legtökéletesebb miniatürjéért: ifjabb Holbein „Mrs. Pemberton" cimü festményéért fizettek, mig a gyüjtemény fényét, az ugynevezett Armada kincsét, lord Wakefield 2700 guineáért vette meg és az angol nemzetnek adományozta. Az „Armada kincse" drágakövekkel kirakott miniatür, amely Erzsébet királynő számára készült; az idősebb Morgan annakidején 5500 guineáért vette meg.

— **Fehér Ödön jubileuma.** *Fehér* Ödön, a miskolci *Reggeli Hirlap* felelős szerkesztője most töltötte be ujságirói müködésének 30. esztendejét. Ezt a harminc esztendőt a közérdekért folytatott állandó és szünetnélküli munkában Miskolcon élte le. Miskolc város fejlődésének és haladásának jelszavát tüzte ujságirói lelkesedésének és tevékenységének zászlajára. Miskolc város és Borsod vármegye kulturális törekvéseinek volt mindig lelkes élharcosa. Fehér Ödön ezalatt a harminc év alatt városának és vármegyéjének becsülését és szeretetét érdemelte ki munkásságával. Amikor most életének és ujságirói müködésének ehhez a nevezetes fordulójához ért, a Lévay József Közmüvelődési Egyesület irodalmi osztálya érdemes tagjának ünneplésére junius 29-én irodalmi estét és társasvacsorát rendez, amelyen méltatják a kitünő ujságiró egyéniségét és értékes eredményeit.

— **A HONSz országos választmányi ülése.** A HONSz vasárnap tartotta országos választmányi ülését, amelyen az ország különböző részeiből mintegy százhusz hadirokkant és hadiözvegy küldött volt jelen. Vitéz Árvátfalvy Nagy István országos elnök nyitotta meg az ülést és bejelentette, hogy a belügyminiszter engedélyezte a HONSz formaruháját. Székely Ferenc főtitkár terjesztette elő a negyedévi jelentést, amely után megindult a vita. A felszólalók az utazási kedvezményt, a felülvizsgálati sérelmek orvoslását és egyéb óhajokat terjesztettek elő. Az ülés után bajtársi vacsora volt.

FOG-betegeknek -orvos ás, húzás, -tömés, pótlás, MŰFOGAK **Lukács Imre** okl. fogész, magyar ál., vizsga, berlini oklevél IV., Károly-krt 14

Körplasztika. „Majoncsoport", Simay

Pesti Hirlap. 1920. okt. 26.5

A „Kéve" kiállításán...

MŰVÉSZET
IV.évf.1905.
412.l.

Péczely
Béla

S i m a y I m r e :

Családi öröm.

Bronzszobor.

M Ű V É S Z E T
IV.évf.1905.
226.l.

Péczely
Béla

S i m a y I m r e :

A b e t e g .

Krétarajz.

M Ű V É S Z E T
III.évf. 1904.
306.l.

Péczely
Béla

S i m a y I m r e :

Pszichologusok/Majmok és csigák/

Krétarajz.

M Ű V É S Z E T
III.évf. 1904.
317.l.

Péczely
Béla

S i m a y I m r e :

Dulakodók.

Kétarajz

M Ű V É S Z E T
III.évf. 1904.
313.l.

Péczely
Béla

S i m a y I m r e :

Hattyupár.

Olajfestmény.

M Ű V É S Z E T
III.évf. 1904.
308.l.

Péczely
Béla

S i m a y I m r e :

P á v i á n p á r

Krétarajz.

M Ű V É S Z E T
III.évf. 1904.
309.l.

Péczely
Béla

S i m a y I m r e :

Tanulmány/pávián-fej./

Krétarajz

Egész oldalas reprodukció

Simay Imre, festő

Művészet, III., 1904. 130.

Kitüntetések.

Simay Imre.

Münich.

VI. évf., 1907.

70.

M Ű V É S Z E T
VII.évf.1908.
245.l.

Péczely
Béla

S i m a y I m r e :

Oroszlánpár

Kőszobor.

A Mücsarnok tavaszi tárlatán megvette
a Szépmüvészeti Muzeum

M Ú V É S Z E T
VII.évf.1908.
45.l.

Péczely
Béla

S i m a y I m r e :

Mama még a fia./Majom kicsinyével/

Bronzszobor két nézetből.

A Műcsarnok téli tárlatán a kis állami aranyérem nyertese.

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
398.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

Sine cura /:Majmok:/

Szénrajz.

MŰVÉSZET
IX.évf.1910.
260.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

vázlatkönyvéből/Ülő majom/

Szénrajz.

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
409.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

Mama meg a fia/:Két majom:/

Szobormü fényképe

Müvészet réczely
IX.évf.1910.
185-187.l.
397.1.

S i m a y I m r e :

Sic vivimus./:Majmok:/

Két tusrajz

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
405.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

Lovasszobor.

Gipszszobor fényképe.

M Ű V E S Z E T
IX.évf.1910.
404.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

Az összeférhetetlenek/:Két majom:/

Szénrajz.

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
401.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

Örömhir.

Krétarajz.

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
400.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

Hamadryas papnő.

Krétarajz.

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
401.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

Idill.

Krétarajz.

M Ű V E S Z E T
IX.évf.1910.
407.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

Palaeopelicani

Krétarajz.

M Ű V É S Z E T
XI.évf. 1912.
301.

Péczely

S i m a y I m r e :

A civakodok.

Szénrajz.

M Ű V É S Z E T
IX.évf.1910.
408.l.

Péczely

S i m a y I m r e :

Hiéna

Szénrajz

Simay Imre
Majom, rézkarc

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Müvészeti kiállitás. 1914. 6 l.

Balassagyarmat /Bojár/ 35

az ablakok szemöldökfája
egy-egy metope, közbül eg

Madách-u.2.

Régi vármegyei bört
cista. Kasselik Ferenc mi
varának közepén emelkedi
tes nagy várdát mutat és
áll. Összesen 168 cellát
dig imaház és két dolgozó
és homlokzati tervei az O

A centrális alapra
főtengely irányában oromz

Simay Imre

A.V.: "Az Iparmüvészeti Iskola kiállitása" cimmel közli, hogy 25 év után, most először kerülnek bemutatásra az oktatás terén elért eredmények. Ezután felsorolja a különböző tanszakok müvésztanárait és szaktárgyaikat.
Simay Imre szobrászati szakosztályának és alakrajz tanitásának eredményeit kiemeli.
A tantestület további tagjai: Lespovoszky György, Csajka István, Udvary Géza, Haranghy Jenő, Helbing Ferenc, Kaesz Gyula, Mátrai Lajos, Gyalus László, Györgyi Dénes, Weichinger Károly, Szablya Ferenc, Lux Elek, Orbán Antal, Gróh István, Sándor Béla és Stein János.
A kiállitáson szereplő alkotásokat külön nem emliti meg. Fentieket szaktárgyaikkal lásd: saját céduláikon. ÉLET, Bp. 1925. nov.7.XVI. évf. 23. sz.

Simay Imre Károly

szobrász, festő, grafikus
életrajz

irod

Csókássy 31. l.

végleges feldolgozásnál
okv. felhasználandó.

Művei vannak a képművészeti,
Iparművészeti, bécsi, karlsruhei,
drezdai múzeumokban.

T. 655.

a sziget erődjét térrajzban ~~[illegible]~~
zok kötik le figyelmünket, mig jobb-
ait tüntették föl. Felirata balra

ORIGINAL PLAN,
INSUL ORSOVA
acte de L´Issle

: A. Die Insul (l´Isle) és befe-
r Walachay (Limites de la Vallachie)

5 : 35.1 cm.

Simay Imre

Ex libris.

Die Kunst der Jahrhundertwende;
Ausstellung: István király múzeum közlemények, Serie D; Nr. 41. Székesfehérvár, 1965.

371

Simay Imre

Családi örök, bronz, 38 cm.

Die Kunst der Jahrhundertwende,
Ausstellung: István király múzeum
közleményei, Serie D., Nr. 41. Szék-
fehérvár, 1965. 171.

M.D.K.

Simai szobrász

"Majom család" c. szobrának repr.-ját hozza a lap, amely a milánói kiállitás magyar osztályán tüzvész áldozata lett.

Magyar Salon, Bp. 1906. szept. hó. 44. kötet 821. lap

MDK

Simay Imre

Rhesus erithreus, br.

Királyi vásárlások a Mücs. tárlatain. SzmKT 50-134.1.

Simai János
Oroszlán tanulmány, rajz
Tigris és oroszlántanulmány, tollr.

Szegedi Képzőműv. Egyesület kiáll. 1907. márc. 13 i.

M.D.K.

Simai

A művész két képét vásárolta meg az állam a Képzőművészeti Társulat által -1907-1908. évben- rendezett kiállitáson.

"Képzőművészet" c. rovat hiradása
Szinház és Elet, Bp. 1908. május 3. VI. évf. 19. sz. 6. lap

MDK

Simay Imre, grafikus

Majom.
Majmok.

Rézkarc.
Rajz.

MK.Seg.Biz.Müv.Kiáll. 1914 nov.-dec. Kat.6.l.
Szépm.Muz.

Simay Imre
Majmok, rajz

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Művészeti kiállitás. 1914. 7 l.

sa /Aggházy/ 2

ives ablak nyilik.
eje: Belül a hajó három, a szentély
csehsüvegboltozattal fedve, a mellék-
ók ugyanugy. A bővitéshez a főhajó
térközeinek falait vették ki.
ági főoltárkép: Szt.Jakab apostol /XIX.
zad eleje/ a sekrestyében. A mai fő-
árkép tárgya ugyanaz, de uj.
ékoltárok, balra, Hétfájdalmu Mária,
ra, Szt.József, ujak.
Egyszerü rokoko szószék, kis prímitiv
alszobrokkal.

.Szt.János-szobor. A templom mellett,
. század eleje.

.Anna-kápolna.

Simay Imre festőművész
A beteg
Páviánok
Szerelmi kacsingatás
Szépm.Muzeum I.Grafikai kiállitása
1907. február

ós csodája. 1427,

Simay Imre, szobrász-festő-grafikusművész (1874-1955).

Szablya Frischauf Ferenc jó festőnek bizonyul Kecskeméten is, a fiatalon meghalt, alig ismert, Göröncsér Gundel János meglepetés, az ifjú Benkhardt Ágost huszonévesen is érett művész volt mint és Dénes Valéria Kéve-indulása figyelemre méltó. – Simay Imre markáns szobrai együtt sem magyarázzák meg a Kéve igazi jelentőségét.

Rózsa Gyula: „Alkotóközösség" a századelőn.
Népszabadság, 1984. júl. 13. 7-old.

Simay Imre

Mama meg a fia, bronz

Ikrek, kő

KNT. 1967-8. téli kiáll. 39 l.

Sirnay Imre

Családi örönu, repr.

Pesti Napló, A 80 évi

— ajandék-albuma.

1850 – 1930

MDK

Simay Imre

Simay I.: Lóránfi Antal /1850/-1927/. A magyar kisplasztika megteremtője. Képzőművészet 1927. 2. sz. 24-25.l.

Simai Imre

szerepét és tevékenységét 1918 őszén az iparművészeti oktatásban említi, illetve ismerteti

Rónay György: Intézkedések és tervek a művészetnevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Művtört.Írt. 1970.2.sz. 141-147. l.

145. l.

Simay Imre szobrász

Pesti Hirlap. 1920. okt. 26. 5

a „kéve" kiállításán

Simay Imre.

Múbarát.1922.II.70.1.

Rozgonyi

Pesti hHirlap 1925 XLVII okt.18.41 o.

Párkák. Dombormü Simay Imre tanár

szobrászati szakosztályán.

Simay Imre

nobrász és festő

U. 4193.

1925-ben az iparm. iskola igazgatójává választották 1910 óta tanára az iskolának A nobránati osztályt vezette s a figurális rajzot tanította Az 1918-ki drezdai nemzetközi kiállításon tanítási eredményei feltűnést keltettek.

Ma Este. 1925

nept. 24. 70. l. arc-képpel.

Simay Imre professzor

Iparművészeti Iskola jubiláris kiállításán növendékeivel díszítő-szobrászati munkákkal szerepelt.

M.930.XI.15.

Simay Imre

[Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 15. l.
44. l.

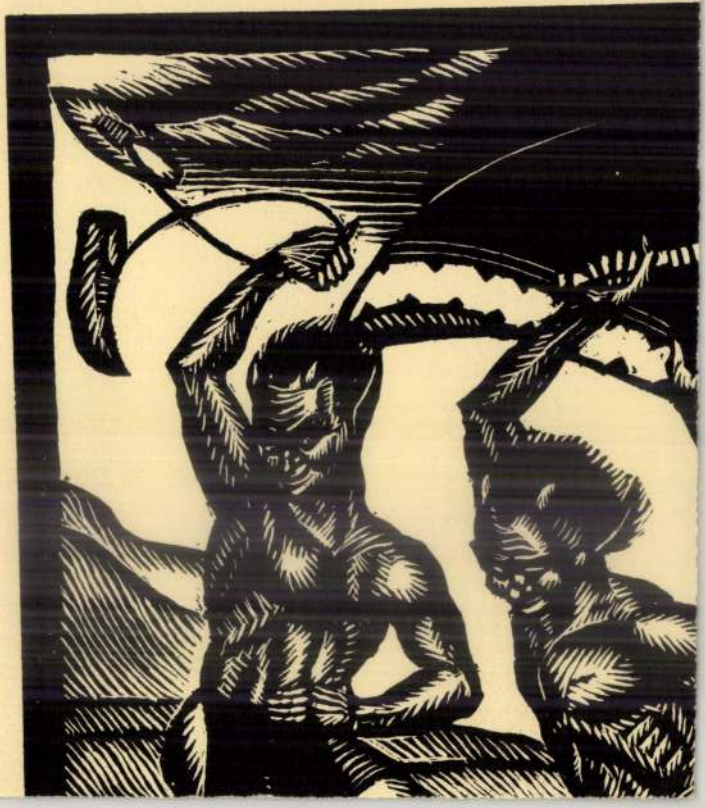

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 .... évi .... hó .... n .... napján

.....

délelőtt / délután .... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Simay Imre tanár

Iparművészeti Iskola jubileumi kiállításán tanítványaival díszítőszobrokkal szerepelnek.

PH 930.XI.15

Simay Imre

Iparművészeti Iskola jubileumi kiállításán növendékei plasztikai munkákkal szerepeltek.

PN. 930. XI. 16.

Simay Imre

l.

Magy. Ipram

1941. 86 l.

101. l.

Gyulafehérvári székesegyház helyr

Lel

Az 1914 évi beszerzésro

Db.	Tárgy	Beszerzési mellékletnáma nerint	El... na... 19...
1	Lyukasztó	.	—
5	fűrénrenelő	.	5
1	Villanykörte	.	1
16	Rézlámpa	.	
1	Palakő	.	.
1	fűrén	.	.
1	furró	.	.
5	Zámpanüveg	.	3

Simay Imre

Tájképei, a "Céhbeliek" kiáll.-án.Nemzeti Szalon.

B.H.932.III.20.

Simay Imre

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1934.I.14.

Sinai Imre

M.D.K.

Ispánki József mohrán mestére
volt az Ipanmüvészeti Iskolában.

N. Pevzes Éva: Ispánki József
Múzeszet, 1966. ~~szeptem~~ augusztus – 30 lap.

M.D.K.

Simay Imre, szobrász

A bpesti Iparmüvészeti Iskola szobrász szakának tanára. Állt szobrai feltünők. Először a bécsi Akadémián, mint festő tanult, de szobrász lett és különösen majom szobrai kitünőek. Redukált mintázása semmi részletet nem enged. Nagy sikokból áll összemmégsem merev. 275.o. Simkó rokon lélekre tealált benne.

Romváry Ferenc: Sinkó András müvészetéről x 269.o.

A Janus Pannonius Múz. Évkönyve. 1966. Pécs. 1967
Somogymegyei Nyomdaipari Váll. Kaposvár

M.D.K.

Simay Imre, szobrász

Az Iparmüv. Iskola szorászszakos tanára. Módszere szeri int elő zör természetután dolgozott, majd sikokra bontotta formát Ezen összefoglaló keretbe szoritott formában akarta a természeti látványt újra teremteni. Ez volt az oka Sinkó megtorpanásának, ennek felismrése.
276.o.

Romváry Ferenc: Sinkó András művészetéről x 269.o.

A Janus Pannonius Múz. Evkönyve. 1966. Pécs. 1967
Somogymegyei Nyomdaipari Vall. Kaposvár

M.D.K

Simay Imre
szolrán

Méltatás.

Szászkó Gyula: Nagyvári Lajos 65 éves
Művészet, 1967. március - 24 Cap.

MDK

Simay Imre

neve e[illegible]litve

Bíró Mihály kiáll. Nemz.Gal. 1967.máj.

Simay Imre

A díszítő szobrászati szakosztály vezető s az alakrajzolás r. tanára.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve; 1930-34, 44. p.

Simay [Imre]

Növendékeinek munkái szerepeltek az iskola jubileumi kiállításán. Növendékmunkák a második szemeszteri oktatást is szemléltették.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-1934; Bpest 1934, 12.l.

Simay Imre

A jubiláris kiállítás (1930) megrendezése terén szerzett érdemei-ért kormányzói elismerésben részesült.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-1934; Bpest 1934, 15. l.

Simay Imre

Nőcudékainek alakrajzi munkái.

Az O.M.K. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-1934, 26. l.

Simay Imre tanár

A díszítő szobrászati szakosztály egyik növendékének munkája (fotó).

A 2 O. M. K. Iparművészeti Iskola évkönyve 1930-34; 31. l.

Simay Imre szobrász festő grafikus.

Született ~~Érden~~ Budapesten 1874 – elhúnyt Érden 1955. – ben.

Az Iparművészeti Iskolán szobrászatot és alakrajzot tanított.

Herczeg Ibolya: Jegyzetek.

Kritika, Budapest, 1976. aug. 12. old.

Sinnay Imre
festő

Kopasz Máita mestere volt a Főiskolán

Szelesi Zoltán: Kopasz Máita körzöntése.
Művészet, 1972 február – 47 oldal.

Simay Imre

Laborcz Ferenc első mestere
volt az Iparmivészeti Iskolában

Magyar Nemzet 1971 december 1
4. old.

Simay Imre

művein felismerhető a szecesszió hatása.

Szabady Judit: "Secession" in Graphic Art.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1972.

45 sz.

192 1

Simay Imre

kiváló szobárász, ki grafikával is foglalkozott; grafikái "clair-obscure" stilusban hibrid alakokat mutatnak be egy keleti exoticum és egy Freud-i álomvilág hatása alatt.

Szabady Judit: "Secession" in Graphic Art.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1972.

45 sz

193 1

Simay Imre

Egész táblán reprodukció:

"Dal", 1907.

Szabady Judit : "Secession" in Graphic Art.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1972.

45 sz.

192 1

Simay Imre

A szoborteremben kiemeli a müvész "merészen stilizált" lovasszobrát a kritika, amelyben Tövis: "A Mücsarnok tavaszi tárlata" cimmel ismerteti a bemutatott alkotásokat.
A szoborról megállapitja, hogy tizszeres nagyitásban rendkivül müvész hatást érne el "erősen archaizált sikjaival."

A HÉT, Bp. 1910. ápr. 3.
XXI. évf. 14. sz. 230. lap.

Sinay Imre
festő

Sinay Imre volt a mestere
Kissné Herpay Katalinnak.

Losonci Miklós: Iparmüvészeti élet Debrecenben.
Müvészet, 1974.október - 22.oldal.

Simay Imre, szobrasz

Az Orsz.M.Kir.Ipsrművészeti Iskola igazgatója volt 1925-től 1927-ig 52.old

ezei Ottó: Az.Orsz.M.Kir.Iparmüv.Isk/1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp.

Simay Imre, szobrasz

Simay Imre,aki munkáiban a kubisztikusnformalasig ju
tott,alakrajzot és diszitő szobraszatot tanitott.Az alk
akrajznal a gyorş rajzolasikészség.A járó-kelő meztelen
azutan felöltözött modell rögzitése.A diszitőszobrászat
ban a "képfaragas"mesterségét tartotta fontosnak 47.old

Me-ei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/
oktatasi rendszere és forrasai 37.old

Müv.Tört.Írt. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Simay Imre, szobrasz

--

Az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola tanarai,tanarsegédei/segédtanarok/,-Simay Imre,-1910-1939.-Alakrajz, diszitőszobraszat. 52.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatasi rendszere és ~~xxxxxxx~~ formai 37.old forrasai

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp.

Simay Imre, szobrasz

Bécsi tanultsagu. Az 1912-es drezdai nemzetközi rajz és művészetoktatasi kongresszus kiallitasan diszitőszobras növendékeinek anygaval altalamos elismerést keltett.
41.old.

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/
oktatasi rendszere és forrasai 37.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Simay Imre

Hangulatos ónrajzokkal szerepel a KÉVE XII. kiállitásán, melyet a Nemzeti Szalonban rendeztek.
/-l-a./több tárlatról ir a Müvészet c. rovatban, igy "Dürer grafikai müvei"-ről és az Ernst Muzeumban rendezett kiállitásról.

A HÉT, Bp. 192o. okt. lo.
XXXI. évf. 31. sz. 478-479. lap.

SIMAI IMRE, szobrász

Imre Gábor 1890-ben született a veszprémmegyei Kisvatton. Az Iparművészeti Főiskolán /1907-1911/ Simai Imre tanitványa volt. 91.old.

SZIGETI ISTVÁN: IMRE GÁBOR szobrászművész érmei és plaket jei 91.old.

AZ ÉREM. Közlemények az éremgyüjtés köréből. XIX. évf. 196 . 26. szám. Bp.

SIMAI IMRE, szobrász

Debreczeny Tivadar szobrászművész, aki k890-ben Bereg szászon született és Iparművészeti Főiskolát végzett 1912-1919/, ott Simai Imre, Ligeti Miklós és Vass Viktor tanitványa volt. 19/331/old.

SZIGETI ISTVÁN: Debreczeni Tivadar szobrászművész érmei és plakettjei 19/331/old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------ XVII. 1961. 18.sz. 8p.

SIMAI IMRE, szobrász

Cserenyei kaltenbach István szobrászművész 1929-ben végezte el az Iparművészeti Főiskolát. Itt Mátrai Lajos, Orbán Antal és Simai voltak a tanárai.
4/132/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Cserenyei Kaltenbach István szobrász művész érmei 4/132/old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből.
------- V.V. 1958. 0.sz. sp.

SIMAI IMRE, szobrász

DEBRECZENY TIVADAR, szobrászművész Simainak is tanítványa volt. Egyebekben Ligeti Miklósnál és Vass Viktornál is tanult. 11/59/.old.

SZIGETI ISTVAN: Debreczeny Tivadar szobrászművész érmei és plakettjei 11/59/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyűjtés köréből. XI. é VI. 1956.4.wzám. Bp.

SIMAI IMRE?SZOBRÁSZ

Simai Imre

Rózsa Gyula: „Alkotókörösség" a századelőn
A kive művészegyesület kiállítása a kicskeméti galériában

Népszabadság, 1984. VII. 13

Simay Imre, szobrász

L: Márkus Géza

Vadas József: Lázár Kálmán 12.

Élet és Irodalom Bp. 1984. szept. 14. XXVIII/37

Simay Imre (1874-1955)

a kívalò állatszobrász szuggerztív erővel támasztotta fel az egyiptomias formákat, s ezzel nemcsak az egzotikum felé nyitott utat, hanem a tudatalatti tartományába is.

Szabadi Judit:A magyar szecesszió müvészete,Bp.1979.
Corvina

87.o.

Simay Imre (1874-1955)

Szobrászata érintkezik az iparművészettel, de művei, amelyek egyedülálló jelenségként hatnak szecessziós plasztikánkban, nem azzal a rutinos beidegződöttséggel készültek, mint általában jó alkalmazkodó képességű pályatársaiéi.

Szabadi Judit: A magyar szecesszió müvészete, Bp. 1979. Corvina

99.o.

Simay Imre

301. kép Beke majom a kölyökével, Gipsz.
49 cm MNG

302. kép Családi öröm Bronz 34 cm. MNG

Szabadi Judit: A magyar szecesszió művészete, Corvina Kp. 1979.

Simai Imre

Theisler György: Simay Imre szobrai a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményében.
MNG Évkönyvei II. Bp. 1974. 41-50 és 207-212.

A magyar müv.tört.irod.bibliográfiája 1974.
összeállitotta Vadászi Erzsébet

Művészettörténeti Értesitő 1977/1

75.old

Simay Imre

Szentgyörgyi István, Moiret Ödön, Kisfaludi St Stróbl Zsigmond, Róna József, Simay Imre, Beck Fülöp és Murányi, Berán Lajos szobrászok és Conrad Gyula festő nevét emliti meg Margitay Ernő: "Műcsarnok" c. kritikájában, mely folytatása előző beszámolójának a 48. sz. példányból. Itt is ismerteti a tárlaton bemutott müveket, s kifejezi elismerését, vagy birálatát.

Simay Imre: "III. Béla" c. müvét igen keményen birálja a kritika. Kimondottan rossznak tartja.

ÉLET, Bp. 19o9. nov. 28. I. évf. 49. sz. 720-721. lap.

Simay Imre

Az Iparmüvészeti Iskola saját épületében kiállitást rendezett növendékeinek ezévi munkáiból. Mátrai Vimos több kiállitást ismertet: a Képzőmüvészeti Főiskola és a Müegyetem jövendő müvésznemzedéke a Nemzeti Szalonban mutatta be müveit.

Az Iparmüvészeti Iskola tanára kara:

Sándor Béla és Ujváry Ignác a festészetben, Mátray Lajos, Orbán Antal és Simay Imre a szobrászatban, Udvary Géza, Márton Ferenc, Stein János és Szent-Istvány Gyula a figurális rajzban vezetik az ifjuságot.

A Mátrai-kritikában felsorolt összes müvésznevet lásd: Márton Ferenc festőmüvész nevénél.

Élet, Bp. 1923. juli. 1. XIX XIV. évf. 13. sz. 309. lap.

SIMAY IMRE, festő, szobrasz, iparművész

Mende Gusztáv tanára a főiskolán. Tanításának legérdekesebb része az akarat a művészjellem kialakítása köré csoportosultak. Mende évek múltán döbbent csak rá egy és más dologra, amit kaotikus előadásaiból akkor nem értett meg. E rádöbbenésnek talán éppen az assisi képek születése volt az eredménye. 60.old

SZABÓ JENŐ: Mende Gusztáv és művészete 40.old

SOPRONI SZEMLE? helytörténeti Folyóirat, XXVI.évf.
1972. 1.szám

Simay Imre, nobrák

Lárd: Kocsis András

Sziklai Júlia: Vérő... 3.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 2.

Simay Imre

szimbolikus és misztikus tartalmat ad mü-
vcinek. Vitüno" szobrokat alkotott állatokról-
grafikája Freudi álmokkal telitett.

Szabadi Judit: L'apparition du modern
style dans l'art graphique hongrois. Actes
Historiae Artium, Budapest 1973 3-4

3020

Simay Imre

szürrealista irányzat felé hajlik, akár-csak Nagy Sándor.

Szabadi Judit: L'apparition du modern style dans l'art graphique hongrois. Acta Historiae Artium, Budapest 1973 3-4

303 P

Simay Imre

Közölt műve:

15. p. „Ének", 1907. Reprodukció. Fehér-fekete.

Szabadi Judit: L'apparition du modern style dans l'art graphique hongrois, Acta Historiae Artium, Budapest 1973 3-4

Simay Imre

A modern magyar művészet egy jelentős
alakja.

Szabadi Judit: L'opposition du modern
style dans l'art graphique hongrois. Acta
Historiae Artium, Budapest 1973 3-4

3001

Simay Imre

Gránitszobrát ismerteti Marco: "A tavaszi tárlat" c. beszámolójában a Mücsarnokban rendezett kiállitásról: A két oroszlánt ábrázoló, irtózatos kemény anyagból kifaragott tömör szobron nyomon követhető "az intelligens, férfias próbálkozás, hogy a gránitból kifejthető formát a kifejező erő legvégső fokára" emelje.

A HÉT, Bp. 1908. ápr. 5. XIX. évf.
14. sz. 222-223. lap.

Simay Imre

Vadász Miklós művésztársával hasonlitja össze munkáját Tövis: "Grafika a Nemzeti Szalonban" cimmel közölt kritikájában, s megállapitja, hogy "mindkét művész megtette rajzán az utolsó vonást, olyan összhang árad belőlük. Mitünőek grafikáik."

A HÉT, Bp. 1908. május lo. XIX. évf.
19. sz. 3lo. lap.

Simay Imre szobrász

Kis majomszobrát kiemeli a kritika: bronzból való nagy, monumentális sikok, erélyes, vehemens gesztusokkal lesimitott felületek, szilárd egységbe zárt, eleven egyszerü formák. "Kis majomszobor, de monumentálisabb, mint egy háromemelete géniusz. Monumentális, mert szobor, mert tiszta plasztika."
Marco: "A téli tárlat I." cimmel számol be a kiállitásról.

A HÉT, Bp. 1906. nov. 18. XVII. évf.
46. sz. 769-770. lap.

SIMAY IMRE, szobrász

Szakál Ernő, aki Sopronban 1913-ban született, tanára volt az Iparművészeti Főiskolán. 1933-tól. 11./203/.old

SZIGETI ISTVÁN: Szakál Ernő szobrászművész érmei és plakettjei 11/203/.old.

AZ ÉRME, Különszám az éremgyűjtés köréből.
XV. 1959. 13.sz. Bp.

SIMAY IMRE, szobrász

Szentesy Hiesz Géza, szobrászmüvész, aki 1896-ban született Bpesten, az Iparmüvészeti Főiskolán Orbán Antalnak és Simay Imrének volt a tanitványa, 17/233/.old.

SZIGETI ISTVÁN: Szentesy Hiesz Géza szobrászmüvész érmei és plaket jei 17/233/.old.

AZ ÉREM, Közlemények az éremgyüjtés köréből.
-------- XVI. 1960. 14.sz. Bp.

Simay Imre

A Mücsarnokben rendezett tavaszi kiállitásról Tövis számol be a Müvészet c. rovatban. Elmondja, hogy ebben a formájában, ahogy ma látszik, ez az utolsó tavaszi tárlat "a müvészet főrendiházában," mint a Mücsarnokot nevezi. Ezután már helyet kell adni a modern müvészetnek, mivel a MIÉNK, -mely számarányra ugyan kicsiny, de értékben eddig is a leggazdagabb csoportja volt a magyar müvészetnek-, a napokban tagjai közé avatott harminegy müvészt, -huszonegy festőt és tiz szobrászt, s igy közel hatvan főre erősödött, ami müvészetpolitikai kérdésekben ezután számbelileg is megadja neki a döntő sulyt, melyesztétikai valőrje révén, eddig is joggal megillette volna.

A HÉT, Bp. 1909. ápr. 11. XX. évf. 15. sz. 255-256. lap.

Simay Imre

A MIÉNK uj tagjai: Szamovolszky Ödön, Telcs Ede, Vedres Márk, Beck Ö. fülöp, Gách István, Gárdos Aladár, Kallós Ede, Ligeti Miklós, Pásztor János szobrászmüvészek.
Boruth Andor, Czigány Dezső, Galimbert Sándor, Gulácsy Lajos, Herrer Caesar, Jávor Pál, Katona Nándor, Koszta József, Körösfői Kriesch Aladár, Márk Lajos, Mihalik Dániel, Nagy Sándor, Nyilassy Sándor, Olgyay Ferenc, Perlmutter Izsák, Pór Bertalan, Szlányi Lajos, Thorma János Ujváry Ignác, Zemplényi Tivadar, Zombory Lajos festőmüvészek.
A modern müvészek végre bevonulhatnak a Mücsarnokba, s igy a jó müvek is olyan bőviben lesznek, mint eddig a rosszak voltak.

A HÉT, Bp. 19o9. ápr. 11. XX. évf. 15. sz. 255-256. lap.

Simay Imre

A Müvészet c. rovat "A Mücsarnok tavaszi tárlata" cimmel számol be a kiállitáson szereplő müvekről, s igyen komolyan értékeli a művész kitünő munkáját, de a müvet nem nevezi meg.

A HÉT, Bp. 1909. ápr. 4. XX. évf.
14. sz. 234. lap.

Simay Imre

A Mücsarnokban rendezett kiállitáson szereplő müveit méltatja Tövis: "Grafika" c. kritikájában: "majmai a megfigyelés gondosságát dokumentálják."
Müvészet c. rovat közli a beszámolót.

A HÉT, Bp. 1909. febr. 14. XX. évf.
7. sz. 114-116 lap. között.

MDK

Simay Imre

Magyarság 1925. jun. 11. 14. o. - Simay Imre lett az Iparm. Isk. igazgatója,

Simay Imre

Hattyuvár, ónr.

Késő őszi reggel,"

Ősidőkből, "

Kéve 12. kiáll. 1920. okt. N.Szel.
11-12. 6.

KDK

Sinay Imre tanár

Zivatar előtt, ónr.

Hazafelé, "

Csend, "

Kévo 12. kiáll. 192o. okt. K.Szal.
11-12. o.

MDK

Simay Imre tanár

Szerelmi kéj, ónr.

Veszedelemben, "

Lesben, I.variáció, ónr.
" II. " "

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szsl.
11-12. o.

MDK

Simay Imre tanár

Társalgás, ónr.

Reggel, "

Leányka és a halál, ónr.

Kövé 12. kiáll. 1920. okt. H.Szal.

11-12. l.

MDK

Simay Imre tanár

Leda, ónr.

Lucina, "

Enyelgés, "

Kóve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal.

11-12. l.

Simay Imre
festő

M.D.K

Mende Gusztáv tanára volt
a Főiskolán.

Gatkai Endre: Mende Gusztáv
Művészet, 1964. május - 48 kap

MOK

Simay Imre Károly

A kedvenc, of.

KEVE II. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

13. 1.

MDK

Simay Imre Károly

A haldokló, of.

KÉVE 11. kiáll. N.Szal. 1918. nov.

11. l.

MDK

Simay Imre festő és szobr.

a KÉVE művésztagja

KÉVE 14. kiáll. N.Szal. 1923. márc.
3. l.

MDK

Simay Imre tanár

Rege, ónrajz

Gyülekezés, "

Merengés, "

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal.
11-12. o.

MDK

Simay Imre tanár

Völgytó, ónrajz

Hattyuk, I.variáció, "

" II. " "

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal.
11-12. o.

Plasztika, – XX. sz. (1900-1919) – Körplasztika

Simay István „Oroszlánok"

Revue de Hongrie

1908. I. ann. 367-373. l.

Tavassi Tárlat a Műcsarnokban.

MDK

Simay Imre festő és szobr.

a KÉVE ügyvezetőségi tag

KÉVE 14. kiáll. N.Szal. 1923. márc. 2. l.

MDK

Simay Imre tanár

Majomcsoport, gipszöntv.

Zápor, önrajz

Hegyi tó, "

Kéve 12. kiáll. 192o. okt. N.Szal.
11-12. o.

MDK

Simay Imre szobr. és festőm.

Kéve 16. kiáll. 1925. nov. N.Szal.
2. o.

MDK

Simay Imre szobr.

Kéve 12. kiáll. 1920.okt. N.Szal 4. l.

MDK

Kéve K.kiáll. 1917. N.Szol.

M. D. K.

SIMAY Imre szobrász

1874 – 1955.

1449. Csalódi öröm Ltsz.: 3223

1450. Ikrek (1906.) Ltsz.: 3695

1451. Oroszlánpár Ltsz.: 3809.

1452. Beteg majom a zöldtével, szobor Ltsz.: 7836.

1453. Ülő majom a zöldtével, szobor Ltsz.: 7855. ./.

A M. N. Galéria állagjegyzéke T./b. rész Bp. 1959 145 – 147. l.

MDK

Simay Imre

Magyar Iparművészet 1929. 117.o.

MOL

Sinai Imre

festő, szobrász, grafikus

művei a grafikai kiállításon.

– Nemzetközi grafikai kiállítás a Műcsarnokban

Grafikai Szemle 1969 évf. 2. sz. 29. l.

Sinay Imre

l.

Rimp. 240. l.

Simay Imre

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Néhány érdekesen opalizáló tenger-képével.

Magyar Hirlap
1934.I.14.

MDK

Simay Imre

neve emlitve

Szegedi képzőmüv. tárlata. N.Gal. 1967.aug.

Sinai

l.

LykaMagyműIC00-50

162. l.

Plastika (1900-1919) — Körplastika.

Simay: lovasszobor.
(Imre?)

Plastika (1900-1919) Körplastika

Simay Imre: "III. Béla"

Reine de Hongrie

1907. II. ann. IV. I. 760-763. l.

Tél. Tárlat.

Simay Imre

festőművész

Céhbeliek jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Esti Kurir
1934. I. 17.

Simay Imre

festőművész

Céhbeliek kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Dinamikus tájképeivel.

Függetlenség
1934.I.14.

Simay Imre

M.D.K

Az Iparművészeti Főiskolán
Grantner Jenő szobrász tanára
volt.

Haits Géza: Grantner Jenő szobrászművész műtermében
Művészet, 1967. február - 24 kap

Simay Imre

festőművész

Céhbelick Kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Budapesti Hirlap
1934.1.14.

584 **Wágner Géza.** Strassburgi részlet. Vízf. Eladó.

585 **Csánki Dénes.** Állat-tanulmányok. Színes rajz. Eladó.

586 **Boemm Ritta.** Templom Ercsiben. Vízf. Eladó.

587 **Boemm Ritta.** Virágos kert. Vízf. Eladó.

588 **Boemm Ritta.** Részlet Ercsiben. Vízf. Eladó.

589 **Boemm Ritta.** Téglarakodó Battán Vízf. Eladó.

540 **Boemm Ritta.** Százhalombatta. Vízf. Eladó.

*541 **Boemm Ritta.** Virágzó almafa. Vízf. Eladó.

542 **Garzó Berthold.** Konyhában. Vízf. Eladó.

543 **Garzó Berthold.** Esti munka. Vízf. Eladó.

544 **Basch Árpád.** Illusztrációk a műveltség könyvtárához. Szénrajzok. Magántulajdon.

545 **Basch Árpád.** Címlapok (Illusztrációk.) Vízf. Magánt.

546 **Basch Árpád.** Illusztrációk és Címlap. Szén- és tollrajz. Magántulajdon.

XV. TEREM.

547 **Klammer Mariska.** Út a szőlőben. Olajf. Eladó.

548 **Nagy Vilmos.** Nyári napon. Olajf Eladó.

549 **Tátray Lajos.** Őszi hangok. Olajf. Eladó.

550 **Szirmai Antal.** Birkanyáj a Tisza partján. Olajf. Eladó.

551 **Tátray Lajos.** Délelőtti nap. Olajf. Eladó.

552 **Lechner J. Ödön** Simon Gyula háza Szolnok. Olajf. Magántulajdon.

553. **Szirmai Antal.** Szőllő (csendélet.) Olajf. Eladó.

554 **Gross Béla.** Az anya kincse. Olajf

555 **Illés Antal.** Estve. Olajf. Eladó.

556 **Krutsay Ferenc.** Ketten. Olajf. Eladó.

557 **Madarász Victor.** Perényi Péter. Olajf. Eladó.

Simay Imre

503 **Simay Imre.** Vigasztalás. Tollrajz. Eladó.
504 **Simay Imre.** Hazafelé. Színes tollrajz. Eladó.
505 **Tichy Gyula.** A tenger halottja. Rajz. Eladó.
506 **Simay Imre.** Enyelgés. Tollrajz. Eladó.
507 **Simay Imre.** Enek. Tollrajz. Eladó.
508 **Simay Imre.** Vallomás. Tollrajz. Eladó.
509 **Simay Imre.** Viszontlátás. Tollrajz. Eladó.
510 **Simay Imre.** Papnő. Tollrajz. Eladó.
511 **Simay Imre.** Szirének. Tollrajz. Eladó.
512 **Bakoss Tibor.** Heverés. Vízf. Eladó.
513 **Bakoss Tibor.** Kappan. Vízf. Eladó.
514 **Bakoss Tibor.** Tollászkodó tyúk. Vízf. Eladó.
515 **Bakoss Tibor.** Pihenő tyúkok. Vízf. Eladó.
516 **Bakoss Tibor.** Baromfipár. Vízf. Eladó.
517 **F. Alkony István.** Szürkület. (Stilizálva.) Tempera vízf. Eladó.
518 **Linek Lajos.** Szemere Miklós. Rajz. Eladó.
519 **Linek Lajos.** Rakovszky István. Rajz. Eladó.
520 **Linek Lajos.** Viktoria királynő. Rajz. Eladó.
521 **Linek Lajos.** Formula. Rajz. Eladó.
522 **Tichy Gyula.** Akasztott ember. Rajz. Eladó.
523 **Zádor István.** Czipőjét kötő fiú. Rajz. Eladó.
524 **Kádár Béla.** Tavasz. Pastel. Eladó.
525 **Baranski E. László.** Szélmalom. Vízf. Eladó.
526 **Augustin Mariska.** Lulu. Színezett rajz.
527 **Basch Árpád.** Meseképek. Olajf. Egyenkint eladók.
528 **Prof. Tisov Ivan.** Senj város. Vízf. Eladó.
529 **Kende István.** Zebegényi részlet. Vízf. Eladó.
530 **Wellmann Rób.** Arckép. Rajz. Magántulajdon.
531 **Wellmann Rób.** Tanulmány. Rajz. Magántulajdon.
532 **Wellmann Rób.** Arckép. Rajz. Magántulajdon.
533 **Vámossyné Eleőd Carola.** Szt.-Márkus templom. Vízf.

Sinay. Imre

Mohair

Milano 1906

81. P.

Simay Imre szobrán

Művészet, 1922. II. 70. o.

a Kéve kiállítása.

Simay Imre Sobrán

Művészet, 1922. II. 70. o.

A Kéve kiállítása.

Simay Imre ip

Magyar Művészet, 1926

303.o.

Elismerés a Monsai iparművészeti kiállítás magyar kiállítóinak.

Simay Imre

Majmok, 1905, bronz, 38 cm magas, szép művészeti Múzeum, fekete-fehér tábla reprodukció

E. Gádor - G. Pogány: Ungarische Bildhauerkunst, Budapest, 1955, 88 l.

Simay Imréné

Karakterfeje, a miskolci Lévay József-Egy. képkiáll.-án.

P.H.930.XII.7.

DURAZZÓ LÁTKÉPE A KIKÖTŐVEL, A VÁROS MÖGÖTTI HEGYEKRŐL NÉZVE.

VÁSÁRLÓ SZERB KATONA DURAZZÓ FŐUTCZÁJÁN.

KÉPEK A SZERBEK ÁLTAL MEGSZÁLLOTT DURAZZÓBÓL. — A Vasárnapi Ujság eredeti fölvételei.

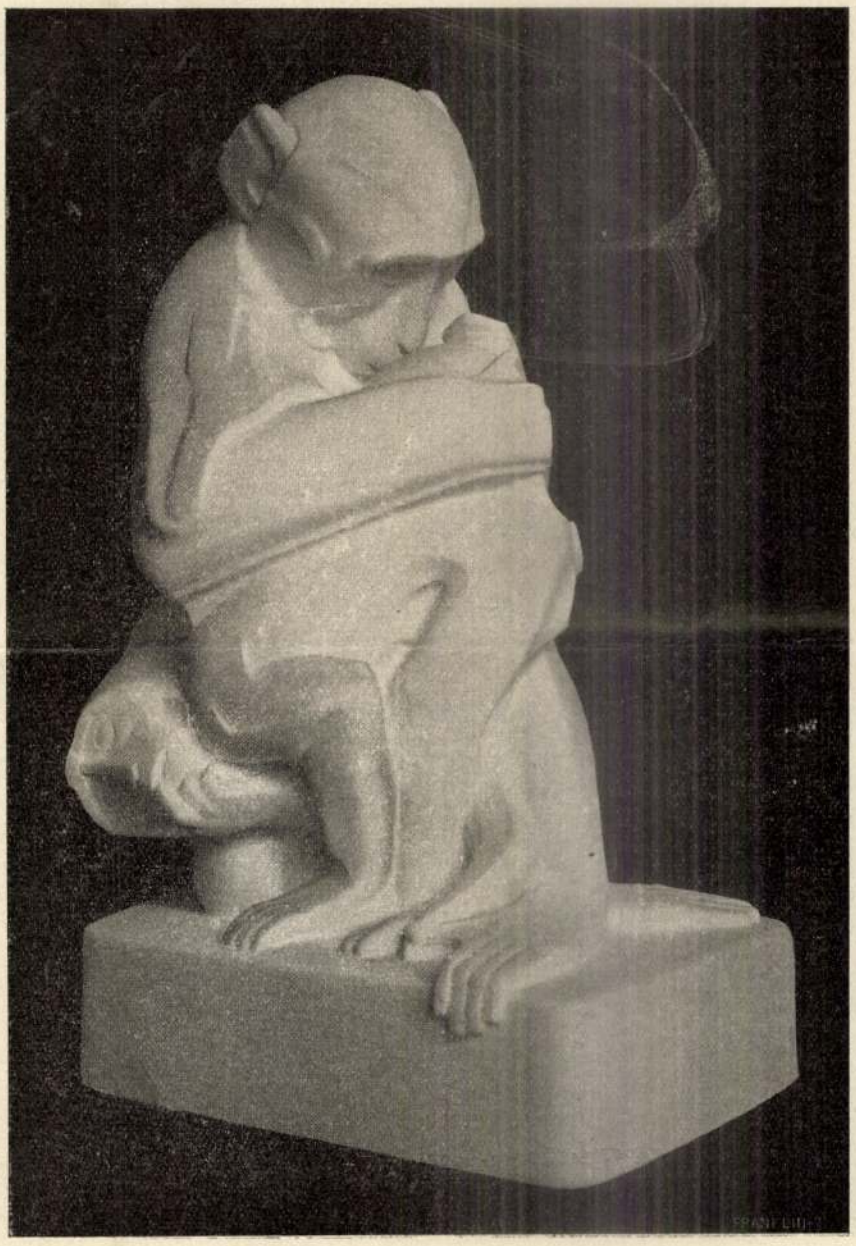

ANYAI SZERETET.

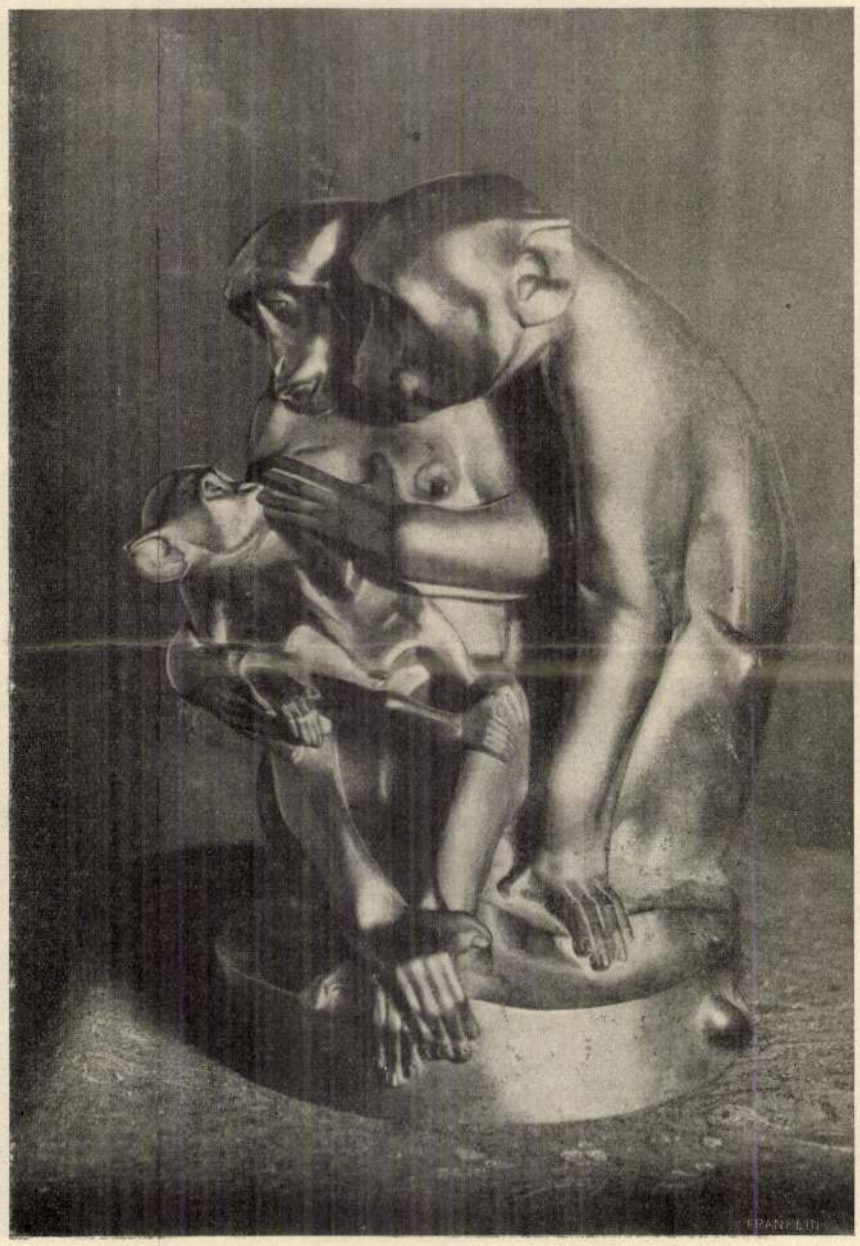

A CSALÁD.

LOVAS RELIEF.

SIMAY IMRE SZOBORMŰVEI. — Balogh Rudolf fölvételei.

kor megfelelt, …zázados
pályafutása. … tudós
Ballagi Mór … János,
Tompa Mihá… , Szász
Károly, Széká… lgoztak
bele. Ballagi 18… zs Sán-
dor tanár, maj… , *legifj.*
Szász Károly. … Protes-
tans Naptár» … viseli.

A most me… naptári
részen kívül s… vonat-
kozású, szórak… eményt
tartalmaz, szá… Protes-
táns új képes … Méhner
Vilmos-féle k… dapest,
IV., Egyetem-… l, mint
bármely más … illérért
megrendelhető …

A kötelező … ándor.
A szerző, ki a l… k híve,
könyvében be… rdéssel,
részletesen isn… elen ál-
lását is. A k… sséggal
gyüjtötte össz… gkülön-
bözőbb államo… a köz-
ügyek iránti é… gban az
1893-iki összv… ül átlag
csak 18 szavaz… szágban
pedig 23 stb. … iazó ta-
nulmány Pozs… jelent
meg s ára 3 ko…

A legutóbbi műkiállításokról a közönség élénk emlékezetében lehet *Simay* Imre, a ki a «majomlélektan»-nak hatásaiban derült, de egyébként mélyrehatható s komoly művészi munkát kivánó területén általános érdeklődést tudott kelteni. Nem egyszerű fényképezője az állatvilágnak, hanem valóságos buvára a majmok majd komoly, majd derűs hangulatainak. Az a képe is, melyet mai számunkban bemutatunk, a gondos megfigyelés és szellemes előadás jelességeivel tűnik ki.

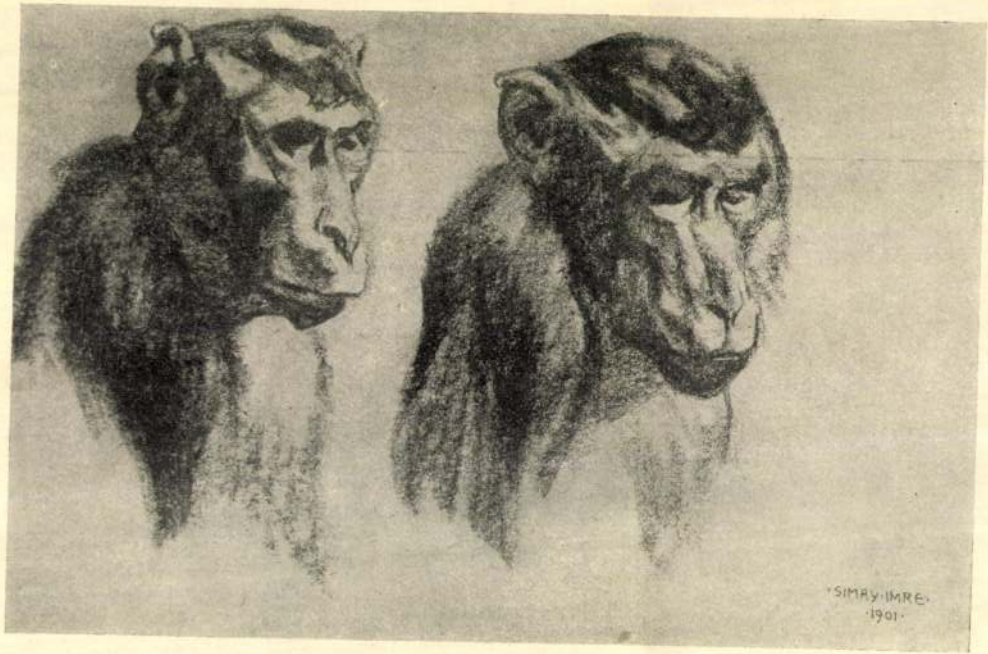

Simay János: Férj és feleség.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Simay Imre

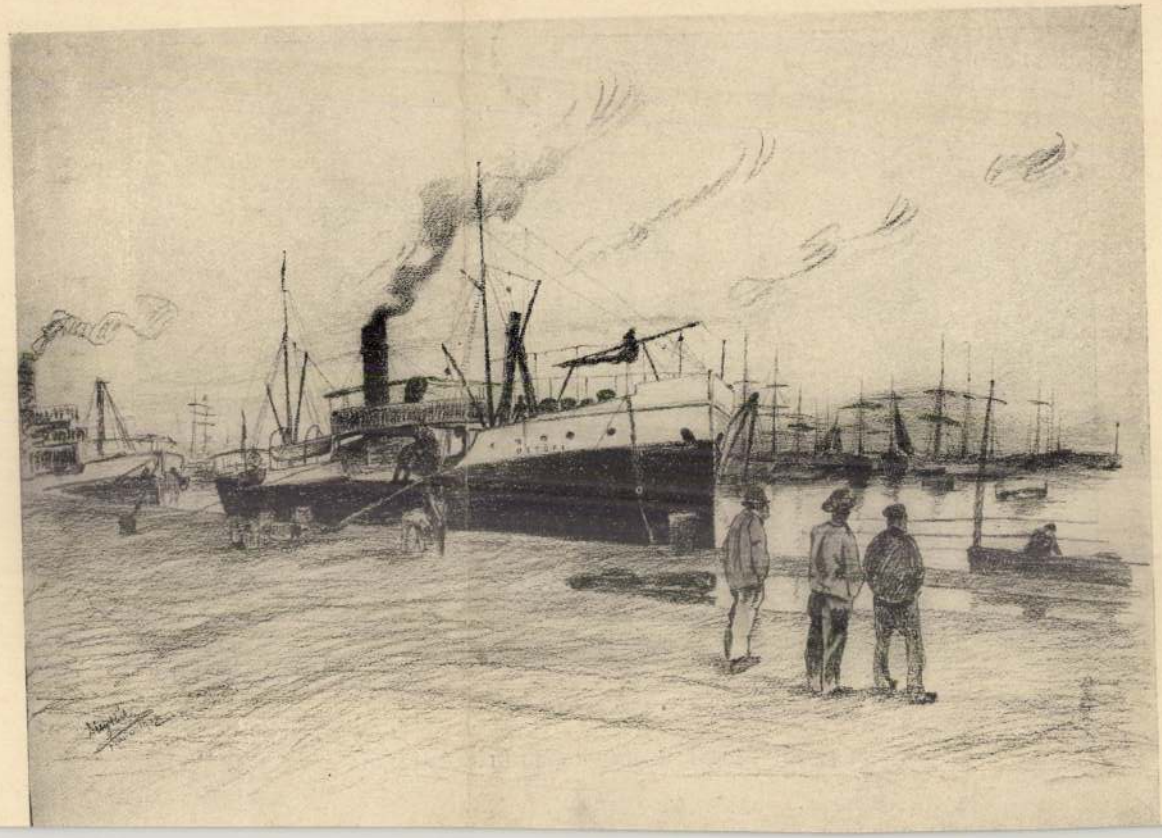

részleteit megállapítsák. Az értekezletre összegyűlteket *Wenckheim* grófné meleg köszönő szava fogadta, azután *Lukács* György főispán ismertette a kiállítás célját, rendeltetését. *Kovács* Gyula, a kiállítás igazgatója a kiállítás elrendezéséről adott számot és a hölgyekre váró munka rendjét ismertette. Az emeleti helyiségekben külön csoportokban mutatják be Békés vármegye háziiparát és népéletét, ott lesznek az izléssel berendezett parasztszobák is. A földszinti nagy teremben, a melyet gyönyörűen díszítenek, *harminczhat sátorban* az ország minden vidékéről való magyar népipari különlegességeket fognak árulni úri hölgyek nagy változatosságban és olcsó, szabott áron. A kiállítást deczember 6-ikán *József Ágost* főherczeg és neje *Auguszta* főherczegnő nyitja meg.

Szobrok. Mindenfelé készülnek szobrok az országban. Budapesten most a többi közt a *Szabadságszobor* ügye érdekli a művészeket és a közönséget. A *Szabadságszoborra* a városi hatóság több mint húsz év előtt rendezett gyűjtést és tekintélyes összeg gyűlt össze. A városi közgyülés elhatározta, hogy a Szabadság-szobrot a Szabadság-téren, a Kossuth-szobrot pedig a parlament előtti téren kivánja fölállítani. A Szabadság-szoborra nézve a főváros közoktatásügyi bizottsága pár nap előtt állapitotta meg a pályázat föltételeit. E szerint a Szabadság-szobornak az 1848/49-iki szabadságharczot kell megörökítenie. Kettős pályázat lesz. Az első vázlatos, a melyen minden hazai művesz részt vehet. Ebből választják ki azokat a munkákat, a melyeket a második pályázatra érdemesnek itélnek. A második pályázaton részletesebben kidolgozott mintával kell pályázniok a kiválasztottaknak. A má-

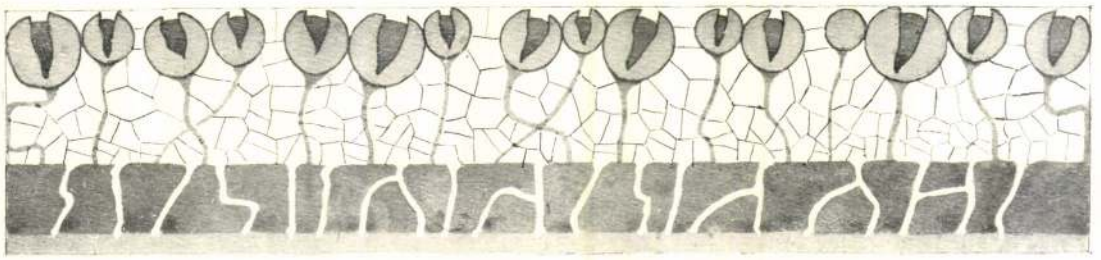

MŰVÉSZETTÖRTÉNELMI KUTATÁSOK

Maholnap tíz esztendeje, hogy művészeti emlékeink tanulmányozása végett keresztül-kasul járom Magyarországot. Kezdetben pusztán elméleti ismereteim praktikus kipróbálása volt utam célja, valahányszor szabad időmben egy-egy vidék régi épületeit sorra vizsgáltam. Majd egy-egy monografiám kedvéért egész sor vármegyén utaztam végig s többnyire rohanvást, mert pusztán a magam kedvteléséből kutatva s a magam erejére utalva, sem időm, sem módom nem volt ahhoz, hogy az akkor közelebbről érdeklő dolgokon kívül az emlékek többi csoportjaira is behatóbban ügyet vessek.

De már ezen, ugyancsak korlátolt eszközökkel s szinte lóhalálában végzett kutatásaim közben is egészen más színben tárult elém művészetünk multja, mint ahogy ennek képét művészettörténelmünk úttörő művelői megrajzolták, akik szintén korlátolt eszközökkel s a modern technika nem egy hasznos vívmányát nélkülözve, ugyancsak elismerésre méltó buzgalommal végezték föladatukat, amidőn koruk érdeklődésének és a dolgok logikai rendjének megfelelően, elsősorban középkori építészetünk emlékeire fordították figyelmüket, ezeket mérték föl, rajzolták le s ismertették irásban és képben.

Úttörő műtörténetíróink kutatásának módszeréről igen érdekes képet nyujtanak Henszlmann, Römer és Ipolyi, valamint kortársaik archaeologiai levelei, amelyeket az „Archaeologiai Értesítő"-ben s az ezzel kapcsolatos „Közlemények"-ben közöltek. A fotografálás primitiv korában érdemes úttörőink javaidejét az általuk fölfedezett régi épületek és ezek részleteinek lerajzolása meritette ki. Ha e mellett az emlék építészeti sajátosságainak tanulmányozására még maradt is idejük, az egy-egy templomban fölhalmozott műkincsek tüzetes megvizsgálása csak ritkán volt módjukban. Ez az oka annak, hogy míg például Henszlmann Imre a Szepességben végzett kutatásai ismertetésében a legjelentéktelenebb falusi templomot is tüzetesen méltatja, az ebben látható szárnyas oltárokat s egyéb emlékeket, amelyek művészi értéke az épületét rendszerint jóval felülmulja, többnyire nem is említi, vagy csak futólag ismerteti.

A Szepesség egyébként régi műtörténetíróink kutatásainak általában a legkedveltebb színhelye volt s nem buzgóságuk fogyatékossága, hanem pusztán eszközeik és módszerük tökéletlensége az oka annak, hogy amidőn tavaly a „Szepes vármegyei Történelmi Társulat" megbízásából csaknem negyedfél hónapon át e vidéket keresztül-kasul jártam, utam valósággal fölfedező út volt. Igaz, hogy lelket-testet kimerítő s kellő gyakorlottság mellett

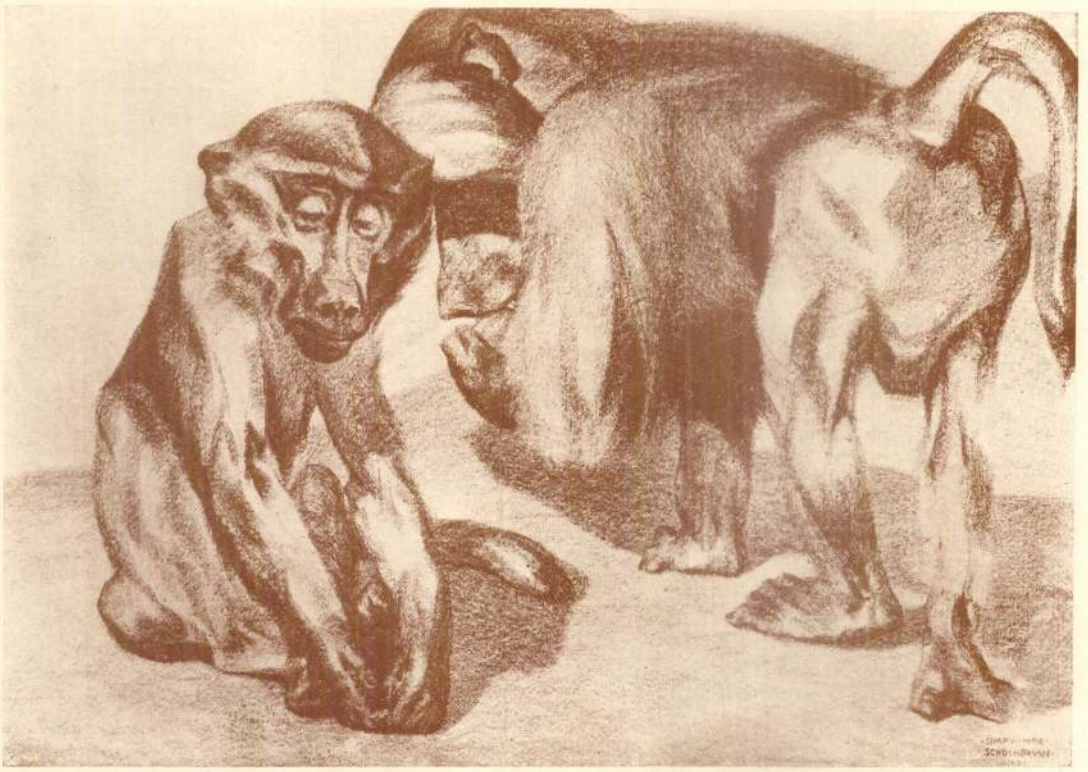

PÁVIÁNPÁR
SIMAY IMRE KRÉTARAJZA

is csak ritkán megbízható rajzok készítésére nem kellett időmet elfecsérlenem. Ezt jóval tökéletesebben fotografáló gépem végezte el. S miközben sötét falusi templomokban a gép néha óra hosszat is nyitva maradt, elég időm volt ahhoz, hogy a templomot keresztül-kasul vizsgáljam, műkincseit behatóan tanulmányozzam. Még sem merem állítani, hogy a Szepesség a műtörténelmi kutatásra nézve most már kimerített talaj. Hogy gyakran mily sajátságos és viszontagságos régi művészetünk emlékeinek sorsa, arra valójában csak ez idén jutottam rá, amidőn mult évi tanulmányutamétól eltérő szempontból Sáros vármegyét kutattam át. Szepességi kutatásaim célja anyaggyűjtés volt a vármegye építészeti emlékeiről szóló munkámhoz, amelynek megírásával a fentebb említett társulat bízott meg. Sáros vármegyét Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter úr megbízásából faluról-falura oly célból jártam be, hogy a gondozatlanul heverő s megőrzésre méltó műkincseket összeírjam s ezeknek a Sárosvármegyei Múzeum számára való megszerzését közvetítsem. Azt hiszem, hogy nálunk ez volt az első ilyen természetű megbízás s bízvást állíthatom, hogy kutatásaim eredménye nemcsak kielégítő, de várakozáson felül is nagy. S ha a Sárosvármegyei Múzeum pusztán azokat az emlékeket szerzi meg, amelyek a templomok padlásán, lomtárában használatlanul hevernek, oly érdekes gyűjtemény kerekedik ezekből, aminővel vidéki múzeum nálunk eddig aligha dicsekedik s amelynek egyik-másik emlékcsoportjára fővárosi múzeumaink is büszkék lehetnének.

Mint immár nyilvánvaló, a „Műemlékek Országos Bizottsága“ a kultuszminiszterium megbízásából, vidékek szerint, műemlékeink tüzetes összeírását tervezi, elsősorban oly célból, hogy megőrzésükről behatóbban gondoskodhassék. Hogy ez nálunk ugyancsak

Művészet 1904.

Simay Imre

1 pld fut az
anyagban

115.	Lesben. I. variáció.	Önrajz.	Eladó.
116.	Lesben. II.	„	„
117.	Zivatar előtt.	„	„
118.	Hazafelé.	„	„
119.	Csend.	„	„
120.	Hattyúvár.	„	„
121.	Késő őszi reggel.	„	„
122.	Ősidőkből.	„	„
123.	Leda.	„	„
124.	Lucina.	„	„
125.	Enyelgés.	„	„
126.	Társalgás.	„	„
127.	Reggel.	„	„
128.	Leányka és a halál.	„	„
129.	Nirvána.	„	„
130.	Meditatio.	„	„
131.	Megfagyott pajtás	„	„

MIHÁLY RUDOLF.

132. Ősz. I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. IX. Vízfestmények. Nem eladók.
133. Tél. I. II. III. IV. V. Vízfestmények. Nem eladók.
134. Tavasz. I. II. III. IV. V. VI. VII. Vízfestmények. Nem eladók.
135. Nyár. I. II. III. IV. V. VI. Vízfestmények. Nem eladók.
136. Arckép. I. II. III. IV. Vízfestmények. Nem eladók.

XII. kiállításunk számára a RIGLER JÓZSEF EDE PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG készítette az összes nyomtatványokat.

A termekben levő butorokat RÉTHI ZSIGMOND RÉGISÉG- ÉS ÉKSZERKERESKEDŐ cég, Budapest, IV., Városház-utca 1. engedte át szivességből.

A növénydísz KMOSKÓ MIHÁLY ÉLŐ- ÉS MŰVIRÁG KERTÉSZETÉBŐL, Budapest, VI., Eötvös-utca 6—8. való.

Rigler r.-t. Budapest.

84.	Déli napsütés.	Ceruzarajz.	1.500 K
85.	Travenanzes völgye.	„	1.500 „
86.	Skutarii utca.	Krétarajz.	1.000 „
87.	Dulcigno.	„	1.000 „
88.	Charing Cross Bridge.	Ceruzarajz.	Magántulajdon.
89.	Rijeka.	Krétarajz.	1.000 „
90.	Hid Montenegróban.	„	1.400 „

KÖVESHÁZI KALMÁR ELZA.

91.	Faszobrok.	Egynek ára	6.000 K

SZABLYÁNÉ LOHWAG ERNESZTIN.

92.	Tanulmány.	Szénrajz.	Magántulajdon
93.	Arcképek.	Elefántcsontminiatürök.	„
94.	„	„	„
95.	„	„	„
96.	Tanulmány.	Vizfestmény.	„
97.	„	„	„
98.	„	Krétarajz.	„
99.	„	„	„
100.	„	„	„
101.	„	„	„
102.	„	Ceruzarajz.	„
103.	„	Krétarajz.	„

SIMAY IMRE TANÁR

104.	Majomcsoport.	Gypszöntvény.	Eladó.
105.	Zápor.	Önrajz.	„
106.	Hegyi tó.	„	„
107.	Rege.	„	„
108.	Gyülekezés.	„	„
109.	Merengés	„	„
110.	Völgytó.	„	„
111.	Hattyúk. I. variáció.	„	„
112.	Hattyúk. II. „	„	„
113.	Szerelmi kéj.	„	„
114.	Veszedelemben.	„	„

HARANGHY JENŐ

53. Novii temetés. Olajfestmény. Magántulajdon.
54. A sínen keresztül. Szinezett kőrajz, egyetlen példány. 1.000 K

REMSEY ZOLTÁN.

55.	Pihenő pásztorok.	Olajfestmény.	15.000 K
56.	Gyárudvarban.	„	20.000 „
57.	Munkás a diósgyőri vasgyárból.	Olajfestmény.	15.000 K
58.	Legeltető gyermekek.	Olajfestmény.	12.000 „
59.	Erdélyi menekült nő.	„	8.000 „
60.	Isonzói emlék.	„	8.000 „
61.	Önarckép.	„	6.000 „
62.	Ivók.	„	5.000 „
63.	Téli csend.	„	5.000 „
64.	Kirándulók	„	2.500 „
65.	Alkony.	„	1.000 „
66.	Palicsi emlék.	„	1.000 „
67.	Szadai részlet.	„	800 „
68.	Napsütéses táj.	„	800 „
69.	Tóparti magyar házak.	„	1.000 „
70.	Imádkozó öreg nő.	„	800 „
71.	Elnémult csatatér.	Vizfestmény.	2.000 „
72.	Szabók a fronton.	„	1.000 „
73.	Pihenő katona.	Tollkarc.	900 „
74.	Munkás család.	„	800 „
75.	Apotheozis.	„	800 „
76.	Román fenyvesekben.	Grafit.	800 „
77.	Földalatti lövészárok.	„	1000 „
78.	Gránátvető.	„	800 „
79.	Tüzér őrszem.	„	600 „
80.	Arató.	Tollkarc.	800 „

TICHY GYULA †

81. Mária Terézia az ikavai hársak alatt. Tempera. Magántulajdon.

LÉNÁRD RÓBERT.

82.	Mátyástemplom.	Krétarajz.	2.000 K
83.	Tabán.	„	2.000 „

NAGY SÁNDOR.

22. Öreg szilvafa. Olajfestmény. 10.000 K
23. Parsival a Monserrát (fürészelt hegyek) előtt. Olajfestmény. 12.000 K
24. Magyar Kázmér nemzetgyűlési képviselő arcképe. Olajfestmény. Magántulajdon.

REMSEY JENŐ GYÖRGY

25. Párkák.. Olajfestmény. Eladó.
26. Nagybányai aranyásó. „ Magántulajdon.
27. A bánffyhunyadi félkegyelműek. Olajfestmény. Magántulajdon.
28. Énekes koldusok. Olajfestm. A Székesfővárosi Muzeum tulajdona.
29. Bánffyhunyadi koldus. Olajfestmény. Magántulajdon.
30. A szegény babacsináló asszony. Olajfestmény. Magántulajdon.
31. Pythia. Olajfestmény. „
32. Magdolna Jézus lábainál. Tempera. Eladó.
33. Borozók. Olajfestmény. Magántulajdon.
34. Erdélyi menekültek. Olajfestm. A Magyar Nemzeti Szövetség tulajdona.
35. Mármarosi menekültek. Olajfestm. „
36. Sebesültek. „ „
37. Anyám arcképe. Olajfestmény. Az Orsz. Szépművész. Muzeum tulajdona.
38. Anyám arcképe. „ Magántulajdon.
39. Nő virágos ággal. „ „
40. Festő arcképe. „ 15.000 K.
41. Kárpáti őrszem. „ Eladó.
42. Önarckép. „ Magántulajdon.
43. Önarckép. „ Eladó.
44. Kosztümös önarckép. „ Magántulajdon.
45. Önarckép. „ 10.000 K.
46. A kiáltó. „ Magántulajdon.
47. Vágparti tájék. „ 15.000 K.
48. Ködfoszlás a Dunán. „ Az Orsz. Szépművész. Muzeum tulajdona.
49. Szent Antal csodálkozása. Olajfestm. Eladó.
50. Rőzsehordó asszony. Olajfestmény. Magántulajdon.
51. Út Zelenika felé. Olajfestmény. 10.000 K.
52. Castelnuovoi utca. „ 10.000 K.

KŐRÖSFŐI KRIESCH ALADÁR †

1. Önarckép. Tempera. Magántulajdon.

SZABLYÁNÉ LOHWAG ERNESZTIN

2. Gyermekarckép. Olajfestmény. Magántulajdon.

KONSTANTIN FRIDA †

3. Tájképvázlat. Olajfestmény. Magántulajdon.

BENKHARD ÁGOST TANÁR

4. Arckép.	Olajfestmény.	Magántulajdon.	
5. Hegyaljai táj.	„	25.000 K	
6. Április.	„	25.000	„
7. Cyklamen	„	15.000	„
8. Erdő.	„	9.000	„
9. Napfényes erdő.	„	12.000	„
10. Csend a hegyekben.	„	20.000	„
11. Istálló.	„	14.000	„
12. Lágymányos.	„	18.000	„
13. Alvó nő.	„	25.000	„
14. Alvó nő.	Szénrajz.	1.500	„
Tanulmány a Kéve 1919/20. évi tagilletményéhez.			
15. Erdő széle.	Olajfestmény.	18.000	„
16. Virágzó őszibarackfák.	„	18.000	„
17. Ut a faluba.	„	20.000	„

CSÓK ISTVÁN

18. Vampirok. Olajfestmény. Bakonyi Károly úr tulajd.

RÉTI ISTVÁN

19. Nagybányai tájkép. Olajfestmény. Kármán Aladár úr tulajdona.
20. Veranda napsütésben. Olajfestmény. 40.000 K

SZABLYA FRISCHAUF FERENC TANÁR

21. Esti séta. Olajfestmény. 30.000 K

VÁSÁRLÁSI FELTÉTELEK.

A katalógusban kitüntetett összegek szabott árak és azokból csakis a „KÉVE" művésztagjai, pártfogói és műpártolói kaphatnak 10% engedményt.

A vételár 25%-a a vásárláskor, a többi 75% pedig 14 napon belül, legkésőbb azonban a kiállítás bezárásakor fizetendő.

A műtárgy csak a kiállítás bezárása után kézbesíthető a vásárlónak.

A művész tulajdonjoga visszatérítési kötelezettség nélkül a műtárgy teljes kifizetéséig marad érvényben.

A hazaszállítás a vásárló veszélyére történik.

A műtárgyak eladására kizárólag Kató Kálmán műtáros van feljogosítva.

A NEMZETI SZALON IGAZGATÓSÁGA:

ELNÖK:

GRÓF ANDRÁSSY GYULA V. B. T. T.

ALELNÖK:

HORVAI JÁNOS SZOBRÁSZMŰVÉSZ

IGAZGATÓ:

DÉRY BÉLA

IGAZGATÓSÁGI TAGOK:

BAUMAN MÁRTON GELLÉRT JENŐ
KATONA NÁNDOR KÉZDI KOVÁCS LÁSZLÓ

MŰTÁROS: KATÓ KÁLMÁN

TITKÁR: KENDE JÁNOS

ÜGYÉSZ:

DR. KÉPESSY JÓZSEF

PÉNZTÁROS:

WEISER KÁLMÁN

REMSEY JENŐ festőművész, Gödöllő,
REMSEY ZOLTÁN festőművész, Gödöllő,
SIMAY IMRE szobrászművész, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, Budapest, II., Bors-u. 12.,
SZABLYA FRISCHAUF FERENC festőművész, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, Budapest, VII., Damjanich-utca 32.,
TICHY KÁLMÁN festőművész, Rozsnyó.

TISZTELETBELI TAGOK:

BERETVÁS HUGÓ
DARUVÁRI Dr. DARUVÁRY GÉZA
LYKA KÁROLY
Dr. MAJOVSZKY PÁL
LÁSZLÓFALVI Dr. VÉLICS LAJOSNÉ.

A GAZDASÁGI IGAZGATÓTANÁCS TAGJAI:

BERETVÁS HUGÓ BORBÁS LAJOS
FORRÓ RÓBERT
SZABLYA JÁNOS ügyvezető-igazgató
Dr. VERMES KÁROLY jogtanácsos.

ELHUNYT TISZTELETBELI MŰVÉSZTAGOK:

HOLLÓSSY SIMON festőművész, † 1918. május 8. — KŐRÖSFŐI KRIESCH ALADÁR festőművész, † 1920. június 17. — BÁRÓ MEDNYÁNSZKY LÁSZLÓ festőművész, † 1919. április 17. — SZINYEI-MERSE PÁL festőművész, † 1920. február 20.

ELHUNYT MŰVÉSZTAGOK:

GÖRÖNCSÉR GUNDEL JÁNOS festőművész, alapító tag, † 1908. június 13-án. — MÁTÉ ILONA festőművésznő, alapító tag, † 1908. október hó 4-én. — SZŐRI JÓZSEF rendes tag, † 1914. október hó 1-én a hazáért az uzsoki szoros hősies védelmében. — KONSTANTIN FRIDA festőművésznő, alapító tag, † 1918. december hó 29-én. — TICHY GYULA festőművész, rendes tag, † 1920. június hó 22-én.

ELHUNYT TISZTELETBELI TAG:

LÁSZLÓFALVI Dr. VÉLICS LAJOS.

A „KÉVE“ TISZTIKARA:

ELNÖK:

SZABLYA FRISCHAUF FERENC
festőművész.

ÜGYVEZETŐSÉGI TAGOK:

BENKHARD ÁGOST festőművész,
LÉNÁRD RÓBERT festőművész,
REMSEY JENŐ festőművész,
SIMAY IMRE szobrászművész.

TISZTELETBELI MŰVÉSZTAGOK:

CSÓK ISTVÁN festőművész, Budapest, II., Ilona lépcső 3.,
RÉTI ISTVÁN festőművész, Bpest, I., Fehérvári-út 26.,
NAGY SÁNDOR festőművész, Gödöllő,
RIPPL RÓNAI JÓZSEF festőművész, Budapest, I., Kelenhegyi-út 12.

MŰVÉSZTAGOK:

BENKHARD ÁGOST festőművész, a Fővárosi Iparrajziskola tanára, Bpest, I., Lágymányosi-u. 17.,
BIRKNERNÉ RITTER MARGIT iparművésznő, Budapest, VI., Szív-utca 54.,
HARANGHY JENŐ festőművész, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, Budapest, IX., Kinizsi-utca 31.,
HUSZÁR KÁROLYNÉ BÁRÓ AMBRÓZY GEORGINA festőművésznő, Berczel, Nógrád-megye,
KÁROLYI LAJOS festőművész, Szeged, Róka-utca 4.,
LÉNÁRD RÓBERT, festőművész, Budapest, V. Nádor-utca 8.,
KÖVESHÁZI KALMÁR ELZA szobrászművésznő, Budapest,
SZABLYÁNÉ LÖHWAG ERNESZTIN festőművésznő, Budapest, VII., Damjanich-utca 32.,
MIHÁLY REZSŐ festőművész, Budapest, II., Nyúl-u. 5.,
MUHITS SÁNDOR festőművész, az Orsz. m. kir. Iparművészeti Iskola tanára, orosz fogságban,

Végül Kőrösfői Kriesch Aladár tiszteletbeli tagtársunkról, Konstantin Frida alapító tagtársunkról és Tichy Gyula rendes tagtársunkról kell megemlékeznünk, akiket utolsó kiállításunk óta ragadott el körünkből a kérlelhetetlen halál. Hagyaték-kiállításaik lesznek hivatottak arra, hogy azt a nagy veszteséget dokumentálják, amely elmulásukkal a magyar képzőművészetet érte. Végtelenül fájdalmas, hogy a Mindenható megmásíthatatlan akarata következtében oly korán kellett az örökkévalóságba térniök. Egy-egy művüket mutatjuk be, hogy kegyeletes szeretettel hódolhassunk emlékünknek.

Budapest, 1920. október hó 3-án.

AZ ÜGYVEZETŐSÉG.

ELŐSZÓ.

Hat véres esztendő után a békés munkalehetőség reményével nyítjuk meg XII. kiállításunkat.

A magyar képzőművészek, akik a háború előtt a külföldön annyi dicsőséget szereztek nemzetünknek, a legnehezebb körülmények között is híven kitartottak eszményeik mellett s ma jobban érzik, mint valaha, hogy az elkövetkezendő években milyen emberfeletti munka vár rájuk is az ország ujból való felvirágoztatásában.

A KÉVE művésztagjai zárt sorban lépnek ma a magyar műértő közönség elé, hogy termésük javával buzdítsanak, lelkesítsenek kitartó munkára, mindenek emlékezetébe idézvén nagy költőnk mondását: „Nincs veszve bármi sors között, ki el nem csüggedett!"

Tiszteletbeli tagjaink közül: Csók István, Nagy Sándor és Réti István festőművészek szerepelnek műveikkel első izben KÉVE-kiállításon. Őszinte szeretettel köszöntjük őket ez alkalomból.

XII. kiállításunk keretében örömmel mutatjuk be *Remsey Jenő György* festőművész tagtársunk gyűjteményes kiállítását. Évek hosszu sora óta a legnagyobb önfeláldozással és a legtiszteletreméltóbb kitartással küzd művészi eszményeért. Megalkuvást nem ismer. S nem ismer határokat abban a nagy lángoló szeretetben, amelyben a magyar nép monumentális kvalitásait igyekszik saját lelkén át a vászonra vetíteni. 1914-ben rendezett müncheni kiállításunk alkalmával törekvéseinek eredetiségét s egyéni eredményeit a német kritikusok is erősen hangsúlyozták és dicsérték.

XII. KIÁLLITÁS
1920. OKTÓBER HAVÁBAN.

1907—1920.

A

"KÉVE" MŰVÉSZEGYESÜLET

XII-IK

KIÁLLITÁSA

ÉS ENNEK KERETÉBEN

REMSEY JENŐ FESTŐMŰVÉSZ
KÉVE-TAG GYÜJTEMÉNYES
KIÁLLITÁSA

NEMZETI SZALON
ERZSÉBET-TÉR

1920. OKTÓBER HAVÁBAN

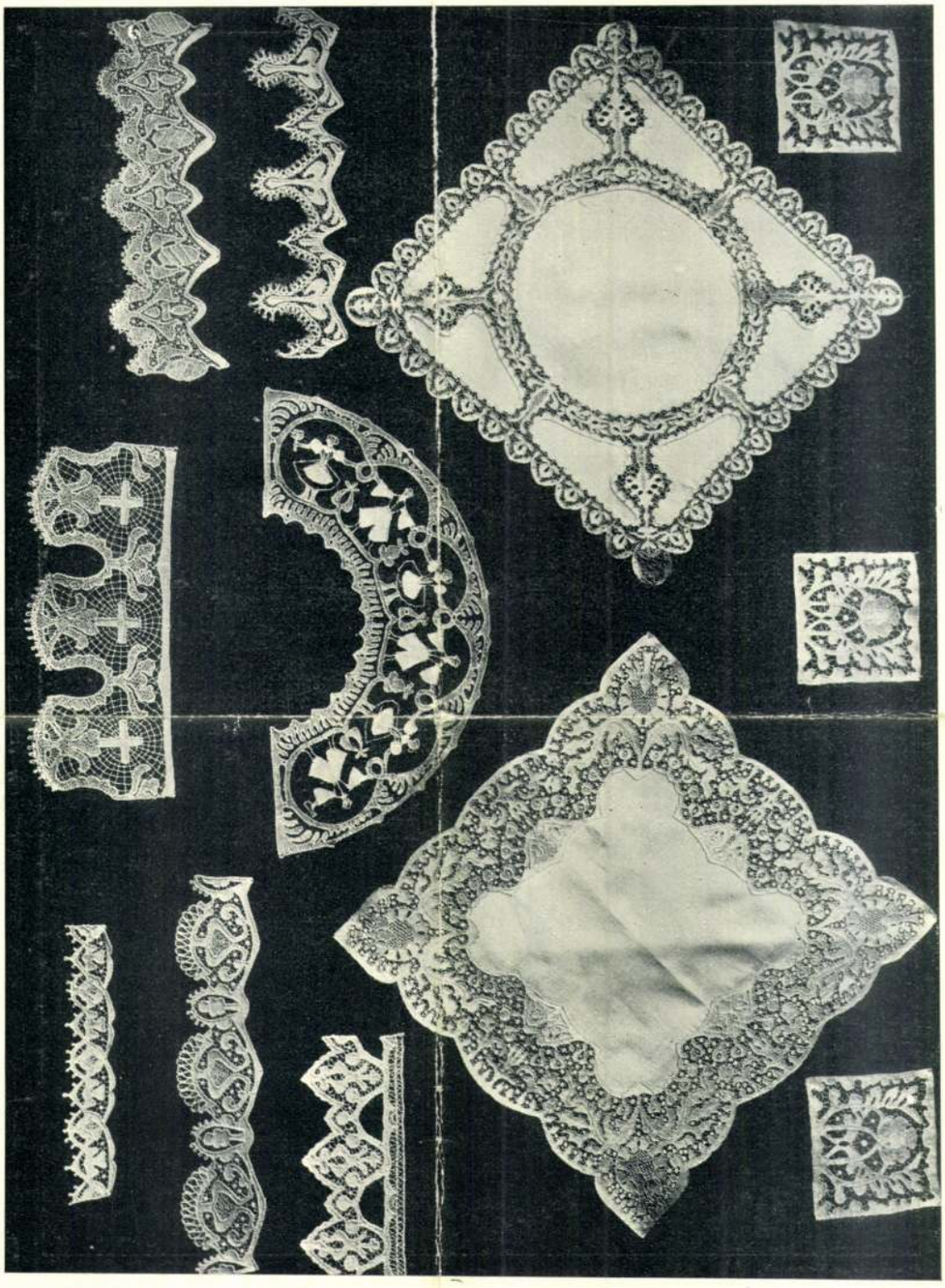

HALASI CSIPKÉK.

KÉSZÜLTEK A DÉKÁNI-FÉLE CSIPKEVARRÓ MŰHELYBEN HALASON.

Magyar Iparművészet
1904. 20. l. kép

NŐI PIPEREASZTAL
ÉS SZÉK.

TERVEZTE ÉS KÉSZÍTETTE
SIMAY LAJOS.

3*

MŰVÉSZETI KRONIKA

KÉPEINKHEZ. Jelen számunkban bemutatott ízléses lakásokat Simay Lajos tanár tervei szerint a Műasztalosok Szövetkezete rendezte be. Minden egyes illusztráció azt bizonyítja, hogy ez az egyre fejlődő lakásberendező szövetkezet hivatásának magaslatára ért és mindenben megérdemli a nagyközönség bizalomteljes figyelmét, támogatását. A Műasztalosok Szövetkezeténél nemcsak a puszta butorok, hanem a teljes miljőhöz szükséges egyéb dekorativ dolgok is a legelőnyösebben szerezhetők be. A mintegy negyven mintaszobában kiállított ebédlők, szalonok, uriszobák és lakószobák anyagban, stilusban és konstrukcióban egyaránt kiválóak és a választékos ízlés, a dekorativ érzék dokumentumai. Minden egyes szoba, megfelelő keretben, egy-egy különálló lakás más-más ízlésnek levegőjét adja. Olvasóink érdekeit véljük szolgálni, midőn erre felhivjuk figyelmüket.

KIRÁLYI KITÜNTETÉS. A király lakásegészségügyi berendezőink egyik legkiválóbb vezértagját, kutasi Bründl Jánost, a közgazdaság terén szerzett érdemei elismeréséül a magyar nemességgel tüntette ki.

MAJOVSZKY PÁL KITÜNTETÉSE. A király Majovszky Pál osztálytanácsost, a kultuszminisztérium művészeti ügyosztályának vezetőjét a miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel tüntette ki. A minisztérium egyik legszorgalmasabb és legmunkabíróbb tisztviselőjének előléptetése a művészek körében is osztatlan örömet keltett. A kitüntetett régen tagja a művészeti ügyosztálynak és Lippich Elek távozása után Zichy János gróf kultuszminiszter bízta meg a kényes, sok körültekintést és diplomáciát követelő osztály vezetésével. Művészi politikájában teljesen függetlenitette magát a művészek személyes befolyásától és ezzel elérte azt a valóban kivételesnek mondható bizalmat és elismerést, mellyel a művészvilág, pártkülönbség nélkül, tartozik neki. Eddigi működésének egyik legjelentősebb eredménye, hogy az ország számos vidéki városa jól megválogatott képzőművészeti gyüjteményt kapott az államtól. Majovszky lelkes amatőr is, kinek értékes kollekciója van a legjelesebb magyar és idegen mesterek alkotásaiból, eredeti kéziratgyüjteményének gazdagsága pedig ritkaságszámba megy.

A NEMZETI SZALÓN TAVASZI TÁRLATA. A végefelé járó művészeti szezon utolsó nevezetesebb eseményéről, a Nemzeti Szalón tavaszi tárlatáról is beszámolhatunk immár. Ezzel egyuttal le is zárhatjuk a művészeti esztendőt, mely eléggé mozgalmas volt ugyan, de amelyről azért a magyar művészet annalesei nem igen fognak semmi nevezetest feljegyezni. Ha csak azt nem, hogy a nyomasztó pénzügyi helyzet és a válságos gazdasági viszonyok a művásárt a minimumra csökkentették és igy közvetve a művészet fejlődésére is bénitólag hatottak. Miként a szezón kezdetén a Nemzeti Szalón nyitotta meg legelőször a kapuit, ugy ugyancsak a Szalón rendezi az évzáró kiállitást is, ismételt bizonyságot téve közismert agilitásáról. Ez a szezónzáró kiállitás hasonlithatatlanul jobb az előző évek tavaszi tárlatainál. Ennek valószinüleg az az oka, hogy a tárlatot megelőzőleg rendezett művészeti aukció elvonta a kevésbé jó anyagot és igy a Szalón vezetőségének módjában volt egy olyan nivós kiállitást rendezni, mely mindenképen méltó befejezése a Nemzeti Szalón ez idei igen sikerült programmjának. A kiállitott müvek közül kitünnek Bakoss Tibor vizfestményei, Barkász Lajos, Basch Andor, Bánsághy Vince, Benczur Béla, Beödi Balogh Gábor, Berkes Antal olajfestményei, Bér Dezső színes rajzai, Csürös Béla, Endrey Sándor, Englerth Emil. F. Boemm Ritta, Gergely Imre, Glatter Ármin, Heyer Arthur, Hénel Gusztáv, Kemény Nándor, Kövér Gyula, Lénárd Imre, Lovaghy Dénes, Márton Ferenc, Pataky Sándor, Podvinecz Erzsébet, Pongrácz Sarolta bárónő, Rainerné Istvánffy Gabriella, Reiszmann Gizella, Reiszmann K. M., Gyömrői Sándor József, Szlányi Lajos, Szunyoghy Farkas, Tichy Kálmán, Zombory László és Zord Arnold müvei.

GYERMEKMŰVÉSZETI KIÁLLITÁS AZ IPARMŰVÉSZETI MUZEUMBAN. Századunknak egyik legfőbb érdeme és a kulturális haladás egyik legszebb eredménye, a pedagógiának és általában a gyermekkultusznak rohamos fejlődése. A kulturának és humanizmusnak legszebb feladatai közé tartozik egy olyan pedagógiai rendszer inaugurálása, mely a gyermek okszerü testi és szellemi nevelése által az emberiség szebb jövőjének az alapjait rakja le. Hogy ennek a helyes pedagógiai rendszernek milyen fontos tényezője a művészi nevelés, azt fejtegetnünk fölösleges. Ennek a célnak a szolgálatába szegődött az Országos Magyar Iparművészeti Társulat is, midőn összegyüjtve a gyermeknevelésre és gyermekművészetre vonatkozó tárgyakat, kiállitás keretében mutatja azokat be az Iparművészeti Muzeumban. A kiállitáson szép gyüjteményét találjuk a különböző művészi kivitelü pedagógiai eszközöknek, fali képeknek, képeskönyveknek, játékoknak és naiv, de sok művészi érzékre való gyermekrajzoknak. Igen szép interieurök is vannak a kiállitáson Lakatos Arthur tanár ízléses rendezésében, Megyer Antal leányszobája, Kozma Lajos mesélőszobája és Braun Mór gyermekszobája. A gyermekjátékok közül Juhász Árpád matyó-babái és egyéb népies tipusu játékai, a gyermekillusztrációk közül pedig Nagy Sándorné és B. Undi Mariska rendkivül kedves és művészi rajzai tünnek ki.

Segédszerkesztő: BENDE JÁNOS.

A Lakás 1914. 5 7

Simay Lajos
K

Mérsékelt áron
a legfinomabb kelméből megrendelés szerint a legelegánsabb ruhákat készíti

Fodor Béla

uri szabó

Budapest, Egyetem-tér 5.

Telefon 75—99.

A NAP. A MAGYAR UJSÁGIRÁS SZENZÁCIÓJA. Tessék elolvasni és feltétlenül meggyőződik róla, amínthogy azonnal konstatálni fogja azt is, hogy A NAP a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő *Braun* Sándor. Dr. *Hajdu* Miklós társszerkesztő. Munkatársai: a magyar ujságirás kitünőségei. Példányszáma amerikai ujságsiker: 155.000 példány naponként. *Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félévre 9 korona, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 50 fillér. Minden ió magyar fizessen elő A Napra.*

TELEFON 46—28. TELEFON 46—28.

EGYESÜLT PARKETGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 23. SZÁM.

Elvállalja a legjobb minőségü **tölgy- és bükkfa amerikai parkétpadlók, parkéttábla-padlók, aszfaltba rakott tölgyfa amerikai padlók, puhafapadlók, feltöltés nélküli padlóalj szerkezet** készitését, továbbá **régi padlók javitását, felgyalulását és beeresztését. Ajánlattal és költségvetéssel dijtalanul szolgálunk.**

ORKUS a legjobb szállítható

PORSZIVÓGÉP

VILLANYERŐRE.

Bármely világitási contactushoz kapcsolható. Fuvásra is alkalmas. 50 cm. garantált vacuum. Minden egyes alkatrésze könnyen hozzáférhető és kicserélhető. Kérjen ajánlatot az egyedüli elárusitótól:

GERGELY KÁROLY

BUDAPEST, V. KER., BÁTHORY-UTCA 20. SZ.

Telefon 12-69.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet

KÖTELÉKÉBE TARTOZÓ

BUTORCSARNOK SZÖVETKEZETEK

Ezen butorcsarnokok kisiparos tagjaik által készitett butorokat értékesitik s minthogy minden darab árut az átvétel előtt több tagu bizottság felülvizsgál, azon helyzetben vannak, hogy az eladott áruk minőségeért jótállást vállalhatnak.

BUDAPESTI SZÖVETKEZETEK:

1. **Müasztalosok Szövetkezete** (IV, Kristóf-tér 2. sz., Váci-utca sarok.)
2. Az Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló **Budapesti Müasztalosmesterek Lakásberendező Szövetkezete** (V, Báthory-utca 4. szám).
3. **Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló butorcsarnok** (VIII, József-körut 28. szám) és (VIII, Üllői-ut 18. szám).
4. **Egyesült Fővárosi Mübutorasztalos - Mesterek Szövetkezete** (VI, Liszt Ferenc-tér 13. szám).
5. **Mübutorasztalos-Mesterek Szövetkezete** (IV, Váci-utca 40. szám).
6. **Asztalosok Központi butoráruháza** (VI, Anker-köz.)

VIDÉKI SZÖVETKEZETEK:

1. **Aradi** Butorkészitő Iparosok Szövetkezete.
2. **Békéscsabai** Butorkészitő Iparosok Árucsarnok Szövetkezete.
3. **Brassói** Butorkészitő Iparosok Árucsarnok Szövetkezete.
4. **Ceglédi** Asztalosok Butorcsarnok Szövetkezete.
5. **Debreceni** Butorkészitő Asztalosok Árucsarnoka.
6. **Erzsébetfalvai** Asztalosmesterek Butorcsarnok Szövetkezete (Kossuth-utca 22. szám).
7. **Győri** Butorkészitő Iparosok Árucsarnok Szövetkezete.
8. **Hódmezővásárhelyi** Szövetkezeti Butorcsarnok.
9. **Kassai** Butorkészitő Iparosok Árucsarnok Szövetkezete.
10. **Kecskeméti** Butoriparosok Árucsarnok Szövetkezete.
11. **Kolozsvári** Butorkészitő Iparosok Árucsarnok Szövetkezete.
12. **Miskolci** Asztalosok Butorcsarnok Szövetkezete.
13. **Pozsonyi** Szövetkezeti Butorcsarnok (Rózsa-utca 15).
14. **Szegedi** Butorkészitő Iparosok Árucsarnok Szövetkezete.
15. **Soproni** Szövetkezeti Butorcsarnok.
16. **Székesfehérvári** Butorkészitő Iparosok Árucsarnok Szövetkezete.
17. **Temesvári** Butorkészitő Iparosok Árucsarnok Szövetkezete.
18. **Ujpesti** Szövetkezeti Butorcsarnok.
19. **Zombori** Butoripari Árucsarnok Szövetkezet.
20. **Zsolnai** Butoripari Árucsarnok Szövetkezet.

ÚRI DOLGOZÓSZOBA.

SIMAY LAJOSTÓL.

Magyar Iparművészet
1905. 11. f.

Simay Lajos

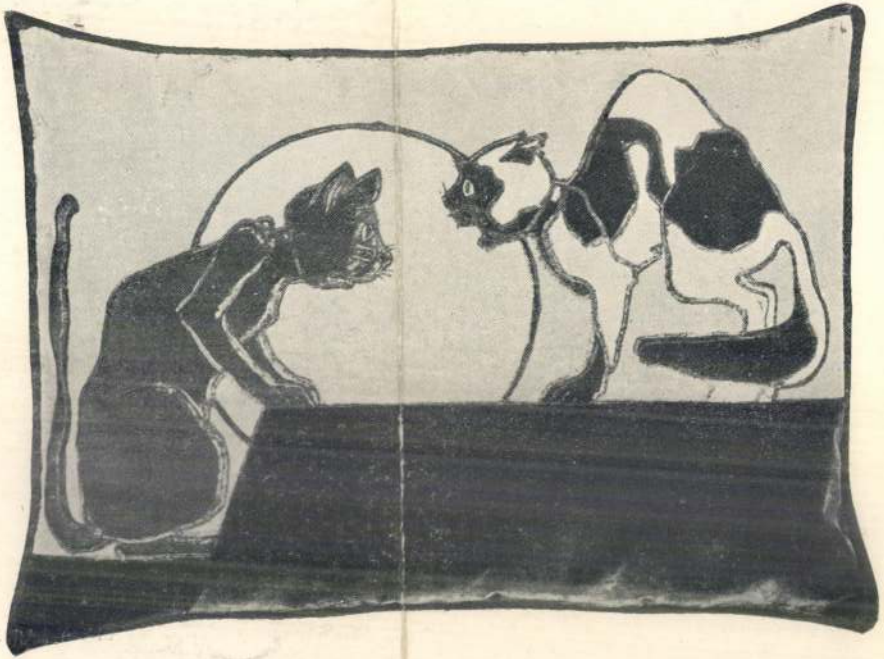

Uriszoba berendezés füstölt tölgyfából fekete fényezett oszlopokkal, patinás bronz színű díszlécekkel és plaquettekkel.

Müasztalosok szövetkezetétől, IV, Kristóf-tér 2.

Ebédlő berendezés tölgyfából, sötét barnára pácolva, a faragványok antique szinben, székek vörös velourral kárpitozva, tapetta gobelin minta sok vörössel.

Műasztalosok szövetkezetétől, IV, Kristóf-tér 2.
Tervezte Simay Lajos tanár.

Háló szoba berendezés palisander fából, antique aranyozásu faragványokkal, bronz szinü brochattal, a falak lila tapettával.

Müasztalosok szövetkezetétől, IV, Kristóf-tér 2.
Tervezte Simay Lajos tanár.

Uriszoba részlet tölgyfából, feketére pácolva, ülőbutorok, vörösesfémmel szövött brochattal kárpitozva, bronz színü függöny antique paszománttal.

Műasztalosok szövetkezetétől, IV, Kristóf-tér 2.
Tervezte Simay Lajos tanár.

Uriszoba részlet világos barna tölgyfából, gazdag intarzia díszítéssel, az ülőbutorok sárga alapon, kékes zöld mintáju gobelinnal bevonva.

Műasztalosok szövetkezetétől, IV, Kristóf-tér 2.

Háló szoba részlet palisander fából, fényezve,
antique aranyozásu faragványokkal.

Műasztalosok szövetkezetétől, IV, Kristóf-tér 2.
Tervezte Simay Lajos tanár.

A Lakás 1914. 5 sz.

Rajzoktatás 1907. 2 szám

csavarván. Mert a nagy fájdalmatosságnak, ugy gondolám, kell a hajnak huzása.

Igen örvendettem, hogy ezen másik kezet észre nem vették, s igy félmunkámat a foltozásban megtakaritotta.

Közbenvetés:

Veszed észre kedves olvasóm, hogy nyelvjárásomat másitván, mind magyarabbul kezdenék beszélni. Vegyed ezt udvariasságnak s azon való törekedésemnek, hogy megérts. Ami kis gúny van ez irásomban, vegyed jó szivvel és tanulsággal. Azt vélem, hogy igen modern magyarsággal beszélek, ami nékem nagy czélom és iparkodásom. Ha ezt nézve, megdicsérsz, olvasóm, igen nagy örvendezéssel veszem.

(Folyt. köv.)

Adatok hazai rajztanitásunk történetéhez.

7. Simai Kristóf.

A piarista-rendnek, a hazai oktatásügy fejlesztése körül szerzett kitünő érdemeit felsorolva, nem szabad megfeledkeznünk a rajz és épitészet tanitásában elért sikereiről sem.

Már Mária Terézia királynő előtti korban, tehát a nemzeti iskolákkal kapcsolatos rajziskolák felállitása előtt, a kegyesrendiek tanitják e tárgyakat az általuk vezetett tanintézetekben. A nemzeti rajziskolák szervezése után is, e rendnek több kitünő tagja foglalkozik rajzoktatással. Győrött, Kassán, N.-Károlyban, Körmöczbányán, Szegeden stb. piaristák állnak a rajziskolák élén. E derék férfiak sorában ott látjuk a nagy Révai Miklóst és a nem kevésbbé lelkes hazafit, a magyar irodalomnak és tudománynak is buzgó mivelőjét *Simai Kristófot*, aki több mint egy félszázadon át tanitotta a rajzot és az épitészetet.

Sima Márton született az 1742-ik évben Komáromban.[1] Keresztneve helyett, a szerzetbe lépésekor vette fel a Kristóf nevet, később családi nevét *Simai*-nak irja. Iskoláit szülővárosának hirneves jezsuita gymnasiumában végezte; tanulmányai az 1763-ik évi komáromi földrengés után félbeszakadtak, atyja, aki kertészmesterséget üzött, ama elemi csapás alkalmával anyagilag nagyon megkárosodván, fiát nem tanittathatta, ugy hogy ez nehány évet kénytelen volt otthon átnyomorogni.[2]

[1] Takáts S., Benyák B. és a magyar oktatásügy. A kegyesrend bpesti gymn. Tudósitványában 1890/91. 210.

[2] U. o. 32. oldal.

tengerzöld lazurával kenegettem be. Voltaképen Pietát akartam. E festmény kifundálásában e csinálási irányba keveredtem. A kigondolt történetemnek előbb is fundamentumot választottam, fehéres, igen erős márványtáblát, nehogy a fejemben gondolt anyai kingyötrésnek reája terpeszkedése agyonrepessze. Ennekutána a kilurgus anatomus kamrámból eléczipeltem egy vaskos vigécznek (nem tudom kedves olvasóm, Magyarországon vannak-e ilyenek?) mondom, lábait és törzsdarabját fejestül és proporczionális messzeségben egymásnak rendeztem az alapzatra. (Tundniillik hogy velemszületett kilurgusi izomtudományi ismeretemet növeljem és vastagitsam, olykor a holt embereken csendesen metélgettem.) Ezen ember-aprólék közé tapintatosan odacsentem egy sok röfnyi kékszinű lepedőt olyképen, hogy aki nézi, azt higyje, miszerint alatta is test vagyon. Ámbátor arra is gondoltam, hogy ebbe a menydörgős lepedőbe alakzat is belecsavarodjék, amiből nem látszott, csak egy asszonyi személynek két kezefeje.

Képemnek nagy hatása nem volt rögtönös, csak mikor már egyik nagytekintetü képismerő lelkendező csodálkozással elrikkantotta magát és üszköt vetett a közönségesen lángadozó lelkességbe, — amire is ismeretes szerénységgel alattomban várakoztam. Igy szól a rikoltás: *„De csak a jobbik kézen ismerszik meg és nyilatkoztatja magát a totális anyai keservetesség“*. Mihelyest ezt ő megüvöltötte, a képnéző férfiak magukból kikelvén csodálkoztak, mig a fehérnépek sürü könyehullatással ott megállapodtak és megesett nem egy izben, hogy asszonyszemélyek a jövőt rettegve, vagy talán a multakra emlékezve, oly szerfelett kinoztattak, hogy zokogó görcsrángásokba esvén, muszájból kivül tétettek.

Hogy efféle háborgató esetektől kimélve legyenek a képnézők, abban állapodtam még kényszerüségből, hogy eme képemet változtatván, a jobbik asszonykézre keztyüt ecseteltem, czimzettjét is eszerint változtatván. De olyik esetben még ez sem volt használatos. Tudniillik a férfiak feneketlen dicsérése, kiknek körében egyesek sörök hörpintésétől igen reszelős hangokkal szólának, ezen mindétig képemnek csak egy pontjára irányitott reszelős dicsérő mormogással a kézre ecsetelt keztyüt egyre koptatván, azt eszközölték, hogy mindétig uj meg uj elégséges anyakin ritt ki alóla, hogy sirási görcsrángást idézvén. A keztyüt tehátlan sok izben foltozgattam, miközben igen csodálkoztam suttyomban, hogy miért is csak ezen jobb kéz beszéli a nagy fájdalmat, holottan a másik „Krisztus“ hajait rángatván, még jobban kimutatja a keservet.

Minekutána a festett Mária önön hajait nem huzhatván, teje teljességgel be lévén csavarva a kék lepedővel, magamban azt kivántam, hogy fiának elérhető fürtjeit fogja meg, azokat

Később a piarista-rendbe lépett[3] s már 1768/69-ben N.-Kanizsán megkezdi tanári működését. „A művészetekhez hajlandóságot érezvén, tökéletesité magát a rajzolásban és az épitészet tudományában, ugy hogy az elsőbbet a latin tudományok mellett 12 évig tanitá[4] Kassán a nemzeti iskolában."

Mielőtt Simait Kassára helyezték, tanitott Kecskeméten és pedig két izben (1772. és 1777-ben), Kalocsán (1773-ban) Pesten (1775—1776). 1781-ik évben Kassán a rajziskolában megkezdődik a tanitás. 1781. aug. 26-án Péchy Gábor ker. főigazgató közli a várossal, hogy „Simai Kristóf kiképezvén magát Bécsben a rajztanárságra, a napokban elfoglalja székét a nationalis scholánal". Felhivja a fennevezett a városi tanácsot, hogy legyen rajta, miszerint necsak a tanulóifjuság, hanem a mesterinasok is járjanak meghatározolt órákban az előadásokra[5].

Noha 1783-ban II. József császár udv. rendelettel a nemzeti iskolákkal kapcsolatosan a vasárnapi rajziskolák kötelező felállitását elrendelte és a mesterinasokra nézve ezeknek látogatását kötelezővé tette, mégis a városi hatóságok és a czéhek néhol e rendeletet nem vették figyelembe: az inasokat és legényeket még a következő évtizedekben sem szoritották a rajziskola látogatására. Nem egy esetben a rajztanitók felszólalásaira akadunk, akik a felettes hatóságoknál szorgalmazták a kötelező oktatásra vonatkozó rendeletek végrehajtását.

E tekintetben Simainak is kellemetlensége akadt, előbb a kassai kőmives czéhhel, majd a városi tanáccsal. 1783-ban a kőmives, czéh panaszt emel Simai ellen a városi tanácsnál, „mert nem tanit alaposan", miért is állásából való elmozditását kéri. A városi tanács a panaszt Kazinczy Ferenczczel a nemzeti iskolák igazgatójával közli, ki ismét felszólitja Simait, hogy igazolja magát. Simai védőiratában elismeri, hogy az oktatás sikertelen, de ennek oka az, hogy csak két inas és egy legény látogatja az iskolát, továbbá éppen a kőmivesinasok előképzettsége oly hiányos, hogy nem csupán a rajzhoz, de az irás-olvasáshoz sem értenek.[6] Ugylátszik, a felettes hatóság a kőmives-czéh vádaskodását alaptalannak itélte, mert Simai még néhány évig Kassán maradt, addig mig az ács-, kőmives- és asztalosczéh állitólagos bizonyitványára hivatkozva, a városi tanács (II. József császár halála után) a rajziskolát beszüntette. A tanács még ezenfelül azt vette ürügyül, hogy a császár halála előtt összes

[3] 1765-ben a kegyesrendbe lépett, a próbaidejét Privigyén töltötte, N.-Kanizsán a gymnasium I. osztályát tanitotta, Nyitrán elvégezte a bölcsészeti tanfolyamot, majd Kecskeméten és Kalocsán tanitott, theologiát hallgatott, ezután Pestre került.

[4] Schedl (Toldy) Ferencz emlékbeszéde Simai fölött. A Magy. Tudós Társ. Évkönyvei III. 1836. 195. old.

[5] Szterényi I. Az iparoktatás Magyarországon, 24. old.

rendeleteit visszavonta. Felemliti mentegetőzve azt is, hogy az iskola hasznát belátja ugyan, de a nevezett czéhek szerint annak fentartása felesleges. 1790-ben a helytartótanács elrendelte az iskola ujból való megnyitását és a tanerők alkalmazását, de Simai már ezidőben a körmöczbányai nemzeti rajziskolához helyeztetett át.[7] E városban 1791-től 1829-ig tanitott. 1830-ban saját kérelmére nyugalomba helyeztetvén, több mint hatvan évi szolgálatait a király arany emlékéremmel jutalmazta.

Életének utolsó éveit Selmeczbányán, mint a piarista-rend szeniorja, az odavaló rendházban töltötte. Már 1790-ben kijelölte őt Révai az alapitandó tudományos Akadémia tagjának.[8] A négy évtizeddel később létesült Akadémia 1832-ik évi (II.) nagygyülése előtt Simait levelező tagjává választotta, neve a tagok névsorában igy fordul elő: „Simai Kristóf piarista, a selmeczi gymnasium aligazgatója és a provincia dékánja".[9] A 90 éves agg Simai utra kelt, hogy megválasztását személyesen köszönje meg, örömmel vallotta, hogy régi vágya teljesült, midőn a M. Tudom. Társaság tagjai között nehány napot töltetett.

Az akadémia évkönyvei a következőképen emlékeznek meg e nem mindennapi eseményről: 1832. évi „aug. 28. és 29-dikén részvéttel nézte az ülés tagjai között P. Simai Kristófot 90-ik évében. Külön volt számára tétve karszék az elől ülő ur balja felől. Az ő „Igazházi" cz. vigjátékával nyitotta meg az első magyar szinjátszó társaság mutatványait 1790-ben október 25-én. „Lelke nyelvén lebeg elszállásra", mondá a tisztes ősz, de jött Selmeczről, láthatni rég várt intézetét nemzetének."[10]

Életének hátralévő napjait soha nem szünetelő irodalmi munkálkodásban töltötte. 1833. évi julius 14-én rövid szenvedés után halt meg Selmeczbányán, hol egykori szerzetestársa, földije, a lelkes hazafi és bölcsész Benyák Bernát mellett pihennek hamvai.

A Tudom. Akadémiában 1836-ik év szeptember 13-án tartottak fölötte emlékbeszédeket Schedel (Toldy) Ferencz és Horváth Endre.[11]

Simai tanári tevékenysége mellett zajtalanul bár, de rendkivül buzgó irodalmi munkálkodást fejtett ki. Ez irányu működésére vonatkozólag az irodalomtörténeti munkákra utaljuk az érdeklődöket, itt csak a teljesség kedveért emlitjük fel nehány művének czimét.

Simai már kecskeméti tanárkodása alatt is irt egy szinművet: „Mesterséges ravaszság" czim alatt, később Kassán,

[6] [7] Szerényi, id. művében 34. és 37. old.
[8] Takáts S. i. m. 213. old.
[9] M. T. Társ. évkönyvei. I. köt.
[10] M. Tud. Társ. Évkönyvei I. 1832., 97. old.
[11] M. T. Társ. Évkönyve III. 162. és 192. old.

Kazinczy-, Bacsányi-, B. Szabó Dávidhoz csatlakozva, öt darabot irt, illetőleg átdolgozott idegen költők után. Ezek: *„A váratlan vendég“ Plantos* után. *„Igazházi, egy kegyes jó atya“* 1790. Pest, 1788. *Brühl* után, Kassa, *„Zsugori, telhetetlen fösvény“*, Molière után Pest, 1792. *„Házi orvosság“*, Weise után. *Gyapai Márton*, feleség-féltő gyáva lélek. Buda, 1792. [12]

Simainak irodalmi tevékenysége ezeken, a maguk idején több izben előadott szinművein kivül a nyelvészetre is kiterjed. Maradandóbb érdemei vannak a szótárirás terén. 1809—10-ben jelent meg *Végtagokra szedett szótára* 2 kötetben. Rimtár, melynek értekét nem ez a körülmény, de a benne feldolgozott anyag és számos, másutt meg nem lelhető szó teszi.

Nagy szótárát betűrendszerint állitotta össze, de csak az *N* betűig jutott, e mű tisztázott része roppant terjedelmü XIII foliánst tölt be. Tartalmazza a magyar szók származékait és összetételeit, németül és latinul adva értelmüket. [13]

Közli: *S.*

[12] L. Erdélyi K. Simai „Igazházi“-jához irt bevezetését Olcsó Könyvtár 601—603. sz. füzetében.

[13] Toldy F. Emlékbeszéde. A. M. T. Társ. Évlapjainak III. kötetében.

Egyesületi élet.

1. **Egyesületi tisztujitó közgyülés.** A választmány folyó hó 4-én megtartott üléséből kifolyólag értesiti a tagokat, hogy *az egyesületi rendes évi közgyülés* 1907. évi márczius hó 27-én, d. e. 9 órakor lesz megtartva (Budapesten, VI. Andrássy-ut 71.). A szavazás szabályszerü lebonyolitása czéljából ezuttal is minden tag posta utján *számozott szavazó-borítékot* fog kapni. Aki ezt márczius hó 15-ig nem kapja kézhez, forduljon pótló megküldés végett az egyesület titkárához.

A választmány egyuttal tudomására hozza a tagoknak, hogy a közgyülés idejével összeesőleg az *Orsz. rajztanárképző-nek* kiállitása lesz látható, ami szintén ok lehet arra, hogy a vidéki kartársak nagyobb számban ránduljanak fel Budapestre.

Különfélék.

1. **Egy kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Hollós Károlyt*, az *Erzsébet-nőiskola* rendes tanárát a VII-ik dijosztályba nevezte ki.

A közelmultban történt eme kinevezés mindnyájunknak örömére szolgálhat, mert a kinevezett egyike a legkiválóbb rajztanároknak, aki ugy egyéniségével, valamint szakirányu tevékenységével mindnyájunk rokonszenvét és elismerését kivívta. Egyesületünk és lapunk egyik megalapitóját és legbuzgóbb munkatársát birja benne, ugyanő a magyar iparművészetet is számos kiváló alkotással gazdagitotta. Lapunk sohasem üzött mellékczélzatu személyi kultuszt, de a föntebbieket el kellett mondanunk nemcsak az igazság kedveért, hanem azért is, nehogy alábbi megjegyzéseink félremagyarázásra szolgáltassanak okot.

A jelzett kinevezésnek örülnünk kell azért is, mert első eset, hogy magyar rajztanár — mint ilyen — a VII-ik dijosztályba bejutott. A magyar rajztanárok anyagi kérdésekben sohasem voltak követelődzőek; egyesületünk is — dicséretére legyen mondva — mindig ideálisan fogta fel hivatását és sohasem lépett a bérharczok terére. Megnyugvással konstatáljuk tehát, hogy eme kinevezés ránk nézve haladást jelent; még csak *harminczkét éve* annak, hogy az első oklevéles rajztanárok a képzőből kikerültek s máris bejutott közülök *egy* a VII-ik dijosztályba. Remélhető, hogy a legközelebbi 32 év alatt ismét be fog jutni egyik vagy másik abba, talán esetleg azok közül a rajztanárok közül is, akik pl. a rajztanárképzőn, vagy a műegyetemen rendes vagy rendkivüli tanári, esetleg igazgatói minőségben müködnek, mert mostanáig mindezek a VIII-ik dijosztályban vannak.

2. **Szünidei tanfolyamok Ausztriában.** Az osztrák rajztanáregyesület tagjai részére a jelen év nyarára, julius 20-án kezdődő nem kevesebb, mint *öt* kurzust tervez. Ezek a következők: *I. Grafikai kurzus* (algrafia, karcz, fametszet) tartama 3 hét, helye Steyr (Felső-Ausztria), vezetője Zdrasila A. festő és grafikus. A résztvevők száma 18—20. — *II. Tájképkurzus*, mint az előző két évben, tartama 3 hét, helye az Enns völgye Admont közelében, vezetője Hofer L. tájképfestő és tanár; résztvevők száma 12—20. — *III. Tájképkurzus* Dürensteinben, a Duna mellett, tartama 4 hét, vezetője Hlavaček A. festő, az osztrák művész-szövetség elnöke; a résztvevők száma 12—20. — *IV. Tájképkurzus* Kottingbrunnban, Bécs közelében, tartama 3 hét, vezetője Roth M. festő és tanár; a résztvevők száma 12—20. — *V. Nevelés-oktatástani kurzus*, különös tekintettel a

Simay Imre

l.

Offl München 1905

187. l.

BUDAPEST
1021

emlékezetükben élt, t. i. aggastyánnak. A művész a középútat választotta: szobra Renanját körülbelül hatvan évesnek lehet tekinteni.

A szoborleleplezésre, mely vasárnap, szept. 13-ikán folyt le, nagyon régóta készültek már, a miniszterelnök eljövetelét félesztendővel ezelőtt megigérte; volt tehát a szobor ellenségeinek is idejük szervezkedni. — meg is tették a magukét. Előbb egy feszületet akartak a szoborral szemben felállítani, majd midőn e tervük nem sikerült, harangzúgással szerették volna a miniszterelnök beszédét megakadályozni, de ez sem sikerült nekik s kénytelenek voltak a tüntetés legelemibb eszközeivel, síppal, fütytyel s közbekiáltásokkal megelégedni, a mi azonban a leleplezési ünnep lefolyását nem akadályozta meg. A leleplezéskor sok beszéd hangzott el; felszólalt többek közt Berthelot, a hires khémikus is, Renannak egykor iskolatársa, majd utána Anatole France, ki Berthelot és Renan közt tett összehasonlítást, főképen az irót méltatva az ünnepeltben.

Nagy kérdés az, hogy szobrot csonkításától és egyéb effélétől meg fogják-e védhetni a kormány emberei, Tréquierben, az «ellenséges területen»? Bizonyos, hogy Tréquier két nagy művészi alkotása közül St.-Yves (a Bretagne védőszentje) gyönyörű síremléke a Cathédraleban biztosabb jövő elé néz, mint Renan szobra odakünn. Vajjon a kettő szelleme közül melyik fog diadalmaskodni? *K. Gy.*

A királyi palota udvarán.

Elől Th. Tasch német képviselő, mögötte Berquo Pocas Falcao Aug dr. portugal képviselő, Lachaud franczia képviselő Van Houten és Jonkheer van Asch van Wyck hollandi senatorok s végül olasz képviselők csoportja.

A Halászbástyán.

Elől Gottofrey és de Preux svájczi szövetségi senatorok, középütt Frumuseanu Titu román képviselő, mögötte Bertrand és Hervé de Saissy franczia senátorok s oldalt jobb felől Houreau de Lehaie belga senátor, belga hölgyek társaságában.

KÉT SZABADSÁGHARCZI EMLÉK.

Igaz kegyeletének adta folyó hó 13-án szép jelét Muraköz népe, mikor ünnepet rendezett szülötte, Gáspárics Márk volt szent-ferenczrendi szerzetes emlékének, a derék férfiú halálának 50-ik évfordulója alkalmából. A Muraköziek ki nem alvó kegyeletének bizonysága az a pirámis, melyet Perlak főterén Gáspárics emlékének még 1894 szeptember 8-án állítottak, most pedig magas talapzatra helyezték s díszes vasrácsozattal kerítették be.

Gáspárics, 1810-ben született, horvát szülőktől. Pappá szenteltetvén, a 40-es évek elején a szent-ferenczrendi szerzetesek pesti rendházába került s szabadszellemű és hazafias szónoklatai révén rendkivüli népszerűségre tett szert. Hogy minő emberbarát s kötelességtudó lelkész volt, bebizonyította az 1838-diki árvíz idejében, a mikor négy napon át ébren tartotta a hitet és lelket a csüggedő pesti népben. A «Gáspár» barát tüzes hitszónoklatainak híre annak idején messze terjedt, de mint iró is érdemes ember volt, egyéniségében erős költői ér lüktetett s irói nyelvével is kitünt.

A szabadságharcz kitörésekor, mint Perczel Mór tábori lelkésze, haza ment Muraközbe, nemzetőr lett s úgy föllelkesítette az ottani népet, hogy az ezrével fogott fegyvert a haza védelmére. Szent-Tamás ostromakor egyik kezében kereszttel, a másikban karddal lelkesítette a rohamoknál a honvédeket. Világos után neki is menekülni kellett s álnév alatt Esztergomban vonta meg magát, de felismerték s fogva Pozsonyba vitték, hol aztán, mivel azzal is vádolták, hogy a Noszlopi és Makk-féle összeesküvésben részes volt, — 1853 szeptember 2-án kivégezték. Ott, hol 1833-ban áldozárrá szentelték föl, Pozsonyban végezte husz évvel később életét.

Halála 50 éves fordulójának Perlakon végbement emlékünnepélye díszét és jelentőségét emelte a szomszéd községek megjelenése, a nagykanizsai főgimnázium és felső kereskedelmi iskola, a csáktornyai állami tanítóképző intézet s a nagykanizsai irodalmi és műpártoló egyesület részvétele, mely utóbbi kitünő dalárdájával is közre működött.

Az ünnepélyt délután öt órakor a rendezőség elnöke, dr. *Tamás* János ügyvéd nyitotta meg lendületes beszéddel. Az ünnepi szónok dr. *Zakál* Lajos perlaki ügyvéd volt, ki hatásos beszédben példányképül állította a horvát szülőktől származott, de magyarrá lett szerzetest Muraköz lakossága elé. Gyújtó hatást ért el *Kramazits* Viktor kereskedő lelkes horvát beszédével, mely tele volt hazafias vonatkozásokkal. A rokonság nevében *Gáspárics* Ferencz pécsi kis-

A Halászbástya lépcsőin.

Elől a lépcső legalján Dr. H. Goeman Borgesius holland képviselő, föntebb olasz képviselők, mögöttük belga hölgyek, Pázmándy Dénes Houreau de Lehaievel, föntebb Lockroy és neje (Hugo Viktor leánya).

AZ INTERPARLAMENTÁRIS KONFERENCZIA TAGJAI BUDAPESTEN.

pap mondott köszönetet az ünnepély rendezéséért. Az emlékre számos koszorút tettek le.

Z—i K.

*

A Délvidéken, a torontálmegyei Törökbecsén e hó 14-ikén leplezték le a szabadságharcz emléket hirdető oszlopot, melyet képben szintén bemutatunk. A leleplezési ünnepélyen Torontál vármegyének legtöbb községe képviselve volt, a vármegye képviseletében pedig Gurkó Ágost alispán jelent meg. A felavató beszédet *Rohonczy* Gedeon országgyűlési képviselő tartotta, kinek szép beszéde általános lelkesedést keltett a nagyszámban összegyűlt ünneplő közönség közt. Az ünnepélyt este háromszáz terítékű társas vacsora, majd mükedvelői előadás és tánczmulatság fejezte be.

MAJOM-TANÚLMÁNYOK.

Simay Imre rajzai.

Pár sikerült majom-képet közlünk mai számunkban. Rajzolójuk, *Simay* Imre, kinek tehetségét Münchenben, Bécsben, hol hosszabb ideig dolgozott, nagyra becsülik, műveinek sokszorosításáért pedig valósággal törik magukat a londoni műárusok. S a fiatal magyar művész meg is érdemli ezt a kitüntetést. Az állatok világát nála jobban kevés rajzoló ismeri s megvan az a ritka adománya, hogy egy-két könnyedén odavetett vonással kitünően tudja jellemezni ennek a világnak egyes tipusait. Sőt többet tesz: valóságos jellemrajzokat ad állatairól. Majom-rajzainak egy sorozatát Budapesten a Nemzeti Szalon egyik kiállításában mutatta be; ezek híven és élénken állították elénk e mozgékony és tréfás lényeknek minden jellemzőbb sajátságát. Ezek közül mutatunk be most két kiválóan érdekeset.

Simay Imre Budapesten 1876-ban született. Középiskolai tanulmányait Szombathelyen és Felső-Lövőn végezte. 1893-ban a bécsi cs. és kir. képzőművészeti akadémián L'Allemand festőművész-tanár alatt kezdte művészi tanulmányait s folytatta ezeket William Unger tanár rézkarcz-mesteriskolájában s Eisenmenger festő-mesteriskolájában, hol 1898-ban tanulmányaival a mesteriskola díját nyerte. 1899-ben a müncheni képzőművészeti akadémia növendéke lett s tanulmányait dicsérő oklevéllel tüntették ki. 1900-ban a müncheni képzőművészeti akadémia «A játék» czímmel kiirt pályázatán majom-képeivel elnyerte a karácsonyi nagyverseny díját. Ezóta önállóan dolgozik főleg a schönbrunni állatkertben, s több helyen részt részt vett a kiállításokon. A bécsi Künstlerhaus 1902. évi aquarell- s graphikai kiállításán Ő Felsége a király, majom-képeit kiváló elismerésben részesítette; a Műcsarnok nemzetközi tavaszi kiállításán is tetszettek állattanulmányai. A Képzőművészeti tanács zsürije az idei tavaszi tárlaton «Kutyatanulmányok» czímű művét a Wahrmann Mór-díjjal tüntette ki.

RENAN SZOBRA TRÉGUIERBEN.

HÍRES CZIGÁNYOK VERSENYEI.

Az ötvenes évek régi jó magyaros világának emlékét idézte fel a Népszinház igazgatósága, a midőn a magyar népzenét és annak művelőit, a czigányokat egyes elsőrendű czigányzenekarok játékával bemutatja komoly verseny formájában.

Czigányzenész-versenyeket korábban is tartottak a különféle bandák, vagy azok egyes kiváló tagjai, a melyekről ez alkalommal nem lesz érdektelen megemlékezni.

A szabadságharcz utáni szomorú időkben a czigányzene volt a nemzetnek egyik vigasztalója, miért is nagy tetszést keltett, midőn 1854-ben a Nemzeti Szinház akkori intendánsa, gróf *Festetich* Leo egymásután léptette fel a czigányzenekarokat, leginkább Szigligeti Ede népszinművei, jelesen a «Czigány» egyes felvonásai közben. Az első ilyen szereplő zenekar Salamon Jánosé, Bem egykori tábori zenekarvezetőjéé volt, ki nagy sikert aratott a Nemzeti Szinházban.

Majd 1857-ben Simonffy Kálmán, Fátyol Károly nagyhírű gordonkaművészszel indúlt Nagy-Károlyból körútra. A jeles Pecsenyánszky Jánossal egyesültek, hogy terjeszszék a valódi magyar zenét. Fátyol társai, Arany Pista (brácsás), Dula Jóska (kontrás), ennek a kornak legjobb segédzenészei, kitünően tudták kisérni Fátyol változatos, szabadröptü játékát. Útjuk valóságos diadalmenet volt a vidéken. Fátyol föllépett a Nemzeti Szinház szinpadán is Sárközy Ferkó karmesterével, Hegyi Poldival, a Népszinház jeles művésznőjének, Hegyi Arankának atyjával, ki arról volt nevezetes, hogy a zenekarban használatos mindenféle hangszeren játszott és híres szép ember volt. Hegyi Poldi egy előkelő bácskai család leányát, Parcsetich Réger Czeczíliát vette nőül. Hegyi Aranka azonban szüleit korán elvesztette s igy került keresztapja, Sárközy Ferencz neveltetése alá, a ki azután kiképeztette. Sárközy 1848/49-ben tábori zenekarvezető volt hadnagyi ranggal a 47-ik honvédzászlóaljban.

A hatvanas és hetvenes években is gyakran mérkőztek egymással egyes kitünő zenészek, mint Patikárus Ferkó és Rácz Pali. Patikárus Ferkót fiatal korában eredetileg Dudásnak hívták s a Patikárus név egy anekdota szerint úgy ragadt rá, hogy a hatvanas évek elején a fehérmegyei Velenczei tó mentén egyik kastély ura reménytelen szerelmében «lelki beteg» volt és Dudás bűvös játéka annyira elragadta a beteg földesurat, hogy igy szólt hozzá: «Te gyógyitottál meg engemet, legyen ezentúl Patikárus a neved.» Patikárus Ferkó későbbi vetélytársa, az öreg Rácz Pali, az 1859-iki olasz háború után mint obsitos őrmester került fel Pestre; felesége Ferrario Gindita, egy gazdag milánói olasz nemes leánya volt. Eleinte, a míg vagyona romjaiból telt, zajosan mulatozott az athleta termetű, füstös arczú obsitos baka-őrmester, a Zrinyi- és Két-huszár-kávéházakban muzsikáltatta magát, bőven szórta a pénzt, a felesége hozományát. Mikor aztán pénze elfogyott, Rácz Pali mint czimbalmos kezdte újra régi mesterségét a Rácz Rudi zenekarában. De csakhamar saját bandát alakított és tanúlt tovább; tanúlmányozta a magyar zene természetét, s azon igyekezett, hogy a magyar nóta szépségeit eredeti tisztaságában mutathassa be. Bandája előbb Váczon játszott s innen 1864-ben Pestre került. Itt egyszer véletlenül a czigányság akkori kedvencz kávéházába, a Két pisztolyba tért be, hol a pesti czigánytelepnek, az úgynevezett előkelő «romák»-nak, a Patikárus- és Sárközy-banda tagjainak külön törzsasztaluk volt, melyhez más bandából senki sem ülhetett. Rácz Pali is ehhez az asztalhoz ült; midőn a kávéházban megjelent Patikárus Ferkó, ki kereken kijelentette neki, hogy: «nem egyforma tehetségü «romá»-k vagyunk, hagyja el az asztalt tüstént zenekarával.» Rácz Pali sértve érezte magát s ekkor kihívta «mérkőzés»-re Patikárus Ferkót. A mérkőzés színhelye Pest akkori egyik legelőkelőbb vendéglőjének, a Vigadó melletti régi Licinusnak étterme volt; birákúl szerepeltek: idősb Ábrányi Kornél, Ellenbogen karmester, Pissinger, a Nemzeti Szinház akkori első hegedüse és Schunda V. hangszergyáros. Patikárus Ferkó apósának, Boka Károlynak, a jeles debreczeni czigányprímásnak híres kesergőjét választotta versenydarabúl. Rácz Pali hasonló nehéz, magyar eredetü konczert-darabot választott: a «Losoncz város végromlása» czimü harczi kesergőt, melyet Borzó Miska, 1848/49-iki tábori karmester Losoncz város rettenetes égésekor szerzett. Ezt a darabot mai napság már csak Rácz Jani kassai és Berki Flóris gömörrozsnyói zenekarától lehet még hallani. Az elsőség pálmáját a pályabiróság Rácz Palinak itélte oda; a hire ezután gyorsan terjedt, a mágnás-körök kedvencz zenésze lett, sőt az alkotmányos élet kezdetén gyakran játszott udvari bálokon és ebédeken is. Patikárus Ferkó 43 éves korában halt meg 1870-ben; sirját Vasváry Kovács, az öreg «funerátor» buzgólkodása folytán díszes emlék jelöli. Rácz Pali tizenöt évvel később, 1885-ben követte őt a sírba.

1868-ban szintén igen érdekes czigányverseny volt a Beleznay-kertben, a hol Rácz Pali maradt a vesztes a mágnások akkori kedvencz primásával, Berkes Lajossal szemben. A kihívást még élő tanuk igy beszélik el: Balog Károly, az Országos Kaszinó jelenlegi kedvelt zenekarvezetője, mint a balassagyarmati zenekar vulgó-primása szerződés czéljából régi szokás szerint a Két-pisztolyban mutatkozott be s előadott egy régi konczert-darabot, a Boszorkány-tánczot. A hallgatók sorában ott volt: Sárközy Ferkó, id. Rácz Pali, Berkes Lajos, Pintér Pál és Patikárus Ferkó, kik Berkes Lajos kivételével elismerték, hogy Balog Károly képesítve van arra, hogy pesti vulgó- (segéd-) primás legyen. Ezt a határozatukat Berkes Lajos kifogásolta, mire Rácz Pali azt felelte, hogy azt a darabot Berkes sem játszsza el különbül. Erre Berkes nyomban kihívta mérkőzésre Rácz Palit. A zsüri tagjai: Erkel Ferencz és fiai, Volkmann Róbert, Bartay Ede és más kiváló művészek voltak. A két jeles czigányprimás nagy közönség előtt versenyzett a Beleznay-kertben. Művészetüknek teljes erejével játszottak mind a ketten. Rácz Pali akkor már teljesen kifejlett technikájának virtuózitásával káprázztatta el hallgatóit, Berkes nemes, czikornyátlan eredetiségével, zamatos, tősgyökeres magyarságával ragadta el a kritikusokat. Rácz Paliban nagyobb volt az erő, de Berkesben több volt az eredetiség s neki itélték oda az elsőséget. Ettől fogva ellensége lett egymásnak a két kitünő primás. Berkes csak akkor békült ki Rácz Palival, midőn hirül vitték neki, hogy halálos ágyán fekszik. Ekkor lakásán felkereste és a két jeles muzsikus kibékült egymással.

*

E közleményünk kapcsán egy pár csoportképet mutatunk be. Az egyik a régi jeles czigány czimbalmos, *Pintér* Pál czigányleányokból álló énektársulata. Pintér, ki mint Patikárus Ferkó, majd Rácz Pali bandájának czimbalmosa nagy kedveltségre tett szert s III. Napoleon és Viktória angol királynő előtt is játszott, egyidőben pedig a Népszinház czimbalmosa is volt. 1893-ban jó hangú, csinos czigánylányokból társaságot toborzott össze s azzal járt külföldön; különösen Oroszországban értek el a magyar czigánylányok szép sikereket.

Másik képünk az előkelő tánczmulatságok népszerü czigányának, *Radics* Bélának díszruhás zenekarát mutatja be. Radics a tanúlt czigányok közé tartozik, a budapesti zenedének is tanitványa volt. Zenekarával több izben játszott az udvari bálokon a képünkön látható díszruhában. Hasonlókép többször játszott Radics Erzsébet királyné előtt is, igy 1896-ban a Svábhegyen.

Végül *Balog* Károly népszerü zenekarát is bemutatjuk, a mint a Népszinházban játszanak. A tizenhat tagú zenekar összjátéka sok tapsot aratott, különösen tetszett a versenydarabokon kívül előadott ropogós gömöri csárdás.

Markó Miklós.

nak nálunk nincs talaja, a magyar építő-stílusra való törekvést azonban minden magyar építésznek elő kell mozdítani. Mindaz, a mi magyar stílus jelige alatt máig keletkezett, csak többé-kevésbbé sikerült kisérlet; ebben maga is munkásnak vallja magát. Ne valamely új építő-stílus fölfedezésének meddő munkájában akarják erejüket fölhasználni, hanem a meglevő stílusoknak korunk szellemében való további kiépítését és magyar motívumokkal való gazdagítását tűzték ki czélúl. Szólott ezután a műegyetemi építészi oktatás irányáról, a tananyagról és óhajtandónak tartja, hogy az építészeti szakosztály tanfolyamát öt évre fölemeljék.

Az ünnep ezután a rektor és a tanárok éltetésével véget ért.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Gyöngyösy László : A régi ösvényen. *Budapest 1903.* E kis verseskönyv szerzője buzgó és lelkes mívelője irodalmunknak, eddig megjelent munkáival tehetségéről is szép bizonyságot tett. Mint novellaírót lapunk közönsége is ismeri, Arany János életrajzának megirásával pedig a nagy költőnkre vonatkozó ismeretek terjesztésében tett hasznos szolgálatot. Most megjelent versei kiegészítik azt a kedvező képet, melyet munkásságáról alkothattunk. Csakugyan a «régi ösvényen» halad s nem a moderneskedés hajszolásával, hanem magyarosságával akar hatást kelteni. S e magyarossága, — érezzük lépten-nyomon, — nem mesterkélt, csinált dolog, hanem egyénisége lényegéhez tartozó vonás. Erősen hajlik a népiesség felé s a mi manapság nem mindennapi jelenség, népiessége a népélet és nyelv igazi, benső ismeretén, a néppel való érzelmi közösségen alapszik. Ritkán hallani olyan keresetlen, tiszta és mégis fordulatos magyar nyelvet, mint Gyöngyösy verseiben. A nagyobbára apró szerelmi dalokból álló kötet tartalma lehetne mélyebb, a versekben megénekelt érzelmek egyénibb szinezettel is lehetnének dalokká alakítva, — akkor tartalmuk is jobban lekötné az olvasó figyelmét. Egy hosszabbacska elbeszélő vers is van a kis kötetben, «A takács» czímmel. A kötet ára egy korona. Mutatványúl a következő verseket közöljük belőle :

Évek múltak.

Évek múltak, én hallgattam,
És most dalra nyílik ajkam.
Félve, lopva, ének zendűl,
Bohó, játszi szerelemről.

Vak sötétben jártam eddig,
Talán most már reggeledik.
Vagy csalóka lidérczfény ez,
Fáklyaláng a temetéshez?

Gyászos az ég . . .

Gyászos az ég, búsan kopog az eső,
Ez a tájék óriási temető.
Tarlott fővel égnek mered minden fa,
Varjak, hollók ülnek rajtok károgva.

Szomoruság, gyászos élet, gyászos vég :
Csak egy sugárt, csak egy kis fényt láthatnék.
Csak lehetnék boldog, ha egy perczre is :
Akkor aztán temethetnek engem is !

Mathematikai és természettudományi értesitő. A Magyar Túdományos Akadémia III. osztályának folyóiratából, melyet *Kőnig* Gyula osztálytitkár szerkeszt, a XXI. kötet 3-dik füzete jelent meg, magvas tartalommal. *Kosutány* Tamás érdekes adatokat közöl a buzasikérről és búzalisztről, *Istvánffy* Gyula némely spórák életképességéről, *Melczer* Gusztáv az urvölgyi aragonitról értekezik. *Farkas* Géza és *Scipiades* Elemér az emberi test nedveiről végzett ujabb vizsgálatok eredményét, ismertetik. *Schilberszky* Károly pedig a levélszervek számbeli ingadozásáról közöl tanúlmányt.

Száz darab tizkoronás aranyat tűzött ki *Szabadka* város tanácsa egész estét betöltő drámára, vigjátékra, vagy népszinműre. Egyenlő irodalmi érték mellett a Szabadka történetére, vagy néprajzi viszonyaira vonatkozással biró szindarab előnyben részesül. A jutalmat csak irodalmi értékkel biró és szinpadi hatást igérő műnek adják ki. A pályaműveket dr. Biró Károly polgármester czimére 1904. május 1-ig kell beküldeni.

A Margitay - kiállítás. A Nemzeti Szalonban szeptember 12-ikén nyílt meg *Margitay* Tihamér 140 festményéből a kiállítás. *Wlassics* közoktatási miniszter, kinek el kellett utazni, már előtte való nap megtekintette s kifejezte elismerését a művésznek. A miniszter képviseletében *Molnár* Viktor miniszteri tanácsos jelent meg szeptember 12-ikén a kiállítás megnyitására s vele sokan a múzeumok, művészi egyesületek és festők köréből. A műértőket érdekelte a művésznek a vidám életképekből a drámai és jelképies festéshez történt átmenete, a «*Virradat*» czímű nagy kép. Margitay azonban már évek óta több drámai kompozicziót állított ki. Ezek tanúskodnak, hogy az átmenetet hosszabb készület előzte meg. Margitay újabb vázlatai közt értékesek a különféle magyar tanulmányfejek, néhány tájvázlat is. Kiállított arczképei közül pedig kiválik Firczák Gyula munkácsi püspök díszruhás képmása. A kiállítást diszítik még *Barcza* Lajos tehetséges ifjú szobrásznak művei, melyek közül egy szökőkút gyermekcsoportja a legjobb.

MAJOM-TANÚLMÁNYOK. — Simay Imre rajzai.

Az Operaszinház szeptember 15-ikén nyílt meg. Múlt évben legkiválóbb eseménye volt, hogy színre hozta Goldmark új operáját, a *Berlichingeni Götz*-öt. Ugyanezzel kezdte az új idényt is, a dalművet azokkal a változásokkal adván elő, melyeket a szerző azóta tett rajta. Ezek az átalakítások nem lényegesek, de előnyére válnak. A közönség az előadás szereplői közűl nagy tetszéssel fogadta Takács Mihályt és Krammer Terézt. — Az Operaszinház állapotában a szünet alatt az a változás történt, hogy véglegesen megerősítették *Máder* Raoul igazgatót vezető állásában. Az első tenor szerepére *Anthesz* György német művészt szerződtették, *Márkus* Dezsőt pedig haza hozták egyik karnagynak.

A Népszinházban a czigány-zenekarok e hó 9-ike óta versenyezve játszanak esténkint az elhunyt Dankó Pista tervezett emléke javára. A Dankó hátrahagyott népszinműve, a «Czigány-élet» felvonásai közt egymás után jelennek meg a fővárosi és vidéki zenekarok s egy-egy művésznő dalát kisérik. Mindnyájan Dankó dalait adják elő. A közönség estéről-estére megtölti a szinházat.

A versenyző zenekarok közt több arany- és ezüstérmet fognak kiosztani s szeptember 26-ikán adják át a szinpadon. A következő napon a fővárosi aranyérmes bandák fognak egymás között versenyezni és pedig a Szemere Miklós által felajánlott értékes aranyóráért, Porzsolt Kálmán igazgató által adott ezüstkoszorúért és egy ezüst szivartárczáért, melyet Baresay Domokos adományozott. Dankó Pista «Czigány-élet» czímű darabja e népszerű hangversenyek keretében sok előadást ér meg s így tetemes összeg fog jutni Dankó Pista Szegeden felállítandó érczszobrára. A «Czigány-élet»-be eredeti mélabús czigánynótákat is szőnek be, melyeket Pintér Pál tanít be, ki az előkelő czigányok közt legjobban, egész folyékonyan beszél czigányul. A czigánynótákat a darab első női szereplője, Szentmiklósy Irén és Kovács Mihály (Csicsó czimbalmos) éneklik. *Blaha* Lujza, a kitünő művésznő is föllép szeptember 19-én és a czigány-zenekarok kiséretével több Dankó-nótát énekel. *A czigány-zenekarok* közül eddig föllépték : *fővárosiak :* Balog Károly, ifj. Berkes Béla, Rácz Pál, Banda Marczi, Vörös Elek, Farkas Pali, Dénes Jóska, Kóczé Antal, Radics Béla, Vörös Miska, Pege Károly, Rácz Laczi ; *vidékiek :* Magyari testvérek (Debreczen), Lukács Károly (Sátoralja-Ujhely), Rácz Gyula (Kassa), Kiss Jancsi (Balaton-Füred), Márkus Péter (Dunaföldvár), Balog Gábor (Eger), Farkas Laczi (Nagykőrös), Farkas Sándor (Pécs). *A további előadásokra* jelentkeztek még : Balog Bandi (Kecskemét), Rácz Gyula (Nagy-Becskerek), Horváth Jancsi (Budapest), Rácz Rudi (Losoncz), Darázs Miska (Székesfejérvár), Oláh Józsi (Budapest).

«VASÁRNAPI UJSÁG»

50-ik évfolyam.

A «**Vasárnapi Ujság**» a legrégibb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap, **évenként több mint 130 íven**, s több mint **ezer képpel** s rendkívüli mellékletek-

GÁSPÁRICS MÁRK EMLÉKOSZLOPÁNAK LELEPLEZÉSE PERLAKON.

SZABADSÁGHARCZI EMLÉK TÖRÖK-BECSÉN.

AZ EGYETEMEK TANÉVÉNEK MEGNYITÁSA.

A budapesti *tudományegyetem* új tanévét szeptember hó 15-ikén, a *müegyetemet* szeptember hó 16-ikán nyitották meg. Mind a két helyen a felsőbb iskolai oktatásra nézve fontos nyilatkozatok történtek. Mind a két egyetemen a rektorok meghosszabbították a beiratkozásokra kitüzött határidőt. Főleg a tudományegyetemen volt ez szükséges, mert a questura nem győzte a munkát. E hó 16-ikáig *4139* egyetemi hallgatót irtak be. A beiratások szeptember 23-ikán végződnek. A *müegyetem* hallgatói az utolsó években apadtak. Szeptember 15-ig *1309* hallgatót irtak be, ismét kevesebbet, mint tavaly.

A tudományegyetem új tanéve szeptember 15-én nyilt meg ünnepélyesen. Az isteni tisztelet után az egyetem nagytermében gyülekezett össze az egyetemi hatóság, a tanuló ifjúság s a meghivott vendégek.

A közoktatásügyi miniszteriumot *Molnár* Viktor miniszteri tanácsos, *Tóth* Lajos és legifjabb *Szász* Károly osztálytanácsosok képviselték.

Dr. *Kétly* Károly, a volt rektor búcsúzó beszédében beszámolt a mult iskolai esztendőről. Fölemlíté a mult egyetemi év eseményei és ügyei közt a szegény egyetemi hallgatók iskolapénzének dolgát is. A rendelkezésre álló összeg a tandíjak pótlására elégséges nem lévén, a rektor a közoktatási miniszterhez fordult, a ki segített is a szegénysorsú érdemes ifjakon. Örömmel emlékezett meg a lelépő rektor az ifjúságról, mely ha talán ifjúi hevétől elragadtatva itt-ott túlzásokba esett, nem tudta a szabadsághoz való alkalmazkodás egyenes mértékét magának megszabni, tanárainak szeretetére, támogatására, atyai jóindulatára érdemesnek bizonyúlt.

Az éljenzéssel kisért beszéd után dr. *Heinrich* Gusztáv, az új rektor tartotta meg székfoglalóját.

Hévvel magyarázta, hogy egyetemünk rendeltetése kettős föladatban nyilvánúl: előbbre vinni a tudományt és tudományos szellemű új nemzedéket nevelni. Egyetemünk szervezetében a németországi egyetemi tanítási rendet fogadta el. Az egyetemnek a rendeltetése nem volt régebben semmiféle mellékletekintet által korlátozva és német földön még ma sem korlátozza semmi. Az egyetem tisztán tudományos intézet volt és Németországban még ma is az. A tanítás és a tanulás szabadságának gyümölcse német földön az, hogy a tudomány minden ága virágzik, a társadalom magas műveltségi szinvonalon áll, a szakemberek és hivatalnokok kitünőek, a hallgatók pedig a világ legfélreesőbb zugaiból tódúlnak Németországba, hogy ott tudományos szellemet sajátíthassanak el. Nálunk mégis van egy felülről is istápolt törekvés, melynek czélja az egyetem szabadságának korlátozása. Miért? Mert a hallgatók nem járnak el az előadásokra. De a hallgatók egy része eljár az előadásokra és szorgalmas is. Mondjuk, ötven százalék nem jár el, a kik hivatalban vannak itt vagy a vidéken, azért, hogy föntarthassák magukat. Hogy az ifjuságot az előadások látogatására kényszerítsék, kieszeltek mindenféle korlátozást. E dolgok azonban keresztülvihetetlenek. E szellem sok mással együtt Ausztriából került hozzánk, hisz az osztrákok mai napig sem vetkőzték le egészen a rendőri állam bilincsét és szellemét. A hallgatók egy tetemes része azért nem jár az előadásokra, mert el tud készűlni a tankönyvekből. Hol nem mulasztanak a hallgatók? A természeti és orvostudományokban, mert itt nem az előadás a fő, hanem az intézet (akár klinika, akár szeminárium), melyben a növendékek maguk is dolgoznak és ily módon tudományos képzettségre szert tesznek. A minimumra redukálni az előadásokat és az egyetemi tanítás és a tanulás fősulyát az intézetekbe áttenni: ez az egyetlen reform, mely egyrészt az egyetem igazi szellemének megfelel, másrészt a kivánt sikert biztosítja. Hogy mily káros a tanulás és tanítás szabadságának korlátozása, hivatkozik a franczia jogakadémiákra. Lehetőleg távol kell tartani a kormány beavatkozását, mert a kormány nem mindig egyetemi szempontok által vezérelteti magát. Nálunk ezt rendesen úgy szokták formulázni, hogy a kormány sérti az egyetem önkormányzatát. Eddig azonban még senki sem fejtette ki, hogy miben áll voltaképen az egyetem autonómiája, a mi a szóló meggyőződése szerint a következő: Az egyetem maga választja meg tisztviselőit, rektorát, dékánjait és tanácsát; maga állapítja meg tanrendjét, tekintettel arra, hogy kitünő szakférfiakat kell képeznie; maga tölti be a megüresedett tanszékeket; az egyetem följogosít fiatal tudósokat arra, hogy az egyes karok keretén belől előadásokat tarthassanak; az egyetem doktorátusokra bocsátja a jelölteket, megvizsgálja és promoveálja őket. Mindezt természetesen a kormány felügyeleti jogának épségben tartása mellett. Az új rektor e három óhajjal fejezte be megnyitó beszédét: először óvjuk meg a saját magunk és hallgatóink szabadságát, másodszor nyerjük meg az ifjúságnak kevésbbé hivatott részét is a tudománynak, a tanítás módszerének megváltoztatásával és végűl harmadszor, ragaszkodjunk férfiúi elszántsággal mindama teendőinkhez és jogainkhoz, melyek a helyesen fölfogott autonómia körébe esnek.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után *Ballagi* Aladár, a bölcsészettudományi kar dékánja szólt.

Azzal kezdte, hogy vallomást tesz hitéről, tanulmányai vezérelvéről. A hit, szerinte nem ellentéte a tudásnak. Ideális áttekintésben mutatta be, hogy a közelmultban a szabadság gondolatával űzött visszaélések miként kompromittálták magát a szabadságot. Az emberiség életirányának elkerűlhetetlen megváltozása maga után vonja az erkölcsi értékek új meghatározását és a társadalom átalakúlását. Közéletünk még csak az imént, két osztályát és jellemtipusát ismerte a diáknak. A gazdagot és a szegényt. Az egyiket képviselte az élvezetekbe merűlt léha alak. A másik tipust az éhenkórász szegény diák képviselte, a kin nevetett (s részben ma is nevet) az egész ország, — mert hiszen csak kötelességét teljesítette s nem vehetett részt az élvezetekben. Tehát anyagi képessége szerint értékelték a szellemiség hivatottjait s ezzel a közvélemény önmagát rajzolta le; azt a társadalmat, mely anyagiságában életczélul tüzve ki a vagyonszerzést, ezt tette meg a dolgok és egyének mértékévé. Meg fog jelenni önök közt, így szólt Ballagi, a vidám szegénység képviselője, a ki saját lényegének tudatában, minden irigység nélkűl és önérzete kára nélkűl tudja szemlélni, hogy egyes társai tulszárnyalják őt az anyagiakban. Fejtegette ezután, hogy az egyetemi ifjuság, a nemzet jövendő vezetésére lévén hivatva s a neveltetés kiváltságában részesűlvén: voltaképen egyenes utódja a volt intézményes nemességnek s kötelessége, hogy annak nyomdokaiba lépjen. Legyenek mindnyájan nemes emberek a szó fenkölt értelmében.

Ballagi Aladár dr. beszédét éljenzéssel fogadták. Az ünnep a király, a rektor és a tanárok éltetésével fejeződött be.

A műegyetem szeptember 16-iki megnyitása a kerti nagyteremben folyt le, melyet a szorongásig megtöltöttek a műegyetem hallgatói és a közélet és tudományos világ köréből meghivott vendégek. A közoktatásügyi miniszter képviseletében Molnár Viktor miniszteri tanácsos jelent meg. A délszaki virággal diszített emelvényen foglalt helyet *Ilosvay* Lajos lelépő rektor, Rados Gusztáv, Rejtő Sándor és Schmidt Sándor dékánokkal, szemben az emelvénynyel, a közönség előtt ült az új rektor, *Hauszmann* Alajos. Az ifjuság mindannyiukat lelkesen megéljenezte.

Ilosvay Lajos nyitotta meg az ünnepet. Beszámoló beszédében örömmel említette, hogy az új műegyetemi építkezést az elmúlt iskolai évben már megkezdették s remélhető, hogy az 1904—1905-iki iskolai évben már az összes khémiai előadásokat és laboratóriumi gyakorlatokat az új helyiségben lehet megtartani. Beszámolván lefolyt évi működéséről, végűl komoly intelemmel és atyai tanácsokkal fordult az ifjúsághoz Nem fukarkodott a köszönettel és a dicsérettel. De, mondá, talán több okom volt a lehangoltságra, midőn látnom kellett, hogy a nemzeti és a szabadelvű néven szervezkedett ifjúsági pártok minő ádáz gyűlölséggel törtek egymásra; midőn hallanom kellett azokat a becsmérlő nyilatkozatokat, melyeket a keresztesek és nem keresztesek a legnagyobb kiméletlenséggel szórtak egymásra és tapasztalnom kellett, hogy egyesek a magyar nemzeti követelések kiküzdéséért meginditott mozgalom hevétől elragadtatva, egy nagyszerűen szép eszme szolgálatát félreértvén, megtagadták a fegyelmet, vakmerően megtámadták az egyéni elhatározás szabadságát s a műegyetem ideiglenes bezárására kényszerítettek. Nekünk, kiknek élethivatásunk szerint az ifjuság czél és nem eszköz, lehetetlenség volt megdöbbenés nélkül nem szemlélni a tavaszszal lefolyt jelenségeket. Mert a mi vérünk is felpezsdül, ha a független Magyarországra gondolunk, (Viharos éljenzés) de a *fortiter in re* és *suaviter in modo* értelmét másként magyarázzuk, mint sokan azok közűl, kiket a műegyetemi ifjuságnak egy része, azokban a mozgalmas napokban, a haza iránt tartozó kötelességekben tanító mestereként üdvözölt. A haza az ifjaktól nem a jelenben, mint tanulóktól, hanem a jövőben, mint polgároktól és hazafiaktól vár igazi szolgálatot; most megelégszik azzal, ha jövendőbeli föladatukhoz elég nagy szellemi tőkét gyűjtenek s a polgárerények kifejlődéséhez elég erős erkölcsi alapot teremtenek.

Ezután *Ilosvay* átadta méltóságát *Hauszmann* Alajosnak, az új rektornak, a ki élénk éljenzés között elfoglalván helyét, székfoglaló beszédében az építészetről szólt. A legújabb kor egyrészt a *szeczesszióval* kivánja boldogítani művészetünket, másrészt pedig megindúlt egy mozgalom a *magyar építő-stílus* megteremtésére. A szeczesszió-

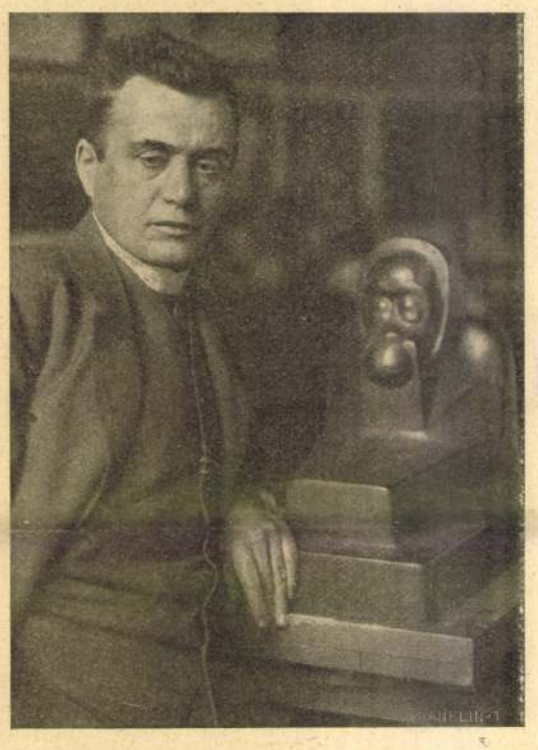

SIMAY IMRE ARCZKÉPE.

SIMAY IMRE.

Ezerkilenczszáznégyben egy különös kis szoborcsoportozat vonta magára a Műcsarnok látogatóinak figyelmét. Kis bronzszobor volt, mely egy majomcsaládot ábrázol és bár valószinüleg a legtöbb megfigyelőt zsánerszerű komikumával állította meg, sokan voltak már akkor is azok, kik megláttak, hogy ez a kicsiny bronz nagymértékben eltér a szobrászatnak azoktól a módjaitól, melyek azidőtájt nálunk közbecsülésben állottak. Érdekes kisérlet volt egy új formavilág keresésére, ha ellentétben a pathetikus, nagy feladatokat kereső iránnyal thémája igénytelen semmiségnek látszott is. Különben sem kapcsolódott semmiképen szobrászatunk addigi tradiczióihoz, de felületes megszemlélésre is elárulta, hogy igen sok hű természetmegfigyelés rejlik mögötte.

Csakhogy ezzel még nem volt teljesen megfejtve a dolog, mert gondosabb megtekintés után mihamarabb rá kellett jönni arra, hogy puszta naturalizmusnak sem lehet elnevezni alkotója ábrázolásmódját, mert a kis művön a testfelületek erősen egyszerűsítettek voltak, pl. nyoma sem volt rajtuk a szőrözet ábrázolásának, a mivel pedig még a japáni fafaragó is szivesen elbibelődik, holott különben eléggé sommásan szokott ábrázolni. Ezért a kis szobor stilizáltnak látszott, már azért is mivel a mozdulatok vonalaiban is gondosan kerülte az esetlegességet és egy tömegbe fogta össze alakjait.

Ennek a kis műtárgynak alkotóját közönségünk addig csak mint rajzolót ismerte. Egy évvel azelőtt állított ki először a Műcsarnokban, még pedig egy csomó álattanulmányt, melyekkel díjat is nyert.

Már ezek a méltó feltűnést keltett rajzok is érdekes jóslatul szolgálhattak Simay fejlődésére, mert hűséges, a legapróbb részletre kiterjedő természetmegfigyelés mellett erős stilizáló hajlamot árultak el és megmutatták, hogy a művész mindent a térben és plasztikusan fog fel. Egy évre rá be is következett a Pálfordulása, Simay mintázni kezdett a nélkül azonban, hogy a rajzoláshoz teljesen hűtelenné vált volna.

Számos évre terjedő szorgalmas rajzstudium előzte meg Simay szobrászkodását. Akadémiákon töltött évek, hol ha egyebet nem is, megtanulta a rajzolás technikájának csinját-binját, állatkertekben sovár megfigyelésekkel és rajzolással eltöltött napok, sok anatomiai tanulmány, megismerkedés az európai művészettel, eredménytelen kisérlet Zügel mellett az impresszionizmus kifejezési módjában keresni megoldást vágyai számára, ime ezek az első, lelkileg küzdelmes tanulóévek elősegítő vagy gátló körülményei.

Az impresszionista kifejezésmód azonban még a maga egyrészről szineket imádó, másrészről pedig az esetleges és pillanatnyi állapotokat kedvelő modorával nem felelhetett meg Simay erős stilizáló hajlamainak, de annál nagyobb hatással lehettek rá a középkori szobrászat csodaszép emlékei, melyeket az Andrássy ösztöndíjjal utrakelve Németországban ismert meg. Ezek szigorúan egyszerűsített, és minden izében plasztikus formavilága csak elősegíthette nagy, egyszerű, kifejezésteljes vonalakra és felületekre törekvő alkotásmódjának kialakulását.

1905-ben Simay egy parányi kis majom szobrot állított ki a Rhesus Erythreust. Ebből már teljesen hiányzott a zsánerszerűségre törekvésnek még csak látszata is, pedig a szobor nem ábrázolt egyebet egy kis bolhászkodó majomnál.

Még egyszerűbb, még simább, de viszont még jellemzőbb felületekkel volt megalkotva, mint első szobra, az egész ábrázolás, még ha emlékeztetett is a keleti művészet stilizáló bronzaira, teljesen eredetinek látszott. Bármily tökéletes volt is rajta a természet hű megfigyelésén alapuló állati testkonstrukczió megformálása, még erőteljesebben nyilvánult meg az egyszerüsítő, a lényegtelent elhagyó és csakis a plasztikus formát kidomborító stilizálás.

A mit azóta alkotott Simay, mindaz ennek az iránynak továbbfejlesztése volt. Szobrairól közölt illusztráczióink is a Vadász, a Védekezés, a Merkur, a Lovasrelief, mind az utolsó évek ily törekvésü eredményeit mutatják be. Már a majmokat ábrázoló szobrok is, bármily egyszerüek is themáik és bármennyire csábithatták is olcsó komikumra a művészt, sok monumentalitást mutatnak, daczára kis terjedelmüknek. Egy tömegbe, egy gesztusba tömörített testek, melyek akármilyen elvontan vannak is átteremtve, nem vesztették el mozdulataik életteljességét. Már e műveivel is átlépni kezdte Simay a kisplasztika bárhol megálló odahelyezhetőségét, mely nem számit különösebb környezetre. Már ezek a kis szobrok is valamilyen architektonikus környezet vágyát keltik fel, mert erős elvonással csak konstruktiv elemeket hangsulyoznak. Még inkább áll ez a Merkurszoborról és a Lovasreliefről, melyek teljesen megkivánják az épületheztartozást, a helyhezkötöttséget.

Simay első fellépése a természetesség, az élet reakciójának látszott szobrászatunknak gyakran üres formavilágával szemben, melynek nálunk nem volt szervesen, lassan kialakult multja s melynek a rászakadó nagy megbizások miatt a legnagyobb feladatokkal kellett megküzdeni. Sokszor erőtlenül és erő helyett álpáthosz fitogtatásával folyt ez az iparkodás, mely mellett jól esett az egyszerűbb feladatokhoz visszatérők, a természetmegfigyelők munkásságára alapitani egy jobb jövő reményét.

Simay a természet egyszerű megfigyelésének, a puszta ellesésének korán azonban hamar túljutott, a megismerést követte a stiluskeresés és új stilusalkotás kora. Az az irány, melyet ma követ, sok tekintetben összhangban áll a ma szobrászatának törekvéseivel, mely megtagadta a barok formavilágát polgáriassá higitó, czentiméterrel kiczirkalmazó előírásokat és sok szabad természet megfigyelése után az új kornak egy új formanyelvet kezd alkotni. Lehetetlen köztérszobrok helyett egyéb irányok mellett ismét kialakulóban van napjainkban a szobrászatnak az az ága, mely a freskók és üvegablakok révén szereplő festészettel karöltve az épitészettel egybeolvadni törekszik, mint egykor a görög vagy a középkori szobrászat. Ennek a törekvésnek, úgy hiszszük, Simay Imre számottevő munkása lesz.

Farkas Zoltán.

MERCUR.

Simay Imre szobormüve.

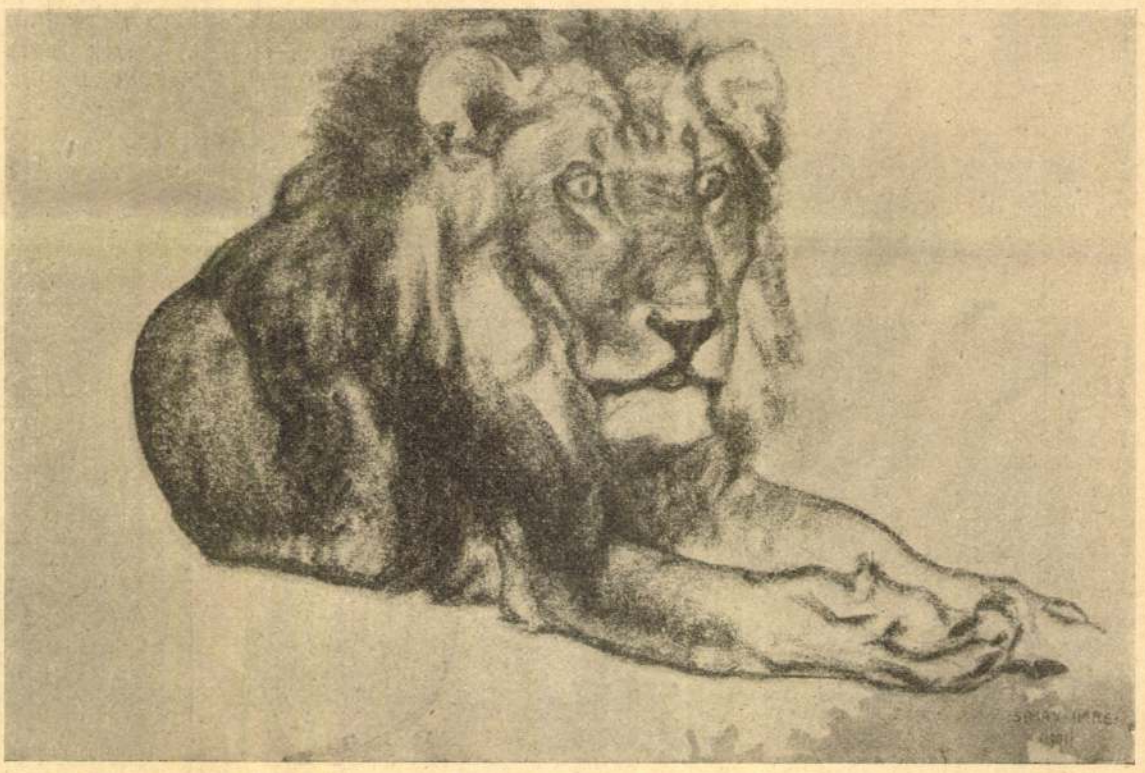

OROSZLÁN. — Simay Imre rajza.

GRÓF MENSDORFF-POUILLY (osztrák-magyar).

LICHNOVSZKI HERCZEG (német)

MARCHESE FRANKAVILLA (olasz).

MANO (román).

király nem csinált háborút, csináltak ők maguk. Ha egyéb dolguk nem volt, lovat is patkoltak, asszonyt szöktettek, restauráltak. A buji ember nem is tud rendesen, becsületesen gondolkozni. Mindig hunczutságon töri a fejét.

Ide jártam mulatni, a mikor már mindenki kidőlt mellőlem, mikor már végig mentem az egész országon és nem találtam legényt, a ki a versenyt fölvegye velem, Bujiban voltak néhányan, a kik nem retiráltak meg, ha lecsaptam közébük. Kutyafajta az. Az a mondásuk, hogy: nem az a legény, a ki üt, hanem a ki állja. Bort, kártyát, asszonyt jól ismernek. A hazugságaik pedig olyanok, hogy könyvet lehetne róla irni. Ők találták ki többek között, hogy a buji lápban sáraranyban sétál a gólyamadár. Esztendőkig keresték a lápban az emberek az aranyat. A bujiak meg nevettek csöndesen.

— Hát, hogy tovább menjünk, a Gaálok egyszer összebeszéltek, hogy le kell itatni Zathureczkyt. Valami tor volt akkor Bujiban, a mikor az egész falu az öreg Gaál Samu halálán vigadott. Nyolczvan esztendős volt Samu és ezüstpénzt tartogatott a ládájában. Számlálgatta, mindig csak számlálgatta az ezüstöt, hogy a Gaáloknak a nyála csorgott.

— Nem, — mondták elborulva, — nem lehet Samut bunkóval sem agyonütni. Mindnyájunkat eltemet a gazember.

Mikor már ezen az álláspontón voltak, akkor meghalt hirtelen Samu bácsi. Országos tort rendeztek a tiszteletére. Kár, hogy az öreg meg nem érhette a czéczót, mert mulatságkedvelő ember volt életében.

A torról én se maradtam el. Bepakkoltam néhány tajtékpipát, agarászostort, miegymást, a mit majd szétosztok a Gaálok között, aztán berobogtam Bujiba.

A Gaál Napoleon házánál mulatott az egész falu. Ott volt a környék leghiresebb czigánya, a Lepke. Minden Gaál-kisasszony a Lepke muzsikája mellett tanult meg tánczolni. Közébük telepedtem, aztán hajrá, megeresztettem a kedvemet.

Reggelből este lett; a napokat se tartotta már senki se számon, senki; csak azokat tartották számon, a kik kidőltek a mulatságból. Kipuhultak lassan, nagyon lassan . . . Egyszer csak az öreg Gaál Napoleonnal maradtunk kettesben.

— No, öreg, — kérdem, — hogy vág a bajusz? (Mert csak ekkor jutottam hozzá, hogy beszédbe ereszkedjek vele.)

— Vágni csak vág, — felelt, — de már hiába pödröm.

— Pedig van itt elég olyan személy, a kinek a kedvéért pödörni is lehetne.

— De nincs már bajuszpedrőm, — sóhajtott az öreg.

És közben hatalmasan ittunk.

Estefelé, mikor Lepkét már az ölembe ültettem, mert kitalálta a hunczut a nótámat, azt mondja csendesen Gaál:

— Nem ér az így semmit. Szebb muzsika az asszonyhang. Itten van épen a legkisebb leányom, a Sári. Hej, Sári, — kurjantotta.

A szobába pedig belépett a legszebb Gaál-kisasszony, a kit életemben láttam. Dalmos, fekete, lángoló pillantású. A bőre fehér, mint a hó. Bársony a keze.

De a java akkor kezdődött, a mikor megszólalt.

Ismertem már sok primadonnát, de Sári valamennyin túltett. Olyan volt a hangja, hogy a haldokló is magához tért volna. Selymes, lágy, csintalan, meg ábrándos. A fejét a vállamra tette és a szemembe nézett, a mikor énekelt. Énekelte a kedves nótámat.

— Nagy gazember vagy, Napoleon, — mondottam.

De aztán már nem mondtam semmit, csak Sárit hallgattam.

— Igyon, Zathureczky, — mondta. — Legyen részeg, Zathureczky, mert megszid az apám, ha a fogadást nem nyeri meg.

Hát ittam.

A Gaálok ott leskelődtek az ablakok körül. Egész nap ott posztoltak. Lesték Sárit. Az pedig danolt és versenyt ivott velem.

Estefelé azt mondtam Sárinak:

— Légy a feleségem, lelkem.

A leány rám nevetett:

— Nem lehet, Zathureczky. Van már nekem uram.

Szólt és kisurrant a szobából.

Felálltam és megtántorodtam:

— Gazember vagy, Napoleon, — kiáltottam az öregre.

Mert az öreg megnyerte a fogadást: egyszer boros volt Zathureczky is.

TESTÁMENTOM.

(Egy régi leányzó utolsó éneke.)

Jó napot az Isten
Adjon mindeneknek!
Legelsőbb azoknak,
A kik eltemetnek.

Tégyen az szivükbe
Békét, vigasságot,
Az benne bizóknak
Légyen igazságok.

Mert nekem — jaj nekem!
Vigasságom nincsen.
Bujdokolok árván.
Elhagyott az Isten.

Bocsássatok immár
Halálom útjára.
De még visszaszólok
Onnat utoljára.

Az ki halni mégyen,
Ne kérjen heában,
Békéje hadd légyen
Enásta sirjában.

Fiatal fenyőből
Vágják nyoszolyámat,
Az hideg harasztból
Tornyozzanak ágyat.

Testem ne takarják
Inneplő fejérbe,
Az setét sirban is
Gyászt viseljek érte.

Szűzi koronám se
Vigye legény, három,
Mert még köztük volna,
Kiért lőn halálom.

Az kiért ily korán
Keresém halálom,
Életem fullánkja:
Hivségtelen párom.

Azért erányában
Haragvásom nincsen.
Az lába nyomát is
Áldja meg az Isten!

Lányi Sarolta.

SIR EDWARD GREY (angol).

CAMBON (franczia).

GRÓF BENCKENDORFF (orosz).

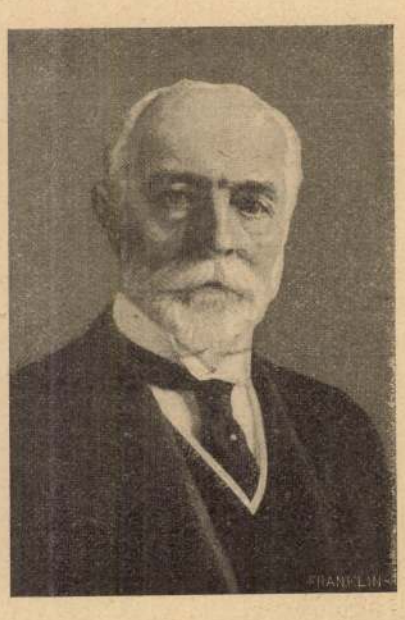

WHITELAW REID (amerikai Egyesült-Államok).

A NAGYKÖVETEK LONDONI KONFERENCZIÁJÁNAK TAGJAI.

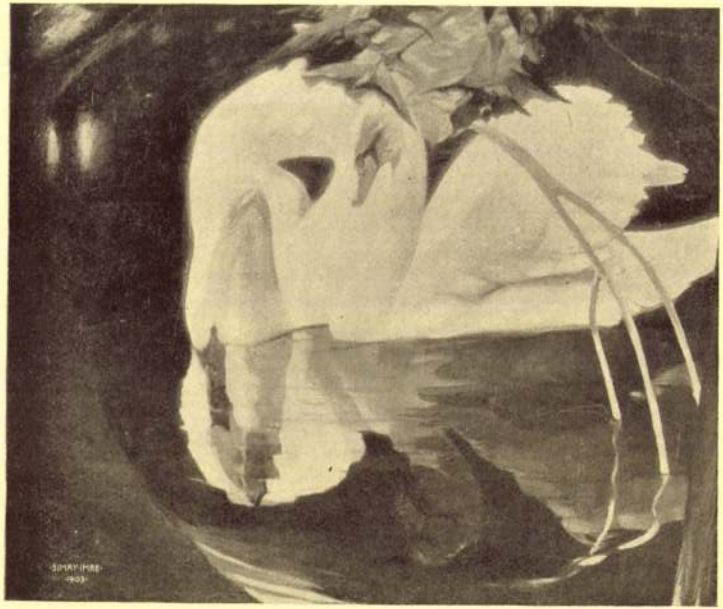

Simay Imre Károly: Hattyúpár
Simay Emerico Carlo: Coppia di cigni

240. Damkó József: Elmélkedés.

Simay Imre

202. Simay Imre: Mama meg a fia.

KMT 1907/8. Tel. Kiall

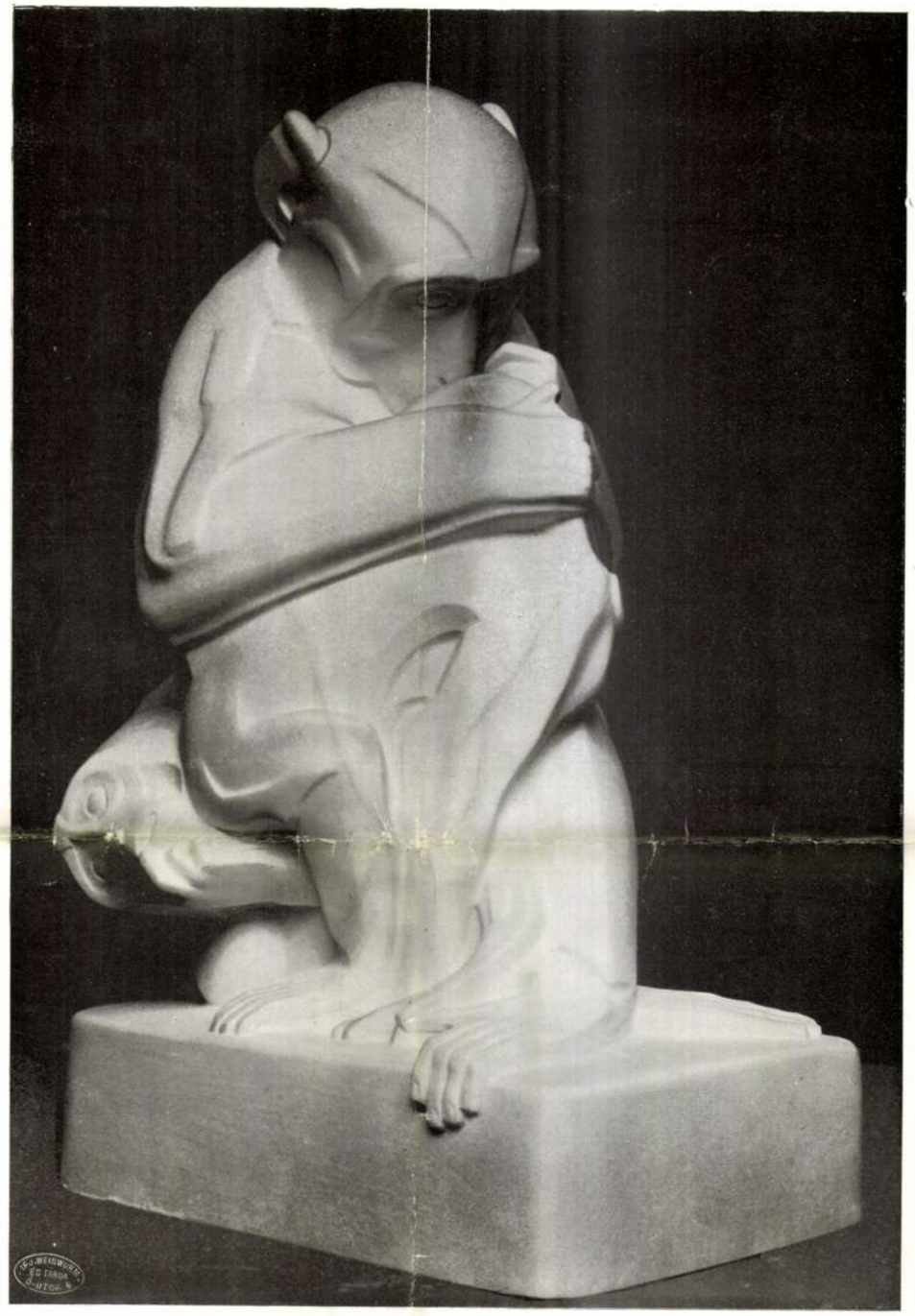

12.

12. A VADÁSZ. (1910.)

LE CHASSEUR.

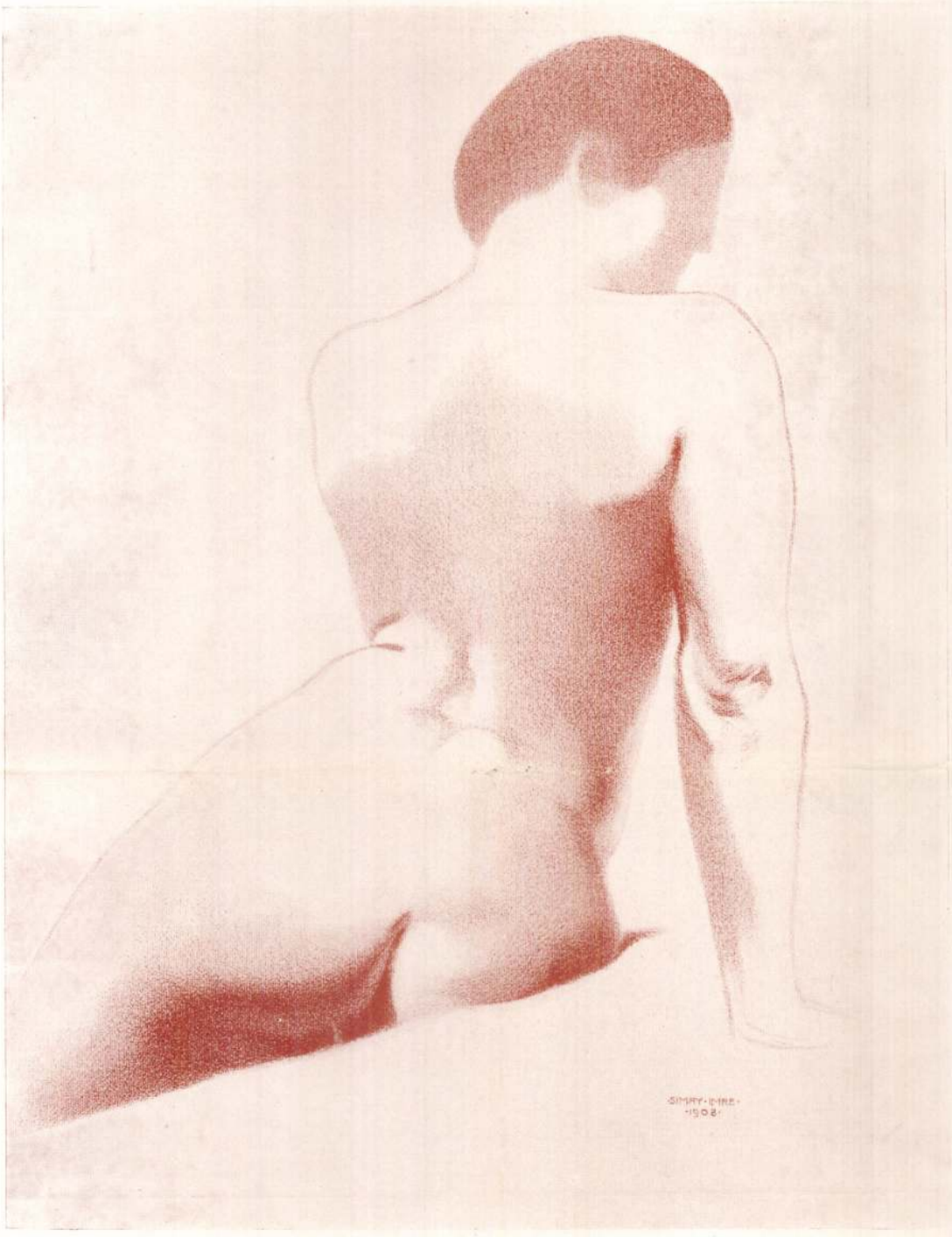

11.

11. AKTTANULMÁNY EMLÉKEZETBŐL. (1908.)

ETUDE DE NU FAIT DE MEMOIRE.

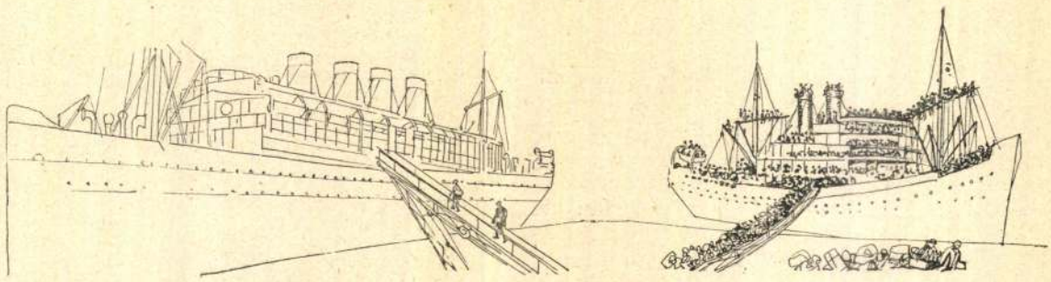

Ki- és bevándorlás

Mühlbeck Károly rajza

ter hirtelenül hasznára is fordíthatja az anyagnak tulajdonságait. Megtanulja azokat kormányozni s értékesíteni. Ha az a végigsikló fénysáv ily erőteljesen pointírozza, ily hathatósan húzza alá azt a formát, amelyen végigjár, úgy felhasználható e formák rajzának kiemelésére, utánrajzolására. Bármily oldalról nézzük is a csoportot, a fény mindig más-más rajzúvá lesz, másmás szempontból hangsúlyozza a maga formáját. Segítőtársává szegődik tehát a jó szobrásznak s veszedelmére csak akkor válik, ha nem biztos kezü rajzoló. Mert egészen bizonyos, hogy a rajz és mintázás hibáit épp úgy fokozza, mint fokozhatja, hangsúlyozza erényeit. Kétélü fegyver tehát, mint minden jó fegyver.

Ha egyszer a szobrász elhatározta magát, hogy a síma bronznak ezt a hatását aknázza ki, nagyon logikus, ha mintázás közben ügyel arra, hogy minden formán alkalmat adjon a fény ily szereplésének. Gondja lesz rá, hogy aprólékos részletek ne bontsák meg a fényfoltot, hogy érdes, fényszóró területek sehol se maradjanak. Egész mintázása azt a célt követi, hogy formáit lesimítottan adja elő, oly egyszerűen, amennyire csak a kifejezés célzatai megengedik. Mily hiba volna ily szándék mellett egy kar minden apró izmát, a bőrt takaró szőr ezer szálacskáját töviről-hegyire végigmintázni. Mily oktalan volna ily cél mellett a természetet pórusról-pórusra követni, naturalisztikusan utánozni. Mind erről lemond a jó szobrász, mert amit ki akar fejezni, ahhoz ime, új segítő-eszközt lelt a síma bronz sajátságos fényvezető tulajdonságában. Rájöhet minderre megfigyelés, latolgatás útján, de rájöhet szinte ösztönszerűen is, érzésből. Akármint legyen is, ha egyszer így fogja fel munkáját, következetesen végigvonul majd ez a szándék annak minden részén. Így válik az ily mű stilizált szoborrá, így jelentkezik benne a stílus egyik fontos tényezőjének, az anyagnak befolyása.

A mi plasztikánkban eddig kevés ügyet vetettek a kisebbméretü bronz e felhasználható stílus-elemére. Nálunk az általános gyakorlat az, hogy a szobrász agyagmintát készít, egészen az agyag sajátságaihoz, puha simulékonyságához híven s ezt aztán bronzba öntik. A mi bronzszobrászatunk nagyrészt nem bronzszobrászat, hanem agyagplasztika — bronzba rögzítve. És sok kőszobrunk sem egyébb agyagszobornál, amelyet utólag kőből faragtattak ki. Talán ebben a körülményben is rejtőzik azoknak az okoknak egy része, amelyek a mi szobrászatunk általános fellendülését szintén gátolják.

Egy kis stilisztikai tanúlságot rejt tehát magában ez a medáliás majomcsoport. S már ezért is megérdemelte a kitüntető díszt. Hogy mennyi finom megfigyelés, a mozdulatok mily intenzitása, mennyi élet rejtőzik még mind ezen kívül e szobrocskában, azt, pedzeni sem akarjuk. Látszólagos igénytelensége mellett is megvan az a jó oldala, hogy az értelmes közönséget ily fontos stílus-kérdések meglatolgatására biztathatja.

Lyka Károly

Premier a Nemzeti Színházban

Márkus Emilián az új darabban, amit mult szombaton adtak először, francia kalap van, szép, kerek, tollas. Olyan, mint a „Femina" hölgylap beauté-i, akiket Helleu mester rajzol ki az irigy világ gyönyörűségére. Finom, gőgös, arisztokrata benne és rajta minden, kezdve a sleppjétől a pillantásáig, amelylyel kosárra ejti Mihályfit, aki pedig, mint korrekt gavallér, megkéri kezét. Mosolya delejes áramot indít az urakban, szenvedélyeket kelt főleg Odrynál, aki a darab előtt Diánákat mintázott, de amikor a darab kezdődik, immár többé semmit se mintáz: szerelmes egész az úgynevezett drámai végletekig, Petessel együtt, aki szintén — mint a költő mondaná — szenvedély mérgét hordja szívében. Szóval, veszedelmes hölgy ez a szép, kerek, tollas kalapu Simone, akit Márkus Emma játszik, színészi képességének teljes és ujabb raffinement-jaival. Veszedelmes hölgy, mert ahová néz, lappangó tüzeket gyujt. Amikor bejön, szolid, egyszerü, vidéki rokon. Szereti a muzsikát, el tud ábrándozni egy Saint-Saëns melódián s szabad óráiban bizonyára Ohnet műveit olvassa, házassággal végződő szerelmek regényeit. S ime, mégis, mi lesz belőle: vetélytárs. Elhódítja „asszonyfól az embert" (Császárnétól Odryt), sőt annyira megy, hogy egy másik gentleman-t, aki nem szobrász, hanem üzletember, tehát kevésbbé lobbanékony, s csak olykor ritkán, elvétve, egy-egy rövid félórában ér rá a szerelem rózsáit kötözni; egy ily okos, higgadt, ravasz gentleman-t, akit Szvengáli módon, az „ördög fia" trónusában Pethes ad, csókra vadít, a műterem magányában lopott, forró, de neveletlenül erőszakos csókra.

Ez azonban csak az érem egyik oldala. Voltaképp ő, Simone, a kacér vidéki rokon az, akit minden oldalról, „von allen Seiten" kísért a világ, a férfi, a pénz, selyem, bársony, jólét. Voltaképp ő az, akit folyvást megaláznak, mert senkije sincs, csak egy apja, aki mindenkit megpumpol. Ő, a „vetélytárs" az, aki legtöbbet szenved, mert hatalmas, elementáris, a morál szerint bűnös, de gyönyörü érzést kell visszafojtania, amelyről tudja, előre sejti, hogy ha kitör és jogokat kér, tragédia lesz.

Így aztán nem csoda, hogy a második felvonásban elájul. Nem csoda, hogy a premieren, mellettünk, a „nagy jelenet" izgalmai alatt valaki fölsóhajtott: jaj nekem Istenem, szegény Márkus Emma.

*

Inkább a színészek, a játék az, aminek kedvéért ezt az új darabot (A vetélytárs) megnézni érdemes, semmint amiatt, hogy mit jelent, mit mond, mit példáz benne az irodalom. Drámai magja csöppet sem új, s alig hihető, hogy pour l'art íródott. Szerzőik, Kistemackers és Delard elgondolhatták ebéd közben, s akár megcsinálhatták volna ebéd közben. *(d.—)*

Tündérszerelem, Ezzel a címmel új operettet játszanak a Népszínház-Vígoperában. Poétikus dolgot, mint most, a közelgő farsang havában, bizonyára sokan megnéznek majd fehér kisasszonynépek. Ez különben természetes, mert két oly szerzőről van szó, akiknek főleg ebben a közönségrétegben ugyancsak nagy és jó a hírük: Huszkáról és Martosról. Aki nem tudná, hogy az a hír mi miatt van, aki nem hinné különös kedveltségükben, járja be az országot, s biztos, hogy mindenfelé megüti fülét a víg dal Londonról, amelyben hej, van számos utca . . . Ma már vagy a negyedik operettet írják, s hogy sokan szeretik, várják, föltétlenül meg-

— A játék nem a közönségért történik, hanem önmagáért. És a taps egyformán hangzik, akár királyi hercegek, akár lakatoslegények verik össze a tenyerüket. Sőt a lakatoslegények rendesen erősebben és kitartóbban tapsolnak.

Most az elkésett úr arcán jelent meg a fanyar mosoly.

— Kár, hogy nem lett ügyvéd, nagyságos asszonyom. Nagyon meggyőzően adja elő a szofizmáit.

Az asszony egy pillanatig a csillárt nézte.

— Volt alkalmam gondolkozni fölöttük, — mondotta halkan.

Egy frakkos rendező végigszaladt a termeken. A szárnyas ajtók ismét kinyiltak. A vacsorának vége volt.

Az elkésett úr kezet csókolt a szomszédnőjének. Azután elvegyültek a tömegben és nem látták többé egymást. De amikor elváltak, mindketten egyet gondoltak.

— Véletlen lett volna-e a kérdés? Vagy tudta, hogy kivel beszél? — elmélkedett az asszony.

— Ismeri-e az életemet? És leckét akart-e adni? — mormogta magában az elkésett úr.

Szobrászati apróságok

— Egy majomcsoportról —

Ezidén a Műcsarnokban aranyérem jutott ki egy majompárocskának. Aki ezt a kis bronzot mintázta, Simay, távol él a budapesti művészköröktől: a publikum megnyugtathatja magát, hogy a medália nem viszontbiztosítási alapon került nevezett majmok nyakába.

A közönség a műben a legjobb akarata mellett sem talált mélyebb „eszmét", ez pedig, mint már az iskolában tanítják, alfája és omegája a magasabb művészetnek. Fel-felszedegettem épp e majomcsoport előtt a publikum ajkáról egy-egy szót, amely a majomtémát kicsinylőleg méltatta. Valaki azt mondta, hogy ezek „csak majmok". Tehát a természetnek oly organizmusai, amelyek alantabb állanak az embernél s tehát kevéssé méltók a megörökítésre. Az ötlet kissé kopott ugyan és oly olcsó, hogy majdnem ingyen mérik, mégis érdekelt belelátnom e műbarát logikai világába, s nyomon követtem. A műbarát megállt egy tájkép előtt s barátainak hangos szóval dícsérte a ráfestett fákat, a gyep szőnyegét, a virágok ékes szinét. Mást vártam. Ha a műbarát következetes fő, ki kellett volna kelnie az egész tájképfestészet ellen, elvi alapon. Ki kellett volna fejtenie, hogy a fa, a fű, a virágkehely a majomnál is alantabb álló természeti organizmus, ennélfogva még kevésbbé méltó a megörökítésre.

Nyilván a szerzőnek és a zsürinek van igaza. Aki ily alapossággal becsmérli e kis munkát, annak megrovó szava tulajdonképpen dícséret.

A majmok továbbra is központja maradtak az érdeklődésnek. Akadtak bámulói s akadtak szidalmazói. Valaki azt mondta rájuk, hogy e két majom nem is művészet, hanem csupán iparművészet. Nem volna érdektelen megtudni, hol árulják azt a cirkalmat, amelylyel pontosan le lehet mérni a művészet végét és az iparművészet kezdetét. Vagy megösmerkedni azzal a bizottsággal, amely a határt hitelesen meg tudná állapítani. Sejtem azonban, mire gondolt az a bizonyos valaki. Neki valószínüleg egy ezüstből öntött tintatartó, egy saláta-tál vagy keztyű-skatulya járt az eszében. A majomcsoport azonban nem tartozik a napi élet e használati tárgyai közé. Semmit sem lehet vele csinálni, csak éppen azt, hogy el-elnézegeti az ember, akár csak a többi rendes szobrot. De vajjon mond-e

A Műcsarnok téli tárlatából

Simay Imre: Mama meg a fia

valamit e kis mű a nézdegélőnek? Ad-e számot művészi szándékról, érzésről?

Ha elfogulatlanúl tanulmányozzuk ezt a kis bronzmunkát egy némely olyas jellemvonás ötlik a szemünkbe, amelyet nem nagyon gyakran lelünk az átlagos kiállítási szobrokon. Csak ritkán kerül elénk a bronz ily simított (polírozott) feldolgozásban. Majdnem elszoktunk tőle s szinte hiányosnak tűnik fel, hogy nem kenték be mindenféle érdes, tompa patinával, amely megüli az apró mélyedéseket s száz esztendőnek kémiai erőfeszítését igyekszik pótolni. Ez a csoport sima és fényes, a hát, a fej, a karok rendkívül egyszerüsített formát mutatnak, alig van rajtuk nyoma a részletnek, holott mily olcsó alkalom kínálkozott arra, hogy egy pár ezer szőrszálat karcoljon a felületre a szobrász. Szinte tükörsima minden tag, fényes, minden érdesség ki van küszöbölve. Valami oka lehetett a szobrásznak, hogy így adja elő majomcsoportját, hogy így eltérjen annak egyszerü prózai mímelésétől.

Nem nehéz ezt az okot kitalálni és stilus-értékét méltatni. Mert feltűnő, hogy e bronz sötét tömegén, bármely oldalról nézzük is, a ráeső világosság nem oszlik szét oly lágy fokozatokban, mint más, tompább fényü tárgyakon. Ezen a fényes bronzon a fény éles, kemény körrajzu foltot, csíkot ír le, amely végigszalad a felületen s vele hajlik és görbül. Hullámos formán épp oly szeszélyesen kígyódzóvá válik, mint a bot tükörképe a ringó vízben. Fényesmázu porcellánedényen, sötét üvegből készült palackon ugyanezt a sajátságot látjuk. Vajjon mi köze lehet a szobrászatnak e tüneményhez? Nem fölösleges-e egyáltalán ügyet vetni reá?

Nem, mert a jó művésznél lelkiismeretbeli kérdés: számolni a felhasznált anyag minden sajátságával. Sőt nemcsak számolni kell és lehet vele, hanem a jó mes-

Új Idők XIV. 1908. 14 sz.

10
Simay Imre

2.

2. KUTYATANULMÁNYOK. (1897.)

ETUDES DE CHIENS.

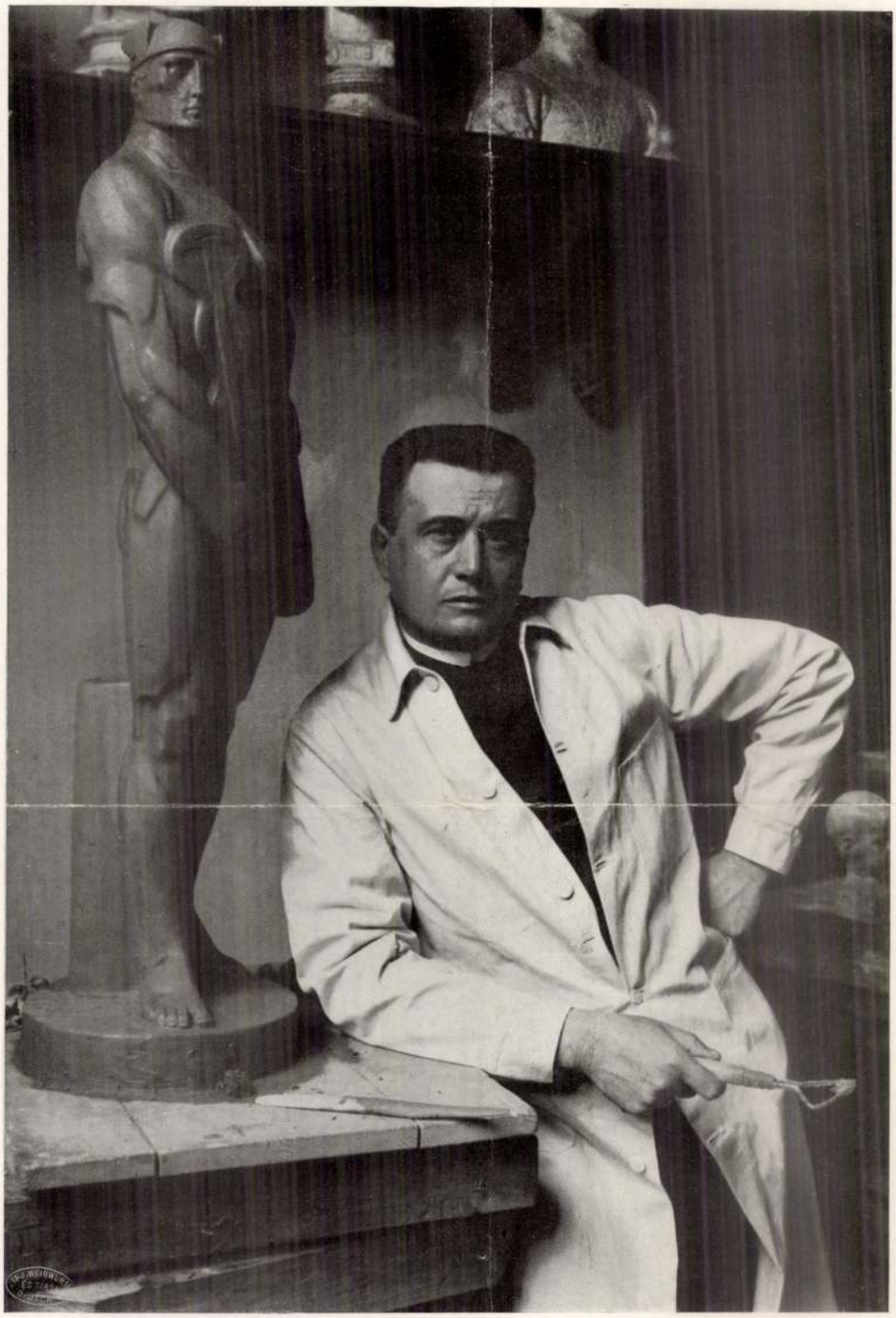

1.

1. A MŰVÉSZ MŰTERMÉBEN. L'ARTISTE DANS SON ATELIER.

goznia, hogy ezt az idomok fokozatos fejlesztése és megértése céljából egyes főbb fejlődési fokaiban abbahagyja, míg végre munkáját teljesen befejezi úgy, hogy az ily módon elkészült munkánál a növendék maga előtt látja ennek teljes elkészítési folyamatát. Ezzel oly tapasztalatokra tesz szert, mint aminők csupán az agyagmintázással nem érhetők el. Az idomoknak ilyetén módon való fejlesztése ugyanis nem csupán a formák művészi megérzékelésére, hanem mi több egyben fokozatosan az önálló gondolkodásra és az akarat fegyelmezésére vezet. De az így elkészített munkának a növendék művészi és technikai kiképzésére nézve még egyéb nagy előnye van, amennyiben megtanul helyesen bánni a szükséges szerszámokkal; a tárgy ilyenképpeni megmunkálása közben tisztába jön az anyagszerűség követelményeivel. Aztán a növendék minták után másolgatva a prima faragás elsajátításához vezető gipszfaragászati gyakorlatokat végez és pedig részben természetes, kétszeres, sőt többszörös nagyságban.

A második tanfolyam első felében készít a növendék felsőbb tanfolyamok növendékeinek iparművészeti tárgyakat ábrázoló rajztervezetei után, a tervezett tárgyak sokszorosításához alkalmas gipszmintákat prima faragásban, amiáltal egyben ízlését is fejleszti. Közben tartozik házi feladat gyanánt egy-egy díszesebb iparművészeti tárgyról tervezetrajzokat készíteni, hogy ily módon magát a tervezésben is kellőleg gyakorolja. Ezeket a terv-rajzokat minden esetben megelőzi a gondolatvázlatok a tanár által való beható elbírálása. Lassan a növendék már odáig jut, hogy saját maga tervezetét agyagban megmintázhatja, a sokszorosításra alkalmasokat pedig gipszben kifaragni képes. Ugyanezen elvek alapján tanítják a felsőbb évfolyamok növendékeit azonban azzal a munkatöbbletet kitévő különbséggel, hogy elméleti építészeti ismereteikhez mérten már ezek felhasználásával nehezebb feladatokat kell megoldaniok és pedig olyformán, hogy előzőleg megmintázzák kisebbített léptékben az architekturát, ebbe beleillesztik a tervezett dekoratív részeket, ezután gipszbe öntik és készre faragják, ami felette fontos még pedig avégből, hogy ily módon a növendék minden alkalommal átérezze munkájának térbeli hovátartozóságát is. S így készülnek, ezen mód, kő, kerámia, bronz és egyéb anyagú kivitelre szánt figurális, díszítményes, architektonikus és iparművészeti tárgyak.

Azok a növendékek, kik a magasabb művészi kiképzésre nem alkalmasok, ezen oktatási módszer alapján már a 3-ik tanfolyam elvégzésével oly általános alapos szakismeretbeli felkészültségre tehetnek szert, amellyel a gyakorlati életben legalább mint művészi és technikai ismeretekkel bíró segéderők jól és becsületesen megkereshetik kenyerüket.

Így a IV. és V. évi tanfolyamokra csak a tehetségesebb növendékek kerülhetnek, ezért nehezebb, nagyobb igényű dekoratív feladatokkal kell foglalkozniok, hogy alapos felkészültséggel lépjenek az életbe.

Ha most azt kérdjük, hogy egy ily iskola mily viszonyban lehet az élet kívánalmaival — s állami intézeteknél ez a szempont sem hanyagolható el —, úgy nézetünk szerint az ily munkára kész embereknek az életbe való bocsátása sokkalta megnyugtatóbbnak látszik, mintha oly emberek hagyják el az iskola falait, akik csak annyit tanultak, hogy hogyan kell a munkához úgy fogni, hogy azt aztán másvalaki folytathassa és befejezze.

Az efféle tanítási rendben mi a műhelyszerű munka helyes újraébredését véljük látni. S ha szabad e nemrég óta folyó tanulmányi rendből a jövőre következtetni, úgy mindenesetre kedvezőbb eredményt várunk tőle, mint attól a másik, a külföldön is széltében gyakorolt oktatási rendszertől, amely sohasem juttatja el a növendéket odáig, hogy az valamit készen is meg tudjon csinálni.

Figyelemmel fogjuk kísérni e tanmenetet s őszintén örvendenénk, ha a hozzá fűzött várakozásunk minden részében valóra válnék.

Haranghy Jenő: Éremterv. E. Haranghy: Entwurf einer Medaille.

Haranghy Jenő: Tollvázlatok.

E. Haranghy: Federskizzen.

fej kristályosodik ki, megindulhat a fölösleg lebontásának módszeres munkája. Ezen az úton a nagy talentum akadálytalanul elérkezhetik a Parnassus legtetejére, a kis ember viszont elérkezik máshova: oly kenyeretadó becsületes pályára, amelyben a jó iskola adta ízlést dekoratív célok szolgálatában terjesztheti. Remélhető tehát, hogy először is elkerüljük a szerencsétlen „művész-proletárok" számának szaporítását, másodszor azt, hogy aki egy ily iskolából kilép, ne érezze magát szárazra vetett halnak. Kész, mesterségét tudó, becsületes szobrász lesz belőle, aki megtalálja a maga munkakörét abból az egyszerű okból, mert megtanulta azt, hogyan kell valamit készen megcsinálni.

A tanítás sorrendjét és a munka beosztását vizsgálva azt látjuk, hogy az első éves tanfolyamon főleg a gipsz megmunkálása és pedig ennek a faragásával járó szakszerű oktatás tölti be a rendelkezésre álló idő java részét. A kezdő növendék a pontozógép teljes mellőzésével és igy mintegy a szabad szemmérték gyakorlásával tartozik feladatát elvégezni, míg másrészt ezzel kapcsolatban kidolgozás tekintetében olyképp kell feladatán dol-

fajta iskolánk ugyanis évtizedeken át csak éppen az előkészítő-technikákra oktatta a szobrász-fiatalságot. Mintáztak minta vagy élő modell nyomán agyagot. Legtöbbször azonban még odáig sem jutottak el, hogy agyagművüknek terrakottává való égetéséhez vagy gipszbe való öntéséhez értsenek. Arról nem is beszélek, hogy fába faragni, bronzba önteni, kőből faragni sohasem tanultak meg. Iskoláink ifjai a kiszabott tanévek elvégzése után ugyancsak zavarba kerültek volna, ha egy megrendelő azt mondja nekik: tessék itt ez a fakölönc meg ez a kőtömb, szíveskedjék belőle mielőbb egy szupraportot vagy egy virágtartót faragni. A régi időkben az ilyesminek tudása nélkül örökös inassorba maradt volna a szobrász. Elegánsabbnak látszó életrendünkben azonban az anyaghoz való értést szinte megvetéssel nézi a művészkedők kevésbbé intelligens, tehát nagyobbik része.

Ne higyjük, hogy az örökös agyagban való dolgozásnak (itt is persze csak a fél-munkának) kedvezőtlen hatása csak éppen azon a területen érzik meg, amelyet az alkalmazott szobrászatának mondhatunk. Kellemetlen különösségei bőven jelentkeznek az ú. n. „grand art"-ban is. Ezért vált bronz- és kőszobraink jó része transzponált, tehát se hal, se hús agyagszobrászattá. Innen kellemetlenül tésztás, gyúrt, pötyögős, a felrakás menetét oktalanul éreztető megjelenésüvé. Az agyag már már elvesztette átmeneti jelentőségét s hangosan szól hozzánk a bronz- és kőpalást alól. Az agyagnak ez a felszínre tolakodása a kisebbik baj. Sokkalta nagyobb azonban az a körülmény, hogy a szobrászok hozzászokván az agyag tulajdonságai szerint gondolkodni akkor is, amikor kő vagy bronz a végleges anyag (végleges anyag: ez a fogalom is csak a szobrászat hibás felfogása idején születhetett meg!), nem értvén tehát meg igazi anyagukat, kénytelen-kelletlen lemondanak arról a sokféle lehetőségről, amelyet nekik a kő vagy bronz kínál s így a művészeti előnyök nagy tömegével lesznek szegényebbé. Sok szobrász a maga szobrát csak agyagban látja s el kell utaznia a leleplezés színhelyére, ha végre meg akarja ösmerni, hogy tulajdonképpen mit is csinált.

Ha e néhány megjegyzés találó — s mi meg vagyunk győződve róla, hogy az, hisz régi igazságok —, akkor valóban szükségesnek látszik mindenrendű szobrászati oktatásnál az, hogy a növendék jó korán kézbe kapja a „végleges" anyagot is s teljesen megtanulja azt, hogyan kell abból formákat kifejteni, mily lehetőségekre biztat ez meg az az anyag, mily korlátokat szab eléje. Bizony a legteljesebb műhelyszerűség volna itt a legegészségesebb út. S nem ám az oly műhelyszerűség, amelynél a növendék pár évi kemény agyagmintázás után végül gyorsított eljárásban egy kis fát meg követ is farag. A faragást bizony-bizony azon frissiben kellene megkezdenie.

Nem először hangoztatjuk ezeket az elveket, természetesen alig látható eredménnyel, érthető tehát meglepetésünk, midőn az Iparművészeti Iskolában legutóbb a munkák egész során alkalmunk volt efféle egészséges elvek megvalósulását is tapasztalni. Simay Imre szobrász-tanár keltette ezeket életre, nyilván ő is a mieinkhez hasonló tapasztalatokon okult s anélkül hogy erre az eljárásra tanácsot kért volna bárkitől, a maga sajátos erélyével egyenest a cselekvés terére lépett.

Simay oktatási módszerének egyik sajátsága, hogy a növendékekkel úgy faragtatja a faragványokat. A szobrász régibb magyar neve: képfaragó. De mutassanak nekem hamarjában egy tucat szobrászt, aki képet farag. Simay tehát ezt az új tipust tenyészti ki: a képet faragó képfaragót. Hogy ez a tipus ennyire új, azon, ha az ember gondolkodik, egy kicsit röstelkedhetik is.

A munkák menetét vizsgálgatva felötlik, hogy abból az agyag mint „átmeneti anyag" hiányzik. Hiányzik a mintázó-pálcika, hiányzik a tészta-virtuózkodás. Vannak hiányok, amelyek erényszámba mennek: ezek ilyenek. A növendék faragókést kap a kezébe. Egyszerű feladatokon kezdi: egy koszorú gipszbe való faragásán például. S az alkalmazott szobrászat majdani munkása mindjárt megösmerkedik azzal is, hogyan lehet egy ily formát adott keretben ízlésesen elhelyezni, hogy lehet hozzá térkitöltő betüket komponálni. Következnek bonyolultabb területkitöltő díszítmények, mindig meghatározott céllal. Alakok, amelyek formáit gipszből vagy fából kell kifaragni. Az agyagon nevelt ember ugyan tétován állna egy ily „végleges" anyag előtt. A kényelmes agyagtechnika, amely minden korrekturát megenged, tehát bő teret ad a va banquenak, tudvalevőn azon alapul, hogy a formákat úgy hozzáadással, mint elvétellel lehet előállítani. Ám adjon hozzá valaki a kőhöz valamit, ha egyszer túlsokat vert le róla. Miután ez lehetetlen: a főformáknak, magának az egésznek alapos tanulmányozásán kell kezdeni. Ha fej legyen a kőből, meg kell nézni azokat a nagy síkokat, amelyek a fejet, mint megannyi kristálylap, legkiállóbb pontjain összekötik. Így indulva munkára: értelmet kap a rég bevált szobrász-elv, hogy tudniillik a fősíkokat keressük meg, mint amelyek a lényeget magukba zárják (az agyagmintázásnál az ilyen elv természetesen értelmetlen, mégis gyakran hangoztatják). És így, mikor a koloncból és tömbből lassankint egy

A SZOBRÁSZMUNKA ÚTJA

(SIMAY IMRE, O. M. KIR. IPARMŰVÉSZETI ISKOLAI TANÁR DÍSZÍTŐ-SZOBRÁSZATI OKTATÁSI MÓDSZERÉRŐL)

IRTA LYKA KÁROLY

Nem először vetődik föl a kérdés: milyen a viszony nálunk az iparművészeti oktatás és az élet kívánalmai közt? A kérdés, bármily érdekes volna egész terjedelmében megvizsgálni, most csak egyetlen technika szempontjából fog minket foglalkoztatni s erre a munkáknak egy meglehetősen bő sorozata adott alkalmat, amelyet módunkban volt megtekintenünk. Valamennyi az alkalmazott szobrászat köréből való, néhányat e füzetben reprodukcióban talál az olvasó.

E technika oktatása nem új az Iparművészeti Iskolában. Azt kellene tehát hinnünk, hogy mindenütt, ahol nálunk — az utóbbi évtizedekben elég sűrűn — a díszítő szobrászat technikáját igénybe vették építészeink: ennek az iskolának neveltjeivel fogunk találkozni. Ennek a várakozásnak csak részben felelnek meg a tények. Sok éven át ezen a téren csaknem túltengett az idegen, Budapestre munka-alkalmatosságra költözködött elem. Viszont az iskola növendékei közül nem is egy, hanem egész kis csapat, mihelyest befejezte a tanfolyamokat, azonnal mentül sürgősebben hátat fordított az alkalmazott szobrászatnak s minden erejével a képmásra és az emlékműre vetette magát. Egypár jeles nevű szobrászunk került ily módon az Iparművészeti Iskolából oly területre, amelyre előkészíteni tulajdonképpen egy más, külön e célra szervezett iskolánk volna hivatva. Bizonyára senki sem emelhet kifogást az ellen, hogy egy iskola, amelynek feladata az alkalmazott szobrászat (s esetleg a „kisplasztika") terén fölmerülő kereslet kielégítésére képessé tenni a növendékeket, a szobrászat legmagasabb problémáival összefüggő munkára is sikerrel készít elő fiatal embereket. Nem szabad azonban felednünk, hogy éppen a mi viszonyaink közt kellemetlen velejárói is lehetnek az ennyire tágított oktatási rendszernek. Többnyire az a veszedelem fenyeget, hogy az alkalmazott szobrászat maga (tehát az iskola egyik alapvető célja) elsikkad, mert a növendékek valami alacsonyrendűt, nem „úrit", szinte napszámosi munkát kezdhetnek benne látni, amidőn ez a technika úgy van beállítva, hogy a „grand art" felé törekvés ugyanebben az iskolában kivételes rangot jelent. Jól ismerjük a fiatal embereknek ily viszonyok közt gyakran beteges mértékben megnyilatkozó becsvágyát s tapasztalatból tudjuk, hogy a legszerényebb tehetségű is inkább gyötrődik és kínlódik, csak hogy egy az iskolai közvélemény által alacsonyabbrendűnek beállított pályától szabaduljon. A művészproletárság szaporodása egyéb technikák terén is ily okokra vezethető vissza. Az ily növendékek sohasem fognak eljutni ahhoz, hogy számbavehető képmás- vagy emlékmű-szobrászokká váljanak, miközben pedig erre fordították minden becsvágyukat, nem volt érkezésük az egyszerűbb, kenyeretadó plasztikai munkát megtanulniok. Az ilyen emberek valóban sajnálatraméltók s azon kellene lennünk, hogy számuk gyarapodását semmivel se segítsük elő.

Ezzel nem arra akarunk célozni, mintha az alkalmazott szobrászatot valóban valami alacsonyrendűnek tartanók. A mult legkitűnőbb mesterei szinte kivétel nélkül remekeltek ilyen feladatok megoldásában is. Az alkalmazott szobrászat fogalma és munkaköre azonban hasonlíthatatlanul tágabb, mint minden más plasztikáé. Oly tág, hogy e terület bizonyos részeiben hasznos és derekas, kenyeret is jól adó munkásságot fejthet ki a közepes, nagyra éppen nem hivatott tehetség is, ha alapos iskolázáson, nevelésen ment át. A kiváltságos talentum ezt az iskolázást, ha egészséges a rendszer, éppen nem fogja megsínyleni, a kisebb ember pedig nagy művész helyett (ami úgy se lesz belőle) legalább derekas, hasznos polgárrá nevelődik.

Ezt elérni, nézetünk szerint, csak műhelyrendszerű oktatással lehet. Hogyan, hát könyvből tanították eddig a szobrászatot? — kérdhetné valaki. Dehogy is, a baj csak abban rejlik, hogy a legtöbb idevágó iskola nem volt eléggé műhelyszerű. Mintha a filológiai alapokra épített gimnáziális rendszer bizonyos mértékben itt is éreztetné hatását. Legtöbb ily-

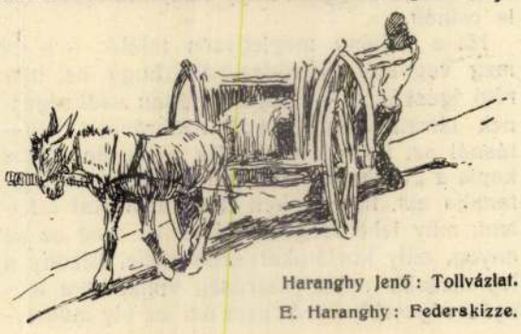

Haranghy Jenő: Tollvázlat.
E. Haranghy: Federskizze.

165

165. Szemelvény az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. V. éves növendéknek bronzöntésre szánt szobormintája.

165. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof. E. Simay. Modell einer Statuette für Bronzguss.

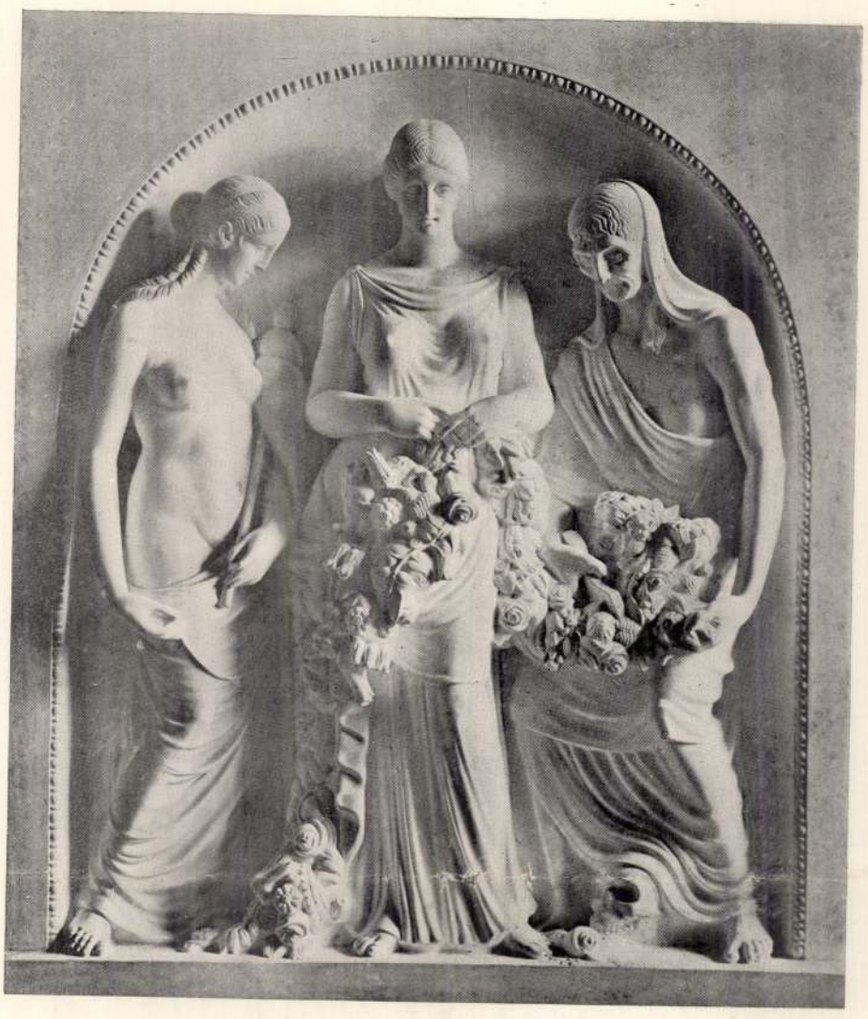

163

164

163—164. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre, IV—V. éves növendékek térmegoldásai.

163—164. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof. E. Simay. Dekorative Raumfüllungen. IV—V. Jahrgang.

162

162. Szemelvény az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. V. évfolyam. Szent Márton. Köplasztika.

162. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof. E. Simay. V. Jahrgang. St. Martin. Steinplastik.

161

161. Szemelvény az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. IV. éves növendék térkitöltési gyakorlata.

161. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof.: E. Simay. Raumfüllung. IV. Jahrgang.

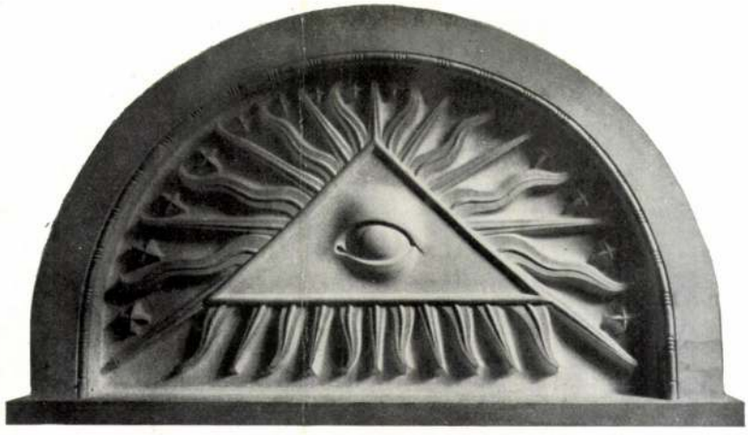

159

160

159—160. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. 159. III. éves növendék épületszobrászati tanulmánya. 160. IV. éves növendék kapukopogtatója.

159—160. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof. E. Simay. 159. Bauplastik. III. Jahrgang. 160. Torklopfer. IV. Jahrgang.

153

154

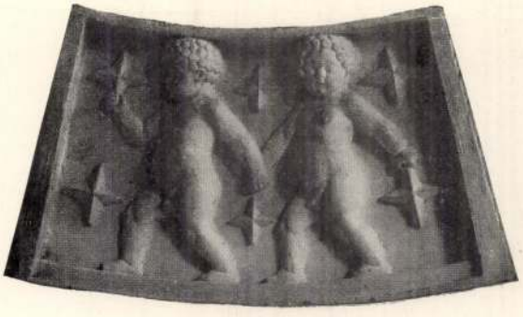

155

156

157

158

153—158. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. III. évesek épületszobrászati gyakorlatai.

153—158. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Übungen für Bauplastik. Prof. E. Simay. III. Jahrgang.

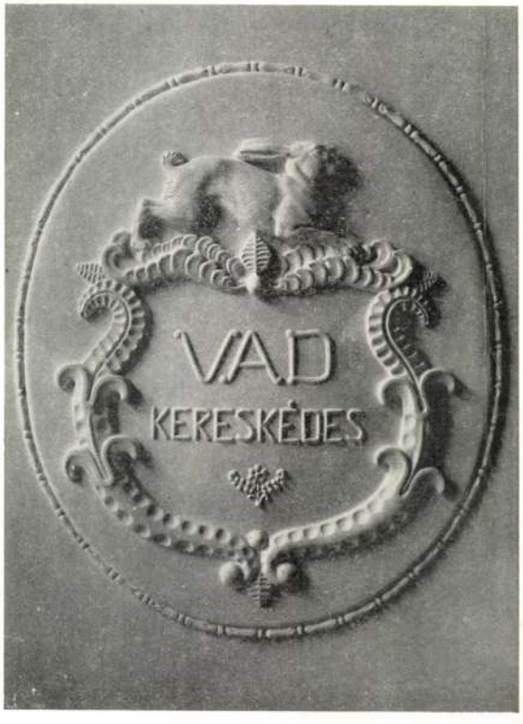

150

151

152

150—152. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. III. évesek épületszobrászati gyakorlatai.

150—152. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Übungen für Bauplastik. Prof. E. Simay. III. Jahrgang.

142

143

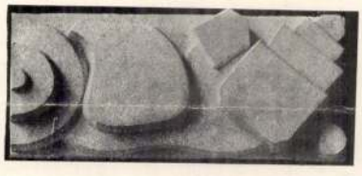

144

145

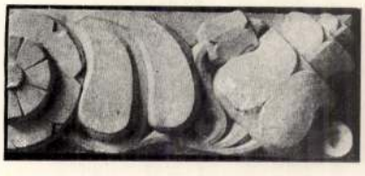

146

147

148

149

142—149. Szemelvények az Iparművészeti Iskola szobrászati osztályának munkáiból. Tanár: Simay Imre. I. évesek kezdő gyakorlata.

142—149. Königl. Kunstgewerbeschule Budapest. Abteilung: Bildhauerei. Prof. E. Simay. Übungen der Anfänger.

zék le. Ha szenzáció kellett, ám tudtak ők szenzációt is termelni. Mindenféle módon. Az egyik akkora vásznat állított a kiállításba, hogy a keretét külön fuvar cipelte. A másik tébolyodott szín- és vonalficamodásokkal állított be, adva a kultura-fáradt, dekadált európait. Egy harmadik az erotika világából kért kölcsön valamit. És így tovább. A kiállítások gépezete remekül funkcionált, a szezón megkapta a magáét.

Szinte természetes, hogy a festők egy része irígykedve nézte ezeket a matadorokat. S akadt sorukban nagyon sok, aki felvette velük a harcot. Maga a festési teknika is ürügyet s ötletet szolgáltatott nekik: képüknek fel kell tűnnie, feltűnővé festették tehát. Valóságos kiállítási festészet keletkezett ilyformán, amelynek alig volt egyéb célja és rugója a feltűnésnél.

Az a kép, amely az elmélyedés és koncentrálódás terméke s szűzen és magában, minden versenytől mentesen születik meg a műhelyben, nem mutatkozott alkalmasnak a harc felvételére. Mert a jó szolid képet — mindnyájan tudjuk — tönkreteszi a melléje függesztett rikító szomszéd. Vagy legalább elhallgattatja. S ha a kép hallgatag a kiállításon, biztosra vehető, hogy észre sem veszi a nagy vásár közönsége. Úgy kellett tehát megfesteni, hogy semmi szomszédság le ne főzhesse, el ne némíthassa. S támadt oly festészet, amely a harsona fortissimóival dolgozott.

Érdekes, mint fejlődött a kiállítási festés tovább ezen a csapáson. A művészet jó szimatú ügyeskedői hamar észrevették, hogy ahol minden cifra, ott az egyedül feltűnő ruha az egyszerűség ruhája. Volt szerencsénk tehát nemsokára oly mestereket üdvözölni, akik az anakhoréták köntösében s hamuval teleszórt fürtjeivel álltak ki a piacra. A cél itt is szentesítette az eszközt: százával bukkantak fel a nobilis egyszerűség, az arisztokrata szűkszavúság prófétái és vértanui. Az inkasszó most is fényes volt.

Lapokat írhatnánk tele hasonló fogásokkal. De nem ez a célunk. Elég volt rámutatni arra, hogy a festésnek egy oly fajtája született meg, amelyet némi eufemizmussal kiállítási művészetnek nevezhetünk s hogy ez a fajta festés ugyancsak serényen lepi el a kiállításokat.

Mi ezt inkább iparnak tekintjük, mint művészetnek. És sietünk rámutatni arra, hogy az effajta festés szülőokát a milliónyi főből álló új mecénásban, a polgári osztályban látjuk. Tanulságos fejezete ez a mecénás-hatások még mindig meg nem írt történetének.

Talán mondanunk sem kell, hogy ami ily módon alakult Párisban, Münchenben, Berlinben, Bécsben, az nem állott meg a mi országunk határainál. Nekünk is volt szerencsénk ehhez a kiállítási művészethez. Számolnunk kell vele, mint adott ténnyel, anélkül, hogy hazugságait elfogadnók.

Többféle okból úgy alakultak a dolgok, hogy e kiállítások, e kirakóvásárok lassankint hitelüket vesztették a közönség körében. Az igazi műértő szemében nem képviseltek értéket. A nagyközönség pedig, amely csak a külsőségekig ér fel, részben nem talált már elég új szenzációt bennök, részben a jó szimatú ügyeskedőktől oly ujdonságot kapott, ami tompa, vagy elfásult idegeit kellemesen csiklandozta. Az ujdonság a külön-kiállítás volt.

Bizonyos, hogy ez a genre is helyes gondolatból született meg. Okos volt egy-egy kiállításban bemutatni egy-egy művész élete művét, legjellemzőbb korszakaiban, legjellemzőbb chef-d'oeuvre-jeiben. Semmi életrajz, semmi monografia sem ér fel az ily szemléltető bemutatóval. Akik a jeles vagy érdekes mesterek munkáit ily célzattal formálták különkiállítássá, derék és hasznos munkát végeztek. A közönség örömmel honorálta fáradozásukat: az amatőrök azért, mert közvetlenül megösmerkedhettek a festészet jeleseivel, a nagy tömeg pedig azért, mert új szenzációt kapott, olyasmit, ami még nincs elkoptatva.

Több sem kellett azonban a festészet ügyeskedőinek. Felbuzdulva e sikeren, rögtön a maguk hasznára fordították a bevált eszmét. Ha külön-kiállítás kell a népnek, ám kapja meg. Ötöd-tizedrangú festők mutogatták aztán munkásságuk gyümölcseit ily keretben, arra számítva, hogy ezzel most már elsőrangú művészek benyomását keltik. Egészen fiatal kezdők tartozni véltek egyéniségüknek azzal,

MAMA MEG A FIA
SIMAY IMRE BRONZMŰVE
A MŰCSARNOK TÉLI TÁRLATÁN A KIS ÁLLAMI ARANYÉREM NYERTESE

már azon voltak, hogy gondoskodjanak szenzációról. Így született meg a „clou" gondolata. A fáradt idegeket fel kellett valamivel villanyozni, gondoskodni kellett arról, hogy a végtelen menűt fűszeres fogás, pár kanál parfait, egy korty liqueur izgassa kitartásra. Ügyelni kellett arra, hogy a tárlatról beszéljenek az emberek. Valami csattanó, valami tüzelő, rikító, mindent lefőző hatás kellett, vagy valami, aminek vadszaga, különlegessége inycsiklandón hasson. Számos fogás kínálkozott erre a rendezőknek, mi ezeket jól ösmerjük a praxisból. De a képzőművészetek munkásai, az ügyes hasznosítók sem maradtak tétlen. Az ő szimatjuk is elsőrangú. Céljuk egyezett a tárlatok rendezőinek céljával, de ők voltak olyan ügyesek, hogy a közös cél tejfelét a maguk konyhája számára fölöz-

Művészet 1908.

LALIQUE

Mint forradalmár jött, nem, — mint hóditó, az ékszerészet opálos zománcos, drágakövektől csillogó országába. Dolgozott az „arts décoratifs“ minden terén. Nagyon bájos gouache-ok kerülnek ki most is keze alól, de legjobban vonzotta őt, a drága átlátszó anyagnak fényét, csillogását emelni, a metszés, a foglalás s csiszolás által.

Mint minden igazi francia művész, egyszersmind becsületes, lelkiismeretes munkás is. Érti és szereti anyagát, s nem dolgozik recipe után, az egyszer megalkotott formák, az egyszer divatba jött ízlés szerint.

Ezért az ő ékszereit, bármennyi legyen bennük az új elem, a bizarr szeszély, nem lehet a secessió névvel — mellyel ma minden logikát nélkülöző formát jeleznek — sujtani.

Iskolát alkotott, az ő befolyása látszik mindkét Szalon ékszer- és díszmű-szekrényeiben az ő befolyása a rue Royal kirakataiban, utánozzák évek óta az aranymivesek, sőt az olcsó árúházak talmi-arany és színes üvegből készült árúi is á la Lalique vannak foglalva. De minden igazi „Lalique“ egy szabad, új alkotás, mely nem tartozik iskolához, még a saját iskolájához sem.

Minden egyes nyakékjét, minden egyes fésűjét újból komponálja, újból álmodja el. Álmához hangolja a színeket s anyagjához simítja álmát. Minden alkotása egyéni és művészi, mint a maga nemében bármely Benvenuto Cellini broche vagy nyaklánc.

Vegyük csak egyik legújabb kreációját, azon pendentif-et mely Psychét ábrázolja: egy pillangóalakra csiszolt kristálydarab, Psyche hajlékony kis alakja közepébe vésve, mintha a nagy szárnyak kis vállaiból nőnének ki. A szárnyak maguk néhány vékony aranysávval vannak árnyalva, mint a virághlevél bordái.

A szárnyakon keresztül gyönyörű hajlásban, két arany virágszál, melyeknek végén, lotusz alakjába apró gyémántok, a pendentif alján egy nagy gyémánt harmatcseppként rezeg, fénylik.

Leírhatlan a bűbája ez átlátszó műremeknek, melyet Lalique nem enged lefényképezni, mert mint helyesen mondja, minden kép vagy kellemetlen keménységet, vagy egy átlátszó semmit adna, valamint az ékszer motivumát: a fátyolszerű mesepillangó három fénypontját se hozná ki.

A mexikói vörös opálba vésett amulettszerű függő, ünnepélyes raffinált rémességében, csakugyan mintha az Inkák ős birodalmából, vagy az eltünt Atlantiszból — hol minden rémes és raffinált volt — hozna hirt, míg gyémántokkal kirakott, fehér szarúból készült diadémjai, csipkeszerű könnyűségükkel szűziesen egyszerűek minden gazdagságuk dacára.

A színek költeménye, egy fésű, melynek fehér szarú alapjára könnyű hajlásban borulnak opalizáló gyöngyházból nádszálak, gyékény virágok. Egy övcsatt majdnem a régi magyar gombok nagy bogyószerű tömörségével gyöngyökkel van kirakva, három ilyen gyöngyfürt egymás mellett minden oldalon.

OROSZLÁNPÁR
SIMAY IMRE SZOBORMŰVE
A MŰCSARNOK TAVASZI TÁRLATÁN MEGVETTE
A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

Művészet 1908.

FAFARAGÁS
Matéka Sándortól.

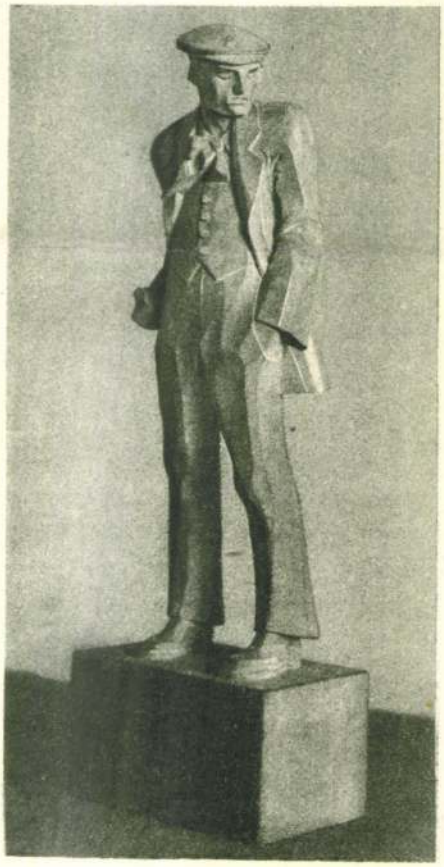

Tanár Simay Imre.

DISZITŐ
SZOBRÁSZAT.
Díszedények.

Tanár
Mátrai Lajos.

1913

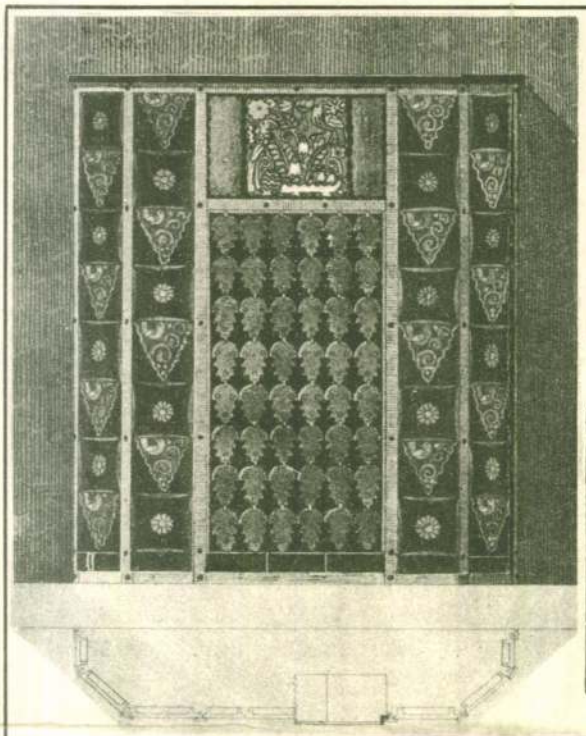

KANDALLÓ
és kályha művészi
és műszaki terve.
Készült a kerámiai
műhelyben.

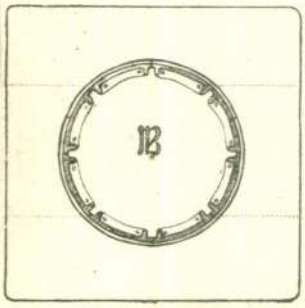

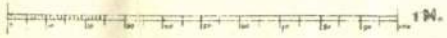

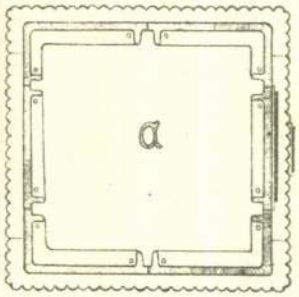

Tanár Simay Imre.
Szakoktató
Schleich Vilmos.

KERÁMIA.
Emlékdobozok, dísz- és használati tárgyak. Tervezték és készítették a II—III. évfolyamon.

Tanár Simay Imre
Szakoktató
Schleich Vilmos.

Czakó Elemér: Az O. M. kir. Iparművészeti Iskola évkönyve. 1913–14. (Buda 1914)

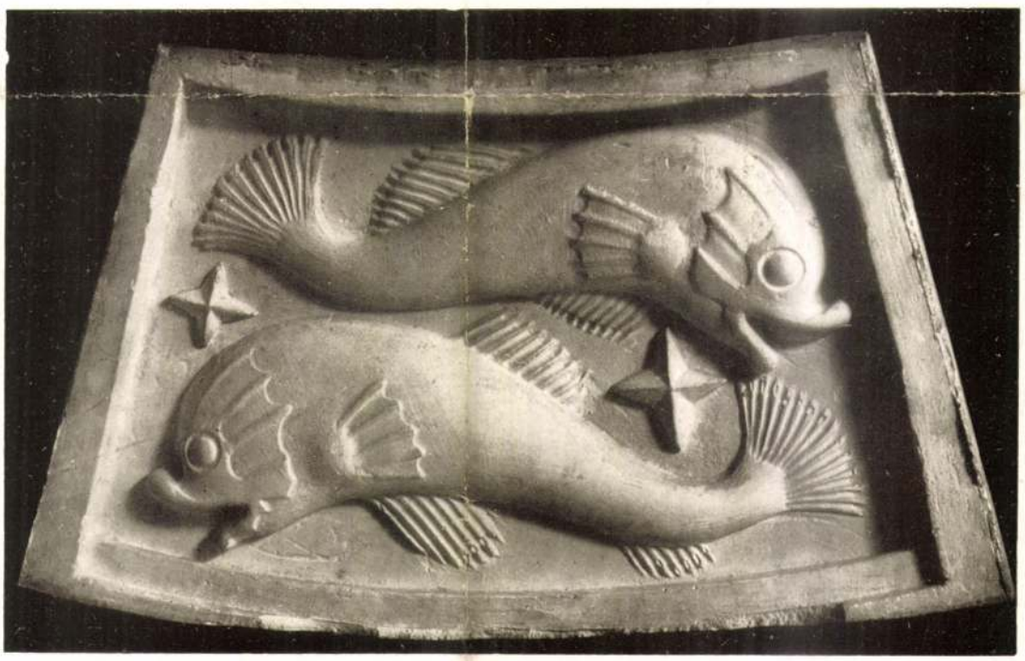

M. K. Iparművészeti Iskola. Kerámiai osztály. Tanár: Orbán Antal. Művezető: Klaczig M. Diszitőszobrászati szakosztály. Tanár: Simay Imre.
Königl. Ung. Kunstgewerbeschule. Schülerarbeiten der keramischen und der Klassen für dekorative Plastik.
École Royale Hongr. des Arts Décoratifs. Travaux des élèves de la Section céramique et de la Section pour la sculpture décorative.

Magy. Kir. Iparművészeti Iskola. Díszítőszobrászati szakosztály. Tanár: Simay Imre.
Königl. Ung. Kunstgewerbeschule. Klasse für dekorative Plastik. ✦ École Royale Hongr. des Arts Décoratifs. Section de sculpture décorative.

Magyar Iparművészet
1925.

SZTANKÓCZY ISTVÁN. 170. SEBES ISTVÁN.

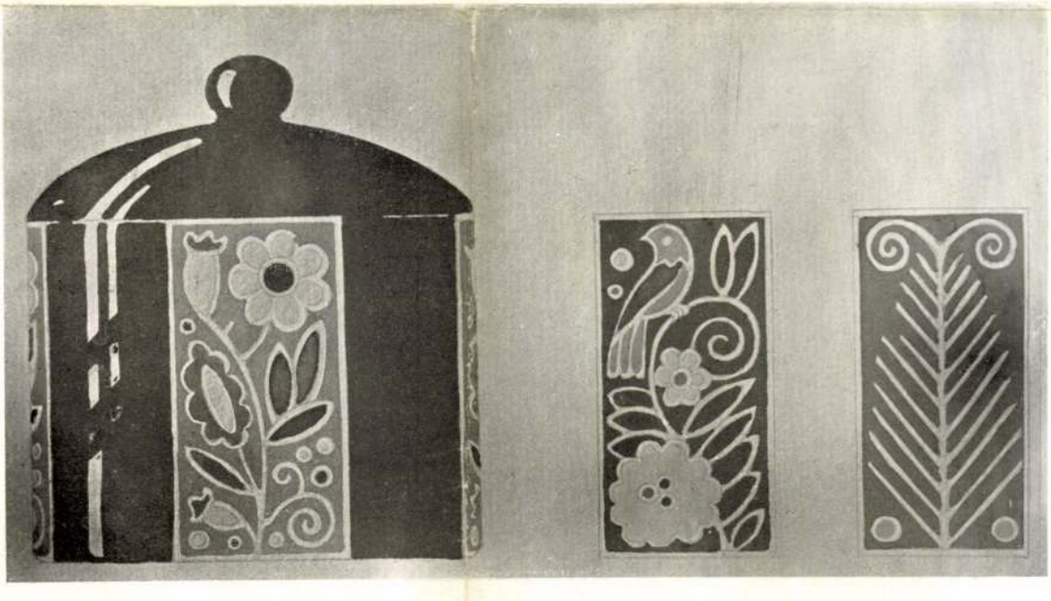

170—171. KERAMIAI TERVEK. 171. FÁRY JÁNOS.

(TANÁR: SIMAY I., SZAKOKTATÓ: SCHLEICH V.)

TRAVAUX D'ÉLÈVES DE L'ÉCOLE ROY. DES ARTS DÉCORATIFS.

166.

167.

168.

166—168. MÉZESKALÁCSMINTÁK. (TANÁR: BENCZÚR BÉLA).

169.

169. KERAMIAI TERVEK. IMRE GÁBOR.

TRAVAUX D'ÉLÈVES DE L'ÉCOLE ROY. DES ARTS DÉCORATIFS.

4.

5.

6.

7.

4—7. TANULMÁNYOK. (1895—1908.)

ÉTUDES.

3.

3. OROSZLÁNTANULMÁNYOK. (1898.)

ETUDES DE LIONS.

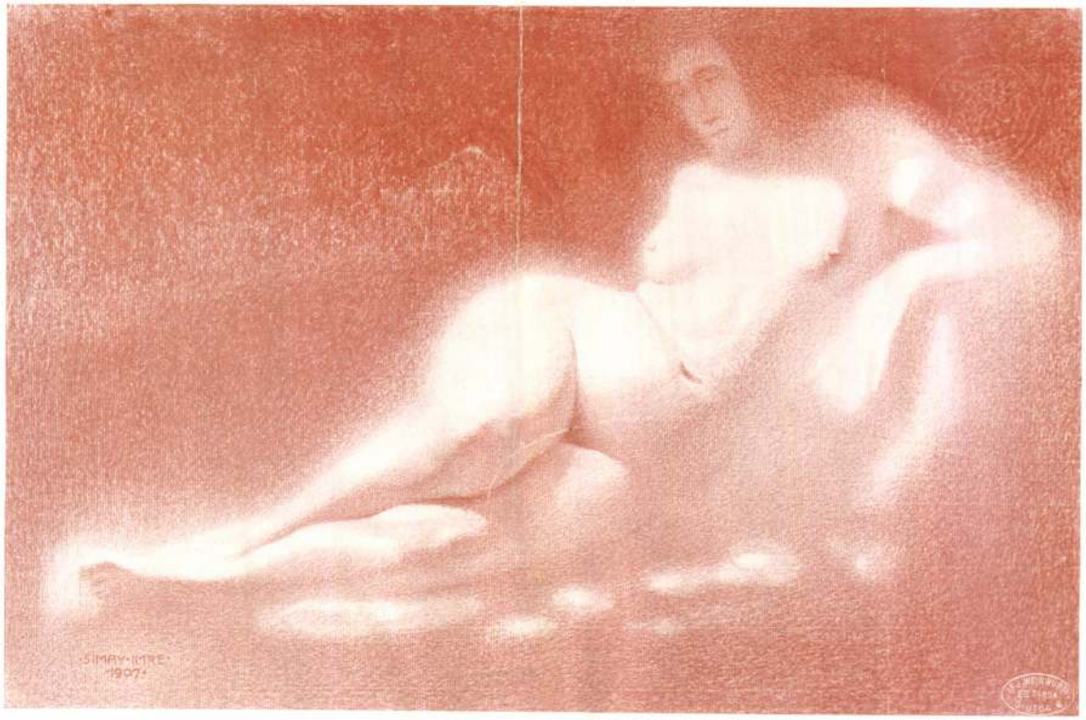

9. AKTTANULMÁNY EMLÉKEZETBŐL. (1907.) 9. ETUDE DE NU FAIT DE MEMOIRE.

10.

10. HAZATÉRÉS. (1901.) RETOUR.

8.

8. AKTTANULMÁNY (1907.)
EMLÉKEZETBŐL.

ETUDE EN NU
FAIT DE MEMOIRE.

14.

14. AKTTANULMÁNY EMLÉKEZETBŐL. (1908.)

ETUDE DE NU FAIT DE MEMOIRE.

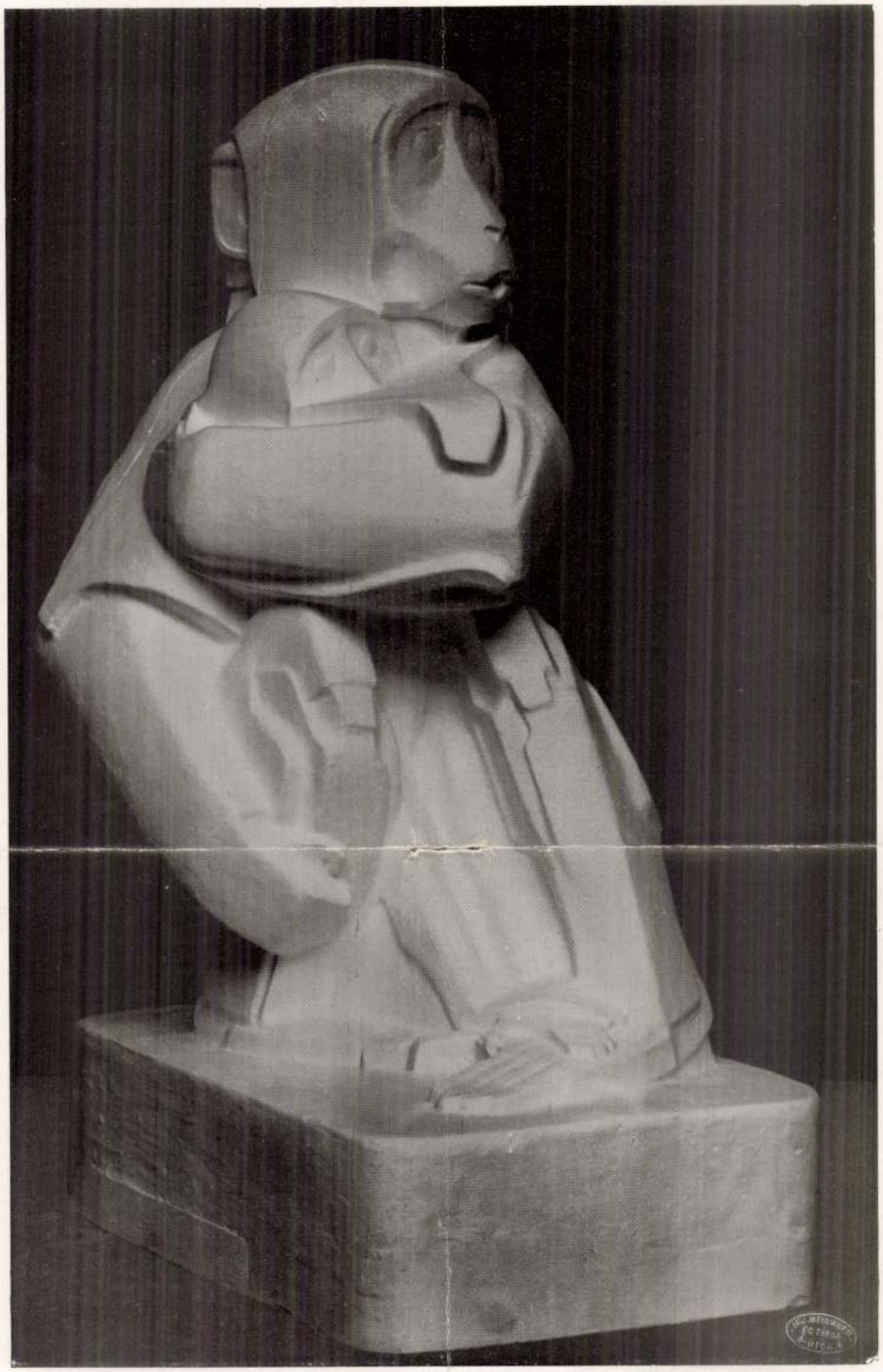

13.

13. VÉDEKEZÉS. (1911.) LA DEFENSE.

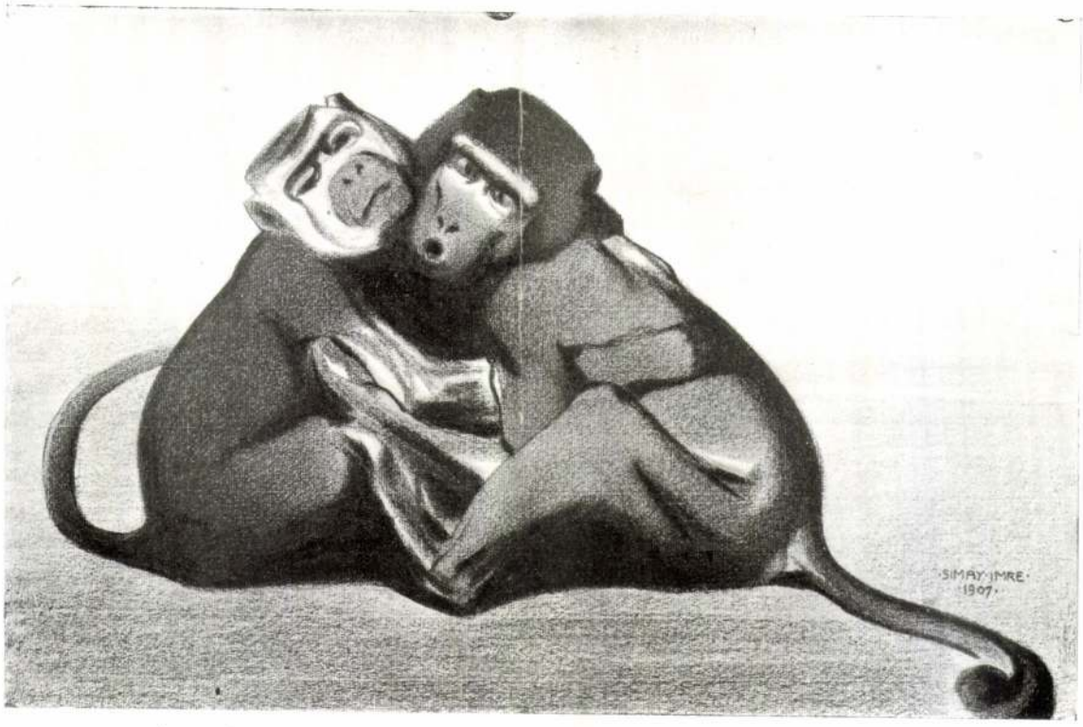

16. INCSELKEDŐK (SZÉNRAJZ). (1907.)

16. SINGES JOUANT.

17. ORANG-UTANG. (BRONZ, 1906.)

18. RHESUS-ERYTHRAEUS. (BRONZ, 1905.)

15.

15. AKTTANULMÁNY EMLÉKEZETBŐL. (1908.)

ETUDE DE NU FAIT DE MEMOIRE.

20.

20. CLÉOPATRA. (1907.)

19.

19. CSALÁDI ÖRÖM. (BRONZ, 1904.)

BONHEUR FAMILIAL.

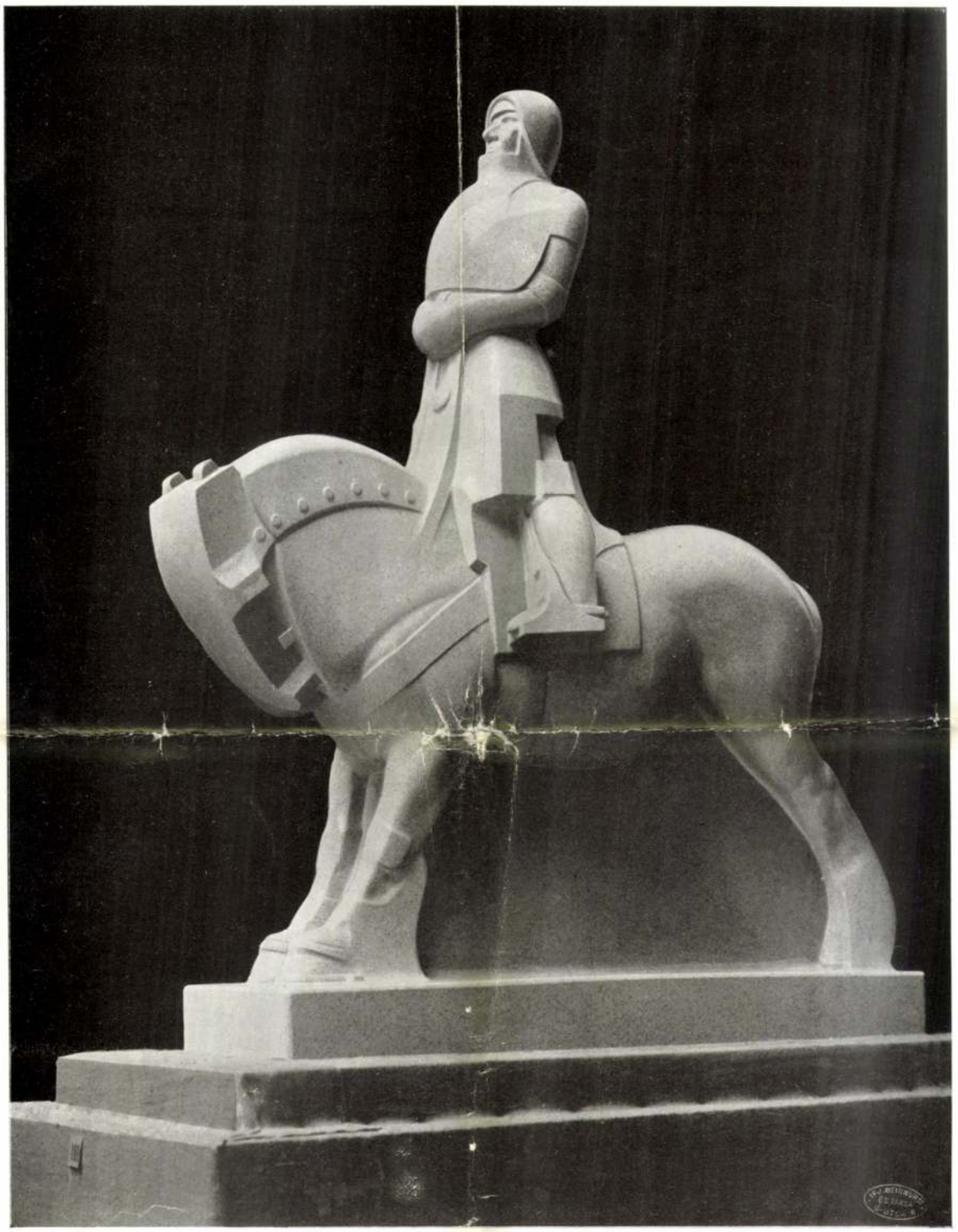

22,

22. LOVASSZOBOR. (KŐ, 1908.)

ÉQUESTRE.

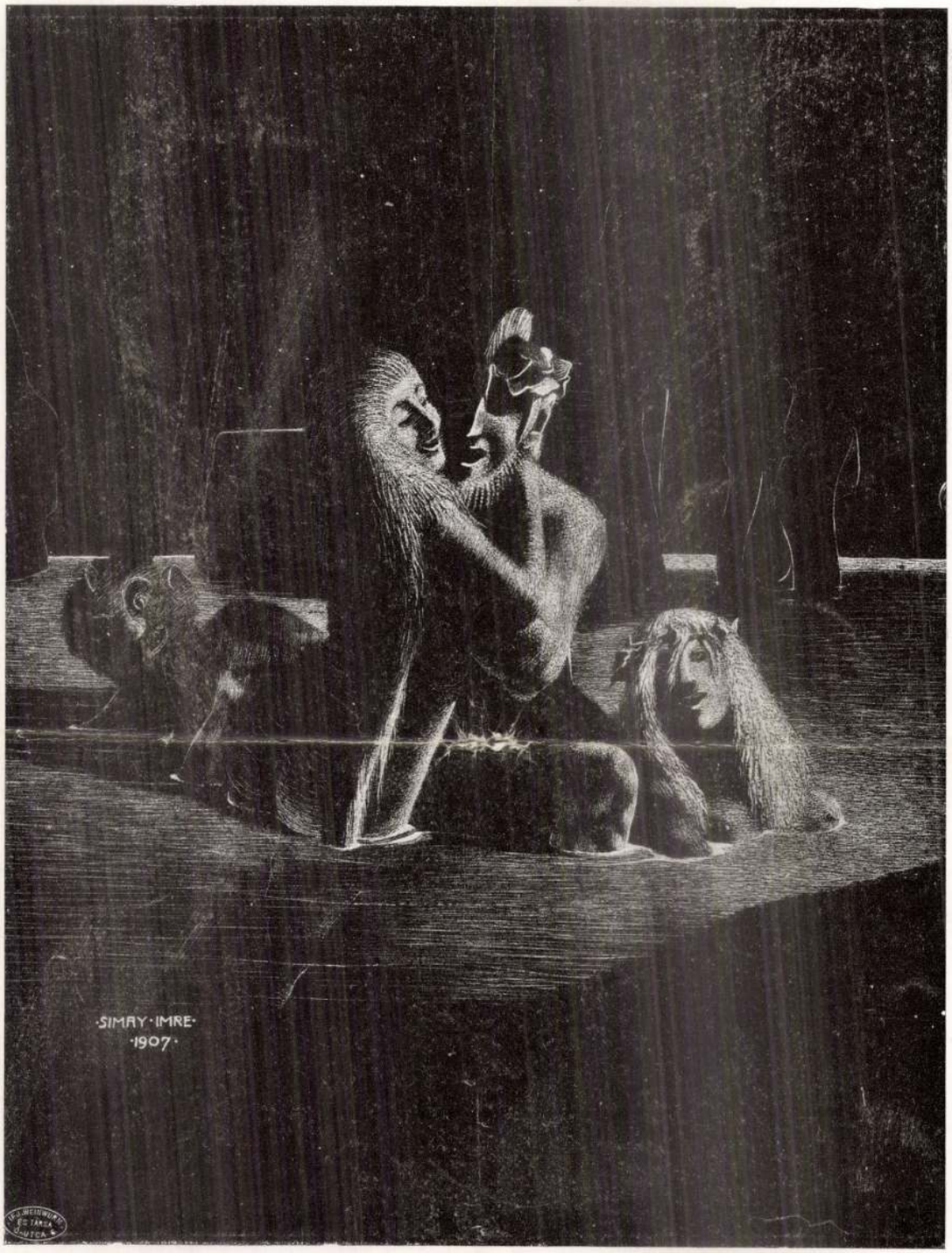

21.

21. ÉNEK. (1907.) CHANT.

Šimić (Schimitsch)

Pavao (Pál)

festő

*1818 Neusatz (Novi Sad, Újvidék) † u.o 1876. jan. 18.

Laid

Thieme-Becker

31 K. 45-ből

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

SIMKAI OTTILIA

MAGYAR NEMZET

1984 FEB 18.

1021

Simkai Ottilia rajza

műsor oly töm
legszorgalmasa
em láthat min
gyidejűleg vetít
enyfilmet is. A
el kedvezőbb he
ört ajtók mögöt
ában megtekin
rmés valahány
aradjon idő a v

Vélhetnénk, hogy mégiscsak edvező az a lehetőség, hogy gy esztendő minden filmjét itni lehet közvetlenül egymás tán vagy szinte egymás mel ett. Így aztán könnyebb észevenni a legjellemzőbb törekéseket, a fejlődés, a helyben árás vagy épp a visszafejlő lés jeleit. Igen ám, csakhogy megtekintésnek ez a sűrűége *elveszi a távlatot*, azonnai választ követel olyasmire, min mégiscsak gondolkodni ell, sőt: *éppen az értékesebb*én kell töprengeni, mielőtt netán elhamarkodottan) véleményt formál valaki.

Kitetszett ez a zsüri nyilvános vitán is. Régebben az évenkénti filmszemlére kiválasztottak egy-egy átfogó témát, s erről folyt a vita, a zsüri pedig mintegy enklávéba vonultan tárgyalt s végül a közakaratnak látszó végeredményt közölte. Néhány esztendő óta a zsüri nyilvánosan vitatkozik, filmesek, kritikusok részvételével, habár mind ez ideig rendszerint már a döntést tudta, de ki nem mondva. Ezidén hitelesnek bizonyult, hogy a je, az *Átváltozás*, a nyolcvanas évek társadalmi cselekvésének lehetőségeit és tartalmait firtatva, a több mint *négy és fél* órás film olyan mértékben veszi igénybe a néző türelmét, hogy ez nem a problémák és cselekvés tekintetében válik türelmetlenné, hanem a hosszú és hosszadalmas filmmel szemben. Jóllehet *Földi paradicsom* című filmjén bizonyára csak egy egyéni sorsra kívánt figyelni *Schiffer* Pál, a magánkezdeményezés problémáról szólván valójában a ma fontos kérdéseire kell a nézőnek ráeszmélnie.

Vita folyt — például — *Fábri* Zoltán *Gyertek el a névnapomra* című filmje fölött; Fábri ezt *Karinthy* Ferenc annak idején nagy sikerű kisregénye, a *Házszentelő* alapján készítette. Az idő itt kétszeresen is ellene dolgozott a filmnek: egyrészt jobban tömörítve, rövidebben lényegretörőbb volna, másrészt az eltelt idő helyenként másféle felfogást kíván (annál is inkább, mert az alapul szolgált mű eléggé ismert).

Félértékelte a zsüri *Xan-*

Simkai Ottilia

Magyar Nemzet
1984. 11. 18.

Simkó András

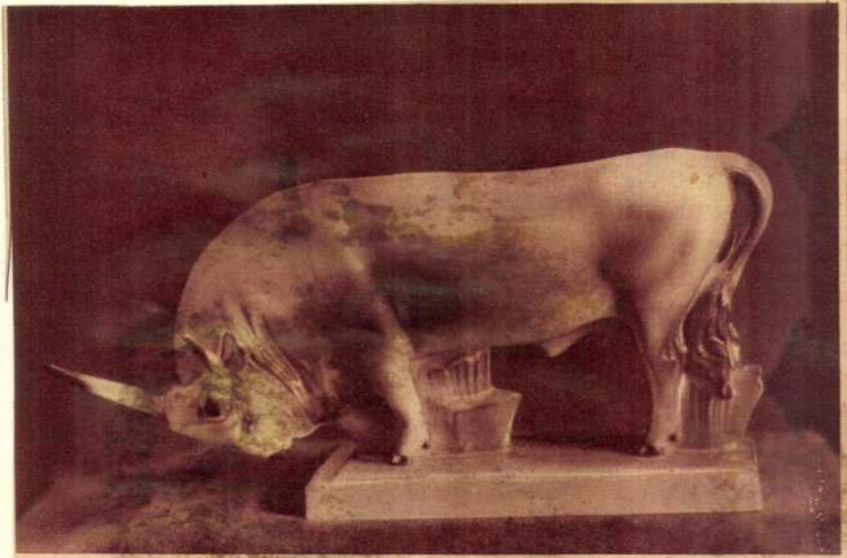

Magyar bika. A pécsi Zsolnay gyár porcellánja, máz alatti színezéssel. Mintázta: Simkó András

Magyarság Képes mell. 1937. aug. 15

R. J. E. — 846. M.

....., 19....

.....

.....váltónál fogva.....

értéke.....teg

.....

.....

fizetendő .....

Nemzeti Kulturális Alapprogram

Budapest Galéria

Sinkó István festő

Párák (első változat) 2004.
2x100x70 cm
akril, vászon

Aquametria

Sinkó István kiállítása
Exhibition of István Sinkó

Megnyitó 2004. február 19., 17 óra.
Opening 19th February, 17 hour

Megnyitja Almási Miklos esztéta
Opening speach Miklos Almási

Budapest Galéria Kiállítóterme, Budapest V., Szabad sajtó u.5.
Exhibition Hall of the Budapest Gallery

Megtekinthető 2004. február 19. – március 14.
From 19th February to 14th March, 2004

Kurátor / Curator of the exhibition: Török Tamás
Felelős kiadó / Responsible editor: Zsigmond Attila

A kiállítást a Nemzeti Kulturális Alapprogram támogatja
The exhibition is supported by the National Fund for Culture
Tervezés és kivitelezés / Designed and printed by: Cerberus Kft. (www.cerbi.hu)

Terület	Köb-tartalom	Egység ár		Pénzösszeg			
				egyenként		összesen	
erben		kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.
				~~282 46 81~~			
				279 32 16			
				600			
45 49							
5·34							
1·52							
2·04							
1·97							
56 24							
1·05	59·07						

L Simkó József)

L 7 A képzőművészeti reformja. Felelet Hock Jánosnak. 8-r 1 kép. 42 l. Bp. 1898.

Gyarl (2026)

(Sinkó József)

( ) Forradalom a művészetben. 8-r
20 l. Bp. 1898

Lent (2027)

16.213/1940. szám.

III.ü.o.

Folyó évi fe
terjesztésére értesitem a
müszaki tanácsosnak a zsám
taira a 15.125/1939.III.sz
használására vonatkozó els
és azt 2.194 P. 73 végössz
pengő 73 fillér tulkiadáss

(Simkó József)

47 Budapest Izraelita Kny. Katholikus Szemle. 8 r. 26 l. Bp. 1898.

Gent (2028)

A m.kir. vall. és közokt. m
alatt a keb. számv. VII. os
solata.

Utasitom, hogy
utaljon ki dr. L u x K á l
tanárnak /:Bpest, X.ker. Sza
templomnak müemléki szempont
felmerült költségek megtérit
pengő 64 fillért. Budapest,
ter rendeletéből. Dr. Kisfa

Simko Márton

pánczélderékgyártó

1610–1618. Kassa

o Kemo

274. l.

Sinkovich Jenő

Koll. kiáll. élet.

1.

Nemzeti Szalon

1930. nov.

68. coop. kiáll.

kat. könyvtáramban

Jordis

137	Heti vásár	grafit	150.—
138	Szent Endrei Görög utca	grafit	150.—
139	Szent Endrei szerb bucsu	grafit	150.—
140	A kovács udvara	grafit	150.—
141	Szent Endrei táj	grafit	150.—
142	Szent Endrei ősmotyvum	grafit	150.—
143	Kikötő	grafit	150.—
144	Uszályok	grafit	150.—
145	Pásztorok	grafit	200.—
146	Gémeskút	grafit	200.—
147	Szénarakodás	grafit	200 --

SIMKOVICS JENŐ

Szül. 1895-ben Budapesten. Katonáskodott végig a háboruban. Azután uira kezdett festeni és karcolni. Ez már 4-ik nagyobb kiállitása, olajképekből a 2-ik. Résztvett már több külföldi kiállitáson és úgy ezeken mint itthon is sikerrel szerepelt és kitüntetésekben részesült.

148	Oltárkép Szt. Károly életéből	olf.	Mgtul.
149	Kis vázlat az oltárképhez	olajf.	180.—
150	Somogyi táj taligás emberrel	olf.	380.
151	Baromfietetés Somogyban	olajf.	400.—
152	Krisztus és a Szamarita nő	olajf.	380.—
153	Éneklő nők	olajf.	500.—
154	Apám	olajf.	Mgtul.
155	Anyám	olajf.	Mgtul.
156	Zsuzsánna és a két öreg	olajf.	200.—
157	Bokros vidék Somogyban	olajf.	400.—
158	Őszhaju férfi arcképe	olajf.	200.—
159	Falu végén	olajf.	200.—
160	Kis táj 2 bokorral	olajf.	150.—
161	Piros ruhás pihenő, fa alatt	olajf.	180.—
162	Dr. Balatonyi Lajos elnök arcképe		Mgtul.
163	Pagáni Frigyes igazgató arcképe		Mgtul.
164	Simon József igazgató arcképe		Mgtul.
165	néhai Mocsányi Ödön arcképe		Mgtul.
166	néhai Mocsányi R. arcképe		Mgtul.
167	Hirsch N.-né urnő arcképe		Mgtul.

MDK

Simkovics Jenő

Tíz magyar rézkarc. Ujság, 1926. ápr. 21.

S

Szinkovits János grafikus M.D.K.

Önarckép. (repr.) címlap után.

Ungarische Graphik und Volkskunst. Bev.
J. Conrad. Zürich 1924. 3,

MDK

Simkovits, festő
önarckép
Kompozició

Alk. Művészház. - III. Modern Grafika. - Bp. 1923.
4. l.

39639/56 Akadémiai Ny

MDK

Simkovits Jenő

Ybl Ervin: Az Ernst-Muz. csop.kiáll. Budapesti Hirlap. /Dátum levágva/

MDK

Simkovics Jenő

Hágár kiüzetése, rk.

Mohács emléke, Ernst Mus. 84.kiáll. 1926.szept.

13 l.

MDK

Simkovics Jenő

Hágár kiüzetése, rk.

Mohács emléke. Ernst Muz. 84.kiáll. 1926. szept.

15 l.

MDK

Simkovits Jenö, festö

müveivel szerepelt a csoportkiállitáson.

Ernst Muzeum XCII.csoportkiállitása. 1927.X.2.
Magyar Müvészet.1927. Kiállitások.

MDK

Simkovics Jenő

kitüntető elismerés

N.Szal. Tav.Szal.Kiáll. 1934.

MDK

SIMKOVICS JENŐ

kitüntető elism.

17. Tav. ~~térkat~~ Szal. dijnyerteseinek névsoi
N.Szal. 1942. jun.

Simkovics Jenő festőművész
Zichy Mihály grafikai dij 1927
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása.
Nemzeti Szalon, 1940. jan.febr.

Simkovics Jenő
Zsuzsánna és a vének

Ernst-Muzeum CXXXI. /jubiláris/ kiállitása.
1932. május, 22 l.

Simkovics Jenő

Elhagyott csőszkunyhó

Ernst-Museum CXXXI. /jubiláris/ kiállításon.
1932. május, 22 l.

MDK

Simkovics Jenő

kitüntető elismerésben részesült.

XII. Tavaszi Szal. N. Szal. 1937. máj. 4 l.

MDK

Simkovics Jenő

Elek Artur: Uj magyar grafikai művészet.
Erdélyi Helikon, 1930. jan. 13 l.

MDK

Simkovics Jenő, kitüntető elism.

N.Szal. 374. kiáll. 1927. márc.

3 l.

Lektori jelentés Zol

Muzeum cí

MDK

Simkovics Jenő festő

Pandora, 1927. 1.sz. 61 l. Komor András: Három kiáll.

Simkovics Jenő

Önarckép

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban, Budapest, 1928 katalogusa 25 lap

MDK

Simkovics Jenő

Házaspár, rézk.
Öreg ur, "
Nyár, "
Páris itélete,"
Feltámadás, "
Kis tájkép, "

Ernst Muz. 1o2. kiáll. 1929, febr. 11 1.

MDK

Simkovics Jenő

Raffay püspök rézk.
Női fej, "
Duslombú fa, "
Önarckép, "
Tájkép, "
Férfifej, "

Ernst Muz. 1o2. kiáll. 1929, febr. 11 1.

MDK

Simkovics Jenő

Fürdő nő, rézk.
Rákosligeti táj, rézk.
Borus nap, rézk.
Nőifej,II, "
Igali táj, "
Portyázó kurucok, rézk.
Kalapos férfi, rézk.

Ernst Múz. 102. kiáll. 1929, febr. 11 1.

MDK

Simkovics Jenő

Sámson, rézk.
Olvasó lány, "
Dávid és Góliáth, rézk.
Orvos, rézk.
Sugdosás, "

Ernst Múz. 1o2. kiáll. 1929. febr. 11 1.

NDK

Simkovics Jenő

Kis önarcképek, rézk.
Fohászkodás, rézk.
Sashalmi házak, rézk.

Ernst Múz. 102. kiáll. 1929. febr. 11 l.

MDK

Simkovics Jenő

1 mü

Second International Exhibition of Prints. The Print Club of Philadelphia, 1929.

Simkovics Jenő

Compositio-vázlat tussr.

" " "

József és Putifárné, rézk.

Önarckép-tan, tussr.

Hegyi beszéd, rézk.

Unalom, rézk.

O.M.Kir.Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. lo l.

Simkovics Jenő

Önarckép, rézk.
Kiüzetés, "
Anya, "

O.M.Kir.Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. lo l.

Simkovics Jenő
Önarckép

Munkácsy-Céh I. kiállítása. Nemz.Szal. 1928. nov.
25 l.

MDK

Simkovics Jenő festő

Nőrablók. Repr: 93.

A magyar akt-kiállitás albuma. Öneáll: Lyka-Majovszky-Petrovics. Bp. 1926. 93, 162-163

MDK

Simkovics Kálmán

Ybl E: Az Ernst Muz. uj csop.kiáll. Budapesti Hirlap, 1929. febr. 2.

MDK

Simkovits

Magyar művészek sikere Svájcban. Esti Kurir, 1924. jul. 13. 8 l.

MDK

Simkovits

e.a: A modern grafika képes atlasza. Magyar Művészet 1928. 4o4 l.

5.37.

MDK

Simkovits

Gondolkodó

Magy. grafikusok sikere külföldön. Magy. Művészet, 1927, 6.sz. 43o l.

Simkovits
Önarckép
Kompozició

Alkotás Művészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.
4 l.

etett medaillonos barokk stukkók, vala-
yi ajtaja eredeti - ujabban átmázolt
gott tölgyfa, barokk. Kettős siku, u.n.
ard tetejének sarkain bádog urnák.
I. század közepe.

laépület. Fő-utca 103.szám.
Földszintes, téglányidomu alaprajzzal,
eugró rizalittal, a homlokzat ablak-
usa: 1+2+3+2+1
a + b + b + c + c + c + b + b + a.
ri homlokzatán félkörös ablakokkal zárt
osó és bejárat. Az árkádos nyilások
usa 2+1+2.
a + a + b + a + a. XVIII. század-
.

müves szövetkezet
ény-kuria.
Később Pauncz Lőrincé, most földmü-
szövetkezet. Az utcai homlokzatot 1950-
végzett átalakitások teljesen kivetköz-
ték eredeti formáiból és tönkretették.
só homlokzata magasföldszintes, illet-

MDK

Simkovits Jenő festőművész.

Kardot rántó magyar nemesek, rézk.

Kuruc harcosok, rézk.

Két kis tájkép, "

Márk Lajos festőművész. . . . gyüjt. kiáll.
Ernst Muz. 135. kiáll. 1932. dec.

3-4 l.

MDK

Simkovits Jenő festőművész.

Két kis karc

Két magyar, rézk.

Tájkép, "

Márk Lajos festőművész. . . . gyüjt. kiáll.
Ernst Muz. 135. kiáll. 1932. dec.

3-4 l.

MDK

Simkovits Jenő festőművész.

Kinizsi, rézk.

Kuruc lovasok, rézk.

Tájkép, rézk.

Márk Lajos festőművész. . . . gyűjt. kiáll.
Ernst Muz. 135. kiáll. 1932. dec.

3-4 l.

MDK

Simkovits Jenő festőművész.

Magyar nemes feje, rézk.

Magyar nemes, rézk.

Szakállas magyar nemes feje, rézk.

Márk Lajos festőművész . . . gyüjt. kiáll.
Ernst Muz. 135. kiáll. 1932. dec.

3-4 l.

MDK

Simkovits Jenő festőművész.

Toldi, rézk.

Tájkép

Kuruc fej, rézk.

Márk Lajos festőművész . . . gyűjt. kiáll.
Ernst Múz. 135. kiáll. 1932. dec.

3-4 l.

MDK

MDK

Simkovits Jenő festőművész.

Kunyhó fák között, rézk.

Hazafelé, "

Elhagyott csőszkunyhó,"

Márk Lajos festőművész. . . . gyüjt. kiáll.
Ernst Muz. 135.kiáll. 1932. dec.

3-4 l.

MDK

Simkovits Jenő festőműv.

Magyar nemes, rézk.

Kis tájkép, "

Magyar nemes, "

Márk Lajos festőműv. . . . gyűjt. kiáll.
Ernst Mus. 135. kiáll. 1932. dec.

3-4 l.

MNK

Stukovits Jenő festőművész.

Pályaképe, rajzok.

Kis tájkép.

1848 előtti magyar nemesek, rajzok.

Márk János festőművész . . . gyűjt. Kiállí.
Ernst Múz. 1935. Kiállí. 1932. dec.

3-4 I.

MDK

Simkovits Jenő festőművész.

Faluvége, rézk.

Kis tájkép, "

1848 előtti magyar nemesek, rézk.

Márk Lajos festőművész. . . . gyüjt. kiáll.
Ernst Muz. 135. kiáll. 1932. dec.

3-4 l.

MDK

Simkovits Jenő festőmüv.

Tájkép

Haditanács, rézk.

Három kunyhó, "

Márk Lajos festőmüv. . . . gyüjt. kiáll.
Ernst Muz. 135.kiáll. 1932. dec.

3-4 l.

Esztergom (Komárom)

Kossuth Lajos-utca 67. Ház, földs
címerrel. Klasszicista, 1820 körül.

(Balogh Albin: Történelmi séta Eszte
Mucsy András, 1955)

MDK

Simkovits Jenő festőmüv.

Önarckép, festm.

Herakles a kigyókkal, "

Öreg ember, "

Ernst Muz. 92. csop. kiáll. ~~192~~ 1927, okt.

~~8xkx~~

8 l.

Simkovits Jenő

Önarckép

Munkácsy Céh első kiállitása a Nemzeti Szalonban
Budapest, 1928. katalogusa 26 lap

XVIII. Meyer grafikusok a „Meyer Mühiadó" angyalából kiállítás.

Bp. 1923 katalógusa.

Önarchép
Zsuzsanna
Ötag modell
Fürdő nő
Önarchép II.
Krisztus sírbatétele.

Simkovits Jenő

Önarckép
Zsuzsanna
Öreg modell
Fürdő nő
Önarckép II.
Krisztus sirbatétele

XVIII. Magyar grafikusok a "Magyar Mükiadó" anyagából kiállitás, Bp. 1923. katalogusa

Simkovits Jenő
Önarckép

Munkácsy-Céh I. kiállitása. Nemz. Szal. 1928. nov. 26 l.

M. D. K.

Simkó László festő

1909-ben Nagybányán a Szabadiskolában növendék

Réti Bpr. 1954. 328. l.

M.D.K.

Simkó László festő

1908-ban Nagybányán a Szabadiskola növendéke.

Réti Bp. 1954. 328.l.

MDK

Simkó László,

1908-ban az iskolában dolgozott.
1909-ben " " "
1910-ben " " "
1911-ben iskolán kivül "

A szabadiskola ideje. /1908-1912./ 85.l., 86.l., 87., 88.

M.D.K.

Sinkó László festő

1910-ben Nagybányán dolgozott.

Réti: Nagybánya, Bp. 1954. 329.l.

M.D.K.

SIMKÓ László festő

1910-ben Nagybányán a szabadiskolában dolgozott.

Réti: Nagybánya. Bp. 1954. 329.l

M.D.K.

Tiszolczi magyar Kaszinó

VI. 227

Simkó László

Nagybányai h. h.
1912
86

Öskori csontlándzsahegy IX. 74.

Simkó László

Nagybánya k. k. 1918.

87

Utász csapatok felszerelései Bethlen Gábor korából VI. 134.

Simkó László

Nagybánya k. k. 1912.

88

Ráy Sándor, múzeumi szolga

IX. 52.

Simkó Lajos

Nagybánya k.k. 1912.

85

MDK

Simkó Pál

Az öregek vasárnapja, of.

M. rajztanárok o. egyesülete kiáll. N.Szal. 1922. máj. 2o. 1.

Mucz. Kst - Estesitö VI. 72.

Simkovits György

Hul. Egerben 1890 jul. 19.
Rk. 4 gimn, harom honv.
hadaprodisk –
1912/13. II. Első osztbeli mű vesznő
Radnai Béla –

vészetében is nemzeti stílus alakult ki. M. később udvari ármánykodások következtében száműzetésbe volt kénytelen vonulni, de uralkodójához ott is hű maradt. Emléke ma nagy tiszteletben áll. Mint a szépírás istenét tisztelik. Arcképét sokszor festették

Sinkovics György

1912/13 II.

Ferképzomfoiskèvk

131. l.

Chardin, Paul II. 231.

Sinkó Pál

1922. máj. MROE

kiáll. Nemzeti szalonban

Az öregek vasárnapja, olaszt-

Esztergom (Komárom)

* Pór Antal-tér.

Belvárosi plébániattemplom, ~~Egyetlen~~ azokon valószinüleg Kitzenberger S szobraival. Figurális rokokó fakap 1832-ből. Háromszakaszos ~~belső tér~~ kója Reinel vagy Reindl Márton pes 1788 előtt. Főoltárkép: Vaszary Já Barokk faszószék baldachinján Szt. leg Bebó Károly müve 1762-1763 kör ber. A templom a feren cesek régi kezésé - helyén áll, épitője Orats között készült.

(Esztergom városképe. MV és V. Bp. É. n. T nelmi séta Esztergomban. 4. kiadás, E Esztergom XVIII. századi művészete. M MV. Bp. 1951, 13 l)

MDK

Simkovits Jenő festőművész.

festm.

Erdő,

Nőrablók, "

"

Ernst Múz. 92. csop. kiáll. 1927, okt.
8 l.

8 l.

< Simkó József >

cikke

<] A lyoni selyem-
szövés.
Müvészi Ipar
1888. III. cif
141. l.

MDK

Simkó József

Művészeti hírek. Műcsarnok, 1898, nov.20. 16.sz.

150 l.

Simkó József

1885-ben Trefort Ágoston Párizsba küldte ki művészeket tanulni.

PH.930.V.G.

Simkó József

MDK.

Az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat 1899. évi rendes közgyülésén vett részt.

Műcsarnok, 1899. 215. 1

MDK

Simkó Károly

az Egyesület tagja

Magy. Rézkarcoló Művészek Egy. 25. kiáll.
Szalámssy Gal. 1948. febr.

Sinkó Károly

okl. építészmérnök

szül. Löcse 1899.

Oklevelet nyert 1941-

József nádor 1940/41

178. l.

XXIII.

A m. kir. József Nádor Műegyetem Diákjóléti Irodájának kimutatása székelő karain az 1940/41. tanévben tandíjmentességben, ösztöndíjban és

		Tandíjsegélyben részesült										Labordíj-segélyben részesült			Vizsgadíj-segélyben részesült					Szigorlati segélyb						
15	10	50	45	40	36	30	25	23	20	15	10	20	15	10	40	25	20	15	10	85	60	55	45	40	35	
		p e n g ő										pengő			p e n g ő									p e n		
																								2		

Simkó Károly

A soproni nyári müvésztelepen / 1927 - 33 % részt vett.

Csatkai Endre : A soproni képzőművészet története
Sopron 1962. 2¾.1.

Simkó József

Óriáskohót ábrázoló képét a korcai küldöttség ajándékba kapta. Másolata kiállítva a diósgyőrvasgyári vasas művészek tárlatán

Északmagyarország 1952. ápr. 20.

előzetesen a helytartótanácsnak[5] fölülvizsgálás végett. Az értekezés mottója NAGY FERENC ódáiból van véve és így hangzik:

Ha nemzetednek bús ügye tégedet
Törésre szólít, mégy örömest; magad'
Feláldozod, hogy a Dühösség
Vért ne igyon remegő vidékin.

Mondanunk sem kell, hogy az életrajz nem jelenhetett meg. Pedig maga az értekezés, a jelmondattal ellentétben, igen lojális hangon íródott, érezhető belőle, hogy a szerző mindúntalan a cenzori vörös plajbászra sandított és ilyenkor igen lehalkította hangját. A királyról a legnagyobb tisztelettel beszélt, a „felséges udvart" sem bántotta, legfeljebb, ha a bécsi minisztereket merte bírálni. Mégis, a hivatalos vélemény az értekezést mind az uralkodóra, mind a nemzetre nézve sértőnek találta, hangját gyűlölködőnek és irányzatát botránkoztatónak.

[5] U. o. 1829. fons 4. pos. 123.
[6] U. o. 1828. fons 4. pos. 12.

Sinkó György
antalos

Cl. Tanulmányok
Bp. mulajából
VII. 62. l.

[7] A cenzori vörös plajbásszal ékeskedő kiadatlan kézirat az aktákhoz csatolva.

M.D.K.

Simkó Ferenc, keramikus

1852 után a városlődi porcellán gyárban, mint festő dolgozott. 207.o. 48. jegyz.

Mihalik Sándor: A városlődi régi kerámia. 193.o.

Folia Archaeologica. VII. 195[illegible]. Bp. "Művelt Nép" tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Bp. 1955

Sinkó Dezső

1913/14

Ferképzomfoiskévk

131. C.

Simkó József

Szül. Győrött 1860 ápr. 30

1881/82. I. vendéglát.

1881/82 II. " "

1882/83 II. " "

1883/84 I. " "

1883/84 II. " "

Hogenbergius, Franciscus & Braun, Georgius.

Simkó József

Hul. Györött 1860 ápr. 30

1882/83 I. vendéglat-

Hlavní fejze VII. 157

Fibula-gyűjtemény, Pongrácz-féle

II. 606.

Simkó József festő

Budapesti Hilap 1882, II. 22.

53. n. 3. o.

A műcsarnok dicsőtére.

Simkó József

Óriáskohót ábrázoló képét a koreai küldöttség ajándékba kapta. Másolata kiállítva a diósgyőrvasgyári vasas művészek tárlatán

Északmagyarország 1952. ápr. 20.

Smrkó Tonef festo
laid Szinyei XII. 1039

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta. —

< Simkó József >

könyve

< > Böcklin láz.
Bp. 1898.

1904 V. 13. A keszthelyi Balatoni muzeum egyesület elnökségéhez.

Az 1902 évi régészeti segély maradványának és az 1903 évi államsegélynek felhasználásáról szóló jelentés tudomásul szolgál. - (95/904)

Simkó István

Részt vett azon a kiállitáson, amelyet a miskolci és diósgyőrvasgyári Dolgozók Képzőművészeti Szabadiskolájának növendékei rendeztek a szinház előcsarnokában 1949-ben a könyvnapok kapcsán.

Északmagyarország 1949. jun. 19. 4.l.

Simkó János

„Nagykohó építés" nagyobb méretű ecsetrajz.

Vasasművészek kiállítása Diósgyőrvasgyárban

Északmagyarország, Miskolc 1951 ápr 20

Simkó János

Kis akvarell mozgástanulmánya és Gyárnegyed környéke c. olajképe szerepelt a diósgyőrvasgyári tárlaton 1954-ben.

Hajdu Béla: A diósgyőrvasgyári képzőművész körök kiállitása
Északmagyarország 1954 jan. 27.

Simkó János

1953-ban a borsodi képzőművészek kiállitásán szerepeltek grafikai munkái

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek harmadik megyei kiállitása

Északmagyarország 1953 okt, 29.

Sinkó János

Erdő, file

Rajzok
Miskolci Galéria

Simkó János

Olajképe, amely a dekoráció területén folyó munkát ábrázolja, szerepelt az újdiósgyőri vasas kulturház 1953. kiállításán.

Hajdu Béla: A diósgyőri vasas képzőművészek kiáll. Északmagyarország 1953. jan. 11.

Simkó János MDK

Bányász, olf.

Micsarnok 1960.Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

MDK.

Simkó János

Kiállitási kritika

Diósgyőri Munkás 1966 dec.13.

Simkó János

A diósgyőri művész részt vett az 1952-es borsodú művészek kiállitásán.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek megyei kiállitása az MSZT miskolci székházában

Északmagyarország 1952. aug. 29.

Simkó János

Őszi tájképe szerepelt a diósgyőrvasgyári képzőművészeti iskola növendékeinek tárlatán

Vasgyári dolgozók képzőművészeti kiállitása
Északmagyarország 1950. jan. 10.

Simkó János

Akvarell portréja, amely fiatal katonát ábrázol szerepelt a Borsod-Miskolci Múzeumban 1950. máj. 13-án megnyílt tárlaton.

Miskolci, diósgyőri, ózdi képzőművészeti csoportok kiállítása a Borsod-Miskolci Muzeumban
Északmagyarország 1950. máj. 16.

Simkó János

Martinászok c. tusképe, akt - akvatellje, Fasor c. műve szerepelt a diósgyőri vasas képzőművészeti szakkör tárlatán.

Bendel Miklós: Diósgyőri vallomás
Északmagyarország 1966. dec. 9. 4.l.

Simkó János

Mint diósgyőrvasgyári művész - dolgozó ő is részt vett a Képző és Iparművészek Szövetsége borsodm gyei csoportjának kiállitásán, amely 1951 okt. 14-ig tartott nyitva.

Északmagyarország 1951 okt. 3

Sinkó János.
diósgyőri festő

Miskolcon, a Borsodi képzőművészek megyei kiállításán művével szerepelt.

Északmagyarország, Miskolc, 1952. Aug. 29.

MDK

Simkó János, Miskolc

Kohászok, tus

6. Miskolci orsz. képzőm. Muz kiáll. Herman O. Muz. 1960.

Simkó János

MOA

Seres János festőművész irányitja a szakkört, melynek alapitó tagjai: Simkó János, Simon József, Toroczkói János, Lakatos László.

Ruttkay Anna:Képzőművészeti szakkör a Lenin Kohászati Müvek Bartók Béla Müvelődési Házban.

Északmagyarország 1963 jan. 13.

Sinkó Ferenc.

A Diósgyőri Vasas Képzőművészeti Iskola évvégi kiállításán képével szerepelt: „Gapolás" (említve) és „Dáliák". (említve.)

Északmagyarország, Miskolc, 1957. Dec. 31.

Sinkó János

Művei szerepelnek a Miskolci
Galéria Rajzkiállitásán

Napjaink 1971 junius
4.old.

Sinkó János

Miskolcon a Diósgyőri Vasas Képzőművészeti Kör kiállításán képei szerepelnek. „Erdei patak" c. (említve)

Esztendő, 1942. máj. 10.

Simkó János

ERDŐBEN

SIMKÓ JÁNOS (VASAS KÓR) TUSRAJZA

Napjaink, 1946. máj.

k állítja az ország elé a „több kicsi la-
kicsivel több lakás" elvét és györi gya-
A cikk szerint ez az elv és gyakor-
karékosság, az olcsóság szempontjait
íti a lakásépítésben, s ezt vezérfonal-
ntve több lakásigénylőt hamarább jut-
nk megfelelő lakáshoz.
eknek az ellenkezője igaz.
lakások építése — szerintem — pa-
goldás. A férőhelyre számított költ-
a legmagasabbak (a lakóterületre, a
terre számított költségek szintén). S
kevesebb igénylő juthat így lakás-
ki hozzájut, többnyire az is ideigle-
zükséglakásként élvezheti, hosszabb-
idő múltán újra szaporítva a lakás-
— ilyesformán sohasem fogyó — tá-

leg érvényes költség-normák szerint
érőhelyes, tehát: 2000 személynek al-
megjegyzem: *az 1 szoba/2 személy*
nthető korszerű férőhely-normának)
ségéből építhető:

db 5 férőhelyes lakás, összesen
férőhellyel, vagy:
db 6 férőhelyes lakás, összesen
férőhellyel, vagy:
db 7 férőhelyes lakás, összesen
férőhellyel.

etesen az előszoba, a fürdőszoba, a
blokk, részben a konyha, továbbá a

is változik, és jó irányba változik.

Hat évvel ezelőtt a Nők Lapjában indított emlékezetes vitára mintegy százhúsz olyan hozzászólás is érkezett, amelynek a szerzője programszerűen „antianyának" vallotta magát, méghozzá jó részük „modern" és „haladó" szólamokkal körítve. Alig hiszem, hogy ez az arány bármilyen mai vitában megismétlődhetnék.

Valószínű, kevesebben vallanának ma már azt is: „befizettem a nyugdíjjárulékot, nem kell ahhoz gyerek, hogy öreg koromra eltartsanak."

Az a közgazdasági képtelenség viszont még ma is szívósan tartja magát, amely szerint: majd a gép helyettesíti a kieső munkaerőt (ti. a technika adott szintjén társadalmilag szükséges munkaerőt), és nyilván tartja még magát néhány évig, míg az események rá nem cáfolnak — a mainál is nyersebben — erre a doktriner tételre. Mert igazában csak a társadalmilag szükségtelen munkaerőt helyettesítheti a gép. A társadalmilag elégtelen munkaerő viszont még annyit sem ér, mint amennyi a statisztikai értéke. (Lásd bérfeszültségek, lazuló munkafegyelem stb.)

Most kezd csökkenni az utánpótlás.

Valameddig még, a nyugdíjasok önkéntes besegítésével enyhíthetünk a munkaerőgondok egy részén, de ez a „tartalék" egyrészt gyorsan elapad, másrészt azokban a nagy tes-

SIMKÓ JÁNOS, festőnövendék

A Diósgyőri Vasgyár képzőművészeti és iparművész csopottjának 1947.aug.7-én nyilt meg a kiallitasa. Több kész művésznek számitó tehetség, köztük Simkó János festő-növendék érdemel külön dicséretet. 371.old.

R.NYIRI LILI: Munkásmozgalom indulása Diósgyőrvasgyárban a felszabadulás után 367.old

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE, X. 1971. Miskolc

SIMKÓ JÁNOS, bodnármester

Miskolcon, dolgozott. Almasy Karolynal szamlai. 1843-47. Nev a miskolci bodnar céh irataiban. 1832-ben "remeket bemutatott személy". Uj termékeket készitett, de javitott is. Almássynál: abroncsolás, gyikinyezés. Hordó, dézsa kád, csepák, rocska, veder, tseber, zsétár. 96.old 9. jegyz

VIGA GYULA: Miskolci földbirtokos iparos-és kereskedő számlái a 19.sz. első felében 95.old

A Herman Ottó Múz. Közleményei, 13.
Miskolc, 1974

Simkó István

szül. Kassán 1852 Rk.,

A műegyetem építészeti osztályát végezte.

1881/82 I. vendéglátogató

1881/82 II. " " —

1882/83 I. " " "

Hamar István VII. 268.

NÁPOLYI FESTŐ, XVII. század

Az irgalmas szamaritánus

Vászon, olaj, 66×110 cm.

A San Marco gyüjteményből.

Nagy Zoltán: La mostra della pittura napoletana Corvina, 1938., 585. l.

NÁPOLYI FESTŐ, XVIII. század

Remete Szent Pál

Vászon, olaj, 120×95 cm.

A San Marco gyüjteményből.

Nagy Zoltán: La mostra della pittura napoletana Corvina, 1938., 585. l.

NÁPOLYI FESTŐ, XVIII. század

Csatajelenet

Vászon, olaj

NÁPOLYI FESTŐ 1720-ból

Eljegyzés

Fa, olaj, 24×40 cm.

1720-as évszámmal.

Nagy Zoltán: La mostra della pittura napoletana. Corvina, 1938., 585. l.

NERI DI BICCI (firenzei festő, 1419—1491)

Tóbiás az angyallal és Szent Jeromos

Fa, tempera, 35×26 cm.

A Bertinelli gyüjteményből.

Restaurálta Endrődi Sebestyén, 1916.

Maszlaghy II., 83. szám. (Pisanello.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA,

Simkó György

jezsuita szerzetes
asztalos
Bártfán született.
1750-53-ig foglalkoz-
tatta a soproni jezsuita
ház.

Csatkai Endre dr

Művész szerzetesek
és iparművészek a
soproni kolostorok-
ban a 17-18. században.

Soproni Szemle
1938: 338. l.
Schoen Arnoldból idézi

igazgató főtitkár

Dr. Lósy-Schmidt Ede s. k.
könyvtáros

Stádium Sajtóvállalat R.

Simko (Sinko) György

minaritalos

+ 1761 febr. 24

lásd

Schoenjesuita

288. l.

M. D. L.

SIMKÓ (SINKO) György, asztalos
jezsuita laikus

1744–1749. Pozsony
1750–1753. Sapron

Agglásy: Barokk szobrászat ... Bp. 1955.
I. 275. L.

K.D.K

SIMKÓ (SINKO) György asztalos

jezsuita laikus

Szül. 1683-ban Bártfán

1704-ben Kassán lépett a rendbe

1710-1722, majd 1727-1734-1743,

1755-1761-es haláláig Trencsén

1725-1726. Kőrös

1729-1732. Besztercebánya

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.

I. 275. l.

Šimko J.

Böcklin-láz.

Petrik 1886–1900

Pénzügy

A rajztanári képzés reformja.

Petrik 1886–1900

Sinkó J.

A képzőművészeti
reformja.

Petrik 1886 - 1901

Sinkó J.

A rajzoktatásról

Petrik 1886–1900.

Sinkó J.

Forradalom a művészetben.

Petrik 1886-1900

Simkó József

MDK

r: Első O.M. Keramikai Kiáll. Pest, 1942,

nov. 6. 4 l.

Simkó István

l.

Gereczerajtár

370. h. 371. h

372. h.

Népkönyvtárak olaszországi növekedése V.19

Sinkó István

l.

Görögórajztár

297. h. 298. h.

1906.
~~[illegible]~~. J. Raffalt j

Tisza partja v

A kissé dombos vid
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ balról ke
leány épen lehajlott e
siél, ki őt hallgatja s ki
üres veder és fekete kör
cigány nyargal megusztatott pej- és
szoknyát, barna ruha
~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~; míg a fi
dő és gatya. A derült
„Rfft."

Fa, méretei 13.
Vésetett Keszler
500 Kr. — Kifizettetett

Sz. N. 852/9

Fsekély

Fa háttérben kibontakozó és

MDK

Simkó András

Dicséről elismerést nyert

N.Szal. 333. kiáll. Dijazott művészek. 1925. márc. 9 l.

Simkó András

kisplasztikái (főleg állatszobrok) finomak.
Mulekertetnek a biscuit - porcellánokra.
(Nemz. Sz.)

(Kézdi): Festők - és iparművészek. - N. Sz.

P. H. 931. XII. 6.

MDK

Simkó András

8o-82. Tanulmányfej, gipsz

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1936. nov.

13. 1.

Simkó András
Arcmás-tanulmány, fayance,

[illegible] 1932. április, 16 l.

II. Ulászló-kódex). XVI. sz. 282b lap.

sárga pajzsot tartó gyalogos és három katona feje látszik. (359. kép.)

241a lap (N VII): (Gaudeamus omnes in Domino) *G* iniciálé (173×178 mm) piros és kék drágakövekkel díszített zöld keretben arany arabeszkekkel díszített karminpiros betű. A betű belsejében a *Mettercia* ábrázolása látható. Arany arabeszkekkel díszített zöld alapon áll Szent Anna karján a kis Máriával, kinek ölében a kis Jézus két karján a kis Máriával, kinek ölében a kis Jézus fekszik. Szent Anna aranyglóriával övezett fejét fehér kendő borítja, fekete ruhája fölött pedig dús esésű zöldbélésű palást van. A szőkehajú kis Mária ruhája rózsaszín, palástja zöld. Mária és a ruhátlan kis Jézus feje körül arany glória.

A lap alsó és külső szélén stilizált levelű indakörökben négy, nyitott tekercset tartó álló s térdeplő angyal van elhelyezve. Nagy szárnyuk zöld-kék-piros színű, fehér ruhájuk sárga és lila árnyékolású. (360. kép.)

248a lap (N XIIII): *S* iniciálé (116×113 mm) szürke keretben, aranyalapon zöld betű. Belül kárminpiros, megfeketedett aranysugarakkal.

A lap alsó szélén lévő növényi díszítésben középen barna szarvas ül.

264b lap (O X'): Itt végződik az eredeti lapszámozás.

267a lap: (Kyrie eleison) *K* iniciálé (170×181 mm) rózsaszín keretben aranyalapon zöld betű. A betű belsejében a *Fájdalmas Krisztus* ábrázolása

370 368

Sinkó András.

Az Ötéves tervkiállításon szerepel Sebők Gusztivel közösen készített festménye, mely Budapest felszabadulásának egy jelenetét ábrázolja.

Magyar Nemzet, 1957. aug. 15.

L. Simkó András

MDK

Simkó András, ip.müv.

Állatfigurák porcellánban. Készültek a Zsolnay-Gyárban. Repr.

Magy. Iparművészet. 1941 1.sz. 3,4.l.

Simkó [ ]

L: Réti I.

Sümegi Gy: Az 1910-es kecskeméti ... 67-72
Tomos, Kecskemét, 1980. febr. XII/2

MDK

Simkó András

Dicsérő elismervényt nyert.
2 izben, 1000 K Wolfner Gyula kar.jut. 1921.
4000 K öd 1923.

Nemz. Szal.33[illegible].kiáll.-1925.marc.15-29. Kat.
A Stinyei M.P.Társ. álta 1 díjazott művészek kiáll.-a.

Simko András

iparművész

Népszava, 1958. dec. 19.

MDK

Simkó András

Megnyitották Kassán az ... iparm. tárlatot. Uj Magyarság, 1943. máj. 11.

Simkó András

építőmester

1864

l.

Kisztajos: A nyíregyházi szücsmesterség és szücsornamentika. Bp. 1929.

43. l.

MDK

Simkó András, szobrász

tervei után a Zsolnay gyár készitette
gazdag figurális és használati anyagát.

Dr Ujlaky Andor: A magyar müvészet nagy bemutatkozása
Milanóban. - Milanó.VII. nagy Nemzetközi Iparmüv. kiáll.
Nemzeti Ujság. 1910. III.24.

n 1974, rassemblant des oeuvres du
, d'Uruguay, d'Europe de l'Est,d'Argen-
Tanzanie....

SIMEONOV, Teodor festi

1770 kaul. Ilonja, Hédmezővásárhely
Mária születése templom

AH 1988/1. 109.
114. p - Sélesfehérvár

29. Ráckeve

Mária halála-templom. A cisztercita építették a 14. században, vidéki gótikus stílusban. 1440-ben I. László magyar király engedélyezte a bánáti szerbeknek a Csepel-szigeten való letelepedést, ebből az időből származik a település neve is. Mivel a cisztercita elhagyták kolostorukat, a letelepülő szerbek a templomot pravoszláv templommá alakították át. A templombelsőt 1320-ban, a katolikus ikonográfia szerint készült régi falfestés díszítette. Az újabb bizánci-pravoszláv koncepció szerinti falfestmények 1514-ben készültek. Ezekre a falfestményekre vitték rá a 18. században a mostani freskóréteget.

A templomépületet déli oldalról két tágas kápolnával egészítették ki, a Keresztelő Szent János és a Szent Kozma és Damján kápolnákkal, amelyek a főépület gótikus stílusát utánozzák. A kápolnák a 15. század végén vagy a 16. század elején épültek. A 17. század végétől egészen 1777-ig a templom és a környező épületek kolostornak számítottak, de ezt a státust Mária Terézia rendelettel szüntette meg, és a templom parochiális lett.

A templom és mindkét kápolna falfestményeit Teodor Simeonov moszkopoliszi ikonfestő készítette segédeivel 1765-ben, illetve 1771-ben. Ez a mester festette 1770-ben az újonnan készült ikonosztáz ikonjait is. A trónusikonok azonban a régebbi oltárfalról származnak, ismeretlen ukrajnai mester képei 1746-ból. A nagy Mária-ikon a 17. századból való. A templomban egyházi szláv és görög nyelven írott szertartáskönyvek is találhatók, mivel jelentős volt a görög lakosok száma, és épp ezért voltak görög nyelvűek a Szent János-kápolna freskóinak feliratai is. Ez kétségkívül Timiosz Gianotisz görög kereskedő óhaja volt, aki a kápolna festésének költségeit fedezte.

A ráckevei templomból több iparművészeti jelentőségű kegyszert, valamint ikont Szentendrére vittek. A Szerb Egyházművészeti Gyűjteményben található a szentek két fríze és Krisztus sírja is, ez utóbbi Teodor Simeonov munkája.

A ráckevei templom konzerválása az Országos Műemléki Felügyelőség irányításával folyik.

könyv táblájának ezüstverete, egy 1739-ből való áldozókehely, továbbá más kiállított tárgyak. A *Veronika kendője* és a *Kazanyi Istenanya* ikonját áthelyezték Szentendére, a Szerb Egyházművészeti Gyűjteménybe.

35. Szentendre

Székesegyház vagy Belgrádi-templom

A legnagyobb magyarországi szerb templomot az Istananya elszenderedésének szentelték. Az 1690 táján érkező betelepülők egy kisebb romos templomot találtak itt, melyet egykor a sajkások építettek. Ezért a Duna partján egy rögtönzött gerendatemplomot építettek, melyet Szent Lukácsnak szenteltek, és itt helyezték el Szent Lazar fejedelem ereklyéit. Ezen a helyen ma egy kő emlékoszlop áll fémkereszttel a tetején. 1732-ben felújították a dombon levő templomot, tornyot építettek hozzá, és székesegyházzá nyilvánították. A 18. század derekán, amikor építeni kezdték a barokk stílusú szentendrei templomokat, kitűnt, hogy a székesegyház kisebb és alacsonyabb lesz a többi templomnál. Ezért a hitközség úgy döntött, hogy nekilát egy monumentális templom építésének. A munkálatokat 1756-ban kezdték, a templomot pedig 1763-ban szentelték fel.

Az alaprajz háromkaréjos (triconchális) alakja – ha a templomot eredeti formájában tekintjük, amikor felszentelték, és még nem építettek hozzá tornyot – kétségkívül emlékeztetett a szerbiai „moravai stílus" építészetére. A 18. században pszeudomoravai építészetnek e jegyei olykor egybeolvadtak a későbarokk és a klasszicista megoldásokkal. 1770 táján készítették el a székesegyház déli és nyugati, kőből faragott, díszes portáléjait. A templomudvar két kapuját Gineser Martin szentendrei kovácsmester készítette 1772-ben művészi színvonalon. A templomhajó mellé csak 1777-ben építettek monumentális harangtornyot. Ugyanebben az évben kötöttek szerződést Vasa (Vazul) Ostojić újvidéki festővel az ikonosztáz elkészítésére, ami 1781-re el is készült. A székesegyház ikonosztázának faragása – a fafaragó művészet Magyarország-szerte kiemelkedő példája – rokokó stílusban készült, monumentális és fényűző kivitelben. Az ikonosztáz festett része, Ostojić ikonjai és kompozíciói, a szerb barokk érett mesterét mutatják, és

2. Battonya

Mária születésének szentelt templom. A rendkívül nagy méretű és arányos architektúrájú épület 1778–79-ben épült klasszicista stílusban. Eredeti ikonosztázát nem ismerjük. Mostani, fényűzően faragott ikonosztázát 1820-ban fejezték be, és akkor készültek az ikonok is. A művész munkáját így írta alá: „Isten segítségével festette Sava Petrović, temesvári polgár". Az ikonosztáz festett részét az aradi Aleksić Dušan fejezte be 1880-ban A 19. század végén Sava Petrović némely ikonját szakszerűtlenül restaurálták. Az istentiszteletkor használatos műtárgyak jobbára a 19. századból valók. Az oltárában három moszkvai kiadású evangéliumot őriznek, az egyik a 17. századból való, a másik kettőt 1741-ben, illetve 1785-ben nyomtatták.

3. Beremend

Krisztus feltámadása templom. 1735-ben épült kisebb falusi templom. A 19. században felújították és fémsisakos tornyot építettek hozzá. Ikonosztázát kevéssé ismert ikonfestő készítette 1897-ben.

9. Dunaszekcső

Szent Miklós ereklyéinek átvitele templom. Először a szerbség vándorlásának korában épült fel (1690 táján). A mai templom a 18. század közepén készült, a harangtornyot 1795-ben építették hozzá. 1895-ben nagyobb javításokat végeztek rajta. Ikonosztáza a 19. század végéről való, gyöngébb festő munkája. A templomban néhány 18. századi ikont is őriznek.

10. Dunaújváros

Szent Miklós ereklyéinek átvitele templom. A szájhagyomány szerint a korábbi templomot a 16. század második felében építették. A régi templomra vonatkozó első adatok 1667-ből származnak, amikor Georgije bácskai püspök számára megfestették benne a *Krisztus mennybemenetele* ikont. A mostani templom 1786-ban épült. Téglából rakott, vakolt falú épület, alapzatát kváderkövek alkotják. A nyugati oldalon levő bejárati ajtó kőkeretes, ez háromszoros oldalirányú pilasztert alkot. Ikonosztáza hagyományos, alacsony típusú. Az ikonokat moszkopoliszi festők készítették, Teodor Simeonov mester segédjei, 1770 táján.

Simet J.

Kassai könnyves

l.

Hodinka Antal

A munkácsi gör. –
kath. püspökség tört.
Bp 1910 678. l.

Veszprém VI. 185.

SIMGER JÁNOS, cukrászmester

1778-ban Singer János cukrászlegény kért mesterjogot Szentendrén. 173.old. 37.jegyz

DÓKA KLÁRA: A szentendrei kézműipar /1690-1848/. 167.old

STUDIA COMITATENSIA.-Tanulmányok Pest Megye Múzeumaiból. 7. Szentendre, 1975

SIMIANESCU Maria M.D.K.

1922-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... bp. 1954. 335 l.

SIMIONESCU M. M.D.K.

1921-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya.....Bp.1954.335.1.

E. D. A.

SIMIONESCU Ileana

1925-ben Nagybányán szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya... 337.l.

M. D. K.

SIMIONESCU Ioana

1926-ban Nagybányán a szabiskola tgja

Réti: Nagybánya... 338.l.

K.D.K.

SIMIONESCU Maria

1924-ben Nagybányán a Szabadiskola tagja

Réti: Nagybánya ... 336. e

Šimics

l.

Lykanemzromantika

189. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Simics

1.

LykaMagyműI800-50

197. 1.

S z o b r o k jegyzék

Aloisi Federica

A tengeren

Andreotti Libero

Africo és Mensola

Az Igazság

Gyümölcsárusnő

Carpi festőművész arcképe

A Győzelem

A fiatal anya

Pavao Šimić

olajfestménye: „A karlócai béke nemzeti gyűlés. 289. p. reprodukció.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc a kortársak szemével, Budapest. 1973. 575 l.

Simigné Szegedy Ma-
szak Suzanne

MAPFE 1928 okt. Eiak
Csákvári parkrészlet.
vízf.

5457

Dietrich Ch. W. E.

Út a rozsföld mellett. (~~Der Weg neben dem Kornfelde.~~) Rb.

82 m. 136 g.

K. 4. —

MDK

Simigné Szegedy-Maszak Suzanne

Csákvári parkrészlet, vf.

Magy. Akvarell és paszt.festők 14. kiáll.K.Szal.
1928. okt.

16. l.

MICHAEL SIMINSITS, harangöntő

Nemeskocs. Ev. harangj. 1. harang. "Michael Siminsits" 1666. 150 font. 1916. VII. 21-én elrekviráltak. /80 kg./. 59. jegy. 176. old

PATAY PÁL: Vasi harangok 169. old

SAVARIA. A Vas Megyei Múzeumok Értesítője, 1966-1970. 4. sz. Szombathely, 1972

Simity Miklós

A pénzi újságíró klubban volt ki-
állítása.

Dunántúli Napló 1968 IX. 24. 4.

Simka József, kovácsinas

A mádi kovács-kerékgyártó céh 1836. Jan. 10.-én tartott gyülésén 4 esztendőre inasnak felveszik. 286.o.

Bogdál Ferenc: A mádi kovács-kerékgyártó céh. 283.o.

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve. VI. 1966. Miskolc
A Herman Ottó Múz. kiadása. Miskolc

SIMAY IMRE
grafikus

AZ ÁTTÖRÉS KORA

417.0.-

MTAK Kézirattár Ms 4587/244. Megj.: I

Gépirat autogr. aláírással.

Zengővárkonyba írt levél.

Ignotus Pál ld. 1132/4.

1. A levél nem maradt fenn.

2. Ld. 1210.sz. A látogatásra nem ke

Simkó József

1878/79 – 1883/84

Ferképzőmfoiskővk

B1. C.

SIMKÓ *József*, művészeti író, festő, * Győr 1860 máj. 1. Budapesten szerzett rajztanári képesítést s közben Székely Bertalannál tanult. Utóbb Lyonban és Párizsban folytatott művészeti tanulmányokat. Számos művészeti cikket s néhány önálló munkát is írt.

E-G II 4461

2. sz. Árukönyv 20510 DFB

Ment

ÖSSZEG	à	P	f
		P	f

Jött Vétel.

1933.				
hó	nap		frank fr.	$
márc.	12.		90,000	
"	12.	½ %. alkuszdij		
ápr. márc.	6.	Jegyzék szerint	5000	
"	6.	"		1000
ápr.	27.	Jegyzék szerint 108.240–		
		½ %. alk. d. 54.12		
"	30.	Nyereség		

SIMAY Kristóf, kassai és körmöcbányai rajztanár

Christophorus S, gewesener königl. Zeichenmeister zu Caschau und Kremnitz, piarista szerzetes, a rend vice-rektora, † 90 éves korában, Selmecbánya, 1833 augusztus 14. (1833, 898 l)

Pressburger Zeitung
(Genthon)

Simai Kristóf

rajztanár
a XVIII. s. végén
Kassán –
Az első magyar
nincsztársaságtól Pes-
ten első előadásul
szüretkozdt Igazhá-
zi egy Eggyes jó atyja
c. érzekeny játék szer-
zője, illetőleg magyarra
fordítója –

Bayer József. A magyar
nincszet sört I. K. 82,
312 l. könyveimet
ellenőrizni

lásd
Szinnyei Magyar írók.

Csokkassai szinház
147. l.

BUDAPEST
62 VI.-5.22
62 TG

Simay Lajos

70 éves.

4 tervét megvásárolták az OKISZ, az Iparművészeti Tanács és az Artex bútorpályázatán

N.N.: Idős tervezők sikere a bútorpályázatban

Magyar Nemzet 1968 XII. 70.

Simay Lajos

iparmüvész

1910/11-ről tanította
a faiparosok I. osz-
tályában a szakrajzot.

Iparrajziskola

1911. 27. l.

Simay Lajos

Az alábbi teremben az ortalos mundiákat fenti vegérte.

Magyar Iparmüvészet

1905. 223. l. (A velencei kiállítás magyar terme.)

ltozatosságot mutatnak.Rómában
zatosabb.Az 1510 körüli időből
ollal".Lágy lírai tónusok,kel-
l az alakokban és a tájban egya-
rnyék problémáival,amivel lágy,
álisabbak lesznek a "Madonna
Ebben az időben nagyon sok mun-
eti felügyelőjévé nevzte ki.Sok
el;ezen a képen is dolgoztak ta-
oglalkozott.Dolgozott a San Piet-
ppolo és a Villa Pandolfini épi-
iulio Romano kezére ismerhetünk.
a del pesca" /Madrid,Prado,1513/
n kicsinyes,mindig monumentalis
ad a "Madonna di Foligno"-ban.
kön lebeg.Mária feje mögött világ-
sá teszi a Madonna felsőrészét,
dolas.A felhőt lépcsőszerüen fo-
ldön szentek állanak,s meghatot-
gjelenő víziót.-- A piacenzai
adonna Sistinát /Dresda,1515-19.
erült Dresdaba,addig Picenzaban
lképzelés.A Madonna festői,bő
Jézussal a felhőkön lebeg.Tőle
pápa,mig jobbra Szent Borbála
valka könyökől.Mária és a kis
rmészetfölötti ihletettség van,
megszokott közvetlenség.A szen-
egyensulyba hozza a kompoziciót.
fejével előre mutat a barokra.
ngelonál,aki világnézetével még

MDK

Simay László

Művészet 1936. 3-4. sz. 77.l.

MDK

Krucsák Gergely tervezte

Simay László kivitelezte

a Dohányos bolt portálját. Kép.

B.J.: A korszerü portál.
Müvészet. 1936 3-4.sz. 78.l.

Simai Lajos [i parmű vén ?] MDh

III. díjat nyert.

-: Kiosztották a bútortervpályázat díjait 8.

NÉPSZABADSÁG, bp.-1967. febr. 3.

MDK

Simay Lajos

Ebédlő, repr.

Milánói kiállitás. Magyar Iparmüvészet 19o6.
2o8.1.

MDK

Simay Lajos

Aranyérem kitüntetést kapott, a st. louisi világkiállitason.

Művészet, 1904. 406.l.

MDK

Simay Lajos

Ebédlő, repr.

Milánói kiállitás. Magyar Iparmüvészet 1906.
208.1.

Simay Lajos,

MDK

1903.

a kereskedelemügyi miniszter érmével kitüntetett müiparos. Az érmet Beck Ö.F. tervezte.

A kereskedelemügyi miniszter érme.
Magy.Ipműv.1905.167.l.

Simai Lajos

művével szerepel az
Iparművészeti Főiskola kiállításán
az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1973 január 23
4. old.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa [illegible]

szövarch.51.3.6

Simai Lajos

/Iaprmüv Iskola,müvészképző/

Ispánki József életrajza.
feldolgozta:Kopp Jenő.1950.

MDK

Simay Lajos

Uriszoba részlet, r epr. Terv. fenti

A Lakás. 1914. 5. sz.

MDK

Simay Lajos, tanár.

Férfiszoba. Tervezte: S.L. Kép. 18.1.

/Müasztalosok Szövetkezete. Bp./

Az Otthon. I. évf. 2. sz. 18.1

Simai Lajos

igazgató

l.

Erődi-Bodnár

223. l.

130. kép

MOEYAERT, NICOLAUS (holla
1592—1655)

Fülöp diakonus Kandaces főtisztjét m

Fa, olaj, 76×106 cm.

Maszlaghy: Az esztergomi é
Új Magyar Sion, VII., 1876.,
Z.: Az esztergomi érseki k
Új Magyar Sion, XVI., 18
(Bramer Lipót.) — Maszlaghy I
(Bramer Lipót.) — Gerevich

MDK

Simay László,

Uriszoba. Kép.

Magyr Iparmüvészet. 1903. 5.l. Képpel.

MDK.

Simai Lajos

Butorterv pályadijat kapott

Népszabadság 1967 febr.3.

Simay Lajos

Simay Lajos iparmüvész, mübutor-
iparí váll., IV. Váci-u. 53. 184-019

Bptávb 1940 szept.

1

Kath. Fülöp és Jakab
Prot. Fülöp

CSÜTÖRT.

2

Kath Athanáz pk.
Prot. Zsigmond

PÉNTEK

3

Kath. Sz. ker. f.
Prot. Irma

Izr. 30. Ros Khodes

SZOMBAT

4

Kath. Flórián vt.
Prot. Flórián

18

Izr 1. Ijar R Khod. 2. P.

Simay Lajos ifj

Simay Lajos ifj. belső építő iparművész, XI. Horthy Miklós-út 32.
456-738

Bptávb 1940 szept.

kőfaragóról emlékezik meg a Vasárnapi Ujság
(1884 320. l). H. készítette 1884. ant az emléktáblát,
melyet Horvát István szülőházát Székesfehérvárott
megjelölték.

Simay Lays

Nouvenet 1904. 130, 406

Kléh János: Virágzó rózsafák g
(1978), 4159 (870).

Simay Lajos

MPK

Repr:

"Müvész ember otthona" tervezte Nagy Sándor

készitette Simay Lajos

az 1906-os világkiállitáson.

24.o. 12. kép.
v.ö.22.o.

Csakó:Milanoi. 1907.

Sinay Lajos
iparművész
73 éves
(agyvérzés)
† 1947. II. 20
Kerepesi uti temető

Halotti főkönyv
44

Simai Lajos

Az Iparművészeti Tanács és az OKISZ által kiírt pályázaton a történelmi stílusok modorában megoldandó bútorterek elkészítésére – díjazásban részesült.

Ipari Művészet, 1967. 1. sz., 61. l.

Simay Lajos

Női pipereczikkek és nők

Repr-

Magyar Iparművészet

1904. 19. l.

Elnök: Ráth György. *Tagok:* Forster Gyula

SZAKO

I. SZAKOSZTÁLY.

FA-, FÉM- ÉS CSONTIPAR.

Elnök:

Radisics Jenő

Helyettes elnök:

Marton Alajos

Tagok:

Bachruch Károly
Bánffy György gróf
ifj. Batthyány Géza gr.
Egger Dávid
Györgyi Géza
Hampel József
Jungfer Gyula
Kramer Samu
Lechner Lajos
Lipthay Béla báró

II. SZAKOSZTÁLY.

AGYAG-, ÜVEG- ÉS KŐIPAR

Elnök:

Szalay Imre

Helyettes elnök:

Fischer Ignácz

Tagok:

Fittler Kamill
Gerlóczy Károly
Giergl Ernő
Jakabffy Ferencz
Keleti Gusztáv
Láng József
Lipthay Béla bár
Németh Imre
Petrik Lajos
Roth Ádám

Ideiglenes titkár:

Pasteiner Gyula.

MDK

Simay Lajos, asztalosmester

kivitelezte az épitészek által tervezett asztalos munkát.

Különfélék. ? -kiállitás/ cim a komplett pl.-ban/.
Magyar Iparmüvészet. 1905. 223.l.

Simányi Frigyes

meghivást kapott a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázatának II. ütemére, c'ott rangsorolás nélküli díjazást nyert (II-III. díj) – a terv ismertetése.

Vargha László: Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázata, 1967. - Magyar Építőművészet, 1968. 5.sz. 12-17. l.

Simányi Frigyes

részt vett a Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum meghívásos tervpályázatának I. ütemén.

Vargha László: A Szentendrei Szabadtéri Néprajzi Muzeum tervpályázata 1967. - Magyar Epitőművészet, XX 1968. 5.sz. 12-17. l.

Simberg Hugó

Magyar Múvészet

1926. 542

ques S. J. Hispanis. Vixit in Societate annos 28. Ad instantiam Vngariae Procerum Imperatore Matthia II. Reg. Hung. Archieppus Strigoniensis & Primas Ung. anno 1616. Deinde anno 1629 agente Ferdinando II. Caes:° creatus S. R. E. Cardinalis ab Urbano VIII. Sanctitate, eloquentia, zelo, scientia Theologica, libris scriptis, concionibus clarissimus Dictus Cicero Ungaricus. Plenus meritis, ac de Haeresi triumphis Nobilitate Hungariae potissima orthodoxae fidei restituta obiit Posonii Anno 1637 die 19 maji«.

Vászon, méretei 215 : 141. cm. — Át. Képt. 97.

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Tört. Képcsarnokban. 1884 : II. 2.

L6.

A. 97.

Simberger, Theodorius Gabriel M.D.K.

1725. julius 5-én helt bérlevelét, évi konvenciójának részletes felsorolásával, szerző egyenrenti tételekben, hőrli. A bérlevelét Károlyi Sándor jószágigazgatója! Polereczky Mátyás*) irta alá, de hogy Simbergernek mi volt a foglalhozása, az ebből az adatból nem derül ki.,

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, Bne 399. old.

*) A Polereczky egri ácsdinasztia részletes felsorolásánál (381. old.) Mátyás nev nem szerepel, Poné

Maria Simblin

Kabán név

1665-1680 között

Román János: A Kabánok Sárospatakon
Sárospatak, 1959.

28

Simek András

építész, a Tanácsköztársaság alatt részt vett a fővárosi műemlékek felvételében

Dr. Bakos Géza: Műemlékvédelem a magyar Tanácsköztársaság idején, Bp. 1964.
453.o

Simek András

épitém. A Tanácsköztársaság idején
ként vett a fővárosi műemlékek
felmérésében.

Barcza Géza: Műemlékvédelem a Magyar Tanács-
köztársaság idején. Bp. 1964. 443-465. l.
/Klny. Építés és Közlekedéstudományi közl./

453. l.

Simén

l.

Lykanomzromantika

212. l.

Magyar Nemzet

Átvételi-jegy.

T. Szabóné

1 20 pla	
942 ing to 31	

Átvette: Szabóné

Simeón Domokos

Kolozsvár nyár 1860 ba

Siménfalvai tempom

SIMÉNFALVA (Erdély)

Tpl, régi harang

Mangold Lajos: Hazai kirlapok repertoriuma.
Századok, XL – 1906, 582 l.

Simeone (Simone)

da Ragusa

Nobrász és épitész.

Trani (Dalmácia)

13 (?) száz. d.

l. ásd

Thieme-Becker

31. k. 44. l.

13242 szám.

BUDAPEST 37 AUG 31 11 5 K

Müemlékek Orsz. Bizotts. tér. Elm

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Dij átalányozva.

BUDAPEST.

IX. Rákos-utca 10

SIMEONOV, Teodor Jestić

DAVIDOV, Dinko: Spomenici Budimske eparhije. Beograd ; Novi Sad : Prosveta ; Matica srbska, 1990 59, 61, 62, 63, 145, 175, 179, 181, 183, 311, 329, 334, 375, 377, 381, 382. + ill

Simay Lajos

az alábbi kiállitáson
ezüst érem.

Magyar Iparmüvészet
1905. 283. l.
(A liégei kiállitás.)

Simay Kristóf

Művészet 1905. 207
– 1908. 132

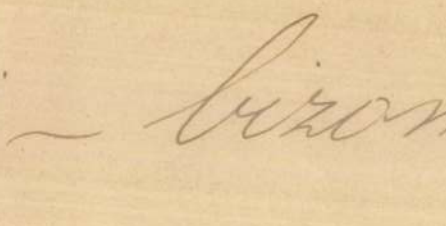

– bizomány

A Nagytekintetü

Müemlékek Országos Bizottságának Könyvtára,

BUDAPEST.

VI. Aréna-ut 41.

Simkovics Jenő

l. Lai Birótlgyűst

71. l.

Liebt.

Dr. Szentivónyi Gyula
min. oszt. tanácsos úrnak

1/6

Bpesh

Budafoki-ut 28.

Simkovits Jenő

részt vett az alábbi kiállitáson Philadelphiában

Third 1930

Simkovics (Tarjáni)

Jenő, festő

Bil. Pest 1895. ápr. 11.

irodalom miatt lásd

Thieme-Becker

31. k. 46. l.

KÖNYVKERESKEDÉS **MAGYAR JENŐ** ANTIQUÁRIUM
BUDAPEST, IV., MŰZEUM-KÖRÚT 31.
TELEFON: 1-883-64 LEGOLCSÓBB BESZERZÉSI FORRÁS Csekkszámla: 33269

Nyomtatvány.

Méltóságos
Nagyságos

Dr.Szentiványi Gyula ur,

Budapest.

Müemlékek orsz. bizottsága.
Rákos-u 1o.

Simkovits Jenő

koll. kiáll. Ernst.

irod

Ujság. 1927 okt. 2.

(e.a.: Az Ernst-
muzeum csoport-
kiállitása.)

475

~~1498~~.

Az öt talány befedékkel megkisteni akató és a

Salamon előtt. (Kir. III. k. 10 r. 1–3.)

...iával díszített trónuson, jobbra fordulva „ülő" ~~felemelt~~ tanítást ~~[illegible]~~ ad... a trón előtt ...rályn...ek, a kit ~~[illegible]~~ ~~a bölcset talány~~ ~~befedékkel~~ ...r. 1. és 3. v.) ~~A~~ ~~királynét~~ egy kék ruhát viselő a mögötte térdelő afszony tartja. ~~Kissé odább~~ ~~böles szavakta, míg a~~ kiséret tagjai közül egy ~~[illegible]~~ ...ja, a többi pedig ~~a~~ drágaságokat hozza, hogy ~~[illegible]~~ rakják le. A trónus túlsó részén egy fötiszt... babérkoszorú övezés barna köntöse felett piros ...ályn...je ~~pedig~~ fehér uszályos selyem ruhát visel A háttér ~~ben~~ Jonsálem ~~[illegible]~~ épületei ~~[illegible]~~ fogolyokkal fel

...54 cm. (A Nemzeti Museum-...ha ~~[illegible]~~ ornánya). – Érkezett 1897 XII. 2-án ~~n. 475~~ sz. átirattal (428/97.) – Az át vételről ~~A: 3.~~ jelentést Az domásul vette 1898. II. 17-...at (85/98).

Frolmer 1891 [illegible] 28.

674

428/97: III.

Simkovics Jenő
festőművész

a „Fekete kakas“ tökéletes illuziót keltenek és a „Bünbecsés“ paradicsom-kertjének szimbolikusan kiválogatott állatai, meglepő egyszerüségü magyaros almafája a régi gobelinek keresetlen naivságával hatnak. Az appliká ló szines öltések életre keltik a konturokat és ezáltal a dekorativ hatást fokozzák.

Gyügyei *Nagy* Zsigmond most mutatja be ujabb kollekcióját a *Fészek Klub* II. emeleti nagytermében. *Nagy* Zsigmond hosszu éveket töltött spanyol földön, bejárta Franciaországot, Angliát és Délamerikát s mindenütt hatalmas müvészi sikerrel szerzett dicsőséget a magyar névnek. Az utolsó barceloniai világkiállításon a spanyol király egyik képét *Grand*

Nemzeti Ujság
1930.XI.7.

Kiállitások

A *Nemzeti Szalon* LXVIII. csoportkiállitásán hat festő és egy iparmüvész mutatkozik be a közönségnek. A festők között *Simkovics* Jenő a legerősebb tehetség, grafikáiban az egyszerü előadás mellett a formák erőteljes ritmusát kereste, olajképein még tovább ment és az egyszerüség helyett eljutott a stilizált leegyszerüsitésig. Erős, de összehangolt szinek, biztos rajztudás, Szőnyi hatására való elmélyedés jellemzi *Simkovics* ujabb elindulását, amelyet rokonszenvvel és bizalommal fogadunk. — *Sári-Schalk* László is fejlődésben lévő komoly tehetség, ugyanez áll *Csabai Rott* Margitra is. *Mészöly-Munkás* Béla néhány erőteljesen előadott figurális képpel, győrszigeti *Némay* Ferenc kellemesen előadott portréival, az először kiállitó *Rájki* József friss előadásával és komponáló tehetségével tünik fel.

Az iparmüvész *Luttor* Ignác párnái a hazai forgalomban eddig még nem ismeretes tipust képviselnek. Raffináltan finom szinharmóniák, kevés vonallal jellemző rajzok, melyek a dekorativ festőmüvészet és az áhitatos mozaik müvészet határán mozognak. Az „Arab regé“, a „Hold asszonya“, a „Virradat az erdő szélén“,

Pénztári szám .....

Prix vel tüntette ki. Uj tárlatán mintegy 40 képet mutat be, valamennyi színkompozíció, a figurális elemnek is csak mint színfoltnak van jelentősége. *Nagy* Zsigmond mestere az esetnek, telt és izzó tüzü színeit bámulatos technikai biztonsággal rakja vászonra és összhatásában a legnemesebb színeffektusok is tökéletesen harmonizálnak. Képei azonban a buja színekben is frissen virulnak, mert *Nagy* Zsigmond művészi raffinériával gondoskodik arról, hogy a lombok sátrán beszürődő fény kellemes, dekorativ és főleg művészi hangulatot adjon a képnek. A november 15-ig nyitva maradó kiállításnak megérdemelt sikere van. *(m.)*

utalvány

nak.

(esetleg postatakaré

ra által

fizetendő.

bélyeg *nyugta* *bevonandó.*

Ellenjegyzi «.....» főosztály:

Bevétel	Kiadás

Simkovics Jenő
festőművész

Magyarság
1930.XI.7.

*** Csoportkiállítás a Nemzeti Szalonban.** Csütörtökön délután hat órakor nyílt meg a Nemzeti Szalónban az uj csoportkiállitás. A kiállitó festők közül *Simkovics* Jenő erős körvonalazásu, a német *Nazarénusokra* emlékeztető, egyszerü, bensőséges, nem mozgalmas, tőlük azonban tömör szinhatásaiban különböző képei emelkednek ki. *Oltárkép Szent Károly idejéből, Krisztus és a szamaritánő* és az *Éneklő nők* bensőséges lelki inspirációt árulnak el. Pompás kidolgozásu két portréja is, az *Apám* és *néhai Mocsányi R.* arcképe. *Györszigeti Némay* Ferenc alaposan kidolgozott, olykor *Waldmüllerre* emlékeztető arcképei, különösen *Bárd Miklósé* és rajzban *Vass Józsefé* igen sikerültek. *Sári Schalk* László pasztelljei közül a *Szénarakodás* hangulatos claire-obscureje mellett elsősorban pompás Szentendrei grafitjai vonják magukra a figyelmet. Mészöly *Munkás* Béla pasztelljei elsősorban az *Ut a Pantheonhoz* violareflexü képe meleg szinérzékről tanuskodik. A kiállitók között van egy

Ujra be kell mutatni:.....n.....

Magyar királyi államvas

Iktató-szám.....19.....

.....osztály.

A beadvány { száma..... / kelte ..... / beérkezése.....

Tárgy:

.....db melléklet..... csomag ..... súly

Tisz
Öss
Kia
Elői
Utói
Öss
Egy

Simkovics Jenő
festőművész

Esti Kurir
1930.XI.8.

Csoporthiállitás a Nemzeti szalonban

Öt festő, egy szobrász, egy iparművész kis csoportja szerepel a Nemzeti Szalon tetszetős kiállitásán. A festők sorából *Simkovics* Jenő emelkedik ki a maga sajátos izü szinproblémiáival. Finom művészi játék, tehetséges, komoly technikai tanulmány eredménye ez, amely, ha nem cél, hanem eszköz, *Simkovics* művészetének tág horizontot nyit. Csabai *Rott* Margit gazdag gondolatait szinben és vonalban elég gyorsan, sőt néha türelmetlenül rakja képpé, s igy a legtöbb, e kiállitáson bemutatott képe csak vázlat jellegü. A 8. számu képe szerencsére teljességgel igazolja a művésznő hivatottságát. *Mészöly Munkás* Béla valóságos eklektikus művészettel alkalmazza a maga mondanivalóiban mindazt, amit tanulmányai közben, az uj kifejezés formái terén eredményként ismerünk. Pedig elég tehetséges ahhoz, hogy kiforrjon és a maga formanyelvén szólaltassa meg művészetét. *Sári Schalk* László, hideg, holt szineivel fásult hangulatot tud teremteni. Kár, hogy fiatalsága nem tüzeli valami friss, lendületes stilusra. Győrszigeti *Némay* Ferenc katonatiszti pályájáról lépett át nem mindennapi tehetséggel a festő pályára. Izmos a keze, biztosan fogja a vonalat, mint azelőtt a kardot, ami a technikai kiforrottsághoz kell is, de viszont a hatás kemény, ezt lágyitani kell. A szobrászati anyag művésze *Rajki* József. Az ősi gölöncsér ösztönös formaérzékével kél életre kezében az agyag, azzal a duzzadó erővel, amelyből a fantasztikus finomságok születnek. Hit és meggyőződés szól a legszebb, a legmagasabb művészet felé azokból az agyagremekekből, amit *Rajki* József most kiállitott. Ez a gyüjtemény a Szalon kiállitásának a koronája. *Lutter* Ignác iparművész divánpárnái is kiemelkednek abból a sablonos tömegből, amit ezen a téren nem egyszer kapunk. Szin- és formaeredetiség egyenesen arra hivja föl *Lutter* Ignácot, hogy magasabb rendeltetésü iparművészet terén mutassa meg zsenialitását.

(b. m.)

uriasszonnyal, akinek a férje valaha *utmester volt Szabolcs északi szegletében.*

Minthogy Osváth Bélát még a háboru befejeztével egyik erdélyi bányába rendelte a hivatalos ukáz, özvegy édesanyjával együtt néhány évig *a mai Románia területén élt.* 1924-ben azután dr. Osváth anyjával együtt visszajött Magyarországra és egyenesen *Záhonyon* — születési és nevelkedési helyén — keresett menedéket.

Simkovics Jenő
festőművész

Értékes képességeket mutat apró terrakottaszobrain *Rajki* József. Uj ember, ez az első bemutatkozása. A magyar paraszti genre, amelynek valamikor nagy volt a divatja, de ma senki sem müveli, sok jót igérő szobrászt kap benne. Rajkinak a mozdulatmegfigyelés az ereje. Alakjai mind kitünő mozgásuak és realisztikus felfogásuk mellett is jól megkomponáltak. Különösen sikerült müve a „Kisbíró" alakja, továbbá a gyermekét járni tanító anyáé.

Az iparmüvészetet *Luttor* Ignác szines applikációs párnái képviselik a kiállításon.

(c. a.)

Ujság
1930.XI.7.

** **A Nemzeti Szalon csoportkiállitása.** Öt festő és egy szobrász a kiállitója ennek a csoportnak. Az előbbiek közül *Simkovics* Jenő az egyetlen sulyosabb egyéniség. A rézkarcnak elismert mestere, de mint vele egynemzedékbeli grafikus bajtársai, ő is a színek világához keresi az utat. Egyelőre inkább félreutakon. A szin nehezen adja meg magát neki. Minden jel azt mutatja, hogy az a világ idegen tehetségétől. Ritkán látni nyilvános kiállitáson olyan hamis hangzatu színösszetételeket, mint Simkovics kompoziciós és tájképein. Arcképeire ez nem vonatkozik, azokon megmarad a mérséklet határai között és nem törekszik szinességre. Arcképei becsületes, derekas, de nem nagyon érdekes munkák. Ennek a tehetséges művésznek, ugy látszik, még nem nyilt meg a szinérzéke. Ha valahol, a természet szinességében kerülhet arra a sor.

A kiállitás többi festője közül *Csabai Rott* Margit ügyeskezü vázoló (készre érlelt munkája egy sincs a kiállitásán), *Mészöly Munkás* Béla pasztellel érdekes szinhatásokat tud kidolgozni (olajképei többnyire nyersek), *Sári Schalk* László finom szinérzéknek adja bizonyságát csendéletein (és feltünő készületlenségnek emberi alakos festményein), győrszigeti *Némay* Ferenc tetszetős arcképeket vonultat fel.

Kiadás előtt

A csatolt ügyiratok számai: .....

Simkovics Jenő
festőművész

Pesti Hirlap
1930.XI.1.

— **Csoportkiállítás a Szalonban.** A *Nemzeti Szalon* legközelebb a kinai művészetből mutat be egy értékes kollekciót. Most *hézagkitöltésül* uj csoportkiállitást rendezett. Ennek a szinvonalát igazán jellemzi a hézagkitöltés. Nevek, akik közt alig van ismerős, nevek, akik még nem jelentenek művészetet. Többször szerepelt közülük *Simkovics Jenő*, aki biblikus képeit érdekes, meleg szintónusban festi; szereti a kadmiumpiros ruhát narancsvöröses hajzattal és világos okker arcszinnel festeni. Képei igy finoman hatnak, rajzban is jók. Ilyen vásznai: „Krisztus és a Szamarita nő", — „Oltárkép Szt. Károly életéből", — „Éneklő nők". De a mester arcképeket is fest, ahol ezek a meleghusu arcok és kezek nem mindig illenek a frakkhoz. Tájképeket is fest s itt már egészen indokolatlan ultrakék, vadzöld, sárga és piros foltokat halmoz össze, szinte gombócosan. — Másik jobb szereplő Győrszigeti *Némay Ferenc*, ny. huszárezredes, aki már ifjabb korában járt tanulni a művésztelepekre s a háboru után hat éven át Braziliában festett majdnem 300 arcképet. Ez a munkássága meg is látszik művészetén, mely konzervativ törekvéssel főképen a finoman megrajzolt részletekre fekteti a fő sulyt. Képmásai ezért kitünően hasonlitanak, amit előkelő női szépséggalléria is bizonyit. A legszebbek mégis ceruza- és pasztellrajzai (köztük dr. Petri Pálné, Hertelendy Dénesné, dr. Széll Józsefné, báró Bánffy Györgyné, Orleans Braganza herceg, Scitovszky Béla képmása, egy chilei táncosnő és egy koldusleány képe). Vizfestésü képei közt Albrecht kir. herceg és egy orosz hercegnő feje válik ki. Olajfestésü vásznai közt a régiségekből összeállitott csendélet. — További szereplők: *Csabai Rott Margit* néhány jobb mezőkövesdi aquarell-tanulmánnyal s őszintén érzett tanulmányfejjel („Nő ernyővel", — „Ima után", — „Önarckép"); — *Sári Schalk László* erősen vajudó művészi törekvésekkel, melyek fő motivumait Szent Endre adja; aktjaiban és figurálisaiban kevés a test; — *Mészöly Munkás Béla* megtagad minden művészi közösséget a nagy Mészölylyel. Az ő tájrészleteiben vad kékek és zöldek tombolnak. Pedig a Balatont is festi. De hol ehhez a Balaton? Legőszintébb pasztell-rajzain, főleg prágai város részleteiben. — Szobrász-szereplő *Rajki József*, aki azt mondja önmagáról: „Egyszerü emberek közt élek Orosházán, akiknek életét, szokásaikat viszem át agyagfiguráimba". Igen, amit tőle látunk: az ős egyszerüség. Keresetlen, érdekes, szép. A magyar paraszti tehetség naiv, tiszta virágzása. Tőről metszett tipusai: a „Libakoppasztó", — a „Kisbiró", — a „Harmonikás", — a „Kukoricaszedő", — a „Verekedők". — Iparművészetet *Luttor Ignác* állitott ki. Filz-applikációiról a Pesti Hirlap már tegnap beszámolt.

(k. k. l.)

osztálynak.

utak igazgatósága.

ztázta: .....

zeolvasta: .....

dta: .....

rat száma: .....

rat száma: .....

zefüggésben ..... számmal.

uttal elintézett szám: .....

Előterjesztés előtt

pök a Kőszegen létesitett tanitóképző céljaira eladta és most az intézet céljaira uj hatalmas, kétemeletes épületet emelt. A felszentelési szertartást mise követte, amelyet ugyancsak a megyéspüspök pontifikált. Ezután ünnepély volt az intézet társalgójában, ahol a püspök *Jambrit Lajos* polgármestert üdvözölte, abból az alkalomból, hogy a város áldozatkészségével sikerült uj épületet emelni. Az ünnepélyen a püspök *Németh Károly* igazgatót tiszteletbeli kanonokká nevezte ki.

A
tatva le
nemű n
ban fog
rázolja.
(Megin

— **Egyetemi rangot kér a régi selmeci bányafőiskola.** Sopron város törvényhatósági közgyülése Simon Elemér főispán elnökletével elhatározta, hogy feliratban kéri a kormánytól a jelenleg Sopronban működő régi selmeci bánya- és erdőmérnöki-főiskola egyetemi rangra emelését, vagy pedig a pécsi egyetemmel való egyesitését.

— **A Pesti Izr. Hitközség templomaiban a következő idő-**

Simkovics Jenő
festőművész

Nemzeti Ujság
1930.XI.7.

A *Nemzeti Szalon* LXVIII. csoportkiállitásán hat festő és egy iparmüvész mutatkozik be a közönségnek. A festők között *Simkovics* Jenő a legerősebb tehetség, grafikáiban az egyszerü előadás mellett a formák erőteljes ritmusát kereste, olajképein még tovább ment és az egyszerüség helyett eljutott a stilizált leegyszerüsitésig. Erős, de összehangolt szinek, biztos rajztudás, Szőnyi hatására valló elmélyedés jellemzi *Simkovics* ujabb elindulását, amelyet rokonszenvvel és bizalommal fogadunk. — *Sári-Schalk* László is fejlődésben lévő komoly tehetség, ugyanez áll *Csabai Rott* Margitra is. *Mészöly-Munkás* Béla néhány erőteljesen előadott figurális képpel, győrszigeti *Némay* Ferenc kellemesen előadott portréival, az először kiállitó *Rájki* József friss előadásával és komponáló tehetségével tünik fel.

Simkovics Jenő

Szül. 1895-ben Budapesten. Katonáskodott végig a háborúban. Aztán ujra kezdett festeni és karcolni. Ez már 4-ik nagyobb kiállítása, olajképekből a 2-ik. Résztvett már több külföldi kiállitáson és úgy ezeken mint itthon is sikerrel szerepelt és kitüntetésekben részesült. 1930. nov. Koll. kiállitás a Nemzeti Kalonban.

Arckép, olyhári tárgyi, tájkép olajf.

221

1905.

...er 17-én.

leteritett asztal ra tett, ún de lábakon
~~s egy kék szőlőfürt van fölül~~
kést, ~~és~~ két piros almát ~~[illegible]~~ és ezek közt
~~[illegible]~~ körenüt, ~~[illegible]~~ egy külön szö-
~~[illegible]~~ piros szőlő látunk. Jelzése fö-
kép hátán: „Az országos képtárnak

...ovember hó 7-én. – Becsérték 500 Ka.

...ő fölül kacsos galylyal és

Simkovics Jenő

grafikus

cód

Ki-Kicsoda?

744. l.

NYOMTATVÁNY

Budapest

úrnak

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután ½6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság elnöke

Simkovics Jenő

52

Műcsarnok 1928.
tav. k.

XI. TEREM.

MAGYAR RÉZKARCOLÓ MŰVÉSZEK TÁRSASÁGA.

Elbirálta saját biráló bizottsága. Rendezték: VARGA NÁNDOR LAJOS és ZÁDOR ISTVÁN.

Rézkarcok, színes rézkarcok, fametszetek

SIMKOVICS JENŐ művei:

483. Öreg ember. Rézkarc.
484. Édes atyám. Sepia rajz.
485. Akác bokrok. Rézkarc.
486. Sámson. Rezkarc.
487. Birkózók. Rézkarc.
488. Dr. Raffay Sándor püspök. Rézkarc.

KE. — Kiütőtető elismerés.

A MŰVÉSZEK NÉVSORÁBAN KÖZÖLT DÍJAK ÉS KITÜNTETÉSEK RÖVIDÍTÉSI JELEI:

NA. — Nagy aranyérem.
KA. — Kis aranyérem.
T. — Társulati díj.
R. — Ráth-díj.
I. — Ipolyi-díj.
RSz. — Rökk Szilárd-díj.
E. — Eszterházy-díj.
Rd. — Rudics-díj.
FV. — Forster féle Vaszary-díj.
W. — Wahrmann-díj.
H. — Harkányi-díj.
LK. — Lipótvárosi Kaszinó-díj.
EK. — Erzsébetvárosi Kaszinó-díj.
HI. — Halmos Izor díja.
F. — Fészek-díj.
W. Gy. — Woltner Gyula díja.
KA. D. — Kohner Adolf díja.
AI. — Állami illusztráció-díj.
TS. — Tolnai Simon díja.
TV. JJ. — Takarék- és Vásárpénztár Jankó János díja.
V. PB. — Takarék- és Vásárpénztár Pállik Béla díja.
EME. — Esterházy Miklós emlékdíja.
HV. — Herbert Viktor díja.
ÁV. — Állami vízfestmény-díj.
SZF. — Székesfőváros díja.
BK. — Benkő Kálmán díja.
HK. — Horváth Károly díja.

Simkovics Jenő

Simkovics Jenő néhány év előtti indulása szép ígéret volt. Mai kiállítása kiábránduló. Jó példája annak, hova jut a tehetséges piktor a sokféle izmus zürzavarának próbálgatásai közben. Hát még a tehetségtelen!
Érdekes motivumú tüzes színeikben applikált filcpárnákkal szerepel még *Luttor Ignác.* *Blahó Lajos.*

Képzőművészet
1931. 36. sz.

Simkovits Jenő

grafikus

lásd Tarjáni Jenő

alatt is.

VASÁRNAP **30** Kat. A. Janka Prot. Nándor	N. k. 4 ó. 9 p. N. ny. 19 ó. 46 p.
HÉTFŐ **31** Kat. Ko. B. A. Prot. Petronella	N. k. 4 ó. 8 p. N. ny. 19 ó. 47 p.
KEDD **1** Kat. Pamfil vt. Prot. Pamfilius	**VI. HÓ JÚNIUS** N. k. 4 ó. 7 p. N. ny. 19 ó. 48 p.
SZERDA **2** Kat. Erazmus Prot. Anna	N. k. 4 ó. 6 p. N. ny. 19 ó. 49 p.
CSÜTÖRT. **3** Kat. Klotild Prot. Klotild	N. k. 4 ó. 6 p. N. ny. 19 ó. 50 p.
PÉNTEK **4** Kat. Jézus sz. sz. Prot. Kerény	N. k. 4 ó. 5 p. N. ny. 19 ó. 51 p.
SZOMBAT **5** Kat. Bonifác pk. Prot. Bonifác	N. k. 4 ó. 4 p. N. ny. 19 ó. 52 p. Izr. 26. S. Selakh L. 3. P

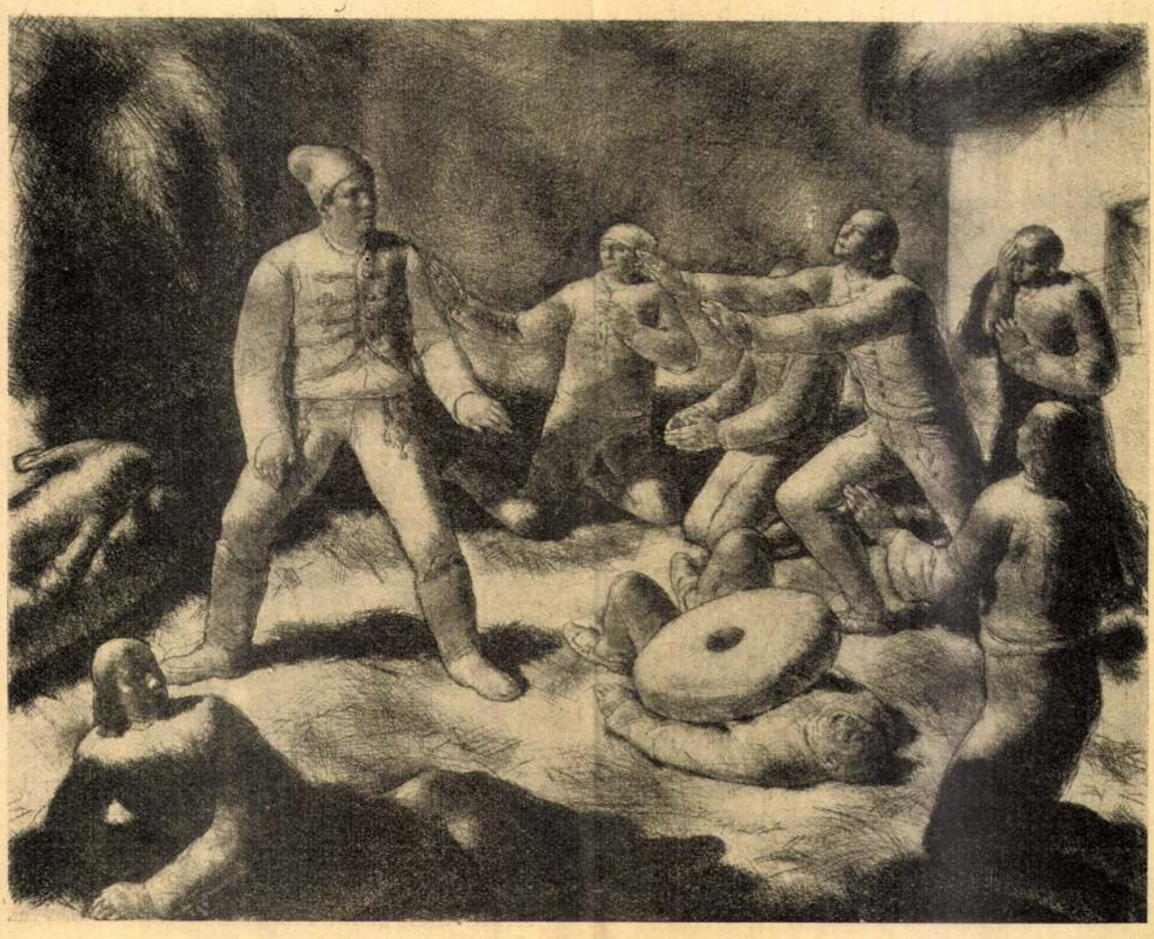

Magyar grafikusok a Nemzeti Szalonban. Simkovics Jenő: Toldi. Rézkarc

— Meghalt szegény a tavasszal. De nekem soha se mondott semmit.

— Isten nyugosztalja! — sóhajtotta András. — De az bizony nem volt szép tőle, hogy nem adta át az üzenetet... Pedig még arra is megkértem, hogy mondja meg, hogy én csak azért nem beszélhettem magával soha szívem szerint, mert Breiték mindenáron azt akarták volna, hogy Juliskát vegyem el... És úgy őríztek, mint valami feketerigót a kalitkában. Ha megtudták volna, hogy én a maga képét viszem innen magammal, tudja Isten, micsoda bosszút forraltak volna ellenem...

Borbála kezdett észbekapni. Nem! Nem lehet ez mégsem! Hiszen neki sohase mondott ilyen szépeket senki. Mért volna éppen ez az egy legény kivétel?

— Maga most énvelem csúfot űz!

András belenyúlt a zsebébe és kivett onnan valamit.

— Idenézzen! — szólott. — Ezt hoztam magammal Prágából. Itt a bizonyíték, hogy milyen szándékkal jöttem Pestre... — Azzal két karikagyűrűt tartott a leány szeme elé. — Nézze meg csak, mi van beléjük vésve!

Ez már sok volt a boldogságból, a Borbála érzékeny, sok keserves sóvárgást próbált szívének. Elfutotta szemét a köny s a szó a torkán akadt. András folytatta:

— Hát megengedi, hogy holnap délután elmenjek magukhoz? A válaszért? — kérdezte András, akinek újjongott a szíve, mert mesternek érezte magát máris, látva a Borbála nagy, meghatott hajlandóságát.

— Jaj! Mihozzánk nem jöhet! Kedves szüleim ezt meg nem engedik. Engem ők...ők engem férjhez akarnak adni... másvalakihez!

Most már játszani se kellett Andrásnak a felháborodott szerelmes haragját. Jött az magától és őszintén, csak éppen hogy a tárgya nem Borbála leányasszony volt, hanem a mesteri állapot.

— De maga? — kérdezte sápadtan. — Maga csak nem utasít el egy hű szívet ilyen könnyen?

— Nem, nem! — sietett a válasszal Borbála. — De hát mit tegyek, hogy otthon meg ne sejtsék!

András gondolkozott egy pillanatig:

— Nézze, Borbála leányasszony! — szólt aztán. — Én nem kérdem, ki az, akihez magát hozzá akarják erőltetni. Nem kérdek semmit. Csak azt, hogy akar-e az én feleségem lenni? Erre se feleljen tüsténT. Aludjon előbb egyet. De ha holnap azt gondolja, hogy engem szeret és nem azt a másikat, jöjjön el délután két órakor a Szerviták sarkára. Én ott fogom várni és akkor majd megmondom, mit kell tennie. Eljön?

— Nem tudom... — suttogta Borbála mélységes pirulással, de aztán gyorsan hozzátette: — Ha lehet! — És azzal szinte futva megindult hazafelé.

Hát persze, hogy ott volt két órakor pontosan. Sőt talán már előbb is, csak nem mutatta magát, elbújt és csak akkor libegett elő a váci kapu tájékáról, mikor a városház-torony erkélyén az őr elkiáltotta a két órát a világ négy tája felé. Nagy volt azonban a meglepetése, mikor Andrást nem egyedül találta, hanem két úrforma, de kopott ember társaságában, akik közül az egyikről kiderült, hogy patvarista Domonkos prókátor úrnál, a másikról meg, hogy írnok a városházán és Andrásnak a sógora.

András egy kis tarka bokrétát nyújtott át a leánynak és azt mondta:

— Hát gyerünk!

— Hová? — kérdezte Borbála és nem kevesebbet várt mint hogy azt felelik rá: „A paphoz." Bizony nem mondta volna rá egyszer se, hogy nem megy! És

Uj Idők 1931. 15. sz.

András magára vessen, amiért olyan ügyetlen volt, hogy azt hitte, háromszori kihirdetés nélkül nem lehet megesküdni! Jobb lett volna bizony inkább ebben ügyeskedni! Nem pedig e helyett azt felelni a kérdésére:

— Felmegyünk, kedves, ide, Domonkos prókátor úrhoz.

Nahát hiszen oda se egyébért mentek, csak éppen azért, hogy gyűrűt cseréljenek, meg valami írást aláírjanak, aminek a tartalmára Borbála persze figyelt is, nem is, mielőtt a nevét alákanyarította. Ő csak a gyűrűnek örvendezett és egész idő alatt azon tanakodott magában, hogy vajjon mit fognak már most szólni otthon a dolog ilyetén fordulatához? Mert a jövő hétre volt kitűzve a kézfogója Fratz mesterrel. Lám, ilyen szerencse! Harminc esztendőt megért úgy, hogy egyetlen egy kérője se akadt, most meg egyszerre van kettő is!

Hogy került haza, hogy nem: nem igen tudott volna róla számot adni. Csak arra emlékezett, hogy András a gyűrűcsere után a prókátor úr, meg a két tanú szemeláttára szájoncsókolta, amiért ő majd elsüllyedt szégyenében, de ami azért olyan jól esett neki, hogy szívesen kiállná érte a szégyenkezést mégegyszer, csak meg lehetne ismételni. Egyelőre azonban erről szó sem lehetett, mert szigorúan a lelkére kötötték, hogy nem szabad elárulni a dolgot odahaza a világért sem, harmadnap délutánig. Akkor aztán el lehet mondani mindent.

Erre azonban nem került a sor, mert harmadnap délelőtt csak támit be nagy dühösen Schwager Mihály a műhely felől a lakásba és rákiált a feleségére:

— Hol az a lyány? Micsoda gyalázatos, háládatlan, céda fajzatot tartogatok én évek óta a házamban, hogy ilyet kelljen megérnem?

Borbála azt hitte, tüstént rászakad a bolthajtás. A csók!

Ez ötlött az eszébe tüstént. Mert hiszen ez volt az egyetlen, ami a lelkét nyomta, merthogy a lelkét mindig csak az szokta nyomni az embernek, amiben öröme tellett. Neki pedig nem tellett öröme, csak ebben. Ijedten bújt meg a légyfogó firhang mögött és szívszorongva hallgatódzott, míg nevelőapja magából kikelve, elmondja az anyjának, hogy mi történt; de legnagyobb ámulatára és egyszersmind megnyugvására is, az öreg csak valami házassági szerződésnek az aláírásáról beszélt egyre, anélkül, hogy magáról a fődologról csak említést is tett volna.

— Aláírta ez a buta liba a hátunk megett! Aláírta és csúffá tett ország-világ előtt. De főképpen a céhben, mert most azt hiszik, én segítem hozzá ezt a vagabundust, hogy befurakodjék közénk mesternek és rontsa a keresetet!

Schwagerné csak nehezen bírta kapiskálni az esetet. Hatszor is el kellett neki magyarázni, hogy Borbála házassági szerződést kötött Fischer Andrással, aki ezzel felment a városházára, ahol tanácsi határozatot sikerült neki kieszközölni, hogy, ha feleségül veszi a leányt, a céh fel fogja venni a tagjai közé. Merthogy a mesterek létszáma hárommal úgy is leapadt, tehát nem lehet elzárkózni egy olyan embernek a kérése elől, aki minden előírt feltételeknek megfelel, ha még azt a hiányt is pótolja, hogy nem házas.

— Hát ne fogadjátok el a remekét! — mondta az asszony. — Dobjátok vissza neki!

Schwager mester szinte belekékült a dühbe, ahogy a feleségére ráordított:

— Ne beszélj szamarakat! Hiszen ez a kölyök többet tud, mint mi mindnyájan összevéve! Éppen azért nem akarjuk, hogy itt műhelyt nyisson, mert mi akkor becsukhatjuk a boltot valamennyien! Azt kell megakadályozni, hogy megházasodhassék! Punktum!

Mesterné asszonyom most már megértette a megértendőket és egyszerre magához ragadta az intézkedést. Kezdte pedig ezt olyan lendülettel, hogy mire Borbála magához térhetett volna a meglepetésből, már ott állt az anyja előtt, aki keresésére indulván, hirtelen félrekapta előle az ajtó firhangját.

— Na te jóféle! — kiáltott rá. — Hát miket írkálsz te alá, hírem, tudtom és engedelmem nélkül?

És ezzel megkezdődött a vallatás. Hogy Borbála miket vallott, miket nem, azt soha senkinek nem sikerült megtudni. Annyi szívárgott ki mindössze, az is csak az öreg mosóné révén, hogy szegény leány keményen állta a sarat és hogy a szülei egész estig csigázták, mégse mentek vele semmire. Estefelé azonban megjelent a háznál Passberger céhmester uram, aki nemcsak nagybátyja, de keresztapja is volt Borbálának. Sőt nemcsak megjelent, hanem magával hozta a kövér herbergfátert is.

— Mondja csak el itt a keresztleányom előtt, — mondta neki, — hogy volt az, mikor ez a Fischer megérkezett. Miket beszélt magával? Mondjon el pontosan mindent...

Borbála ekkorára már bele volt csökönyösödve abba, hogy ő bizony nem azért érte el a harmincadik évét örömtelenül, hogy most a mostohája útjába álljon a boldogságának. Ellenségesen hallgatta a herbergest, azzal az eltökélt szándékkal, hogy nem törődik vele, akármit is fog beszélni, azonban mikor a Fratz Lizi halálára került a sor, felugrott:

— Maga megmondta neki, hogy Fratz Lizi meghalt? — kérdezte indulatosan.

— Hogyne, kérem! Először Breit Juliska után érdeklődött, aztán Passberger uram leánya után, és rögtön rá szegény Lizi leányasszonyt kérdezte. Én mondtam neki azután, hogy...

De a többire már nem volt szükség, hogy egyszerre megforduljon a Borbála elhatározása. Lerántotta ujjáról az András gyűrűjét, földhözvágta és azt kiáltotta:

— Csaló! Csaló!! Hazudott! Hazudott!... Édesanyám! Tessék parancsolni, amit tetszik! Belátom, hogy igazuk van! Ez az ember nem méltó arra, hogy hozzámenjek!... Tessék megmondani, mit tegyek?...

A herbergfáter nagyon szerette volna hallani, hogy mit tanácsolnak ezekután Schwager uraimék Borbála leányasszonynak, erre azonban nem volt alkalma, mert Passberger mester intett neki:

— Na jöjjön, öreg! Igyék egy pohár bort! — és kivitte a konyhába.

Másnap aztán kipattant a szenzáció. Schwager uram egy írást nyújtott át, amelyben Schatzl Borbála két tanu hitelesítése mellett azt vallotta, hogy őt Domonkos ügyvédhez ravasz ürüggyel csalták el, vele ott csak egy üres papírlapot iraltak alá, azt is kényszerítve és fenyegetésekkel. És, hogy neki eszeágában sem volt és nincs is, hogy hozámenjen Fischer Andráshoz.

Csúnya per lett ebből. András az esztergomi Szentszékhez fordult panasszal házassági igéretét megtagadó menyasszonya, valamint annak a tanui ellen, akik családi boldogságát semmivé tették. Közben pedig, hogy kéznél legyen, Esztergomban vett szállást, amivel rettentő idegessé tette Buchner mestert és valamennyi többi tagját az esztergomi arany- és ezüstmíves céhnek, mert a jó emberek azt hitték, hogy közéjük akar befurakodni. Kigyót-békát kiabáltak rá, többek közt azt is, hogy gyalázta a pesti céh tagjait és már ezzel is rászolgált, hogy soha a céhbe fel ne vétessék.

A Szentszék ugyan Andrásnak adott igazat, ebből azonban nem neki volt haszna, hanem csak a sze-

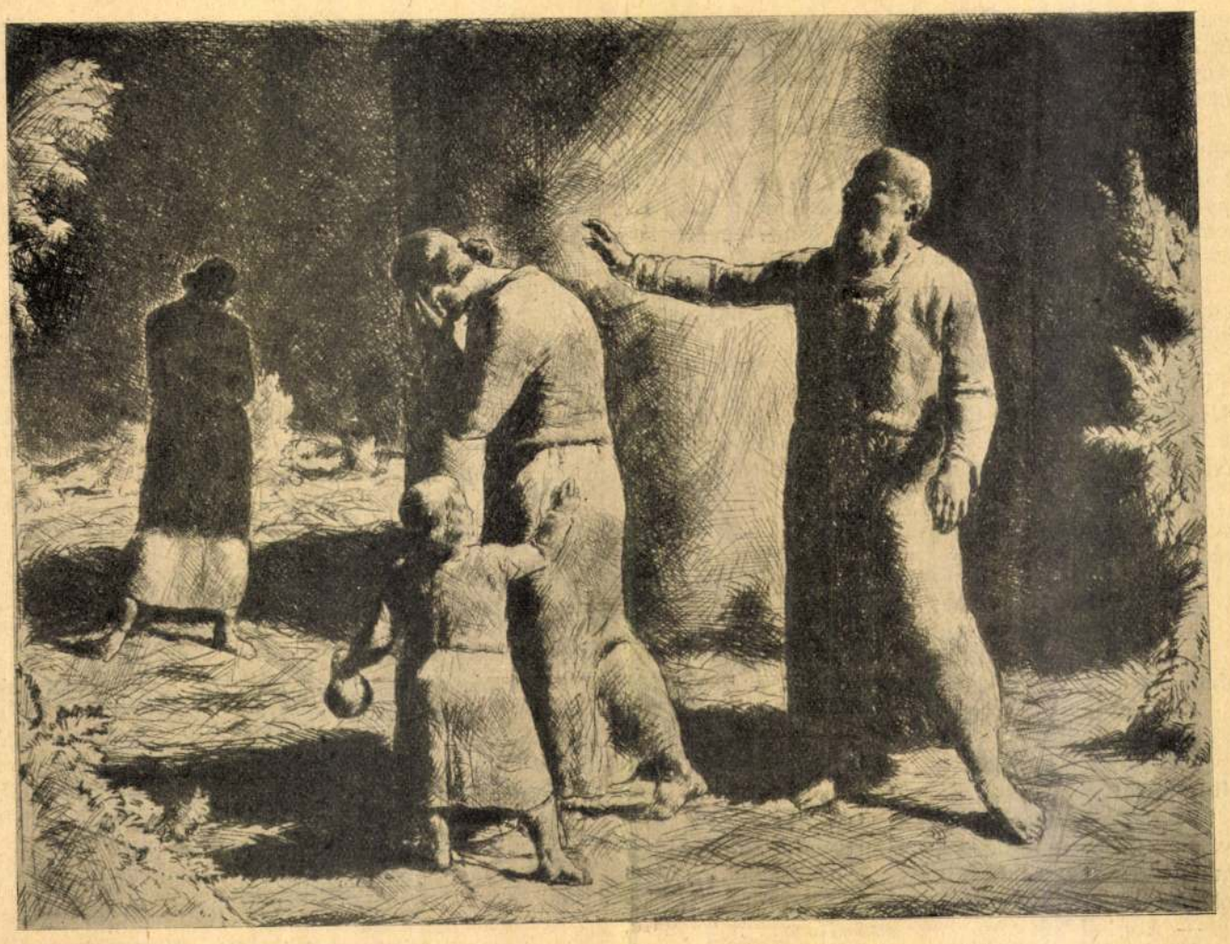

Simkovics Jenő: Hágár kiüzetése. A „Tíz Magyar Rézkarc“ című sorozatból

megérteni. De ők azért tele voltak jóindulattal. Az egyetlen megjegyzés, amelyet megengedtek maguknak, az volt, hogy Virginia, akit nem ismertek, különös lehet.

VIII.

A chickoveri látogatás kérdése tehát napirendre került.

Catherine, amikor reggelenkint a tükör előtt öltözködött, úgy érezte, hogy jobb volna nem lemenni. Fanshaw-ék kitörései meggyőzték őt arról, hogy félelme alapos volt. Hogy ő nagyon kimerültnek és fáradtnak látszik. Ilyen állapotban hogyan menjen Chickoverbe? Virginia rögtön észrevenné, azt hinné, hogy nem boldog és Christophert okolná. Stephen is észrevenné. Ő is biztosan azt hinné, hogy nem boldog és diadalmaskodnék. Ami Mrs. Colquhount illeti . . .

Catherine egyelőre elejtette Chickovert. Hanem elment és vett egy ajkpirosítót.

Fanshaw-ék házibált adtak, őket is meghivták és Christopher minden áron el akart menni. Catherine hiába mondta, hogy ő nem tud táncolni. Christopher azt felelte, hogy vele menni fog a tánc. Christopher nagyon szeretett táncolni s csak azért nem táncolt eleget legénykorában, mert, mint mondá, ki nem állhatta azokat a lányokat, akikkel táncmulatságon találkozhat az ember. Tánc közben beszélgetni kell és ezekkel a lányokkal igazán nem lehetett beszélgetni. Udvarolni se lehetett nekik, mert — Catherine összerezzent — mert akkor a végén még el kellett volna venni őket. Elvenni, *azokat* a lányokat! Szentséges Isten!

Most, hogy ez a meghívás jött, Christopher boldogan fogadta és Catherine kénytelen volt jó arcot vágni hozzá.

Első lépésnek megvette az ajkpirosítót. Olyan ártatlan volt és olyan tapasztalatlan ezekben a dolgokban, hogy elpirult, mikor a drogériában megmondta, hogy mit akar.

De az eredménnyel nem volt valami nagyon megelégedve. Nyugtalanul vizsgálta magát, mielőtt Christopher hazajött. Ugy találta, hogy öregebbnek látszik és hogy sokkal kevésbbé csinos, mint rendesen.

Christopher azonban nem vett észre semmit.

George lámpáin sötét ernyők voltak. Christopher éppen olyan boldogan csókolta meg, mint rendesen. Úgy szokta, hogy hátulról fogta át a nyakát és föléje hajolt. A festék mind lejött Catherine szájáról. Catherine azon gondolkozott, hogy a többi asszonyok hogyan csinálják? Vajjon az, aki festi a száját, nem szokott csókolózni?

A táncot Catherine nem tudta élvezni. Christopher hiába próbálta meg vele. Minduntalan egymás lábára léptek. Christopher végre is lemondott róla és vissza vitte a helyére. De ő maga nem tudott ülve maradni, mikor azt a vérforraló muzsikát hallotta. Catherine bizony, amint a sarokból nézte, hogy hogyan táncolt a leányokkal, akik mind szépek voltak és sugárzóan fiatalok, egy csöppet sem örült.

Christopher nagyon tetszett a leányoknak. Nem csoda. Ő volt a legcsinosabb a férfiak között. Catherine fájó büszkeséggel állapította meg. De ennek sem tudott örülni.

Fanshaw-ék nagyon kedvesek voltak. Szinte túlságosan kedvesek. Idősebb urakat hoztak oda neki. Idősebb urakat, akik nem táncoltak. De az idősebb urak unalmasnak találták az álmodozó szemű, szóra-

kozott, festett ajkú kicsi hölgyet és egymásután elpárologtak. Különben is jobban szerették a fiatal leányokat. Fanshaw-ék valahányszor odanéztek, mindig egyedül találták Catherinet.

A végén, miután Ned Fanshaw jó ideig ült mellette, az anyja egy idősebb hölgyet vitt oda hozzá az idősebb urak helyett és az aztán mellette maradt. Éppen úgy, mint Catherine, ő sem ismert senkit a társaságból. Az éjszaka hátralevő óráit együtt töltötték.

— Az ott a leányom, — mondta az idősebb hölgy és egy feltünően szép leányra mutatott, aki éppen Christopherrel táncolt.

— És melyik a magáé? — kérdezte később.

Nem. Catherine igazán nem mulatott jól ezen az estén. Nem tehetett róla, hogy mikor hazafelé mentek, nagyon csöndes volt a taxiban. Christopher annál élénkebb volt. Ő kitünően mulatott. A lányok . . .

— Kedvesek voltak, — mondta.

Cigarettára gyujtott és magához ölelte Catherinet.

— Mindig azt mondtad, hogy unod a lányokat.

— Ha te ott vagy, akkor nem.

— Na, velem nem sokat törődtél.

— Elég, ha tudom, hogy ott vagy abban a szobában, ahol én vagyok, már az is boldoggá tesz.

— Háttérnek jó vagyok? — kérdezte Catherine és igyekezett vidámnak látszani.

Christopher elhajította a cigarettáját és ölébe vette a feleségét.

— Nagyon unatkoztál, szivecském? Tudod mit? Veszünk egy grammofont és megtanítalak táncolni. Hamar meg fogsz tanulni. És akkor ezeken az estélyeken mindig egymással fogunk táncolni.

— Attól félek, hogy engem fáraszt a tánc, — mondta Catherine. Nevetni próbált, de a nevetés nem sikerült. Szeméből kibuggyant egy könnycsepp.

Sírt. Pedig a sírás a lehető legrosszabb a szemének. Holnap reggel rettenetesen rossz színben lesz.

— Mi bajod, drága kicsikém? — kiáltotta Christopher, aki érezte, hogy az arca nedves. Nagyon csodálkozott és nagyon megijedt.

— Semmi, semmi. Fáradt vagyok, — mondta Catherine és gyorsan megtörülte a szemét. Elhatározta, hogy nem szabad tovább sírnia.

— Milyen önző vagyok! Nem gondoltam rá, hogy te mennyire unatkozhatsz, — mondta Christopher és aggódva csókolgatta arcát, szemét. — Láttalak beszélgetni Fanshaw-ékkal és azt hittem, jól érzed magad.

— Jól is éreztem magam.

— Catherine! Édes kicsikém.

Újra, meg újra megcsókolta. Catherine visszacsókolta és igyekezett nevetni.

— Drágám, — suttogta és szorosan hozzásimult. — Én már nem való vagyok oda, ahol táncolnak.

— Majd, ha én megtanítalak táncolni, egészen más lesz. Úgy fogsz táncolni, mint egy angyal. Holnap veszünk egy grammofont.

— Nem, nem veszünk grammofont. Kérlek, Chris! Én nem tudok megtanulni táncolni. Nem is akarok. Biztosan tudom, hogy sohasem tudnék megtanulni. Táncmulatságokra nélkülem kell menned.

— Nélküled?! Szeretem az ilyen beszédet. Minthogyha valaha is mennék valahova nélküled.

Mikor ez történt, öthetes házasok voltak.

Virginiától megint jött levél. A levél nem volt éppen olyan meleg, mint az első. Senki sem tud megmaradni ugyanazon a hőfokon heteken keresztül. De azért még mindig szivesen hivta őket.

„Reméljük, hogy Mr. Moncktonnal együtt, minél előbb lejöttök, édesanyám — írta az ő kerek, gyermekes betűivel. — Nekem most sokat kell feküdnöm, mert már a hetedik hónapban vagyok, és mama azt mondja, hogy ez a legkritikusabb hónap. Ha eljönnél, sokat beszélgethetnénk, zavartalanul. Stephen kint jár a kerületben, de ha itt volna, biztosan kézcsókját küldené".

Milyen messze volt mindez. Egy másik élet. Ködös, homályos. Stephen valószínűen semmit se mondott el Virginiának szörnyü gyanujából. Virginia kötelességének tartotta, hogy szívesen fogadja anyja második férjét. Akkor Chickoverben, sehogy se tetszett neki Christopher. De most, mint anyjának férjét, kötelességének tartotta szeretni őt. Virginia mindig, mindenkivel szemben megtette kötelességét. Catherine sóhajtott. Virginia levele az ő mostani lázas, idegen, izgalmas élete mellett úgy hatott rá, mint hűvös forrásvíz.

Egyszerre kimondhatatlan vágy szállta meg Virginia után.

Milyen nehéz volt az új férjet és az anyai szeretetet összeegyeztetni!

Az anyáknak, ha azt akarják, hogy a gyermekeik meg legyenek velük elégedve, áldozatokat kell hozniok. Millió áldozatot. Semmi egyébbel nem szabad törődniök, csak az áldozattal. Nem szabad más boldogságot várniok, csak azt, amit gyermekeikben, gyermekeik által érhetnek el. Az anyáknak nem szabad egyéniségeknek lenniök, nekik nem szabad külön emberi életet élniök. Ők nem lehetnek mások, csak anyák.

Catherine elgondolkozva nézett a tükörbe. A levél ott találta öltözőasztala előtt. Mostanában, reggelenkint, hosszú és nehéz kezelésnek vetette alá arcát. Mrs. Mitcham lábujjhegyen hozta be a postát, — mostanában mindig lábujjhegyen közeledett Catherinehoz, — letette az asztalra és gyorsan kisurrant a szobából. Nem nézett se jobbra, se balra. A tapasztalat már megtanította rá, hogy amit ilyenkor láthatott, az rendszerint nagyon felizgatta.

Catherine abbahagyta az arckezelést, hogy felbontsa a leveleket.

Kitty Fanshaw ajánlott neki egy asszonyt a Sackville Street-en, aki kozmetikával foglalkozott.

Catherine is „megcsináltatta" az arcát és el volt ragadtatva az eredménytől. Többé nem volt szüksége puderre és arcpirosítóra. A kozmetikai intézet egy előkelő utcában volt, az épület hátsó részében, jó messze az utcai zajtól. Ha az ember belépett a csöndes, előkelő házba, már attól megnyugodtak az idegei. Odafönt puha, kényelmes karosszékbe fektették s egy rendkívül finom megjelenésű fiatal hölgy, akinek az arca eleven reklámja volt a kozmetikai intézetnek, krémekkel, illatos olajokkal nekifogott a kezelésnek. Finom ujjai sokszor-sokszor jártak fel és le Catherine arcán. Ez olyan megnyugtató volt, hogy Catherine csaknem elaludt tőle. A végén tükröt adtak a kezébe. Catherine, mikor belenézett, felsikoltott örömében.

Igazán csodával volt határos. Nemcsak, hogy tiztizenöt évvel fiatalabbnak látszott. Nemcsak, hogy nagyon-nagyon szép volt. Hanem még roppant érdekes is volt az arca. A szerény, vidéki asszonyhoz képest, aki ő az utóbbi hetekben volt, egy kicsit talán túlságosan is érdekesnek látszott. De milyen nagyon szép volt!

A Singer és Wolfner irodalmi intézet rt. új könyvjegyzéke megjelent. Előfizetőinknek kívánatra díjtalanul elküldjük. A benne foglalt összes könyveket megrendelhetik előfizetőink részletfizetésre, ha legalább 200.000 korona értékű könyvet rendelnek.

Simkovics Jenő

Az 1927. évi *Zichy Mihály grafikai díjat* a Társaság *Simkovics* Jenőnek adományozta. A 33 éves Simkovics szintén annak a csoportnak tagja, amelyik Szőnyi István kezdésére a testek tömör, monumentális éreztetését tűzte ki feladatul magának. Simkovics kerüli a részletek kirajzolását, ezeket mint az alaptömeg felülethullámait, emelkedéseit és völgyeit fogja fel. A testeket nem körvonalaikkal, hanem teret kitöltő masszájukkal érezteti. Mint grafikus kizáróan a rézkarccal és rézmetszéssel foglalkozik. Ebben akarja magát tovább tökéletesíteni. Utóbbi időben kompozíciók mellett erősen

Folytatását lásd a Complett a példányban

MAGYAR MŰVESZET

1928. 63, 64 l.

Castle. (XIV—XV. century) ... 37
A. Maulbertsch (1724—96): The Virgin Mary's Visit to Elisabeth 38
A. Maulbertsch (1724—96): The Ecstasy of St. Francis. A Colour Sketch ... 39
Paul Troger (1698—1762): The Holy Virgin with Sleeping Child Jesus ... 40
Paul Troger (1698—1762): Jesus at Jacob's Fountain ... 41
Pompeo Battoni (1708—1787): An Allegory: Misericordia et Veritas 42
Pompeo Battoni (1708—1787): An Allegory: Justitia et Pax ... 43
Elsheimer, Adam's (1578—1610) Follower: Baptism of Jesus in the Jordan ... 44
From Rembrandt's (?) Atelier: Descent from the Cross (A Copy) 45
Ludolf Bakhuisen (1631—1708): Stormy Sea ... 46
Villem de Poorter: Joseph Explaining Pharaoh's Dream ... 46
David Vinckboons (1578—1629) (?): Carnival Procession with Bacchus ... 48
David Vinckboons (1578—1629) (?) Carnival Procession with Ceres 48
Anthony Ligeti (1823—1890): Landscape with the Balaton Lake 1877 ... 50
Anthony Ligeti (1823—1890): The Morotva, with Tokaj Castle in Background 1888 ... 50
Nicholas Barabás (1810—98): Izidor Guzmics, Abbot of Bakonybél 51
Charles Jakobey (1825—1891): Gregory Czuczor ... 51
John Fadrusz (1838—1903): Hyacinth Rónay, 1889 ... 54
John Vaszary: Kolos Vaszary ... 55
East View of Pannonhalma ... 59

Simkovits Jenő

grafikus és festő

nevét 1932-ben

Tarjánira vál-

tóztatta.

Révai XXI. 749. l.

087

SIMKOVICS *Jenő*, festő és grafikus, • Budapest 1895 ápr. 11. A bpesti képzőmův. főiskolán Zemplényi Tivadarnál, majd Benkhard Ágostonnál tanult. 1923. a Helikon művészeti Szalónban rézkarcokkal szerepelt először nyilvánosan. 1925 óta kiállítója a Műcsarnoknak. 1926. a Szinyei Társaság tavaszi kiállításán kitüntető elismerésben részesült. 1927. megkapta a Szinyei Társaság Zichy Mihály grafikai díját. 1927, 1929 és 1932. kollektív kiállítása volt az Ernst-múzeumban és 1930. a Nemzeti Szalónban. Figurális kompozíciókat, tájképeket stb. fest.

E. G. II. 446 l.

1390

Tartozik Követel Tartozik Követel

Valto Jenőcs

Bizonmányi alj. dötállási alj.

...ktár		Berendezés Virágfenő tőkeszámlája		Tol... Roná...	
	Követel	Tartozik	Követel	Tart	
—	84555 —	3000 — 300 —	25000 —	671	
	741·50				

SIMKOVITS JENŐ

szül. Bpesten, 1895. Tanulmányait a bpesti Képzőművészeti Főiskolán végezte. A világháborúban harctéri szolgálatot teljesített. Grafikáival 1923 óta szerepel a tárlatokon.

SIMKOVITS EUGENIO

nato a Budapest nel 1895. Studiò all'Accademia di Belle Arti di Budapest. Durante la guerra prestò servizio militare al fronte. Partecipa coi suoi disegni alle esposizioni dal 1923 in poi. Quale membro della Società

FESTŐMŰVÉSZEK
PITTORI

Simkovics Jenő

Koll. kiáll. az Ernstben
1927 január grafikák.

1886: V. 198. — 1887: V. 198. — 1888: V. 198. — 1889: V. 221. — 1890: V. 221. — 1891: V. 230. — 1892: V. 230. — 1893: V. 308. — 1894: VI. 8. — 1895: VI. 11. — 1896: VI. 11. — 1897: VI. 11. — 1898: VI. 11.L

~~Vételett 1881-ben. — Magy. Képt. 400. — Lisza 278.~~

L — 1900: VI. 11. — 1901: VI. 11. — 1903: VI. 11. — 1904: VI. 11. — 1905: VI. 11.

T — Magy. Képtár 400. — Uj lelt. sz. 278. — 1905. átv. jegyz. 403. — Száma az Orsz. Képtárban a szobában 2046 és a leltárban 3001. — Vételett 1881 augusztus havában 4500 frankon (4230 K).

Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Mk 400
Ujl 278

Vét 1881

Sinkovics Jenő

Leányfej c.
vérkarca repr.

Erdélyi Helikon

1930. január

33. Leltározásra .....

34. Műemléki felmérésekre és felvéte

35. Biró József : A gernyeszegi grófi kastélyról szóló munkájának nyom géhez való hozzájárulás .....

szonkét esztendeje titkolom előtte. Kisülne a szemem szégyenemben!

— Huszonkét esztendeje? — kiáltottam. Aztán hirtelen suttogva kérdeztem, hogy keresztanyám meg ne hallja: — De hisz' akkor az apja ... Az apja a lóvasúti kocsis!

Léni leroskadt egy székre:

— Jaj nekem! Hát tudják?

— Dehogy tudják! — vigasztaltam. — Csak én tudom! És Lacitól meg tőlem nem is fogja megtudni soha senki sem ... A végrendeletet pedig aláírhatja bátran, mert érvényes így is ...

Jó időbe telt, amíg valamennyire megnyugodott. Akkor aztán alá is irta a végrendeletet, de a jókedvét nem adta vissza ez sem.

De még az sem, amikor keresztanyám rettenetesen összeszidott engem is meg Lacit is, amiért minden ünnepélyesség nélkül csináltuk meg Lénivel a végrendeletét.

— Cinikus tökfilkók vagytok! — mondta. — Hogy meg nem birjátok érteni azt az áhítatot, ami ennek a szegény öregasszonynak a szívében van, életének ebben a fontos pillanatában... Én értem magát Léni fiam! De mit is hallgat maga ezeknek a gyerekeknek a szavára? Jöjjön, jöjjön ... és legalább most imádkozzék el egy Miatyánkot. Utólag!

Fölényes mosollyal oldalogtam ki a szobából Lacival együtt. Emlékszem, szörnyen mulattam keresztanyámon, hogy egy életen át így félreismerte Léni nénit és a kerti szobában megálltam a Gábor bácsi képe előtt és felintettem neki:

— Gábor bácsinak volt igaza! Hiszen még leánya is született a lóvasúti kocsistól ...

Ma azonban ... Ma?

Ma azt hiszem, hogy mégis keresztanyámnak volt igaza.

Mert nem az igazság a fontos, hanem az, hogy mit hiszünk egymásról. Az az igazság és nem a lóvasúti kocsis.

Kis Tárca

A huszadik helyen

A mi gazdáink címerébe búzakalászt rajzolt a saját ábrándunk. Ez azt mondja, hogy szántóvető nép vagyunk, ezt szeretjük, ezt értjük legjobban. Azonban ábrándozás az élet megrontója, jó tehát szemébe nézni. Csakugyan értünk-e a gazdálkodáshoz?

Erre a kérdésre hangtalan szemrehányást kapunk azoktól a legfrissebb számoszlopoktól, amelyeket a legfőbb magyar gazda, a földmívelésügyi miniszter tett e héten közzé.

A számok egyebek közt úgy is vannak csoportosítva, hogy erre a kérdésre felelnek: egy-egy hektárnyi földből mennyi „áldást" tud a gazda kicsikarni a különböző országokban?

A felelet például: búza dolgában 24 állam tud ugyanakkora helyen többet termelni, mint mi; rozs meg árpa dolgában a 30-ik helyre süllyedtünk, a burgonyáról jobb nem beszélni, mert ebben 32 állam előz meg. És így tovább. Kisül, hogy például Belgium egy-egy hektárnyi területen körülbelül kétannyi búzát, árpát, zabot, burgonyát termel, mint mi egy-egy hektáron, rozsban meg éppen háromszor annyit. Svájcot általában nem szokták ideális kukoricatermelő országnak tekinteni, mégis dupla annyit hoz ki a föld egy hektárjából, mint mi.

Ebből most már az következnék, hogy rajta, szidjuk a felhők járását, a fagyot vagy aszályt, az éghajlatot, a meteorológiai intézetet, tücsköt-bogarat. Mindent, csak magunkat ne.

Ez félig-meddig kellemes lehet, de nem fokozza az „áldást". Mert az ilyen fokozáshoz mindenekfelett az okok módszeres kikutatása, tudományos megállapítása és épp olyan tudományos elhárítása szükséges.

Dehát efféle dolgokért általában nem igen szoktunk hevülni.

Egy adott minőségű talajhoz és egy adott minőségű éghajlathoz hozzátenyészteni a legértékesebb hozamú növényt: ez szigorúan tudományos feladat. Könyvek és folyóiratok tömegei foglalkoznak vele, a laboratóriumok és kisérleti telepek ezzel dolgoznak fáradhatatlanul új eljárások és módszerek előteremtésén. Ha azonban ölbe tett kézzel várjuk, hogy mindent kitalál majd számunkra a pápaszemes német, felette igen csalódni fogunk. Mert a mezőgazdaság valóban összefügg a helyi klimával, tehát minden országnak, minden vidéknek magának kell a legcélravezetőbb módokat kitalálnia. Ami jó túl a Tiszán, nagyon hasznavehetetlen lehet túl a Dunán. Az elé a sokakat kétségbeejtő probléma elé került ez a huszadik, harmincadik helyre lecsúszott Kánaán, hogy akarva-nemakarva elő kell venni a tudomány pápaszemét.

Ha nem ízlik erre ráfanyalodni: már meg is írtuk a sorsunkat. Akkor mi leszünk ebben az Európában azok az utolsó kulik, akik két krajcárért túrjuk mások számára a földet s ha inaszakadtig verejtékezünk is, nem visszük följebb annál a két krajcárnál.

Azok a számoszlopok körübelül ezt a képet vetítik elénk.

Krónikás

Raffay püspök. Simkovics Jenő rézkarca az Ernst-Muzeumban

Uj Idők, 1929. febr. 24. 9-12.

AZ UJ IDŐK ELBESZÉLÉSPÁLYÁZATA

Az UJ IDŐK elbeszélespályázatára 458 pályamű érkezett be. A szerkesztőség az összes elbeszéléseket elolvasta. Minden elbeszélésről a bírálóbizottságnak legalább két tagja adott bírálatot. A pályázat feltételei értelmében a legjobb 8—10 elbeszélést ebben az évnegyedben közölni fogjuk az UJ IDŐKBEN. Közlésért elbeszélésenként 60 pengő honorárium jár. Az évnegyed végén az UJ IDŐK előfizetői fogják szavazással kifejezésre juttatni, hogy mely elbeszélések tetszettek nekik a legjobban. Azt az elbeszélést, amely a legtöbb szavazatot kapja, a 60 pengős honoráriumon kívül, 300 pengős első díjjal, a másodikat 100 pengő második díjjal jutalmazzuk. A szerkesztőség úgy döntött, hogy a közlésre kerülő elbeszélések címeit előzetesen nem sorolja fel. A közlésre nem kerülő elbeszélések gépiratait március 15-e után igazolt tulajdonosaik átvehetik a szerkesztőségben. Olvasóinkat arra kérjük: olvassák el figyelmesen az elbeszéléseket és majd annak idején éljenek szavazati jogukkal. A szavazás tanulságos lesz reánk nézve, mert a döntésből meg fogjuk ismerhetni közönségünk ízlését. Bizonyára felesleges hangsúlyozni, hogy az elbeszélések közlési sorrendje és irodalmi értéke között nincs összefüggés.

A menyasszonyi ruha

Jelige „X."

A csengő rövidet, éleset berregett és Erzsike szaladt, majdnem repült az előszobába, hogy ajtót nyisson urának.

Mindennap félháromkor odaállt az ablak elé messzelátóval a kezében és figyelte az urát, akinek ilyen időtájt kellett leszállni a villamosról. Létay mindig előre tudta már, hogy az ajtót nem a cseléd, hanem Erzsike maga fogja kinyitni. A felesége viharos csókjai azután mindig a hangulatának megfelelő érzéseket váltották ki a lelkéből. Amikor kellemes napja volt, elérzékenyült az asszonyka figyelmétől és a csókjait boldog meghatódással viszonozta. De ma rossz kedve volt. Egypár apró kellemetlenség alaposan megkínozta amúgyis érzékeny idegzetét és amikor a felesége a nyakába ugrott, kissé ingerülten fejtette le nyakáról ölelő karjait.

— Hét év után nevetséges már ez a túlzásba vitt gyengédség! — gondolta, amíg felakasztotta a fogasra a télikabátját.

De Erzsike észre sem látszott venni a rossz kedvét. Csakúgy ragyogott a megelégedéstől a szeme, majd elégett valami forró, nagy boldogságtól. Jókedvűen merte ki a levest a kékszélű tányérokba, a Róbertét színig megtöltötte.

— A kedvenc levesed! — mosolygott rá szerelmesen.

Róbert rosszkedvűen kanalazta a paradicsomlevest.

— Nem elég cukros!

Boldog volt, hogy kifogásolhatott valamit. De az asszonyka már ugrott is a cukorszóróért.

— Persze, szegénykém! Elfelejtettem a tiédet külön megcukrozni — és megint mosolygott kedvesen, változatlan jókedvvel.

A rostélyos kitünő volt, a rizsfelfújt valóságos költemény. Róbert egy szót nem szólhatott, a rosszkedve múlófélben volt.

Ebéd után Erzsike maga hozta az íróasztalához az illatos, forró feketét. Egy cukrot belétett, egyet a csésze szélére, tudta, hogy az ura így szereti.

Miközben az ura lassú kortyokban itta a feketét, megszólalt. Egy kissé félénk volt a hangja, a szeme pedig esdőn nézett, mint a gyerek, akinek nagy kérése van.

— Tudod, mit gondoltam, Róbert? Mégis elmehetnénk a bálba . . .

— Dehiszen tegnapelőtt hallani sem akartál róla!

— Hát persze, mert nem akartam ruhát venni. De már van ruhám. Magam varrtam!

Ezt nagyon büszkén és boldogan mondta. Aztán mint egy kis cica símult az urához.

— Felvegyem? Megmutassam? — és választ sem várva, repült ki a szobából.

Pár perc mulva megjelent. A fejét önérzetesen hordta és kecses mozdulatokkal forgott, mint a divatrevűk mannequinjei. Bájos, egyszerű biedermeier ruhácska símult vékonyka alakjához. Mint egy tovatünt emlék, oly könnyű és lenge. Csontszínű, mint egy régi imakönyv sárgult lapja és az Erzsike feje úgy emelkedett ki belőle, mint egy mosolygószemű, tisztahomlokú Madonnáé.

Fel és alá járkált. Eleinte méiy önbizalommal, öntudatlan kis kacérsággal, azután mind félénkebben, végre megállt az ura előtt és előbb még sugárzó két szeme mély szomorúságba sötétedett, amint megkérdezte:

— Nem tetszik?

— Nem, kedvesem. Ebben a ruhában nem jöhetsz el a bálra.

Az Erzsike szeme megrebbent a fájdalmas csalódástól.

— Jó — mondotta egyszerűen és megindult a hálószoba felé.

— Nézd — szólt utána Róbert egy fokkal lágyabban — ez a ruha nagyon kedves egy bérmálandó kis leánynak. De neked mégis csak túl szimpla . . .

Erzsike alig hallotta a szavát.

— A menyasszonyi ruhámból varrtam — suttogta maga elé. — Azt hittem jó lesz. De hiszen nem is fontos, hogy elmenjünk. Csak mert annyira akartad, mert szemrehányást tettél, hogy remeteéletet élünk, csak azért varrtam.

— Hát persze, hogy elmegyünk. De nem ebben a ruhában. Csináltatsz valami jó szalónban.

— Minek? Nincs felesleges pénzünk ilyesmire. És spórolunk a zongora fölé valami szép nagy képre . . .

— Inkább nem veszünk. De ruhát igenis veszel. Hogy egy képpel több vagy kevesebb függ a szalónunkban, az végeredményben igazán mindegy. De nekem igazán nem kellemes, hogy a feleségemről, mint divatból kiment tárgyról, beszéljenek.

Egészen felhevült. Kirobbant belőle a visszafojtott ingerültség.

— Igenis, csináltatsz estélyi ruhát. És különben is, neked haladnod kellene valamit a korral, Erzsike. Nézd fiam, tudom, hogy azt mondják rád a társaságban, hogy unalmas asszony vagy. Vámosy Pistánét elragadónak, ragyogónak találják. Pedig se szebb, se okosabb nálad. De halad az idővel. Szép az Erzsikém, ha valaki csak az urát, a háztartást szereti, de a társaságban ma ki kell kapcsolni az érzelmi momentumokat. A mai társaság unja az érzelgős feleséget. Nem

a diósgyőri várat, melynek töredékei közt e
és torzarccal díszített zárókövet őriznek m

Jelentékeny épületplasztika maradt
látszó pécsi emlékek faragása és felállítása
átalakításával kapcsolatos. A szentély bel
álló szenteket, illetve egy lovas Szent Gy
architektonikus dísze, különösen a Szent
a reliefek tiszta és kiegyensúlyozott kom
A gótikus fülkében állított szentek ru
töredékes Szent György-reliefből pedig
elegáns tartása még messze áll a kolozsv
feszültségétől. A reliefek anyaga — fehér
A ruharedők nagy vonalakba méltóságte
hajlataikat enyhe átmenetekkel, nem éles
modellálásuk, lágy redőkezelésük a kor fran
nemcsak kronológia, de stílus szempontjáb

Ami a pécsi szobroknál a negyvenes
boldogasszony-templom épületplasztikáján
tűnik fel. Ma már csak rekonstruálni tudj
a templom régi, Mária kapuját, mely a szal
a század 70-es éveiben készült. Gazdagon
szobrok díszítették. A timpanon vízszintes
magában az ívbéletben pedig Mária halálát
tartalmi középpontjában Mária halotti ágya

Simkovics Jenő

versel vett az alábbi

kiáll. magyar csoportjában

Cat Ferenze 1927

96-l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Simkovits Jenő

Neue Zürcher Zeitung
1924. jun. 23.
(Ungarische Graphik
im „Wolfsberg.")

Sinkovics Jenő

Ernst Mur. kiállításai

CXXXI. 1932

245, 249

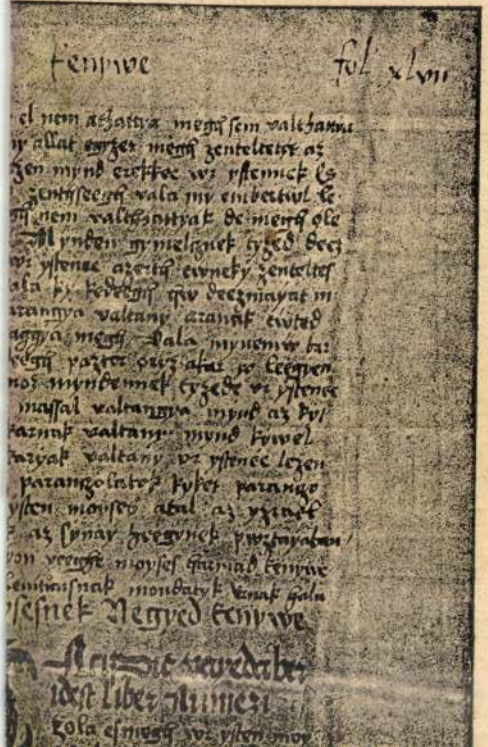

Simkovics Jenő festőmüvész
Kitüntető elismerés Tav. Salon I. riéll

A Szinyei Merse Pál Társaság Értesitője. 1927.febr.

1173. Fir

A XV.

Keresztelő szent Jáno

Egész alak, kissé bal
kedett. Kezeit összetette és
ábrázolt szentnek haja gön

Szines terracotta, mag
Lelt. sz. 1173. — Vétetett 18
lirán, vagyis 270 K-án. — Elsz

(246–895). — Az elszámolás
1895 november 28-iki 61301
elszámolást jóváhagyta az 19
900) és az 1901 augusztus 2

Jegyzet. L. az 1896-iki
— Preisliste N° 74.

III 3

Pl
Vét 1895

Šimkovics Jeno

l.

Ernst Mor. Bibliothek

245, 249. n.

1176. Firenz

A XV. száza

Madonna a gyermek Jé

Egész alak, ül, kissé balr
vett gyermek Jézust karolta át, a
baljával eltakar. Fejöket dicsfé
vetett kék palástot és derékon m
Jézus teljesen meztelen.

Mázas terracotta, magasság
Vétetett 1895 július 4-én E. Co

2700 K-án. — Elszámoltatott 1
895). — Az elszámolásra nézve lás
november 28-iki 61301 sz. min. el
lást jóváhagyta az 1900 november
1905 augusztus 26-iki 373 eln. s

Jegyzet. L. az 1896-iki lajstr.
— Preisliste Nº 93.

III 3 -

Pl

Vá 1895

Simkovics Jenő

1.

Ernst Mór 131. kiáll

249. n.

Nyugat. 1926. XIX. é. II. k. 313.

Sinkovics Jenő rajza: A művész önarcképe

Nyugat. 1931. XXIV. é. I. k. 379.

Sinkovics Jenő" tollrajza: Elvegadtatás

MDK

Simkovics Jenő

Magyar Művészet 1930. 58.l.

Simkovits Jenö,graf. MDK
MDK

Hat grafikus:Szönyi,Aba Novák,Varga Nándor L., Kn
Kemjátk-Wanyerka, Simkovics J., Patkó Károly az
a hat grafikus,kik külső és belső stiluselvtetöje
leik szerint egy csoportba tartoznak.

S. kiváló korpenáló tehetség. Gazdag invencióval
csoportcsitja alakjait.

Elek Artur: Ifju magyar rézkarcolók.
Magyar Müvészet. 438-444.l. 1925.

Simkovits Jenő

MDK

Faluvége

Mücsarnok 1927 Táj- és életképkiállitás

MDK

tarjáni Simkovics Jenő

a Céh művésztagja, festő

Munkácsy Céh 8. repr. kiáll. M.Szal. 1935. márc.
s.l.

MDK

Simkovics Jenő festő (szül.1895)

Simon József ig.arcképe. Mgt.
Mocsányi Ödön arcképe. "
Mocsányi R. arcképe. "
Hirsch N.-né arcképe. "

Nemzeti Szalon, 1930.nov. 68.csop.kiáll.

MDK

Simkovics Jenő festő (szül.1895)

Kis táj 2 bokorral. Olajf.
Piros ruhás pihenő, fa alatt. Olajf.
Dr. Balatonyi Lajos elnök arcképe. Mgt.
Pagáni Frigyes ig. arcképe. "

Nemzeti Szalon, 1930.nov. 68.csop.kiáll.

MDK

Simkovics Jenő festő (szül.1895)

Zsuzsánna és a két öreg. Olajf.
Bokros vidék Somogyban. "
Őszhajú férfi arcképe. "
Falu végén. "

Nemzeti Szalon, 1930.nov. 68.csop.kiáll.

MDK

Simkovics Jenő festő (szül.1895)

Krisztus és a Szamarita nő. Olajf.
Éneklő nők. "
Apám. "
Anyám. "

Nemzeti Szalon, 1930.nov. 68.csop.kiáll.

MDK

Simkovics Jenő festő (szül.1895)

Oltárkép Szt.Károly életéből. Olajf. Mgt.
Kis vázlat az oltárképhez. "
Somogyi táj taligás emberrel. "
Baromfietetés Somogyban. "

Nemzeti Szalon, 1930.nov. 68.csop.kiáll.

Simkovics Jenő MDK

Akt háttal

Pihenő

Mulandóság

Mézes megtalálása

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

MUK

MDK

Simkovics Jenő

Réti I.: Tájékoztató. Nyugat 1928. jun. 1.
802.l.

MDK

Simkovics Jenö,

kitüntetés elismerésben részesült.

/Tavaszi kiáll. 1926.máj. /

Jeszenszky Sándor: Jelentés a Sz.M.F.Társ. 1926. évi működéséről. -A Sz.T.Értesitője. 192?. febr. Szemle.Szal.-Tavaszi kiáll. 1926.máj. 14-17.l.

SIMKOVICS JENŐ

Krakói magyar kiáll.1927.

SIMKOVICH JENŐ

Velencei Biennale 1930. 164.l.

MDK

Simkovics Jenő

Mostra Roma 1928. VI.

MDK

Simkovics Jenő, graf.

Borongó öregembere mesteri munka. Rezkarc.
Saul látomása. Szép kompozició. "
Alom. Kisse szethulló szerkezetü. "

/e.a./: Grafikai kiállitás.
Ujság. 1926. febr.13.

Simkovics Jenő MDK

Herkules a válaszuton

Thamar

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

Simkovics Jenő MDK

Nőrablók, olf.

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

Simkovics Jenő MDK

Idyll, olf.

Műcsarnok 1925-26 Akt-kiállitás

MDK

Simkovics Jenő

Tájkép, rézk.,repr.

Tájkép, rézk. repr.

Elek Artur: Ifju magyar rézkarcolók. Magyar Művészet 1925. 446.l.

MDK

Simkovics Jenő festőművész

Kiállította műveit az Ernst Múzeum 22.-ik csoport-kiállításán.

Gál Endre dr.: Az Ernst Múzeum ...

Képzőművészet, 1927. 4.sz. 11-12.lap

MDK

Simkovics Jenő

Dr. Raffay Sándor ev. püspök, repr.

Mücsarnok 1928. tav. kiáll.

MDK

Simkovics Jenő

kitüntető elismerés

N.Szal. Tavaszi szalon 1937.

MDK

Simonkovics Jenő

Százezer pengőt kaptak művészeink. Ujság 1928. máj. 27.

MDK

Simkovics Jenő

Kitüntető elismerést kapott

A Tavaszi Szalon díjai. Magyar Művészet 1926. 5. sz. 303.l.

Simkovics Jenő.

A Nemzeti Szalon kiállitotta müveit 1930-ban

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

MDK

Simkovits Jenő

Elek A.: Ifju magyar rézkarcolók. Magyar Művészet 1925. 8. sz. 439.l.

MDK

Simkovits Jenő

Profil cimü lapja, a Magyar Rézkarcolók Egyesülete kiáll.-án.

Cikk: A Magyar Rézkarcolók Egyesülete Kiállitása.

Képzőmüvészet, 1931. 96.l.

Simkovits Jenő.

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1929-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kéziratl

Simkovits Jenő.

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1927-ben.

Bende J:
A Ké zőművészeti egyesületek története,kézirat.

Simkovits Jenő.

Az Ernst muzeom kiállitást rendez müveiből 1926-ban.

~ende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Simkovits Jenő.

Kiállitotta müveit az Ernst muzeum 1931-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

MDK

Simkovics Jenő

Akt háttal

Pihenő

Mulandóság

Műcsarnok 1925/26 akt kiáll.

MDK

Simkovics Jenő

Leányfej, repr. Rézk.

Erdélyi Helikon 1930. jan.

MDK

Simkovics Jenő festő

Gyüjteményes tárlata az Ernst Múzeumban 1927. jan.23.-án nyilt meg.

Magyar Művészet, 1927. 2.sz. 113.l.

MDK

Simkovics Jenő

Aktuális képzőművészeti események. Pesti Hirlap 1927 évi Kincsesháza.

MDK

Simkovics Jenő

Mózes megtalálása

Herjules a válaszuton

Thamar

Műcsarnok 1925/26 akt kiáll.

MDK

Simkovics Jenő

Dr. Raffay Sándor ev. püspök, repr.

KMT 1928 tav. kiáll.

Simkovics Jenő

koll. kiáll. Ernst.

Elek Artur:

Az Ernst múzeum
csoportkiállítása.
Ujság 1927. jan. 23.

Népkönyvtári czímjegyzék

VI. 68.

Magyar Müvészet 1925.447.o. ényiné

Simkovits Jenő: A család.
rézkarc.

Magyar Művészet. 1925. 447. o. Kerényiné

Simkovits Jenő: Mézes megtalálása.
rézkarc.

Magyar Müvészet 1925.446.o. Kerényiné

Simkovits Jenő:Tájkép.
rézkarc.

Magyar Müvészet. 1925. 446. o. Kerényiné

Simkovits Jenő: Tájkép.
rézkarc

Simkovics Jenő

MAGYAR MŰVÉSZET

1928. 63.

Az 1927. évi Zichy Mihály grafikai díjat a Szinyei Társaság fentinek ítélte. Ebből az alkalomból Ybl Ervin méltatja művészetét.

Simkovics Jenő

MAGYAR MŰVÉSZET

1925, II. 53, 444, 446-7,
491-2.
1926, 48, 303
1927. 113, 430, 490
1928. 61, 63-64, 400, 404
1930. 58, 668
1931. 250, 423, 536
1929 60, 114,

P690-89

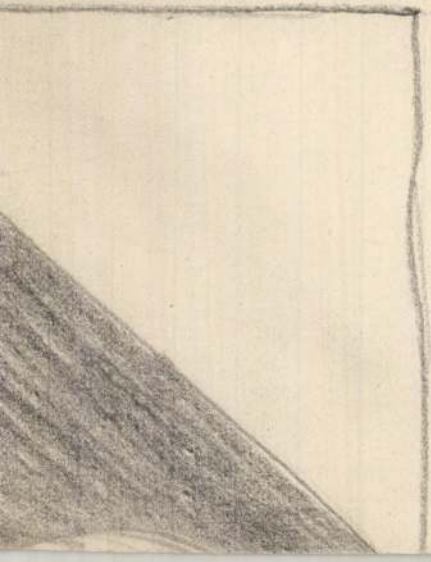

Simkovics Jenő

1926 a St M P társaság
tavaszi kiállításán
kitüntető elismerés.

[illegible]

Simkovics grafikus.

Magyar Müvészet 1925.48-51.o.
A velencei magyar kiállitás.

Rézkarc. Oreg emberek. Simkovics.

Magyar Müvészet 1925. 48-51.o.
A velencei magyar kiállitás.

MDK

Simkovics Jenő

Akt háttal

Pihenő

Mulandóság

Art Kiáll. OMKT. Műcs. 1925. dec. 27. 1.

MDK

Simkovics Jenő

Idill, of.

Akt kiáll. OMKT. Mücs. 1925. dec. 18.1.

MDK

Simkovics Jenő

Mózes megtalálása

Herkules a választuton

Thamar

Akt kiáll. OMKT. Mücs. 1925. dec. 27. 27 1.

MDK

Simkovics Jenő festőm.

Magyar Művészet, 1927. 113. l.

MDK

Simkovics Jenő

Nőrablók, of.

Akt kiáll. OMKT. Műcs. 1925. dec. 18. 1.

Simkovics Jenő MDK

Dr. Raffay Sándor ev.püspök, repr.

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Simkovics Jenő

MDK

Sámson, rézkarc

Birkozók, rézkarc

Dr. Raffay Sándor püspök, rézkarc

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Simkovics Jenő

MDK

Öreg ember, rézkarc

Édes atyám, sepia rajz

Akácbokrok, rézkarc

Műcsarnok 1928 tavaszi kiállitás

Simkovits.

Műve szerepel a Munkáczy-Céh első kiállításán.

Pávai Ujság, 1928. Nov. 11.

Sinkovits.

Alkotása szerepel a Munkácsy-
Céh első kiállításán.

Pesti Napló, 1924. Nov. 11.

Simkovits Jenő.

a Munkácsy-Céh első kiállításán önarcképe szerepel.
(emlitve.)

Pesti Hirlap, 1928. Nov. 11.

Sinkovics Jenő.

a Munkácsy-Céh első kiállításán két önarcképe szerepelt. (említve.

Nemzeti Ujság, 1928. Nov. 11.

Simkovits Jenő

A Munkácsy-Céh bemutató kiállításán művei szerepelnek.

Budapesti Hirlap 1928. Nov. 11.

Siukovits Jenö

Kiállítások elökészítik

P. H. 932 XII. 6.

Simkovics Jenő
grafikus

Magyar Rézkarcoló Müvészek Egyesületének kiállitása - Nemzeti Szalonban - munkáival szerepel.

Néhol a napfényt hónak éreztető torzitása ellenére is levegőt éreztető ábrázolásában kivánhat egyéni elbirálást.

Esti Kurir
1931.III.24.

Simkovics Jenő

festőművész

Csoportkiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.
Változatlanul azon az uton halad, amelyen Szőnyi és Patkó nyomában elindult.

Magyarország
1930.X.7.

Simkovics Jenő

festőművész

Csoportkiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. A kiállitás legérdekesebb résztvevője. Tőjképein szakitott a részletek aprólékos kidolgozásának megszokottságával, a táj hangulatát, domináns vonását adja, legtöbbször egyszerüséget a rajzban s ragyogó fényes szineket. Portréin szinte más festő szólal meg, aki legjellegzetesebb arckifejezésüknél fogja meg modelljait. A piktura ujabb irányzatához tartozik arcképeivel.

Uj Nemzedék
1930. XI. 8.

Simkovics Jenő

festőművész

Csoportkiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel. Ott tart, ahol ezelőtt nyolc esztendővel Szőnyi, ugyanazok a problémák izgatják.

E s t .
1930.XI.7.

Simkovics Jenő
festőművész

Csoportkiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1930.VI.16.

Simkovics Jenő

festőművész

Csoportkiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Magyarság
1930.XI.14.

Simkovics Jenő

festőművész

Csoportkiállitás - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Uj Nemzedék
1930.VI.16.

tarjáni Simkovics Jenő MDK

Kurucok

Vitéz, rézkarc

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Simkovics Jenő (1895-)

Női fej. „Simkovics Jenő 923". tok. 315×236 mm.
Ltr.: 1927-1986

Magyar rajz és arvazell a XIX. és XX. században. Bev. Oelmacher Anna. Kat. Bp. 1959

36

tarjáni Simkovics Jenő

MDK

Táj

Táj alakokkal, rézkarcok

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

M.D.K.

Sinkovits Jenő.

mint grafikust, Olgyay Viktor hat legkiválóbb fiatal növendéke között említi Elek Artur

Idézve: Magyar Művészet, 1925. 439-444. old.-ról

Kortársak szemével, 1896-1945. Szerk.Németh Lajos
Bev. és összeáll. Perneczky Géza
Bp. 1967. Corvina 197, 179. old.

Simkovics Jenő

tarjáni

festő

Műcs. kiáll, 1925 tól
Pipics 120. l.

Simkovics Jenő

1929. febr. Koll. Kiáll.
az Ernst Müremberg.

CII. csoport Kiáll. Kat.

M. N. Museum III. 202.

Simkovics Jenő

Minusarnok Kárvsliget

XVI/14.

1925–26 akt. kiáll.

173, 185, 363–368.

1927. magyar táj. 213

1928. tav. kiáll. 483–488.

Ékszerládácska, bronzveretes római

VI. 131

Simkovits Jenő

koll. kiáll. az Ernstben

d. 1927. okt. festmenyek.

233. — 1885: VII. 233. — 1886: VII. 233. — 1887: VII. 233. — 1888: VII. 233. — 1889: VII. 268. — 1890: VII. 268. — 1891: VII. 276. — 1892: VII. 276. — 1893: VII. 350. — 1894: VII. 3. — 1895: VII. 3. — 1896: VII. 3. — 1897: VII. 3. — 1898: VII. 3.

~~Erny Mihály hagyománya 1871. — Magy. Képt. 221. — Uj. 150.~~

— 1900: VII. 3. — 1901: VII. 3. — 1903: VII. 3. — 1904: VII. 3. — 1905: VII. 3.

— Magy. Képtár 221. — Uj lelt. sz. 150. — 1905. átv. jegyz. 416. — Száma az Orsz. Képtárban a sz. nban 2058. és a leltárban 3013. — Erny Mihály hagyománya 1871-ben.

Kiü Kifüggesztésére vonatkozó adatok a Nemz. Muzeumban.

Erny M h. 1871

M. 221
Uj. 150

388

Simkovics Jenő

koll. kiáll. az Ernstben
1929. febr.

1907.

fordultan halad va de szembe nézve van ábrázolva.
kürtöt tart, baljával pedig
s buzogányának nyelét fogja. Hosz-
akálla ősz, szemöldöke és szeme
es sisak nyakvédővel és forgóval,
ros kabát, kék nadrág, magas szá-
oritja és oldalán rövid görbe kard
glaljak el. Felirata ~~balról~~ balról a

l
s
ta
s

5:57 cm.
ember 25-én dr. Jármy Istvántól

1055

Simkovits Jenő

Koll. Kiáll. az Ernstben
1932 dec.

Simkovics Jenő

Simkovics Jenő

Hulesett:

ett 1895 ap 11

Képzőművészeti
Főiskola
Kőrlése

Simkovits Jenő

Helikon
1923 dec. – 1924. jan. hiatt
6 reihare.

nyeurnhában.

özt. Haja, szemöldöke, körszakála s ba-
barna. Jobb kezével, melylyel fejét meg-
lra könyökül s baljában elöre vett kard-
akra valója fekete s paszománt galléri s
táll, kürke s aranyzsinórzású. A tám-
ni.

méretei 86: 67 Cm.

1885. II. 3.

a. levattal 1891 VIII. 12-én kiadatott az
einek kiállitására (124/91)

Simkovics Imre

Magyar Múzeum
1925. II. 53, 444, 446-7
491-2.
1926. 48, 303
1927. 113, 430, 490
1928. 61, 63-64, 400,
404.

~~Jagost~~ (Frigyes), II-ik, lengyel király
arczk. III. 112. —

Sinkovics Jenő

szül. Budapesten 1895 ápr.
11. ág. ev. gmn. érettsz.
1918/19 II. másodéves mű-
vésznőv. képzőm. fönk.
1920/21. I-II. másodéves
Benkard Ágost

Hradiszkai nemesvárolyai VIII. 193.

4372

Fraenkel Gy. l. Frankel.

Frajzajzen l. Fleiseisen.

Francesco, ö. XIV. Zára.

Franciskowicz András, ö. 1720.

Francsek Imre, é. 1864 –.

Frangepán György, f. 17. + 1662.

Frangeš Róbert, 17. med. 1872 –.

Frank Kálmán, sz.

Frank Károly, f.

Frankel Gyula, f.

Frankel Ignácz l. Frankl.

Frankel Ingonár f.

Frankfurter Sámuel, ö. XVIII.

Frankl Ignácz, f. 1834 –.

Frankó Miklós, f.

Frantz Jakab, ö. + 1698.

Frantz Jakab, ö + 1757.

Simkovics Jenő

Szül. Budapesten 1893 ápr.
11. ág. ev. 8 gimn.
1913/14. I. első osztbeli mu-
vésznőv. Templeryi Tivadar
1913/14. II. első osztbeli
u. o.
(Szül. eve 1895 ápr. 11)

Magyar Könyvszemle VI. 105.

Kirchovics Jenő

Tavaszi Szalonban kitüntető elismerés

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Budapesten a Műemlékek Országos Bizottságának helyiségében 1934 évi szeptember hó 11-én.

Jelen vannak: dr. Gerevich Tibor elnök, tr. Szőnyi Ottó előadó, és dr. Kentivanyi Gyula titkár.

Dr Gerevich Tibor elnök ~~átadja~~ közli hogy ~~dr. Szőnyi Ottó előadónak~~ a nagymélt vall. és közokt. Minisztér Úr 1934-ben ~~szeptember~~ augusztus hó 30 kelt 21.465 szám

Simkovics Jenő

lásd

Revár XX 804. l.

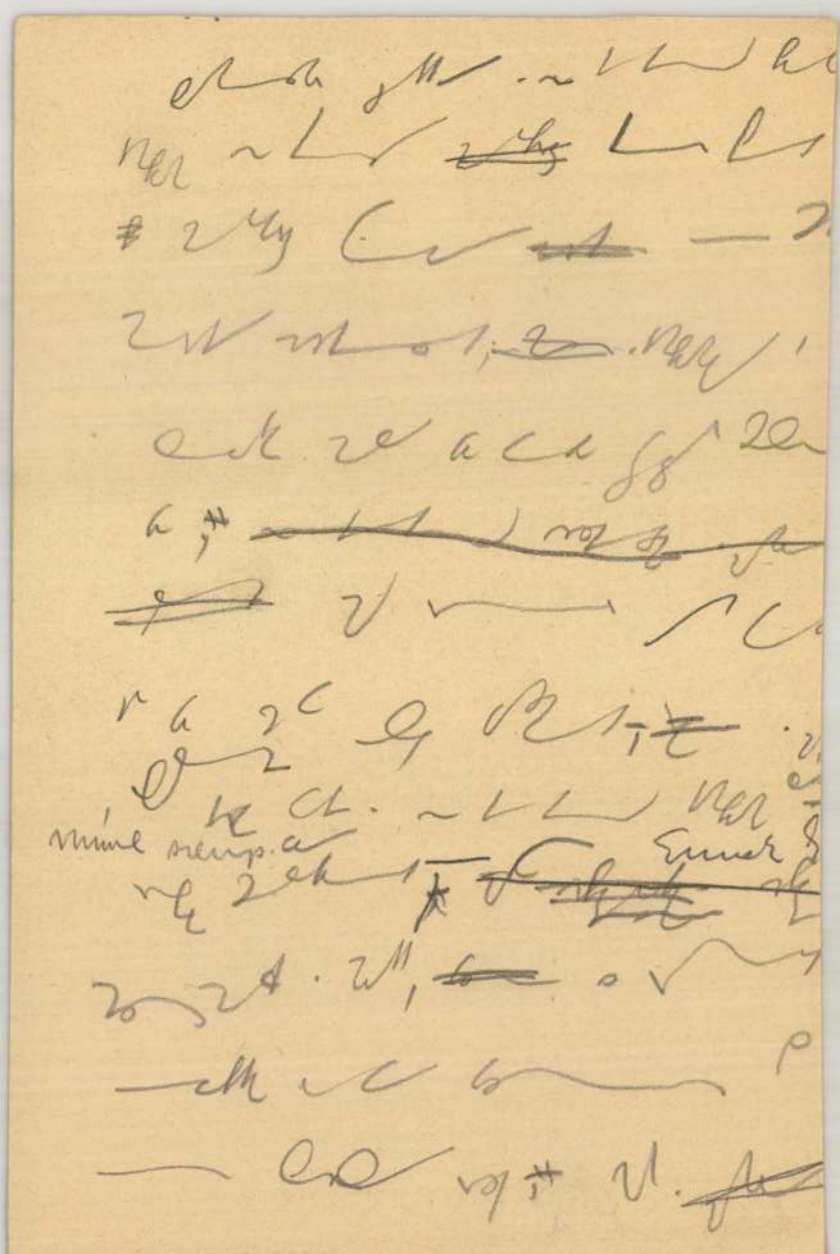

Simkovits Jenő

életrajz

irod.

Gókány 131. l.

T. 4821.

fordulva álló hülye képü őrszem-
agját látjuk, ki bécsi kedélyességgel
. A háttérben a schönbrunni messze-

n Vorposten.

. Lanzedelli Wieden Wienstrasse No 883.
es Nachdrucks.

.5 cm.

5

Simkovics Jenő

Lvód

Lyka Károly.

Művészeti Krónika

MAGYAR MŰVÉSZET

1929. 114. l.

Simkovics Jenő

Erőd

Elek Artur

Az uj magyar grafikai művészet.

Erdélyi Helikon

1930. január

13. l.

freskó mestere. Simone Martini kompozíció
megismétli Aquila János. Az almakeréki mes
jobb hazai emlékek nívóján álló stílussal oldotta
hogy az almakeréki freskókat Miklós festő, M
atyja, akire a fiúk egyik feliratukban büszkén
nem volt méltatlan a büszkén emlegetett Mi
hipotéziséhez a kellő bizonyítékok egyenlőre

Ugyancsak olasz hatásra, mégpedig Nico
mesterének hatására mutat a gecelfalvi szenté
evangelista jelképeket ábrázoltak. Genthon Ist
a rimabrezói Utolsó ítéletet és a Keresztről l
hatása alatt.

Az elszórt, XIV. század második felétől s
megemlíteni a mezőtelegdi kis gótikus temp
alapított — Utolsó ítéletet, magyar szenteket
utolsó évtizedében készült falképeket. A ne
ugyancsak Nagy Lajos korában készült és a
szenteket, sőt a következő korszak kedvelt tén
Végül a magyarfenesi falképeket, melyeken
stílusigazodás (Virx dolorum) is felismerhető

Nagy Lajos uralkodásának végén a Du
Aquila János, aki körül egész kis helyi isko
éveiben.

Aquila Jánosról aránylag elég sokat tudun
ő maga mondja el freskófeliratain. Ausztriából,
zik, neve után ítélve bevándorolt olasz családt

Simkovits Jenő

részt vett a Magyar Rézkarcolóművészek Egyesületének zürichi kiállításán.

Ungarische Graphik

Zürich 1924.

16. l.

Önarcképe, rézk.

repr. a

Katalogusban

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Simkovits Jenő

vészt vett az alábbi
kiállításon Philadelphiá-
ban.

Fourth 1930.

Sinkovits Jenő

grafikus

részt vett az olasz

kiállításon

the Cleveland 1931

Simkovits Tarján

Jenő

szül. 1895

10 művel vett részt
a lembergi magy. graf-
kiállitáson

vród

Tow 1935

Szinkovits - Tarján

Jenő

szül. 1895

10 műve az oslói

magy. gyűjteményben

volt

Ungarsk 1934

Simkovics Jenő

l.

Lykeakkiall

93. l

Garibaldi a fogságban.

Az Aspermonténál megseb
ságban a terem közepén álló
tan ülve van ábrázolva, a mi
vassa. Hátrafésült haja, baj
gyült. Kabátja piros és taka
mellett, a melyre a rojtos t
van, mig a teremben balról e
és asztal köti le figyelmünk
kanál és könyv képeznek csop
jobbról ajtó nyilik. Jelzése
alól jobbra: Gio: Robert

Aquarell, [redacted] ov

Szn. 9
385-9

Simkovics Jenő

l.

Dévy 1927

12,100 l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Simkovics Jenő,

tarjáni

Thieme-Becker

XXXI. 46 d.

(Lyka)

ABE LIBRARY

Simkovics Jenő

grafikus

lásd
z
Tarjáni Jenő
alatt is

HARMINCZKILE

érzés egyedül nekivágni azoknak a sötét sikátoroknak. Menni a gyérvilágitásu utcalabirintusokban, ahol még a saját lépésünk is barátságtalanul koppan az éjszakában. Hát még azoknak a szenvedélyes szigonyutcai dohányosoknak léptei, akik ezekben a kapuzárás utáni órákban szokták megállitani a járókelőket azzal a sötéten udvarias

dern uj bér
forttal. Ugy
házak roman
hirnöke. A
Romanelli-ut
rágágyai illa
utcába, ujab
min-utca. A

i!

ozott 1 segéd-
orozott 2 II.
zói;
rozott 2 sta-
rozott 1 sta-
orozott 4 II.
kba sorozott
orozott 1 fő-
orozott 2 II.
zott 1 segéd-
sorozott 1
sorozott 3
elői;
zott 7 könyv-
sorozott 13
rozott 1 mu-
kba sorozott
kba sorozott
zott 2 erdő-
rozott 1 II.
zott 1 segéd-
ozott 1 köz

a IX. fizetési osztályba sorozott 4 adószedő II. osztályu főtiszti;
a XI. fizetési osztályba sorozott 10 adószedő II. osztályu tiszti;
a XI. fizetési osztályba sorozott 2 pénztári II. osztályu tiszti;
a VI. fizetési osztályba sorozott 2 gazdasági II. osztályu főfelügyelői;
a VII. fizetési osztályba sorozott 4 gazdasági felügyelői;
a IX. fizetési osztályba sorozott 15 gazdasági II osztályu tiszti;
a IX. fizetési osztályba sorozott 1 kertészeti II. osztályu főintézői;
a XI. fizetési osztályba sorozott 1 kertészeti II. osztályu intézői;
a IX. fizetési osztályba sorozott 3 kezelőfőtiszti;
a XI fizetési osztályba sorozott 6 II. osztályu kezelőtiszti;
a IX. fizetési osztályba sorozott 6 főgondozónővéri;
a XI. fizetési osztályba sorozott 8 II. osztályu gondozónővéri állásra.

Valamennyi állásra *október 16-án déli 12 óráig* lehet pályázni a főpolgármesteri, illetve a polgármesteri hivatalban.

Azoknak, akik juniusban a fogalmazói állásra pályáztak, ujabb pályázatot nem kell beadniok, mert beadványukat továbbra is érvényesnek tekintik.

Idegen szemmel...

Ward Price-nak, a neves angol publicistának ezek a megállapitásai a *Daily Mail*-ben Budapestről:

— Budapest ma az egyetlen főváros Európában, amely *a háboruelőtti idők gondtalan életének illuzióját nyujtja* cigányzenéjével, mulatató kabaréival, vi-

MDK

Simkovits Jenő festőmüv.

Öreg bácsi, festm.

Nagy Madonna, "

"

Ernst Muz. 92. csop. kiáll. ~~192~~ 1927, okt.

~~8 l.~~

8 l.

Esztergom /Komárom/

Kossuth Lajos-utca 25. Szaksze
Szálloda, egyemeletes, 2+1 ka
Földszinten egyik kapu elfalaz
1870 körül.

/Esztergom V és MV. Bp. 1951,

MDK

Simkovits Jenő festőmüv.

Kis Madonna, festm.

Ház kutgémmel, "

Zsuzsanna és a két öreg, "

Ernst Múz. 92. csop. kiáll. 1927. okt.

8 l.

8 l.

homlokzati toronnyal, csigás orommal,
ebestyén esztergomi szobrász angyal-
ı, tőle jobbra vörösmárvány árvíztábla
~~, sok görbülettel~~. Szentélykupola fres-
ti festő müve: Szent Pál lefejezése,
nos: Szt. Péter és Pál apostolok /1896/
Mihály arkangyal szobrával, valószinü-
ül. Sz. Mária kápolnában régi kegyszo-
temploma és kolostora - IV. Béla temet-
ek Ignác pesti épitőmester, 1757-1762

908, 53 l, képe 434 l — Balogh Albin: Törté-
sztergom, 1936, 18-20 l — Pálinkás László:
nlékei: Bp. 1937, 40-48 l — Esztergom Vé

MDK

Simkovits Jenő festőmüv.

Önarckép, festm.

Szeles nap, "

Felhők, "

Ernst Múz. 92. csop. kiáll. 1927. okt.

8 l.

Esztergom (Komárom

Ovoda-utca 8. Ház, egyemeletes

(Esztergom V és MV. Bp. 1951, Tbl)

MDK

Sinkovits Jenő festőmüv.

Önarckép, festa.

Dávid és Góliát, "

Idyll, "

Ernst Muz. 92. csop. kiáll. ~~192~~ 1927, okt.

~~8 l.~~

8 l.

Es tergom (Komárom)

Kossuth Lajos-utca 42. Packh Jáno
koru folyosókkal. Épitette Packh
ebben gyilkolták meg. Erősen átal

(Mucsy András, 1955)

SIMKOVITS JENŐ, festő

A Pécsi Modern Magyar Képtár 343 darabból álló Kunvári gyüjteményének jegyzéke.
Festmények, grafikák.
280./.-SIMKOVITS JENŐ,- Önarckép, /1928/.-Mészkarc, 7+ 12 cm.-Ltsz.68.697.10.-309.old.

KOMVARY FERENC: A Modern Magyar Képtár története
Uj szerzemények II. 305.old.

A Janus Pannonius Múzeum Evkönyve, XIII.-1968.
Pécs,-1971.

Légrády nyomda r.-t., Budapest. (Igazgató: Kertész Árpád.)

ERNST LAJOS ÉS LÁZÁR BÉLA

AZ ERNST-MÚZEUM KIADÁSA
BUDAPEST, 1927. OKTÓBER HÓ

Simkovics Jenő

festő

koll. kiáll.

Ujság. 1930. nov. 7.

(e.a.: A Nemzeti Szalon csoportkiállítása.)

capu kompozíciójára emlékeztető
második oldalsó lapját ülő griff-
k szimbólikája és együvétartozása
c után kétségtelen. Ami viszont
folyamatát illeti, az esztergomi
ı kettő között.
képes összefüggéseknek ily össze-
ri darabnál egyáltalában nem hat
z a magától értetődöttség, mellyel
antik, kelet-bizánci, keresztény)
képzetrétegekből származó jel-
képszerkezeti sémában fonódnak
ő lehet az egész magyarországi
tlennek látszó összefüggések el-
alúan kiemelt megegyezések alap-
a vezethet. A történeti faktum
egyöntetű, ahogyan módszertani
konstitutív tartozékok sokasága
vak, lombard kőfaragóhagyomá-
ések, délfrancia stíluskapcsolatok)
y átütőnek képzelt jelszó (teszem
ili emlékekre nézve), milyeneket
evéssé megáldott szerzők újabban

n alkotással van dolgunk, mely
rországi románkori építészet forrá-

Sinkovics Jenő,
tarjáni

lásd

Tarjáni Sinkovics
Jenő alatt is.

24/a

a leletek és szövegek átfogóbb
zen határozott okozati viszony-
mint egy homogén világnézet
mán klasszicizmus fogalmával
a megváltozott szellemi helyzet
mástól a 12. és a 13. század
k világos megrögzítése nélkül
an csak annak látszik, aminek
ában mostanáig szerepelt és
is tartják : átmeneti stílusnak.
endezett elemek — míg csupán
ük zsinórmértékül — semmiféle
nem árulnak el, ha az adat-
rszellem fogalmát nem állítjuk
jelenségek korántsem felületi
urájával csak véletlen viszony-
n lényeges, az egész korszak
tő tünetekről van szó.
nán formavilágba három külön-
k kultúrromoknak« folyamatos,
k alávetett utóhatása, minden
rodalmi hagyomány és harmad-
negújuló befolyása. Ez utóbbi
eltételnél elképzelhető, vagyis
fajta maradványokat valóban
e terület lakossága a szükséges
re és így az elsajátításra. Adolf
ben különösen buzgó volt.[104])
an a Wartburgi könyvtárban
a túlgazdag motívum'incsre.

Simkovics Jenő

Nervi. Galleria d'Arte Moderna Principe Oddone. Sámson c. mű.

Poglayen-Neuwall, Stefano: Itinerario per i turisti ungheresi. Roma, 1942. 38. l.

Simkovics Jenő

festő

Tájkép, rézk.

Kirúzsi rézk.

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1926.

Simkovics Jenő

1926. kitüntetés

elismerés

Tavaszi Szalon

Simkovics Jenő

Kiáll.

Nemzeti Szalon

1930. nov.

Föv. képt.

Sámkovits Jenő

festő

l.

Ernst Múzeum kiáll

135. n.

1932. dec.

ármegye.

olna.
m.

m.
plom.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Simkovics Lajos
építész

László

Brestyánszky Tibor
alatt

C) Mily más módokat lehet ajánlani a kongresszusnak a fentiek szerint kitűzött cél elérésére?

D) Mi a vélemény a nyilvános tervpályázatok útján elért eredményről az építészetet mint művészetet illetőleg?

E) Az 1911. évi római nemzetközi kongresszus által közzétett előírások betartásának ellenőrzése sikerrel reábízható-e a „Comité Permanent des Congrès Internationaux des Architectes"-re?

Ha nem, melyik más létező vagy alakítandó szervezetre lehetne ezt a feladatot reábízni?

II. kérdés.

Az építészi cím törvényes védelme.

A) Az 1911. évi római kongresszus 2-ik ülésében az építészi címet illetőleg kimondott javaslatokat azóta Magyarországon általánosságban elfogadták-e?

B) Magyarországon védi-e már a törvény az építészi címet és hivatást?

Ha nem, van-e már erre vonatkozólag törvényjavaslat?

C) Mily eszközökkel mozdíthatná elő a nemzetközi építész-kongresszus a kívánt előírások elfogadását és életbeléptetését?

D) A szakmabeli elméleti és gyakorlati nevelés ágazatai a következők:

Elméleti téren:

a) Ipari szakiskolákban.
b) Technikai főiskolákon.
c) Szépművészeti akadémiákon.

Gyakorlati téren:

d) Működés az építés helyszínén.
e) Gyakornoki működés építészi irodában.

Az elméleti és gyakorlati szakoktatás felsorolt ágazataiban mik volnának azok a feltételek, melyek az építészi cím elnyeréséhez vezetnek?

Az építészi oklevél kiadása előtt mily hosszú tanulmányi időt kell megkövetelni a szakoktatás felsorolt ágazataiban?

E) Kívánatos-e korlátozni az évenként kiadható építészi oklevelek számát?

F) Mily törvényes szövegezést lehetne ajánlani a védett cím közelebbi meghatározására?

III. kérdés.

A szerzői jog védelme.

A) Milyen a helyzet Magyarországon a szerzői jog védelmét illetőleg?

B) Elfogadta-e a magyar törvényhozás teljes egészében a „Convention de Genève"-t?

C) A jogosulatlan tervutánzások gyakoriak voltak-e a század kezdete óta?

D) Vannak-e e kérdésre vonatkozó javaslatok, melyeket a kongresszus magáévá tehetne?

IV. kérdés.

A tervező és művezető építész, valamint az építést végrehajtó építőmester viszonya.

A) Meg vannak-e bízva Magyarországon az építészek a városi lakóépületek nagyobb részénél a tervezéssel és az építkezés ellenőrzésével?

B) Ha nem, mi az oka, hogy ki vannak zárva ezen munkálatokból?

És milyen intézkedésekre volna szükség, hogy az építészek ily munkákkal megbízassanak?

C) Az építőmesterek által végzett tervezési munkák kielégítő eredményt mutatnak-e?

Véleményt kér a kongresszus az ilyen tervezési munkákról azok művészi, technikai és gazdasági értékét illetőleg.

D) A tervező építész és az építőmester helyzete között a jövőben is határozott megkülönböztetést kell-e tenni és e tekintetben az építészek egyesületeinek és szövetségeinek mily intézkedéseket kell életbeléptetniök?

V. kérdés.

Az építészet művészi fejlődése 1900 óta.

A) A kongresszus áttekintést kér az építészet fejlődéséről Magyarországon a jelen század kezdetétől fogva és pedig — amennyiben a helyi viszonyok ezt indokolttá teszik — az alábbi két nézőpontnak szembeállításával:

a) Fejlődés közvetlen kapcsolatban a történelmi stilusokkal és tipusokkal.

b) Szabad fejlődés, mely nem kapcsolódik közvetlenül a korábbi stilusokhoz, mint például a „l'Art Nouveau", „Esthétique libre" iskolái stb.

B) Véleményt kér a kongresszus arról, hogy a fenti fejlődések társadalmi és gazdasági eszméknek és elveknek vagy más befolyásoknak következményei-e?

A kongresszus rendezését a „Section des Pays Bas du Comité permanent des Congrès Internationaux des Architectes" (Amsterdam, Vondelstraat 19) végzi és kilátásba helyezte, hogy a kért részletes programmpéldányokat rövid időn belül meg fogja küldeni.

Tájékozásul közli a „Section", hogy minden ország csak egy-egy munkálatot küldhet be a tárgyalásra kitüzött öt kérdés mindegyikére.

Egy-egy munkálat nem tartalmazhat többet mint ezer szót, beleértve a körülbelül 50 szóra terjedhető összefoglalást is.

A munkálatok beküldését folyó évi június hó 1-re kérik, mert azokat még sokszorosítani és minden kongresszusi tagnak előre megküldeni szándékoznak.

Sajnos, hogy a kongresszusra való meghívás a holland konzulátus útján ily későn került hozzánk, mert most már — az idő rövidsége miatt — alig lesz lehetséges, hogy a tárgyalandó kérdésekre munkálatokat küldjünk be.

A rendező-bizottság kéri a szakegyesületeket, hogy a kongresszuson vetített képekben mutassák be az építészet fejlődésének különböző mozzanatait, országukat illetőleg.

K. Virágh Andor.

A gépészeti-, és elektrotechnikai szakosztály elnökválasztása. Minthogy *Orphanides János*, akit az ezidei közgyűlés az Egylet alelnökévé választott, a szakosztályi elnökségről lemondott, a működő bizottság május hó 18-án tartott ülésén utódjául *dr. Szabó Gusztáv* műegyetemi ny. r. tanárt jelölte, akit a szakosztály május hó 21-iki ülésén egyhangulag szakosztályi elnökké választott.

A vegyészmérnöki szakosztály 1927 április 9-i ülésén *Bartha* Andor tartott számos bemutatással élénkített előadást *„Mérges gázok elleni védőkészülékek használata a laboratóriumban és iparban"* címmel. Közlönyünk később bővebben ismertetni fogja.

Barna János, sz. o. jegyző.

A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei.

A Kamara ez évi rendes közgyűlésére minden kamarai tag levélben kapja meg a nevére kitöltött, szavazószelvényekkel ellátott és a szükséges mellékletekkel felszerelt egyéni meghívóját. A kamarai választásnál *szavazni csak az egyéni meghívónak a kamara által névre kitöltött és lebélyegzett szavazószelvényével lehet.* Tehát a Közlöny 19—20. számához mellékelve volt meghívó üres szavazószelvényével nem lehet szavazni.

A Mérnöki Kamara választmányának (71.) üléséből. A választmány 1926. évi május hó 20-án tartott ülésében tárgyalta a m. kir. igazságügyminiszter úr által az 1908: XXXIX. törvénycikkben szabályozott birtokrendezési ügyekre vonatkozó szabályok módosítása és kiegészítése tárgyában kiadandó rendelettervezetet és megállapította a Kamara állásfoglalását a rendelettervezetre vonatkozólag. Megállapította az 1926. évi zárószámadásokat és az 1927. évi költségvetést. Tárgyalta a közgyülésre benyujtott indítványokat; végül fegyelmi és folyó ügyeket.

A Kamara új tagjai. A Budapesti Mérnöki Kamara választmánya által felvett alábbi tagokra a törvényes határidő alatt fellebbezés nem adatván be, ezek felvétele jogerőre emelkedett. Új tagok tehát 1927 május 30-tól.

Czenner István mérnök, Budapest, VII, Gizella-út 19/b. — *felsőalmási Fábry* Sándor mérnök, Budapest, II, Margit-rakpart 54. — vitéz *Gálocsy* Zsigmond vaskohómérnök, Budapest, II, Lógody-u. 62. — *Haag* Dezső gépészmérnök, Budapest, IX, Boráros tér 1. — *Hermann* István építészmérnök, Budapest, VII, Wesselényi u. 17. — *Huber* Miklós építészmérnök, Budapest, IX, Páva-u. 32/b. — *Klein* István mérnök, Budapest, V, Berzenczey u. 26. — *Miszory* Ferenc mérnök Dombóvár. — *Nádray* Zoltán mérnök, Budapest, X, Juranics-telep 488. — *Oberth* Zsigmond erdőmérnök, Budapest VII, Nefelejts-u. 48. — *Ordódy* Győző gépészmérnök, Budapest, IV. Bástya u. 7. — *Pálffy* Gyula mérnök, Budapest, IX, Erkel-u. 20. — *Pfeiffer* Ignác vegyészmérnök, Budapest, I. Budafoki út 9—11. — *Sarlay* József erdőmérnök, Letenye. — *Schmid* István erdőmérnök, Szőllősgyörök. — *Simkovics* Lajos építészmérnök, Budapest, X, Apaffy-utca 80. — *Simon* László mérnök, Budapest, II. Zárda-u. 45. — *Székely* Lajos bányamérnök, Tokod, Altáró 123. — *Weichinger* Károly építészmérnök, Budapest, IX, Kinizsi-u. 31. — *Weiszberger* Ferenc vegyészmérnök, Budapest, III, Lajos u. 55.

A Kamara postatakarékpénztári cheque-számlájának száma: 28.844.

A Kamara telefonszáma: József 382—85.

Kedd, augusztus 30.
Rotterdamban. Reggel 9 órakor: Indulás Rotterdamba.
Délelőtt 10 órakor: Második érdemleges ülés.
Délután 1 órakor: Lunch.
Délután 2—5-ig: A város és a kikötők megtekintése autóbuszokon és hajókon.
Délután 5 órakor: A város vezetősége fogadja a kongresszus tagjait a városházán.
Este. Visszautazás Hágába.
Szerda, augusztus 31.
Hágában és Delftben. Reggel 9 órától délig: Hága városának megtekintése. Lunch a *Wittebrug* hotelben.
Délután 2 órakor: Indulás Delftbe villamos közúti kocsikon. A város megtekintése.
A delfti egyetem fogadja a kongresszus tagjait.
Visszautazás Hágába.
Este 9 órakor: Hágában tűzijáték Ő Felsége a királynő születésnapja alkalmából.
Csütörtök szeptember 1.
Amsterdamban. Reggel 9 órakor: Indulás Amsterdamba vonaton.
Harmadik érdemleges ülés.
Délután 1 órakor: Lunch.
Délután 2 órakor: Negyedik érdemleges ülés.
Este 9 órakor: A holland építészek egyesülete fogadja a kongresszus tagjait.
Péntek, szeptember 2.
Amsterdamban. Reggel 9 órakor: A város és a kikötők megtekintése autóbuszokon és hajókon.
Délután 1 órakor: Lunch.
Délután 2 órakor: Az új városrészek megtekintése.
Szombat, szeptember 3.
Amsterdamban és Hilversumban. Reggel 9½ órakor: Az amsterdami új városrészek megtekintése.
Délben. Indulás Hilversumba vonaton.
Délután 1 órakor: Lunch.
Délután 5 órakor: A város vezetősége fogadja a kongresszus tagjait a városházán.
Indulás vissza Amsterdamba vonaton.
Este 8½ órakor: Díszhangverseny.
Vasárnap, szeptember 4.
Kirándulások Amsterdam környékére.
Este 7½ órakor: Búcsú-bankett.

A kongresszuson tárgyalandó kérdések.

I. kérdés.

Nemzetközi építészeti tervpályázatok.

A kongresszus intéző bizottsága e kérdés tárgyalásánál alapul veszi azokat a határozatokat, melyeket a nyilvános építészeti tervpályázatok nemzetközi bizottsága Párisban 1908-ban hozott a nemzetközi építészeti tervpályázatokra vonatkozólag.

Ezek a határozati javaslatok, melyeket a Rómában 1911-ben tartott X-ik nemzetközi építész-kongresszus is magáévá tett, a következők:

1. Nemzetközi tervpályázatot csakis kivételes és a nemzetköziséget tényleg megkívánó esetekben kell hirdetni.

2. A nemzetközi tervpályázat vagy nyilvános, melyen minden építész résztvehet, vagy pedig zárt pályázat, melyen csak az erre felszólított építészek vehetnek részt.

A zárt tervpályázatot a jurynek a bírálat befejezése után végérvényesen el kell dönteni.

A nyilvános tervpályázatnál célravezető, ha a pályadíjnyerteseket újabb zártkörű tervpályázatra felszólítják.

3. A nemzetközi tervpályázat feltételeinek minden pályázóra nézve egyenlőknek kell lenniök.

A tervezési programmban előírtakon felül benyujtott tervet vagy mintát nem szabad figyelembe venni. Az ily felesleges terveket vagy mintákat nem kell kiállítani.

4. A programmnak határozott kifejezésekkel kell előadnia a pályázati feltételeket és nem szabad feltételes kívánságokat tartalmaznia.

5. Zárt pályázatnál a programm lehet nagyon részletes és a tervnek teljes magyarázatát tartalmazhatja.

Nyilvános pályázatoknál a programmnak általános kifejezésekkel kell tárgyalni a műszaki követelményeket s a rajzoknak számát és méretarányát arra a minimumra kell korlátoznia, mely a tervrajzoknak a jury által való megérthetéséhez szükséges. A nyilvános tervpályázat jeligés, titkos pályázat legyen; zárt pályázatnál a terveket a pályázóknak alá kell írniok.

A pályázók részéről a titkosság megsértésére irányuló minden kísérlet a pályázatból való kizárást vonja maga után.

6. Megismételt pályázatnál a második zártkörű pályázatra csakis az első nyilvános tervpályázat díjnyerteseit szabad felszólítani.

7. Nemzetközi tervpályázat programmját minden országban lehetőleg egyidejüleg kell közzétenni és a pályázóknak rendelkezésére bocsátani.

Az előírt határnapon el nem küldött pályaterveket a pályázatból ki kell zárni. A feladás időpontjára nézve a kelettel ellátott postai lebélyegzést kell hitelesnek venni.

8. A programmot gyakorlott építészek közreműködésével kell összeállítani. A tervezési programm közzététele francia nyelven történik.

9. A juryt a pályázatot hirdető hatóság nevezi ki; kívánatos, hogy ez a hatóság az idegen jury-tagok kinevezése tárgyában előzetesen a nemzetközi építész-kongresszusok állandó bizottságával lépjen összeköttetésbe. A juryt úgy kell összeállítani, hogy minden tagja más országból való építész legyen; annak az országnak, melyben a nemzetközi pályázatot hirdetik, szintén egy taggal kell magát a juryben képviseltetnie.

A pályázatot hirdető hatóság abból a célból, hogy az eljárás szabályszerűségét biztosítsa, egy tisztviselőjét rendeli ki a bíráló-bizottság ülésein való elnöklésre; az elnöki tiszt ellátására kirendelt e tisztviselőnek szakkérdésekben sem tárgyalási sem szavazati joga nincsen. A bíráló-bizottság tagjai magával azzal a ténynyel, hogy a bizottsági tagságot elvállalják, egyben elismerik, hogy a pályázatban anyagilag nincsenek és nem is lesznek érdekelve, sem közvetlenül sem pedig közvetett úton.

10. Nemzetközi pályázatoknál, különösen pedig az előzetes, tájékoztató tervpályázatoknál kívánatos, hogy az előirányzati költség ne legyen szűken megszabva, s így a pályázók művészi felfogásának bizonyos szabad mozgás biztosíttassék. Az esetben, ha a pályaterv megvalósításához rendelkezésre álló összeg nagysága meg van határozva, a programmnak tartalmaznia kell a hozzávetőleges költségelőirányzáshoz szükséges alapelemeket, hogy a pályázatot hirdetőnek egyöntetű alapon végzett költségszámítások álljanak rendelkezésére.

11. A szétosztandó díjak összegét, az előirányzati költség százalékaiban kifejezve, a következőképen kell megállapítani:

2,500.000 frank költségig	2½%
2,500.000—5,000.000 frankig	2%
5,000.000 frankon felül	1½%

Mint elvet kell elfogadni, hogy a terv megvalósításával az első díjat nyert építészt kell megbízni, és pedig a pályázatot hirdető országban érvényben lévő feltételek mellett.

A pályadíj összegét az építészi tiszteletdíjból levonni nem szabad.

Ha a pályázatot hirdető fentartja magának a jogot, hogy a terv megvalósításánál az első díjat nyert építészt mellőzhesse, ez esetben a programmnak a kártalanítás feltételeit is tartalmaznia kell.

Ugyanilyen kártalanítás illeti meg az első-díj nyertest, ha a terv egyáltalában nem kerül megvalósításra.

Mindenesetben érvényben marad a pályázóknak művészi szellemi tulajdonjoga úgy tervükre, mint az épületre vonatkozólag, mely utóbbi nem más, mint a tervnek reprodukciója.

12. Végérvényes döntés után a pályaterveket alkalmas helyen és megfelelő hosszú időtartamra ki kell állítani, hogy a pályázóknak alkalmuk legyen azokat megtekinteni. A tervek közszemlére tételét a szaklapokban előre hirdetni kell.

Ha nyilvános tervpályázat eldöntése után a pályadíjnyerteseket újabb pályázatra szólítják fel, úgy az összes terveket le kell pecsételni és meg kell őrizni a szükebbkörű pályázat eldöltéig, s azután mindkétrendbeli terveket egyidejüleg kell kiállítani. Ily esetben a nyilvános pályázat díjnyertesei vázlataikat lemásolhatják s ezeket a szükebbkörű pályázatra beadandó végleges terv kidolgozásánál felhasználhatják.

A jury által szerkesztett jegyzőkönyvet teljes szövegében s az odaítélés indokolásával együtt még a tervkiállítás megnyítása előtt közé kell tenni és az összes érdekelteknek tudomására kell hozni.

Az 1—12. pontok alatt közölt határozati javaslatokra vonatkozólag a kongresszus intézőbizottsága az alábbi kérdéseket teszi fel:

A) Miként tartják be Magyarországon a szóbanforgó javaslatokat az 1911-i nemzetközi kongresszus óta?

B) Ha nem tartják be, mik azok az akadályok, melyeket e tekintetben még le kell győzni, például a következő pontokra nézve:

a) A jurynek olyan összeállítása, hogy abban többségben az építészek legyenek, kik a programm összeállítását is végzik.

(Ha a juryben az építészek nincsenek többségben, úgy megengedhető, hogy a műszaki és művészeti szempontból való tervosztályozást külön e célra felkért építész vagy építészek végezzék, feltéve, hogy a nagy bírálóbizottság, mely ez esetben a pályázatot hirdető hatóságnak képviselője, az építészeti szempontból gyakorolt szóbanforgó bírálatot érintetlenül elfogadja.)

b) Nyilvános tervpályázat esetén előzetes kimondása annak, hogy a pályadíjnyerteseket újabb szükebbkörű tervpályázatra kötelezik.

c) A díjak odaítélésében az 1908. évi párisi „Réglement" előírásainak megfelelő eljárás.

Elnök az Egylet könyvtára számára a *Chemisches Zentralblatt, Petroleum, Comptes Rendus, Zeitschrift für Technische Physik, Journal of Chemical Industry London* és *Journal of Industrial and Engeneering Chemistry New-York* folyóiratok beszerzését javasolja.

Elnök bejelenti, hogy az Egylet 60 éves jubileumára emlékkönyvet óhajt kiadni és a vegyészeti rész szerkesztésére *Ilosvay* Lajos dr., *Sigmond* Elek dr., *Schafarzik* Ferenc dr., *Ferentzy* József dr., *Dorogi* Lajos dr. és *Vásárhelyi* László dr. tagokat ajánlotta.

Végül felhívja az elnök a szakosztály figyelmét a *Magyar Anyagvizsgálók Egyesületére*, amely most szerveződött újjá. Kívánatosnak tartja, hogy a szakosztály tagjai minél nagyobb számmal vegyenek részt ezen egyesület életében.

Új tagjaink. Fölvette a választmány 1927. évi április hó 27-én tartott 668. (rendes) ülésén. *Rendes tagok: Barnabás* Béla, *Bodnár* Imre, *Cserta* László, *Ebneth* Gyula, *Frey* Pál, *Gábori* Béla, *Gruy* Frigyes, *Hehn* Sámuel, *Hevessy* Sándor, *Hosztiák* János Cyrill, *Hüttner* Vilmos, *Ivancsó* Bertalan, *Köröndi* Ödön, *Kövessy* Győző, *Schlesinger* Sándor, *Szilber* Béla, *Thurner* Béla. *Ideiglenes tag: Győri* István. *Rendkivüli tag: Krempels* József.

Felhívás. A Magyar Ipari Szabványosító Bizottság felkérésére felhívjuk azon tagtársainkat, akiknek külföldi nyelvismereteik vannak és svéd, norvég, dán, finn, lengyel, cseh, orosz vagy japán nyelven írott szakközleményeknek magyar nyelvre való fordítására vállalkoznak, ily munkák elvégzése céljából Egyletünk titkári irodájában jelentkezni szívesked-jenek.

Magyar előadó Toulouseban. A francia műszaki főiskolák bajtársi egyesületének szövetsége abból az alkalomból, hogy a nem benzinnel működő automobilok egész Franciaországon keresztülvivő demonstratív túraútja Toulouseban propagatív bemutatást rendezett, az itteni egyetem elektrotechnikai intézetében is szervezett előadásokat. Az előadók sorában egyik magyar diák, *Dóczi* Lajos, az egyetem hallgatója is szerepelt a következő felolvasással: Nyersolajjal, ipari gázokkal és acetilénnel hajtott járművek szereplése és átalakítása.

A Budapesti Mérnöki Kamara közleményei.

A Budapesti Mérnöki Kamara 1927. évi rendes közgyűlését június[1] hó 10—12. napjain tartja. A közgyűléshez intézendő önálló indítványokat május hó 11-én déli 12 óráig kell a Kamara titkáránál írásban benyujtani.

A Budapesti Mérnöki Kamara választmányának 69. üléséből. A választmány 1927. évi április hó 29-én tartott ülésében tudomásul vette, hogy a Mérnöki Kamara a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarát fennállásának 75. jubileuma alkalmával üdvözölte. Tárgyalta az iparban és a vállalatokban foglalkoztatott gyermekek, fiatalkorúak és nők védelméről szóló törvénytervezetet, amely ellen a Kamara részéről nem merült fel észrevétel. Megállapította az 1927. évi rendes közgyülés napirendjét. Elfogadta a gyáripar képviseleteivel a mérnöki munkafenntartásról folytatott tárgyalások eredményeit, azzal a kivétellel, hogy a tervezetben foglalt pénzértékhatárok törlését határozta el, az energiaértékhatárokat pedig egyes ipari csoportoknál túlságosan magasaknak találta.

Hozzájárulását adta ahhoz, hogy a tervező építészek részéről az építészi tervezés és az építőmesteri kivitelezés szétválasztására indított mozgalomból folyólag beérkező nyilatkozatokat a Kamara irodája elfogadhassa, nyilvántarthassa és az érdeklődőknek kívánatra bemutathassa, továbbá, hogy a mozgalomban réztvevők a Kamara hivatalos lapjában magánközleményként közléseket tehessenek.

Megállapította, hogy a Kamarának ezidőszerinti elhelyezése sem a Kamara, sem pedig a Mérnök-Egyesület szempontjából nem tekinthető kielégítőnek és véglegesnek. Mindkét testület szeme előtt egy nagyobbszabású mérnökszékház építésének gondolata lebeg, amelyben valamennyi mérnök- és építésztestület otthont találhat. Ez a gondolat egyes kamarai megbeszéléseken, másfelől a Mérnök-Egylet márciusi választmányi ülésén és a legutóbb lefolyt közgyűlésén is kifejezésre jutott.

Ezzel összefüggően gondoskodni kell a Kamara törvényszerű segélyalapja javára a tagdíjak behajtása után befolyó összegeknek megfelelő biztos elhelyezéséről. A választmány elhatározta, hogy e kérdések megoldásának szükségességét és sürgősségét a közgyűlésen megválasztandó új vezetőség figyelmébe ajánlja.

[1] A Közlöny 14—16. számában május második felére jelzett összehívás helyett.

A választmány egyebekben tagmozgalmi, gondnoki, fegyelmi, kihágási és folyóügyeket tárgyalt.

Hirdetés tagfelvételről. A Budapesti Mérnöki Kamara választmánya 1927. évi április hó 29-én tartott ülésében az alább felsorolt kérelmezőket a Kamara tagjai sorába felvette: *Czenner* István, sz. 1892, okl. mérnök, Budapest, VII, Gizella-út 19/b. — *felsőalmási Fábry* Sándor, sz. 1895, okl. mérnök, Budapest, II, Margit-rakpart 54. — *vitéz Gálócsy* Zsigmond, sz. 1892, okl. vaskohómérnök, Budapest, I, Logodi-utca 62. — *Haag* Dezső, sz. 1896, okl. gépészmérnök, Budapest, IX, Boráros-tér 1. — *Hermann* István, sz. 1900, okl. építészmérnök, Budapest, VII, Wesselényi-utca 17. — *Huber* Miklós, sz. 1876, építőmester, Budapest, IX, Páva-utca 32/b. 70. §. — *Klein* István, sz. 1897, okl. mérnök, Budapest, V, Berzenczey-utca 26. — *Miszory* Ferenc, sz. 1883, okl. mérnök, Dombóvár. — *Nádrai* Zoltán, sz. 1900, okl. mérnök, Budapest, X, Juranics-telep 488. — *Oberth* Zsigmond, sz. 1896, okl. erdőmérnök, Budapest, VII, Nefelejts-utca 48. — *Ordódy* Győző, sz. 1893, okl. gépészmérnök, Budapest, IV, Bástya-utca 7. — *Pálffy* Gyula, sz. 1898, okl. mérnök, Budapest, IX, Erkel-utca 20. — *Pfeifer* Ignác, sz. 1867, okl. vegyészmérnök, Budapest, I, Budaföki-út 9—11. — *Sarlay* József, sz. 1896, okl. erdőmérnök, Letenye. — *Schmid* István, sz. 1897, okl. erdőmérnök, Szőllősgyörök. — *Simkovics* Lajos, sz. 1896, okl. építészmérnök, Budapest, X, Apaffy-utca 80. — *Simon* László, sz. 1901, okl. mérnök, Budapest, II, Zárda-utca 45. — *Szekely* Lajos, sz. 1895, okl. bányamérnök, Tokod, Altáró 123. — *Weichinger* Károly, sz. 1893, okl. építészmérnök, Budapest, IX, Kinizsi-utca 31. — *Weiszberger* Ferenc sz. 1893, r. t. techn. vez. igazg., Budapest, III, Lajos-utca 55. 70. §.

A felvételről szóló értesítés 1927 április 30-án kifüggesztett *Nevezettek felvétele ellen* a Mérnöki Rendtartás 9. §-a értelmében a kifüggesztéstől számított 30 nap alatt — tehát 1927. évi május 30-án déli 12 óráig — *a Kamara bármely tagja élhet fellebbezéssel a Mérnöki Tanácshoz.* A fellebbezés kellően felbélyegezve a Kamaránál nyujtandó be, annak címére küldendő.

A Kamara új tagjai. A Budapesti Mérnöki Kamara választmánya által felvett alábbi tagokra a törvényes határidő alatt fellebbezés nem adatván be, ezek felvétele jogerőre emelkedett. Új tagok tehát 1927 május hó 2-ától: *Babits* Győző gépészmérnök, Budapest, I, Késmárky-u. 9—11. — Dr. *Bernstein* Nándor vegyészmérnök, Budapest, V, Alkotmány-u. 31. — *Bizony* Ferenc erdőmérnök, Nagybátony, Kisbátony puszta u. — *Eulenberg* István mérnök, Budapest, VIII, Szentkirályi-u. 1/a. — *Ferenczy* Pál gépészmérnök, Budapest, V, Tátra-u. 3. — *Gábor* Rezső gépészmérnök, Budapest, I, Lágymányosi-u. 17/b. — *Hajdu* Pál gépészmérnök, Ujpest, Attila-u. 46. — *Hauner* Frigyes vegyészmérnök, Budapest, X, Jászberényi-u. 1. — *Herczeg* Ferenc gépészmérnök, Budapest, VII, Róna-u. 27. — Dr. *Hirsch* Ferenc vegyészmérnök, Budapest, V, Lipót-körút 8. — *Magyar* Kálmán gépészmérnök, Kispest, Batthyányi-u. 45. — *Müller* József erdőmérnök, Ráckeve, uradalmi kastély. — *Nagypál* István erdőmérnök, Kővágószőllős. — *Sávoly* Pál mérnök, Budapest, VI, Teréz-körút 7.

Elhalálozott tagok. A Mérnöki Rendtartás 12. §-a harmadik bekezdésének megfelelően hivatalos jelentések alapján a Kamara tagjai sorából töröltettek: *Bergmann* Ernő mérnök, budapesti lakos 1927. évi március hó 31-i, *Edvi Illés* Aladár gépészmérnök 1927 április hó 24-i, *Gnädig* Lipót mérnök, sátoraljaújhelyi lakos 1927. évi február hó 13-i, *Hajdu* Sándor mérnök, nyíregyházi lakos 1927. évi február hó 15-i, *Ondrus* Gyula erdőmérnök, budapesti lakos 1925. évi november hó 10-i, *Pfalz* Mór mérnök, bajai lakos 1927. évi március hó 19-i hatállyal.

A Kamarából kilépő tagok. A Kamara választmánya saját kérelmeik, illetőleg önkéntes kilépésük folytán *Nándor Pál* építészmérnök, budapesti. *Pintér Oszkár* mérnök, budapesti lakos, kamarai tagok törlését 1927. évi április hó 29-i hatállyal elrendelte.

Gondnokok kirendelése. A néhai *Novák* Antal mérnök, kamarai tag irodája számára a M. R. 65. §-a értelmében gondnokul *Dicsőfi* Kálmán mérnök, néhai dr. *Neumann* Zsigmond vegyészmérnök, kamarai tag irodája számára *Szilágyi* Ernő vegyészmérnök, a mérnöki gyakorlattól jogerős fegyelmi határozattal eltiltott *Egri* Sándor építészmérnök irodája számára pedig *Jablonszky* Ferenc építészmérnök, kamarai tagok rendeltettek ki.

A mérnöki gyakorlattól eltiltott tag. A Mérnöki Rendtartás 62. §-ának 4. pontja alapján az alant egész terjedelmében közölt jogerős fegyelmi határozattal a mérnöki gyakorlat folytatásától eltiltatott: *Egri* Sándor építészmérnök 1927. évi április hó 8-i hatállyal.

Jogerőssé vált fegyelmi határozat.

I. *A fegyelmi bíróság határozata.*

3828/21/1925. A Budapesti Mérnöki Kamara fegyelmi bírósága.

A Budapesti Mérnöki Kamara fegyelmi bírósága a m. kir. pénzügyminisztérium panasza folytán Egri Sándor építészmérnök, kamarai tag ellen lefolytatott fegyelmi eljárás keretében a folyó évi november hó 13-án tartott szóbeli tárgyalás eredményéhez képest a következőképen határozott:

Határozat:

A fegyelmi bíróság Egri Sándor építészmérnök, kamarai tagot a Mérnöki Rendtartásról szóló 1923 : XVII. t.-c. 37. §-ának 1., 2. és 2. *h)* pontjaiba ütköző egyrendbeli fegyelmi vétségben vétkesnek találta és őt a 38. § 4. pontja értelmében a mérnöki gyakorlattól való eltiltással bünteti.

Indokok:

A fegyelmi bíróság a vizsgálóbiztos és szakértő véleményének, valamint panaszos m. kir. pénzügyminisztérium képviselőjének és panaszlottnak megnallgatása után a megtartott szóbeli tárgyalás eredményéhez képest megállapítja, hogy a vád tárgyát képező becslésben a felépítmények értékének megállapítása hamis, miután abba idegen, a vámhitel céljaira fel nem ajánlott felépítmények és felépítményrészek értéke vétetett fel. Így a Tátra-utca 5/b. számú telken fekvő felépítménynél, mely átnyúlik a szomszéd 5/a. és 5/c. telkekre, továbbá a Röppentyű-utca 58. sz. telek becslésében bentfoglaltatik az 56. sz. telken lévő gyárépület és a 60. sz. üres telek becslésében az 58. sz. munkáslakóházat tünteti fel. Megállapítja továbbá a fegyelmi bíróság, hogy a kérdéses becslés alapjául — tekintettel a vámhitelezés tartamának rövid voltára — csupán a telek forgalmi értéke szolgálhat. Ezzel szemben a telekértékelés látszólag a messze jövőre kiterjedő fejlődésből indul ki, túlzott és teljesen irreális értéket állapít meg.

A fegyelmi bíróság ebben az eljárásban panaszlott rosszhiszeműségét bizonyítottnak minősíti, mert bár nincs kizárva, hogy a telekhatárok zavaros volta tévedésekre adhatott alkalmat, azonban a felépítmények fentebb jelzett hamis módon történt becslése, továbbá, hogy a becslés mindig saját fele javára történik, valamint az a körülmény is, hogy általában egy volt kerületi mérnök becslésénél saját kerületében a fenti hibák kizártak kell legyenek, mert panaszlottnak minden lehetősége megvolt arra, hogy összes utak ismeretében a kérdéseket tisztázhatta volna, a rosszhiszeműséget kétségen kívül bizonyítja.

Egyrendbeli vétséget kellett megállapítani, mert bár a becslés négy telekre vonatkozott, az egy szakvéleménybe foglaltatott és egy vámhitel engedélyezését szolgálta.

Mindezek által panaszlott a Mérnöki Rendtartásról szóló 1923 : XVII. t.-c. 37. §-ának 1., 2. és 2. *h)* pontjaiba ütköző fegyelmi vétséget követte el, mert elvállalt és hites szakértői minőségben végzett kötelességét hanyagul és vétkesen megszegte, eljárásával a mérnöki kar tekintélyét sértette meg és segítséget nyujtott törvényes rendelkezések kijátszására.

A fegyelmi bíróság az eljárás folyamán felmerült vizsgálóbiztosi költségeket a vizsgálóbiztosi becslés értékének 0·5 százalékában, azaz 3,360.000 koronában állapítja meg és kötelezi panaszlottat e költségeknek a Mérnöki Rendtartás 60. §-ában foglaltak szerint a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül való megfizetésére.

Jelen fegyelmi határozat az illetékes járásbíróság útján a m. kir. pénzügyminiszter úrnak, a kir. ügyészségnek és Egri Sándor építészmérnök, kamarai tagnak, egy-egy példánya közvetlenül a Budapesti Mérnöki Kamarának és a Kamara ügyészének, jogerőre emelkedés esetén pedig további illetékes eljárás céljából Budapest Székesfőváros Tanácsának küldetik meg.

A fegyelmi határozat elleni fellebbezés a határozat kézbesítésétől számított 15 nap alatt a fegyelmi bíróságnál nyujtható be.

Kelt Budapesten, 1926. évi november hó 17-én.

A Budapesti Mérnöki Kamara fegyelmi bírósága.

Dr. Süközd Béla s. k., jegyző. — *Rohringer Sándor* s. k., elnök.

II. *A panaszlott fellebbezése folytán hozott fellebbviteli határozat.*

48/1927. Mérnöki Tanács Budapesten.

Határozat.

A Mérnöki Tanács a m. kir. pénzügyminisztérium mint panaszos részéről dr. Földi Dezső ügyvéd által képviselt Egri Sándor építészmérnök, budapesti lakos, kamarai tag panaszlott ellen emelt és a Budapesti Mérnöki Kamarához 3828/1925. szám alatt benyujtott panasz folytán folyamatba tett fegyelmi ügyben a Budapesti Mérnöki Kamara fegyelmi bírósága által 3828/21/1925. szám alatt hozott határozat ellen, a panaszlott által 26/1927. szám alatt benyujtott fellebbezés folytán az 1927. évi április hó 8-án tartott nyilvános tárgyalás alapján az alulírott napon meghozta a következő

határozatot:

A Mérnöki Tanács a budapesti Mérnöki Kamara fegyelmi bíróságának határozatát — azzal a módosítással, hogy panaszlottat a Mérnöki Rendtartásról szóló törvény 37. §-ának első bekezdése 1. pontjában és második bekezdésének *h)* pontjában megállapított fegyelmi vétségben mondja ki vétkesnek és a 37. § első bekezdésének 2. pontjában meghatározott fegyelmi vétség megállapítását mellozi — helyben hagyja.

Indokolás.

A Mérnöki Tanács a budapesti Mérnöki Kamara fegyelmi bírósága részéről lefolytatott eljárás egész anyagának, továbbá a védelem és a kamarai ügyész által a tárgyaláson előterjesztetteknek beható mérlegelése után elfogadta a fegyelmi bíróság határozatában megállapított tényállást az ott felhozott helyes indokoknál fogva és a panaszlott cselekményeinek szándékosságát a maga részéről is megállapította a fegyelmi bíróság határozatában kifejtettek alapjan és annál is inkább, mert az esetek halmazata a védő által vitatott jóhiszemű tévedést kizárja. Mellőzte ennélfogva a Mérnöki Tanács a védelem részéről tett és a fegyelmi eljárásnak a büntető ügy befejezéséig való felfüggesztésére, valamint a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványt. Mert egyrészt a fegyelmi eljárásban teljesen tisztázott tényállás mellett a büntető ügy kimenetele ennek az ügynek az elbírálására nem lehet befolyással és másrészt, mert a vámhitelt kérő cég tagjainak arra vonatkozó kihallgatása, hogy a panaszlott velük a becslés eredményét előre nem beszélte meg és erre nézve a panaszlottat befolyásolni meg sem kísérelték, a panaszlott felelősségén és cselekményeinek és mulasztásának súlyán nem változtat.

A Mérnöki Tanács a Mérnöki Rendtartásról szóló törvény 37. § első bekezdése 2. pontjában meghatározott fegyelmi vétséget a fegyelmi bíróság határozatának e részbeni módosításával a panaszlott terhére nem találta megállapíthatónak, mert a panaszlott megállapított cselekvései és mulasztásai csak a 37. § első bekezdése 1. pontjában és a második bekezdés *h)* pontjában megjelölt fegyelmi vétségek tényálladékának megállapítására alkalmasak és mert az idézett § első bekezdése 2. pontjában meghatározott fegyelmi vétség a kamarai tag társadalmi és honpolgári magatartására vonatkozik.

Enyhítő körülményeket, amelyek a fegyelmi bíróság ítéletében kiszabott legsúlyosabb büntetés mellőzését és enyhébb büntetés alkalmazását indokolnák, a Mérnöki Tanács sem talál és ezért a fegyelmi bíróság határozatát e részben is helybenhagyta.

Budapest, 1927. évi április 8-án.

Kaán Károly s. k., előadó. — *Dr. Hültl Dezső* s. k., elnök.

Hirdetmény.

Büntetőbírósági ítéletek.

A szolnoki kir. törvényszék, mint fellebbviteli büntetőbíróság, 1927. évi március hó 7-én hozott ítéletében *Nagy* Lajos törökszentmiklósi községi mérnököt, aki anélkül, hogy a Mérnöki Kamara tagja lett volna, elvállalta a báró Luzsénszky-féle birtok parcellázási munkálatait, a Mérnöki Rendtartásról szóló 1923 : XVIII. t.-c. 67. §-ának 3. pontja szerint minősülő kihágásban bűnösnek találta s ezért 10 napi elzárásra átváltoztatható 500.000 korona pénzbüntetésre ítélte. A kiszabott pénzbüntetés végrehajtását a kir. törvényszék a Bn. 8. §-a alapján egyévi próbaidőre azzal az indokolással függesztette fel, hogy a büntetés végrehajtásának felfüggesztésétől vádlott jövőbeli magaviseletére kedvező hatást vár.

*

A veszprémi kir. járásbíróság, mint büntetőbíróság, 1927. évi március hó 17-én hozott ítéletében *Lovas* László szigorló építészmérnököt, aki jogosulatlanul építészi címet használt, a Mérnöki Rendtartás 67. § 1. pontja szerint minősülő kihágásért 3 napi elzárásra átváltoztatható 30 pengő pénzbüntetésre ítélte.

*

A győri kir. járásbíróság, mint büntetőbíróság, 1927. évi április hó 7-én hozott ítéletében *Soukal* József győri lakos, építési vállalkozót, aki jogosulatlanul építészi címet használt, a Mérnöki Rendtartásról szóló 1923 : XVII. t.-c. 67. § 1. pontja szerint minősülő kihágásért 16 pengő pénzbüntetésre ítélte és a pénzbüntetés végrehajtását egyévi próbaidőre felfüggesztette.

A Kamara postatakarékpénztári cheque-számlájának száma: 28.844.

A Kamara telefonszáma: József 382—85.

Simkovics Lajos

statikus mérnök

lásd

Puskás Károly

alatt

~~Nejsem lettipoztr.~~

gongunkben is
annai templ
tásaką tetemé
ronara rugó-
fel ... a kere
használhatatl
annyira kochad
radhat: ujra
-egy uttal-stak
Miután távirati
emlékek Orsz.
ságos elnöksége
érkezett 's mi
munka szünet
kártéritést ka
tur jónak, h

APRÓ KÉPEK A SZÍVEK ÜNNEPÉRŐL

Anyák napja! Szerető gyermeki szívünket ma hálabenzin hajtja. Ó, ha le lehetne kottázni a halkan duruzsoló szellő ünnepi zsongását! Úgy-e hallod, Édesanya, Magyar Édesanya? Csak Neked szól, csak Neked muzsikál, ahogy a Tiéd ma minden. Az ég kék selyme, a nap aranymosolya, minden-minden. Halánk Trubadúrja, a fülemile ma Hozzád sóhajtja s újjongja boldog örömét. S hallod a pitypalaty szavát? Az is a tiéd. Magyar Édesanya, gyermeki szívünk igricéinek éneke, a virágillat, minden a Tiéd. Igazán ünnepépirosra ezt a napot szívünk piros dobbanása festi, hálás mosolyunk aranya vonja be égi glóriával. A Te ünneped, Magyar Édesanya nem hivatalos iktatószámmal elrendelt papírízű ünnep, nem hivalkodó, üres, ritualizmusba hulló ünnepieskedés. Gyermeki szívünk, lelkünk bensőséges áhítata, égbetörő lobása. Köszöntünk Magyar Édesanya!

*

Évek óta figyelem a magányos, elaggott nénikék utolsó menedékének, a szeretetotthonnak talán köznapias, egyhangú, mégis magasztosan szép és felemelő életét. Ilyenkor tavasz felé az anyókák egész nap ott ülnek az ablakban, olvasót morzsolgatva, varrogatva-kötögetve. Elmélázó szemmel lesik az utcán hancúrozó kölykök játékát. Istenem, nekik is voltak gyermekeik! Mi lett velük, merre szálltak? Egyik-másikkal néha beszélgetek is. Régi, boldog időkről emlékeznek ilyenkor, saját gyermekeikről. Ilyen büszkeséggel mesélt szegény Sári néni is az ő »bogárkáiról«. Tegnap temették el — »gratisz«. A mindig prézsmitáló Rózsa asszony odaszólt hozzám:

— Tudja lelkem, ez a szegény Sári... Isten látja lelkem, de...

— Mire való ez, Rózsa néni? Ha nagyon nyomja valami a lelkét, csak mondja meg.

— Hát én a Sára melletti ágyban feküdtem. Véletlenül meghallottam, mikor a főtisztelendő úr égi útra készítette elő a Sárit. Nagyon, nagyon vádolta magát a szegény megboldogult, hogy ő ilyen, meg olyan tolvaj. Orgonát vitt csak el, szegény — a temetőből. Így keresett alibit magának, hogy a lányának volt, akiről mindig annyit mesélt. Mert nem volt szegénykének lánya. Csak ő találta ki.

O szegény Sára néni, ha megérhette volna a mai napot, amikor szelídarcú apácák vezetésével angyalkák jönnek az Otthonba, az iskolánk kis növendékei. Virágot hoztak, süteményt, tiszta szemük fényét, ajkuk mosolyát, kicsi szívük piros dobbanását.

*

Töpörödött koldusasszony ül a sarkon a simogató napsütésben. Condráiból ványadt keze kérve nyúl ki: *egy kis kenyérrevalót!* Honvédgyerek sétál az utcasarkon, biztosan azt a huncutképű barna kislányt várja. Kis virágáruslány jön most, csivitelő hangon hirdeti portékáját: *májusi gyöngyvirágot tessék.* A vitéz úr benyúl a bukszájába és két csomó virágot vásárol. Istenem, hogy fog ennek örülni az a barna lány... De mi az? *A katona a virágot félő mozdulattal az anyóka ölébe teszi,* félszeg, kisfiús mosollyal, fényes pénzdarabot is ad neki. Ma talán nem lesz tánc a Ligetben, de a szíve, a szívem, mindnyájunk szíve táncol az örömtől, nem lesz cukorka, fagylalt, de ez az érzés, itt bent a lelkünkben, mindennél édesebb.

*

Hej, ugyancsak kicsinosította magát a kórház kertje. Úgy ám, mert nagy ünnep színhelye lesz itt: *Anyák Napját tartják meg a gyermekosztály kis betegei.* A vadgesztenyefákon ezer ünnepi gyertya. A bokrok selyme, a pázsit bársonya, a virágágyak színpompája és illatárja ma mind-mind az Édesanyáké. A kapus bácsi sapkájának aranya is ünnepi fényben csillog és a gyermekek szeme is, ahogy csak hálás, szerető aprószágok szeme tud fényleni még itt az ispotályban is. A kápolna harangszava újjongó hálaszoltár. Imára kulcsolódik most a gyerekhad keze és a kedvesnővér után zsong a tiszta gyermeki imádság: *Drága jó Istenkém, tarts meg, az én édes jó anyukámat.* A bejáratnál megszólal a gong, kezdődik a látogatás, jönnek az édesanyák, akiket annyira vártak...

Szegény özvegyasszony itt a szomszédban ez a *Tóthné.* Most teljesen magára maradt, nincs senki, aki megédesítené szegényke életét. Egyetlen fia, katonafia hősi halált halt. Anyák napján mégis elhozták neki is a fényes napsugarat. Fiatal leventék jöttek, akik *a hős fiú hős édesanyjának ajándékokat hoztak, mert megemlékezik a magyar leventeifjúság a hősi halottak édesanyjáról is.*

*

Maradhat-e szem szárazon, mikor az *árvaház* kis lakói tartják meg az Anyák napját. Nézd csak azt a bánatosszemű kislányt, hogy átérzi kicsiny életének nagy bánatát: Nekem nincs Édesanyám. És a többiek. Mennyire áhítoznak édesanyai csók, édesanyai simogatás után. Talán ők érzik a legjobban, mit is jelent mindnyájunknak az Édesanyja. *Ide kellene elhozni minden neveletlen, anyját annyiszor megbántó kölyköt, hogy lásson, tanuljon, okuljon!*

*

Anyák Napján a templomban még az orgona szava is szebben szól. Kemény, acélos tekintetű férfiak, honvédek jöttek el ide az Istenházába, kérő szóval, forró imádsággal Májusi királynőjéhez, Égi Édesanyánkhoz, Hazánk Patrónájához fordulnak, *tartsa meg édesanyjukat és mindnyájunk szent édesanyját, drága magyar hazánkat.*

Bakos Ferenc

Páratlan eljárással újjáépítik a krisztinatéri plébániatemplomot

Válságos időkben az ember valahogy közelebb kerül az Istenhez. Szükség van az égi pártfogásra, amikor bizonytalan léptekkel haladunk az élet göröngyös országútján és kereső szemünk nehezen találja meg a kivezető utat. Most, május hónapban különösen sokan keresik fel a templomok csendjét, a nap minden szakában buzgó imájukban elmerülő fiatalembereket, megélett férfiakat látunk a padokban és az oltárok lépcsőin térdepelni. Mert manapság nem csak az idősebb korosztályból kerülnek ki a templomjárók, hanem a fiatalok igencsak többségben vannak a templomokban.

Budán sétálva, a krisztinatéri plébániatemplom előtt vitt el az utam. A régi templom körül serényen dolgozó munkássereg vonta magára a figyelmet. Nagyszabású építkezési munkálatokat lát itten a járókelő, de ez a munka behatolt a templom belsejébe is. Kalapálás, kopácsolás zaja veri fel a csendet, munkások sürgőnek-forognak, de ez nem zavarja a hívőt, aki imádságos lélekkel betér ide, hogy néhány percre nyugalmat szerezzen és erőt merítsen. A szentélyben ott ég az örökmécses, a padokban elszórtan térdepló hívek küldik imájukat az Úrhoz.

Sok a hívő, kicsiny a templom

A krisztinatéri templomot kibővítik és átalakítják. Hogy ez a munka milyen nagyarányú, azt csak akkor tudom meg, amikor *Keszy Harmath* Jenő építész kalauzolásával közelebbről megtekintem. A templom, amelyben *Széchenyi* esküdött örök hűséget, valamikor az 1600-as években épült. A régi építészet kis remekműve, de *a hívek táborának megnövekedése folytán ma már szűknek bizonyult.* Ezért elhatározták, hogy *két oldalhajót építenek hozzá és a templomot hosszában is megnyújtják.*

A hajó kétharmad része, az utca felé eső rész, a toronnyal megmarad és az eredeti terv szerint a kibővítés miatt a többit a szentéllyel együtt le akarták bontani. Azonban kiderült, hogy *a szentélyen műértéket jelentő freskó van*, melyet meg kellett menteni. Ezért a modern építészet fejlett technikájával, egy nem mindennapi munkatervet kell megvalósítani.

A nagyszabású építkezést *Brestyánszky* Tibor építészmérnök tervei alapján készítik. *Sinkovits* Lajos építészmérnök mint statikus és *Borsos* László városi mérnök mint ellenőr működnek közre. A kivitelezést *Keszy Harmath* Jenő építőmester végzi.

Görgőkön elindul a szentély

A régi hajó falainak egy része tehát lebontásra kerül, a megmaradó falak azonban nem mutatkoznak elég szilárdaknak és ezért azokat a hajót átölelő és körülzáró vasbeton kerettartókkal megerősítették. Hogy a szentélyt meg tudják menteni, négy és fél méterrel hátrább tolják. Ez rendkívül komoly munka, mert vastartókkal és *görgőkkel* alátámasztják. Ezeken fog nyugodni a szentély. A szentélyfalakat pedig szakszerű kalodákba fogják, hogy ne történjen elhajlás. Ezután egy komplikált szerkezettel hátrább vontatják.

Már előre el vannak készítve a falak, amelyekre mint alapra bátrahúzzák a szentélyt. Kívül, az utca felől a templom falain kétujjnyi szélességben bevágott csík fut végig. Nagyméretű fűrésszel teljesen körülfűrészelték a falakat és a hézagba szigetelőlemezt és betont csusztattak be, mivel a falak vízszintes szigetelése hiányos volt.

Felmegyünk a padlásra, ahol ugyancsak a modern építészet csodái fogadnak. Mivel *a szentélyt tovább szállítják*, a boltozat egy része és a diadalív is lebontásra kerül. A megmaradt boltozatnak oldalnyomását azonban fel kell fogni. Erre a célra hatalmas vasbeton tartószerkezet készült, amelynek méreteit elképzelhetjük, ha figyelembe vesszük, hogy ezzel ötven köbméter betont használtak fel.

Az építkezés, amely a maga nemében ma *páratlanul áll a szakmában*, ez évben befejeződik és a megsokasodott krisztinavárosi hivek rövidesen az egyik legszebb templomban mondhatják el imáikat. **(M—ssy)**

— Tízéves a pécsi szociális rendszer. A pécsi szociális gondolat tízéves jubileumán az új 800 lakásos munkáslakótelep első 80 épületének alapkőletétele ünnepélyesen megtörtént. *Esztergár* Lajos polgármester mondotta az ünnepi beszédet, ezután *Kádár* Levente belügyi államtitkár helyezte el az alapító okmányt. Vasárnap rendezték a második országos szociális kongresszust is. *Kádár* Levente mondott megnyitóbeszédet, majd *Esztergár* Lajos polgármester szólt az ünnepség jelentőségéről. Dr. *Steller* Mária, dr. *Karvaházy* János, dr. *Hollós* István, *Bronts* Gézáné szociális felügyelők tartottak előadást, a záróbeszédet dr. *Somogyi* Ferenc egyetemi magántanár mondotta.

— Május 20-ig meghosszabbították a Haditudósító Kiállítást. A pesti Vigadóban rendezett Haditudósító Kiállítást a nagy érdeklődésre való tekintettel nyolc nappal meghosszabbították. Eszerint a kiállítás május 20-án zárja kapuit.

— Két rab megszökött a Csillagbörtönből. A budapesti főkapitányság a szegedi rendőrség értesítése alapján országos körözést adott ki *a Csillagbörtön két szökött rabja ellen. Istókovics* György 37 éves és *Csendőr* Zsiskó 30 éves napszámosok szöktek meg fegyencruhában a Csillagbörtön gazdaságából, ahol mind a ketten büntetésüket töltötték. A szökés szombaton vagy vasárnap hajnalban történt.

— Kiestek a villamosból. *Kozák* Róza 19 éves háztartásbeli lány tegnap este a Dráva-utcában kiesett az egyik 15-ös villamosból. A mentők a Magdolna-kórházba vitték. — *Grüll* Klára 20 éves magántisztviselő az Erzsébethíd budai hídfőjénél esett ki az egyik 44-es kocsiból. Kétcombtöréssel és lábtöréssel vitték a mentők a Rókus-kórházba.

Bonczos államtitkár székfoglalója a Kálvin Szövetségben

Vitéz *Bonczos* Miklós igazságügyi államtitkár tegnap délben foglalta el a Magyar Kálvin Szövetség világi elnöki székét, néhai *Bernáth* István alapító-elnök utódaként. *Darányi* Gyula alelnök üdvözölte a díszközgyűlést és olvasta fel *Ravasz* püspök levelét, majd *Szabó* Imre lelkészelnök mondott beiktató beszédet.

Bonczos államtitkár székfoglaló beszédében ígéretet tett arra, hogy új tisztségében is a nemzet, a magyar faj javára igyekszik kamatoztatni erejét. A kálvinizmusnak elsősorban nemzetépítő és magyar fajfenntartó jellegzetességét kell újból bőségesen ható energiák forrásává tenni. A kálvinizmus *igénytelenséget hirdet* és így segít *a háborús lemondani-tudás nagy erkölcsi és hazafias kötelezettségének beváltásában.*

A kálvini vasfegyelem parancsa rendkívül időszerű a háborús világban. A protestantizmus hazánkban lett a szabadság és a függetlenség leghatásabb biztosítója.

Éberen kell vigyázni arra, hogy a kialakítandó szociálisabb világ ne az evangélium ihletése nélkül jöjjön létre.

Clark Gable Antwerpen fölött

Bern, május 10. A svájci lapok jelentik, hogy Clark *Gable* amerikai filmszínész, aki jelenleg mint *repülőszázados* az Angliában állomásozó amerikai repülőegységnél teljesít szolgálatot, május 4-én *részt vett az Antwerpen ellen intézett repülőtámadásban.* Ez volt első részvétele harci cselekményben. *(Bud. Tud.)*

— Gyászrovat. E hó 7-én elhúnyt *Csor os* Marianne lelkiüdvéért az engesztelő szentmisét e hó 11.-én, kedden reggel 7 órakor a belvárosi plébániatemplomban mutatják be.

— Kassán megnyitották az országos iparművészeti tárlatot. Kassán megnyitották a második országos iparművészeti tárlatot. Dr. *Szab ya* János és dr. *Pohl* Sándor beszéde után vitéz dr. *Haász* Aladár miniszteri osztályfőnök a kultuszminiszter képviseletében adott engedélyt beszéd kíséretében a kiállítás megnyitására.

Nyilttér

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Ebben a rovatban a hirdetések ára milliméter-soronként hétköznap 70, szombat 80 fillér. A legkisebb hirdetés ára 7, illetve 8 pengő.

Migrénes főfájások, idegesség, hipochondriás állapotok gyakran a legrövidebb idő alatt megszűnnek, ha bélműködésünket és gyomoremésztésünket reggelenként felkeléskor egy-egy pohár természetes **»Ferenc József«** keserűvízzel kellőképpen elrendezzük. Kérdezze meg orvosát!

Csillárt Meteor csillárgyárnál vásároljon: **Podmaniczky-utca 27, József-körút 44.**

Márkás festmények! Tölgyessy Artúr, Glatter Gyula, Zombory Lajos, Olgyai Viktor, Komáromi-Kacz Endre, Dudits, Romek, Szüle Péter, Neogrády, Háry, Juszkó, Náray, Fried, Polczer, Udvary, Hermann, Kövér, Gyula, Gergely, Heinzné Deák Adrienn, Heller Andor, Geiger, Kárpáthy, Gyügyei Nagy Zsigmond, Szepessi Kuszka, Kotász, Csillag, Pálnagy és sok értékes festmények nagyon olcsón eladók. Winkler ker., VIII., Tisza Kálmán-tér hat, II. emelet huszonhat.

Horthy Miklósút **adóköteles bérházamat** birtokvásárlás miatt komolyan **eladom.** Hozadéka harmincnyolcezer ára kilencszázötvenezer. Szíves leveleket kiadóba kérek »Kizárólagosan komoly ajánlat« címre

Fogkövétől biztosan megszabadul, ha fogait állandóan a Prof. Morelli-féle **DENTOSAL** fogkőoldóval tisztítja Kapható minden gyógyszertárban és szaküzletben.

Weekendházat HERKULESTŐL. D. u. 3-6 Wesselényi-u. 2, IV. 1 Telefon: 220-852.

MÁJUSI ESŐ

Esik... Esőkabátban és esernyővel jár a városi ember, előkerül a szekrényből a sárcipő. Locs-pocs az utcán, lecsapott zászlóval szaladnak a taxik, a nedves ruha gőzölög a zsúfolt villamosokban. Ömlik az eső, a májusi eső, a borus égből. A városi ember tudja, mit jelent ez. »A májusi esőnek nincsen párja« — így tartja a közmondás. Életet ad a kiszikkadt földnek; ettől zsendül a természet és jó lesz a termés. A nagyváros az országra tekint, a magyar tájakra, ahonnan az életet kapja és szívből örül a májusi esőnek. Hiszen éveken át mostoha volt hozzánk a természet. Kemény és hideg tél után jött az árvíz és szennyes áradatával elöntötte a földeket. Valóságos külön kis háborút kellett vívnunk a természet pusztító erőivel és menteni a menthetőt. Évről-évre megismétlődött a baj és nemzetgazdaságunk súlyos próbákat állt ki, de a magyar gazda szakértelme és a dolgozó nép szorgalma diadalmaskodott a nehézségek felett.

Az idén enyhébb volt a tél, korán beköszöntött a tavasz és elmaradt az árvíz, amely annyiszor okozott kárt, bajt és fejtörést. Az áldott napfényes magyar tavaszban hamar fakadtak idén a rügyek és virágba borultak a fák. Mindenütt újat vetettek, szerte az országban, s a tavaszi vetésnek kedvezett az idő. Csak az esőt vártuk, a kiadós tavaszi esőt s már aggódtunk, hogy késik és nem jön el. A magyar föld szakértői állapítják meg, hogy bizony a langyos májusi eső nélkül nagyobb baj lehetett volna termésünkkel, mert már az elmult ősz is elég száraz volt, télen pedig nem hullott annyi csapadék, hogy a tavaszi termés táplálására kellő nedvességet tárolhatott volna belőle a föld. Erős hideggel kezdődött az idei tavasz, majd hirtelen hőemelkedés következett minden csapadék nélkül. Az őszi vetemények fejlődése így aztán kissé elmaradt s amint mondják, különösen a kenyérmagvak és a rozsfélék sinylették meg az időjárást.

De végre esik. Hull az égből az életet adó májusi eső. Borús felhők sötétítik el az eget és a nap elbujik mögöttük. Freccsen a sár az utcán és megcsúsznak a járművek a nedves aszfalton. De örül az esőnek, a májusi áldásnak mindenki, a nagyváros is: Budapest, amely együtt érez az országgal, a magyar nép dolgozó milliói val, azokkal, akiknek erős keze elveti a magot, hogy aztán betakarítsa a termést az ország kincseskamrájába.

— **Takarékoskodjunk a vízzel!** Budapesten most naponta 600.000 köbméterrel nagyobb a vízfogyasztás, mint két évvel ezelőtt. Azt, hogy a megnövekedett vízfogyasztás ellenére a vízellátás még zavartalan, a főváros gondos előrelátásának köszönhetjük. A főváros 15 év alatt 50 millió pengőt költött a Vízművek bővítésére, sőt a jövőben is fejlesztik a vízműveket s máris kisajátítási eljárást indított a főváros 270 katasztrális hold terület megszerzésére, hogy ezen a területen további új kutakat létesítsen. A Vízművek azonban ezidőszerint elérték teljesítőképességük határát és nagyobb nyári szárazság idején már némi nehézségek is felmerülhetnek a vízszolgáltatás terén. Ép ezért *takarékoskodni kell a vízzel*, mert ha mi magunktól nem takarékoskodunk, a hatóságok lesznek kénytelenek korlátozásokat elrendelni.

— **Nem azonos.** *Deutsch* Jenő, a Franklin Társulat volt szervező ügynöke nem azonos a newyorkkávéházi razzia alkalmával letartóztatott *Deutsch* Jenő ügynökkel.

A tangóharmonika kiváló szakemberei és óriási választék **Sternberg** hangszergyárban, Rákóczi-út 60.

A BUDAI SZENT JÓZSEF FIÚOTTHON

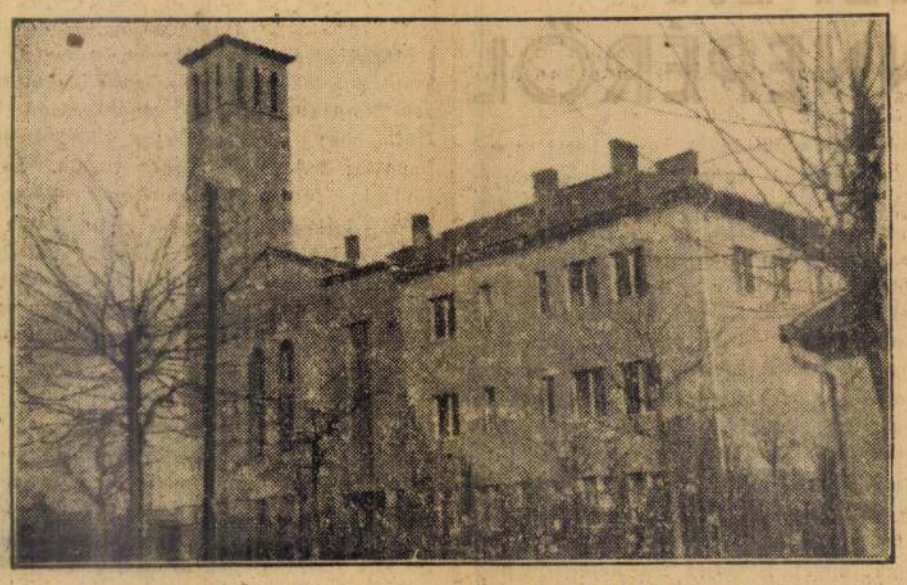

Az érseki Szent József Otthon igazgatósága szeretettel kéri az Otthon jótevőit, hogy a mai nehéz körülmények között ne feledkezzenek meg az Otthon támogatásáról

A honvédelmi miniszter az előttünk álló sok feladat megoldásáról beszélt Szegeden

Vasárnap délelőtt leplezték le Szegeden a volt 3-as honvédhuszárezred hősi emlékművét, melyet az első világháborúban elesett bajtársak emlékezetére állítottak. Az ünnepségen a kormányzó képviseletében megjelent vitéz nagybaconi *Nagy* Vilmos vezérezredes, honvédelmi miniszter, akit a pályaudvaron ünnepi fogadtatás várt.

A szegedi »vörösördögök« hősi emlékszobrát az ítélőtábla épülete előtti parkban helyezték el. A bronzszobor, amely *Gács* István alkotása, *kivont kardú, lókáton ülő huszárt ábrázol*, magas márványtalapzaton. A talapzatba bevésték a huszárezred és a népfelkelő lovasosztály 434 hősi halott katonájának nevét és ugyancsak feljegyezték a 3-as huszárok dicsőséges harcainak színhelyeit. Számos előkelőség jelent meg az ünnepségen, a többi között *Glattfelder* Gyula érsek-püspök, *Hász* István tábori püspök és vitéz *Gyimessy* Frigyes altábornagy, a szegedi hadtest parancsnoka.

Nemes *Littay* György ezredes ismertette az alakulat történetét, a szegedi huszárok Galiciában, Erdélyben, sőt a Piave mentén is mindenütt dicsőséggel hordozták a magyar lobogót. A város közönsége nevében *Tóth* Béla helyettes polgármester vette át a szobrot, majd a honvédelmi miniszter rakta le Magyarország kormányzójának hatalmas babérkoszorúját. A konzorúk letétele után a miniszter elbeszélgetett a 3-as huszárok bajtársi küldöttségével, majd a kivonult alakulatok előtte díszmenetben elvonultak.

Az emlékmű leleplezése után a Tisza-szálló nagytermében egytálételes bajtársi ebéd volt. Vitéz vencselői *Virányi* Ferenc altábornagy, a 3-as huszárok egykori parancsnoka mondott pohárköszöntőt a kormányzóra, akit a jelenlevők helyükről felállva, hosszan ünnepeltek. Dr. *Tóth* Béla polgármesterhelyettes felszólalása után általános figyelem közepette nagybaconi *Nagy* Vilmos vezérezredes, honvédelmi miniszter beszélt. Hangoztatta, hogy most már nem mint a kormányzó úr képviselője, hanem mint egyszerű magyar honvéd szól. A többi között ezeket mondotta:

— A magyar nemzet, amely oly sok nehéz időt élt már át és amelynek háta mögött ott van az elmult világháború, amely még ma is sokat szenved és áldoz a közös ügyért, érzi azt, hogy *a hazával szemben kötelezettségei vannak*. Össze kell fornnunk a haza szolgálatában és szeretetében. Még sok feladat megoldása vár reánk. Hazánkat megcsonkították, keményen kellett fizetnünk azokért a bűnökért, amelyeket a multban éppen a hazafiság terén, hazánk szolgálata terén elkövettünk.

— Nem szavakra és beszédekre van szükség, *össze kell fognunk és ha szükséges, fel kell áldoznunk azt, ami a legszentebb és legdrágább, a magyar vért*. Hozzunk meg minden áldozatot, mert ezekből az áldozatokból a dicsőség mellett a magyar jövő virágai fakadnak.

A honvédelmi miniszter végül arra az egységre ürítette poharát, amely egységre a magyar nemzetnek nagy szüksége van, hogy azt, amiért küzd, el is érje. A pohárköszöntőt szünni nem akaró éljenzés és taps fogadta.

BOLGÁR-MAGYAR TŰZHARCOS ÜNNEP

A Magyar Tűzharcos Szövetség dísztáborozása keretében emlékezett meg az elmúlt világháborúban hősi halált halt bolgár tűzharcos bajtársakról. A dísztáborozáson megjelent többek között *József* főherceg tábornagy, a belügyminiszter képviseletében *Páskándy* János miniszteri tanácsos, a főváros részéről *Homonnay* Tivadar főpolgármester, vitéz gróf *Takách-Tolvay* József, a Tűzharcos Szövetség országos elnöke, *Ullein-Reviczky* Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter sajtófőnök, a szövetség társelnöke és sokan mások. Bolgár részről *Toseff* Dimiter budapesti bolgár követ jelent meg.

A magyar és bolgár nép azonos történelmi multjáról vitéz gróf *Takách-Tolvay* József emlékezett meg. Megnyitó beszéde után *Kertész* Elemér országos ügyvezető alelnök a magyar és bolgár hősi halottakról beszélt, vitéz *Galánthay* Tivadar nyugalmazott vezérőrnagy pedig bolgár nyelven üdvözölte az ünnepségen megjelent budapesti bolgár kolónia tagjait. *József* főherceg a bolgár katona kiválóságáról és bátorságáról szólt. Végül *Toseff* Dimiter budapesti bolgár követ mondott köszönetet a megtisztelő kegyeleti ünnepségért. Az ünnepségről táviratot küldtek Magyarország kormányzójának, továbbá III. Boris bolgár királynak.

A HÁBORÚ ÉS POLITIKA Hírei

Franco tábornok, spanyol államfő tegnap Malagába, majd Almeirába látogatott el körútja során.

Ukrajnában is bevezetik a munkaszolgálati kötelezettséget.

Tíz napra lecsukták az angol hatóságok egy ismert amerikai haditudósítót, mert úgy tájékoztatta lapját, hogy Tuniszban az angolok az amerikaiakat és a franciákat állítják a legveszélyesebb helyekre, az angol csapatok pedig csak a harc eldőltekor jelennek meg.

Lezuhant két svájci katonai repülőgép.

Halálos szerencsétlenség érte Cavailli francia műrepülőt.

Vasúti korlátozásokat léptettek életbe Svájcban, szénhiány miatt.

A Jeanne d'Arc-ünnepségek széles keretek között kezdődtek meg tegnap Vichyben.

Esteva tengernagy, tuniszi főhelytartó Vichybe érkezett.

A Gibraltár előtt történt szombati robbanás alkalmával megsérült három hajó és elsüllyedt egy 11.000 tonnás, hadianyaggal megrakott amerikai szállítóhajó. A halottak száma még nem ismeretes.

Japán győzelem Burmában

Zürich, május 10. *(A Pest külön tudósítójától.)* Tokiói jelentés szerint azok a japán csapatok, amelyek a burmai fronton Arakan vidékén a mult héten általános támadást kezdtek, visszavonulásra kényszerítették a bit és kínai csaptokat. A brit főparancsnok a Bujidamnál levő brit csapatok általános visszavonulását rendelte el, mert a japánok az egész haderőt elvágással fenyegették.

Megkezdődött a Nemzeti Gyermekhét

Május 9-én, vasárnap megkezdődött a Nemzeti Gyermekhét, amelynek hagyományos kettős célja: örömet nyujtani a gyermekeknek, a felnőttek figyelmét pedig felhívni a gyermekkel kapcsolatos kérdésekre. Színházi előadások, opera, vidám gyermekdélutánok, játszótéri foglalkoztatás, uzsonnáztatás, kórházi mesedélutánok, állatkerti látogatások teszik gazdaggá a főváros gyermekei számára a Nemzeti Gyermekhét szórakoztató programját. A felnőttek számára pedig magasszínvonalú előadások, szülői értekezletek adnak hasznos és értékes tájékoztatást a gyermeknevelés problémáira vonatkozóan.

— **A pécsi egyetem orvosi fakultásának jubiláris ünnepsége.** A pécsi egyetem orvostudományi kara szombaton este ünnepelte fennállásának 25 éves jubileumát. Dr. *Császár* Elemér, az orvostudományi kar dékánja mondott megnyitóbeszédet, majd *Molnár* Antal miniszteri tanácsos a kultuszminiszter nevében üdvözölte a jubiláló orvostudományi kart. A társegyetemek kiküldötteinek üdvözlő beszédei után dr. *Entz* Béla egyetemi tanár emlékezett meg az orvostudományi kar 25 éves multjáról, majd dr. *Bakay* Lajos, a Pázmány-egyetem rektora mondott emlékbeszédet néhai *Tóth* Lajos kultuszállamtitkárról. Ezután az *agysebészet fejlődéséről* tartott előadást, amelynek befejezése után *Császár* Elemér dékán átnyujtotta Bakay professzornak a Tóth Lajos emlékérmet.

Új helyiségébe költözik a lakásügyosztály

A székesfőváros polgármesteri XVII. ügyosztálya, a lakásügyosztály — az iktató kivételével — november 22-ével kezdődő héten a Harmincad-utca 3. szám alól a Központi Városháza Károly király-út és Kamermayer Károly-utca sarkán épített új helyiségébe költözik át. Éppen ezért a november 22-étől 29-éig terjedő héten *a hivatalt lezárják*. Az iktatóhivatal egyelőre a Harmincad-utca 3. szám eddigi másodikemeleti helyiségében működik tovább.

Sorszámosztás belépés céljára a Központi Városháza IV. számú udvarán, december 1-én reggel fél 9 órakor lesz. Bejárat a Központi Városháza Károly király-úti kapuján. *December 1-étől* kezdődőleg a felek fogadása minden *hétfőn, szerdán és pénteken 11-től 2 óráig lesz.* Szerdán 11-től 12-ig azonban csak az ügyfeleik érdekében eljáró meghatalmazott gyakorló ügyvédek léphetnek be a XVII. ügyosztályba. Hadigondozók a fogadási idő alatt bármikor beléphetnek. A hadigondozottakat, várandós anyákat azon a napon, amikorra sorszámuk szól, soronkívül fogadják az ügyosztályok. *(MOT.)*

Ellenőrzőszervek figyelik a meg nem engedett gépkocsiforgalmat

Illetékes helyen a gépkocsiforgalom korlátozásával kapcsolatosan kiadott rendelkezések büntető hatálya alá eső cselekményekre vonatkozóan az alábbi tájékoztatást kaptuk: Akinek gépkocsijáról nyilvánvalóan megállapítható, hogy azt *kirándulásokra vagy szórakozásra* használták: aki egyedül vagy társaságban *ittas állapotban* ül a gépkocsijában; aki gépkocsiján *mulatókba jár; aki kölcsön adta autóját vagy kölcsönvett gépkocsin közlekedik;* aki bérautóval a telephelytől számított 75 km-en túl engedély nélkül autózik; aki „feketén" szerzett üzemanyaggal jár; hölgyek, akik személyre szóló engedély nélkül maguk vezetik a gépkocsit, egyedül vagy társaságban *bevásárló-körutakat tesznek;* akik bármilyen ürüggyel jogtalanul igénybevesznek bérautót vagy taxit, úgyszintén, akik kölcsön adják a taxiigazolványt; az orvosok, akik személyes kényelmi célokra rendelnek bérautót vagy taxit és nem tudják igazolni, hogy azt beteghez, betegtől vagy betegszállításra használják; akik előzetes miniszteri engedély nélkül engedélyes gépkocsijukat eladják vagy gépkocsit vásárolnak; tehát mindazok, akik a gépkocsihasználatot rendeletekbe ütköző módon vagy a háborús idők súlyos erőfeszítéseihez nem méltó magatartással űzik; állásra, hivatalra, foglalkozásra való tekintet nélkül a rendeletek által biztosított legszigorúbb megtorlás alá esnek.

Öt méterrel elhúzták a kibővített krisztinavárosi plébániatemplom szentélyét

Rendkívüli látványban volt része a Krisztina-téren és a Mészáros-utcában egybesereglett járókelőknek szombaton délelőtt. A krisztinatéri másfél évszázados római katolikus plébániatemplom szentélyét, amelyben annakidején gróf *Széchenyi* István és *Seilern* Crescentia grófnő örök hűséget esküdtek egymásnak, *öt méter és tíz centiméter távolságra elhúzták az eredeti helyéről.* A régi artisztikus műmárvány főoltárt már napokkal azelőtt eltolták.

Az építészeti bravúrt igénylő és már hónapok óta előkészített munkát a templom kibővítése tette szükségessé.

A templom érintetlenül maradt előrészében ünnepélyesen búgott az orgona és folyt az istentisztelet, amikor a templombővítés munkáit vezető építészmérnökök, *Brestyánszky* Tibor, *Simkovits* Lajos, a munkatervet készítő *Fridrich* Lajos tanácsnok és *Borsos* László mérnök jelenlétében elhangzott a jel a templom szentélyének elmozdítására.

A vastraverzekkel alátámasztott acélgörgőkön nyugvó templomfalak, amelyeknek *720.000 kiló a súlya*, az adott jelre, szemmel alig észrevehetően, de mégis olyan gyorsan indultak meg, hogy a munka kezdetének pillanatától, 10 óra 20 perctől *alig negyed órán belül három méter 20 centiméter utat tettek meg az alájuk helyezett vasgörgőkön és sínpárokon.* Kattogtak a fényképező masinák s a filmfelvevőgépek és izgalmas érdeklődéssel leste a többszáz főnyi közönség a feltűnést keltő technikai építészeti bravúr minden mozzanatának lezajlását.

A templom szentélyének két oldalfalát drót sodronykötélen két tíztonnás, többszörös kerékátvitelű csörlő húzta, amelyeket hat-hat leventesapkás fiatal munkás hajtott kézierővel. Amikor a főoltár és a szentély falai már alig két méterre voltak egymástól, vezényszóra hirtelen megállt a munka, mert észrevették, hogy a két kereszthajó, amelyet a templom kibővítése céljából jobbról és balról már előre felépítettek, egyes falkiszögelésekkel súrolnák a szentélynek azt a falrészét, amellyel találkozniok kell. Több téglát kellett tehát kibontani az új kereszthajók falából, míg újból elhangozhatott a jelzés a csörlők munkájának a folytatására.

Szinte ünnepi csendben zajlott le háromnegyed tizenkettőkor a nagy pillanat, amikor a templom szentélye ráborult a főoltárra és a templomeltolás hatalmas feladata befejeződött. Az ünnepélyes perc mintegy hangulati aláfestéséül áhítatotkeltően zendült fel újból a templom orgonájának a szava.

A két új oldalhajóval és a szentélynek, meg a főoltárnak ötméterrel való eltolása révén a Krisztina-téri plébániatemplom *befogadó képessége 680 személlyel nagyobbodott* és a néhány hónap mulva, amikor majd a templom egymillió pengőbe kerülő restaurálási munkálatai befejeződtek, a vasárnapi miséken az istentiszteletre sereglő hívők tömege nem szorul ki többé az utcára.

A tizenkét leventesapkás fiatal munkás, akik kemény marokkal forgatták a csörlőket, büszkén állták körül a templomot s az egyikük némi hetvenkedéssel jegyezte meg:

— Bennünket ezután hencegéssel nem „húzhatnak" a cimboráink, mert ők nem mondhatják el azt, amit mi, hogy elhúztunk egy templomot.

(V—i T—sz)

FINN FAHÁZ lemezzel szigetelt télen is lakható
HERKULES, Wesselényi-utca 2. T. 220-6..

— **A magyar egyetemi ifjúság küldöttsége a finn követnél.** A november 20-i finn—ugor néprokonsági ünnep alkalmából szombaton délelőtt *Cserhalmi* Sándornak, a Magyar Nemzeti Diákszövetség külügyi osztálya vezetőjének vezetésével a magyar egyetemi és főiskolai ifjúság küldöttsége felkereste Arne *Wuorimaa* budapesti finn követet s tolmácsolta a magyar egyetemi ifjúság jókívánságait. A finn követ rövid magyarnyelvű beszédben köszönetet mondott az üdvözlő szavakért s kifejezésre juttatta a két nép közötti mély és őszinte baráti érzéseket. A követ ezután elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, a beszélgetés során ismételten kifejezésre juttatva a két nép ifjúsága között fennálló szoros baráti kapcsolatokat. *(MTI.)*

Csillárt bérelien, vegyen VOGEL csillárüzemnél. VIII. Mária Terézia-tér 1. és IV Károly-körút 28 (Városháza épület).

Zenei hírek

* **Furka Gizella zongoraestje.** A fiatal művésznő első önálló hangversenyén Brahms, Beethoven, Schumann, Chopin, Dohnányi és Rimszkij-Korszakov, I. Strimmer műveket játszott. Beethoven és Chopin értelmezése még nem szabadult fel az iskolás elképzelések alól. Schumann műveiben viszont helyenként megszólaltatta azok legrejtettebb hangjait. Műsorának őszinte muzikalitást sugárzó számai voltak. A Koncertetüd és a Dongó kedvesen, finoman sikerült. Egészben véve, komoly reményekre jogosítja hangversenye. Az ünneplést több ráadással hálálta meg.

* **Schubert—Liszt—Chopin est.** *Koréh* Endre és *Blaha* Márta felváltva adták elő fenti szerzők ének- és zongoraműveit. Különösen Koréh Endre nemes művészetét méltatjuk. Drámai készsége lenyűgöző. Lírájának férfias, komoly, elmélyülő hangjai az est legszebb pillanatait nyujtották. Blaha Márta jó mesterségbeli felkészültséggel, különösebb művészi igény nélkül adta elő számait. *(P. J.)*

Fülöp Zoltán szűcs
mindennemű szőrmeáruk és bundák nagy raktára, BUDAPEST, VII. DOHÁNY-UTCA 41.
Telefon 225-154.

BRILIANS EZÜST
vétele és eladása VARJAS Károly-körút 22 udvarban Tel.: 189-236.

Koncert rendezései:

Csajkovszky—Wagner ciklus
a Bp. Hangv. Zenekar II. bérletében jan. 5. márc. 2-ig. 5 est a Vigadóban. Vezényelnek: Failoni, Friesay, Unger. Közr.: Dániel Ernő, Fodor János, Kotányi Erzsi, Kovács Kornélia, Lengyel Gabriella, Ránki Lili. Bérletek 13 P-től.

Failoni-Beethoven VII. kedden
Egmont, G-dur verseny (Kotányi Nelly), B. H. Z. IV. bérl. est (V. ¾7).

Károlyi zongoraest 25-én
Vigadó ¾7. Zongorabérlet III.

Lánczy Margit csütörtökön
tartja előadóestjét nagyszerű műsorral. Z. ¾7.

Faragó zongoraest 29-én
Appassionata, Chopin 12 etűd, stb.

Shakespeare-est 28-án
kosztümösen, színpadi beállításban az évad legnagyobb együttesével. Konferál: Gobbi Hilda. (Z. ¾7.)

Greguss drámai estje dec. 2.

Csajkovszky V. szimf. dec. 2.

Décsi Péter vezényletével
a Koncert zenekarral. Műsoron még: Mozart: Haffner szimf., Händel: Concerto. V. ½7.

Végh quartett dec. 3.
C. Franck zongoraötös Branca Musulinnal, Haydn, Schumann. Z. ¾7.

Zenekari Bach matiné
dec. 5., vasárnap d. e. 11. Zeneak.

Ungár—Basilides—Luzzato
Lengyel Gabriella, Dömötör Lajos, Siki Béla, Bp. Hangv. Zenekar. Vez.: Unger Ernő. Műsor: Brandenburgi verseny (D-dur). Kreutzstab kantáta, d-moll zongoraverseny, Kromatikus fantázia és fuga (Ungár Imre). Csonkabérletek, egyes jegyek.
V. Beethoven est dec. 7. B. H. Z. Failoni—Károlyi.
Kreutzberg táncmatiné dec. 8. (Bel Canto rend.)

★

Rózsavölgyi hangversenyei:

Ma: Bródy—Solymossy

2 zongorás jazz Z. ½7.
Közr.: Nagykovácsi Ilona. Jegy Egész nap a Zeneakadémián. Tel.: 224-817.

Medgyaszay II. estje
24-én, szerdán, Zeneak. ½7.

Isoz Kálmán előadása
„Liszt, Erkel, Mosonyi" 27-én Z. 5. Báthy Anna, Böszörményi-Nagy, Veress közr.

Szilvássy—Udvardy 27-én
Margit — Tibor
együttes estje zenekari kísérettel. Vez.: Rubányi. Műsoron klasszikus és könnyű zene. V. ¾7.
Kálmán Mária hegedűmatiné 28. Z. 11.

Dr. Weixelgärtner Egon
Chopin-estje 29-én. H-moll szonáta, 4 scherzo, fantázia, stb. Zongorabérl. II. Z. ½7.
Omar Khayyam és a perzsa miszticizmusról Germanus Gyula előadása dec. 4. Z. 5
Vidám Mikulás-est a Műv. Házában dec. 5. ½7.
Góth Sándor előadóestje dec. 7. Z.
Waldbauerék III. estje dec. 9.
Magyar Tamás hegedűestje dec. 10.
Bálint Tibor zongoraestje dec. 10.

Ravel: Bolero, Künneke: táncszvit
Dohnányi: Gyermekdal-variációk (Böszörményi—Nagy) dec. 13. Vez. Komor, Z. 7.
Roesler Edmund zongoraestje dec. 14.

„Korunk zeneköltői"
I. est dec. 16. Honegger, Horusitzky, Rieti, Ravel, Strawinsky. Vez.: Robert György. Közr.: Böszörményi-Nagy, Koréh, Garay. V. 7.

★

HARMÓNIA

Issakides Barbara holnap
zongoraest. V. ¾7.

Ma: Székesfővárosi zenekar IV.
Vez.: Friesay, közr.: Szegedi Ernő. V. 4.

Dohnányi
zongoraest. Dec. 1. V. ¾7. Harmónia bérl. III.

Rosita Serrano
előadóestje. Dec. 3. V. ½7.

★

A Balatoni Társaság díszhangversenye a
Honvéd Légierők Zenekarának estje
nov. 26-án ½7-kor a Zeneakadémián a hadiárvák javára. Vez.: Doroszlai. Közreműködnek a Budai Dalárda, vez.: Lisznyai Szabó, Hir Sári, Krisztián Márta, Raffay Erzsi, Rácz Vali, Szép Ilonka, Homolay, Laczkovich dr., Nagypál. Konferál: Magyarádi. Jegyek Balatoni Társ., Sándor-u. 19., Bárd. Koncert, Zeneak.

★

A MAI MARNITZ TARKA EST-RE
minden jegy elkelt
szombaton, dec. 4-én 6 órakor a Zeneakadémián. Közr.: Vaszary Piri, Kelly Anna, Bilicsi, Eyssen Irén, Szondi Biri, Miklós Lívia, Lux Marietta, Mindszenti István, Utassy Jenő, Kazal László, Kozma Andor, Rátonyi—Lugosi, Kinizsi Andor, Hlaszny Béla jazz-zenekara.
Jegyek Marnitznál, József-körút 37., Zeneakadémián és a jegyirodákban.

★

Tréfás cirkuszrevű ma
este ½7-kor a Vigadóban. 12 világszám. 3 órás kacagóműsor! Jegyek 1—4 pengőig egész nap a Vigadóban.

Az ember társas lény

Hallgassuk meg, hogy mit mond Wilde a társaságról. Az idézet rejtvényünk vízszintes 14. és függőleges 11. soraiban található, amit a neves író „Bunbury" című művéből idézünk.

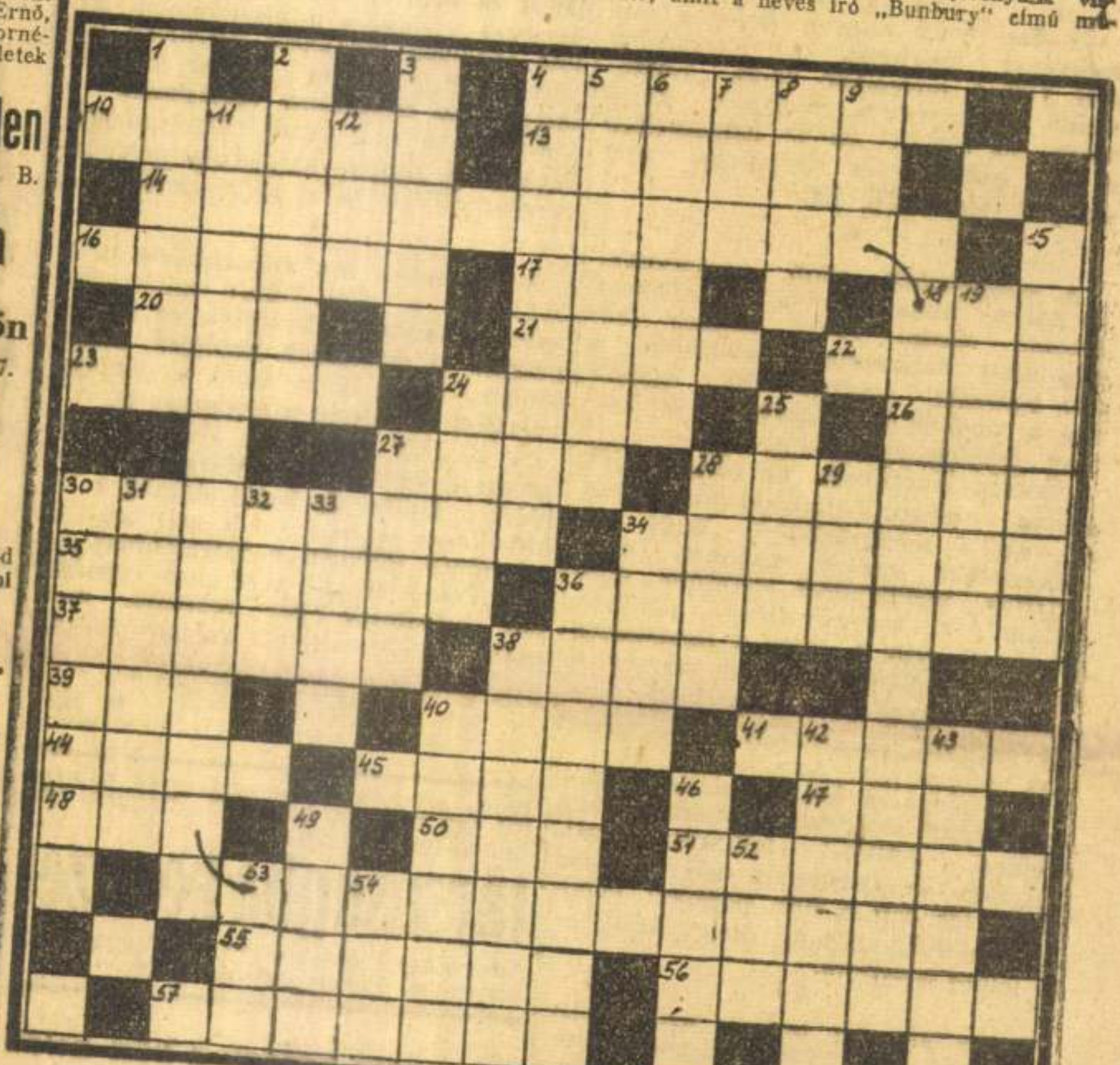

Vízszintes:
4. A varjakkal rokon kúszómadarak
10. A mértanban: sugár, a bonctanban az alkar egyik csontja, Pesten pedig egy filmszínház neve
13. Egyenlőtlen — közhasználatú francia szóval
14. AZ IDÉZET ELSŐ RÉSZE (zárt betűk: L, A, B)
16. Iskolát végzett
17. Nagyapáink súlymértéke
18. Rákosi Dalos István — névjele
20. Engedni, hagyni — angolul
21. A halál váltja fel
22. A Felső-Duna jobboldali mellékfolyója, Tirolban ered
23. Gyorsan
24. Szántóföld — latinul
26. Törlőgumi márkája
27. Egyiptomi istennő, Ozirisz testvére és felesége
28. Igen nagymennyiségű
30. Ásvány, víztartalmú magnéziumszulfát
34. Hangszeres zenedarabok bizonyos formája, amely legnagyobb tökéletességét Beethovennél érte el
35. Újságíró álneve latinul — ismeretlen
36. Többször is megszólít
37. Dél-Kína legnagyobb kikötője, Svájcban pedig az egymással szövetségre lépett tagállamok megjelölése
38. . . . .-darja (folyó Közép-Ázsiában, az Aral-tóba ömlik
39. E Z I
40. Simán vág
41. Balatonmenti nyaralóhely
44. Holló — németül
45. Mutatószó többesben
47. Írók Nemzeti Egyesülete
48. Régi magyar férfinév
50. Ü N E
51. Pipafajta (névelővel)
55. Város Temes megye déli részén
56. Női név, egyébként egy élősködő növény neve is
57. Fegyver egyik része

Függőleges:
1. Varázs, bűvös ige, varázstárgy
2. Csekélység, potomság
3. Noszty fiúnak volt Tóth Marival
4. A kérelemnek teljes mértékben eleget tesz
5. Évkönyvek, időrendi feljegyzések
6. A lóversenyben a könnyű vágtatás neve
7. Ü G I
8. Volt képviselő és publicista, a maga idején nevezetes vezércikkíró
9. Erdélyi folyó
11. AZ IDÉZET MÁSODIK RÉSZE (zárt betűk: L, M, A)
12. U N L
15. A kereskedő teszi ki ide a portékát
19. Északamerikai indiántörzs neve volt
24. Az szintén
25. Nagy vállalatok szövetkezése bizonyos célokra (angol szó)
27. Spanyolországi határváros
28. Hint
29. K N O
30. Kikutat
31. Mondj . . . betörik a fejed
32. Ostoba, balga — franciául
33. Város London közelében, híres az egyeteme
34. Fafajta
36. Kisebb hasító és metsző szerszám a fa megmunkálására
38. Szentté avat
40. Tárgy, anyag, költői mű meséje
42. Kibocsátás
43. Lehelyező
46. Hosszú növényi
49. Tenger — németül
52. Megállapítja a súlyát
53. Nemzeti Vívó Akadémia
54. A R D

Ifj. BEDNAY JÓZSEF

A mult vasárnapi számunkban közölt keresztrejtvény megfejtése: Olyanok, akiknek szívük van, s azok csak egyet szeretnek, és olyanok, akiknek nincsen, s azok meg százat szeretnek.

Mozik műsora

ADRIA (II., Margit-körút 5/b. Tel.: 353-707). **Az éjszaka lánya.** (¼4, ¼6, ¼8, v. és ü.: 11 és ½2-kor is.)
Hétfőtől: **Valakit szeretni kell.**

ALKOTÁS (I., Gömbös Gy.-u. 11. T.: 355-374). **Szerelmi láz.** (¼4, ¼6, ¼8, sz.: ½2, v. és ü.: 11 és ½2-kor is.) Vas. d. e. 11-kor: **Elvarázsolt hercegkisasszony. Erdei manók.**
Hétfőtől: **Szabadság vagy halál.**

ÁTRIUM (Margit-körút 55. T.: 153-034, 154-024). **Kerek Ferkó** (Jávor, Csortos, Egri Mária). **Híradó.** (¼4, ¼6, ¼8, sz., v. és ü.: ½2 órakor is).

BARLANG filmszínház (Károly-körút 3. Tel.: (122-722). **Csavargók.** Színes Walt Disney-film. (½2, ¼4, ¼6, ¼8.) Vas. d. e. 11-kor: **Leányálmok.**

BAROSS (VIII., József-körút 63. Tel.: 149-510). **Az éjszaka lánya.** (3, 5, 7, v.: 11-kor is.)
Hétfőtől: **Rettegés.**

BELVÁROSI HÍRADÓ MOZGÓ (Petőfi Sándor-utca 6. T.: 181-244). **A babák története** (kultúrfilm). **Rajzos híradó Stein Aurélról. Ufa-magazin. Donald, a rendőr** (színes rajzfilm). **Magyar és Ufa-híradók.** Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

BUDAI APOLLO (II., Széna-tér. Tel.: 351-500) **Az éjszaka lánya.** (¼4, ¼6, ¼8, v. és ü.: ½2-kor is.) Vas. d. e. 11-kor: **Robinson.**

CAPITOL (VII., Baross-tér 32. Keleti pályaudvarnál. T.: 134-337). **Münchhausen** (11, 2, ¼5, 7.)

DAMJANICH MOZGÓ (VII., Damjanich-u. 1. T.: 425-644). **Valakit szeretni kell.** (¼4, ¼6, ¼8, v. és ü.: 11 és ½2-kor is.)

DEÁK FILMSZÍNHÁZ (Teréz-körút 28. Tel.: 122-952, 121-343). 11. premierhét: **Sziámi macska.** (Szeleczky, Hajmássy.) **Híradók.** ½2, ¼4, ¼6, ¼8, v.: 11-kor is.)

DUNA MOZGÓ (V., Hollán-u. 7. T.: 111-994). **Ragaszkodom a szerelemhez.** (¼4, ¼6, ¼8, v. és ü.: ½2-kor is.)

FÓRUM FILMSZÍNHÁZ (Kossuth Lajos-u. 18 T.: 189-707 189-543). **Éjjeli zene.** (¼4, ¼6, ¼8, v és ü.: 11-kor is.)

GLÓRIA (XIV., Thököly-út 56. Tel.: 427-521). **Az éjszaka lánya. Premier Ufa- és magyar híradók.** (¼4, ¼6, ¼8, v. és ü.: ½2-kor is.)

HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ (VII., Erzsébet-körút 13. T.: 222-499). **Facsúszlatás** (kultúrfilm) **Rajzos híradó Stein Aurélról. 12 perc külföldi művészekkel. Donald, a rendőr** (színes rajzfilm). **Magyar és Ufa-híradók.** Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

HOMÉROS MOZGÓ (XIV., Hermina-út 7. T.: 496-178). **Két asszony. Világhíradók.** (¼4, ¼6, ¼8, v. és ü.: ½2-kor is.)
Hétfőtől: **Mákvirágok.**

JÓZSEFVÁROSI (VIII., Kálvária-tér 7. Tel.: 131-316). **Az éjszaka lánya.** (¼4, ¼6, ¼8, v. és ü.: ½2-kor is.) Vas. d. e. 11 órakor: **Falu rossza.**

KAMARA (VII., Dohány-u. 42. Tel.: 423-901) **Megálmodtalak** (Muráti). (½12, ½2, ¼4, ¼6, ¼8.)

KASZINÓ filmszínház (IV., Eskü-út 1. Tel.: 185-329, 383-102) **Botrány** (Heli Finkenzeller, Will Dohm, Paul Henckels, Marianna Simon). (¼4, ¼6, ¼8, sz.: ½2, v. és ü.: 11, ¼4, ¼6, ¼8.)

KORZÓ (IV., Váci-utca 9. Telefon: 182-818). **Gróf Monte Christo I. rész: Az If-vár foglya** (francia film). (¼4, ¼6, ¼8, sz.: ½2, v. és ü. d. e. 11 és d. u. ¼4, ¼6, ¼8.)

MESEVÁR (Szt. István-körút 16. T.: 114-502). **Ópiumkeringő.** (¼4, ¼6, ¼8, v.: ½2-kor is.)

NEMZETI APOLLÓ (VII., Erzsébet-körút 8. T.: 222-002). 3. hétre prol.: **Aranypáva. Magyar híradó.** (¼4, ¼6, ¼8, sz.: ½2, v. és ü.: 11 és ½2-kor is.)

NYUGAT MOZGÓ (VI., Teréz-körút 41. Tel.: 121-022). **Az éjszaka lánya.** (¼4, ¼6, ¼8, sz.: ½2, v. és ü.: 11 és ½2-kor is.)

OMNIA (József-körút és Kölcsey-utca sarok. T.: 130-125). 2. hétre prol.: **Zenélő malom.** (¼4, ¼6, ¼8, sz.: ½2, v.: 11 és ½2-kor is.)

PEST-PALACE (VIII., Erzsébet-körút 8. Tel.: 221-222) **Magyar kívánsághangverseny.** (½12, ½2, ¼4, ¼6, ¼8.)

PETŐFI MOZGÓ (VII., Rottenbiller-utca 37/a. T.: 428-478). **Az éjszaka lánya.** (¼4, ¼6, ¼8, v. és ü.: ½2-kor is.) Vas d. e. 11-kor: **Megvédtem egy asszonyt.**

RADIUS (VI., Nagymező-utca 22—24. Telefon: 122-098, 120-564) 2. hétre prol.: **Kerek Ferkó** (Jávor, Egry Mária, Csortos). **Elzászi útiképek** (színesfilm). **Híradó.** (¼4, ¼6, ¼8, sz.: ½2, v. és ü. d. e. 11, d. u.: ¼4, ¼6, ¼8.)

SCALA filmszínház (Teréz-körút. T.: 114-411). **Zenélő malom** (Szeleczky, Szilassy, Dayka, Latabár). **Tavaszi álom (Sárdy) zenés filmnovella. Magyar híradó.** (¼4, ¼6, ¼8, sz., v. és ü.: ½2-kor is.)

SZÉKELY MOZGÓ (VII., Erzsébet-körút 28. T.: 226-425) 3. hétre prol.: **Tilos utakon.** (11, ½2, ¼4, ¼6, ¼8.)

SZITTYA-CITY MOZI (V., Vilmos cs.-út 36/38. T.: 111-140). **Aranypáva.** (¼4, ¼6, ¼8, sz. és v.: ½2-kor is.)

SZIVÁRVÁNY MOZGÓ (VII., István út 39. T.: 228-020). **Szabadság vagy halál.** (¼4, ¼6, ¼8.)

TISZTI KASZINÓ zártkörű filmszínháza. Nov. 21.: **Münchhausen** (4, ½7). — 25. **Komédiások.** 25. és 28.: **Ragaszkodom a szerelemhez.** (¼5, ¾7.)

TISZA MOZGÓ (VIII., Népszínház-u 31 Tel.: 133-171). **Végre.** (¼4, ¼6, ¼8, v és ü.: ½2 órakor is.)

TOLDI-RIALTO (VII., Rákóczi-út Telefon: 224-413). **Valakit szeretni kell.** (10, ¾12, ½2, ¼4, ¼6, ¼8, v. és ü.: 11, 1, 3, 5, ¼8.)

TURÁN MOZGÓ (Nagymező-u. 21. T.: 120-003). **Valakit szeretni kell.** (11, ½2, ¼4, ¼6, ¼8.)

ÚJBUDA (XI., Horthy M.-út 64 T.: 268-099). **Münchhausen.** (½3, ¾5, ¼8, v. és ü.: 11, 2, ¼5, 7.)

Mi van a hivatalos lapban

A hivatalos lap szombati számában a következőket találjuk. Rendeletek: a „H—I—e utasítás a honvédelmi személyi szolgálatra kötelezettek és a m. kir. honvéd képző és nevelőintézeti felvételire törekvők orvosi megvizsgálásáról" helyesbítésére — a Lábbeli Központ által kiutalásra kerülő textil, fonal és egyéb cipészkellékek forgalombahozatalánál felszámítható legmagasabb bruttó haszonkulcs megállapításáról — a hentesipari, illetőleg tecnikai feldolgozásra eladott állati vér árának megállapításáról — szaloncukor áráról. — Pályázatok: a gyergyótölgyesi járás üdülőhelyi titkári állásra — az igazságügyminisztérium járásbírósági telekkönyvvezetői állásokra — a kárpátaljai kormányzói biztos irodasegédtiszti és kezelői állásra — a beregi és ungi közigazgatási kirendeltségek díjnoki és kisegítő szolgai állásokra — Abaúj-Torna, Csík, Ugocsa, Bihar, Vas, Veszprém és Pest vármegye útbiztosi, segédjegyzői, irnoki és végrehajtói állásra hirdetnek pályázatot.

A Keresztény Női Tábor 25 éve

Az őszi évad nagyon érdekes eseményének tekinthetjük a *Keresztény Női Tábor* november 28-án rendezendő *Díszmatinéja*, melynek keretében az elmúlt 25 év legjelentékenyebb politikai és társadalmi eseményeit elevenítik fel.

★

A világháború utáni katasztrofális helyzet hívta életre a Női Tábort. *Slachta* Margit rövid néhány hónap alatt Budapesten beállította a női politikai szervezeteket, egyidőben a vidéken is dolgoztak a keresztény jelöltek érdekében.

Slachta Margitban az akkori idők súlyos megpróbáltatásai kimélyítették azt a meggyőződést, hogy az emberiséget gyötrő bajokon csak *Krisztus tanításainak alkútlan elfogadása és megvalósítása segíthet.* Ráeszmélt arra is, hogy a társadalom *keresztényebb berendezése, vagyis a szociális alapra való helyezkedés* nélkül karitatív és szociális tevékenység csak toldozás-foldozás.

Intézményesen kell szociális és politikai téren dolgozni azoknak a nagy erkölcsi erőknek felhasználásával, melyeket az Úristen a női lélekbe öltött. Így lett a nők politikai jogainak tántoríthatatlan, meggyőződéses és lelkes apostola.

★

Talán kevesen tudnak visszaemlékezni a Női Tábor keletkezésére. 1918-ban, november 6-án a Károlyi-kormány 3. Néptörvénye kimondta a nők politikai egyenjogúsítását és megadta a férfiakkal egyenlő szavazati jogot. Slachta Margit ezt azonnal sietett érvényesíteni, hogy a *keresztény politikának* szervezze meg a nőket.

Az akkor megalakult Keresztény Szociális Párt keretében kezdte meg a szervező munkát. Néhány hónap alatt Budapest kerületek, utcák és házak alapján meg volt sezrvezve és zsúfolt termek előtt folytak le a női gyülések.

A keresztényszocialista férfipárt ámulva látta az eredményeket és az akkor egyetlen polgári párttal: a *Lovászy*-párttal fuzionálva, a lajstromos listán a neki biztosított *egyetlen helyet Slachta* Margitnak ajánlotta fel.

Ilyen előzmények után következett be a diktatúra, mialatt csendben és titokban folyt tovább a munka. Slachta Margit együtt tudta tartani ezekben a megpróbáltatásokkal teljes időkben is lelkes vezérkarát és amikor augusztus 3-án megdőlt a diktatúra, az újjáépítés nagy munkájában ismét glédába állította a nőket.

A román megszállás alatt nyilvános gyülések helyett *„Klubnapokat"* rendezett. A régi országház helyisége nemsokára szűknek bizonyult. Hamarosan a pesti Vigadóban, sőt az utolsó hetekben a pesti- és budai Vigadóban párhuzamos gyülések folytak le, sokezernyi lelkes közönség előtt.

A közönség nem tudta; a gyüléseket csak úgy lehetett megtartani, *hogy közéleti férfiak tuszoknak jelentkeztek a rendőrségen a gyülés idejére.*

A Keresztény Női Tábor kezdőkorában valóban hősies események játszódtak le. Talán még lesznek, akik emlékezni fognak a *Clark-féle felvonulásra.* Ugyanis az itt időző antant-misszió előtt a keresztény kormányt diszkreditálni akarták. Slachta Margit kezdeményezésére *két nap alatt* a női szervezetek *sokezer aláírást gyüjtöttek össze* a Friedrich-kormány érdekében. Ezt a memorandumot a női pártszervezet nevében Slachta Margit testvér nyujtotta át Mr. Clarcnak, a kiküldött angol megbizottnak. De a helyzet nem javult.

Ekkor Slachta Margit merész akciót indított meg. Egy hazafias nyomda cenzúramentesen röpcédulákat nyomott a következő felirással: *„Üzen a Keresztény Női Tábor. A szokásos Keddi Klub-délutánt a Szent György-téren tartjuk meg."* Ekkor már statárium volt a gyülekezésre. A megjelent 35.000 főnyi tömeget választókerületek szerint állították fel, mely a megállapodás értelmében némán, fegyelmezetten, kis zászlókat lengetve vonult el az antant-misszió előtt. Kb. *30 percig tartott az elvonulás, 16-os zárt sorokban.*

Clark kijelentette: Ilyent még nem látott és nem is képzelte, hogy ez lehetséges ... Míg a miniszterelnöki palota erkélyén megjelent *Friedrich* István előtt, *Slachta* Margit testvér nagyhatású beszédben biztosította a kormányt a nők rendületlen támogatásáról, a román katonaság *gépfegyvereket állított fel a palota mellett* ...

★

A november 28-i Díszmatinén d. e. ¾11-kor a Női Tábor legjelentékenyebb eseményei, közöttük ez is, képekben és filmekben kerülnek bemutatásra. Látni lehet majd a *gépfegyverekkel* felvonuló románokat is.

A Magyar Művelődés Házában tart seregszemlét *Slachta* Margit, melyen idézi a multat és ismét *munkára* és *hitvallásra* szólítja fel a mai nagy és sorsdöntő időkben a társadalmat. A Női Tábor úttörő vezérkara egységesen sorakozik fel mögötte, mert tudja: *a keresztény Magyarországért kell küzdenie és dolgoznia.*

H. B.

Időben díjazom azt az urat, vagy hölgyet, aki egy 26 éves, nem árja, diplomás urifjut a pesti úgynevezett

társaságba bevezet

Válaszokat „Diszkréció" jeligére PATAK hirdetőbe, Vilmos császár-út 29.

Adományt kapnak a hősi halált halt és eltünt fővárosi alkalmazottak gyermekei

A polgármester a mult esztendőben mozgalmat indított a fővárosi alkalmazottak körében, hogy a karácsonyi ünnepekre önkéntes adakozás útján ajándékcsomagokat küldjenek harcoló és sebesült bajtársaik részére. Az adományokból 5932 pengő visszamaradt s időközben ez az összeg a kikézbesítetlen ajándékcsomagok értékének megtérítése következtében 6578 pengőre emelkedett. A polgármester eredeti terve szerint ebből a fennmaradt összegből husvéti ajándékcsomagokat küldtek volna a harctérre. Most azonban a polgármester elhatározta, hogy ezt az összeget a hősi halált halt s a harctéren eltünt fővárosi alkalmazottak arra ráutalt gyermekei között osztja szét, mégpedig úgy, hogy minden egyik gyermek átlag 200 pengőt kap. Az adományokat hétfőn délben 12 órakor ünnepélyesen osztják ki a városházán. *(MOT.)*

SVÁJCI GRAMOFON-
FELVEVŐ, LEJÁTSZÓ
KEMÉNY, Szondy-utca 9. Tel.: 11-18-24.

Rádióhírek

BUDAPEST I. (Vasárnap.) **7.30:** Reggeli zene. — **8.15:** Hírek. — **8.30:** Őszime beszéd. — **9:** Szórakoztató zene. — **10:** Református istentisztelet. — **11:** A magdolnavárosi Segítő Szűz Mária-kápolna kultúrházának megáldási ünnepe. — **12.15:** Leventemüsor. — **12.55:** Budapesti Hangverseny Zenekar. — **13.45:** Hírek. — **14:** Művészlemezek. — **15:** Előadás. — **15.45:** Tánczene. — **16.30:** Előadás. — **16.45:** Dohnányi: Pierette fátyola. — **16.55:** Hírek. — **17** Magyar nóták. — **17.40:** Hangképek a vasárnap sportjáról. — **18.10:** Tarka est. — **19.20:** Hírek. — **19.30:** Az én műsorom. — **20.40:** Előadás. — **21:** Mindenből egy keveset. — **21.15:** Sporteredmények. — **21.40:** Hírek. — **22.10:** Idegennyelvű hírek. — **22.40:** Hanglemezek. — **23.45:** Hírek.

BUDAPEST II. **8.30:** Idegennyelvű hírek. — **10:** Hanglemezek. — **12.15:** Budapesti Hangverseny Zenekar. — **15:** Tánczene. — **15.30:** Idegennyelvű hírek. — **16:** Székesfővárosi zenekar hangversenye. — **18:** Az Operaház előadásának ismertetése és közvetítése: „Bohémélet". — **18.40:** Előadás. — **19.25:** Anekdoták. — **21.15:** Előadás. — **21.35:** Stefan Mozi zongorázik. — **22.10:** Szórakoztató zene. — **22.40:** Hírek.

BUDAPEST I. (Hétfő.) **6:** Üzen az otthon. — **6.25:** Ébresztő. Torna. — **6.45:** Reggeli zene. — **7:** Hírek. — **8:** Idegennyelvű hírek. — **10:** Hírek. — **10.15:** Szalonzene. — **11.10:** Vízjelzőszolgálat. — **11.15:** Hanglemez. — **11.40:** Előadás. — **12:** Harangszó — **12.10:** Postászenekar. — **12.40** Hírek. — **13.20:** Időjelzés, vízállásjelentés. — **13.30:** Honvédeink üzennek. — **14:** Cigányzene. — **14.30:** Hírek. — **15:** Hanglemezek. — **15.30:** Előadás. — **16.20:** Segesdy Sándor cimbalmozik. — **16.45:** Hírek. — **17:** Beszélgetés egy 14 éves repülőgépszerkesztővel. — **17.15:** Szalonzene. — **17.40:** Felolvasás. — **18.05:** Magyar nóták. — **18.50:** Hírek. — **19:** Gounod: Faust — balettzene. — **19.10:** Előadás. — **19.25:** Rádiózenekar. — **20.20:** Előadás. — **20.35:** Clemens Krauss Budapesten. Közvetítés. — **20.40:** Az Operaház zenekara. — **21.40:** Hírek. — **22.10:** Idegennyelvű hírek. — **22.40:** Tánczene — **23.45:** Hírek.

ÜGYES, GYAKORLOTT
raktárkezelőt és üzemi vegyészt
keres budapesti vegyészeti gyár. Részletes ajánlatot „Olajvegyészet" jeligére dr. Árkossi hirdetőbe, Mester-utca 17/a.

Lehetőleg **XIII. kerületi** telepengedéllyel bíró vegyi üzemben
1-2 helyiséget,
hozzátartozó udvar- és raktárrésszel.
albérletbe
keresek
Esetleg közös lebonyolítás is lehetséges. Ajánlatokat **„Angyalföld"** jeligére Arató hirdetőirodába, Erzsébet-krt 4

Hosszú üzemi tapasztalattal
rendelkező, okleveles, keresztény
gépész-mérnököt
keres iparvállalat. Részletes ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Vidék" jeligére **Blockner-hez, Vilmos császár-út 33.**

November
21
Vasárnap
Babits Mihály
ebben az esztendőben november 26-án lett volna hatvan esztendős. Úgy értesülünk róla, hogy a Baumgarten-alapítvány e napon ünnepséggel áldoz emlékének. A meghívott közönség előtt néhány megemlékezés hangzik el róla. Ugyanekkor napon hagyja el a sajtót azoknak az iránymutató beszédeknek gyüjteménye, melyekkel Babits Mihály évről-évre megnyitotta a Baumgarten-alapítvány díjkiosztó ünnepi üléseit.

Minőségárut,
egyéni izlést
Ferda Manyitól.

— **Szombaton lépett érvénybe a gépjárműkorlátozásra vonatkozó rendelet.** Szombaton délután 4 órakor életbe lépett a belügyminiszternek a gépjárműkorlátozások tárgyában kiadott rendelete. A rendelet szerint vasárnapon, valamint Gergely-naptár szerinti ünnepnapokon, úgyszintén a nemzeti ünnepeken a megelőző nap délután 16 órától kezdve a következő hétköznap reggeli 5 óráig „Ü" jelző betű nélküli autókat használni nem szabad. Hétköznapon ugyanez a tilalmi rendelkezés alapján „Ü" jelzés nélküli autót esti 23 óra 30 perctől reggel 5 óráig szintén nem lehet használni.

Bér-bolyhozást
VÁLLAL kötőüzem, V. Nádor Lajos-u. 3

Ezt üzeni a szerkesztő

Ditta. A versek üdék, de ritmikájuk még fegyelmezetlen. A mozaikok napilapba igen halkszínűek. — **Irén.** Nem közölhető. — **Lyra.** Közlésre nem alkalmasak. — **Máriusz.** Nem alkalmasak.

Aprószenet, szénport,
hulladék szenet, pince szenet veszünk. Telefon: 133-346.

— **Orvosi hír.** Dr. *Kerekes* László belgyógyász, kórházi orvos, rendelését ismét megkezdte. V., Berlini-tér 9. III. 3. Tel.: 124-614.

Dr. *Gönczi* Tibor fogorvos V., Hollán-utca 4. Tel.: 112-530, ismét rendel.

— **Egyéni hormonkúra.** *Somló,* Klotild-utca 4. Tel.: 316-047.

— **Parfumkuli: divat és ajándék.**

— **Koszorúmegváltás.** Dr. *Löwenstein* Árpád ügyvéd elhalálozása alkalmából koszorúmegváltás címén dr. *Székely* Miksa tanácselnök (Budapest) 25 pengőt a Jó Pásztor Missziós javára szerkesztőségünknek lefizetett. — *Boros* János elhúnyta alkalmából *Felsner* Henrik és neje koszorúmegváltás címén 30 pengőt az OMZSA javára szerkesztőségünknek lefizetett. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Részvénytársaság
fonalbeszerzésben abszolut bevezetett
árubeszerzőt keres
állandó állásba
Ajánlatokat „Szakember" jeligére Singer hirdetőirodába, Wesselényi-utca 35

A város központjában levő régibérű cca 100—110 m² száraz
raktárhelyiségemet átcserélném
egy kisebb, cca. 60 m² területű, hasonló fekvésű helyiségre. Lelépés nincs! Megkeresések a főkiadóba „Könyvkiadó" jeligére. 402

Főpapi emlékmise a Szent István-bazilikában

A *Magyar Kurir* jelenti: A Nemzeti Összetartás Társaskörének kezdeményezésére ez évben is megtartották a budapesti Szent István-bazilikában a november 20-án szokásos emlékező misét. Ezen igen nagy számban jelentek meg a rendező egyesület tagjai, közöttük a politikai és társadalmi élet számos kiválósága, a magyar nők és férfiak Szent Korona Egyesületeinek, valamint a Szent István Bajtársi Szövetség tagjai zászlóik alatt. A megjelent előkelőségeket, akik a templom főhajójában, a szentély előtt foglaltak helyet, gróf *Csekonics* Iván ny. rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter fogadta a rendezőség élén.

Tíz órakor érkezett kíséretével *Endrédy* Vendel zirci apát, akit a templom kapujában az asszisztencia élén *Witz* Béla prépost, a Bazilika plébánosa fogadott és kísért a szentélybe, ahol a liturgikus ruhák felvétele után nagy segédlettel, amely a Ciszterci-rend tagjaiból került ki, megkezdte a pontifikális misét.

A főpapi mise evangéliuma után a szószékre lépett P. *Schrotty* Pál, a Kapisztránói Szent Jánosról nevezett Ferences-rend tartományfőnöke és szentbeszédet mondott Krisztusról, mint *a béke fejedelméről.* Krisztus tanítása a lelki békét hirdeti, de azért lelki és erkölcsi harc a tunyaság, tétlenség és tespedés ellen. Krisztus nem szakított a reális életviszonyokkal, hanem a szelídség szellemében a lelkeket akarja átalakítani. Ebben a szellemben dolgozott mindig az Egyház és ebben a szellemben működtek kezdettől fogva napjainkig a pápák. Krisztus szellemében, az Egyház szellemében és a pápák tanítása szerint elsősorban lelki bensö békére van szükségünk arra, amelyet csak Krisztus adhat meg nekünk. Ez a kisugárzó béke meleg fényével betölti környezetünket, a családot, az otthont, a hazát. „Uram, adj nekünk békét, a Te békédet, a lélek békéjét, a földre kisugárzó békét" — voltak a megkapó szentbeszéd befejező szavai.

A szentbeszéd után tovább folyt a főpapi mise, amely alatt a Bazilika ének- és zenekara *Harmat* Artúr vezetésével működött közre. A mise végén a magyar Himnusz hangzott el.

UJDONSÁGAINK!

ILOSVAY FERENC:
Jó vadászatot!
Természetszeretet, vadászat, irodalom. Művészi fényképekkel. 284 oldal. Ára kötve 20.— P

NEMESKÉRI-KISS SÁNDOR
. . . Hol nem volt
Egy gazdag vadászélet tanulságos és vidám emlékei. A szerző rajzaival és fényképfelvételeivel 440 oldal. Ára kötve 26.— P

K. RHÉDEY ZOLTÁN:
Verébtől a szarvasbikáig
Egy beteljesedett vadászélet emlékei. Fényképekkel, 300 oldal. Ára kötve 20.— P

TÁRKÁNYI JENŐ:
A hatalom őrültjei
A római császárkor regénye. Divéky rajzaival. 320 oldal. Ára fűzve 16.—, kötve 18.60 P
Dr. Vajna György és Társai

Szemorvosi előírásra **kancsalságot javító szemelzárót** **Optifot** látszer- és fotószaküzlet BUDAPEST, TEREZ-KÖRÚT 48 Kérjen ismertetőt!

Álfőhaduagyok zsarolások sorozatát követték el

A főkapitányság intellektuális osztálya napokig tartó nyomozás után leplezett le egy szélhámos társaságot, amelynek tagjai *katonai nyomozóknak adták ki magukat* és zsarolások sorozatát követték el a fővárosban. Az első feljelentést a szélhámos társaság ellen *Hunwald* Ignácné, egy Kohárystutcai fűszerkereskedés tulajdonosnője tette. Elmondotta, hogy megjelent lakásán négy férfi, akik közül egyik *hadnagyi egyenruhát* viselt. Kijelentették, hogy *a honvédség utasitására házkutatást tartanak,* mert értesülésük szerint *Hunwaldné* két, munkaszolgálatot teljesítő fia aranyat és ékszereket rejtett el a lakásban. Az egyik férfi, aki ugyan nem viselt egyenruhát, főhadnagyként mutatkozott be, míg két másik társuk katonai nyomozónak mondotta magát. *Hunwaldné* tiltakozott a házkutatás ellen.

— Kérem, ha ellenkezik, intézkedem, hogy hat katona jöjjön fel a lakásba — mondotta a „főhadnagy úr" —, azok majd szétszedik a lakást ...

Hunwaldné megijedt és elővette a szekrényből családi ékszereit. Az ékszereket a társaság tagjai zsebkendőbe csavarták, majd visszatették az egyik szekrénybe és a szekrényt lepecsételték, közben azonban elterelték az asszony figyelmét.

Másnap telefonon jelentkezett egy férfi, aki *Völgyesi* főhadnagynak mondotta magát és kijelentettte, hogy az ügyet „másképpen is el lehetne intézni". *Hunwaldné* azt válaszolta, hogy keressék fel, de úgy látszik, a szélhámosoknak erre már nem volt mersze, mert többé már nem jelentkeztek. Közben hazaérkezett *Hunwaldné* két munkaszolgálatos fia. Gyanusnak találták a dolgot, felnyitották a lepecsételt szekrényt. A zsebkendőbe csomagolt ékszerek közül két gyűrű és egy melltű hiányzott.

Néhány nappal később a társaság a Kresz Géza-utca 27-es számú ház egyik lakásába csengetett be. Ezúttal *Weisz* Károly, a Münchengräczi cipőgyárak munkaszolgálatot teljesítő igazgatója lakásán „tartottak házkutatást". Egyikük ezúttal is hadnagyi egyenruhát viselt. Az igazgató felesége gyanusnak találta őket, szólt a házmesternek, hogy igazoltassa a társaságot. Szabályszerűnek látszó katonai igazolványok kerültek elő, úgyhogy a házmester nem tehetett semmit.

A házkutatás során semmiféle ékszert ner. találtak, mire kijelentették, hogy a honvédelmi miniszter utasítására elkobozzák azokat a fényképezőgépeket, amelyeknek *páros* száma van. Később azonban elálltak ettől, a házmester fellépése, úgy látszik, megzavarta őket. Anélkül, hogy valamit elvittek volna, lementek a ház előtt álló autóhoz és elrobogtak. A *házfelügyelő felírta annak az autónak a rendszámát és ennek alapján sikerült azután elfogni a bandát.* Másnap, még mielőtt lefülelhették volna őket, újabb zsarolást követtek el. A Rumbach-utca 7. számú házban *Sólyom* Tivadarné lakásán jelentek meg. Csupán Sólyomné 77 éves édesapja tartózkodott otthon. *Felfeszitették* a szekrényeket és 10 gyűrűt, valamint egy arany karláncot vettek magukhoz.

Az aranyláncot eladták egy ismert nagymezőutcai ékszerésznek, a pénzt azonban már nem tudták elkölteni, mert a főkapitányság *Bozsik* detektívcsoportja már nyomukban volt. Az autórendszám alapján 48 óra alatt kézrekerítették a banda tagjait, *Szegfi* László 36 éves rovottmultú pincért, *Czeczey* István 22 éves, *Radó* Zsigmond 27 éves és *Laczházi-Pets* Zoltán 27 éves magánisztviselőket. A zsarolások értelmi szerzője, mint a kihallgatások alkalmával kiderült, Szegfi volt. A hadnagyi egyenruhát hol Laczházi, hol pedig Czeczey viselte. Kiderült az is, hogy a katonai igazolványokat egy 19 éves grafikus segítségével hamisították. De találtak ezenkívül náluk házkutatásra vonatkozó katonai nyilt parancsot is. Ez is hamisítvány volt.

A szélhámos társaság beismerte, hogy összesen nyolc esetben kíséreltek meg zsarolást, de állításuk szerint csak Hunvaldné és Sólyomné lakásából vittek el ékszereket. A szélhámos banda tagjait szombaton délelőtt letartóztatták, a fiatal grafikust, aki a bélyegzőket, hamisította, őrizethe vették, a nagymezőutcai ékszerüzlet tulajdonosai ellen pedig orgazdaság miatt megindult az eljárás. Az ékszerek egy részét még nem sikerült megtalálni. A detektívek most keresik azokat az orgazdákat, akik megvásárolták azokat. A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a szélhámosok a beismert bűncselekményeken kívül egyéb zsarolásokat is elkövettek, ezért felszólítja azokat a károsultakat, akik még nem tettek feljelentést, jelentkezzenek a főkapitányságon, a II. emelet 210. számú szobában.

Kudász Ernő:
Egy lélek tengeréből
Rendkívülien érdekes, újszerű módon tárgyalja a Boldogságot. A hozzávezető utakat életigazságok fényével világítja meg.
A mai robot, hajszolt életből elvezeti az olvasót egy csendes, elmélyült Boldogság világába.
Kapható minden nagyobb könyvkereskedésben.

ságnál március 15-án d. e. 10 óra
g megtartatni, ugyanott a feltételek is
kinthetők. (L a h i r d e t é s e k k ö z ö t t.)
znóbánya. (V i g a d ó é s s z á l l o d a
é s.) Breznóbánya szab. kir. város a vá-
igadó és szálloda felépitésénél végzendő
munkákra árlejtést hirdet: 1. föld, kő-
és elhelyező, 2. vas, 3. ács, 4. kőfaragó,
ernit fedő, 6. facement fedő, 7. bádogos,
talos, lakatos, mázoló és üveges, 9. bur-
10. szobafestő, 11. vizvezeték és csator-
i, 12. villamos csengő, 13. cserépkályhás,
askályhás, 15. takaréktüzhely, 16. redő-
17. szobrász, 18. szinpadi diszlet mun-
Ajánlatok fenti csoportonként külön, több
ortra együttesen és végül az összes mun-
is tehetők. Az ajánlatok á p r i l i s 3-án
9 óráig a város polgármesterénél nyuj-
k be. Az ajánlati összeg 5%-a bánatpénzül
os pénztárába leteendő s az erről szóló
a az ajánlathoz csatolandó. Az általános
ilönleges feltételek és tervek a beznóbányai
rmesteri hivatalban, valamint F ü h r e r
s és W a n n e n m a c h e r Fábián épitészek
jában (Budapest, Király-utca 34.) meg-
hetők. Mindkét helyen beszerezhetők az
ti és költségvetési ürlapok, előbbiek
n, utóbbiak munkanemenként 20 fillérért.
unkálatok április 20-án megkezdendők és
julius 15-éig befejezendők.

er. (É p ü l e t b ő v i t é s.) Az egri
rita-rend épülete háromemeletes mellék-
ttel kibővitendő és az egész épület átala-
dó. A munkálatoknak biztositására árlejtés
kitüzve, melyre az ajánlatok az egri Mino-
end elöljáróságához m á r c i u s 22-én
12 óráig adandók be. A tervek, költség-
és szerződési feltételek S z a b ó János
ző épitésznél (Budapest, VIII., József-körut
betekinthetők és a Minorita-rend elöljáró-
nál Egerben vagy Aradon 15 koronáért
szerezhetők. Bánatpénz az ajánlati összeg
a.

építés alatt álló föld
berendezéséhez és f
tárgyak szállitására ver
A) Asztalos és kárpi
fehérnemüek. *C*) Fü
teritők. *D*) Üveg és p
féle tárgyak. *F*) Villan
házi telefon és kis
rendezések. *G*) Villam
minden csoportra kü
bélyeggel ellátott ajánla
11 óráig az aradi m.
sági hivatalnál nyujtan
tevők az ajánlati öss
bánatpénzt bármely k
pénztárnál befizetni,
az ajánlathoz csatoln
tervezet, valamint a
államjószágigazgatósá
ugyanott dijtalanul
ajánlati ivek és költs

Koluzsvár. (K a v i
vár sz. kir. város t
szainak fentartására
985 halom rostált
szállitásának biztosit
nöki hivatalban m á
órakor versenytárgya
bélyeggel ellátott aj
hivatalba adandók
megtekinthetők.

Csurog. [Bács m.]
t á s a.) Csurog közs
templomórát állittat
tornyára. Pályázók
költségvetést á p r i
elöljáróságának külc
ján a szóbeli árlejt
lapittatni.

Déva. (P é z ü g y
h e l y r e á l l i t á s a.)
gatóság elhelyezésé

házak épitése.)
ármegye területén 500
elhatároztatván, e házak
nkásháznak fölépitése
közül Dévaványán 50,
urán, Tiszaföldváron,
Kisujszálláson pedig
. E munkáslakóházak
munkáknak biztositása

községi jégverem épitendő. E munká
biztositására az árlejtés április 7-é
11 órára Nagyköveres községházához tüz
Előirányzat 1200 kor. és a régi anya
használása. A költségvetés és terv a
köveresi körjegyzői irodában betekinthető

Kunszentmárton. (Vendéglő épit
kunszentmártoni vendéglő részv. társ. u
déglő épitésére versenytárgyalást hirdet.
összeg 81.000 kor. Vállalkozni kivánók fe

MMÉEÉVK
1934. 243. l.

ő, szárító, nedvesitő, forgácselvonó.

Üzletkapuzat a MABI egy bérházán Budapesten
Tervezték: **Brestyánszky Tibor** és **Simkovics Lajos**
Kivitelezte: Iványi Gyula

Portál: Haas és Somogyi

A levelesládából

Engedtesség meg, hogy egy épületről s egy ahhoz kapcsolódó derűs beszélgetésemről beszámoljak lapjukban s igaz magyar szerénységgel kérjem, had olvassa más is írásom. Teszem, mivel mindig tetszett nékem az a vagdalkozás, melyet maguk folytatnak a szebb architekturáért.

Hivatásomnál fogva tett számos vidéki utazásaim során a legutóbbi időben azt láttam, hogy városainkban mindtöbbször találkozhatom kisebb-nagyobb, az állam építette házakkal, amelyeket bizonyára tehetséges művészek rajzoltak, mert ezek a házak igazán tetszettek nekem, nagyon is ízlésesek, s ami a legfeltűnőbb a magyar vidéki városok sajnálatos csúfságai közepette, hogy ízléses mivoltuknál fogva nagyon is feltűnnek, tehát sok igaz dícséretet érdemelnek. Valami különös, úgy hiszem rokokói bájt mutatnak ez épületek. Talán ezért is annyira behizelgőek. Én bizony megszerettem őket.

És mégis, amikor újra és újra látom, úgy mondhatnám viszontlátom e szép házakat, jobban összeismerkedek velük, akkor különös érzés fogja el szívemet: mintha csak valahonnan máshonnan ismerném formáikat. Elgondolkozom s távoli külországi utazásaim egyes szép emlékei ébrednek fejemben: ilyen fajtájú építményeket láttam valamikor réges-régen Délnémetországban: Arnstattban, Donaueschingenben, Stuttgart környékén, Középnébetországban Weimarban — Goethe nyaralóházikója! — Halleben, Jenában . . . mind a német XVIII. század polgárházainak formáit idézik elém. Ugyanaz a rokolyás grácia lengi körül a magyar építészek tervezte kisebb-nagyobb palotákat, vámházakat.

Egy esetben megtudtam ki csinálta a terveket, s meglepetve hallottam ezt a nevet, régi, igazi magyar családnak leszármazottja viseli azt, kitűnő építőművész, akinek egyszer egy előadását is hallottam egy fővárosi egyesületben, s akkor ez a huszáros megjelenésű, dunántúlias kiejtésű építész arról beszélt nekünk, hogy „elég volt a nemzetközi építészetnek abból az utánzásából, amelyet nem magyar építészek egy ideje hazánkban művelnek! Hogy, mondja, meg kell teremteni a magyar építőstílust! Magyarul, magyart a magyarnak!

S amikor vonatra szállok, hazautaztamban összekerültem a tervezőépítőművésszel, aki egy ismerősömmel lépett a kocsiba. Megmondá nevemet s beszélgetni kezdtünk hármasban. Megdícsértem ahogy meg is érdemelte a szép házért, amelyet maga is legsikerültebb művének nevezett! Látszott, hogy mennyire örült, hogy nekem is tetszik, az amit igaz szívből csinált. Dehát a beszélgetés kimelegedtében nem tudtam visszatartani ma-

Tér és Forma 1938.

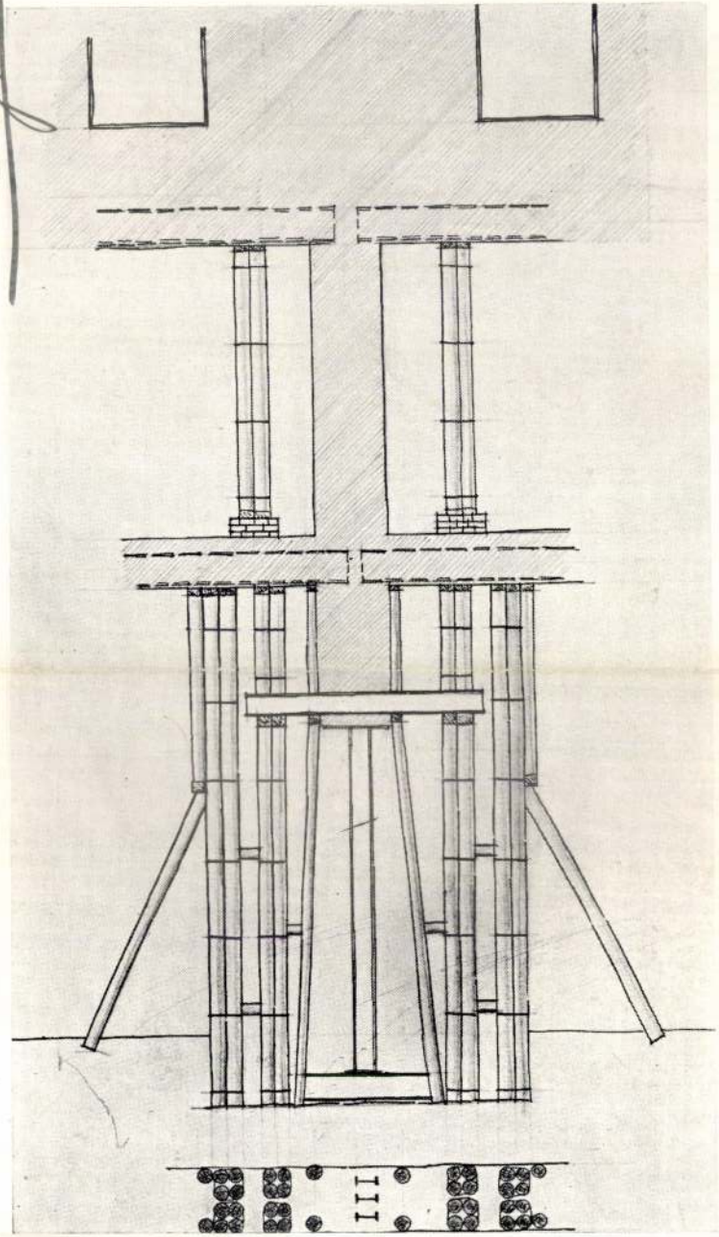

gamai, hogy meg ne mondjam, hogy ez a szép — s bizony nekem is tetsző épülete minő emlékeket keltett fel én bennem: Eichstätten, Eisenach, meg Baden-Baden és Karlsruhe környékének emlékeiről kezdettem mesélni. Látom örül a világlátottságomnak s rögtön elmondotta, hogy ő is mennyire szereti ezt a kedves architekturát, ezt, amint mondotta, „tősgyökeres polgári építészetet". S ekkor azt kérdém, hogy vajjon emlékezik-e arra az előadására, melyet egy ízben Budapesten hallhattam. Azt hittem meghökkentem a művész urai, — de nem, dehogy is, szélesen mosolygott, „persze, persze — nos akkor igaza volt-e?" Most én lettem szótlan, valahogy nem értettem. Bárgyú mosollyal néztem, hogy rejtsem meglepetésem. Dehát a művész úr németet utánozva ad magyart a magyarnak? Dehogy, dehogy is! s mondogatni kezdte nékem, hogy nézzek csak körül abban a városkában, nézzem csak a nemesek házait, polgárok házait, ódon városházát, majd meglátom, majd belátom, hogy ő mennyire azoknak jegyében épít, s büszkén hátravetette fekete, a művészt megillető szép sörényű fejét. Hát így vagyunk — gondoltam. Elhallgattam —

Kiváltásnál felhasznált alátámasztó szerkezet

Simkovits Lajos III-ik díjas tervének architekturája a legjobbak közé tartozik, bár a német hatás kissé itt érezhető, de nem annyira, hogy a terv kárára lenne. Helyszinrajzilag egészen egyéni úton jár. Parkot nem tételez fel. Ehelyett a templom előtt képez ki egy kisebb teret. Ha alaprajza is olyan jó lenne, mint az architekturája a legjobb tervnek kellene minősítenünk.

A megvásárlásra ajánlott tervek közül a „Nova“ kétszerakkora helyet épít be, mint amekkora a rendelkezésre álló telek.

ALSÓ: SIMKOVITS LAJOS TERVE
III. DJJ

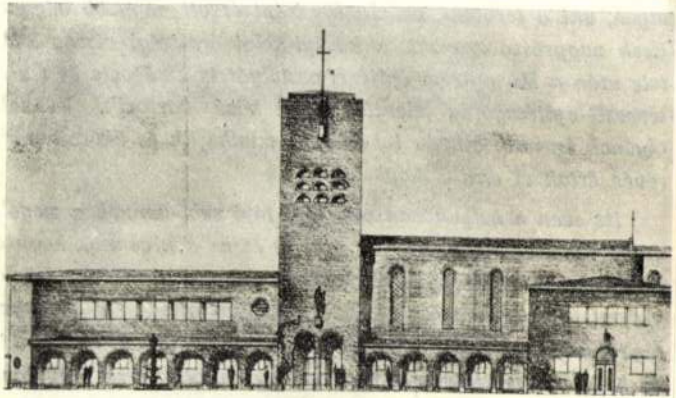

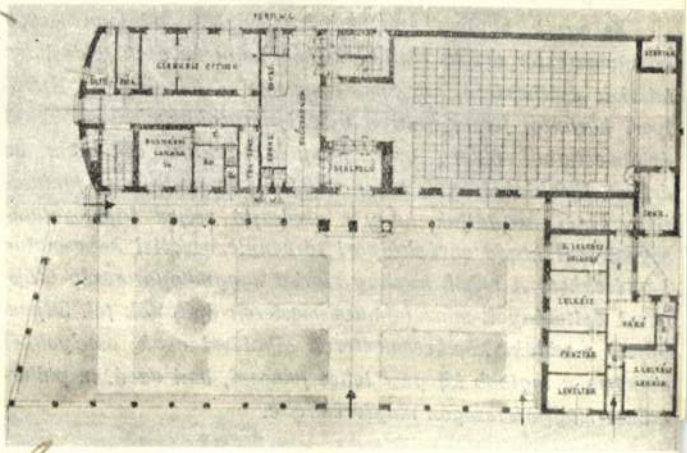

Cs-Ő: Az óbudai ev. Megyhár terv pályázata. Építőmunka 1933. 122–123. l.

–123. l.

Simkovits Lajos
építeni

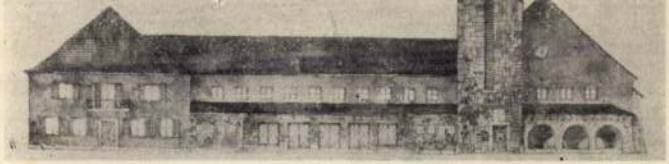

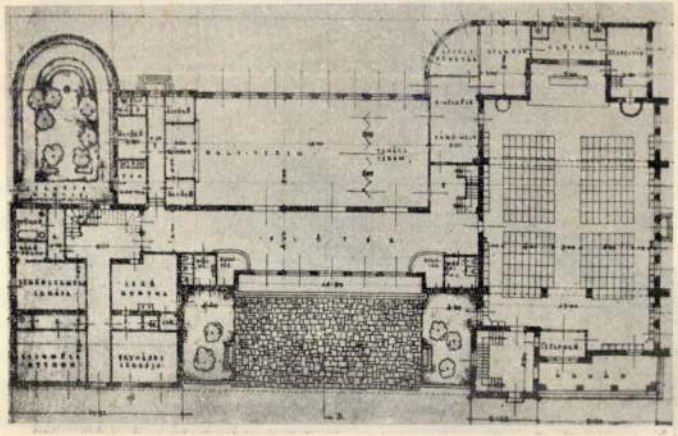

inkább mert ezt a pótprogrammot rövidesen visszavonták. A pályázók kijelentése szerint ez arra vezetett, hogy a kész tervet **kétszer is újra át kellett dolgozni.** Ez amellett, hogy szabálytalan a komoly munkát teljesen megzavarja.

Mindazonáltal örömmel regisztráltuk ezt a pályázatot, mert úttörőnek mondható ezeknek az érdekes feladatoknak pályázati úton való megoldásában.

Cs—ő.

FELSŐ: MEGVÉTELRE AJÁNLOTT TERV JELIGE: „ERŐS VÁR"

ALSÓ: MEGVÉTELRE AJÁNLOTT TERV JELIGE: „MEDITÁCIÓ"

Simkovics Lajos

Simkovics Lajos okl. építész-
mérnök irodája, IV. Vámház-krt 2.
386-016
Lakása, XI. Padrusz-u. 12.

18230/c

Bptávb 1940 szept.

91/1935.

A Széchenyi-hegyi
január hó 22.-én kelt 1833/c
csém a nagytekintetü Polgárme
az átépitésre vonatkozó értesü
sága a közelebbi forrás megje
igazgatási biró urtól levélil
közölte.

Budapest, 1935. má

TARJÁNI SIMKOVICS JENŐ

181	Magányos fa	rajz	50.—
182	Somogyi táj	rézkarc	50.—
183	Toldi Miklós	rézkarc	25.—
184	Kinizsi	rézkarc	30.—
185	Szérüskert		20.—
186	Lovas kuruc járőr	rézkarc	20.—
187	Irgalmas szamaritánus	rézkarc	15.—
188	Kis házak	rézkarc	15.—
189	Bokrok	rézkarc	12.—
190	Profil	rézkarc	15.—
191	Nyári fürdés	rézkarc	12.—
192	Nyári pihenő	rézkarc	15.—

kal, födelén rokokó jellegü diszités. Bécs, 1850. — Dose,
50.

locheirozott felülettel. XIX. sz. — Dose, Silber, guillo-

üst foglalatban, födelében barokk ezüst és gyöngyház-
le Dose, Schildpatt, in Silberfassung, im Deckel Perl-
.

ZT, ezüst. Német, XVIII. sz. — Brustkreuz als Reli-
III. Jh.

födelében fiatal nő miniatürfestésü mellképe. Jelezve
Elfenbein, im Deckel Miniaturbildnis. Deutsch, XIX. Jh.

ödelén szines miniatür: női mellkép, jelezve: *Lié Perinne.*
, am Deckel Miniaturbildnis. Französisch.

nc, rézfoglalatban. Födelén tájkép épületekkel, oldalán
Katalin és Szt. Ferdinánd alakja. Német, XVIII. sz. —
assung. Am Deckel und auf der Wandung Landschaft,
nd der heilige Ferdinand. Deutsch, XVIII. Jh.

ödelén a három grácia domboru alakja ezüstből. Osztrák,
rzelholz, am Deckel Relief der drei Grazien, aus Silber.

teknő ezüst berakással. Német, Louis XVI. — Köcher-
intarsia. Deutsch, Louis XVI.

én vésett rokokójellegü disz. Orosz, 1845. — Dose, Silber,
sisch, 1845.

ÉS EGY GYŰRŰ aranyozott ezüst, a gyürü szára

SIMKOVITS JENŐ: TÁJKÉP. Rézkarc.

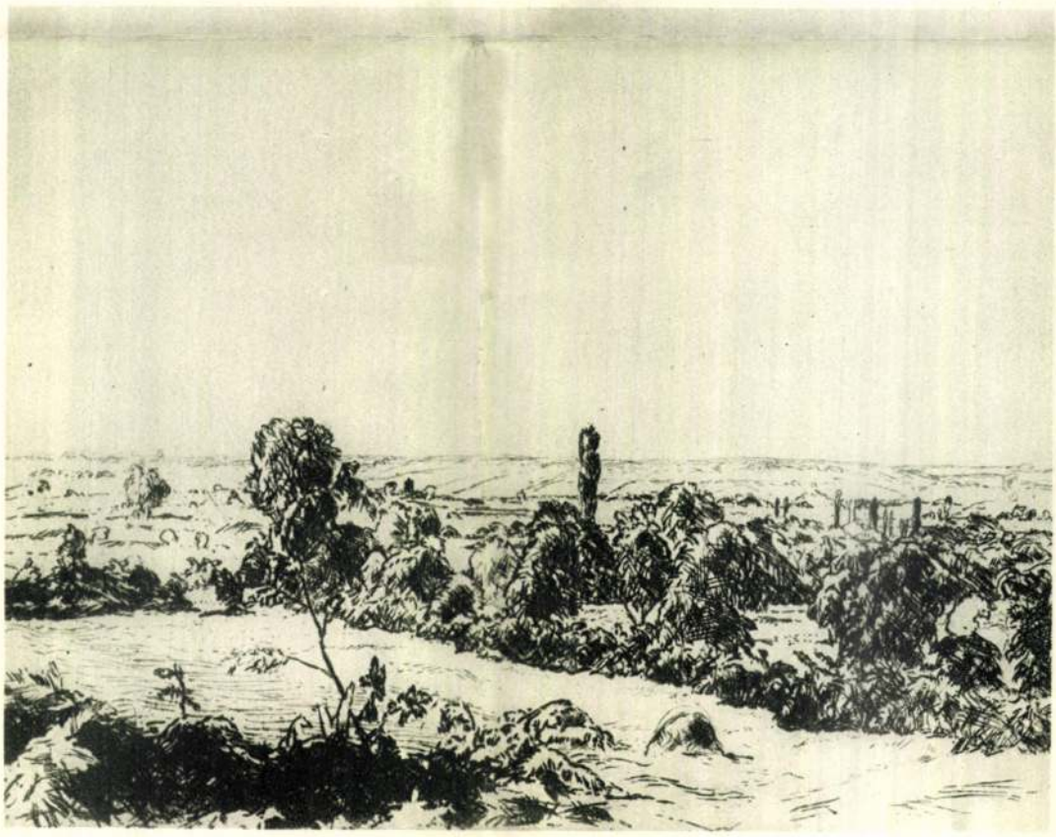

SIMKOVITS JENŐ: TÁJKÉP. Rézkarc.

ABA-NOVÁK VILMOS: „MENE TEKEL UFARSIN". Rézkarc.

Elek Artur. Új magyar rézkarcolók.
Magyar Művészet
1925.

KOMJÁTI-WANYERKA GYULA: A GOND. Tollrajz.

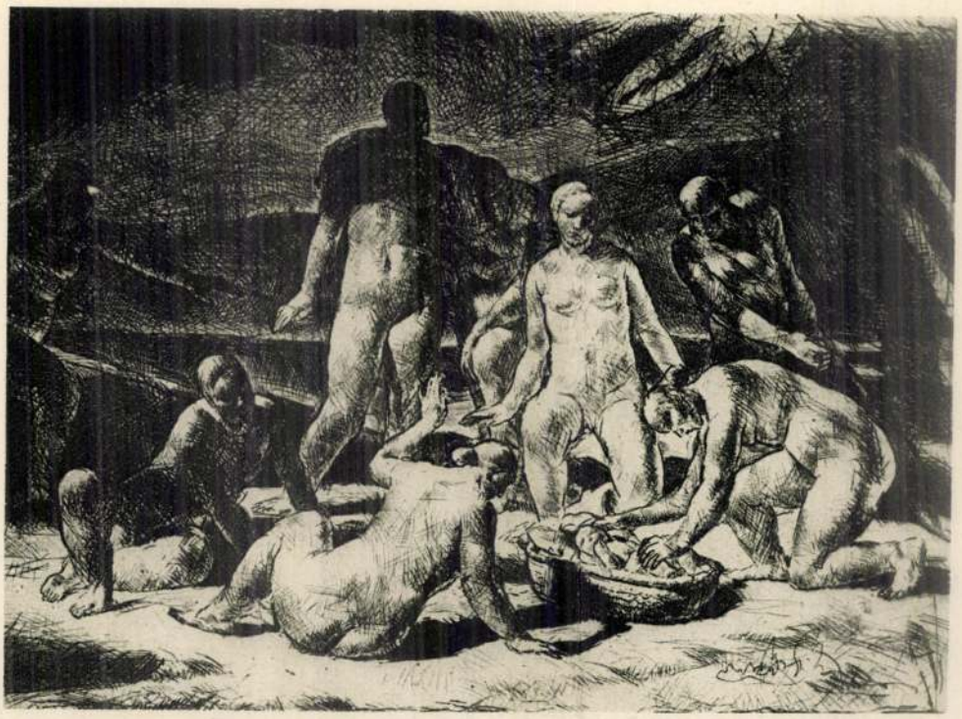

SIMKOVITS JENŐ: MÓZES MEGTALÁLÁSA. Rézkarc.

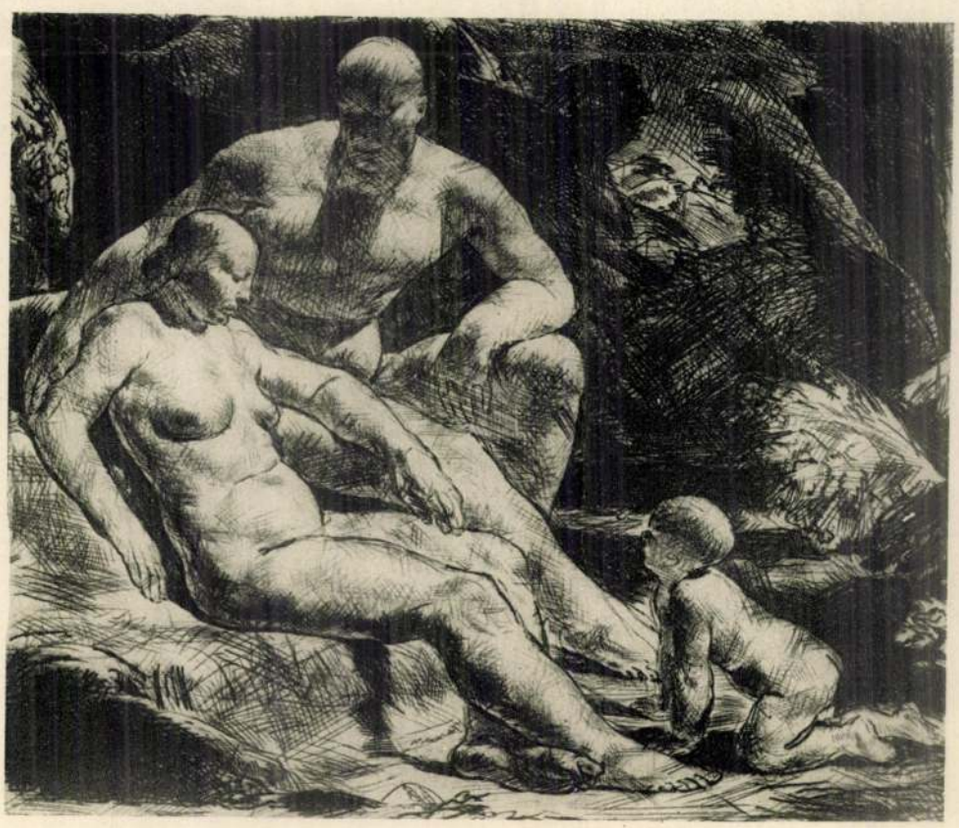

SIMKOVITS JENŐ: A CSALÁD. Rézkarc.

b) **Nem művészet**

I Andrássy Gyula gróf
II Apponyi Lajos gróf
III Bárczy István
II Benke Gyula
II Berzeviczy Albert dr.
II Dessewffy Arisztid
I Egger Gyula
III Forster Gyula
I Fraknói Vilm
II Hadik Bark
II Herczeg
I Kolinez

Elado.
Thamar.
SIMKOVICS JENŐ.
Elado.
SIMKOVICS JENŐ.
Elado.
SIMKOVICS JENŐ.
Elado

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KÉPZŐ-MŰVÉSZETI TÁRSULAT

VÁLASZTMÁNYÁNAK A TAGJAI 1909-BEN.

° ° °

Elnök: I *Andrássy Gyula gróf.*

Alelnökök: III *Forster Gyula báró,* II *Hauszmann Alajos*

A) ÁLLANDÓ TAGOK.

Andrássy Dénes gróf
Apponyi Sándor gróf
Benkő Kálmán
Erdődy Ferenc gróf
Harkányi Frigyes báró
Montenuevo Alfréd herceg
Pest vármegye alispánja
Samassa József dr., érsek
Széchenyi Béla gróf
Schmidt József
Tisza István gróf
Wenckheim Frigyes grné
Wodianer Albert báró
Zichy Nep. János gróf

B) VÁLASZTOTT TAGOK.

a) Művészek.

III Bálint Zoltán
III Benczúr Gyula
I Bruck Miksa
I Dudits Andor
II Déry Béla
III Fűredi Rikárd
III Hegedüs László
II Jendrássik Jenő
III Kosztolányi Kann Gyula
I Keményfy Jenő
III Knopp Imre
II K. Kovács László
II Korb Flóris
II Ligeti Miklós
I Lechner Ödön
II Márk Lajos
III Nádler Róbert
I Papp Sándor
III Poll Hugó
II Róna József
I Tull Ödön
I Tölgyessy Arthur
I Vajda Zsigmond
I Zala György

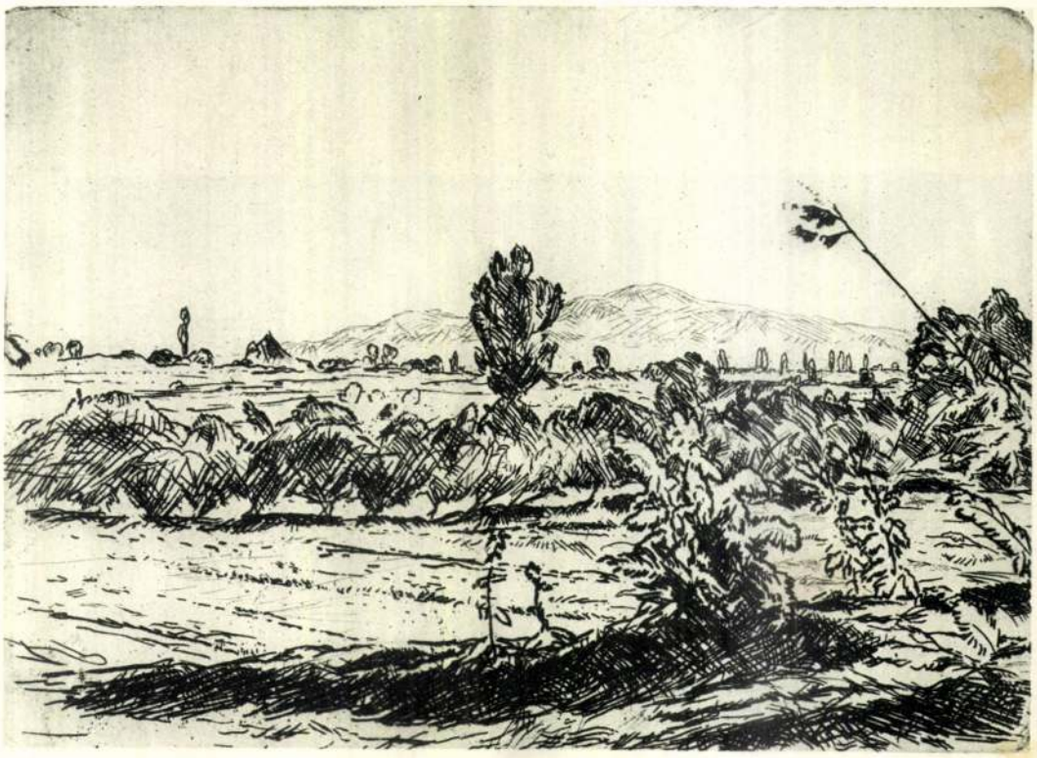

SIMKOVITS JENŐ: TÁJKÉP. Rézkarc.

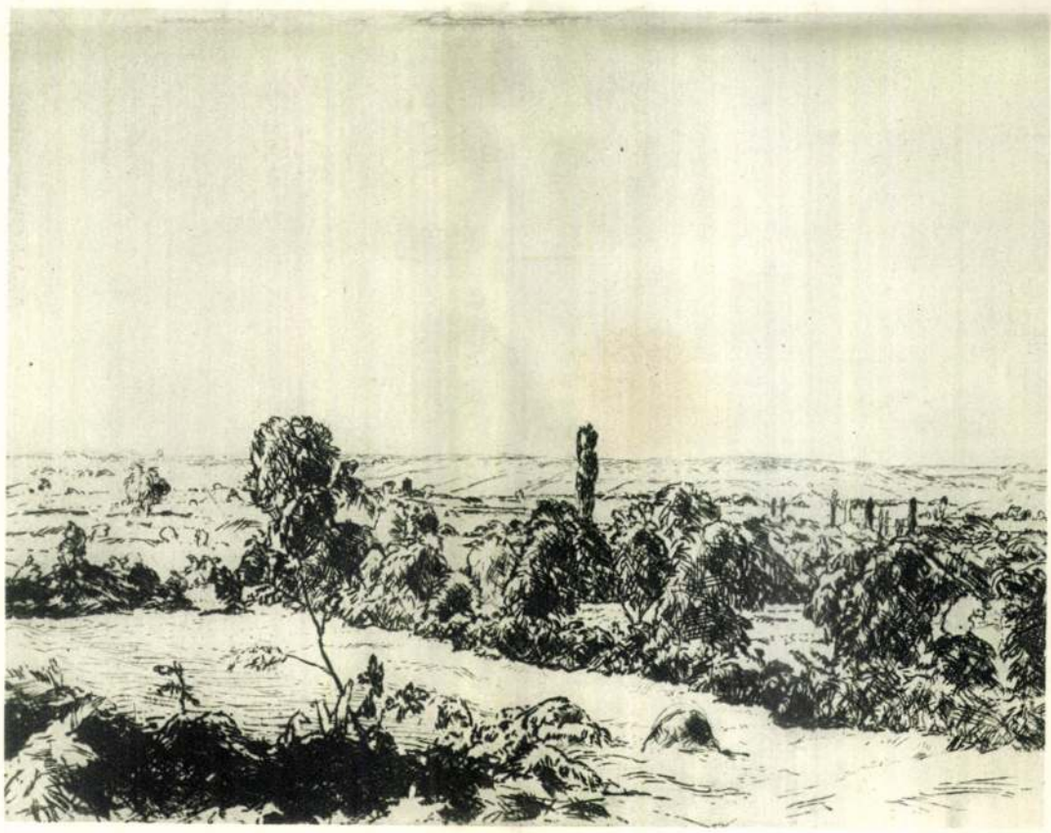

SIMKOVITS JENŐ: TÁJKÉP. Rézkarc.

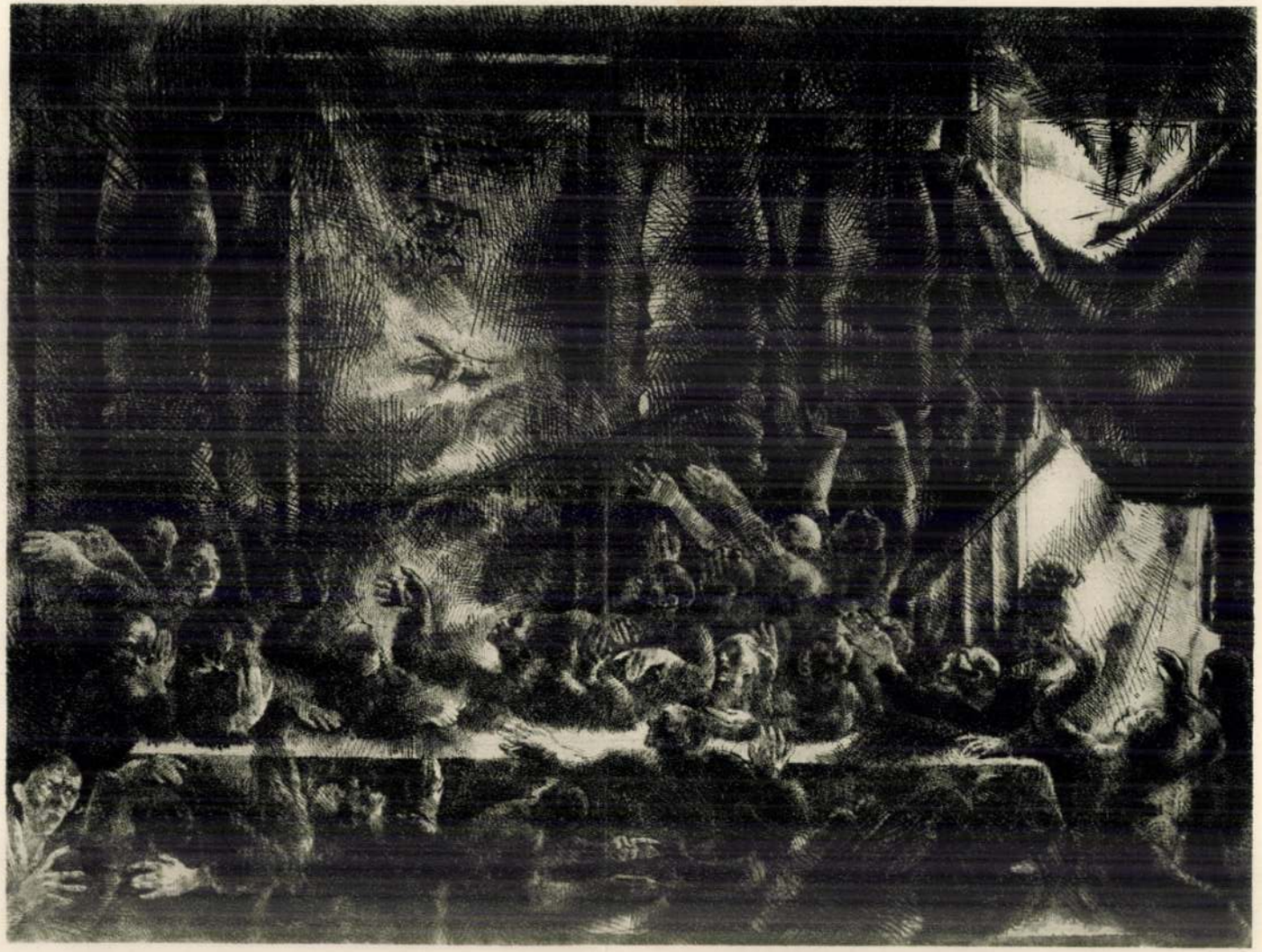

ABA-NOVÁK VILMOS: „MENE TEKEL UFARSIN". Rézkarc.

KOMJÁTI-WANYERKA GYULA: A GOND. Tollrajz.

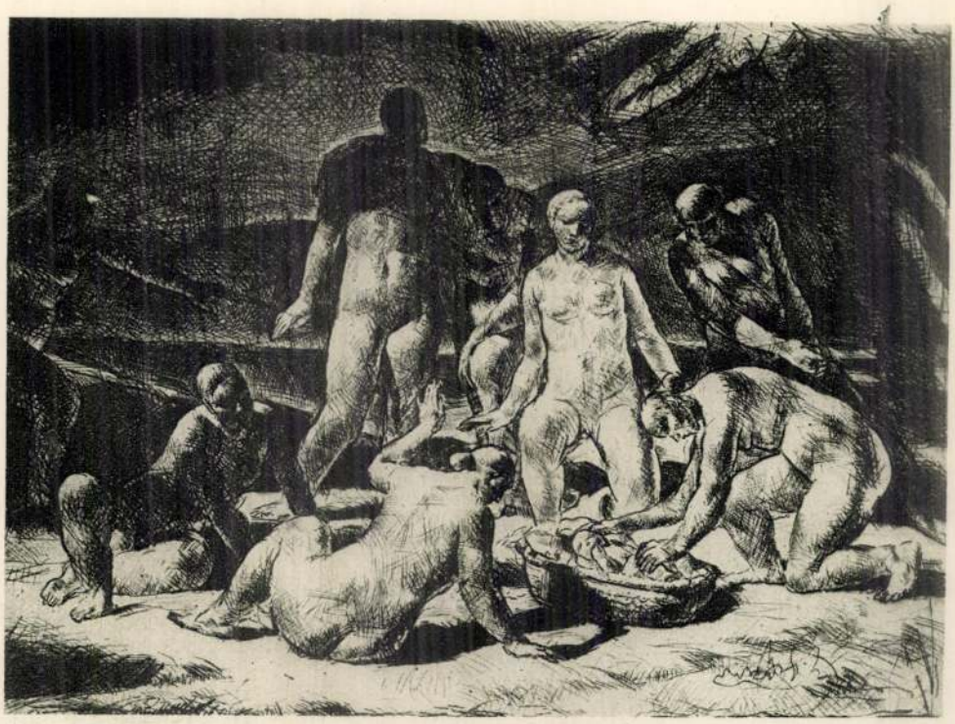

SIMKOVITS JENŐ: MÓZES MEGTALÁLÁSA. Rézkarc.

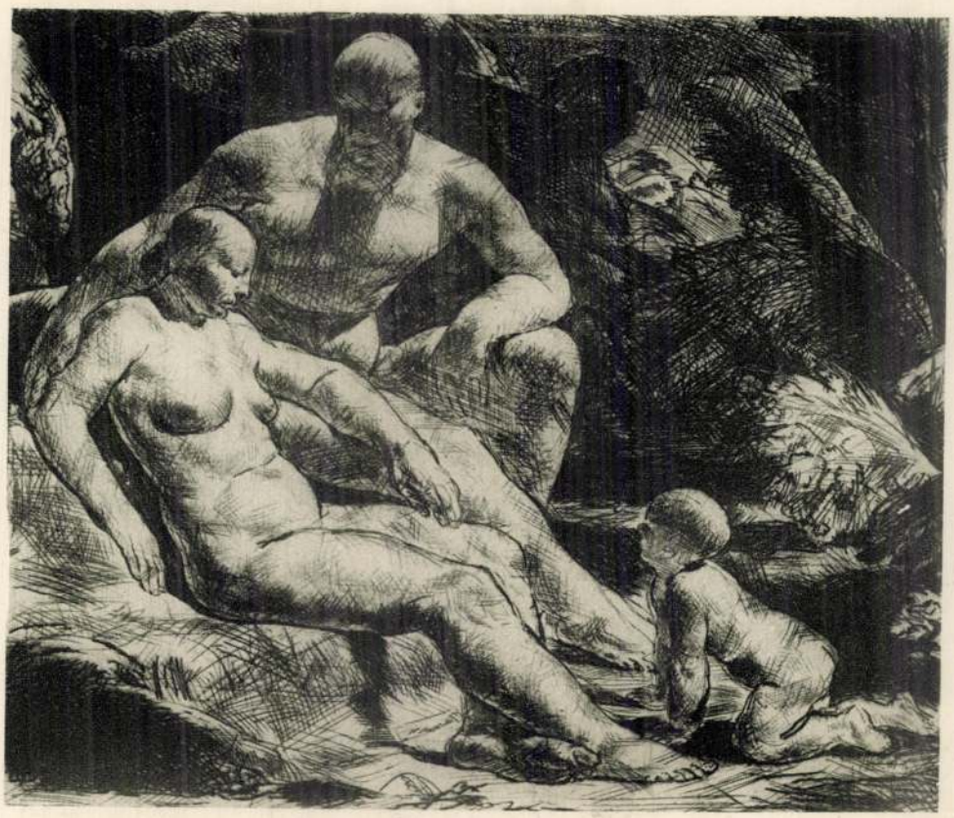

SIMKOVITS JENŐ: A CSALÁD. Rézkarc.

niusz tartja. Jobbján s balján két-két bodhisattwa. Feje fölött két sárkány tartja a lotusztrónt. A sárkányok alatt jobbról s balról két-két angyal tartja a gyöngyfüzért. A stéla hátlapján kilenc kis ülő alak egysorban. Középen Buddha. Jobbján és balján négyesével legkiválóbb tanítványai.

Az itt-ott kissé sérült emlék azt a benyomást kelti, hogy egy mesteri kompozíció nyomán dolgozó kőfaragó munkája lehet. A kínai középkor kőemlékeinek nagy sokasága egyáltalában óriási sokszorosító tevékenység képét mutatja. A sok buddhista képfaragó neve nem maradt fenn az utókor számára. Hivatásukat nyilván nem tartották oly előkelőnek, mint a festőkét. Műveikben nem is kell a részletek egyéni tartalmát mérlegelnünk. A kompozíció, a stílus nagyságában rejlik azoknak értéke. Így azután különös megejtő hangulatot áraszt, ha e nagy stílus, mint a jelen esetben is, naív érzéssel egyszerűsített formákban jelentkezik. — *Jánoshalmi Nemes Marcel úr*, múzeumaink régi érdemes jóltevője különös hálára kötelezett bennünket azzal, hogy e hézagpótló tárgyat, mely véleményem szerint a VI. században készülhetett, nekünk ajándékozta.

India középkori buddhista szobrászatát egy körülbelől a X—XI. században készült Maitreya-stéla képviseli a Hopp-Múzeumban. Ez *újra Schwaiger Imre úr* ajándéka. Egy-két évszázaddal később készülhetett egy fából faragott japáni Fudó-szobor, mely eszerint valószínűleg a Kamakura-korszak emléke. (6. kép.) Az ádáz arckifejezéssel ábrázolt alak, egyik kezében karddal és a másikban kötőfékkel, újabb faragású lángdicsfény előtt ül. Egyéni érzéssel készült művészi alkotás. *Vay Péter gróf* szerzeménye, ki az állam szolgálatában kifejtett gyüjtőtevékenységével úttörő munkát végzett nálunk a keletázsiai művészet népszerűsítése terén. Neki köszönhető egy lótusztalapzaton ülő méltóságteljes Buddhát ábrázoló faszobor is, melynek korát megállapítani nem tudjuk.

Schwaiger Imre úr egy vörös homokkőből faragott sziámi buddhafejet is ajándékozott a gyüjteménynek; a sziámi szobrászatnak egy a nálunk rendesen előforduló átlagos alkotásokon magasan felülemelkedő példáját. Joggal tételezhetjük fel, hogy az érdekes töredék Sziám művészetének XV. századi fénykorát képviseli. A Néprajzi Múzeumból egy sárgás homokkőből nagy formákban faragott és amellett kifejezésében finom és érdekes fejet vett át a Hopp-Múzeum. Ez az emlék Burma művészetének egyik jellemző példája. A British Museumban kiállított analógiák alapján XVI. századinak tarthatjuk.

Nepal és Tibet buddhista tárgyú kisplasztikájának legjobbfajta példányai is *Schwaiger Imre úr* jóvoltából foglalnak helyet a gyüjteményben. Ezeknek java, éppen úgy, mint az ugyancsak Schwaiger Imre úrnak köszönhető tibeti buddhista-festmények legjobb példányai, leginkább a XVII. századból valók lehetnek. Különösen szép darabok az aranyozott bronz szobrocskák közt az alvilág fölött uralkodó Jamantaka vagy Samantaka (7. kép). Tara istenasszony, Samantabhadra és Manjusri bodhisattwák, Buddha Beshadjagura (az orvosság-Buddha) és Padmapani; a festmények közt Buddha Beshadjagura, Buddha Amitayus (a hosszú élet Buddhája), Vajrasattwa, Yamantaka, Pandita és Rolma képei. A Hopp-féle anyagból származik egy szép Buddha Amitayus, egy Vajradara, egy Tara és egy Milaraspa. Igen tanulságos dolog összehasonlítani e szobrocskákat ugyanazon istenek kínai ábrázolásaival. Ming-korszakból való kínai bronzszobraink: két Kwan-Yin (Avalokitesvara), melyek közül az egyik az Iparművészeti Múzeumból származik, egy Fu-Hsien (Samantabhadra) és egy Manjusri bodhisattwa. Az utóbbi a Néprajzi Múzeumból.

Kellemesen egészíti ki a képet, melyet e tárgyak a hindu vallás által megtermékenyített északi buddhista pantheonról nyujtanak, néhány értékes műipari alkotás. Ékkövekkel kirakott dobozok bronzból, nyakláncon hordható amulettek aranyból, függők, bronz lámasisakok (8. kép) stbi. Mind *Schwaiger Imre úr* ajándékai. Nepali (newari) és tibeti munkák ezek is. Mindkét terület főfészke a buddhizmusnak és művészi felfogásban annyira rokon, hogy alkotásaiban sokszor nem különbözhető meg egymástól.

A Hopp-Múzeumban őrzött plasztikai anyagban a legmagasabb művészi színtet a buddhista emlékek viszonylagos

ABA-NOVÁK VILMOS: ÖNARCKÉP. Rézmetszet.

sokaságának ellenére is a hindu jellegű művészet képviseli. A buddhizmus hatalma Indiában megdőlt és nyomában egy ú. n. „hindu-renaissance" következett be, mely a VI. századtól a XIII. századi mohamedán hódításig virágzott. E hindu-renaissance kezdetét és végét egy-egy figyelemreméltó alkotás képviseli a Hopp-Múzeumban. VI. századi munka egy dombormű, Suryának, a napistennek és környezetének képével. A főalak egyenesen áll, szemközt ábrázolva, két kezében egy-egy lótusszal. Lábai előtt Aruna, a féltestű kocsis, amint a rövidített formában ábrázolt hét lovat hajtja. Kétoldalt az isten kísérete. Fent angyalok. A főalak herkulesi és amellett karcsu termete az erő és a hatalom megtestesülése.

A XI. vagy XII. század művészetét csodálhatjuk egy sötétszürke kemény kőből faragott fejben (9. kép), mely valószínűleg szintén egy hindu-istenség szobrának töredéke. Véleményem szerint bengali alkotás. Sérülései bizonyára a mohamedán képrombolók kezétől erednek. Szépsége azonban így csonkaságában is sugárzó. Kifejezhetetlenül finom mosolya Leonardo Mona Lisájára emlékezteti a nyugati művészeten nevelkedett embert. Ajkának, szemének, hajfürtjeinek mesteri formálása a szigorú stílusművészet és a munkabeli fegyelmezettség remekei. *Schwaiger Imre úr* ajándékai közt ez a kőfej a legértékesebbek egyike.

Az általa ajándékozott hindu bronzszobrocskák közt elismeréssel kell megemlékeznünk egy gyertyatartó alakról (aratika), Chandrának, a holdistennek gyönyörű zöld patinától ragyogó szobrocskájáról, egy kis Lakshmi-szoborról stb. Siva mint Bor avatara szobrocskáját a Néprajzi Múzeumból hoztuk át.

A lépcsőház emeleti falához támaszkodik egy hatalmas indiai Jain-szobor, a jogik szokásos ülő helyzetében, két kezét a meditálást jelképező módon ölében nyugtatva. Teljes meztelenségét a márvány fehér színe is hangsúlyozza. Nehány évvel

ezelőtt ez emlékszerű alak a Hopp-kert egyik délibáb-utcai sarkát díszítette. Most egy négy darabból álló kis csoport központja, melynek többi tagjai feje fölött láthatók a falhoz erősítve. Ezek is jain-templomból származnak, de fafaragványok és korban mintegy két-háromszáz évvel előzik meg a XIX. század elejéről származó márványszobrot. A faragványok közül kettő egy-egy díszes ruhát viselő tündért, a harmadik pedig egy tizenegyfejű elefántot ábrázol. Mindenik egy-egy konzolon foglal helyet. Figyelemreméltó ez alkotásokban az eredeti indiai művészi érzéknek megfelelő naív és amellett gazdag stílus. Ékítményes részük, mint pl. a talapzatuk gyanánt szolgáló konzol, a legelemibb díszítőművészeti felfogásnak felel meg és azért mégis kielégíti a legfejlettebb művészi érzést. E jain-szoborművek egyébiránt a maguk nemében is a legjobb színvonalat képviselik. A londoni India-Museumban nem találhatók jobb példányok.

Hopp Ferenc kevés keramikát gyüjtött. A porcellántól valósággal félt „törékenysége miatt". Szívesebben vett újabbkeletű Satsuma-készítményeket, amelyek azonban nem adnak helyes képet a távol Kelet fazekasművészetéről. Keletázsiai múzeumunk keramiai csoportja tehát alapos kiépítésre vár. Igyekeztünk is már megtenni a magunkét ebben az irányban. Gyüjteményünk nehány barátja készséggel állt segítségünkre. *Gróf Teleki Tiborné* s *Dr. Delmár Jenő, Ernst Lajos, Neumann Lajos, Fränkl Ernő, Sebő Bertalan* urak, az *Ernst-Múzeum* és a *Magyar Studio* aukcióvezetősége hézagpótló tárgyakkal gyarapították kis keramikai csoportunkat, vagy alkalmilag a vételárat adták egy-egy fontos darab megszerzéséhez. Ilyen segítséggel jutott hozzá a múzeum egy zöld seladoncsészéhez, egy vérvörös és lila színekben játszó ú. n. yao-pien-vázához (XVIII. sz.), egy feketemázas porcellánvázához, melyet arannyal festett sárkány díszít (XVII—XVIII. sz.), egy fehér ú. n. jezsuita porcellándobozhoz (XVII. sz.), egy sokszínű bájos kis porcellán-flakonhoz (XVIII. sz.), egy aranyfestésű fröcsköltkobaltkék mázas nagy vázához (XVII. sz.) stb. Egy Ernst-aukción szereztünk meg egy pár butykosalakú kék-fehér porcellánvázát a WanLi-korszakból (1573—1620). Ebből az időből való egy másik keskenynyakú kék-fehér váza is, melyet még *Hopp Ferenc* vásárolt. Kang Hsi-korából való ragyogó színezésű kék-fehér porcellánok is származnak az általa gyüjtött anyagból.

Keramikai gyüjteményünkre azonban eddig *Schwaiger Imre úr* tette fel a koronát két terrakotta-szobrocskával (10. kép), melyekhez hasonló darabokat eddig egy gyüjteményben sem láttam és arról sincs tudomásom, hogy valaki a szakirodalomban ilyenfajta emlékeket közölt volna. A nagyobbik szobrocska szakállas férfit ábrázol, a kisebbik egy fiúgyermeket. Mindkét alak egyenesen áll, kifeszített könyökkel, de nem mereven. Fejük kissé előrehajlik, mint a legtermészetesebb tartásnál és ez azt bizonyítja, hogy a kínaiaknak művészetük kezdetén finom és alapos természetmegfigyeléseik voltak. A két kis szobrocska a Han-korszak első feléből vagy azt még megelőző időből származhat. Lelőhelyük állítólag Shantung. Bizonyosan sírmellékletek voltak, azzal a rendeltetéssel, hogy a halottat a túlvilági életben kísérjék. Formálásuk, ami a törzsüket és végtagjaikat illeti, igen nagyvonalú és szándékoltan egyszerű. Arckifejezésükben valami démoni erő van, amire sok példát lehet idézni a Han-korszakbeli emberábrázolások közül. Különösen átható kifejező ereje természetesen az alakok szemének és szájának van. A Han-korszak második feléből való domborműveken, Shantungban, a Wu-család sírboltjában több helyt ismétlődik szobrocskáink típusa. Meggyőző bizonyítékai ezek is annak, hogy a kínaiak ősi művészete animisztikus jellegű volt. A shantungi domborművek ugyanis voltaképpen nem csak annak az időpontnak a művészetét képviselik, amelyben faragtattak, hanem egy jelentősen régibb korét is, melynek hagyományait őrzik.

Hopp Ferenc, ki, már látszerészi hivatásából kifolyólag is, különös hajlammal gyüjtötte a távol keleti művészi ipar, a kőfaragás és csiszolás, a rekeszzománcművészet, a rinocerosztülök-faragás, a lakkművészet stbi alkotásait, rendkívül óvatosan viselkedett a kínai és japáni képekkel szemben. Tudta, hogy a hamisítás művészete milyen magas fokon áll a távol Keleten és

ABA-NOVÁK VILMOS: ARATÓK. Rézkarc.

KOMJÁTI-WANYERKA GYULA: VIHARBAN. Hideg tű.

még elemibb erejű ösztönnel vetett papirra. Ha figyelemmel kísérjük a képen a vonalak mozgását, látjuk, hogy kompozíciójukban és festői hangsúlyaikban mindenütt a polaritás elve jut szabad lendülettel kifejezésre.

A kép érdekességét kalandos sorsa is fokozza. Kitchener lord egyik megbizottja vásárolta Kínában a hadvezér számára. Új gazdája azonban nem vehette birtokba, mert utolérte végzete. Hajójával együtt elsüllyedt. Schwaiger Imre úr örökösétől szerezte meg, hogy végül nekünk ajándékozhassa.

Két más kínai tusfestményt is köszönhet neki a Hopp-Múzeum. Ezek közül az egyik a nagy Ch'ien Lung császár egyik kortársának, egy K'ai Chi nevű művésznek az alkotása. (12. kép.) A mester híres volt arról, hogy a női szépségnek gondos szabatos rajzzal és légiesen finom elmosódó tónusokkal elragadó kifejezést tudott adni. A Hopp-Múzeumban levő képe is bájos előkelő kínai hölgyeket ábrázol, kik a szabadban sétálva egy öreg anyókával csevegnek. A festmény meglehetősen szenvedett már, de azért elárulja alkotója nagy tudását és finom érzését. Tájrészleteiből is látszik, hogy a mester igénytelen tárgyba is tudott költői tartalmat vinni. A másik kép a XVIII. század végén és a XIX. elején működött P'ien Shou Min jelzését viseli. Mint a művész legtöbb festménye, mandarinkacsákat ábrázol a nádasban. A lehető legkevesebb vonással dolgozó, friss és erőteljes ecset jellemzi.

A kínai és japáni festészetben bizonyos szabályok fejlődtek ki az ecset kezelésére, amelyek előírják, hogy milyen vonásokkal kell festeni azokat a tárgyakat, amelyeket a távol Kelet művészei leggyakrabban szoktak ábrázolni. Ezek közt a festői feladatok közt pedig különösen nagy szerep jutott Kínában és Japánban a bambusznak. A bambuszfestés módszere sokat is foglalkoztatta Keletázsia művészeit.

Múzeumunknak az idén módjában volt megszerezni egy albumot tizenkét különböző bambuszábrázolással. E tusfestmények iskolapéldái annak, hogyan festhető

PATKÓ KÁROLY: NIOBE. Rézkarc.

éppen ezért szerényen beismerte, hogy nem tartja magát illetékesnek arra, hogy Kelet-Ázsia festői alkotásainak értékelésénél ítéletet kockáztasson. Utódaira hagyta hát azt a nehéz feladatot, hogy a róla nevezett múzeumban Kína és Japán festőművészetét jó eredetieken tanulmányozhatóvá tegyék.

A feladat annyira nehéz volt, hogy megoldása a reális számító előtt szinte lehetetlennek tűnt fel. A sors azonban nem szereti, ha szeszélyeit reális számításokkal akarják megtréfálni. Hol van az a józan gondolkozású ember, aki hinni merte, hogy 1919-ben lesz Budapesten keletázsiai művészeti múzeumunk? És ki merte hinni, hogy ebbe a múzeumba rövid idő mulva szinte maguktól jönnek a legnehezebben elérhető műtárgyak? Még amikor *Schwaiger Imre úr* évekkel ezelőtt kilátásba helyezte, hogy a gyüjteménynek juttatott régi ajándékait újakkal fogja tetézni, akkor se mertem hinni, hogy éppen kínai festményekre van kilátásunk.

Legjobb keletázsiai festményeink közül ugyanis kettőt neki köszönhetünk. Az egyiken ezek közül határozottan felismerhető a Ming-korszak stílusa. Ez a kép a mindenekfölött tisztelt Kwan Yin (Avalokitesvara) bodhisattwát, a könyörületesség istenét és a gyermekek védőjét ábrázolja egy gyermekkel, ki két kezét összetéve, boldogságtól sugárzó arccal néz rá. (11. kép.) A két alak fölött hosszú kínai szöveg olvasható, melynek minden írásjegye egy-egy kalligrafikus remek. Csodálatraméltó azonban az alakok kalligrafiája is. A kínai festőművészetben a T'ang-korszaktól kezdve két nagy iskola különböztethető meg: az északi és a déli. Ezek közül az északi szigorúan kötött stílust fejlesztett ki; a déli, mely általában szelidebb és egyénibb érzéseknek adott kifejezést, festői előadásában is szabadabb, kötetlenebb volt. A mi Kwan-Yin-ábrázolásunk is csupa szelid lirizmus. Kézírása nem akadémikus, ellenben ötletes és szellemes, leleményes hangsúlyokkal, melyeket gyors ecset nagy tudással, de

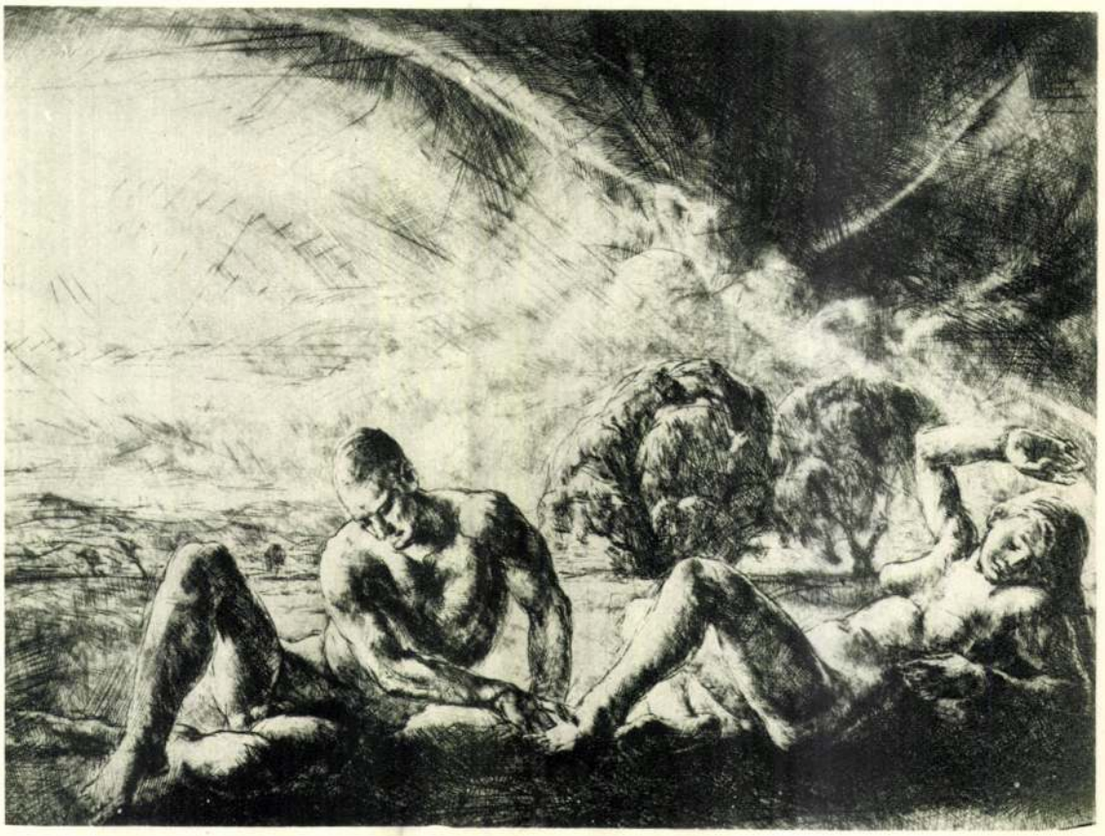

VARGA NÁNDOR LAJOS: TAVASZI NAP. Hideg tű.

neteinek ábrázolását tartalmazza. (14—15. kép.) Alkotója Tosa Mitsunorihoz közelálló művész lehetett, ki a XVII. században élt. Felfogása méltó a költőhöz, a kit illusztrált. Meseszerű tájképeit aranyos fellegek bontják részekre. E tájképek erős rálátással készültek, minélfogva rajzuk majdnem térképszerű. Meg kell jegyeznem itt azt is, hogy a távol Keleten a tájkép őse a térkép volt, melynek a kínaiaknál nagy multja lehetett már akkor, amidőn a tájképábrázolásnak általunk is ismert első emlékei feltűnhettek. Történelmi feljegyzések (Shu Ching) említenek térképeket már a Chou-korszakból, bronzból készült díszedények falára vésve. Ha e tájképekre gondolunk, melyekről tudjuk, hogy Kína tartományait és egyben azok terményeit és lakóit is ábrázolták, figyelembe kell vennünk azt is, hogy a Han-korszakból fenmaradt tájképábrázolásokon a növények és állatok formáit különösen beható megfigyeléssel adták vissza az ókori kínai művészek. Valami naiv formában, de egészen határozottan jelentkező természettudományos szellem nyilvánul meg ezekben a megfigyelésekben, ami nagyon is érthetővé válik, ha egybevetjük azzal, hogy Kína lakói éles természetmegfigyeléseik alapján óriási jelentőségű találmányokra jöttek rá már az ókorban. Ezek a természetmegfigyelések átszármaztak a japániakhoz is és elbeszélő jellegű művészetükben mint fontos tényezők érvényesültek.

Amit a japániak nemzeti—yamato—művészetnek neveznek és aminek legismertebb ága a Tosa-iskola, az tulajdonképpen szintén kínai eredetű, de annálfogva, hogy tárgykörét a nemzeti történelem és irodalom szolgáltatta, csakugyan egészen nemzetivé vált. Egyik lényeges része a tájfestés, melynek sajátos korai kifejlődése a távol keleti kozmikus világnézletből magyarázható. A tájkép első naivabb formáját a mondottakból kifolyólag bizonyos elbeszélő enciklopedikus vonás jellemzi.

Ez a vonás a japáni középkorban a leggyöngédebb költőiséggé nemesedik és

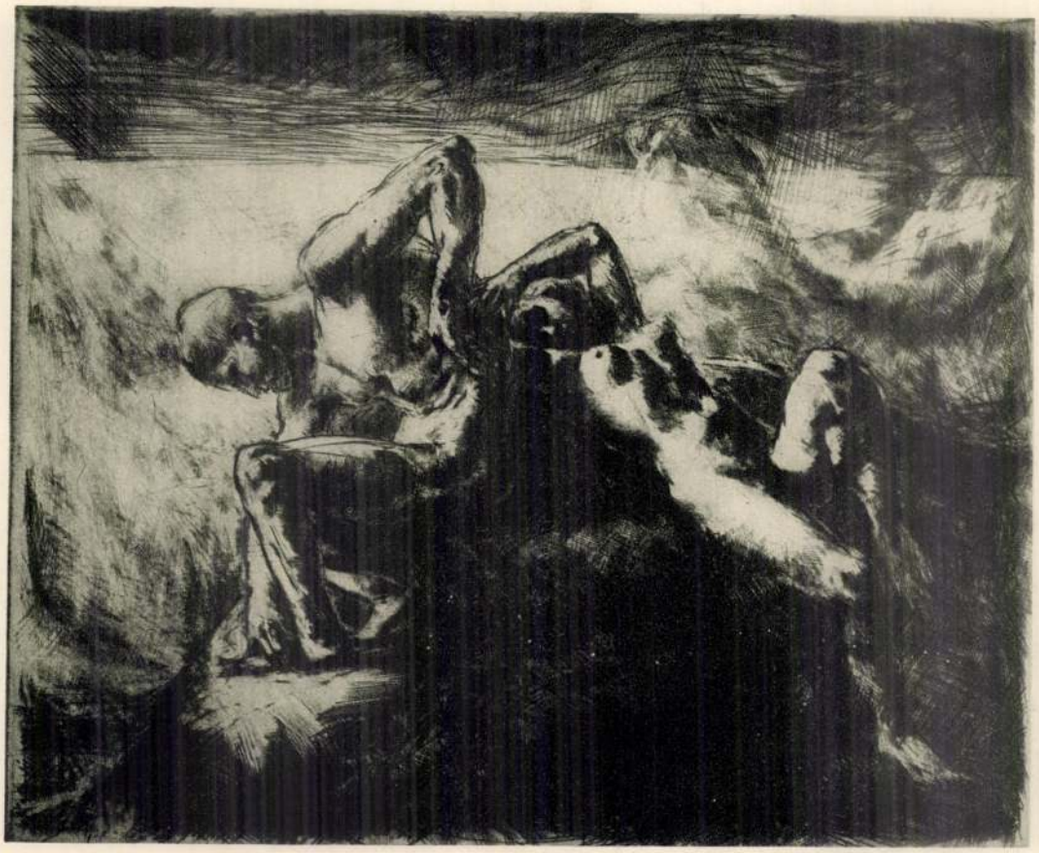

VARGA NÁNDOR LAJOS: ÉVA TEREMTÉSE. Hideg tű.

a bambusz egyenkint, tömegben, mozdulatlanul vagy szélfuvásban. Technikai szempontból is értékesek e lapok. Jó példáit szolgáltatják annak, hogyan remekelhet a nedves és a száraz ecset, különösen az utóbbi, mely sokszor csak néhány szálnak a nyomát hagyja maga után, a kínai műértőnek fokozott gyönyörűségére. E szabályok betartása természetesen sohasem vált szigorúan kötelezővé, sőt azt lehet mondani, hogy az előírások csak arra valók voltak, hogy azoknak alapján minden erősebb egyéniség külön stílust fejlesszen ki. A mi bambuszsorozatunk festője, *Hu Chi Lin,* aki 150—200 évvel ezelőtt működhetett, ugyancsak az egyéni szabadsággal dolgozó művészek közé sorozható. Bambuszkompozíciói most különkülön keretben láthatók a Hopp-Múzeumban, a többi kínai tusfestmény, a porcellánok, a jade- és kristályfaragványok közelében.

A vörös lakkokkal, színes üvegekkel, fából faragott aranyozott szobrokkal, színes fametszetekkel, élénk színű kövekkel és rekeszzománcos bronztárgyakkal egy teremben függnek a színes kínai képek: *Gróf Vay Péter* szerzeményei és *Kleinberger Ferenc úr* ajándékai. Ezek közül legértékesebb, azaz legköltőibb és legtöbb természetmegfigyeléssel készült egy őszi táj, a víz partján tollazkodó kacsával s a fák ágain és a levegőben berzenkedő szarkákkal. (13. kép.) Festője Wang Ssu Yűn, Yung Cheng császár korában (1723—1735) dolgozott. Felfogásából világosan kitűnik, hogy a szigorúbb akadémikus hagyományok alapján állott A Hopp-Múzeumban képviselt kínai festők közül az ő művészetében van legtöbb „északi" vonás.

Japáni festményeink közül két alkotásra óhajtok most különösen rámutatni. Az egyik a japáni nemzeti irányt, a másik a kínai iskolát képviseli. A nemzeti Tosa-stílusban festett mű, egy 53 kompozíciót egyesítő album, a leghíresebb japáni regény, a Genji herceg szerelmi kalandjaival foglalkozó Genji monogatari érzelmes jele-

a Tosa-dicsőség fentartójává válik egészen a XVII—XVIII. századig. Mint a keletázsiai művészet minden ágát, ezt is jellemzi bizonyos jelképes emlékszerű rövidség, de nem annyira, mint azt a tájképábrázolást, amelyet a tusfestés fejlesztett ki és amelynek nehány példája szintén látható a Hopp-Múzeumban. Ezeket *gróf Vay Péter* gyüjtötte a távol Keleten.

A Tosa-albumot *Tornai Gyula* festőművész úr ajándékozta gyüjteményünknek. Okuma miniszterelnöktől kapta emlékül, mikor japáni tartózkodása alkalmával a nagy politikus arcképét festette volt meg.

Egy kitünő tusfestményt (16. kép), mely a japáni festőművészet erősen és tudatosan kínaias ágát példázza, *Gászner Aurél* úr helyezett el letétként a múzeumban. Ez a tusfestmény a Kanó-iskolát képviseli. A kínai jellegü Kanó-iskola a shógunok udvari művészete volt az Ashikagák óta, míg a Tosa-művészet ugyanolyan rangban volt a Kyótóban székelő császári udvarnál. A nagy Ashikaga-shógunok, Yoshimasa és Yoshimitsu környezetében a szemlélődő zen-buddhizmus szellemében fejlődött a tusművészet. Az őseredeti kínai taoizmus által megtermékenyített zen-szellem nyilatkozott meg az Ashikaga-korszakban cha-no-yu (tea-ceremónia) néven ismert baráti összejövetelekben is, melyeknek középpontja egy az elmét egy gondolatra irányító, nehány vonással készült tusfestmény szokott lenni. A tea-ceremóniák kedvelt összejövetelek maradtak az Ashikagák uralma után következő háborús Toyotomi-korszakban, Oda Nobunaga és Toyotomi Hideyoshi uralma alatt is. Az utóbbinak korából való a Gászner-féle kép, mely szintén egyike a cha-no-yu résztvevőinek gyönyörködtetésére alkalmas, festői koncentrációval készült és elmélyedő szemléletet igénylő műveknek. Alkotója *Kanó Yeitoku* (1543—1590), Hideyoshi udvari festője, ki ura megrendelésére és annak ízlése szerint színektől és különösen aranytól ragyogó ellenzőket festett Yuryaku és Osaka várkastélyainak aranyfalaira, gyakran óriási méretekben. Amint azonban a Hopp-Múzeum netsukéi fölött függő képen látjuk, Yeitoku a legkevesebb kifejezési eszközre szorítkozó festőművészetben is elemében volt.

Ezen a kakemonón ugyanis nem látunk egyebet, mint három szál bambuszt és két kis verebet. Nálunk jelentéktelen, a távol Keleten nagy művészi téma. Nagysága azonban nem az ábrázolásra kiválasztott tárgy formai értékében, hanem annak eszmei jelentőségében van. A bambusz az állhatatosság jelképe. A három szárnak ellentétes hatások keltését célzó ritmikus elrendezése a yin és yang (in-yo) kifejezésére szolgál. A két elem szembehelyezését látjuk a hármas (három bambusz) és kettős szám (két veréb) ellentétében is. Az előbbi pozitív, az utóbbi negatív érték. Maguk az ecsetvonások a tudatosság, bátorság és művészi készség megtestesülései.

Ehhez a nagy gondolatokat kifejező magasröptű festőművészethez képest Ázsia másik nagy ecsetművészete, az indiai és perzsiai miniaturfestés egyszerűen élvezeti cikk. Mint olyan azonban természetesen igen magas színtű. A Hopp-Múzeumban nincs kiállítva perzsa miniatur, csak egy kis csoport indiai, a nagy mogulok udvarában virágzott iskolából. Jellemzi ezeknek szellemét mindenekelőtt a két mogul-arckép, mely még a Szépművészeti Múzeum Esterházy-féle grafikai gyüjteményéből tétetett át. Érdekesebb azonban ezeknél egy nászéjszakát ábrázoló, kevés színnel élénkített tusrajz, mely egykor Pulszky Károly tulajdona volt, és még nagyobb értéket képviselnek a költőnőt és az uralkodót és háremhölgyét ábrázoló lapok. Ezeket *Schwaiger Imre úr* ajándékozta a múzeumnak. Az utóbbit ezúttal másolatban is közöljük. (17 kép.) Mint indiai miniaturjaink legjobbjai, ez is Sah Djahan korába helyezhető; annak a nagy műértő uralkodónak korába, kinek ízlését kitünően jellemzi egy ugyancsak Schwaiger Imre úr által nekünk ajándékozott, aranyszálakkal átszőtt és rubinvörös virágokkal hímzett fűzöld selyemszövet. Leírhatatlan színjátékban ragyog a múzeum bronzszobájának egyik sarkában a letűnt nagyságnak ez a kis foszlánya, mikor a hegyeken túl leáldozó nap ráveti búcsúsugarát.

Hopp Ferenc fehér márvány képmása azalatt szemközt néz egy bronzból öntött különös szabású öreggel. Az öszvérháton poroszkálva ábrázolt Shou Hsing, a hosszú élet istene ez a mosolygós aggastyán.

Semmi szándékosság sem működött közre, mikor e két-háromszáz éves kínai szobor a Strobl-féle képmás elé került. Mindenesetre megtalálta ott a maga helyét. Hopp Ferenc, aki nem szakszerű tanulmányok alapján lett gyüjtő, magával hozta a világra azt a tulajdonságot, amit a messze Keleten sokkal jobban tudnak értékelni, mint nálunk, a tehetséget a szemlélődéshez, ami az emberi életnek nevezett tragikus pillanatot széppé és hosszúvá tudja varázsolni.

Miért szoktak volt Keletázsia fisztult szellemű uralkodói, hatalmuk tetőpontján, saját jószántukból visszavonulni egy-egy művészi remeteségbe? Miért látták be, hogy a mindenségben van valami nagyobb dolog is, mint az uralom az emberek fölött? A feleletet megkapjuk e kérdésre, ha a Hopp Ferenc-Múzeum mai értékeiben elmerülünk. A fentiekben nyujtott rövid áttekintés talán fogalmat ad arról, hogy ez értékeket hol kell keresnünk és hogy ez értékek csakugyan azok, amelyeken a távol Kelet művészetének nagysága alapszik.

A Hopp-Múzeum azonban mindezeken felül ébren tartja nálunk az érdeklődést Keletázsia iránt és legjobb szövetségesünk a szégyenletes előítéletek elleni küzdelemben, melyek a távol Kelet géniuszának termékenyítő erejét elzárják előlünk. Ebben kell látnunk az egyelőre még szerény gyüjtemény legnagyobb jelentőségét.

FELVINCZI TAKÁCS ZOLTÁN.

VARGA NÁNDOR LAJOS: HINTÁZÓK. Rézkarc.

Simkovics Otmár

Hobrán

Szül. 1864 okt. 2. Körös-
tarcsa.

lásd okv.

Fleischer Bécs 85. l.

Simkovics Lajos épitész

Bp.Pasaréti templ. épitk.

Tér és Forma, 1934 VII. 345

Sinkovits Lajos, építész M.D.K.

Lauber László és Müller László körös serve 400 pengős megvetelben részesült a Szilágyi Erzsébet leány líceum pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1935. LVI. évf.

máj. 8. sz. 10. old.

Simkovits László festő

Budapesti Szemle CCXXXVI: 1935: 49-85:
Soltészné Szilárd Kató: Arany János a magyar képzőművészet tükrében

Iván Szilárd festő.

96, 164,

MDK

Simkovics Otmár, Tárcsa

189o. Füger-dij

Bécsi Képzőm. Akad. magyar ösztöndijasainak névs.

Fleischer, Bécs. 1o2.l.

MDK

Simkovics Otmár, Tárcsa

Füger-dij 189o

Bécsi képzőm. akadémia magy. ösztönd. névsora

Fleischer Bécs

1o2. l.

M.D.K.

Simhovics Lajos, építés

Gerlóczy Gedeon, Müller Miksa, ~~Simhovics~~ Rimanóczy Gyula és Toldi Imre tervei alapján felépült Nemzeti Sport-csarnokot ismerteti a lap, felavatása alkalmából, egy modell-fényképpel.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.

dec. 23. sz. 8. old.

MDK

Simkovics Lajos, 1923

A József Müegyetemen oklevelet nyert épitészek névsoros jegyzéke 1873-1928-ig. Épitő Ipar - Épitő Művészet 1931. jun. 1. 89.l.

Simkovics Lajos MDK

épitész

Hirdetés tagfelvételről.
A Magyar Mérnök és Épitész Egylet Közlönye 1927.
lo3.o.

MDK

Simkovics Lajos okl.épitészmérnök

Brestyánszky T.: A pasaréti uj templom. Tér és Forma 1934. 12. sz. 349.l.

MDK

Simkovics Lajos épitészmérnök, Bp.

A Kamara uj tagjai. MMÉKözl. 21-22.sz. 124.l.

Simkovics Lajos MDK

1923-ban ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK

Simkovits Lajos és Rimanóczy Gyula

Nemzeti Sportcsarnok I. dij

MMÉEKözl. 1938. 121.l.

Simkovits Lajos, építész M.D.K.

és Rimanóczy Gyula közös terve a hat első díjaroth között 3000 p-ös jutalmat kapott a Nemzeti Sportcsarnok pályázatán

Vállalkozók Lapja, Bp. 1938. LXIX. évf.

ápr. 29. sz. 8. old. +
" 28. " 4. "

MDK

Sinkovics Lajos épitészmérnök

Az Uj Magyarság szerkesztőségéhez irott levél ben tiltakozott a Névtelen Hős emlékművének átalakitása ellen.

Cikk: Ötvennyolc épitészmérnök tiltakozik a Névtelen Hős emlékművének atalakitasa ellen.

Uj Magyarság, 1936.jan.5. 18.1.

MDK

Sinkovics Lajos építészmérnök

egyik tervezője az alanti sportcsarnoknak

Magyar Építőművészet 1942. 251-255. l. /Horthy Miklós Nemzeti Sportcsarnok, képekkel, alaprajzokkal/

M.D.K.

Simkovits Lajos, építész

és Rimanóczy Gyula
közös terve az egik 3000
p-ös első díjat nyerte el
a Nemzeti Sport csarnok
pályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1938. LIX. évf.

ápr. 14. sz. 8. old.

M.D.K.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1938. LIX. évf.

sz. old.

MDK

Simkovics, Rimanóczy,Gerlóczy, Tóth, Miller

építészek

Budapest épitkezik. Nemzeti Ujság 1941.ápr.13.

Simhonics Lajos, építén

L. Vákár Tubor

33-34

Vákár Tubor: Egy építénmérnök pályakezdése

1930-36

Magyar

Építőművészet, Bp. 1983

83/2.

MDK

Sinkovics Jenő tarjáni

Művével résztvett a kiállításon.

KmTars. 1943.márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállító művészek névsora. 29.lap

MDK

Sinkovics Jenó

Hágar kiüldözése, rézkarc

A Székesfővárosi Képtar és Történelmi Múzeum
kiáll.-nak katalogusa.1937.Jan.Nemzeti Szalon.

MDK

Sinkovics Jenő

Az Ernst-Muzeum csoportkiáll. Képzőművészet
1929. 17. sz. 5o.l.

Simkovics

Rézkarcművével szerepel a British Museumban a legujabb grafikai szerzeményet kiállitásán.

P. H.	929.	XII. 5
M. H.	929	XII. 5.
E. K.	929	XII. 7.
N. U.	929	XII. 6.

Simkovics Lajos

építész

részvétet a Horthy

Miklós Nemzeti Sport-

csarnok elvesztésében

Repr.

Tér és Forma

1942. 185. l.

(A jövő Budapestje.)

Presbiter ci naam.
Otūs Benedicter.

Compostella és a szentföld marcsak t
okozott a zarándokoknak. Az előbbi főké
zarándokhely és az ide irányuló zarándokla
tény, hogy a spanyol, délfrancia, felsőolasz ép
a compostellai zarándoklatok útvonalán leh
elejéről egy adat, mely compostellai zarándo
előadja, hogy mi volt ezeknek a zarándoklato
is felvilágosít.

Két kiváló familia, a Berzeviciek ősei és
ban éltek a Szepességben. Egy gyilkosság mi
Lank Henriknek, két tisztességes emberrel R
és vissza Rómába kell zarándokolnia. Itt két
Compostellába Szent Jakabhoz, hazatérőber
kolni. A zarándoklat költségeit Kakas mest
ezüstöt tartozik adni.

Veszélyes és nehéz volt a szentföldi z
választották. Magyar tengerhajózás híján Istv
velencei tanács egy gályát engedélyez, mely
A szentföldi zarándoklat pápai engedélyhez vo

< Simkovics Lajos >

statikus
okl. építészmérnök } cikke

< > Statikai riport
a Nemzeti Sportcsar-
nokról.
Magyar Építőművészet
1942. 270. l.
(Képekkel)

Il conte PAOLO TELEKI

† 3 aprile 1941

Simkovits Sajós

épitész

l.

MMÉ Ekoll

1938. 255. l.

Tsz.:

Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.	Kelet	Beszélő neve (olvashatóan)	Hiv.	Magán	Inturb.

Simkovics Lajos

építész.

Szül. Budapest 1896.
Oklevelet nyert 1923.

Névjegyzmüegyetem 18. l.

T.5701.

üzdelmét ábrázoló laphoz fölül
A. Der Berg Harsan kezdettel
ezéssel. Felirata fölül mondat-

ugusti Ao 1687. zwischē der Kayser-
agē, in dem türckischer seits 12
Lager verjagt worde hinderlasset
10 Mörsen.

.
g, Wien 1684.

Simkovits Jenő grafikus

Magyar Művészet, 1926

47-48. o.

A Nemzeti Szalon.

Simkovits Jenő grafikus

Magyar Müvészet 1925.439-444.o.
Elek Artur: Ifju magyar rézkarcolók.

Simkovics Jenő grafikus

Magyar Müvészet 1925.490-493.o.
A magyar grafika amerikai bemutatója

l. Sinkovics Jenő

Simkovits Jenő festőművén.

8 órai Ujság.
1929. II. 2., 5.
(: Kritika. :)

Simkovics Jenő

Magyar Művészet, 1927

113.o.
kiállítások.

Simkovits Jenő festő

Magyar Művészet, 1927

429-430.o.

Magyar grafikusok sikere külföldön.

Simkovits Jenő

Magyar Művészet, 1927

490.0.

kiállítások.

Sinkovits Imre grafikus

Pesti Hirlap. 1926. máj. 22. 9

Földes Imre: Párisi Salon

Simkovics Jenő

Magyar Művészet, 1926

303.0.

A Farvaszi Szalon díjai.

Smekovics Jenő festő és grafikus

Pesti Hilap. 1923. dec. 23. 9

Grafikusok Kiállítása

Simkovi ts Jenő

Vérrarcai az alábbi kiállitáson
irod
2

Szeged 1926-a

EGYETEMI NYOMDA

31 nap **OKTÓBER** 42. hét

9 Vasárnap	Dénes *Dénes*
10 Hétfő	B. Ferenc *Gedeon*
11 Kedd	Placidia *Brigitta*
12 Szerda	Miksa *Miksa*
13 Csütörtök	Ede *Kálmán*
14 Péntek	Kalliszt. *Helén*
15 Szombat	Teréz *Teréz*

MDK

Simkovics Jenő festő

Vecchio

Mio padre

Acacie

Sansone

Mostra Roma 1928. VI. 54.1.

MDK

Simkovics Jenő

Mózes megtalálása,rézk.,repr.

A család, rézk.,repr.

Elek Artur: Ifju magyar rézkarcolók. Magyar Művészet 1925. 447.l.

MDK

Simkovics Jenő festő

Lottatori

Ritratto di A. Raffay

Mostra Roma 1928. VI. 54.1.

MDK

Simkovics Jenő

Blahó L.: A N.Szal. csoportkiáll. Képzőművészet 1931. 36. sz. 18.l.

MDK

Simkovics Jenő

Velencei nemzetk. kiáll. 1924.

174 l.

MDK

Simkovits Jenő

Magyar Művészet 1926. 48.l.

MDK

Simkovits Ö.

az anyag modern részében szerepel

Nemzetk. velencei kiáll. Képzőművészet. 1930.
31.sz. 145 l.

Simkovits Jenö, MDK

a szezon második csop. kiállitásán mutatta be müveit.

Ernst Muzeum csoportkiállitásai.
A Mügyüjtö 1927. 2.sz. 45.l.

MDK

Simkovics Jenő

Compositio-vázlat, tusr.

" " "

József és Putifárnő, rézk.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz.1924.
lo. 1.

MDK

Simkovics Jenő

Önarckép-tan, tusr.

Hegyi beszéd, rézk.

Unalom, "

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz.1924.

lo. l.

MDK

Sámkovics Jenő

Önarckép, rézk.

Kiüzetés, "

Anya, "

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Múz.1924.

lo. l.

MDK

Simkovics Jenő

a Szinyei-Társaság évi rendes közgyülésén
díjjal jutalmazták

Egyesületi hirek. Képzőművészet 1928. 7. sz. 64.l.

Simkovics Jenő

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi mütárlaton a metszetek és grafikai müvek részére szánt bronzérmet nyerte.

Simkovits Jenő

A barcelonai Arte Moderné-ban rendezett nemzetközi műtárlaton a metszetek és grafikai művek részére kitüzött bronzérmet nyerte.

Magyar Hirlap
1930.II.9.

Simonovits Jenő

Csoportkiállításon részelt az Ernst-múzeumban.

PH. 1932. XII. 18.

Simkovits Jenő

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

M. 1932. XI. 18.

Simkovics Jenő

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban

MO. 1932. X. 18.

Svirovits Jenő

csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

BH. 1932. XII. 18.

Simonovits Jenő

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

M. H. 1932. XII. 21.

Simkovits Jenő

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-múzeumban.

Pó. Újság 1932. XII. 20.

Simkovich Jenő

festőművész

Barcelonai képzőművészeti kiállítás - képével szerepel.

Magyarság
1929.VII.10.

Simkovits Jenő.

A Szinyei-Merse Társaság a Zichy Rafael grafikai-díjat a művésznek ítélte oda.

Nemzeti Ujság, 1928. febr. 4.

Simkovits Jenő

Csoportkiállításon szerepelt az Ernst-muzeumban.

Est 1932. XII. 18.

Finkovics Imre

festőművész

Barcelonai világkiállítás - képzőművészeti kiállítás - kiállítási palotában - képével szerepel.

Grafika

Nemzeti Ujság
1929.VII.21.

Simkovics Jenő

A barcelonai Arte Moderna-ban rendezett nemzetközi mütárlaton a metszetek és grafikai müveknek szánt bronzérmet nyert.

Pesti Hirlap
1930.II.9.

Simkovics Ferő

Szerepel az Ernst Museum 82.
csoportkiállításán

Magyarság 1927 I. 23

Simkovics Jenő grafikus

Lerepel az Ernst Museum

Liánítósán

Nemzeti Újság 1927 I. 23

Simkovics fenő festő

Szerepel az Ernst Museum csoportdiáinkban

Magazsig 1927 I. 18

Simkovics fenő

Rajzokkal és kézkarcokkal szerepel az Ernst Museum csoportkiállításán

Pesti Napló 1927 I. 23

Simkovics Ferő festő

Szerepel az Ernst Museum csoportkiállításán

Magyarság 1927 I. 27

Sinkovics Ferő

Rézkarcokkal nekrológ az Ernst

hurcum kiállítóján

Esti Kurír 1927 I. 25

Simkovits fenő festő

Komponiciókkal szerepel az Ernst Museum csoportkiállításán

Nemzeti Ujság 1927 X. 4.

Simkovits fenő festő

„Kis hadonca", „Nőszablók" és más műveinéreglelhet az Ernst Museum kiállításán.
(emlitve)

Pesti Hirlap 1927 x. 2

Sinkovits

Szerepel az Ernst Museum csoportkiállítás

Reggel 1927 X. 3

Simkovits fanö

Lazajel az Ernst hurcum
csoportkiállításán

Esti Kurir 1927 X. 2.

Simkovits Ida

Szerepelt az Ernst Múzeum csoportkiállításán

SIMKOVICS: NAGY MADONNA.

Pesti Hirlap 1927 X. 5

Sinkovits Jenő

Szerepel az Ernst Múzeum kiállításán

Neumann Cipriq 1927 X.2

Simkovits fenő

Festményeivel nekepel az Ernst bureum csoportkiállításán

Lipág 1927 x. 2

MDK

Simkovics Jenő

Kuruc lovasok

Toldi

Kinizsi

Kuruc fej

Három téli kiáll. Ernst-muzeum. Művész-Élet 1933. II.2.sz. 4.l.

MDK

Simkovics Jenő

Gondolkozó

Magyar Müvészet 1925. 492.l. /Cleveland Topics 1925. szept. 2o. és okt. 11. sz./

MDK

Simkovics Jenő

Mózest megtalálják

Magyar Művészet 1925. 491.l.

Simkovics Jenő MDK

festő

metszetkiállitás
Magyar Müvészet 1925.491-492.o.

MDK

Simkovics Jenő

1926. A "Tavaszi Szalon" I. kiáll. kitüntető elismerésben részesült

A Szinyei Merse Pál Társ. Értesitője. 1927. febr. 3. sz.

Rézkarc. Mózest megtalálják. Simkovits

Magyar Müvészet 1925. 490-493. o.
A magyar grafika amerikai bemutatója.

Rézkarc. Goldolkozó. Simkovics Jenő

Magyar Müvészet 1925. 490-493. o.
A magyar grafika amerikai bemutatója.

M.D.K.

Simkovits Jenő

A "Rézkarcolóművészek Egyesülete" külföldi kiállitásai során szerepel. Az első hely 1924-ben Zürich, utána Stockholm, majd az amerikai nagyvárosok, később Tokió s végül 1927-ben a "Nemzetközi grafikai kiállitáson" Firenze.A clevelandi lapok Simkovits "eredeti és érdekes müveit dicsérik.A firenzei kiállitás igazgatója, Vittorio Pica szerkesztésében megjelent müben ..."mély tudását..." méltatja.

A kiállitások részletesebb sajtóvisszhangját, valamint a városok felsorolását lásd: Olgyai Viktor 1.-5.-ig terjedő céduláin.

A grafika magyar mesterei. Bp. Conrad Gyula: Magya rézkarcolóművészek sikere a külföldön. c. közl.

Simkovics Jenő MDK

Nőrablók, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Mücs.

MDK

Simkovics Jenő

Idyll, of.

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

MDK

Simkovics Jenő

Akt háttal

Pihenő

Mulandóság

Akt-kiáll. 1925. dec. Műcs.

MDK

Simkovics Jenő

Mózes megtalálása

Herkules a válaszuton

Thamar

Akt-kiáll. 1925. dec. Mücs.

MDK

Simkovits Jenő

Falu vége, r.

M.táj- és életképkiáll. 19-2o.sz. Műcs. 1927. jan.